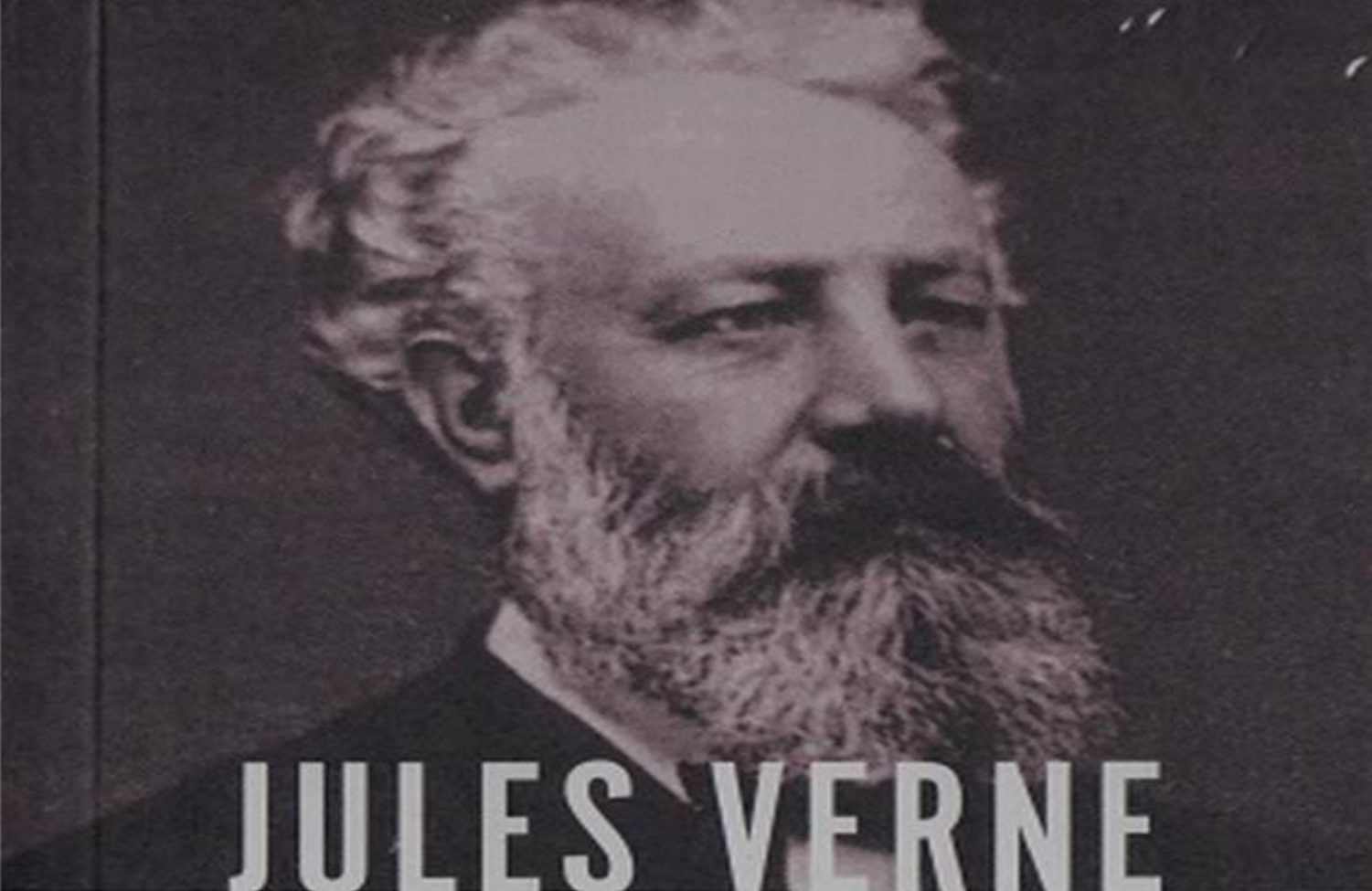

JULES VERNE

Esrarlı Ada

TAM METİN

2 CILT

Tam Metin Çeviri

4. BASIM

ithaki

Esrarlı Ada

Jules Verne

Derecelendirme: ★★★★★

Etiketler: Klasik, Macera, Gizem, Fransız Edebiyatı, Roman

Gedeon Spilett, Nab, Pencroff ve Harbert Brown , General Ulysse Grant'ın birlikleri tarafından kuşatılmış olan Richmond'da esir düşmüşlerdir. Bu korkunç iç savaşta esir olarak kalmayı içlerine sindiremeyen bu beş cesur adam, Jonathan Forster'ın, kuşatma birliklerini havadan aşarak ayrılıkçıların kampına ulaşabilmek için kullanmayı düşündüğü balonla hapsoldukları şehirden kaçarlar. Ortalığı cehenneme çeviren kasırga onları Richmond'ın yedi bin mil ötesindeki, ıssız bir adaya sürükler. Kaçışa beş adam ve bir köpekle başlayan tutsaklar, adaya sadece dört kişi olarak inebilmişlerdir. Silahsız, yiyeceksiz, giyeceksiz ve barınaksız durumda, ıssız bir adaya düşen tutsakların sahip olduğu tek şey birbirlerine olan güvenleri ve dayanışmadır. Esrarlı Ada'nın ilk cildinde Jules Verne, en zor şartlarda bile bir ümidin daima varolduğunu sürükleyici bir kurgu içinde anlatıyor.
Talihin kendilerini sürüklediği ıssız adayı küçük bir cennet haline getiren beş dost, bu küçük kara parçasında ülkelerinden ve türdeşlerinden uzak olmanın hüznüyle yaşamlarına devam etmektedirler. Zekaları, becerileri ve cesaretleri bir yandan hayatlarını kolaylaştırmakta, diğer yandan da kaderlerine boyun eğmeyecek kadar özgürlüklerine düşkün bu beş adamı, uçsuz bucaksız denizlerde

keşif gezilerine çıkmaya zorlamaktadır. Ancak, bir şişenin içinde adalarının kıyısına vuran pusula tüm planlarını altüst eder. Ada sakinleri bu gizemin peşine takılıp yeni ve bilinmedik maceralara atılmışlardır bile. Gittikleri yeni adacıkta onları neler beklemektedir? Karşılaştıkları esrarlı olayların açıklanaması nedir? Issız denizin ortasında zannettikleri kadar yalnız mıdırlar? Yoksa bu ıssız adanın beklenmedik konukları vardır?

***

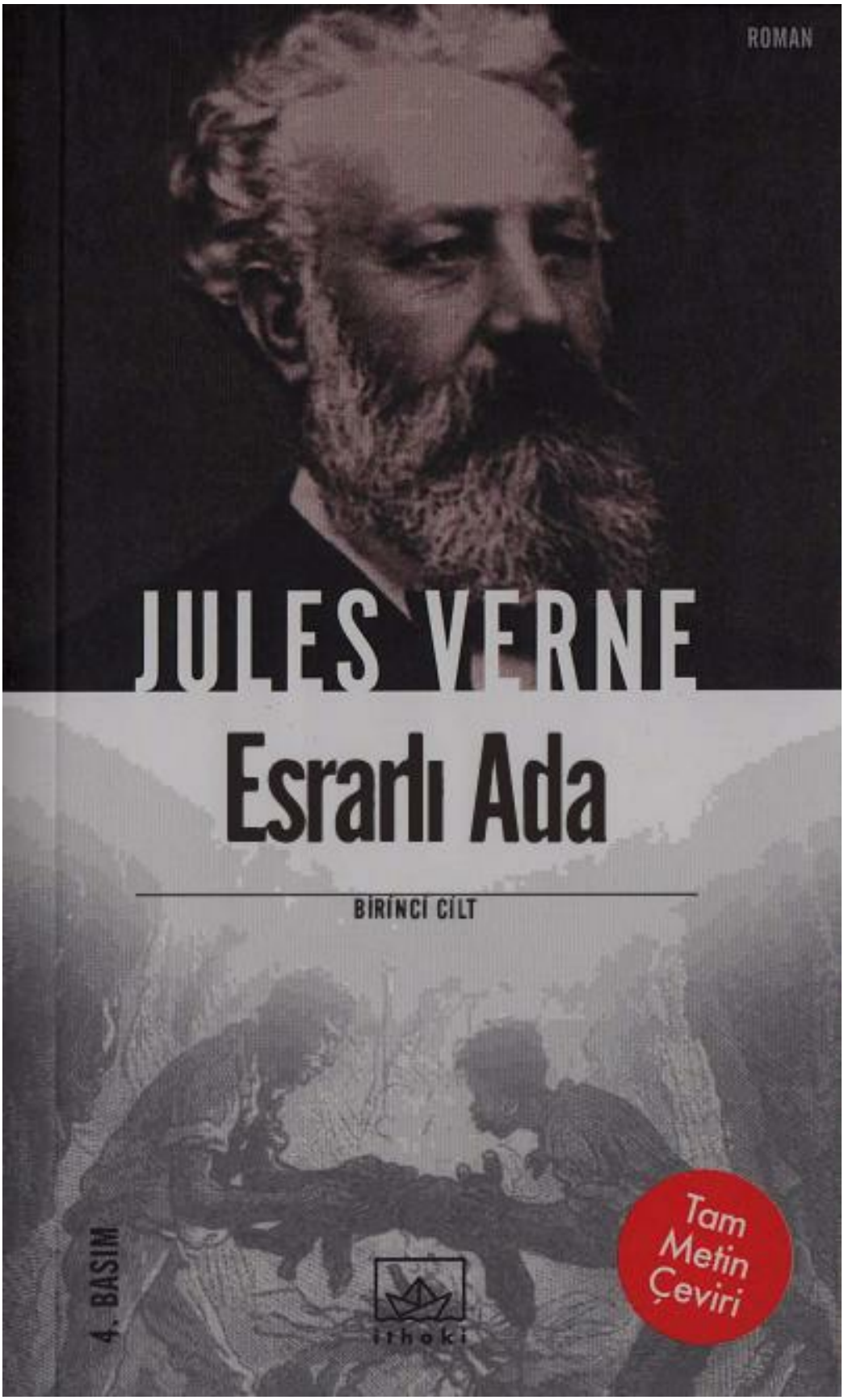
ROMAN
JULES VERNE
Esrarlı Ada
BİRİNCİ CİLT
4. BASIM
Tam Metin Çeviri
ithaki

Jules Verne

1828'de Fransa'da doğdu. Jules Verne, denizcilik geleneği olan bir ailenin çocuğuydu ve bu durum onun yazın hayatını derinden etkiledi. Küçük bir çocukken gemilerde tayfalık yapmak için evden kaçtı ama, yakalanıp ailesine teslim edildi.

1847'de hukuk öğrenimi görmesi için Paris'e gönderildi. Ancak Paris'teyken tiyatroya ilgisi derinleşti. 1850'lerin sonlarında ilk oyunu yayımlandı. Babası, hukuk öğrenimini bıraktığını duyduğunda aralarında büyük bir tartışma çıktı ve harcamaları için gönderilen para kesildi. Bu durum, Jules Verne'i öykülerini satarak para kazanmaya zorladı.

Paris'in kütüphanelerinde jeoloji, mühendislik ve astronomi okuyarak geçirilen uzun saatlerden sonra, Jules Verne ilk kitabı Balonla Beş Hafta'yı yayımladı. Bu romanı, *Dünya'nın Merkezine Seyahat, Dünya 'dan Ay'a* ve *Denizler Altında 20* Bin *Fersah* gibi romanlar izledi.

Romanlarının büyük beğeni toplaması Jules Verne'i zengin bir adam yaptı. 1876'da büyük bir yat aldı ve Avrupa'nın çevresini yatıyla dolaştı.

1905'te Amiens'de öldü.

Jules Verne
Esrarlı Ada - 1

Özgün Adı: L'île mysteriuse l
İthaki Yayınları - 339
Temmuz 2014

Jules Verne

ESRARLI ADA

Çeviren

VOLKAN YALÇINTOKLU

Jules Verne Kitaplığı; Jules Verne kitaplarını
yıllar önce Türkçeye kazandırmış olan
A. İhsan Tokgöz'e' ithaf edilmiştir.

*__A. İhsan Tokgöz:__ Türk yazar, yayıncı ve siyaset adamı. Jules Verne'in romanlarını Türkçe'ye ilk çeviren kişidir. 1890 yılında Alem Basımevi'ni kurdu ve Edebiyat-ı Cedide akımının yayın organı olan Servet-i Fünun Dergisi'ni yayımlamaya başladı. ikinci Meşrutiyet'ten Birinci Dünya Savaşı sonlarına değin Yüksek Ticaret Mektebi'nde coğrafya öğretmenliği yaptı. 1919'da Avrupa'ya giderek Heyet-i Temsiliye'nin amaç ve fikirlerini batı kamuoyuna duyurmaya çalıştı. Lozan Barış Konferansı sırasında da Türk Basın Bürosu'nun yöneticiliğini yaptı. 1931'de Ordu milletvekili olarak girdiği TBMM'de yasama görevini ölümüne değin sürdürdü. Başlıca yapıdan: Altı Hafta Nil'de Seyahat, Avrupa'da Ne Gördüm, Tuna'da Bir Hafta, Tirol Cephesinde Ateş Hattında, Matbuat Hatıralarım.

BİRİNCİ BÖLÜM

GÖKTEN GELEN KAZAZEDELER

1

“Yükseliyor muyuz?”

“Hayır! Tam tersine alçalıyoruz!”

“Daha da kötüsü, Bay Cyrus! Düşüyoruz!” “Tanrı adına! Safraları atın!”

“İşte son torba da boşaldı!”

“Balon yükseliyor mu?”

“Hayır!”

“Dalgaların çalkantısını duyar gibiyim!” “Deniz sepetin altında!”

“En fazla beş yüz ayak[→] aşağımızda olmalı!” O sırada, güçlü bir ses boşluğu delip geçti, ve şu sözcükler yankılandı:

“Ağırlık yapan her şeyi atın!... her şeyi! Tanrı yardımcımız olsun!”

İşte 23 Mart 1865 günü, akşam dörde doğru, Pasifik'in uçsuz bucaksız sularının üzerinde, gökyüzünde yankılanan sözler bunlardı.

Hiç kuşku yok ki, kimse o yılın ekinoksunda patlayan korkunç kuzeydoğu fırtınasını ve barometrenin yedi yüz on milimetreye kadar düştüğünü unutmamıştı. Martın 18'inden 26'sına dek aralıksız süren bir kasırgaydı. Otuz beşinci kuzey paralelinden, kırkıncı güney paraleline kadar ekvatorun her iki yanında kalan bin sekiz yüz millik bir alanı etkisi altına alan bu kasırga, Amerika, Avrupa ve Asya'da büyük yıkımlara neden olmuştu! Şehirler yıkılmış, ormanlar yerle bir olmuştu, sahil kasabaları üzerlerine seller gibi gelen su dağlarının altında kalırken, *Bureau-Veritas* listelerinde kıyıya vuran yüzlerce gemi yer almış, araziler önüne çıkan her şeyi silindir gibi ezip geçen hortumlar tarafından düzleştirilmiş, binlerce insan karada ezilip, suda

boğulmuşlardı: işte tüm bunlar, bu korkunç kasırganın ardında bıraktığı yıkıntılardı. Yıkıcı etkisi, 25 Ekim 1810'da Havana'yı ve 26 Temmuz 1825'de Guadalup'u vuran kasırgaları geride bırakıyordu.

Karalar da ve denizlerde bu felaketler gerçekleşirken, alt üst olmuş gökyüzünde de en az onlar kadar çarpıcı bir felaket yaşanıyordu.

Gerçekten de, bir hortumun zirvesinde top gibi taşınarak, hava boşluğunun dairesel hareketine kapılan bir balon, sanki bir hava burgacına kapılmışçasına kendi etrafında dönerek, saatte doksan millik[→] bir hızla boşluğu kat ediyordu.

Bu balonun alt bölümünde, okyanusa doğru sürüklenen ve püsküren sulara karışmış kalın buharların arasında zor seçilen beş yolcunun bulunduğu bir sepet sallanıyordu.

Fırtınanın oyuncağı haline gelmiş olan bu balon nereden geliyordu? Dünyanın hangi noktasından havalanmıştı? Fırtına sırasında yola çıkmadığı ortadaydı. Beş günden beri etkisini sürdüren kasırga, ilk belirtilerini 18 Mart'ta göstermişti. Bu durumda, yirmi dört saatte en az iki bin mil yol katettiğine bakılarak çok uzaklardan gelmiş olduğuna inanılabilir miydi?

Her ne olursa olsun, yolcuların ellerinde yola çıktıklarından beri katettikleri yolu tahmin edebilecekleri bir aracın bulunmadığı söylenebilirdi, çünkü hiçbir işaret noktaları yoktu. Hatta, şiddetli bir fırtına tarafından sürüklendikleri halde onun etkisini hissetmemeleri gibi ilginç bir durumla karşı karşıya da olabilirlerdi. Ne bu devir hareketini, ne de yatay yöndeki yer değiştirmelerini fark etmeden, kendi çevrelerinde dönerek yol alıyorlardı. Gözleri sepetin altında kümelenen kalın sis tabakasını delip geçemiyor, hatta bulutların yoğunluğundan dolayı, gece mi yoksa gündüz mü olduğunu ayırt etmeleri mümkün olmuyordu. Göğün yüksek katmanlarında bulundukları sürece, bu uçsuz bucaksız karanlığın ortasında, ne

bir ışık yansıması, ne bir yerleşim merkezinin gürültüsü, ne de okyanusun uğultusu onlara ulaşabiliyordu. Dalgaların üzerinde kendilerini bekleyen tehlikeleri yalnızca hızlı alçalışları sayesinde anlayabilmişlerdi.

Bununla birlikte, cephaneler, silahlar, erzaklar gibi ağırlıklarından kurtulmuş olan balon, göğün üst katmanlarına doğru süzülerek, dört bin beş yüz ayaklık bir yüksekliğe ulaşmıştı. Denizin sepetlerinin hemen altında olduğunu öğrenen yolcular, yukarısının aşağıdan daha güvenli olduğuna karar vererek, en gerekli eşyaları bile aşağı atmakta tereddüt etmemişler, kendilerini dipsiz kuyunun.üzerinde tutan bu gazdan araçlarının temelinden bir şey kaybetmemeye çalışıyorlardı.

Gecenin daha ürkek yürekleri ölümcül bir şekilde yaralayacak derin endişelerle geçmesinin ardından, güneşin doğmasıyla, kasırga sakinleşme belirtileri göstermeye başladı. Bu 24 Mart sabahı havanın yatışacağına dair bazı belirteler ortaya çıktı. Şafakla birlikte, en yoğun bulut kümeleri göğün yükseklerine doğru hareketlendi. Birkaç saat içinde, hortumun ağzı genişledi ve durdu. Atmosfer katmanlarının ötelenme hareketinin hızının yarıya düşmesiyle, gökyüzüne gemicilerin “üç camadanlı yel” olarak adlandırdıkları bir esinti hakim oldu, ancak bulutların kargaşasında gözle görülür ölçüde bir durulma hissediliyordu.

Saat on bire doğru, gökyüzünün alt tabakaları bulutlardan temizlenmişti. Atmosfer büyük meteorlardan sonra görülen, hatta hissedilebilen o nemli berraklığı yayıyordu. Kasırga batıya doğru kaymaktan çok kendi kendine sönmüşe benziyordu. Belki de hortumun dağılmasından sonra, bazen Hint okyanusu tayfunlarında rastlandığı gibi, elektrik akımı haline dönüşmüştü.

Ancak, yine o sırada, balonun sürekli olarak, göğün alt tabakalarına doğru yavaşça alçaldığı da saptanabiliyordu. Hatta

giderek söndüğü, dairesel biçimini kaybederek ovalleşen zarfının gevşeyerek uzamaya başladığı söylenebilirdi.

Öğleye doğru, balon denizin en fazla iki bin ayak üzerinde süzülüyordu. Hacmi elli bin ayak küptü[→], ve kapasitesi sayesinde, kah yükseklerde süzülerek, kah da yatay bir istikamette yol alarak, uzun süre gökyüzünde tutunmayı başarabilmişti.

O sırada, yolcular sepeti ağırlaştırmaya devam eden ve ellerinde kalan son eşyalar olan yiyecekleri de aşağı atarlarken, içlerinden biri, ağın iplerinin birleştiği çembere tırmanarak, balonun alt bölümünü sağlamca bağlamayı denedi.

Yolcuların, gaz kaybetmeye devam eden balonlarını yükseklerde uzun süre tutamayacakları ortadaydı!

Bu durumda işlerinin bittiğine inanılabilirdi!

Gerçekten de, aşağılarında uzanan ne bir kıta, ne de bir adaydı. Ufukta çapalarının saplanıp kalacağı en ufak bir kara parçası dahi yoktu.

Altlarında dalgalar hâlâ inanılmaz bir şiddetle çarpışan uçsuz bucaksız bir deniz vardı! Bu, bulunduklar noktadan kırk millik bir alanı gözlemleyebilmelerine rağmen sınırlarını seçemedikleri bir okyanustu! Kasırganın acımasızca döverek kamçıladığı bu deniz, onlara, üzerlerinde geniş bir beyaz doruklar ağının atıldığı dizginsiz dalgaların at gezintisi gibi görünüyor olmalıydı! Görünürde ne bir toprak parçası, ne de bir gemi vardı!

Bu durumda, dalgaların arasına gömülmesini engellemek için, balonun alçalma hareketini ne pahasına olursa olsun durdurmak gerekiyordu. Ve hiç kuşku yok ki, sepetteki yolcular bu acil planı hayata geçirmeye çalışıyorlardı. Ancak, tüm çabalarına rağmen, balon rüzgarın estiği kuzeybatıdan güneybatıya doğru müthiş bir hızla yol alarak alçalmaya devam ediyordu.

Artık balonlarına hakim olamayan ve girişimleri sonuç

vermeyen bu bahtsızlar oldukça tehlikeli bir durumla karşı karşıyaydılar! Gaz kaçışının engellenmesi mümkün olmayan balonun zarfı her geçen dakika daha da küçülüyordu. Alçalma gözle görünür ölçüde hızlanırken, öğleden sonra bire doğru, sepet okyanusun en fazla altı yüz ayak üzerinde bulunuyordu.

Gerçekten de, aletin yırtığından kolayca kaçan gazın çıkışını engellemek olanaksızdı.

Yolcular sepeti fazla yüklerinden kurtararak, gökyüzünde birkaç saat daha tutunabilmeyi başarmışlardı. Ancak kaçınılmaz felaketin gerçekleşmesi çok uzun sürmeyecekti, ve, gece bastırmadan önce bir kara parçasına rastlanmazsa, yolcuların, sepet ve balonun dalgaların ortasında kaybolup gideceği ortadaydı.

Yapılması gereken tek manevra ise o sırada gerçekleşiyordu. Balondaki yolcuların gözü pek insanlar olduğu ve gözlerini kırpmadan ölüme gidecekleri tartışılmazdı. Dudaklarından en ufak bir sızlanma dahi dökülmemişti. Son ana kadar mücadele etmeye, düşüşlerini geciktirecek her şeyi yapmaya kararlıydılar. Sorgun dallarından yapılmış bir kasadan başka bir şey olmayan sepet yüzmeye elverişli değildi ve düşerse, onu suyun üzerinde tutmanın olanağı yoktu.

Saat ikide, balon dalgaların neredeyse dört yüz ayak üzerindeydi.

O sırada, yüreğinde korkuya yer olmayan bir adamın sesi duyuldu. Bu sese en az onun kadar yürekli oldukları anlaşılan sesler yanıt verdi.

“Her şey atıldı mı?”

“Hayır! Hâlâ on bin altın frank var!”

Ağır bir çanta derhal denize düştü.

“Balon yükseliyor mu?”

“Biraz, ama yine alçalacak!”

“Atılacak ne kaldı?”

“Hiçbir şey!”

“Hayır!. .. Hâlâ sepetimiz var!”

“Fileye asılalım! Sepet denize!”

Gerçekten de, bu, balonun yükünü azaltmanın tek ve son yoluydu. Sepeti çembere bağlayan iplerin kesilmesiyle, balon iki bin ayak kadar yükseldi.

Çemberin üzerindeki filenin üzerine çıkan beş yolcu altlarındaki uçuruma bakarak sepet bağlama iplerine tutunuyorlardı.

Bilindiği gibi, balonlar dengesel dinamikleri açısından oldukça hassastılar. Düşey istikamette bir hareketlenmeye yol açmak için eşyaların en hafifini aşağıya atmak yeterliydi. Havada süzülen alet, bir terazinin matematiksel doğruluğuna uygun bir şekilde yer değiştiriyordu. Bu durumda, nispeten ağır bir yükten kurtulduğunda balonun nasıl ciddi ve hızlı bir yükselişe maruz kaldığı anlaşılabilir.

Ancak, göğün üst katmanlarında birkaç saniye salındıktan sonra, balon yeniden alçalmaya başladı. Gaz, onarılması mümkün olamayan yırtıktan dışarı sızıyordu.

Yolcular ellerinden gelen her şeyi yapmışlardı. Artık hiçbir insani güç onları kurtaramazdı. Tanrının yardımına güvenmekten başka çareleri yoktu.

Saat dörtte, balon deniz yüzeyinin yalnızca beş yüz ayak üzerindeydi.

O sırada, yolculara eşlik eden ve sahibinin yanında ağlara asılı bir halde duran köpeğin gür havlaması duyuldu.

‘Top bir şeyler fark etmiş olmalı!” diye haykırdı yolculardan biri.

Hemen ardından güçlü bir ses yankılandı:

“Kara! Kara! ”

Rüzgarın hiç durmadan güneybatıya doğru sürüklediği balon, şafaktan beri yüzlerce mili bulan önemli bir mesafeyi katetmişti, ve şu an, aynı istikamette oldukça yüksek bir kara parçası belirmeye başlamıştı.

Ancak bu kara parçası hâlâ rüzgar yönünde, otuz mil uzaktaydı. Eğer aynı yönde ilerlemeye devam ederlerse, oraya ulaşmak için bir saat daha yol almaları gerekiyordu. Bir saat! Balon geriye kalan gazının tamamını o zamana, dek boşaltmış olmayacak mıydı?

İşte bu ürkütücü bir soruydu! Yolcular ne pahasına olursa olsun ulaşmaları gereken o sabit noktayı net bir şekilde seçebiliyorlardı. Yolcular bunun bir kıta mı yoksa bir ada mı olduğunu bilmiyorlardı, hatta kasırganın kendilerini dünyanın hangi bölümüne sürüklediğinden bile haberdar değildiler! Ancak bu kara parçasında yaşayanların olup olmadığını, kendilerine misafirperverlik gösterip göstermeyeceklerini öğrenmek için oraya ulaşmalar gerekecekti!

Saat dörtte, denizin yüzeyini yalamaya başlayan balonun daha fazla dayanamayacağı anlaşılıyordu. Devasa dalgaların dorukları filenin altını şimdiden birçok kez yalamışlardı, fileyi daha da ağırlaştırıyorlardı ve balon tıpkı kanatlarına kurşun bağlanmış bir kuş gibi ancak güçlükle havalanabiliyordu.

Yarım saat sonra, karaya sadece bir mil kalmıştı: tükenmiş, gevşemiş, gerginliğini kaybederek. İri kıvrımlar halinde buruşmuş balonun yalnızca üst bölümünde biraz gaz kalmıştı. Artık ona çok ağır gelen fileye asılmış yolcular fileye çok ağır geliyorlardı. Öfkeli dalgaların hedefi oluyorlardı. Balon, rüzgarın içine dolmasıyla kabaran zarfının etkisiyle tıpkı rüzgarı arkasına alan bir gemi gibi ilerlemeye başladı. Belki de bu şekilde kıyıya varabilecekti.

Ancak kumsala dört yüz metre kala, dört göğüsten aynı anda yükselen korkunç çığlıklar yankılandı. Bir daha hiç

doğrulamayacakmış gibi görünen balon, sert bir dalga darbesiyle sarsıldıktan sonra, beklenmedik bir şekilde yukarıya doğru yükseldi. Sanki ağırlığının bir bölümünden daha kurtulmuşçasına bir anda yeniden bin beş yüz ayaklık bir yüksekliğe ulaştı, ve orada kendisini doğrudan kıyıya taşımak yerine neredeyse paralel bir güzergaha yönelten bir çeşit rüzgar burgacıyla karşılaştı. Nihayet, iki dakika sonra, kıyıya yanlamasına yaklaşarak, dalgaların menzili dışındaki kumsala indi.

Birbirlerine yardımcı olan yolcular, filenin ağlarından kurtulmayı başardılar. Yüklerinden kurtulan balon, yeniden rüzgarla sürüklenmeye başlayarak, bir an için canlanan yaralı bir kuş gibi gökyüzünde kaybolup gitti.

Sepetin içinde beş yolcu ve bir köpek vardı balonsa kıyıya sadece dört yolcu fırlatmıştı.

Kaybolan yolcu, hiç kuşku yok ki fileye çarpan dalganın darbesiyle denize yuvarlanmış, ve bu durum yükü hafifleyen balonun son bir kez daha havalanarak, birkaç saniye sonra kıyıya ulaşmasını sağlamıştı.

Dört kazazede karaya ayak basar basmaz, aralarında olmayan arkadaşlarını düşünerek haykırdılar:

“Belki yüzerek kıyıya varmaya çalışıyordur! Onu kurtaralım! Onu kurtaralım!”

2

Kasırganın kıyıya sürüklediği bu kişiler, meslekten havacılar ya da hava yolculuklarına meraklı amatörler değil, cesaretlerinin, onları olağanüstü koşullarda kaçmaya ittiği savaş tutsaklarıydı. Yüzlerce kez ölümle karşı karşıya gelmişler, yüzlerce kez yırtılmış balonları kendilerini dipsiz kuyuya sürüklemişti! Ancak Tanrı onlara daha ilginç bir gelecek hazırlıyordu, ve 24 Mart günü, General Ulysse Grant'ın birlikleri tarafından kuşatılmış olan Richmond'dan kaçtıktan sonra, bu korkunç iç savaş sırasında ayrılıkçıların en güçlü kalesi olan Virginia'nın başkentinin yedi bin mil ötesinde bulunuyorlardı.

İşte tutsakların hangi felaketle sonuçlanacağı bilinen kaçışları şu ilginç koşullar altında gerçekleşmişti.

O yılın şubat ayında, General Grant'ın Richmond'ı ele geçirmek için düzenlediği sayısız harekatlardan birinde, subaylarından birçoğu düşmana esir düşerek şehirde alıkonulmuşlardı. Tutsak düşen en seçkin askerler arasında federasyonun kurmay subaylarından Cyrus Smith de vardı.

Massachussetsli olan Cyrus Smith, Birlik hükümetinin stratejik bir önemi bulunan demiryollarının idaresini savaş boyunca kendisine verdiği başarılı bir mühendis, birinci sınıf bir bilim insanıydı. Cılız ve kemikli yapısıyla tam bir kuzey Amerikalı gibi görünen bu adam, kırk beş yaşlarında olmasına rağmen, kısa kesilmiş saçlarını ve kalın bir bıyıktan ibaret olan sakallarını şimdiden ağartmıştı. Yüzü, şu sanki madalyalara basılmak için yaratılmış güzel nümismatik yüzlerdendi; parıltılı bakışlara; ciddi dudaklara, askeri okul bilginlerinin fizyonomisine sahipti. Tıpkı mesleklerine sıradan askerler gibi başlayan generaller gibi, eğitimine çekiç ve kazma sallayarak adım atan mühendislerden biriydi. Keskin bir zekaya olduğu

kadar hünerli ellere de sahipti. Kaslan oldukça güçlü bir görünüm sergiliyorlardı. Gerçekten de, hem düşünce hem de eylem adamıydı, yaşam enerjisi sayesinde kolayca karar vererek harekete geçebiliyor, hayata olan güçlü inancı ve sağlam yapısıyla her tür kötü olasılığa meydan okuyordu. Oldukça birikimli, pratik zekalı ve Fransız askeri terminolojisini kullanmak gerekirse "işini bilen" bu kurmay subayın olağanüstü bir mizacı vardı, çünkü koşullar ne kadar zorlu olursa olsun kendine hakim olmayı başarırken, bir araya geldiklerinde insanın gücünü tanımlayan beden ve zihnin bütünlük içinde çalışmasından, arzuların coşkusundan, iradenin gücünden en iyi şekilde yararlanmayı biliyordu. Ve temel düsturu, 17. yüzyılda yaşamış olan Guillaume d'Orange'ınkini andırıyordu: "Ne bir işe girişmek için umut etmeye, ne de sebat etmek için başarmaya ihtiyacım var."

Bunların yanı sıra, Cyrus Smith yürekliliğin canlı örneğiydi. İç savaş boyunca neredeyse tüm cephelerde bulunmuş, Ulysse Grant'ın komutası altındaki Illinois gönüllüler birliğinde Paducah'ta, Belmont'ta, Pittsburg-Landing'de, Corinth kuşatmasında, Port-Gibson'da, Riviere-Noire'da, Chattanoga'da, Potomak'ın yukarısındaki Wildemess'ta çatışmalara katılmıştı, her yerde yiğitçe çarpışarak, "ölü askerlerimi asla hesaba katmam!" diyen generale layık bir subay olduğunu kanıtlamıştı. Ve, Richmond savaş alanında yaralanıp esir düştüğü güne kadar, Cyrus Smith'in şansı yaver gitmese, hiç korkusuzca atıldığı bu çatışmalarda en az yüz kere korkunç Grant'ın hesaba katmadığı o ölülerin arasındaki yerini alacaktı.

Cyrus Smith ile aynı gün, başka bir önemli şahsiyet de güneylilere tutsak düşmüştü. Bu kişi, savaşın kaderini değiştirecek gelişmeleri aktarmak amacıyla, kuzey ordularıyla birlikte ilerleyen New York Herald muhabiri Gedeon Spilett'ten başkası değildi.

Gedeon Spilett, Stanley ve diğerleri gibi, doğru bilgiyi elde etmek ve onu en kısa sürede gazetelerine ulaştırmak için tehlikelerin üzerine giden o olağanüstü İngiliz ve Amerikan vakanüvislerin soyundan geliyordu. New York Herald gibi büyük bir gücü elinde bulunduran Birlik gazetelerinin güvenilir muhabirleri vardı. Gedeon Spilett bu muhabirler arasında en ön sırada yer alıyordu.

Her şeyi göze almaya hazır olan bu yürekli ve saygıdeğer Gazeteci, asker ve sanatçı kimliğiyle tüm dünyayı dolaşmıştı, tartışmalarda ne kadar ateşliyse, eylemlerde de aynı derecede gözü pekti, önce kendisi, sonra da gazetesi için öğrenilmesi gereken bir şey olduğunda, ne sıkıntılar, ne yorgunluklar ne de tehlikeler onu yıldıramazdı, yazılarını mermiler ve top gülleleri arasında kaleme alan ve tüm tehlikeli durumları kendisi için iyi bir fırsat olarak kabullenen bu cesur gözlemci, bilinmeyen, merak uyandıran, yepyeni, hatta gerçekleşmesi imkansız olayları aydınlığa kavuşturmak için büyük fedakarlıklar sergilemişti.

O da tüm çarpışmalara bir elinde tabancası diğer elinde not defteriyle en ön sırada katılmıştı, uçuşan mermilerin kalemini titretmesi mümkün değildi. Söyleyecekleri bir şeyleri olmayanlar gibi telgraf tellerini fazla meşgul etmeden, kısa, açık ve net notlarıyla önemli noktalara açıklık getiriyordu. Ayrıca yazdıklarında nükteli bir ifade kullanmayı da eksik etmiyordu. Riviere-Noire olayından sonra, savaşın sonuçlarım gazetesine bildirmek amacıyla, telgraf bürosundaki sırasını kaybetmemek için iki saat boyunca Incil'in ilk bölümlerini yazmıştı. Gazeteye iki bin dolara mal olsa da, haberi ilk alan New York Herald olmuştu.

Uzun boylu Gedeon Spilett en fazla kırk yaşlarındaydı. Kızıla çalan sarı favorileri yüzünü çevreliyordu. Bir olayın tüm ayrıntılarını hızlı bir şekilde algılamasını sağlayan gözleri sakin,

canlı ve yeri geldiğinde hareketliydi. Tıpkı soğuk suya daldırılan çelik gibi tüm iklim koşullarına uyabilen güçlü bir yapısı vardı.

Gedeon Spilett on yıldan beri, haberleri ve kalemi kadar kuvvetli olan fırçası sayesinde, desenleriyle renk kattığı New York Herald'm en ünlü muhabirlerindendi. Yakalandığı sırada, çatışmanın tasvirini ve krokisini yapıyordu. Defterine düştüğü son notlar şöyleydi: “Bir güneyli bana nişan alıyor ve...” Ve Gedeon Spilett kurşunların hedefi olmamıştı, çünkü her zaman olduğu gibi bu işten de tek bir sıyrık almadan kurtulmuştu.

Birbirlerinin isimlerini duysalar da, tanışmamış olan Cyrus Smith ve Gedeon Spilett, Richmond'a götürülmüşlerdi. Yarası kısa sürede iyileşen Mühendis nekahet dönemi sırasında Gazeteci'yle tanıştı. Birbirlerinden hoşlanan bu iki adam, birbirlerini takdir etmeyi öğrendiler. Kısa süre sonra, ortak yaşamlarının tek amacı, kaçarak Grant'ın ordusuna ulaşmak ve yeniden federal birlik için savaşmak olmuştu.

Böylece, iki Amerikalı her fırsattan yararlanmaya karar vermişlerdi, ancak şehirde serbest olarak dolaşabilmelerine rağmen, Richmond'ın çok sıkı bir şekilde korunmasından dolayı, bir kaçma girişimi imkansız gibi görünüyordu.

Bu sırada, Cyrus Smith kendisine ölümüne sadık bir hizmetkar ile karşılaştı. Mühendis'in malikanesinde köle bir anne babanın oğlu olarak dünyaya gelen bu yürekli adam bir zenciydi, mantıken ve kalben köleliğe karşı olan Cyrus Smith tarafından uzun süre önce azat edilmişti. Özgürleşen köle efendisinden ayrılmak istememişti. Onu, kendisi için canını verecek kadar seven bu genç adam otuz yaşlarında, güçlü, çevik, becerikli, zeki ve sakin tabiattaydı; bazen saf, çoğunlukla güler yüzlü ve itaatkârdı. İsmi Nabuchodonosor'du ancak kendisine yalnızca daha içten ve kısa olan Nab diye seslenildiğinde karşılık veriyordu.

Efendisinin esir düştüğünü öğrendiğinde, hiç tereddüt

etmeden Massachussets'den ayrılarak Richmond'a gelmiş, hayatını onlarca kez tehlikeye attıktan sonra, kurnazlığı ve becerikliliği sayesinde, kuşatılmış şehre sızmayı başarmıştı. Cyrus Smith'in hizmetkarını yeniden yanında görmesinden ne kadar memnun olduğunu ve efendisine yeniden kavuşan

Nab'ın sevincini tarif etmek mümkün değildi.

Ancak federal tutsakların sıkı bir şekilde gözetim altında tutulmasından dolayı, Nab'ın zor da olsa, girmeyi başardığı Richmond'dan çıkmak daha da güçtü. Başarı şansına sahip bir kaçış girişimini gerçekleştirmek için olağanüstü bir fırsat yakalamak gerekiyordu, ve böyle bir fırsat ortaya çıkmadığı gibi, onu yaratmak ta hiç kolay değildi.

Bununla birlikte, Grant şiddetli saldırılarını sürdürüyordu. Petersburg zaferi ona pahalıya patlamıştı. Butlerınkilerle birleşmiş olan birlikleri henüz Richmond önünde başarılı bir sonuç elde edememişlerdi, ve tutsakların yakın bir zamanda özgürlüklerine kavuşacaklarını gösteren hiçbir belirti yoktu. Usanç verici tutsaklığı sırasında kaydedebileceği hiçbir gelişmeyle karşılaşamayan muhabir kendini zor tutuyordu. Aklında ne pahasına olursa olsun Richmond'dan çıkmaktan başka bir düşünce olmayan Gedeon Spilett, birçok kez kaçmayı denese de, aşılmaz engellerle karşılaşarak başarılı olamamıştı.

Bu sırada, kuşatma devam ediyordu ve Grant'ın ordusuna bir an evvel ulaşmak isteyen tutsaklar nasıl acele ediyorlarsa, ayrılıkçı orduya ulaşmak isteyen kuşatılmışlar da aynı şekilde sabırsızlanıyorlardı, bunların arasında ateşli bir güneyli olan Jonathan Forster da vardı. Gerçekten de, tıpkı şehri terk etmeleri mümkün olmayan kuzeyli tutsakları gibi, kuşatma altında bulunan güneyliler de oradan ayılamıyorlardı. Uzun süreden beri, General Lee ile irtibat kuramayan Richmond valisi için, kentin durumu hakkında bilgi vermek ve destek birliklerinin harekete geçirilmesini hızlandırmak büyük önem taşıyordu.

Bunun üzerine, Jonathan Forster'ın aklına, kuşatma birliklerini aşarak ayrılıkçıların kampına ulaşabilmek için bir balonla havalanmak fikri geldi.

Valinin bu girişime onay vermesiyle hazırlanan balon, kendisine eşlik edecek beş kişiyle birlikte göklere yükselecek olan Jonathan Forster'a tahsis edildi. Yere indiklerinde gerekli hallerde kendilerini savunmak için kullanacakları silahları, ve hava yolculuğunun uzaması halinde lazım olacak yiyecekleri de beraberlerinde götüreceklerdi.

Balonun hareket tarihi 18 Mart olarak belirlenmişti. Yolculuk gece yapılacaktı, ve havacılar orta şiddetli bir kuzeybatı rüzgarıyla, birkaç saat içinde General Lee'nin genel karargahına ulaşmayı planlıyorlardı.

Ancak basit bir esintiye benzemeyen bu kuzeybatı rüzgarı, ayın 18'inden itibaren kasırgaya dönüşmüştü. Kısa süre içinde fırtına öyle şiddetlendi ki, Forster hareketini ertelemek zorunda kaldı, çünkü balonu ve beraberindekileri zincirinden boşanmış bulutların ortasında büyük tehlikelere atmak imkansızdı.

Şişkin balon, Richmond'ın büyük meydanında rüzgarın durulduğu an harekete geçmeye hazır bir halde beklerken, şehirde hava durumunun değişmemesinden kaynaklanan sabırsızlık görülmeye değerdi.

Ayın 18'i ve 19'u fırtınanın şiddetinde hiçbir değişiklik olmadan geçti. Hatta kasırganın zemini yalayan sert darbeleri yere bağlanmış olan balonun tutunmasını güçleştiriyordu.

19'unu 20'sine bağlayan gecenin sabahı kasırganın etkisinin daha da şiddetlenmesiyle, yola çıkmak imkansız hale gelmişti.

O gün, Richmond sokaklarının birinde Cyrus Smith'in yanına hiç tanımadığı bir adam yaklaştı. Otuz beş, kırk yaşlarındaki bu esmer ve güçlü denizcinin adı Pencrofftu, parıltılı bakışlarına ve sürekli kırpışan göz kapaklarına rağmen temiz bir yüzü vardı. Dünyanın tüm denizlerinde yolculuk etmiş olan bu kuzey

Amerikalı, iki ayaklı tüysüz bir varlığın başına gelebilecek tüm olağanüstü olaylarla karşılaşmıştı. En tehlikeli maceralara bile hiç gözünü kırpmadan atılan bu gemicinin hiçbir şey karşısında şaşkınlığa kapılarak geri basmayacak ölçüde gözü pek olduğunu söylemeye bile gerek yoktu. Bu yılın başında işlerini halletmek için, New Jerseyli kaptanının, evladı gibi sevdiği on beş yaşındaki öksüz oğlu Harbert Brown ile birlikte ilk kuşatma girişimleriyle karşı karşıya olan Richmond'a geldiğinde, büyük bir sıkıntıyla orada mahsur kaldığını anlamış ve aklından geçen tek düşünce her yolu deneyerek buradan kurtulmak olmuştu. Cyrus Smith'i yalnızca ismen tanısa da, bu kararlı adamın ne büyük bir sabırsızlıkla kaçmayı planladığını tahmin ederek, hiç tereddüt etmeden onun yanına yaklaşmakta hiçbir sakınca görmemişti.

"Bay Smith, Richmond'dan bıkmadınız mı?" Mühendis kendisiyle bu şekilde konuşan adama gözlerini dikerek, adamın alçak sesle eklediği şu sözlere kulak verdi:

"Bay Smith, kaçmak istiyor musunuz?"

"Ne zaman?..." diye karşılık verdi Mühendis sert bir ifadeyle ve kendisine soru yönelten bu yabancıyı henüz yeterince tanımadığı düşünülürse, bu yanıtın ağzından kaçağı söylenebilirdi.

Ancak Denizci'nin temiz yüzünü delici bakışlarla inceledikten sonra, karşısında dürüst bir insanın bulunduğundan hiç şüphe duymadı.

"Kimsiniz?" diye sordu alçak bir sesle.

Pencroff kendini tanıttı.

"Tamam," diye karşılık verdi Cyrus Smith. "Nasıl kaçmayı planlıyorsunuz?"

"Orada hiçbir şey yapmadan duran ve bizi beklediği izlenimine kapıldığım şu miskin balonla!. .."

Tek sözcükte her şeyi anlayan Mühendis, Pencroff'un sözlerini

tamamlamasına izin vermeden koluna girerek onu evine götürdü.

Denizci, evde, oldukça basit olan planının ayrıntılarını anlattı. Planı uygulamak için tek yapmaları gereken hayatlarını tehlikeye atmaktı. Kasırga tüm şiddetiyle etkisini sürdürse de, Cyrus Smith gibi becerikli ve yürekli bir mühendis, balonu kullanmayı başaracaktı. Pencroff balonu havalandırmayı bilseydi, Harbert'ı da yanına alarak şimdiye dek onlarcası ile karşılaştığı fırtınaya aldırmadan, yola çıkmakta tereddüt etmezdi!

Denizci'yi tek bir söz bile söylemeden dinleyen Cyrus Smith'in gözleri parlıyordu. İşte fırsat çıkmıştı. Güçlüklerden yılacak bir adam değildi. Plan çok tehlikeliydi, demek ki hayata geçirilebilirdi. Sıkı gözetime rağmen, gece karanlığında balona yaklaşarak sepetin içine süzülebilir, sonra da onu bağlayan ipleri kesebilirlerdi! Kuşkusuz, ölüm tehlikesi vardı, buna karşı başarma şanslan da vardı, ah şu fırtına olmasaydı... Ancak bu fırtına olmasaydı, balon çoktan yola çıkmış olacak ve onca zamandır beklenen fırsat yakalanamayacaktı!

“Yalnız değilim!...” dedi sözünü tamamlayan Cyrus Smith.

“Beraberinizde kaç kişi getirmek istiyorsunuz?” diye sordu Denizci.

“İki: dostum Spilett ve hizmetkarım Nab.” “Harbert ve benimle birlikte beş kişi ediyor,” diye yanıtladı Pencroff. “Zaten balon altı kişi alıyor olmalı...”

“Fazlasına gerek yok. Yola çıkacağız!” dedi Cyrus Smith.

Bu “biz” vurgusu muhabiri de kapsıyordu, zaten o da tehlikelerden yılacak bir adam değildi, plan kendisine anlatıldığında gözü kapalı olarak kabul etti. Şaşırdığı tek şey, böyle basit bir düşüncenin kendi aklına neden gelmediğiydi. Nab'a gelince, efendisi nereye gitmek isterse istesin, onu izlemekte tereddüt etmeyecekti.

“O zaman akşama buluşuruz,” dedi Pencroff. “Bu arada hepimiz etrafı kolaçan edelim!”

“Bu akşam saat onda,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “ve Tanrıdan biz yola çıkmadan önce fırtınanın durulmamasını dileyelim!”

Mühendis'ten izin isteyen Pencroff, genç Harbert Brown ile birlikte kaldığı evine geri döndü. Denizci'nin planından haberdar olan bu yürekli çocuk, hafif bir endişeyle Mühendis'in yapılan teklifi nasıl karşılayacağını bekliyordu. Görüldüğü gibi, bu beş kararlı adam, kasırga tüm gücüyle devam ederken şiddetli fırtınaların ortasına atılmaya hazırlanıyorlardı!

Hayır! Kasırga durulmamıştı ve ne Jonathan Forster ne de arkadaşları böyle zayıf bir sepetle ona karşı koymayı akıllarından geçirmiyorlardı! Gün korkunç bir şekilde geçti. Mühendis'in tek korkusu yere bağlı olan balonun yırtılıp parça parça olmasıydı. Saatler boyunca, aleti gözleyerek hemen hemen ıssız olan meydanda gezindi. Pencroff da elleri ceplerinde, zamanını nasıl geçireceğine karar veremeyen biri gibi esneyerek aynı şeyi yapıyordu, ancak o da, balonun yırtılmasından ya da iplerinin koparak bulutların arasında kaybolmasından endişe duyuyordu.

Gece bastırdığında, gökyüzü oldukça karanlıktı. Kalın sis bulutları zemini yalayarak geçerlerken, karla karışık bir yağmur yağıyordu. Hava soğuktu. Bir sis tabakası Richmond'ın üzerini kaplıyordu. Sanki şiddetli fırtına kuşatan ve kuşatılan bir ateşkese neden olmuş gibiydi, toplar da kasırganın korkunç patlamaları karşısında susmayı tercih etmiş gibi görünüyorlardı. Şehrin sokakları ıssızdı. Öyle ki, bu ürkütücü hava koşulları altında, meydanın ortasında çırpınıp duran balonun başında nöbet tutmaya dahi gerek duyulmamıştı. Her şey tutsakların yola çıkması için elverişliydi, ancak bu yolculuk zincirinden boşanmış boraların ortasında yapılacaktı!...

“Lanet olası dalgalar!” diye söyleniyordu, rüzgarın başından

uçurmaya çalıştığı şapkasını bir yumrukla yerine yerleştiren Pencroff. “Ama önemli değil! Bu işin üstesinden geleceğiz!”

Saat dokuz buçukta, Cyrus Smith ve arkadaşları çeşitli noktalardan, rüzgardan sönen gaz lambalarının derin bir karanlık içinde bırakacağı meydana süzülüyorlardı. Neredeyse tamamıyla zemine gömülmüş olan devasa balonu görmek bile mümkün değildi. Sepet, filenin iplerini tutan safra çantalarından bağımsız olarak, kaldırıma sabitlenmiş bir halkaya bağlanarak balona dek uzanan güçlü bir halat tarafından tutuluyordu.

Sepetin yanında bir araya gelen beş tutsak kimse tarafından fark edilmemişti, hatta her yana öyle koyu bir karanlık hakimdi ki, birbirlerini bile zor seçebiliyorlardı.

Cyrus Smith, Gedeon Spilett, Nab ve Harbert hiç konuşmadan sepetin içindeki yerlerini alırlarken, Pencroff, Mühendis'in talimatı üzerine safra paketlerini peş peşe çözüyordu. Birkaç saniye süren bu işlemden sonra, Denizci, arkadaşlarının yanına ulaştı.

Yalnızca halat tarafından yere bağlanan balonun harekete geçmesi için sadece Cyrus Smith'in emir vermesi gerekiyordu.

O sırada bir köpek, bir sıçrayışta sepetin içine atladı. Bu, zincirini kopardıktan sonra sahibini izleyen Mühendis'in köpeği Top'tu. Ağırlığın artmasının balonu zorlayacağını düşünen Cyrus Smith zavallı hayvanı geri yollamak istiyordu.

“Pöf! Ha bir eksik, ha bir fazla!” dedi Pencroff, sepetten iki kum torbası daha atarak.

Sonra halatı gevşetmesiyle, balon yana doğru hareketlendi ve kalkışının hızıyla çarptığı iki bacayı çökertmesinin ardından bulutların arasında gözden kayboldu.

Kasırga tüm şiddetiyle devam ediyordu. Mühendis gece boyunca, aşağı inmeyi aklından geçirmedi ve güneşin doğmasıyla sis bulutlarıyla perdelenen karayı görmenin mümkün olmadığı anlaşıldı. Beş gün boyunca, rüzgarın korkunç

bir hızla sürüklediği balondan denizi görebilmek ancak bulutların kısa bir süre aralanmasıyla mümkün olmuştu!

20 Mart'ta yola çıkan bu beş adamdan dördünün, 24 Mart günü ülkelerinin[→] altı mil[→] uzağındaki ıssız bir kıyıya nasıl indikleri biliniyordu!

Balondan kurtulan dört kazazedenin yardımına koştukları, doğal liderleri Cyrus Smith'ti.

3

Filenin büzüşmüş ağları arasındaki Mühendis sert bir dalga darbesiyle denize düşmüş, köpeği de ortadan kaybolmuştu. Bu sadık hayvan sahibine yardım etmek için gönüllü olarak suya atlamıştı.

“İleri!” diye haykırdı Gazeteci.

Ve yorgunluklarını unutan Gedeon Spilett, Harbert, Pencroff ve Nab araştırmalarına başladılar.

Zavallı Nab dünyada en çok sevdiği varlığı kaybetmenin verdiği öfke ve umutsuzlukla ağlıyordu.

Cyrus Smith'in ortadan kaybolmasıyla arkadaşlarının karaya ulaşması arasında iki dakika bile yoktu. Bu yüzden onu kurtarmak için hâlâ zamanlarının olduğunu umut edebilirlerdi.

“Arayalım! Arayalım!” diye bağırdı Nab.

“Evet, Nab,” diye yanıtladı Gedeon Spilett, “onu bulacağız!”

“Sağ olarak mı?”

“Sağ olarak!”

“Yüzme biliyor mu?” diye sordu Pencroff. “Evet!” diye karşılık verdi Nab! “Zaten, Top da yanında!...”

Denizci denizin uğuldamasını duyarak kafasını salladı!

Mühendis kıyının kuzeyinde, kazazedelerin karaya çıktıkları noktanın yaklaşık yarım mil uzağında kaybolmuştu. Kıyının en yakın noktasına ulaşmayı başardıysa, buradan yarım mil uzakta olmalıydı.

Saat altıya geliyordu. Yükselmeye başlayan sis bulutları geceyi koyu bir karanlığın içine gömüyordu. Kazazedeler, kaderin kendilerini sürüklediği bu kara parçasının doğu kıyısında kuzeye doğru ilerliyorlardı -bu yabancı toprakların coğrafi konumunu bile tahmin edemiyorlardı. Ayaklarını bastıkları bu taşla karışık

kumdan oluşan zemin her tür bitki örtüsünden yoksunmuş gibi görünüyordu. Oldukça engebeli olan bu zemin bazı noktalarda yürüyüşü güç bir hale getiren su birikintileriyle kalbura dönmüş gibiydi. Bu deliklerden her an, dört bir yana doğru kaçışan ağır uçuşlu iri kuşlar havalanıyordu, ancak karanlığın içinde onları seçebilmek mümkün değildi. Daha çevik olan diğerleri sürüler halinde yükselerek bulutlar gibi geçip gidiyorlardı. Denizci, martıların denizin uğultusuyla yarışan tiz çığlıklarını tanıyordu.

Zaman zaman duran kazazedeler, hep bir ağızdan Mühendis'e sesleniyorlar, ardından okyanus tarafından gelecek bir yanıtı bekliyorlardı. Aslında, Mühendis'in karaya çıktığı noktanın yakınlarında bulunsalar, kendisi yanıt veremeyecek durumda olsa bile, köpeği Top'un havlamalarının kendilerine ulaşacağını düşünüyor olmalıydılar. Ancak patlayan dalgaların uğultusunu aşabilen hiçbir ses duymadılar. Böylece, yollarına devam eden küçük kafilenin üyeleri kıyının en küçük kıvrımlarını dahi araştırmayı sürdürdüler.

Yirmi dakikalık bir yürüyüşten sonra, zeminin köpüklü dalgalarla sınırlanan bir noktasında durmak zorunda kaldılar. Denizin öfkeyle kabardığı sivri bir bumun ucunda bulunuyorlardı.

“Bu bir burun,” dedi Denizci. “Sağ taraftan yürüyerek başladığımız noktaya dönmeliyiz,böylece yeniden sağlam bir zemine ulaşacağız.” “Ama ya oradaysa?" diye karşılık verdi Nab, devasa dalgaların karanlığın içinde ağardığı okyanusu göstererek.

“Tamam o zaman, ona seslenelim!”

Ve hep bir ağızdan güçlü bir şekilde haykırdılar, ancak hiçbir karşılık alamadılar. Yankılanmaların sona ermesini bekledikten sonra yeniden seslendiler. Ancak yine yanıt gelmedi.

Bunun üzerine kazazedeler burnun aynı şekilde kumluk ve taşlık olan karşı yamacını izleyerek geri döndüler. Bununla

birlikte, kıyı boyunun daha da dikleştiğini ve zeminin giderek yükseldiğini gözlemleyen Pencroff, onun oldukça uzun bir rampayla, karanlıkta kütlesi hayal meyal seçilebilen yüksek bir kıyıyla birleştiğini tahmin ediyordu. Sahilin kuşların sayısının azaldığı bu bölümünde, deniz daha çalkantısız ve daha sessizdi, hatta dalgaların gözle görülür bir şekilde sakinleştiği dikkati çekiyordu. Dalga kırılmalarının gürültüsü neredeyse hiç duyulmuyordu. Hiç kuşku yok ki burnun bu tarafı, sivri ucunun açıktan gelen dalgalara karşı koruduğu yarı dairesel bir koy oluşturuyordu.

Ancak bu yolu izleyerek güneye doğru ilerliyorlardı, bu da, Cyrus Smith'in karaya çıkma ihtimalinin yüksek olduğu kıyının ters istikametine gitmek anlamına geliyordu. Bir buçuk millik bir yürüyüşten sonra, kıyı hâlâ kuzeye geri dönmeyi sağlayacak hiçbir kıvnm sunmuyordu. Yine de ucunu döndükleri bu burnun sağlam bir zemine bağlanması gerekiyordu. Güçleri tükenmiş olsa da, kazazedeler kendilerini ilk izledikleri istikamete yöneltecek sert bir açı bulmak umuduyla cesaretle yürüyorlardı.

Yaklaşık iki mil daha ilerledikten sonra, kaygan kayalardan oluşan oldukça yüksek bir bumun üzerinde bir kez daha yollarının deniz tarafından kesildiğini gördüklerinde ne büyük bir hayal kırıklığı yaşadıklarını tahmin etmek hiç de güç değildi.

“Bir adacığın üzerinde bulunuyoruz!” dedi Pencroff, “ve bir ucundan diğerine dek yürüdük!”

Denizci'nin gözlemi doğruydu. Kazazedeler bir kıtaya, hatta bir adaya değil, uzunluğu iki mil ve genişliğinin hiç kuşkusuz bundan daha kısa olduğu anlaşılan bir adacığa çıkmışlardı.

Taşlarla kaplı, bitki örtüsünden yoksun ve yalnızca birkaç deniz kuşunun ıssız barınağı olan bu çorak ada daha büyük bir takımadaya bağlanıyor muydu? Bunu doğrulamak mümkün değildi. Balonun yolcuları, sepetlerinden baktıklarında sisler arasında beliren kıyının büyüklüğünü fark edememişlerdi.

Bununla birlikte, Denizci gözleriyle karanlıkları delmeye alışık olan Pencroff, batıdaki belli belirsiz kütlelerin yüksek bir kıyının belirtileri olduğuna inanıyordu.

Ancak, şu an için, etrafı kaplayan karanlığın ortasında adacığın hangi basit ya da karmaşık sisteme ait olduğunu belirleyemiyorlardı. Etrafı denizle çevrildiği için adacıktan ayrılmaları mümkün değildi. Bu durumda, şu ana dek hiçbir işaret vermemiş olan Mühendis'in aranmasını ertesi güne ertelemek gerekiyordu.

“Cyrus'un sessizliği hiçbir şey kanıtlamaz,” dedi Gazeteci. “Bayılmış, yaralanmış, geçici olarak yanıt veremeyecek bir duruma düşmüş olabilir, umudumuzu kaybetmeyelim.”

Ardından, Gazeteci Mühendis'e işaret verebilmek amacıyla, adacığın bir noktasında ateş yakma fikrini ortaya attı. Ama odun ve kuru çalı arama çalışmaları boşa çıktı, kum ve taştan başka bir şey yoktu.

Gözü pek Cyrus Smith'e yürekten bağlanan Nab ve arkadaşlarının ne büyük acılar içinde oldukları kolayca anlaşılabilirdi. Onun yardımına koşacak durumda olmadıkları ortadaydı. Günün doğmasını beklemeleri gerekiyordu. Mühendis, ya kendi başına kurtularak kıyının bir köşesine sığınmış ya da sonsuza dek ortadan kaybolmuştu!

Önlerinde geçirmeleri gereken uzun ve sıkıntılı saatler vardı. Soğuk içlerine işlese de, kazazedeler bunu pek hissetmiyorlar, hatta uyumayı akıllarından bile geçirmiyorlardı. Kendilerini liderleri için tehlikeye atmaya hazır bir halde, umutlarını hiç kaybetmeden ve hiç kaybetmemeyi umarak bu çorak adacık üzerinde gidip geliyor, hiç durmadan kaza mahalline en yakın nokta olan kuzey bumuna dönüyorlardı. Bağınyor, yanıt bekliyor, farklı bir ses yakalamak için kulak kesiliyorlardı, sesleri uzaklara ulaşıyor olmalıydı, çünkü havaya belirli bir dinginlik hakim oluyor ve denizin gürültüleri çalkantılarla yeniden

duyulmaya başlıyordu.

Hatta Nab'ın çığlıklarından biri, bir anda yankılandı. Bu durumu Pencroffa bildiren

Harbert, şunları ekledi:

“Batıda, yakınlarda bir kıyının olduğunun işareti olabilir bu.”

Denizci onaylayan bir ifadeyle karşılık verdi. Zaten gözleri yanılmıyordu. Hayal meyal de olsa bir kara parçasını seçebilmişse, bu orada bir kara parçası olduğu anlamına geliyordu.

Ancak uzaktan gelen bu yankı, Nab'ın haykınşlarına gelen tek yanıttı, ve adacığın doğu kısmının tamamına derin bir sessizlik hakimdi.

Gökyüzü yavaş yavaş açılıyordu. Gece yarısına doğru, birkaç yıldız parıldadı, Mühendis arkadaşlarının yanında olsaydı, bu yıldızların kuzey yarımküreye ait olmadıklarını saptayabilirdi. Gerçekten de, bu yeni ufukta kutup yıldızı yer almıyordu, başucu noktasındaki takımyıldızlar yeni kıtanın kuzeyinde gözlemlenenlere benzemiyorlardı, ve dünyanın güney kutbunda bulunan Güneyhaçı'nın[→] parıldadığı görülüyordu.

Gecenin akıp gitmesiyle, 25 Mart sabahı beşe doğru göğün yüksek katmanları hafifçe açılmaya başladı. Ufuk hâlâ karanlıktı, ancak günün ilk ışıklarıyla, yoğun bir sis tabakası görüş mesafesini yirmi ayakla sınırlayacak bir şekilde denizin üzerine yükseldi. Sis bulutları, ağır ağır yer degiştiren iri kıvrımlar halinde yol alıyorlardı.

Bu beklenmedik bir aksilikti. Kazazedeler çevrelerindeki hiçbir şeyi seçemiyorlardı. Nab'ın ve Gazeteci'nin bakışları okyanusa doğru uzanırken, Denizci ve Harbert batı kıyısını arıyorlardı. Ancak en ufak bir toprak parçasını dahi görebilmek mümkün degildi.

“Önemli degil,” dedi Pencroff, “kıyıyı göremesem de onu

hissediyorum... orada... orada... bundan tıpkı Richmond'da olmadığımız kadar eminim!”

Ancak sis tabakasının kalkması uzun sürmedi. Bu, güzel havalarda görülen bir pus tabakasından başka bir şey degildi. Işıldayan güneş üst katmanları ısıtıyor ve bu sıcaklık da adanın yüzeyine kadar yayılıyordu.

Gerçekten de, güneşin doğuşundan üç çeyrek saat sonra, altı buçuğa doğru sis tabakası giderek saydamlaşıyor, üstte yoğunlaşsa da, altta dağılmaya başlıyordu. Kısa süre sonra, adacığın tamamı sanki bir buluttan inmişçesine seçilir hale geldi; ardından deniz, dairesel bir düzlem boyunca belirdi, doğuda sonsuza dek uzanan bu mavi hat, batıda yüksek ve sarp bir kıyıyla sınırlanıyordu.

Evet! Kara oradaydı. En azından geçici bir kurtuluş olanağı vardı. Yarım millik geniş bir kanalla ayrılan adacıkla bu kıyı arasında hızlı bir akıntı gürültüyle çağlıyordu.

Kazazedelerden biri, arkadaşlarının fikrini sormadan ve onlara tek bir söz bile etmeden, yalnızca yüreğinin sesini dinleyerek, akıntıya doğru atıldı. Bu Nab'dı. Bu kıyıya varmak için acele ediyor ve ona kuzeyinden ulaşmak istiyordu. Kimse ona engel olamadı. Pencroff ona seslense de boşunaydı. Gazeteci Nab'ı izlemeye hazırlanıyordu.

Ona doğru ilerleyen Pencroff:

“Bu kanalı geçmeyi mi düşünüyorsunuz?” diye sordu.

“Evet,” diye yanıtladı Gedeon Spilett.

“O zaman bekleyin, bana inanın. Nab efendisi için elinden geleni yapacaktır. Bu kanala dalmayı göze alırsak, bu şiddetli akıntıyla açığa sürüklenmek tehlikesiyle karşı karşıya kalacağız. Yanılmıyorsam bu yükselen denizin neden olduğu bir akıntı. Bakın, sular kumsaldan çekilmeye başlıyor. Biraz sabırlı olursanız, yürüyerek aşabileceğimiz bir geçit bulmamız mümkün olacak. ..”

“Haklısınız,” diye karşılık verdi Gazeteci. “Mümkün olduğunca birbirimizden ayrılmamaya dikkat edelim...”

Bu sırada, yanlamasına olarak aşmaya çalıştığı akıntıyla büyük bir mücadele veren Nab'ın siyah omuzlarının her kulaçta suyun yüzüne çıktığı fark ediliyordu. Büyük bir hızla sürüklense de, giderek kıyıya yaklaşıyordu. Adacıkla kıyı arasında kalan yarım millik mesafeyi aşması yarım saat aldı ve karaya ulaştığında suya daldığı noktanın tam karşısındaki kıyıdan binlerce ayak uzaktaydı.

Yüksek bir granit duvarın eteğinde bir süre dinlenen Nab, güçlü bir silkinmeyle ayağa kalktı; sonra koşmaya başlayarak, kısa süre içinde adacığın kuzey ucu yakınlarında denize doğru uzanan kayalık bir bumun ardında gözden kayboldu.

Nab'ın arkadaşları bu yürekli girişimi kaygıyla izlemişlerdi ve onun uzaklaşmasının ardından, bakışlarını yeniden sığınacakları bu kara parçasına yönelterek, kumsaldan topladıkları birkaç kabukluyu yemeye koyuldular. Doyurucu bir yemek olmasa da, başka çareleri yoktu.

Güneyde sivri bir burunla sonlanan geniş bir körfezden oluşan karşı kıyı, bitki örtüsünden yoksundu ve vahşi bir görünüm sunuyordu. Oldukça kıvrımlı bir uzantıyla kıyıya eklemlenen bu dil, yüksek granit kayalara dayanıyordu. Kuzeye doğru ise, tersine körfez genişliyor, güneybatı ve kuzeybatıya doğru uzanarak, ince uzun bir burunla nihayetlenen daha toparlak bir kıyı oluşturuyordu. Bu iki uç nokta arasında yer alan körfezin uzunluğu yaklaşık sekiz mil kadardı. Kıyının iki mil açığında dar bir şerit halinde uzanan adacık iri kılçıklı devasa bir balinayı andınyordu. En geniş yeri çeyrek mili aşmıyordu.

Adacığın karşısında, ilk olarak, o sırada suların çekilmesiyle beliren siyahımtırak kayalarla kaplı kumsal görülüyordu. Daha geride, en az üç yüz ayak yüksekligindeki bir zirveyle taçlanmış granit bir sur beliriyordu. Bu şekilde üç mil boyunca uzayıp

gittikten sonra, sağ tarafta insan eliyle yontulmuşa benzeyen kesik bir yüzeyle aniden sona eriyordu. Solda ise, tam tersine, bumun üzerinde, prizmatik parçalar halinde sıralanan ve üst üste yığılmış kayalar ile kayşatlardan oluşan düzensiz bir yalıyarın giderek güney bumunun kayalanyla birleşen uzun bir yokuş ile alçaldığı fark ediliyordu.

Kıyının üst bölümünde, tek bir ağaca bile rastlanmıyordu. Bu biraz daha küçük boyutlarda olsa da, Ümit burnundaki Cape-Town'a tepeden hakim olan Table Dağı'na benziyordu; en azından adacıktan öyle görünüyordu. Sağ tarafta ise surun kesik yüzeyinin arkasında, yeşilliklerin eksik olmadığı anlaşılıyor, göz menzilinin ötesine dek uzanan iç içe geçmiş yüksek ağaçlar kolaylıkla seçilebiliyordu. Bu yeşillik, granit tabakalarının sert hatlarıyla hüzünlenmiş gözlere hoş geliyordu.

Nihayet, en arka planda, kuzeybatıda ve en az yedi millik bir mesafede bulunan yaylanın üzerinde, güneş ışınlarıyla parıldayan beyaz bir yükselti yer alıyordu. Bu, uzaklardaki bir tepenin zirvesini süsleyen kardan bir şapkaydı.

Şu an için, bu kara parçasının bir adaya mı, yoksa bir kıtaya mı ait olduğunu söylemek mümkün değildi. Ancak, sağ tarafa yığılmış kayalıklan gözlemleyen bir yerbilimci, hiç tereddüt etmeden bunların, volkanik bir püskürtü sonucu oluştuğuna karar vermekte tereddüt etmezdi.

Gedeon Spilett, Pencroff ve Harbert eğer gemilerin geçiş yolu üzerinde değilse, uzun yıllar boyunca yaşayacakları, hatta belki de ölecekleri bu kara parçasını dikkatli bir şekilde inceliyorlardı!

“Evet, Pencroff,” dedi Harbert, “ne düşünüyorsun?”

“Her şeyin olduğu gibi, bunun da hem iyi hem kötü bir tarafı var,” diye yanıtladı Denizci. “Neyle karşı karşıya olduğumuzu göreceğiz. Işte bakın, sular çekilmeye başlıyor. Üç saat içinde kanalı geçmeyi deneyeceğiz, ve oraya varır varmaz, Bay Smith'i bulmaya çalışacağız!”

Pencroff öngörülerinde yanılmamıştı. Üç saat sonra, denizin çekilmesiyle, kanalın yatağını oluşturan kumların büyük bir bölümü açığa çıkmış, adacık ile kıyı arasında aşılması hiçte zor olmayacak daracık bir geçit kalmıştı.

Gerçekten de, Gedeon Spilett ve iki arkadaşı, saat ona doğru, giysilerini çıkanp başlarının üzerine koyarak derinligi beş ayağı geçmeyen kanala daldılar. Suyun yüksekligi boyunu aşan Harbert, tıpkı bir balık gibi yüzerek kanalı aşmayı başardı. Kolayca karşı kıyıya geçtikten sonra, güneş ışınlarının kendilerini kurutmasını beklediler, ardından suya temas etmemiş olan giysilerini üzerlerine geçirerek, ne yapacaklarına karar vermek üzere bir araya toplandılar.

4

Gazeteci, Denizci'ye kendisini orada beklemesini söyledikten sonra hiç vakit kaybetmeden, birkaç saat önce Zenci Nab'ın izlediği yol boyunca ilerlemeye başladı. Sonra bir an önce Mühendis'ten haber alabilmek üzere, kıyının köşelerinden birinin ardında hızla gözden kayboldu.

Harbert da ona eşlik etmek istedi.

“Burada kalın, çocuğum,” dedi Denizci. “Bir kamp yeri hazırlamamız ve kabuklulardan daha doyurucu bir şeyler olup olmadığını araştırmamız gerek. Geri döndüklerinde, dostlarımızın dinlenmeye ihtiyaçları olacak. Herkes kendi görevini yapsın.”

“Ben hazırım, Pencroff,” diye karşılık verdi Harbert.

“Tamam! “dedi Denizci, “işleri yoluna koyalım. Planlı bir şekilde hareket edelim. Yorulduk, üşüyoruz, açız. Yani, bir barınak, ateş ve yiyecek bulmamız gerekiyor. Ormanda odun, yuvalarda yumurta var; geriye bir barınak bulmak kalıyor.”

. “Peki o zaman,” diye yanıtladı Harbert, “bu kayaların arasında bir mağara arayacağım, ve başımızı sokabileceğimiz bir delik bulmakta gecikmeyeceğim! ”

“İşte böyle,” diye karşılık verdi Pencroff, “haydi yola koyulalım”

Ve ikisi birlikte devasa surun eteğinde, çekilen suların etkisiyle ortaya çıkmış olan kumsalın üzerinde ilerlemeye başladılar. Ancak kuzeye değil, güneye yöneliyorlardı. Pencroff karaya çıktıkları noktanın birkaç yüz ayak gerisinde, kıyının dar bir yarıkla ikiye ayrıldığını fark etmişti; ona göre bu bir nehir ya da çayın ağzı olabilirdi. Bir yandan, suyu içilebilen bir akarsuyun kıyısına yerleşmenin önemini, diğer yandan, akıntının Cyrus Smith'i bu tarafa sürüklemiş olabileceğini düşünüyordu.

Daha önce de belirtildiği gibi, surun yüksekliği üç yüz ayağa ulaşıyordu; ancak her taraf kaya bloklarıyla kaplıydı ve denizin hafifçe yaladığı alt kısmında bile geçici bir barınak olarak kullanılabilecek en ufak bir yarığa rastlanmıyordu. Granitten yapılmış bu dikine duvarı dalgalar hiç aşındıramamıştı. Zirvesinde yüzlerce deniz kuşu uçuşuyordu, bunların arasında özellikle uzun, basık ve sivri gagalı perde ayaklı türleri vardı -çok yaygaracı olan bu kuşlar, kuşkusuz ilk kez karşılaştıkları insanlardan pek de korkmuşa benzemiyorlardı. Pencroff bazen yırtıcımartı olarak da adlandırılan iri martıları ve granitin girintilerinde yuvalanmış küçük obur martılar fark etti. Bu kuş bolluğunun ortasına gönderilecek bir tüfek mermisi büyük bir bölümünü vururdu; ancak ateş etmek için bir tüfeğe ihtiyaç vardı, oysa ne Pencroff'un ne de Harbert'ın tüfekleri vardı. Zaten etleri lezzetli olmayan bu martıların yumurtalarının bile iğrenç bir tadı vardı.

Biraz daha soldan giden Harbert kısa bir süre sonra, yükselen denizin birkaç saat içinde üzerlerini kaplayacağı, alglerle kaplı kayalıklar işaret etti. Bu kayaların üzerindeki su yosunlarının ortasında aç insanlar tiksindirmeyecek çift çenetli kabuklular kaynıyordu. Harbert'ın kendisine seslenmesi üzerine Pencroff koşarak oraya geldi.

“Hey! Bunlar midye!” diye haykırdı Denizci. “İşte bulamadığımız yumurtaların yerini bunlar tutacak!”

“Bunlar midye değil, “diye karşılık verdi kayalara yapışık bir halde duran yumuşakçaları dikkatle inceleyen genç Harbert, “bunlar lithodomlar[→].

“Yenilebilirler mi?” diye sordu Pencroff. “Afiyetle.”

“O zaman, lithodom yiyelim.”

Denizci, Harbert'a güvenebilirdi. Doğa bilimleri konusunda oldukça birikimli olan Genç Çocuk, bu bilim dalına karşı büyük bir ilgi duyuyordu. Babası onu bu konuya yönlendirerek ona

Boston'ın en iyi hocalarından ders aldırmıştı, öğretmenleri de bu zeki ve çalışkan çocuğu takdir ediyorlardı. Böylece kazazedeler onun doğabilimci sezgilerinden birçok kez yararlanma fırsatı bulabilirlerdi, ve o ilk tespitinde yanılmamıştı.

Boyları enlerinden fazla olan ve birbirlerine salkımlar halinde bağlanmış olan bu lithodomlar, kayalara yapışmış olarak yaşıyorlardı. En sert taşlarda bile oyuklar açabilen delici yumuşakçalar türüne aitlerdi, kabukları sıradan midyelerdekinin aksine iki uçlarına doğru yuvarlaklaşıyorlardı.

Pencroff ve Harbert, o sırada güneşin altında yayılmış olan bu lithodomlardan bol miktarda topladılar. İstiridye gibi yedikleri bu yumuşakçaların acılı tadı, onlara karabiber ve baharat, aratmamıştı.

Açlıklarını geçici olarak bastırsalar da, baharatlı bu yumuşakçaların sindirimiyle daha da artan susuzluklarını hâlâ gideremişlerdi. Bu durumda tatlı su ihtiyacını karşılamak gerekiyordu, engebeli bir arazinin hakim olduğu bu bölgede su bulmak zor olmayacaktı. Pencroff ve Harbert, tedbirli davranarak, ceplerine ve mendillerine bol miktarda lithodom stokladıktan sonra, yeniden surun eteği boyunca ilerlemeye başladılar.

İki yüz adım sonra, Pencroff'un suyu bol olan küçük bir nehrin ağzı olduğunu tahmin ettiği o yarığa ulaştılar. Bu noktada, sur şiddetli bir volkanik patlamayla aralanmış gibi görünüyordu. Eteğinde iki kıyısı oldukça dik bir açıyla birleşen v biçiminde küçük bir koy bulunuyordu. Bu noktada, akarsuyun genişliği yüz ayağa ulaşırken, iki yandaki kıyılarının uzunluğu yirmi ayağı aşmıyordu. Nehir, ağzın yukarısına doğru alçalma eğilimi gösteren iki granit duvarın arasına doğrudan giriyor, sonra ani bir dönüş yaparak, yarım mil ötedeki küçük ormanın içinde gözden kayboluyordu.

“Burada su! Orada odun!” dedi Pencroff. “Haydi Harbert, geriye

yalnızca bir ev bulmak kalıyor!”

Nehrin suyu berraktı. Denizci, deniz çekildiğinde suyun tatlı olduğunu fark etti. Bu önemli sorunu halletmelerinin ardından, Harbert barınma ihtiyaçlarını karşılayacak bir oyuk bulmaya çalışsa da, çabaları boşa gitti. Surun her yanı düz, kaygan ve parlaktı.

Akarsuyun ağzında, denizin çekilmesiyle ortaya çıkan kumsalın üzerinde, kayşatlar mağaraların yerine, granit kayaların yoğun olarak bulunduğu bölgelerde sık rastlanan ve “peri bacaları” olarak adlandırılan devasa kaya yığınları oluşturmuştu.

Pencroff ve Harbert kayaların ortasındaki kumluk koridorlara daldılar, ışık huzmeleri bazılan mucizevi bir dengeyle ayakta duran bu granitlerin arasındaki boşluklardan sızabiliyordu. Ancak ışıkla birlikte, koridorlarda sert bir esintiye neden olan rüzgar, ve rüzgarla birlikte dışarının kuru soğuğu da içeriye sızıyordu. Denizci koridorların bazı bölümlerini kapatıp, açıklan taş ve kum karışımıyla tıkayarak peri bacalarını oturulabilir hale getirmeyi düşünüyordu. Geometrik şekilleri matbaacılıkta kullanılan ve vesaire kısaltmasını simgeleyen &' işaretini andırıyordu. Bu işaretin güney ve batı rüzgarlarını içine alan üst kıvrımı yalıtılırsa, iç bölümlerinden yararlanmayı başarabilirlerdi.

“İşte yapmamız gereken bu,” dedi Pencroff, “Bay Smith olsaydı bu labirentten nasıl yararlanacağımızı bilirdi.”

“Onu yeniden göreceğiz, Pencroff,” diye haykırdı Harbert, “geri geldiğinde, burada içinde oturulabilir bir barınak bulması gerek. Eğer sol koridora bir ocak yerleştirip, dumanın çıkabileceği bir aralık bırakabilirsek, bu mümkün olacak.”

“Bunu yapabiliriz, çocuğum,” diye yanıtladı Denizci, “bu Peribacaları” -Pencroff bu geçici barınağı bu şekilde adlandırıyordu- “işimizi görecek. Toplayacağımız odunların,

şeytanın trompetini çaldığı bu açıklıkları kapamamıza yardım edeceğini düşünüyorum!" Peribacaları'ndan uzaklaşan Harbert ve Pencroff, dönemeci aşarak, nehrin sol kıyısından ilerlemeye başladılar. Oldukça süratli olan akıntı birkaç ölü dalı sürüklüyordu. Suların kendini şimdiden hissettirmeye başlayan yükselişi akıntıyı uzun bir mesafe boyunca geri püskürtmeliydi. Denizci, ağır eşyaların taşınmasında bu gelgit olayından yararlanabileceklerini düşündü.

Yarım saatlik bir yürüyüşten sonra, Denizci ve Genç Çocuk nehrin sola doğru ani bir dönüş yaptığı dirseğe ulaştılar. Bu noktadan itibaren, harika ağaçlarla kaplı bir ormanın içinde seyrediyorlardı. Kuzeyden tropikal bölgelere dek dünyanın her yanında yaygın olarak bulunan kozalaklılar ailesine mensup bu ağaçlar, yaz mevsiminin geride kalmasına rağmen yeşil yapraklarını dökmemişlerdi. Genç doğabilimci, özellikle, Himalayalarda sık görülen ve hoş bir koku yayan deodaraları tanımıştı. Bu güzel ağaçların arasında saydam şemsiyelerini geniş bir şekilde açmış olan çam korulukları vardı. Bu yüksek otların ortasındaki Pencroff, ayağının altında çatırdayan dalların bulunduğunu hissetti.

"Tamam, çocuğum," dedi Harbert'a, "bu ağaçların isimlerini bilmesem de, en azından onları 'yakacak odunlar' kategorisine dahil edebileceğimi biliyorum ve şu an için, elimizde sadece bunlar var!"

"Toplamaya başlayalım!" diye karşılık veren Harbert hemen işe koyuldu.

Toplama işlemi hayli kolay oldu. İri odun parçalan ayaklarının hemen altında olduğu için ağaçların dallarını kesmeye gerek yoktu. Ancak, yakacak bol miktarda bulunsa da taşıma araçları için aynı şey söylenemezdi. Bu durumda, oldukça kuru olduklan için çabuk yanacak olan bu odunlardan yüklü bir miktar götürmek gerekiyordu, ve iki kişinin taşıyabilecegi miktar yeterli

olmayacaktı. Harbert bunun farkındaydı.

“Evet! Çocuğum,” diye karşılık verdi Denizci, “her şeyin olduğu gibi bu odunu taşımanın da bir yolu olmalı! Bir arabamız ya da bir gemimiz olsaydı, işimiz kolay olacaktı.”

“Ama onların yerine nehrimiz var!” dedi Harbert.

“Bu doğru,” diye yanıtladı Pencroff. “Nehir bizim için kendi kendine ilerleyen bir yol işlevini üstlenecek, tahta sallar boşu boşuna icat edilmedi.”

“Yalnız,” diye karşılık verdi Harbert, “deniz yükseldiği için yolumuz şu an bizimkinin aksi istikametinde ilerliyor!”

“Alçalmasını bekleyeceğiz,” diye yanıtladı

Denizci, “yakıtımızı Peribacaları'na o taşıyacak. Şimdi salımızı hazırlayalım.”

Denizci kendisine eşlik eden Harbert ile birlikte orman sınırının nehirle yaptığı açıya doğru yöneldi. Her ikisi de, çalı çırpıyla bağlanmış odunlan güçleri yettiğince taşıyorlardı. Kıyıda, büyük bir olasılıkla insan ayağının hiç değmediği yüksek otlar arasmda da bol miktarda ölü dal bulunuyordu. Pencroff süratle salını hazırlamaya koyuldu.

Denizci ve Genç Çocuk, kıyının bir yanından doğarak akıntıya karşı koyan ters bir akımının ortasında, kuru sarmaşanlarla bağladıklan oldukça iri tahta parçalarını birbirlerine eklediler. Bu şekilde hazırlanan salın üzerine yirmi kişinin taşıyabileceği bir yük yığıldı. Çalışmalar bir saat içinde tamamlanmıştı, kıyıya bağlanan sal denizin alçalmasını bekliyordu.

Bu arada, bekleme süresini değerlendirmek isteyen Pencroff ve Harbert, bölgeyi daha geniş bir açıdan izlemek için yukandaki platoya çıkmaya karar verdiler.

Nehrin oluşturduğu açının tam iki yüz adım gerisinde, yıkımı halindeki kayalarda sonlanan sur, hafif bir eğimle alçalarak ormanın sınırında bitiyordu. Doğal bir merdiveni andınyordu.

Yukarıya doğru çıkmaya başlayan Pencroff ve Harbert, güçlü baldırlan sayesinde kısa süre içinde zirveye ulaşarak nehrin ağzıyla oluşturduğu açının üzerinde dikildiler.

Oraya vardıklarında, bakışlarını ilk önce, ürkütücü koşullar altında aşmış oldukları okyanusa çevirerek, kıyının kazanın meydana geldiği kuzey bölümünün tamamını büyük bir heyecanla gözlemlediler. Cyrus Smith orada kaybolmuştu. Gözleriyle, balonlarının bir insanı taşıyabilecek herhangi bir kalıntısının suların üzerinde yükselip yükselmediğini araştırdılar. Ama hiçbir şey göremediler! Deniz uçsuz bucaksız bir su çölünü andınyordu. Kıyıya gelince, o da aynı şekilde ıssızdı. Ne Gazeteci ne de Nab ortada görünmüyorlardı. Ancak, o sırada, göz menzilinin dışına çıkacak kadar uzaklaşmış olmalan mümkündü.

“İçimden gelen bir ses,” diye haykırdı Harbert, “Bay Cyrus kadar güçlü bir adamın sıradan bir insan gibi boğulmuş olamayacağını söylüyor. Kıyının bir kenarına ulaşmış olmalı. Öyle degil mi, Pencroff?”

Denizci hüzünlü bir ifadeyle başını salladı. O Cyrus Smith'i yeniden görebileceğini ummuyordu; ancak Harbert'ın içindeki umudu söndürrnek istemeyerek:

“Hiç şüphesiz, hiç şüphesiz,” dedi, “mühendisimiz herkesin ölüme yenik düşeceği koşullardan kurtulmasını bilecek bir adamdır!. .. ”

Bu sırada kıyıyı büyük bir dikkatle inceliyordu. Gözlerinin önünde, ağzın sağ tarafında, kör kayalık şeritleriyle sınırlanmış kumsal uzanıyordu. Yeniden su yüzeyine çıkan bu kayalar çatlayan dalgaların ortasına uzanmış amfibi sürülerini andırıyorlardı. Bu kör kayalar hattının ötesinde, deniz güneşin ışınlarıyla parıldıyordu. Güneyde sivri bir burnun ufku perdelemesi, kıyının bu yönde devam edip etmediğini ya da bu sahilin oldukça uzun bir yarımada türü olarak kabul edilmesini

sağlayacak şekilde güneydoğuya ve güneybatıya doğru uzanıp uzanmadığını anlamayı engelliyordu. Körfezin kuzey ucunda kıyı, miller boyunca, daha yuvarlak bir hat izleyerek devam ediyordu. O noktada, suların geri çekilmesiyle açığa çıkan sahil daha alçak, daha düz ve yalıyarsız bir görünüm sergiliyordu.

Pencroff ve Harbert batıya döndüler. Bakışları önce, altı, yedi mil ötede yükselen doruklan karlı dağ tarafından engellendi. Ilk rampalarından sahilin iki mil yakınına dek, yapraklan yaz kış dökülmeyen ağaçlar sayesinde yemyeşil görünen geniş ağaçlıklar vardı. Sonra, ormanın kıyısından aynı kıyıya dek, dört bir yana dağılmış koruluklarla kaplı geniş bir yaylanın yeşilliği beliriyordu. Sol tarafta, küçük nehrin sularının ara sıra beliren güneşin ışınlarıyla parladığı görülüyordu, ve oldukça kıvrıntılı seyri, doğmuş olduğu dağ kolları arasına doğru yöneliyor, Denizci'nin tahta salını bıraktığı noktada, iki yüksek granit sur arasından akmaya başlıyordu; ancak sol kıyısındaki kaya duvarları oldukça sarp olsalar da, sağ kıyısındakiler, tam aksine, yavaş yavaş alçalırlarken, kaya yığınları ayrı kayalara, kayalar çakıl taşlarına, çakıl taşları kaydırak taşlarına dönüşüyorlardı.

“Bir adaya mı çıktık?” diye mırıldandı Denizci.

“Her ne olursa olsun oldukça geniş olduğu ortada!” diye karşılık verdi Genç Çocuk.

“Bir. ada ne kadar geniş olursa olsun, sonuçta bir adadır!” dedi Pencroff.

Ancak hâlâ çözüme kavuşturulamamış olan bu önemli sorunun yanıtını başka bir zamana bırakmak gerekiyordu. Üzerinde bulundukları topraklara gelince, ister ada ister kıta olsun, hoş görünümlü ve çok çeşitli ürünleriyle oldukça bereketliydi.

“Bu görüntü mutluluk verici,” dedi Pencroff, “ve başımıza gelen bu felaketten sonra, Tanrıya şükretmemiz gerekir.”

“Tanrıya şükürler olsun!” diye karşılık verdi, inançlı yüreği her

şeyin yaratıcısı için minnetle dolu olan Harbert.

Pencroff ve Harbert, kaderlerinin üzerine kurulduğu bu kara parçasını uzun süre incelediler, ancak böylesine kapsamlı bir gözleme rağmen, gelecekte onları nelerin beklediğini tahmin etmeleri çok güçtü.

Sonra, en ilginç şekilleri sergileyen uzun kayalıklar fistosuyla süslenen granit platoyu izleyerek geri döndüler. Orada taş deliklere yuvalanmış yüzlerce kuş yaşıyordu. Kayaların üzerine doğru sıçrayan Harbert, bu kuşlardan bir kısmının havalanmasına neden oldu.

“Ah!” diye haykırdı, “bunlar martılara hiç benzemiyor!”

“Peki bu kuşların adı ne?” diye sordu Pencroff. “Bana kalırsa, bunlar güvercin olabilir!” “Gerçekten de, bunlar yabani güvercinler ya da diğer adlarıyla kayalık güvercinleri olmalı,” diye karşılık verdi Harbert. “Onları kanatlarındaki çifte siyah şeritten, beyaz kuyruk çıkıntılarından, kül mavisi tüylerinden tanıyorum. Kayalık güvercinlerinin yumurtaları en az kendileri kadar lezzetli olmalı, yeter ki, yuvalarında birazcık bırakmış olsunlar!.. . " “Omlet gibi kızarmamışlarsa, onlara çatlamaları için gerekli zamanı tanımayacağız!” diye neşeyle yanıtladı Pencroff.

“Omleti nerede pişireceksin? diye sordu Harbert. “Şapkanın içinde mi?”

“Tamam!” diye yanıtladı Denizci, “bu konuda yeterince becerikli sayılmam. Yani rafadan yumurtalarla yetineceğiz, çocuğum, en loplarını halletmeyi ben üstleniyorum!”

Gerçekten de, granit kayaların girinti çıkıntılarını dikkatle inceleyen Pencroff ve Genç Çocuk bazı oyuklarda yumurta buldular! Birkaç düzineyi Denizci'nin mendiline yerleştirdikten sonra, denizin geri çekilme zamanının yaklaştığını dikkate alarak akarsuya doğru inmeye başladılar.

Nehrin dirseğine vardıklarında, saat öğleden sonra birdi. Akıntı şimdiden ters dönmeye başlamıştı. Tahta salı ağza doğru

götürmek için suların alçalmasından yararlanmak gerekiyordu . Pencroff bu salı akıntıda kendi başına sürüklenmeye bırakmaya niyetli görünmüyor, buna rağmen onu yönetmek için üzerine çıkmayı da düşünmüyordu. Ancak ipler ve halatlar söz konusu olduğunda bir denizci asla sıkıntı çekmezdi, kuru sarmaşanlar sayesinde süratle ördüğü birkaç kulaçlık uzun halatı salın arkasına bağlayan Pencroff, halatı eliyle çekerken, Harbert uzun bir sırıkla salı akıntıya doğru iteliyordu.

İşler istendiği gibi gidiyor, kıyı boyunca ilerleyen Pencroff devasa odun kitlesini yönlendiriyordu. Suyun sığ olmasından dolayı, salın batmasından endişelenmeye gerek yoktu, saat iki olmadan, Peribacaları'nın birkaç adım ötesindeki nehrin ağzına ulaşıldı.

5

Tahta salın yükünün boşaltılmasından sonra Pencroff'un ilk işi, hava akımının aralarından sızdığı koridorları kapatarak Peribacaları'nı oturmaya elverişli hale getirmek oldu. Harbert ile birlikte, kumlar, taşlar, iç içe geçmiş dallar ve ıslak toprak sayesinde ‘&'nın güney rüzgarlarına açık olan dehlizlerini tıkayarak üst kıvrımı yalıttılar. Yalnızca sobanın dumanının dışarı verilmesi amacıyla yan tarafa açılan dar ve kıvrımlı bir sıçan yolu bırakıldı. Peribacaları üç ya da dört odaya bölünmüştü; ancak vahşi hayvanların yetinebileceği bu karanlık inlere oda demek tartışılsa da, en azından rutubetsizdiler ve merkezde bulunan odalarda ayakta durabilmek mümkündü. Ince bir kum, zemini kaplıyordu, her şeyin hesaplanmasının ardından, daha iyisi bulunana dek buraya yerleşilebileceğine karar verdiler.

Harbert ve Pencroff sohbet ederek çalışmalarını sürdürüyorlardı.

“Belki de,” dedi Harbert, “arkadaşlarımız bizimkinden daha iyi bir barınak bulmuşlardır?”

“Mümkündür,” diye yanıtladı Denizci, “ancak elimizde birçok olasılık bulunması, hiç bulunmamasından iyidir!”

“Ah!” diye tekrarladı Harbert, “Bay Smith'i bulup buraya getirirlerse, tek yapmamız gereken Tanrıya şükretmek olacak!”

“Evet!” diye mırıldandı Pencroff. “O yaman bir adamdı, hem de en hakikisinden!”

“Adamdı ... öyle mi” dedi Harbert. “Onu bir daha görmek konusunda hiç umudun yok mu?”

“Allah saklasın!” diye yanıtladı Denizci.

Peribacasının oturmaya hazır hale getirilmesi çalışmaları süratle tamamlandı, Pencroff'un sevinci yüzünden

anlaşılıyordu.

"Şimdi," dedi, "dostlarımız geri dönebilirler. Burada oturulabilir bir barınak bulacaklar."

Geriye ocağı yerleştirerek yemeği hazırlamak kalıyordu. Bu aslında kolay bir işti. Geniş düz taşlar, soldaki ilk koridorun dibinde, dar sıçan yolunun ağzına yerleştirilmişlerdi. Dumanın bu yoldan dışarı taşınması, içerdeki ısının yeterli seviyede tutulmasını sağlayacaktı. Odunların odalardan birine depolanmasından sonra, Denizci ocağın taşlarının üzerine küçük odun parçaları yerleştirdi.

Denizci bu işle uğraşırken, Harbert ona kibriti olup olmadığını sordu.

"Kuşkusuz," diye yanıtladı Pencroff, "bereket versin var, mutluluk, çünkü kibritimiz ya da kavımız olmasa, işimiz çok zor olacaktı!" "Vahşilerin yaptığı gibi iki kuru odun parçasını birbirlerine sürterek ateş yakamaz mıyız?" diye sordu Harbert.

"O halde, bir deneyin çocuğum, kolunuzun yorulmasından başka bir sonuç elde edip edemeyeceğinizi göreceğiz!"

"Bu basit yöntem Pasifik adalarında yaygın olarak kullanılıyor."

"Buna itiraz etmeyeceğim," diye yanıtladı Pencroff, "ancak birçok kez bu yöntemle deneyerek ateş yakmaya çalışmama rağmen, hiçbir zaman başarıya ulaşamadığımı dikkate alırsak, yerlilerin kullandıkları odunların ve onları birbirlerine sürtme tarzlarının farklı olduğunu kabul etmek lazım! Bu durumda kibritleri tercih ettiğimi itiraf etmeliyim! Kibritlerim nerede?"

Pencroff, sıkı bir tiryaki olduğu için yanından hiç ayırmadığı kutuyu ceketinin ceplerinde aramaya başladı. Pantolonun ceplerini karıştırdığında ise kutuyu orada da bulamamanın şaşkınlığını yaşadı.

"Işte bu berbat bir durum, hatta berbat ötesi!" dedi gözlerini

Harbert'a çevirerek. “Kutu cebimden düşmüş olmalı, onu kaybettim! Peki, ya siz Harbert, çakmağınız ya da ateş yakmaya yarayacak herhangi bir aracınız yok mu?”

“Hayır, Pencroff!”

Denizci alnını sertçe ovuşturarak, beraberindeki Genç Çocuk'la dışarı çıktı.

Kumların üzerini, kayaların arasını, nehrin kıyısını büyük bir özenle araştırmalarına rağmen çabaları boşa gitmiş, bakır kutu gözlerine çarpQlamıştı.

“Pencroff,” dedi Harbert, “kutuyu sepetten aşağı fırlatmış olmayasın?”

“Ona gözüm gibi baktım,” diye yanıtladı Denizci, “dalgaların bizi sarstığı sırada denize düşmüş olmalı. Pipomda aynı şekilde kayboldu! Lanet kutu! Nerede olabilir ki?”

“Haydi, deniz çekiliyor,” dedi Harbert, “karaya çıktığımız noktaya koşalım.”

Yükselen suların çakıl taşlarının arasına sürüklediği kutuyu bulmak mümkün gibi görünmüyordu. Harbert ve Pencroff hızla, Peribacaları'na yaklaşık iki. yüz ayak mesafede bulunan bir önceki gün kıyıya ulaştıkları mevkiye yöneldiler.

Orada da, çakıl taşlarının arasında, kayaların oyuklarında titiz bir araştırma yaptılar ama bir sonuç alamadılar. Bu noktada düştüyse, dalgalar kutuyu götürmüş olmalıydı. Denizci, sular çekildikçe ortaya çıkan tüm kayaların aralıklarını yoklasa da hiçbir şey bulamadı. Kutunun kaybı, bu koşullar altında telafisi mümkün olmayan ciddi bir sorun oluşturuyordu.

Ümitsizliği alnının kınş kınş olmasından anlaşılan Pencroff, tek bir söz dahi söylemedi. Harbert, zaten ıslanmış olan kibritlerden yararlanmanın mümkün olmayacağını söyleyerek onu teselli etmek istedi.

“Hayır, çocuğum,” diye yanıtladı Denizci. “Sıkı sıkıya kapalı,

bakır bir kutunun içindeydiler! Şimdi ne yapacağız?"

"Elbette ateş yakmanın bir yolunu bulacağız," dedi Harbert. "Bay Smith'in ya da Bay Spilett'in kibritleri olabilir!"

"Evet," diye karşılık verdi Pencroff, "ama, şu anda ateşimiz olmadığına göre arkadaşlarımız geri döndüklerinde, çok da lezzetli bir yemek bulamayacaklar!"

"Ama," dedi Harbert, "yanlarında kavlarının ya da kibritlerinin bulunmaması mümkün değil!"

"Ben o kadar emin değilim," diye yanıtladı Denizci başını sallayarak. "Bir kere N ab ve Bay Smith sigara içmiyor, Bay Spilett'in de kibrit kutusu yerine not defterini sakladığını düşünüyorum!"

Harbert karşılık vermedi. Kutunun kaybedilmesi üzücü bir olaydı. Yine de, Genç Çocuk bir şekilde ateş yakılabileceğinden emin gibi görünüyordu. Daha deneyimli ve bir şeyin azlığı ya da çokluğu karşısında umutsuzluğa kapılmayacak bir adam olan Pencroff ise böyle düşünmüyordu. Her halükarda yapacakları tek şey Nab ve Gazeteci'nin dönüşünü beklemekti. Ancak onlar için hazırlamak istediği lop yumurtalı ziyafetten vazgeçmesi gerekiyordu, çiğ etle yetinecekleri bir sofra, ne kendisi ne de diğerleri için hoş bir manzara arz etmeyecekti.

Ateş bulamayacakları kesin olan Denizci ve Harbert, yeniden lithodom topladıktan sonra, Peribacaları'na dönmek üzere sessizce yola koyuldular.

Gözlerini yerden ayırmayan Pencroff, sürekli olarak hâlâ bulmayı başaramadığı kutusunu arıyordu. Hatta, ağzından tahta salın bağlı olduğu köşeye dek nehrin sol kıyısını araştırmayı da ihmal etmedi. Ardından, çıktığı yaylanın her yanını taradı, orman sınırındaki yüksek otların arasında yaptığı araştırmalar da bir sonuç vermedi.

Harbert ile birlikte Peribacaları'na döndüklerinde saat akşam beşti. Koridorların en ücra köşelerine dek didik didik arandığını

söylemeye gerek bile yok, ancak sonunda bundan da vazgeçtiler.

Saat altıya doğru, güneşin batının yüksek tepelerinin ardında kaybolmaya başladığı sırada, kumsalın üzerinde gidip gelen Harbert, Nab ve Gedeon Spilett'in geri döndüklerini haber verdi.

Yanlarında kimse yoktu!... Genç Çocuk yüreğinin anlaşılmaz bir şekilde daraldığını hissetti. Denizci, önsezilerinde yanılmamıştı.

Mühendis Cyrus Smith'i bulmak mümkün olmamıştı!

Yorgunluktan bitip tükenmiş, açlıktan perişan olmuş Gazeteci, yanlarına varır varmaz hiçbir şey söylemeden bir kayanın üzerine oturdu!

Nab'a gelince, kızarmış gözleri ne kadar çok ağladığını gösteriyordu, tutmayı başaramadığı yeni gözyaşlan tüm umudunu kaybettiğini açıkça gösteriyordu!

Gazeteci, Cyrus Smith'i bulmak amacıyla yapılan araştırmaları anlattı. Nab ile birlikte, kıyının sekiz milden fazla bir bölümünü katetmiş, yani balonun Cyrus Smith ve köpeği Top'un kaybolduğu sondan bir önceki düşüşünün gerçekleştiği noktanın daha da ötesine gitmişlerdi.

Issız kumsaldan birinin geçtiğine dair hiçbir iz yoktu. Kıyının bu bölgesinde, ne henüz yeni ters dönmüş bir çakıl taşına ne de bir ayak izine rastlamamışlardı. Orada kimsenin yaşamadığı ortadaydı. Deniz de en az sahil kadar ıssızdı ve kıyının birkaç yüz ayak ötesinde, Mühendis'e mezar olan sular işte oradaydı.

O sırada ayağa kalkan Nab, hâlâ umudunu tamamıyla kaybetmediğini belli eden bir ses tonuyla:

“Hayır!” diye haykırdı, “hayır! O ölmedi! Hayır! Bu olamaz! Ona bir şey olması imkansız! Ben ya da başka herhangi biri olsa bu mümkündür! Ama o! Asla! O her şeyin üstesinden gelebilecek bir adamdır!.. .”

Sonra, gücünü kaybederek:

“Ah! Takatim kalmadı!” diye mırıldandı.

Harbert ona doğru koştu.

“Nab,” dedi Genç Çocuk, “onu bulacağız! Tanrı, onu bize geri verecek! Ama bu arada bir şeyler yemeniz lazım! Yiyin, biraz yiyin yalvarırım!”

Bunları söylerken, zavallı Zenci'ye bir avuç az miktarda kabuklu uzatıyordu!

Saatlerdir bir şey yememiş olan Nab yemeği geri çevirdi. Efendisinin varolmadığı bir dünyada yaşayamazdı ya da yaşamak istemiyordu!

Gedeon Spilett'e gelince, bu yumuşakçaları midesine indirdikten sonra, yorgunluktan bitmiş bir halde, ancak sakin bir ifadeyle kumların üzerine uzandı.

O zaman, Harbert ona doğru yaklaşarak elini tuttu:

“Bayım,” dedi, “kendinizi buradan daha rahat hissedeceğiniz bir barınak keşfettik. Bakın hava kararıyor. Gelin orada dinlenin! Yarın, ne yapacağımıza karar veririz...”

Ayağa kalkan Gazeteci Genç Çocuk'un desteğiyle Peribacaları'na yöneldi.

O sırada, yanına yaklaşan Pencroff, sanki hiçbir şey olmamışçasına doğal bir ifadeyle, kendisine yanında kibrit bulunup bulunmadığını sordu.

Gazeteci durup ceplerini araştırdı, ancak bir şey bulamadı:

“Vardı, ama her şeyi olduğu gibi onu da denize atmış olmalıyım...”

Denizci aynı soruyu yönelttiği Nab'dan da aynı yanıtı aldığında, kendine hakim olamayarak

“Lanet olsun!” diye haykırdı.

Bu sözleri işiten Gazeteci Pencroff'un yanına gitti:

“Hiç kibrit yok mu?” dedi.

“Hiç yok, yani ateş de yok!”

“Ah!” diye haykırdı Nab,” efendim burada olsaydı, size ateş yakardı!”

Dört kazazede hiç kımıldamadan kaygıyla birbirlerine baktılar. Sessizliği ilk bozan Harbert oldu:

“Bay Spilett, siz tütün kullanıyorsunuz, üzerinizde her zaman kibrit taşırdınız! Biraz daha dikkatli ararsanız! Tek bir kibrit bile işimizi görecek!”

Pantolonunun, yeleğinin, paltosunun ceplerini yeniden karıştıran Gazeteci'nin derin bir şaşkınlıkla yeleginin astarına ilişmiş olan küçük bir tahta parçasını bulması Pencroffu sevince boğdu. Parmaklarıyla kumaşın arasındaki bu küçük odun parçasını yakalasa da, onu çekip çıkarmayı başaramadı. Bu bir kibrit olmalıydı, ve sadece bir tane olduğuna göre fosforunu zedelememek gerekiyordu.

“Bu işi bana bırakır mısınız?” dedi Genç Çocuk.

Bu zavallılar için büyük önem taşıyan bu küçük odun parçasını, bu beş para etmediği bir o kadar da değerli olan kibriti hiç hasar vermeden, büyük bir ustalıkla çıkarmayı başardı!

“Bir kibrit!” diye haykırdı Pencroff! “Ah! Sanki tüm yükümüze yeniden kavuştuk!”

Kibriti aldıktan sonra, arkadaşlarıyla birlikte Peribacaları'nın yolunu tuttu.

Uygar ülkelerde hiç farkına vanlmadan kullanılan ve hiçbir değeri olmayan bu küçük tahta parçasının büyük bir titizlikle kullanılması gerekiyordu. Denizci yeterince kuru olduğunu gözlemledikten sonra:

“Kağıt gerekecek,” dedi.

“İşte,” diye karşılık verdi, biraz tereddüt ettikten sonra, not defterinden bir yaprak yırtan Gedeon Spilett.

Gazeteci'nin kendisine uzattığı kağıt parçasını alan Pencroff ocağın önünde çömeldi. Çalı çırpıların altına yerleştirilen birkaç

tutarn ot, yaprak ve kuru yosun, hava akımının etkisiyle kolayca yanarak odunları hızla tutuşturabilecek bir şekilde düzenlendi.

Kağıt parçasını tıpkı pipo içenlerin rüzgarlı havalarda yaptıkları gibi külah biçiminde kıvıran Pencroff, onu yosunların arasına daldırdı. Sonra, yerden aldığı hafifçe pürtüklü bir çakıl taşını yürek çarpıntıları içinde özenle kuruladı ve nefesini tutarak kibriti hafif sürttü.

İlk sürtünmenin hiçbir etkisi olmadı. Fosforun sıyrılmasını istemeyen Pencroff, kibriti yeterince sert çakmamıştı.

“Hayır, bunu yapamayacağım,” dedi, “elim titriyor. . . kibrit heba olacak... yapamam... istemiyorum!.. .” Ayağa kalkarken, Harbert'a yerini almasını işaret etti.

Şüphesiz Genç Çocuk hayatında hiç bu kadar heyecanlanmamıştı. Yüreği yerinden çıkacakmış gibi çarpıyordu. Tanrıların ateşini çalmaya giden Prometeus bile bu görevden onun kadar etkilenmemişti. Yine de, kibriti hiç duraksamadan hızla çakıl taşına sürtmesiyle duyulan hafif bir cızırtının ardından, keskin bir duman yayan mavimtırak hafif bir alev parıldadı. Kibriti alevi canlandıracak bir şekilde yavaşça döndüren Harbert, onu kağıt külahın içine daldırdı. Kağıdın birkaç saniye içinde alev alması üzerine, yosunlar hızla yanmaya başladı.

Birkaç saniye sonra, kuru odun çıtırdamaya başlamıştı, ve Denizci'nin güçlü soluğuyla canlanan coşkulu bir alev karanlığın ortasında büyüyordu.

“Nihayet,” diye haykırdı Pencroff ayağa kalkarken, “hayatım boyunca hiç bu kadar heyecanlanmamıştım!”

Bu ateşin, düz taşlardan oluşan ocak üzerinde canlandığına şüphe yok. Duman dar sıçan yolunda kolayca ilerliyor, baca çekiyordu; ve içleri ısıtan bir sıcaklık yayılmaya başladı.

Ancak ateşin sönmemesine ve külün altında her zaman bir miktar korun kalmasına dikkat etmek gerekiyordu. Gerektiğinde

yenilenecek odunun bol miktarda bulunduğu göz önüne alınırsa, bunun yalnızca özen ve dikkat gerektiren bir iş olduğu söylenebilirdi.

Pencroff, öncelikle ocaktan, bir tabak lithodomdan daha besleyici olan bir akşam ye-megi için yararlanmak istedi. Harbert iki düzine yumurta getirdiğinde, bir kenara ilişmiş olan Gazeteci bu hazırlıkları sessizce izliyordu. Kafasından peş peşe, birbirine bağlı üç soru geçiyordu. Cyrus hâlâ yaşıyor muydu? Yaşıyorsa, nerede olabilirdi? Dalgaların ortasından sağ olarak kurtulduysa, yaşadığına dair bir işaret bulunamaması nasıl açıklanabilirdi? Nab'a gelince, o hâlâ ruhsuz bir beden gibi kumsalın üzerinde gidip geliyordu.

Yumurta pişirmenin onlarca yolunu bilen Pencroff şu an seçim yapacak durumda değildi. Onları sıcak küllerin içine yerleştirerek, hafif ateşte pişmelerini bekledi.

Pişme işleminin birkaç dakika içinde tamamlanmasıyla, Denizci Gazeteci'yi akşam yemeğinden payını almaya davet etti. Kazazedelerin bu bilinmeyen kıyılardaki ilk yemekleri işte bu koşullar altında gerçekleşti. Oldukça lezzetli ve beslenme için gerekli tüm minerallere sahip olan bu lop yumurtalar, bu zavallıların kendilerini iyi hissetmelerini sağlamış, onları kendilerine getirmişti.

Ah! Keşke bu yemekte içlerinden birisi eksik olmasaydı. Eger üst üste yığılmış bu kayaların, çıtırdayan ve parlak ateşin önünde, kuru kumların üzerinde, Richmound'dan kurtulan beş tutsağın hepsi orada olsaydı, belki de tek yaptıkları Tanrıya şükranlarını sunmak olacaktı! Ancak, becerikli olduğu kadar büyük bir birikime de sahip olan tartışılmaz şefleri Cyrus ne yazık ki aralarında degildi! Ve bedeni toprağın altında dinlenecek bir mezar bile bulmamıştı!

25 Mart günü bu şekilde geçmiş, hava kararmaya başlamıştı. Dışanda rüzgar uğulduyor, art arda patlayan dalgalar kıyıyı

dövüyordu. Dalgalar tarafından sürüklenen çakıl taşları kulakları sağır eden bir gürültüyle yuvarlanıyorlardı.

Bu yeni kara parçasını ilk fark edişleri, Mühendis'in ortadan kayboluşu, kıyının keşfi ve kibrit vakası gibi günlük olayları notlan arasına kaydeden Gazeteci, yorgunluğun ağır basmasıyla, karanlık bir koridorun köşesine çekilip, uykuya dalarak biraz dinlenme fırsatı buldu.

Ardından Harbert da uyudu. Denizci'ye gelince, geceyi devamlı odun takviyesi yaptığı ocağın başında tilki uykusunda geçirdi.

Kazazedelerden biri dinlenmek için Peribacaları'ndaki yerini almamıştı. Bu teselli edilmesi mümkün olmayan, ümitsiz kişi, gece boyunca kumsalda gidip gelerek efendisine seslenen Nab'dı!

6

Kimsenin yaşamadığı izlenimini veren bu kıyıya gökten düşen kazazedelerinin sahip oldukları eşyaların dökümü çabucak yapıldı.

Kaza sırasında üzerlerinde bulunan giysileri dışında hiçbir şeyleri yoktu. Yine de Gedeon Spilett'in gözünden kaçtığı için yanında kalan not defteri ve saatini eklemeyi unutmayalım, bunların haricinde ne silahları, ne aletleri, ne de çakıları vardı. Sepetteki yolcular balonu hafifletmek için ellerindeki her şeyi aşağıya atmışlardı.

Ne Daniel de Foe'nun, ne Wyss'in ne, Selkirklerin ne Raynalların kahramanları; ne Juan-Fernandez Adası'nda ya da Auckland Takımadası'ndaki hayali kahramanlar asla böyle bir yoksunluk yaşamamışlardı. Ya karaya vuran gemilerinin depolarında hububatlar, hayvanlar, aletler ve cephaneler bol miktarda bulunuyor, ya da ilk yaşamsal gereksinimlerini karşılamalarını sağlayacak bir enkaz kıyıya vuruyordu. Her şeyden önce doğanın karşısında bu denli savunmasız değillerdi. Ancak burada, ne aletleri, ne de kap kacakları vardı.

Eğer Cyrus Smith yanlarında olup, yaratıcı zekasından yararlanarak, birikimlerini uygulamaya geçirseydi, belki bütün ümitleri kaybolmayacaktı! Ne yazık! Onu bir daha göreceklerini hesaba katmıyorlardı. Kazazedelerin artık yalnızca kendilerine ve inancı sağlam insanları asla terk etmeyen Tanrıya güvenmeleri gerekiyordu.

Ancak, yerleşmeden önce, bu sahilin hangi kıtaya ait olduğunu, burada kimsenin yaşayıp yaşamadığını, ya da burasının ıssız bir adanın kıyısı olup olmadığını öğrenmeleri gerekmiyor muydu?

Bu önemli soruların yanıtlarının en kısa sürede verilmesi

lazımdı, kararlar bu yanıtlar doğrultusunda alınacaktı. Oysa, Pencroffa göre bir keşif gezisine çıkmadan önce, birkaç gün burada kalınması uygundu. Gerçekten de, yalnızca yumurtalardan ve yumuşakçalardan oluşan mönüyü daha da zenginleştirrnek gerekti. Başlarını sokacak bir barınakları olmayan kaşiflerin büyük yorgunluklara atılmadan önce güçlerini toplamaları gerekiyordu.

Peribacaları, geçici de olsa yeterli barınma imkanını sunuyordu. Ateş yanmıştı ve korlar muhafaza etmek hiç de zor degildi. Şimdilik, kayalarda ve kumsalda kabuklular ve yumurtalar vardı. Yüzlercesi yaylanın doruklarında uçuşan şu güvercinlerden birkaçını, sopa darbeleriyle ya da taş atarak öldürmenin bir yolu bulunacaktı. Belki de komşu ormanın ağaçlarında yenmeye elverişli meyveler vardı? Nihayet tatlı su hemen yakınlarındaydı. Bu durumda, kıyıyı ve iç bölgeleri keşfetmek amacıyla düzenlenecek bir keşif gezisine hazırlanabilmek için, birkaç gün boyunca, Peribacaları'nda konaklamaya karar verildi.

Bu plan özellikle Nab'ın işine gelmişti. Önsezilerinde olduğu kadar düşüncelerinde de ısrarlı olan Zenci'nin kazanın meydana geldiği kıyının bu bölümünü terk etmek için hiç acelesi yoktu. Cyrus Smith'in kaybolduğuna inanmıyor, inanmak istemiyordu. Hayır, onun gibi bir adamın kıyının birkaç yüz ayak yakınında dalgalarla sürüklenerek boğulduğunu kabul etmiyordu. Dalgalar Mühendis'in bedenini sahile atmadıkça, efendisinin cesedini görüp kendi elleriyle dokunmadıkça, onun öldüğüne inanmayacaktı! Bu fikir inatçı yüreğinde her zamankinden daha derin bir şekilde kök salmıştı. Belki bir yanılsamaydı, yine de Denizci bu sayğıdeğer yanılsamayı yıkmak istemedi! Ona göre hiç umut yoktu, Mühendis dalgaların ortasında yok olup gitmişti, ancak bunu Nab ile tartışmanın anlamı yoktu. Tıpkı sahibinin öldügü yeri terk etmek istemeyen bir köpek gibiydi ve

acısı öyle büyüktü ki, büyük bir olasılıkla onu da ölüme götürecekti.

26 Mart sabahı şafakla birlikte, Nab yeniden kuzeye doğru ilerleyerek, denizin bahtsız Smith'i alıp götürdüğü o noktaya gitmişti.

O günün öğle yemeği de yine güvercin yumurtaları ve lithodomlarla geçiştirildi. Harbert kayaların oyuklarında buharlaşma sonucu çökelmiş tuz tabakaları bulmuştu, bu mineral yüklü madde tam zamanında yetişmişti.

Yemekten sonra Pencroff, Gazeteci'ye Harbert ile birlikte avlanmayı deneyecekleri ormana dek kendilerine eşlik etmek isteyip istemediğini sordu. Ancak iyice düşündükten sonra, ateşi canlı tutmak ve pek ihtimal vermeseler de Nab'ın yardımına koşacak birinin orada kalmasına karar verdiler.

“Av zamanı, Harbert,” dedi Denizci. “Cephanelerimizi yolumuzun üzerinde bulacağız, ve tüfeğimizi ormanda yapacağız.”

Ancak, yola çıkacakları sırada, Harbert kavın bulunmadığını dikkate alarak, onun yerini alacak başka bir madde kullanma tedbirliliğini göstermeyi önerdi.

“Hangisini?” diye sordu Pencroff.

“Yanmış bezi,” diye yanıtladı Genç Çocuk. “Gerektiğinde kavın yerini tutabilir.”

Denizci bu fikri oldukça ilginç buldu. Yalnızca mendilinin bir parçasını feda etmesi gerekiyordu. Bunu yapmaya degerdi ve Pencroff'un geniş kareli mendilinin bir bölümü kısa süre sonra, yan yanmış bir kumaş parçası haline geldi. Bu çabuk tutuşan madde merkez odada, rüzgardan ve rutubetten arınmış küçük bir kaya oyuğunun dibine yerleştirildi.

O sırada, saat sabahın dokuzuydu. Hava giderek sertleşiyor, rüzgar güneydoğudan esiyordu. Kayanın ucunda kıvrılarak

süzülen dumana son bir kez daha göz atan Harbert ve Pencroff, Peribacaları'nın köşesini döndükten sonra, nehrin sağ kıyısında ilerlemeye başladılar.

Ormana ulaştıklarında, Pencroff ilk ağacın en sağlam dallarını kırarak sopa haline dönüştürürken, Harbert bir kayanın üzerinde uçlarını yontuyordu. Ah! Bir bıçağı olması için neler vermezdi! Sonra, iki avcı kıyıyı izleyerek, yüksek otların arasına daldılar. Nehir, akışını güneybatıya doğru çeviren dirsekten itibaren yavaş yavaş daralıyor, kıyılan ağaçların çifte kemerleriyle kaplanıyordu. Yolunu şaşırmak istemeyen Pencroff, kendini daima yola çıktığı noktaya geri getirecek olan akarsuyu izlemeye karar verdi. Ancak kıyı engellerden arınmış degildi, bir yanda ağaçların akıntı seviyesine dek egilen dallan varken, diger yanda sopa darbeleriyle koparılması gereken sarmaşıklar ya da dikenler bulunuyordu. Pencroff, parçalanan tabakaların arasına genç bir kedi çevikliğiyle dalarak, ağaçlıkların arasında gözden kaybolan Harbert'ı fazla uzaklaşmaması için uyarıyordu.

Bu arada, Denizci çevrenin özelliklerini dikkatle inceliyordu. Nehrin bu sol kıyısında düz olan zemin, iç bölgelere doğru çok hafif bir egimle yükseliyor, bazen de nemlenerek bataklıksı bir görünüm sergiliyordu. Ortada görünmeyen ve herhangi yeraltı yangından nehre dökülmesi gereken bir su şebekesinin varlığı sezinleniyordu. Ara sıra, korulukların arasında ortaya çıkan küçük bir çay kolayca aşılabiliyordu. Karşı kıyı daha engebeliymiş gibi görünüyor ve talveginde nehrin yer aldığı vadi daha net bir şekilde görülebiliyordu. Kat kat ağaçlarla kaplı tepe görüş alanını sınırlayan bir perde oluşturuyordu. Eğimlerin aniden ortaya çıktığı ve suya doğru eğilmiş ağaçların yalnızca köklerinin gücüyle tutunduklan bu sağ kıyıda yol almak bir hayli güç olacaktı.

Bu ormanın da, daha önce katettikleri kıyı kadar insan izinden

yoksun olduğunu eklemeye gerek yok. Pencroff türlerini saptayamadığı dörtayaklıların, buradan henüz geçtiklerini belirten ayak izlerinden başka hiçbir şey bulamadı. Harbert'ın da düşündüğü gibi, bu izler hiç şüphe yok ki dikkate almalan gereken ürkütücü vahşi hayvanlara aitti; ancak çevrede sönmüş bir ateşin kalıntılarına, ağaçların gövdesine saplanmış bir baltaya ya da ayak izlerine rastlanmıyordu; belki de bu duruma sevinmeleri lazımdı; çünkü Pasifik'in ortasında yer alan bu kara parçasında, insanoğluna ait bir iz onlar için pek de arzu edilen bir durum değildi, hatta tam tersine böyle bir karşılaşma ürkütücü sonuçlara yol açabilirdi.

Zeminin engellerinden dolayı, yavaşça ilerleyebilen Harbert ve Pencroff birbirleriyle konuşma fırsatını nadiren bulabiliyorlardı ve bir saatlik bir yürüyüşten sonra, ancak bir mil yol alabilmişlerdi. O ana dek avın bereketli geçtiği söylenemese de, ağaçların dallarında ötüşerek uçuşan birkaç kuş, insanoğlunun kendilerinde yarattığı yerinde bir endişenin etkisiyle oldukça vahşi görünüyorlardı. Harbert, ormanın bataklıklı bir bölümünde, diğerleri arasında sivri ve uzun gagasıyla dikkati çeken ve yalıçapkınını andıran bir kuşu gösterdi. Yine de, kuşu, yalı çapkınından ayıran özelliği parlak metalik sert tüyleriydi.

“Bu bir ‘jakamar'[→] olmalı,” dedi hayvana iyice yaklaşmayı deneyen Harbert.

“Bu bir jakamarın tadına bakmak için iyi bir fırsat olacak,” diye karşılık verdi Denizci, “tabi bu kuş kızartılmayı kabul ederse!”

O sırada, Genç Çocuk tarafından büyük bir ustalıkla, sertçe fırlatılan bir taş kuşun kanatlarının gövdesiyle birleştiği noktaya isabet etti; ancak darbe yeterince şiddetli değildi, jakamar tüm hızıyla kaçarak, birkaç saniye içinde gözden kayboldu.

“Ne beceriksizim!” diye haykırdı Harbert. “Hayır çocuğum!” diye karşılık verdi Denizci. “Atış çok iyiydi, kim olsa isabet ettiremezdi. Haydi! Canınızı sıkmayın! Başka bir gün yakalanz!”

Yeniden yola koyularak keşif gezisine devam ettiler. Avcılar ilerledikçe, giderek seyrekleşmeye başlayan ağaçlar hoş bir görünüm sergiliyorlardı, ancak hiçbirinin yenilebilecek türden bir meyvesi yoktu. Pencroff nafile bir çabayla ev eşyalarının yapımında kullanılan ve 40'ıncı kuzey paralelinden, 35'inci güney paraleline dek sıkça rastlanan o değerli palmiyeleri aradı. Orman, daha önce Harbert tarafından saptanan deodaralar, Amerika'nın kuzeybatı kıyısında yetişen 'douglas köknarlan' ve yükseklikleri yüz elli ayağı bulan harika köknarlar gibi kozalaklılardan oluşuyordu.

O sırada, kısa boylu, güzel tüylü bir kuş sürüsünün uzun ve göz alıcı kuyruklanyla dalların arasına dağılmasıyla, kanatlarındaki zayıf tüyleri etrafa saçılarak, toprağın üzerini kapladı. Birkaç tanesini toplayarak dikkatle inceleyen Harbert:

"Bunlar 'kuruku'," dedi.

"Beç tavuklarını ya da dağ horozlarını tercih ederdim," diye yanıtladı Pencroff, "ama neyse, etleri lezzetli midir?"

"Öyledir," diye karşılık verdi Harbert, "tatlarına doyum olmaz. Ayrıca, yanılmıyorsam, yanlarına yaklaşarak, onları sopa darbeleriyle haklamak hiç de zor olmayacak."

Otların arasına süzülen Denizci ve Genç Çocuk alçak dalları' küçük kuşlarla kaplı bir ağacın dibine ulaştılar. Kurukular, karınlarını doyurmak için böceklerin geçişini bekliyorlardı. Tüylü ayaklarının, destek almalarını sağlayan orta boy tomurcuklara sıkı sıkıya tutunduğu görülüyordu.

Ayağa kalkan avcılar, sopalarını bir orak gibi kullanarak, kaçmayı hiç düşünmeden aptalca avlanmayı bekleyen bu kuruku dizilerini adeta biçtiler. içlerinden yüz tanesinin yere saçılmasından sonra, diğerleri nihayet kaçmaya karar verdiler.

"Güzel," dedi Pencroff, "işte bizim gibi avcılara uygun bir av! Onları ellerimizle toplayacağız!" Denizci'nin kurukuları esnek bir çubuğa dizmesinin ardından yola devam edildi. Akarsuyun

güneye doğru bir kanca oluşturacak şekilde hafif bir kemer yaptığı gözlemlenebiliyordu ancak nehrin dağdan doğması ve merkez koninin yamacını kaplayan karların erimesiyle beslendiği düşünülürse, bu dönemecin fazla uzamayacağı söylenebilirdi.

Bilindiği gibi, bu keşif gezisinin asıl amacı Peribacalan'nın konuklarına mümkün olduğunca bol miktarda av eti sağlamaktı. Şu an için bu hedefe ulaşıldığını söylemek doğru olmazdı. Böylece araştırmalarını etkin bir şekilde sürdürmeye devam eden Denizci, henüz hangi türden olduğunu bile fark edemeden, yüksek otların arasında kaçışan hayvanlan gördüğünde kendi kendine sövüyordu. Ah! Top yanında olabilseydi! Ama Top sahibiyle birlikte ortadan kaybolmuş ve büyük bir ihtimalle ölmüştü.

Ögleden sonra üçe doğru, aralarında ardıçların da bulunduğu bir grup ağacın hoş kokulu meyvelerini gagalayan yeni bir kuş sürüsü görüldü. Aniden, gerçek bir trompetten çıkmışa benzeyen notaların ormanda yankılandığı duyuldu. Bu ilginç sesler, Birleşik Devletlerde ‘ormanhorozu' olarak adlandırılan tavukgillerden geliyordu. Kısa süre sonra, tüyleri pas renginden kahverengine dek degişen, kahverengi kuyruklu bu kuşlardan birkaç çift belirdi. Harbert, bu kuşların erkeklerini, boyunlarındaki teleklerin kımlmasıyla oluşan sivri kanat uçlarından tanıdı. Pencroff, etleri dağ tavuğununki kadar lezzetli, bir tavuk kadar iri olan bu kuşlan muhakkak avlamalan gerektiğine karar verdi. Ancak bu zor bir işti; çünkü yanlarına yaklaşılmasına izin vermiyorlardı. Ormanhorozlarını ürkütmekten başka bir işe yaramayan birkaç başarısız girişimden sonra, Denizci Genç Çocuk'a şunları söyledi: “Onları uçarken öldüremediğimize göre, oltayla yakalamayı deneyeceğiz.”

“Nasıl yani, sazan gibi mi?” diye haykırdı bu öneri karşısında

oldukça şaşırmış gibi görünen Harbert.

“Evet, bir sazan gibi,” diye yanıtladı Denizci ciddi bir ifadeyle.

Pencroff, otların arasında, her biri iki, üç yumurta barındıran yarım düzine ormanhorozu yuvası bulmuştu. Sahiplerinin geri dönecekleri bu yuvalara hiç dokunmamaya özen gösterdi. Oltalarını bu yuvaların etrafına kurmayı düşünüyordu, ağ değil iğneli gerçek oltalardı. Harbert'ı yuvaların yanından biraz uzaklaştırdıktan sonra, Isaac Walton'ın[→] öğrencisine yaraşır bir titizlikle aletlerini hazırlamaya başladı. Harbert başanya ulaşacağından şüphe duyduğu bu çalışmayı, yüzünden kolayca anlaşılan bir ilgiyle izliyordu. Birbirlerine eklemlenmiş ince sarmaşanlardan oluşan oltalar on beş-yirmi ayak uzunluğundaydı. Cüce akasyalardan elde edilen uçlan bükülmüş iri dikenler, olta iğnesinin yerini tutmak üzere sarmaşanların ucuna bağlandı. Yem olarak da, toprağın üzerinde bol miktarda bulunan iri kırmızı solucanlar kullanıldı.

Bu işlerin tamamlanmasının ardından, ustaca gizlenerek otların arasından geçen Pencroff, dikenlerle donanmış oltaların bir ucunu ormanhorozu yuvalarının kenarına yerleştirdi, sonra diğer ucunu yanına alarak Harbert ile büyük bir ağacın arkasına gizlendi. İkisi birlikte orada sabırla beklediler. Şunu da belirtmek gerekir ki, Harbert, Pencroff'un bu girişiminin başarıyla sonuçlanacağına pek inanmıyordu.

Avcılar için uzun geçen bir yanm saatin ardından, birçok ormanhorozu çifti, Denizci'nin tahmin ettiği gibi yuvalarına geri geldiler. Toprağı gagalayarak sıçrıyorlar ve fark edemeyecekleri bir yere gizlenmiş olan avcıların varlığından habersizmiş gibi görünüyorlardı.

O sırada, olup bitenleri büyük bir dikkatle izleyen Genç Çocuk soluğunu tutmuştu, gözleri fal taşı gibi açılmış, dili sanki bir parça ormanhorozu eti tadacakmış gibi sarkmış olan Pencroff ise neredeyse hiç nefes almıyordu.

Otlların arasında gezinen tavukgiller onlarla pek fazla ilgilenmiyorlardı. Bunun üzerine Pencroff, oltaları sarsarak, solucanların hâlâ canlıymış gibi görünmesini sağladı.

Hiç kuşku yok ki, Denizci, o sırada, bir balıkçıdan daha farklı bir heyecan yaşıyordu; çünkü avının suların içinden gelişini göremiyordu.

Sarsıntılara dikkat kesilen tavukgiller gaga darbeleriyle yemlere saldırdılar. En vahşilerinden üç ormanhorozu hem solucanları hem de dikenleri yuttular. Pencroff'un aniden, sert bir şekilde oltalarını germesiyle, kuşların yakalandığını belirten kanat çırpmaları duyuldu.

“Hurra!” diye haykırdı Denizci avlarına yönelerek, ve bir saniye sonra kuşlar elindeydi.

Hayatında ilk kez oltayla kuş yakalandığını gören Harbert ellerini çırptı, ancak oldukça mütevazı olan Denizci, bunun kendi keşfi olmadığını ve bu nedenle keşif olarak adlandırılamayacağını belirtti.

“Ne olursa olsun,” diye ekledi, “içinde bulunduğumuz koşullarda, daha çok icatlar beklenebilir bizden!”

Orman horozlarının ayaklarından bağlanmasıyla, Peribacaları'na eli boş dönmemenin sevincini yaşayan Pencroff, havanın kararmaya başladığını fark ederek geri dönmeye karar verdi.

İzlemeleri gereken istikamet, nehir tarafından belirlenmişti, yalnızca akışını takip etmek yeterliydi, saat altıya doğru, keşif gezisinin etkisiyle oldukça bitkin olan Harbert ve Pencroff Peribacaları'na geri dönüyorlardı.

7

Kumsalda kollarını kavuşturmuş, hareketsiz bir şekilde bekleyen Gedeon Spilett, doğu, da ufku, başucu noktasına doğru hızla yükselen iri, siyah bir bulutla iç içe geçmiş denize bakıyordu. Rüzgar şiddetlenmeye başlamıştı bile ve günün batışıyla birlikte giderek sertleşiyordu. Gökyüzü, iç karartıcı bir görünümü vardı, fırtınanın ilk belirtileri açıkça fark edilebiliyordu.

Harbert peribacasına girerken, Pencroff, düşüncelere dalmış olan ve geldiğini fark etmeyen Gazeteci'ye yöneldi.

“Kötü bir gece geçireceğiz, Bay Spilett!” dedi. “Yağmur ve rüzgar, fırtınakuşlarını çok sevindirecek!”

O anda Pencroffu fark ederek geriye dönen Gazeteci'nin ilk sözleri şöyle oldu:

“Arkadaşımızı alıp götüren dalga darbesiyle sarsıldığımızda, sepet kıyıdan ne kadar uzaktaydı?”

Bu soruyu beklemeyen Denizci, biraz düşündükten sonra yanıt verdi:

“En fazla iki gomina.”

“Gomina da ne demek?” diye sordu Gedeon Spilett.

“Yaklaşık yirmi kulaç ya da altı yüz ayak.” “Yani,” dedi Gazeteci, “Cyrus Smith kıyının en fazla bin iki yüz ayak açığında mı kayboldu?”

“Yaklaşık olarak,” diye yanıtladı Pencroff. “Köpeği de?”

“Evet.”

“Beni şaşırtan da bu," diye ekledi Gazeteci, “arkadaşımızın da Top'un da boğulmuş olduğunu kabul etsek bile, cesetlerinin kıyıya vurmamış olması dikkat çekici!”

“Böylesine azgın bir denizde, şaşırtıcı değil,” diye karşılık verdi

Denizci. “Zaten, akıntı onları kıyıdan çok uzağa sürüklemiş olabilir.” “Öyleyse arkadaşımızın dalgaların ortasında can vermiş olduğunu mu düşünüyorsunuz?” diye bir kez daha sordu Gazeteci. “Benim düşüncem bu.”

“Tecrübelerinize saygım var Pencroff,” dedi Gedeon Spilett, “ama bana kalırsa, Cyrus ve Top'un ortadan kaybolmalarının açıklanamayacak bazı yanları var.”

“Sizin gibi düşünmek isterdim, Bay Spilett,” diye yanıtladı Pencroff. “Ama ne yazık ki, kanaatim kesin!”

Bunları söyledikten sonra, Denizci Peribacaları'na geri döndü. Canlı bir ateş ocağın üzerinde çıtırdıyordu. Harbert'ın bir kucak dolusu kuru odun ilave etmesiyle, alevler koridorun en karanlık köşelerini aydınlattı.

Hemen yemek hazırlamaya girişen Pencroff, herkesin güç kazanmaya ihtiyacı olduğunu dikkate alarak, mönüyü ona göre hazırlamaya karar verdi. Kuruku dizilerini ertesi gün için ayırdıktan sonra, iki ormanhorozunun tüylerini yoldu ve kısa süre sonra bir şişe geçirilmiş olan tavukgiller, alev alev yanan ateşin üzerinde kızarıyorlardı.

Akşam yedide Nab hâlâ geri dönmemişti. Uzun süren bu yokluk Pencroffu endişelendiriyordu. Bu bilinmeyen topraklarda Zenci'nin başına bir kaza gelmiş olmasından ya da umutsuzluğun etkisiyle tehlikeli bir maceraya atılmasından korkuyordu. Ancak Harbert bu yokluğu daha farklı bir şekilde yorumluyordu. Ona göre, Nab'ın geri dönmemesi, araştırmalarını uzatmasını gerektirecek yeni bir durumla karşı karşıya olmasından kaynaklanıyordu. Her yeni gelişme Cyrus Smith'le ilgili olacağına göre, umut verici bir gelişme karşılaşmış olmasa, Nab neden geri dönmesindi? Belki bir ipucu, bir ayak izi, bir kalıntı bulmuştu ve şu an bu izleri sürüyordu? Belki de şimdi efendisinin yanındaydı!.. .

Genç çocuk böyle düşünüyor, böyle konuşuyordu. Arkadaşlan

onu sessizce dinlerlerken yalnızca Gazeteci başıyla onu onaylayan işaretler yapıyordu. Ancak, Pencroffa göre Nab'ın geri dönmemesinin nedeni araştırmalarını bir önceki günden daha uzaklarda sürdürmesiydi.

Belli belirsiz önsezilerinin etkisiyle heyecanlanan Harbert, birçok kez Nab'ın ardından gitmelerini önerdi. Ancak Pencroff bunun hiçbir işe yaramayacağını, bu karanlıkta ve kötü hava koşullarında Nab'ın izlerini bulmayı başaramayacaklarını ve en iyisinin beklemek olduğunu anlattı. Eğer ertesi gün hâlâ geri dönmemişse, Harbert ile onu aramaya gitmekte hiç tereddüt etmeyecekti.

Gedeon Spilett de herhangi bir bölünmeye yol açmamak için Denizci'nin düşüncesini onayladı. Harbert planından vazgeçmek zorunda kaldı; ama iki iri damla gözlerinden süzüldü.

Gazeteci bu temiz yürekli genci kucaklamaktan kendini alamadı.

Hava iyiden iyiye bozmaya başlamıştı. Güneydoğudan esen sert bir rüzgar, sahili benzersiz bir şiddetle dövüyordu. Alçalmakta olan denizin, kıyının açığındaki ilk kayalıkların sınırında öfkeyle uğuldadığı duyuluyordu. Kasırganın damlalar halinde püskürttügü yağmur, sıvı bir sis tabakasını andırırcasına yükseliyordu. Sanki buhar kümeleri, boşalan çöp arabaları gibi şiddetle hışırdayan çakıl taşlarıyla kaplı kıyıya doğru sürükleniyordu. Rüzgarın havalandırdığı kumlar yağmur taneleriyle kanşarak fırtınayı daha da katlanılmaz hale getiriyordu. Havada hem katı hem de sıvı tanecikler tozuyordu. Nehrin ağzıyla surun yarığı arasında burgaçlar dönüp duruyor, bu girdaptan kurtulan hava tabakaları, dibinde akarsuyun uzandığı dar vadiden başka çıkış yolu bulamadığından karşı konulmaz bir şiddetle o noktaya savruluyordu. Bu durumda, dar sıçan yolundan dışarı atılan ocağın dumanları koridorlara dolarak, peribacasının içini oturulmaz bir hale getiriyordu.

İşte bu nedenle ormanhorozları pişer pişmez Pencroff ateşi canlandırmaktan vazgeçti ve sadece küllerin altındaki korlan muhafaza etti.

Saat sekizde, Nab hâlâ ortalarda yoktu; ancak şimdi, yalnızca bu korkunç fırtınadan dolayı geri dönemediğine ve kasırganın sona ermesini ya da günün doğmasını beklemek için bir sığınak aramak zorunda kaldığına inanılabilirdi. Onu arayıp bulabilmek için ardından gitme düşüncesine gelince, bu koşullar altında böyle bir işe kalkışmak mümkün degildi.

Akşam yemegi yalnızca av etinden oluşuyordu. Oldukça lezzetli olan bu eti büyük bir afiyetle yediler. Uzun keşif gezisi sırasında iştahları kabaran Pencroff ve Harbert orman horozlarını kemiklerine kadar sıyırmışlardı.

Sonra, her biri bir gece önce yattıklan köşelerine çekildiler, ocağın kenarına boylu boyunca uzanmış olan Denizci'nin yanına kıvrılan Harbert, kısa süre içinde derin bir uykuya daldı.

Dışarıda, gecenin ilerlemesiyle şiddetlenen fırtına ürkütücü boyutlara ulaşıyor, kasırganın hızı, tutsaklan Richmond'dan Pasifik'teki bu kara parçasına dek sürüklediği günlerdekinden aşağı kalmıyordu. Ekinoks dönemlerinde sık görülen ve felaketlere yol açan bu fırtınalar, özellikle öfkelerini dindirecek engellerle karşılaşmadıklarında tehlikeli bir hal alabiliyorlardı! Doğudan gelen kasırganın darbelerine açık olan bu kıyının, hiçbir tasvirin açıklayamayacağı ölçüde büyük bir şiddetle dövüldüğü tahmin edilebilirdi.

Ne mutlu ki, Peribacalan'nı oluşturan kayalar oldukça sağlam bir şekilde kümelenmişlerdi. Yine de bu devasa granit bloklardan bazıları yeterince dengede durmadıklan için, temellerinin üzerinde sallanır gibiydiler. Ellerini dayadığı duvarda yayılan bu titreşimleri hisseden Pencroff, yine de kendi kendine korkacak bir şey olmadığını, doğanın hazırlamış olduğu barınağın çökmeyeceğini tekrarlıyordu. Bununla birlikte, rüzgar

burgaçlarının yaylanın zirvesinden kopardığı taşların kumsala düşerken çıkardıklan gürültüyü duyuyordu. Hatta bazılan peribacasının üzerinde yuvarlanıyorlar ya da diklemesine olarak sıçrayanlar parçalar halinde uçuşuyorlardı. Denizci iki kez koridorun ağzına dek sürünerek dışarıda olup bitenleri gözlemledi. Ancak bu hafif yıkıntıların hiçbir tehlike arz etmediğine karar vererek, korları küllerin altında çıtırdayan ocağın yanındaki yerine döndü.

Ne kasırganın öfkesi, ne fırtınanın uğultusu, ne de gök gürültüleri Harbert'ı daldığı derin uykudan uyandıramamıştı. Hatta birazdan, denizcilik hayatı boyunca bu tür şiddetli fırtınalara alışmış olan Pencroff'un da gözleri kapanmaya başlamıştı. Yalnızca biraz kaygılı olduğu anlaşılan Gedeon Spilett uyanık kalmıştı. Nab'a eşlik etmediği için kendi kendini suçluyordu. Tüm umudunu yitirmemiş olduğu anlaşılıyordu. Harbert'ı heyecanlandıran önseziler, onu da etkilemişti. Düşünceleri Nab'ın üzerinde yoğunlaşıyordu. Neden geri dönmemişti? Dışarıda kopan fırtınayla pek fazla ilgilenmeden kumdan yatağının üzerinde dönüp duruyordu. Yorgunluktan ağırlaşan gözleri bazen kapanır gibi olsa da, aklından geçen ani bir düşünce onları hemen açıyordu.

Gece ilerliyordu, saat ikiye doğru, derin bir uykuya dalmış olan Pencroff şiddetle sarsıldığını hissetti.

“Neler oluyor?” diye haykırdı, uyanır uyanmaz denizcilere özgü bir çabuklukla kendini toplayarak.

Üzerine doğru eğilmiş olan Gazeteci, ona şunları söyledi:

“Dinleyin, Pencroff, dinleyin!”

Kulak kesilen Denizci, boraların uğultusunun dışında farklı bir gürültü işitmedi.

“Bu rüzgarın sesi,” dedi.

“Hayır,” diye karşılık verdi Gedeon Spilett, yeniden kulak kabartarak, “bir ses duyduğumu sandım ...”

“Ne sesi?”

“Köpek havlamaları!”

“Bir köpek!” diye haykırdı Pencroff, sıçrayarak ayağa fırlarken.

“Evet... havlamalar...”

“Bu mümkün değil!” diye karşılık verdi Denizci. “Ayrıca, fırtınanın uğultuları arasında nasıl duyabilirsiniz ki? ... ”

“Bakın... dinleyin...” dedi Gazeteci. Gerçekten de, çevreden gelen sesleri daha dikkatli bir şekilde dinleyen Pencroff rüzgarın durulduğu bir anda uzaktan gelen havlamaları duyar gibi oldu.

“Evet, ne dersiniz?” diye sordu Gazeteci, Denizci'nin elini sıkarak.

“Evet. . . evet!.. . ” diye yanıtladı Pencroff.

“Bu Top! Bu Top!” diye haykırdı henüz uyanmış olan Harbert, üçü birlikte peribacasının ağzına yöneldiler.

Rüzgarın onları geri püskürtmesinden dolayı çıkmakta çok zorlandılar. Ama sonunda, başardılar ve kendilerini dışarı attılar, orada da ayakta durmaları ancak kayalardan destek almalarıyla mümkündü. Çevrelerine baktılar. Birbirleriyle konuşamıyorlardı.

Gökte tek bir ışık huzmesinin dahi yayılmadığı bu zifiri karanlığın ortasında, deniz, gökyüzü ve kara adeta iç içe geçmişlerdi. Birkaç dakika boyunca, Gazeteci ve iki arkadaşı, boralarla sarsılmış, yağmurlarla ıslanmış, kumlarla gözleri körelmiş bir halde bulundukları yerde kalakaldılar. Sonra, fırtınanın durulduğu bir anda bir kez daha havlamaları işittiler, bu sesler bir hayli uzaktan geliyor olmalıydı.

Bu şekilde havlayan Top'tan başkası olamazdı! Peki yalnız mıydı, yoksa yanında biri var mıydı? Yalnız olması akla daha uygundu, çünkü yanında Nab olsa çoktan Peribacaları'na yönelmiş olurlardı.

Gazeteci'ye sesini duyuramayan Denizci, kendisini orada

beklemelerini belirten bir biçimde, onun elini sıktı, sonra koridora geri döndü.

Bir saniye sonra, elindeki yanan çalı demetiyle dışarı çıkarak, onu karanlıklara doğru salladı, ve tiz ıslıklarla köpeğe orada olduğunu işaret etti.

Adeta beklenen bu işaret, havlamalarla karşılık buldu ve kısa süre sonra, bir köpek hızla koridora daldı. Pencroff, Harbert ve Gedeon Spilett peşinden gittiler.

Bir kucak kuru odunun közlerin üzerine atılmasıyla, koridor canlı bir ateşle aydınlandı.

“Bu Top!” diye haykırdı Harbert.

Bu gerçekten de Top'tu, güzel bir anglo-normandı, hızlı bacakları ve güçlü koku alma duyusuyla her iki ırkın en önemli niteliklerini bünyesinde barındırıyordu.

Bu Mühendis Cyrus Smith'in köpeğiydi.

Ama yalnızdı! Ne sahibi, ne de Nab yanında değildi!

Peki, içgüdüleri onu hiç bilmediği Peribacaları'na kadar nasıl getirmişti? Özellikle bu fırtınanın ortasında, böylesine karanlık bir gecede bunu açıklamak mümkün görünmüyordu! Ancak daha da önemlisi, Top hiçte. yorgun görünmüyordu, hatta tüylerinin üzerinde çamur ve kum izleri de yoktu!.. .

Harbert onu kendine doğru çekerek başını okşarken, köpek kendisini bu sevgi gösterisine kaptırarak boynunu Genç Çocuk'un ellerine sürüyordu.

“Köpek bulunduysa, sahibi de bulunacak!” dedi Gazeteci.

‘Tanrı böyle istiyor!” diye karşılık verdi Harbert. “Gidelim! Top bize yolu gösterecek!”

Pencroff bu öneriye karşı çıkmadı. Top'un geri dönüşüyle, tahminlerinde yanılmış olduğunu hissediyordu.

“Yola koyulalım!” dedi.

Ocağın korlarını titizlikle örten Denizci, dönüşte ateşi canlı

bulabilmek için birkaç odun parçasını küllerin altına yerleştirdi. Sonra, yemekten artakalanları yanına alarak beraberindeki Gazeteci ve Genç Çocuk'la, hafif hafif havlayarak kendisini izlemeye davet eder gibi gözüken köpeğin peşinden dışarı çıktı.

O sırada, belki de şiddeti doruk noktasına ulaşmış olan fırtına ortalığı kasıp kavuruyordu. Güneşle aynı hizada olan yeni ay, bulutların arasından tek bir solgun ışığın süzülmesine dahi izin vermiyordu. Bu durumda, düz bir hat üzerinde ilerlemek güçleşiyordu. En iyisi

Top'un içgüdülerine güvenmekti. öyle yaptılar. Gazeteci ve Genç Çocuk köpeğin ardından giderken, Denizci en arkadan geliyordu. Birbirleriyle konuşmalan mümkün degildi. Yağmur yoğun bir şekilde yağmıyor, kasırganın esintisiyle püskürüyordu; ama kasırga korkunçtu.

Yine de, bir ayrıntı Denizci ve arkadaşlarını koruyordu. Gerçekten de, güneydoğudan esen rüzgarı arkalarından alıyorlar, böylece şiddetle fırlattığı dayanılmaz kum püskürtülerinden fazla etkilenmiyorlardı, geri dönmek zorunda kalmadıkça, yürüyüşlerini sıkıntıya sokacak bir durumla karşılaşmayacaklardı. Bunun yanı sıra, çoğunlukla istemedikleri kadar hızlı gidiyor, yere devrilmemek için adımlarını sıklaştınyorlardı; yüreklerindeki umut güçlerini iki katına çıkarırken, kıyıyı bu kez boş bir hayalin peşinde olmadıklarının bilinciyle aşıyorlardı. Efendisini bulan Nab'ın sadık hayvanı onlara yolladığından hiç şüpheleri yoktu. Ancak Mühendis hâlâ yaşıyor muydu yoksa Nab onları bahtsız Smith'in naaşı için son görevlerini yapmalan amacıyla mı çağırmıştı?

Yalıyarın kesik yüzeyini tedbirli bir şekilde geride bıraktıktan sonra, Harbert, Gazeteci ve Pencroff, biraz soluklanmak için mola verdiler. Kayanın dönemeci onları rüzgardan korurken, on beş dakikalık bu yürüyüşten hatta daha doğrusu bu koşudan sonra, biraz olsun dinleniyorlardı.

O sırada, birbirlerini duyabildikleri için sohbet edebiliyorlardı, Genç Çocuk Cyrus Smith'in adını andığında, hafif hafif havlayan Top, sanki sahibinin kurtulmuş olduğunu dile getirmek istiyordu.

“Kurtuldu, değil mi?” diye tekrarlıyordu Harbert, “kurtuldu, değil mi Top?”

Köpek sanki yanıt vermek istermişçesine havlıyordu.

Yeniden yola koyulduklarında, saat sabahın iki buçuğuna geliyordu. Deniz yükselmeye başlıyordu, rüzgarın etkisiyle bu yükselmenin daha da şiddetli olacağı anlaşılıyordu. Körkayaların sınırında gürleyen güçlü dalgalar, büyük bir olasılıkla şu an için seçilemeyen adacığı dövüyorlardı. Bu uzun mendirek açıktan gelen dalgaları doğrudan alan kıyıyı artık koruyamıyordu.

Denizci ve iki arkadaşı sığındıkları yerden çıkar çıkmaz, yeniden rüzgarın öfkesiyle karşı karşıya kaldılar. Sırtlarını boraya vererek iki büklüm bir halde, gideceği yön konusunda hiç tereddüt etmeyen Top'u izlediler. Kuzeye doğru ilerliyorlardı, sağ taraflarında kulakları sağır eden bir gürültüyle patlayan dalgaların zirvesi, sol taraflarında ise hiç bilmedikleri karanlık bir boşluk vardı. Ancak, kasırganın granit surda olduğu gibi çarpıp geri dönmemesinden, burasının nispeten düz bir alan olduğunu hissediyorlardı.

Sabah dörtte, yaklaşık olarak beş millik bir yolu katetmişlerdi. Hafifçe yükselmiş olan bulutlar artık zemini yalamıyorlardı. Nemi azalmış olan bora sert ve soğuk hava akımları halinde yayılıyordu. Soğuk, giysileri tarafından yeterince korunamayan Pencroff, Harbert ve Gedeon Spilett'in içlerine işlese de, ağızlarından tek bir yakınma- sözcüğü çıkmıyordu. Top'u, bu zeki hayvanı, onları götürmek istediği yere kadar izlemeye kararlıydılar.

Saat beşe doğru, gün doğmaya başladı. Önce başucu noktasında toplanan daha az yoğun bulutların kenar

kıvrımlarında grimtırak şeritler belirdi; ve kısa bir süre sonra, deniz ufku, saydam bir bandın altında, ışıklı bir çizgi halinde fark edildi. Dalgaların zirvesi pas rengi ışınlar yaydı, köpükler yeniden beyaz renklerini almaya başladılar. Aynı anda, sol tarafta, kıyının engebeli bölümleri iç içe geçerek belirginleşiyordu ancak, hâlâ siyahın üzerindeki gri lekeler olmaktan öteye gidemiyordu.

Saat altıda, gün doğmuştu. Bulutlar hızla, nispeten daha yüksek bir bölgeye doğru yol atıyorlardı. Denizci ve arkadaşları o sırada Peribacaları'ndan yaklaşık altı mil uzakta bulunuyorlardı. Açıkta, denizin yükselmesinden dolayı yalnızca tepeleri görünen kayalıklarla sınırlanmış oldukça düz bir kumsalda ilerliyorlardı. Solda, yaban enginarlarıyla kaplı birkaç kumul, zemini engebeli hale getirirken, bu geniş kumluk bölge oldukça vahşi bir görünüm sunuyordu. Pek fazla girintisi çıkıntısı olmayan kıyı, bir hayli düzensiz bir tepecikler zinciri dışında okyanusa açıktı. Batıya doğru yatmış tek tük ağaçların dalları da aynı yöne uzanıyordu. Daha da geride, güneybatıda, son ormanın sınırı uzanıyordu.

O sırada, Top hareketlenmeye başladı. İleri gittikten sonra, Denizci'nin yanına dönüyor, sanki onu hızlandırmaya çalışıyordu. Biraz sonra, eşsiz içgüdüsü sayesinde, kumsaldan ayrılarak, hiç tereddüt etmeden kumulların arasına yöneldi.

Onu izlediler. Bölge tamamen ıssızdı. Tek bir canlı varlığa dahi rastlanmıyordu.

Kumulların oldukça geniş sınırlan tepeciklerden, hatta sağa sola dağılmış tepelerden oluşuyordu. Burası İsviçre'nin kumdan bir minyatürünü andınyor, bunu fark edebilmek büyük bir yeteneğe sahip olmayı gerektirmiyordu.

Kumsalı terk ettikten beş dakika sonra, Gazeteci ve arkadaşları, yüksek bir kum tepeciğinin arka yamacına kazılmış bir oyuğun önüne vardılar. Top, orada durdu, güçlü bir şekilde havladı.

Spilett, Harbert ve Pencroff bu mağaranın içine girdiler.

Nab, ottan bir yatağın üzerine uzanmış bir bedenin yanında, diz çökmüş bir halde bekliyordu.

Bu beden Mühendis Cyrus Smith'e aitti.

8

Nab yerinden hiç kımıldamadı. Denizci ona tek bir şey söyledi. “Yaşıyor mu?” diye haykırdı.

Nab'ın yanıt vermemesi üzerine Gedeon Spilett ve Pencroff'un yüzleri sarardı. Ellerini kavuşturan Harbert hareketsiz bekliyordu. Ancak büyük acılar içinde olan zavallı Zenci'nin arkadaşlarını fark etmediği ve Denizci'nin sözlerini duymadığı ortadaydı.

Hiç kımıldamadan yatan bedenin yanında diz çöken Gazeteci, kulağını giysilerini hafifçe açtığı Mühendis'in göğsüne dayadı. Bir yürek çarpıntısı yakalamaya çalıştığı bu bir dakika bir yüzyıl gibi geçti.

Hafifçe doğrulan Nab boş gözlerle bakıyordu. Umutsuzluk bir insanın yüz ifadesini bundan daha fazla alt üst edemezdi. Yorgunluktan bitmiş, acılarla yıkılmış olan Nab tanınmayacak bir haldeydi. Efendisinin ölmüş olduğuna inanıyordu.

Gedeon Spilett uzun ve dikkatli bir gözlemden sonra ayağa kalktı.

“Yaşıyor!” dedi.

Onun ardından, Cyrus Smith'in yanında diz çöken Pencroff da, Mühendis'in yürek çarpıntılarını duydu; hatta dudakların arasından süzülen soluğunu fark etmeyi başardı.

Harbert, Gazeteci'nin bir işareti üzerine, dışarıya su aramaya gitti. Yüz adım ötede, önceki gün yağan yağmurun etkisiyle suyunun bollaştığı anlaşılan ve kumların arasında süzülen berrak bir çay buldu. Ancak bu kumulların ortasında, ne suyu koyabileceği bir kap, ne de onun yerini tutacak bir deniz kabuğu vardı! Mendilini çaya daldırmakla yetinen Genç Çocuk, koşarak mağaraya geri döndü.

Ne mutlu ki, ıslanmış mendil, Mühendis'in dudaklarını

nemlendirmek isteyen Gedeon Spilett'in işini gördü. Bu soğuk su damlalarının süratle etki göstermesiyle, Cyrus Smith'in iç geçirdiği, hatta bir şeyler söylemeye çalıştığı fark edildi.

“Onu kurtaracağız!” dedi Gazeteci.

Bu sözlerle umutlanan Nab, vücudunda herhangi bir yara izi bulunup bulunmadığını anlamak için efendisinin giysilerini çıkardı. Ne kafasında, ne bedeninin üst bölümünde, ne de kol ve bacaklarında bir ezilme ya da sıyrık izi yoktu, Cyrus Smith'in kayalıkların ortasına yuvarlanmış olduğu varsayılırsa, bu oldukça şaşırtıcı bir durumdu; hatta ellerinde bile en ufak bir çizik yoktu, Mühendis'in kayalık hattını aşmak için göstermiş olması gereken çabayı kanıtlayan hiçbir ize rastlanmamasını açıklamak oldukça zordu.

Ancak bu durum daha ileride, Mühendis'in konuşacak hale gelip olup bitenleri anlatmaya başladığında açıklığa kavuşacaktı. Şu an için, söz konusu olan onu yaşama döndürmekti, ve Denizci'nin kazağıyla yapılacak masajların sonuç vermesi mümkündü. Bu sıkı ovma işlemiyle ısınan Mühendis, hafifçe kollarını oynattı, soluk alışverişinin giderek daha düzenli bir hal aldığı fark ediliyordu. Yorgunluktan ölüyordu, ve hiç kuşku yok ki, Gazeteci ve arkadaşları yetişmeseydi başına gelecek olan da buydu.

“Onun ölmüş olduğunu mu sandınız?” diye sordu Denizci Nab'a.

“Evet!" diye karşılık verdi Nab, “Top sizi bulup buraya getirmeseydi, efendimi gömdükten sonra, kendi mezarımı da onun yanına kazacaktım!"

Cyrus Smith'in yaşaması nelere mal olacaktı!

Böylece Nab neler olup bittiğini anlattı. Bir önceki gün, şafakla birlikte, Peribacalan'ndan ayrıldıktan sonra, sahil boyunca kuzeybatıya doğru ilerlemiş ve kıyının daha önce ziyaret ettiği bölümüne ulaşmıştı.

Orada, kayaların arasında, kumsalda, şimdi itiraf ettiği gibi umutsuz bir şekilde ona yol gösterecek en ufak ipuçlarını araştırmış ve gelgit olayının izleri yok edeceğini düşünerek, özellikle kıyının denizin yükselmesinden etkilenmeyen bölümlerini incelemişti. Artık efendisini sağ olarak bulacağından ümidini kesmiş olan Nab, onun, kendi elleriyle toprağa vereceği cesedini bulmaya karar vermişti!

Uzun süren araştırmaları hiçbir sonuç vermemişti. Bu ıssız kıyıya insan ayağının değdiğini gösteren herhangi bir ipucu yoktu. Sahilin suların ulaşamadığı bölümlerindeki milyonlarca kabukludan tek bir tanesi dahi ezilmemişti. İki-üç yüz yardalık[→] bir alanda, bir insanın karaya çıktığını belirten ne yeni ne de eski hiçbir iz yoktu.

Bunun üzerine, Nab kıyı boyunca birkaç mil daha ileri gitmeye karar vermişti. Akıntının bir bedeni daha uzak bir noktaya sürüklemiş olması mümkündü. Dalgaların, düz bir kıyının yakınlarında yüzen bir cesedi er ya da geç karaya sürüklemesi çok sık görülen bir olaydı. Bu gerçeğin farkında olan Nab, efendisini son bir kez daha görmek istiyordu.

“Kıyı boyunca iki mil daha yol alarak, denizin çekildiği saatlerde açığa çıkan kayalık hattını, denizin yükseldiği saatlerde de kumsalın tamamını araştırdım, ve hiçbir şey bulamamanın hayal kırıklığını yaşarken, dün akşam beşe doğru, kumun üzerindeki ayak izlerini fark ettim.”

“Ayak izleri mi?” diye haykırdı Pencroff. “Evet!” diye karşılık verdi Nab.

“Peki bu izler kayalıklardan mı başlıyordu?” diye sordu Gazeteci.

“Hayır,” diye yanıtladı Nab, “yalnızca denizin çekildiği noktadan başlıyordu; çünkü diğerleri silinmişti.”

“Devam et, Nab,” dedi Gedeon Spilett.

“Bu izleri gördüğümde, aklım başımdan gitti. Oldukça belirgindiler ve kumullara yöneliyorlardı. Bir çeyrek mil boyunca koşarak izleri takip ettim, bu arada onları silmeyi de ihmal etmedim. Beş dakika sonra, hava kararmak üzereyken bir köpegin havlamalarını duydum. Bu Top'tu, ve beni efendimin yanına, buraya getirdi!”

Nab, cansız gibi görünen bu bedeni bulduğunda yüreginin ne büyük bir acıyla dolduğunu anlatarak hikayesini bitirdi. Ondan gelecek herhangi bir yaşam belirtisini yakalamaya çalışmış, ancak onu hayata döndürmek için gösterdiği tüm çabaları boşa gitmişti! Geriye, onca sevdiği bu adama karşı son görevini yerine getirmekten başka yapacağı bir şey kalmamıştı!

O zaman Nab'ın aklına arkadaşları gelmişti. Hiç kuşku yok ki, onlar da bu bahtsızı son bir kere daha görmek isteyeceklerdi! Top oradaydı. Bu sadık hayvanın sezgilerine güvenemez miydi? Nab ona, birçok kez, Mühendis'in, Top'un en iyi tanıdığı arkadaşı olan Gazeteci'nin adını söyledi. Sonra ona kıyının güneyini göstermesiyle, köpek işaret edilen istikamete doğru koşturmaya başladı.

Peribacaları'na hiç gitmemiş olmasına rağmen, oraya ulaşmış olmasına bakarak neredeyse doğaüstü sayılabilecek bir içgüdünün etkisiyle yönünü bulduğu söylenebilirdi.

Nab'ın arkadaşları bu öyküyü büyük bir dikkatle dinlemişlerdi. Dalgalarla boğuşarak, körkayalıkları aşan Cyrus Smith'in vücudunda tek bir sıyrık dahi bulunmamasını açıklamaları mümkün degildi. Ve daha da açıklanamaz olanı, Mühendis'in, kıyının bir mil ötesinde, kumulların ortasında kaybolmuş bir halde bulunan bu mağaraya ulaşabilmesiydi.

“Yani Nab,” dedi Gazeteci, “efendini buraya sen getirmedin mi?”

“Hayır,” diye karşılık verdi Nab.

“Bay Smith'in buraya tek başına gelmiş olduğu anlaşılıyor,”

dedi Pencroff.

“Gerçekten de bu anlaşılabilir bir şey,” diye yanıtladı Gedeon Spilett, “ancak inanılır olduğunu söylemek mümkün degil!”

Bu olayın açıklamasını yalnızca Mühendis'in ağzından dinleyebilirlerdi. Bunun için de kendine gelmesini beklemeleri gerekiyordu. Ne mutlu ki, iyileşme belirtileri ortaya çıkmaya başlamıştı. Ovmaların kan dolaşımını düzenlemesiyle, Mühendis önce kollarını sonra kafasını oynatıyor, anlaşılmaz birkaç sözcük dudaklarının arasından dökülüyordu.

Üzerine doğru eğilmiş olan Nab ona seslense de, Mühendis onu duymuşa benzemiyor, gözleri her zamanki gibi kapalı halde bulunuyordu. Hareket ederek yaşam belirtileri gösterse de, henüz duyulan işlerliklerini kazanmamıştı.

Pencroff ateş yakma imkanı bulunmadığı için kendine kızıyordu; çünkü iki çakıl taşının birbirlerine sürtülmesiyle kolayca alev alan yanmış bezi yanında getirmeyi unutmuştu. Mühendis'in ceplerine gelince, yeleğindeki saatin dışında, hiçbir şey bulamadılar. Bu durumda, Cyrus Smith'i bir an önce Peribacaları'na taşımak gerekiyordu. Herkesin düşüncesi de bu yöndeydi.

Bununla birlikte, Mühendis'e gösterilen özenin onu ümit edilenden daha önce kendine getirmesi mümkündü. Dudaklarına damlatılan su onu yavaş yavaş canlandırıyordu. Bu arada, Pencroff'un aklına, suya yanında getirdiği ormanhorozu etinin suyunu ilave etmek geldi. Derhal kıyıya koşan Harbert ikiçenetli iki büyük kabukla geri geldi. Hazırladığı sıvının bir kısmını Mühendis'in dudaklarına döken Denizci, onun bu karışımı büyük bir afiyetle yuttuğunu fark etti.

Gözleri açıldı. Nab ve Gazeteci ona doğru eğildiler.

“Efendim! Efendim!” diye haykırdı Nab.

Onu duyan Mühendis, önce Nab ve Gazeteci'yi, ardından da diğer iki arkadaşını tanıdı ve hepsinin ellerini hafifçe sıktı.

Ağzından dökülen birkaç sözcük, bu halde bile aklından neler geçirdiğini belli ediyordu. Bu kez söyledikleri anlaşılmıştı.

“Ada mı yoksa kıta mı?” diye mırıldandı.

“Ah!” diye haykırdı, şaşkınlığını gizleyemeyen Pencroff. “Umrumuzda bile değil, hele siz bir iyileşin, Bay Cyrus! Ada mı kıta mı o zaman öğreneceğiz.”

Başını onaylayan bir ifadeyle hafifçe sallayan Mühendis, yeniden uykuya daldı.

Mühendis'i kendi haline bırakan Gazeteci, onu en iyi koşullarda taşımak için hazırlıklarına girişti. Nab, Harbert ve Pencroff mağaradan ayrılarak, zirvesinde cılız ağaçlar bulunan yüksek bir kum tepesine yöneldiler. Yol boyunca Denizci kendine engel olamadan sürekli olarak şunları tekrarlıyordu.

“Ada mı kıta mı! Zorlukla soluk alıp verirken bile bunları düşünüyor! Ne adam!”

Kumulun tepesine ulaşan Pencroff ve iki arkadaşı, sadece kollarını kullanarak, rüzgarların kadidini çıkardığı cılız bir deniz çamının ana dallarını kopardılar; sonra bu dallardan, yapraklar ve otlarla kaplandığında Mühendis'in taşınmasını sağlayacak bir sedye yaptılar.

Bu iş yaklaşık kırk dakika sürdü ve saat onda, Denizci, Nab ve Harbert, Gedeon Spilett'in yalnız bırakmadığı Cyrus Smith'in yanına döndüler.

O sırada, Mühendis uykudan ya da daha doğrusu yaptığı şekerlemeden ' uyanmak üzereydi. Daha önceleri ölü gibi solmuş olan yanaklarına şimdi renk gelmişti. Hafifçe doğrularak etrafına baktı, sanki nerede olduğunu sorar gibiydi.

“Kendinizi yormadan beni biraz dinleyebilir misiniz, Cyrus?” dedi Gazeteci.

“Bana kalırsa,” dedi o zaman Denizci, “Bay Smith bu ormanhorozu peltesinden biraz daha tadarsa, sizi daha iyi

dinleyebilecek.”

Bu defa et parçaları da eklediği bu pelteden az bir parça uzattı.

Cyrus Smith bu ormanhorozu dilimlerini çignerken, açlıktan ölmek üzere olan ve akşam yemegini oldukça yetersiz bulan üç arkadaşı artakalanları paylaşıyorlardı.

“Tamam!” dedi Denizci, “Peribacalan'ndaki erzaklarımız bizi bekliyor, Bay Smith, güneyde odalan yataklar ve ocakla donanmış ve kilerinde dostumuz Harbert'ın kuruku olarak adlandırdığı birkaç düzine kuş bulunan bir barınağımız var. Sedyeniz hazır, kendinizi yola çıkmaya hazır hissettiginizde, sizi barınağımıza taşıyacağız.”

‘Teşekkürler, dostum,” diye karşılık verdi Mühendis, “bir-iki saat içinde hareket edebiliriz... şimdi, sizi dinliyornm Spilett.”

Cyrus Smith'in bilmediği olaylardan söz eden Gazeteci, balonun son düşüşünü, ada ya da kıta olup olmadığını bilmedikleri, ıssız gibi görünen bu meçhul kara parçasına çıkışlarını, Peribacaları'nı keşfedişlerini, kendisini bulmak için yaptıkları araştırmaları, Nab'ın fedakarlığını ve sadık Top'un zekasına neler borçlu olduklarını bir bir anlattı.

“Ama,” dedi Cyrus Smith daha da alçalmış bir sesle, “beni kumsalda bulmadınız mı?” “Hayır,” diye karşılık verdi Gazeteci.

“Bu mağaraya beni siz getirmediniz mi?” “Hayır.”

“Bu mağara kayalıklardan ne kadar uzakta?” “Yaklaşık yarım mil,” diye yanıtladı Pencroff, “ve Bay Cyrus, sizi burada bulmak bizi de en az sizin kadar şaşırttı!”

“Gerçekten de,” diye karşılık verdi yavaş yavaş canlanan ve bu ilginç olayın ayrıntılarıyla ilgilenmeye başlayan Mühendis, “işte bu çok garip!”

“Peki,” diye devam etti Denizci, “dalgaların sizi sürüklemesinin ardından neler olup bittiğini bize anlatabilir misiniz?”

Anılarını canlandırmaya çalışan Cyrus Smith'in çok şey

hatırladığı söylenemezdi. Dalgaların onu balonun ağlarından söküp almasının ardından, deniz yüzeyinin birkaç kulaç altına gömülmüş, ardından yan karanlığın ortasında yeniden yüzeye çıktığında, yanında bir canlının hareket ettiğini hissetmişti. Bu, onun yardımına koşmak için suya adayan Top'tan başkası değildi. Gözlerini kaldırdığında, kendisinin ve köpeğin ağırlığından kurtulduğu için ok gibi yukarı fırlayan balonu görememişti. Bu öfkeli dalgaların arasından yanm milden fazla bir uzaklıkta bulunan kıyıyı fark ettiğinde, güçlü kulaçlarla dalgalarla boğuşmuş, ancak sert bir dalganın onu kuzeye doğru fırlatmasının ardından, yanm saatlik bir mücadelenin sonunda, kendisini giysilerinden tutan Top'u da beraberinde sürükleyerek denizin dibini boylamıştı. Ve kendisini dostlarının kolları arasında bulduğu ana dek olup bitenleri hiç hatırlamıyordu.

“Yine de,” diye devam etti Pencroff, “kıyıya çıkmış ve Nab ayak izlerinizi bulduğuna göre, buraya kadar yürümüş olmanız gerekiyor!” “Evet ... öyle olması gerekiyor...” diye yanıtladı Mühendis düşünceli bir ifadeyle. “Kıyının bu bölümünde insana ait ayak izlerine rastladınız mı?”

“Hayır,” diye karşılık verdi Gazeteci. “Zaten, birkaç kurtarıcıyla karşılaşmış olduğunuzu varsaysak bile, sizi dalgaların arasından çıkarttıktan sonra, bu şekilde bırakıp gitmelerinin ne anlamı olabilir?”

“Haklısınız, sevgili dostum Spilett,” dedi Mühendis, sonra hizmetkarına dönerek, “söylesene Nab,” diye ekledi, “senin bir anlık yokluğun sırasında... hayır, bu çok saçma... bu ayak izleri hâlâ duruyor mu?”

“Evet, efendim,” diye yanıtladı Nab, “bakın, hemen girişte, tepenin yamacının rüzgar ve yağmur almayan bölümünde. Diğerleri fırtınanın etkisiyle silinip gittiler.”

“Pencroff,” dedi Smith, “ayakkabılanmı alıp bu izlere uyup uymadıklarına bakabilir misiniz?”

Denizci Mühendis'in söylediğini yaptı. Nab'ın kılavuzluğunda, Harbert ile birlikte izlerin bulunduğu noktaya giderlerken, Cyrus Smith, Gazeteci'ye şunları söylüyordu:

“Olup bitenlerin açıklamasını yapmak mümkün değil!”

“Gerçekten de öyle!” diye karşılık verdi Gedeon Spilett.

“Ancak, şu an için bu konunun üzerinde fazla durmayalım, sevgili dostum, bunun yanıtını daha sonra bulacağız.”

Birkaç saniye sonra, Denizci, Harbert ve Nab geri dönüyorlardı.

Mühendis'in ayakkabılarının bulunan izlere tamı tamına uyduğundan hiç şüphe yoktu. Yani kumun üzerindeki bu izler Cyrus Smith'e aitti.

“Tamam,” dedi, “adımlarımın bilincinde olmadan, bir uyurgezer gibi yürümüş olmalıyım, ve Top beni dalgaların arasından kurtardıktan sonra, içgüdülerinin sesini dinleyerek buraya getirmiş... Gel, Top! Gel, köpeğim!” Cyrus Smith havlayarak, üzerine doğru sıçrayan bu sevimli hayvandan okşayışlarını esirgemedi.

Mühendis'in kurtuluşu sırasında gerçekleşen olaylara başka bir açıklama getirmek mümkün değildi, bu işin tüm onuru Top'a aitti.

Öğlene doğru, Mühendis'e taşınmaya hazır olup olmadığını soran Pencroff'un aldığı tek yanıt, Cyrus Smith'in kararlı bir ifadeyle doğrularak ayağa kalkması oldu. Ancak düşmemek için Denizci'den destek almak zorunda kaldı.

“Tamam! Tamam!” dedi Pencroff, “Bay Mühendis'in sedyesi!”

Sedye getirildi. Enlemesine yerleştirilen dallar, yosun ve otlarla kaplanmıştı. Cyrus Smith'in uzanması üzerine bir kolundan Nab'ın, diğerinden Pencroff'un tuttuğu sedye ormana doğru yöneldi.

Önlerinde sekiz millik bir yol vardı; ancak hızlı ilerleyemedikleri ve sık sık durmak zorunda kaldıkları için bu

mesafenin en az altı saatte alınacağı söylenebilirdi.

Rüzgar hâlâ şiddetliydi; ancak ne mutlu ki, yağmur durmuştu. Sedyenin üzerine yatmış olmasına rağmen, dirseğinin üzerine yaslanan Mühendis kıyıyı ve özellikle denizin karşı yakasını gözlemliyordu. Hiç konuşmuyor, ancak bölgeyi, arazisinin engebelerini, ormanlarını ve çeşitli oluşumlarını zihnine kazıyacak kadar dikkatli bir şekilde inceliyordu. lki saatlik bir yolculuktan sonra, bitkin düşerek uykuya daldı.

Saat beş buçukta, küçük kafile Peribacaları'na ulaştı.

Derin bir uykuya dalmış olan Cyrus Smith uyanmamıştı.

Pencroff, büyük bir şaşkınlıkla, bir önceki günkü korkunç fırtınanın bölgenin görünümünü değiştirdiğini fark etti. Oldukça önemli çöküntüler oluşmuş, iri kaya parçalan kumsala göçmüştü. Kıyının tamamı algler ve suyosunlarından oluşan kalın bir örtüyle kaplanmıştı. Adacığın üzerinden aşan denizin devasa granit sura kadar ulaştığı ortadaydı.

Peribacasının ağzında, derinlemesine yarılmış olan zeminin, dalgaların şiddetli bir saldırısına maruz kaldığı anlaşılıyordu.

Önsezilerinin sesini dinleyerek, hızla koridora dalan Pencroff, kısa süre sonra dışarı çıkarak, hiç kımıldamadan arkadaşlarına baktı.

Ateş sönmüştü. Suların altında kalan küller çamur haline dönüşmüş, kav olarak kullanacakları yanık bez ortadan kaybolmuştu. Koridorların diplerine dek giren sular, peribacasının içindeki her şeyi altüst etmişti!

9

Gedeon Spilett, Harbert ve Nab birkaç sözcükle, durum hakkında bilgi sahibi olmuşlardı. Pencroffa göre ciddi sonuçlar doğurabilecek olan bu olay, dürüst Denizci'nin arkadaşları tarafından farklı tepkilerle karşılanmıştı.

Efendisine yeniden kavuşmanın sevincini yaşayan Nab, Pencroff'un söylediklerini dinlemiyor, Denizci'yi dikkate bile almıyordu.

Harbert, belli ölçülerde, onun kaygılarını paylaşıyordu.

Gazeteci'ye gelince, Pencoffun sözlerine yalnızca şu yanıtı verdi:

“Bana göre hava hoş Pencroff!”

“Ama size artık ateşimiz olmadığını söylüyorum!”

“Pah! Hiç önemli değil!”

“Onu yeniden yakacak bir aracımız yok!” “Aldırma!”

“Yine de, Bay Spilett...”

“Cyrus burada değil mi?” diye karşılık verdi Gazeteci. “Mühendisimiz yaşamıyor mu? O ateş yakmanın bir yolunu bulacaktır!”

“Ama neyle?"

“Hiçbir şeyle.”

Pencroff ne yanıt vermişti? Yanıt vermemişti. O da yüreğinin derinlerinde, arkadaşlarının Cyrus Smith'e besledikleri güveni paylaşıyordu. Mühendis onlar için, bilimle insan zekasının bir bileşimiydi! Issız bir adada Cyrus ile birlikte olmak, Birliğin en modern şehrinde onsuz olmakla eşdeğerdi. o varken hiçbir şeyleri eksik olmayacaktı. Onunla ümitsizliğe kapılmaları mümkün değildi. Bu yürekli insanlara volkanik bir patlamanın adayı yerle bir ederek, Pasifik'in derinliklerine göndereceği

söylense, hiç tereddüt etmeden şu yanıtı vereceklerdi: “Cyrus orada! Derdinizi ona anlatın!”

Yine de, şu an için, taşınma sırasındaki sarsıntıların etkisiyle yeniden uykuya dalmış olan Mühendis'in dahiyane fikirlerinden yararlanmak mümkün değildi. Haliyle gece yemeği çok hafif olacaktı. Gerçekten de orman-horozu etinin tamamı tüketilmişti, ve herhangi bir av etini pişirecek ateş yoktu. Zaten yedek olarak saklanmış olan kurukular da ortadan kaybolmuştu.

Öncelikle, Cyrus Smith merkez koridora götürüldü. Orada, neredeyse hiç ıslanmamış olan suyosunlarından bir yatak yapıldı. Hiç kuşku yok ki, daldığı derin uyku, gücünü çabucak toparlaması açısından, sıkı bir yemekten daha yararlı olacaktı.

Geceyle birlikte, kuzeydoğudan esmeye başlayan rüzgarın etkisiyle, ısı ciddi bir şekilde düşmüştü. Denizin, Pencroff'un koridorun bazı noktalarına yerleştirdiği tahta bölmeleri yıkmasıyla, hava akımıyla dolan peribacası oturulmaz hale gelmişti. Arkadaşları ceketlerini ve kazaklarını çıkarıp, özenle örtmeseler, Mühendis geceyi oldukça zor koşullar altında geçirecekti.

O geceki yemeğin mönüsü Harbert ile Nab'ın kumsaldan bolca topladıkları emektar lithodomlardan ibaretti. Genç Çocuk bu yumuşakçaların yanına, denizin yükselmesi sırasında, yüzeyleri ıslanmamış olan yüksek kayalardan topladığı yenilebilir suyosunlarını eklemişti. Fukusgiller ailesine ait olan bu esmer deniz yosunları kuru haldeyken oldukça besleyici değeri olan jelatinimsi bir madde salgılıyorlardı. Gazeteci ve arkadaşları, lithodomlardan bol miktarda yedikten sonra, tadını katlanılır buldukları bu esmer deniz yosunlarını emdiler. Bu yosunlar Asya kıyılarında yaşayan yerlilerin günlük beslenme ihtiyacını karşılamalarında önemli bir yer tutuyordu.

“Önemli değil!” dedi Denizci, “Bay Cyrus tam zamanında yetişti.”

Hava iyice soğumuştu ve ne yazık ki, buna karşı koyacak olanakları mevcut değildi.

Canı bir hayli sıkılmış olan Denizci, her yolu deneyerek ateş yakmaya çalıştı. Ona yardım eden Nab, topladığı kuru yosunları, iki çakıl taşını birbirine sürterek ateşlemeyi denedi; ancak yosunlar tutuşmadı, zaten bu kıvılcımlar, bildik çakmaklardaki çelik parçasından yayılanlar kadar etkili değildi. Bu durumda deney başanya ulaşamadı.

Pencroff, bu girişimlerden bir sonuç alacağına inanmasa da, tıpkı vahşi yerliler gibi iki kuru odun parçasını birbirlerine sürtmeye devam etti. Hiç kuşku yok ki, Nab ile birlikte gösterdikleri gayretler ısı enerjisine dönüşebilseydi, yeni teorilere göre, bir buharlı geminin kazanını kaynatabilecekti! Ancak çabalar sonuçsuz kaldı. Tahta parçaları yalnızca, kendilerinden ateş elde etmek isteyenler gibi ısınmışlardı.

Bir saatlik bir çalışmadan sonra, ter içinde kalan Pencroff, tahta parçalarını öfkeyle bir kenara fırlattı.

“Yerlilerin bu şekilde ateş yaktıklarına inanmam için, kış günü bile havanın sıcak olması gerek! Kollarımı birbirlerine sürterek tutuşturmam bile bundan daha kolay olacak!”

Bu gerçeği kabul etmek istemeyen Denizci haklı değildi. Yerlilerin odun parçalarını hızla birbirlerine sürterek ateş elde ettikleri doğruydu. Ancak her odun türü bu işlem için uygun değildi, üstelik bu işin de bir yöntemi vardı ve büyük bir ihtimalle Pencroff bu yöntemden haberdar değildi.

Pencroff'un öfkesi uzun sürmedi. Fırlatmış olduğu odun parçalarını yerden alan Harbert, onları birbirlerine sürtmeye çalışıyordu. Gürbüz Denizci, bu yeniyetmenin kendisinin yapamadığını başarmak için çabaladığını görünce kahkahayı basmaktan kendini alamadı.

“Sürt, çocuğum, sürt!” dedi.

“Sürtüyorum,” diye karşılık verdi Harbert, gülerek, “ama,

kendimi ısıtmaktan başka bir iddiam yok ve kısa süre sonra en az senin kadar sıcak olacağım, Pencroff!"

Her ne olursa olsun, bu gece için ateş yakmaktan vazgeçmek gerekiyordu. Gedeon Spilett, Cyrus Smith'in fazla zorlanmadan halledeceği bu işi yirminci kez tekrarladıktan sonra kumların üzerine uzandı. Harbert, Nab ve Pencroff da onu taklit ederlerken, Top efendisinin ayaklarının dibinde uyuyordu.

28 Mart sabahı kalktığında, arkadaşlarının kendisinin uyanmasın beklediğini fark eden Mühendis'in ilk sözleri gene aynıydı:

"Ada mı, kıta mı?"

Görüldüğü gibi, bu onda sabit fikir haline gelmişti.

"Bu konuyla ilgili hiçbir şey bilmiyoruz, Bay Smith!" diye yanıtladı Pencroff.

"Hâlâ bilmiyor musunuz? ..."

"Siz bize rehberlik ettiğinizde, bunu öğreneceğiz," diye ekledi Pencroff.

"Bunu deneyebileceğimi sanıyorum," diye karşılık verdi Mühendis, fazla zorlanmadan ayağa kalkarak.

"Işte bu güzel!" diye haykırdı Denizci.

"Yorgunluktan ölüyordum," dedi Cyrus Smith. "Dostlarım, biraz yiyecek varsa, hiçbir şeyim kalmayacak. Ateşiniz var değil mi?"

Bu sorunun yanıtı, ancak birkaç saniyelik bir sessizlikten sonra geldi:

"Ne yazık ki! Ateşimiz yok," dedi Pencroff, "daha doğrusu, Bay Cyrus, artık yok!"

Denizci bir önceki gün olup bitenleri, yegane kibritlerinin başına gelenleri ve ateş yakmak için yerlilere öykünerek giriştiği başarısız deneyimleri anlattığında Mühendis bir hayli neşelenmişti.

“Bunu düşüneceğiz,” diye yanıtladı Mühendis, “eğer kav gibi bir madde bulamazsak. .. ”

“O zaman?” diye araya girdi Denizci.

“O zaman, kibrit yapacağız.”

“Kimyasal olarak mı?”

“Kimyasal olarak!”

“Bu hiç de zor değil,” diye haykırdı Gazeteci, Denizci'nin omzuna vurarak.

Pencroff bu işin göründüğü kadar kolay olmayacağını düşünse de, itiraz etmedi. Hepsi birlikte dışarı çıktıklarında hava açmıştı. Deniz ufkunun üzerinde parlayarak yükselen güneş, devasa surun prizmatik pürtüklerini altın sarısı pullarıyla yakıyordu.

Mühendis çevresini hızlı bakışlarla süzdükten sonra, bir kaya parçasının üzerine oturdu. Ona biraz midye ve esmer deniz yosunu getiren Harbert şunları söyledi:

“Elimizdekinin tamamı bu, Bay Cyrus.”

“Teşekkürler, çocuğum,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “bu yeterli, en azından sabah kahvaltısı için.”

Ve bu hafif yemeği iştahla yerken, arada da nehirden alınarak geniş bir kabuğa konmuş olan soğuk sudan içti.

Arkadaşları hiç konuşmadan onu izliyorlardı. Sonra, iyi kötü karnını doyuran Cyrus Smith kollarını kavuşturarak şunları söyledi:

“Demek, kaderin bizi bir adaya mı yoksa kıtaya mı attığını henüz bilmiyorsunuz, dostlarım.”

“Hayır, Bay Cyrus,” diye yanıtladı Genç Çocuk.

“Bunu yarın öğreneceğiz,” diye devam etti Mühendis. “O zamana kadar yapılacak bir şey yok.”

“Var,” diye karşılık verdi Pencroff.

“Neymiş o?”

“Ateş yakmak,” dedi denizci, kendisinin de sabit bir fikri

olduğunu belirtircesine.

“Yakacağız, Pencroff,” diye yanıtladı Mühendis. “Dün, beni taşıdığınız sırada, sanırım, batıda bu bölgeye hakim olan bir dağ gördüm?”

“Evet,” diye karşılık verdi Gedeon Spilett, “oldukça yüksek bir dağ...”

“Tamam,” diye devam etti Mühendis. “Yarın zirvesine çıkarak, buranın bir ada mı yoksa kıta mı olduğunu öğreneceğiz. Tekrar ediyorum, o zaman dek yapılacak bir şey yok.”

“Var, ateş yakmak!” diye tekrarladı inatçı denizci.

“Ama yakılacağı söylendi ya!” diye karşılık verdi Gedeon Spilett. “Biraz sabır Pencroff!”

Denizci, Gedeon Spilett'e “Size kalsa, kızartmayı biraz yiyeceğiz!” dermişçesine baktı. Ama yine de sesini çıkarmadı.

Bu arada, denizciye karşılık vermeyen Cyrus Smith'in zihni ateş konusuyla meşguldü. Birkaç saniye boyunca, düşüncelere dalmış bir halde bekledikten sonra, sözlerine devam etti:

“Dostlarım,” dedi, “durumumuz pek de iç açıcı değil, ancak, yine de sorunları çözüme kavuşturmak çok basit. Ya bir kıtanın üzerindeyiz ki bu durumda ne kadar yorulsak da herhangi bir yerleşim merkezine ulaşacağız. Ya da bir adadayız, bu durum da, önümüzde iki seçenek var: adada oturanlar varsa, buradan onların yardımıyla kurtulmaya çalışacağız; yoksa kendi başımızın çaresine bakacağız.” “Bu da dünyanın en kolay işi,” diye karşılık verdi Pencroff.

“ Peki kıta ya da ada,” dedi Gedeon Spilett, “sizce fırtına bizi nereye attı?”

“Doğrusunu isterseniz, bunu bilemiyorum,” diye yanıtladı Mühendis, “ancak tahminlere göre Pasifik'te olmamız gerekiyor. Richmond'dan ayrıldığımızda, rüzgar kuzey-doğudan esiyordu, şiddetinin hiç değişmediğine bakılarak istikametinin de aynı

kaldığı söylenebilir. Kuzeydoğudan güneybatıya doğru sürüklendiğimizi varsayarsak, Kuzey Carolina, Güney Carolina, Georgia eyaletlerini, ardından da Meksika Körfezi'ni ve Meksika'nın dar kıvrımını aşmış olmalıyız. Balonla en az altı, yedi bin mil katettiğimizi düşünüyorum, ve rüzgarın hafifçe yön değiştirdiğini kabul edersek, Mendana ya da Paumotu Takımadaları'na, hatta hızı tahmin ettiğirnden daha fazlaysa, Yeni Zelanda topraklarına varmış olmamız gerekiyor. Eğer bu son varsayım gerçekleştiyse, ülkemize geri dönmemiz daha kolay olacak. İngilizler ya da Maorilerle konuşma olanağı bulabiliriz. Eğer tam aksine, bu kıyı Mikronezya Takımadaları'nın ıssız adalarından birine aitse, belki de bunu, bölgeyi tepeden seyreden şu dağın zirvesinden ögrenebileceğiz, işte o zaman buraya, sanki hiç ayrılmayacakmış gibi yerleşeceğiz!"

"Hiç ayrılamayacakmış gibi mi?" diye haykırdı Gazeteci. "Hiçbir zaman mı demek istiyorsunuz sevgili Cyrus?"

"Olaylara en kötü ihtimalleri göz önünde bulundurarak yaklaşmak ve karşılaşılacak sürprizlere hazırlıklı olmak gerek," diye karşılık verdi Mühendis.

"İyi söylediniz!" diye karşılık verdi Pencroff. "Ve aynı zamanda, eğer bir takımadaya ait değilse de, bu adanın gemilerin seyir hattı üzerinde olmasını umut etmek lazım!

"Ne yapmamız gerektiğine, dağın zirvesine çıktıktan sonra karar vereceğiz," diye yanıtladı Mühendis.

"Ama, Bay Cyrus," dedi Harbert, "yarın bu tırmanışın yorgunluklarına katlanacak durumda olacak mısınız?"

"Umarım," diye karşılık verdi Mühendis, "tabii, üstat Pencroff ve senin ne kadar becerikli avcılar olduğunuzu göstermeniz koşuluyla."

"Bay Cyrus," dedi denizci, "madem ki av etinden söz ettiniz, dönüşte kızartabileceğimden emin olursam, elim boş

dönmeyeceğimden şüphe duymanıza hiç gerek yok. .. ”

“Ne olursa olsun, eliniz boş dönmeyin, Pencroff,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

Bunun üzerine, Mühendis ve Gazeteci'nin, kıyıyı ve yukarıdaki yaylayı incelemek amacıyla Peribacaları'nda kalmasına karar verildi. Bu süre zarfında, ormana gidecek olan Nab, Harbert ve denizci odun gereksinimini karşılayacak ve menzillerine giren tüylü ya da kıllı hayvanları avlayacaklardı.

Sabah altıya doğru yola çıktılar. Nab'ın sevinç içinde olduğu, Harbert'ın ise Mühendis'in başarısına inandığı anlaşılırken, Pencroff kendi kendine şunları mırıldanıyordu: “Dönüşte ocağı yanmış bulursam, yıldırımın şahsen gelip ateşi yaktığına inanacağım!” Kıyı boyunca ilerleyerek, nehrin oluşturduğu dirseğe ulaştıklarında, denizci durarak arkadaşlarına şunları söyledi:

“İşe avlanmaktan mı yoksa odun kesmekten mi başlayalım?”

“Avlanmaktan,” diye karşılık verdi Harbert. “Top şimdiden sabırsızlanıyor.”

“O zaman avlanalım,” dedi denizci; “sonra buraya geri dönüp odun ihtiyacımızı karşılarız.”

Bunun üzerine, genç bir köknarın gövdesinden üç dal koparan Harbert, Nab ve Pencroff, uzun otların üzerinde sıçrayan Top'u izlemeye koyuldular.

Avcılar bu kez nehir boyunca ilerlemek yerine, ormanın derinliklerine dalmışlardı. Çevrede birçoğu çamgiller ailesine ait olan aynı ağaçlar vardı. Bazı noktalarda, demetlerle ayrılan ve daha seyrek olan bu çamların büyüklüklerine bakılarak, bu bölgenin Mühendis'in tahmin ettiğinden daha yüksek enlem derecelerinde bulunduğu söylenebilirdi. Zamanla çürümüş kütüklerin bulunduğu ağaçsız alanlar bitmek bilmez bir yakıt kaynağı sunan ölü dallarla kaplıydı. Bu açık alanların geride bırakılmasının ardından yeniden iç içe geçen ağaçlar, yol almayı

neredeyse imkansız hale getiriyordu.

Tek bir geçit bile vermeyen bu ağaç kütlelerinin arasından ilerlemek oldukça zor bir işti. Denizci geri dönüşte yolunu bulabilmek için, zaman zaman yola işaret dalları dikiyordu. Ancak, Harbert ve Pencroff belki de ilk yolculuklarında izledikleri kıyı hattından ayrılmakla iyi yapmamışlardı; çünkü bir saatlik bir yürüyüşten sonra, hâlâ tek bir hayvana dahi rastlayamamışlardı. Alçak dalların altından koşan Top, yalnızca yanlarına yaklaşılması mümkün olmayan kuşların haberini veriyordu. Kurukular bile ortada gözükmüyorlardı, bu durumda, Denizci'nin ormanhorozlarını kolayca avladığı ormanın bataklık bölümüne geri dönmek zorunda kalması muhtemeldi.

“Hey! Pencroff,” dedi Nab, hafif alaycı bir ifadeyle, “efendime götürmeyi vaat ettiğiniz av etinin tamamı buysa, onları kızartmak için büyük bir ateş yakmak gerekmeyecek!”

“Biraz sabır, Nab,” diye karşılık verdi Denizci, “dönüşte av etimiz eksik olmayacak!” “Yani Bay Smith'e güveniniz yok mu?” “Var.”

“Ama onun ateş yakacağına inanmıyorsunuz?”

“Odunun ocakta alev alev yandığını gördüğürnde inanacağım. ”

“Efendim öyle söylediğine göre yanacak!” “Göreceğiz!”

Güneş henüz ufkun üzerindeki en yüksek noktasına ulaşmamıştı. Keşif gezisi devam ederken, Harbert meyveleri yenebilen bir ağaç buldu. Bu Avrupa ve Amerika'nın ılıman bölgelerinde oldukça yaygın olarak tüketilen ve lezzetli bir yemiş veren çamfıstığı ağacıydı. Harbert'ın tamamıyla olgunlaşmış olan bu yemişleri arkadaşlarına göstermesiyle, üç avcı kendilerine mükemmel bir ziyafet çektiler.

“Haydi bakalım,” dedi Pencroff, “ekmek yerine suyosunu, et yerine midye, tatlı yerine de çamfıstığı yiyoruz, işte ceplerinde tek bir kibritleri dahi olmayan insanlara layık bir mönü!”

“Şikayet etmemek gerekir,” diye karşılık verdi Harbert.

“Şikayet etmiyorum, çocuğum,” diye karşılık verdi Pencroff. “Yalnızca bu tür yemeklerde ete pek nadir rastlandığını tekrarlıyorum!” “Top bir şey gördü!. ..” diye haykırdı Nab, köpeğin havlayarak gözden kaybolduğu ağaçlıkların arasına doğru koşarak. Top'un havlamalarına garip homurdanmalar karışıyordu.

Denizci ve Harbert Nab'ı izledi. Orada bir av varsa, nasıl pişirileceğini değil, nasıl yakalamak gerektiğini tartışmalıydılar.

Ağaçların arasına dalan avcılar, Top'un kulağından yakaladığı bir hayvanla boğuştuğunu fark ettiler. İki buçuk ayak uzunluğunda, sert ve ince tüyleri kamına doğru giderek açılan siyahımtırak kahve renkli bu hayvan bir domuzdu, o sırada sıkıca toprağa geçirdiği parmakları bir zarla birleşmiş gibiydi.

Harbert, bunun kemirgenler sınıfının en iri örneklerinden olan bir sudomuzu olduğunu anladı.

Köpeğe karşı koymayan sudomuzu, kalın bir yağ tabakasının derinliklerine gömülmüş olan gözlerini aptal aptal sağa sola oynatıyordu. Belki de ilk kez insan görüyordu.

Bu arada Nab, sıkıca sarıldığı sopasını Kemirgenin kafasına indirmeye hazırlanıyordu ki, hayvan kulağının bir parçasını Top'un dişleri arasında bırakıp, korkunç bir homurdanmayla Harbert'ın üzerine atıldı, sonra onu yere devirerek ağaçların arasında gözden kayboldu.

“Ah! Lanet hayvan!” diye haykırdı Pencroff.

Üçü birlikte, hemen Top'un izlerini takip ettiler ve tam ona yetişeceklerken, hayvan asırlık iri çamların gölgelediği geniş bir bataklığın sularında kayboldu.

Nab, Harbert ve Pencroff hareketsiz öylece kalakalmışlardı. Top suya atlasa da, bataklığın dibine doğru alçalan sudomuzu ortalıkta görünmüyordu.

“Bekleyelim,” dedi Genç Çocuk, “çünkü birazdan soluk almak için yüzeye çıkacak.” “Boğulmayacak mı?” diye sordu Nab. “Hayır,” diye yanıtladı Harbert, “bu perde ayaklı bir amfibi. Onu gözleyelim.”

Top sırılsıklam olmuştu. Pencroff ve arkadaşları, köpeğin su yüzeyinde yüzerek aradığı sudomuzunun yolunu kesmek için kıyının değişik noktalarına dağıldılar.

Harbert yanılmamıştı. Hayvan birkaç dakika sonra su yüzeyine çıktı. Top bir hamlede üzerine atlayarak yeniden suya dalmasına izin vermedi. Birkaç saniye içinde kıyıya sürüklediği sudomuzu, Nab'ın kafasına indirdiği sopa darbesiyle can verdi.

“Hurra!” diye haykırdı Pencroff, bu zafer çığlığını seve seve atarak. “Bu kemirgenin kemiklerine dek kızarması için, yalnızca alev alev yanan bir ocak gerek!”

Sudomuzunu omzuna koyan Pencroff, güneşin yüksekliğinden saatin yaklaşık olarak ikiye geldiğine karar vererek geri dönüş işaretini verdi. Top'un içgüdüsü, bu zeki hayvan sayesinde yollarını şaşırmayan avcılara büyük yararlar sağlamıştı. Yarım saat sonra nehrin kıvrımına ulaştılar.

Pencroff, ateş bulunmadığı için, kendisine gereksiz bir işmiş gibi gelse de, daha önce yaptığı gibi tahta bir sal hazırladı ve nehir boyunca ilerleyen sal bir süre sonra Peribacaları'na ulaştı.

Ancak, elli adım kala olduğu yerde duran Denizci, az öncekinden daha güçlü bir hurra çekerek, eliyle yalıyarın köşesini işaret etti:

“Harbert! Nab! Şuraya bakın!” diye haykırıyordu.

Bir duman kayaların üzerinde kıvrılarak süzülüyordu!

10

Birkaç saniye sonra, üç avcı çıtırdayan bir ateşin önünde bulunuyorlardı. Cyrus Smith ve Gazeteci oradaydı. Pencroff, elindeki sudomuzuyla, hiç konuşmadan bir ona bir diğerine bakıyordu.

“Evet, yürekli dostum,” diye haykırdı Gazeteci. “İşte birazdan afiyetle yiyeceğimiz bu mükemmel av etini kızartacak ateş burada!” “Ama kim yaktı?...” diye sordu Pencroff. “Güneş!”

Gedeon Spilett'in yanıtı doğruydu. Pencroff'un hayranlık duyduğu bu ısı enerjisini güneş sağlamıştı. Gözlerine inanamayan Denizci, öyle şaşırmıştı ki, Mühendis'e soru sormak aklından geçmiyordu.

“Yani bir merceginiz mi var, bayım?” diye sordu Harbert.

“Hayır, çocuğum, yoktu, ama bir tane yaptım.”

Ve mercek olarak kullandığı aleti gösterdi. Bu, Gazeteci'nin ve kendisinin saatlerinden çıkardığı camlardan oluşan bir düzenekti. Onları suyla doldurup, kenarlarını biraz kille yapışkan hale getirdikten sonra, güneş ışınlarını kuru bir yosun parçasının üzerine odakladığı gerçek bir mercek elde etmişti. Aleti inceleyen Denizci, hiçbir şey söylemeden Mühendis'e baktı. Yine de bu bakışlar çok şey söylüyordu! Cyrus Smith onun için bir Tanrı degilse de, insandan daha farklı bir yaratıktı. Kendini toparladığında, şunları söyledi:

“Bunu not defterinize kaydedin, Bay Spilett!”

“Kaydedildi,” diye yanıtladı Gazeteci.

Sonra, içi geregine uygun bir şekilde boşaltılan sudomuzunu Nab'ın yardımıyla şişe geçiren Denizci, parıl parıl parlayan alevde süt domuzu gibi kızaran hayvanı seyre daldı.

Peribacası, yalnızca ocağın dumanıyla ısındığından dolayı değil, ayrıca taş ve kum karışımı bölmeler yerlerine

yerleştirildikleri için yeniden oturulabilir bir hal almıştı.

Görüldüğü gibi, Mühendis ve arkadaşı günü iyi değerlendirmişlerdi. Eski gücüne neredeyse tamamıyla kavuşan Cyrus Smith, yukarıda yaylaya tırmanarak bunu kanıtlamıştı. O noktada, yükseklikleri ve uzaklıkları hesaplamaya alışkın olan gözleri, yarın zirvesine çıkmayı düşündüğü tepeye sabitlenmişti. Kuzeybatıda, yaklaşık altı mil uzaklıkta bulunan tepe, ona göre deniz seviyesinden üç bin beş yüz ayak yüksekteydi. Sonuç olarak, tepenin doruğuna ulaşan bir gözlemci, en az elli mil çapındaki bir alanı inceleyebilirdi.

Bu durumda, Cyrus Smith'in haklı olarak büyük önem verdiği "kıta mı yoksa ada mı?" sorusunun yanıtı verilebilecekti.

Sudomuzu etinin lezzetine varılan akşam yemeğine esmer deniz yosunları ve çamfıstıkları eşlik etti, yemek sırasında fazla konuşmayan Mühendis'in ertesi gün yapılacakları planladığı anlaşılıyordu.

Pencroff, bir-iki kez yapılması gerekenlerle ilgili fikirlerini açıklasa da, bilimsel yöntemle düşünmeye alışık olan Cyrus Smith yalnızca başını sallamakla yetindi.

"Yarın," diye tekrarladı, "elde ettiğimiz sonuçlara dayanarak, ne yapacağımıza karar vereceğiz."

Yemekten sonra, kucakladıkları odunları ocağa atan Peribacaları'nın konukları, Top da dahil olmak üzere derin bir uykuya çekildiler. Bu sakin gecenin sessizliğini bozacak hiçbir aksilik yaşanmamasının ardından, 29 Mart sabahı kaderlerini belirleyecek olan bu yolculuğa hazır olarak, zinde ve dinlenmiş bir halde uyandılar. Sudomuzundan artakalanlar, Cyrus Smith ve yol arkadaşlarına yirmi dört saat daha yeterdi. Zaten, yolda da, yiyecek ihtiyaçlarını karşılayacaklarını umuyorlardı. Camlar, Mühendis ve Gazeteci'nin saatlerine yerleştirildiği için, Pencroff, kavın yerini tutacak olan bir miktar bezi yaktı. Çakmaktaşına gelince, bu volkanik arazide bol miktarda bulunuyor olmalıydı.

Saat yedi buçukta, kaşifler, ellerindeki sopalarla Peribacaları'ndan ayrıldılar. Pencroffa göre, en iyisi daha önceden geçilen orman yolunu izlemekti. Ayrıca bu dağa ulaşmak için takip edilecek en kestirme yoldu. Bunun üzerine güney köşesini dönerek, güneybatıya doğru kıvrıldığı noktaya dek nehrin sol kıyısı boyunca ilerlediler. Daha önceden açılmış olan yeşil ağaçların altındaki patikayı bulduktan sonra, Cyrus Smith ve arkadaşları saat dokuzda ormanın batı sınırına ulaştılar.

Önce bataklık, ardından kumluk olan zemin, o ana dek pek fazla engebeli olmasa da, kıyıdan iç bölgelere doğru yükselen hafif bir eğim gösteriyordu. Uluağaçların altında görülen birkaç ürkek hayvanı çevik hareketlerle kovalayan Top'u sahibi hemen geri çağırıyordu, çünkü onların peşlerinden gitmenin zamanı henüz gelmemişti. Bu, sonraki işti. Mühendis sabit fikrinden sapacak bir adam değildi. Hatta, o sırada, bölgenin ne coğrafi konumuna ne de doğal ürünlerine bile dikkat etmediğini ileri sürenler yanılmış olmayacaklardı. Tek hedefi tırmanmaya niyetlendiği bu tepeydi ve hedefine doğrudan ilerliyordu.

Saat onda, birkaç dakikalık bir mola verildi. Ormanın çıkışında, bölgenin dağlık yapısı gözlerinin önünde belirdi. Tepe iki koniden oluşuyordu. Zirvesi yaklaşık iki bin beş yüz ayaklık bir yükseklikte kesilmiş gibi duran ilki, toprağa yapışmış kocaman bir pençenin dal budak salmış cırnaklarını andıran dağ kollarının üzerinde yükseliyordu. Dağ kollarının arasındaki çukurlarda beliren ağaçlarla kaplı dar vadilerin son ağaçlıkları koninin kesimine dek uzanıyordu. Aynı zamanda, bitki örtüsünün bu kadar sık olmadığı dağın kuzeydoğuya bakan bölümünde lav akıntıları olduğu anlaşılan oldukça derin çizintiler beliriyordu.

İlk koninin üzerinde zirvesi hafifçe yuvarlaklaşan ve biraz yana doğru kaykılmış olduğu için kulağın üzerine yerleştirilmiş

yuvarlak geniş bir şapkayı andıran ikinci bir koni yer alıyordu. Birçok noktasında beliren kızılımtırak kayalarla kıraç bir görünümü vardı.

Ulaşılması hedeflenen ikinci koninin zirvesiydi ve dağ kollarının sivri köşeleri, oraya varmak için uygun bir yol oluşturacak gibi görünüyordu.

“Volkanik bir arazinin üzerindeyiz,” dedi Cyrus Smith. Arkadaşları ile birlikte, kıvrımlı bir hattı izlediği için aşılması kolay olan ve ilk yaylada sonlanan bir dağ kolunun sırtında yavaş yavaş yükselmeye başlıyorlardı.

Plüton'un güçlerinin sarstığı kesin olan zeminde, çok sayıda tümsek vardı. Sağda solda sapkın bloklar, birçok bazalt kalıntısı, ponza taşları ve doğalcamlar vardı. Issız korulukların arasında, birkaç yüz ayak aşağıda, dar boğazların dibinde, güneş ışınlarının neredeyse hiç nüfuz etmediği, sık ağaçlıkları oluşturan kozalaklı ağaçlar yükseliyordu.

Çıkışın aşağı rampalardaki bu ilk bölümünde, Harbert vahşi olup olmadıkları anlaşılamayan iri hayvanların izlerini fark etti.

“Bu hayvanlar, topraklarını bize bırakmakta gönüllü olmayabilirler!” dedi Pencroff.

“O zaman,” dedi, daha önceden Hindistan'da kaplan, Afrika'da aslan avlamış olan Gazeteci, “bu işin içinden nasıl sıyrılmamız gerektiğini göreceğiz. Ama, bu arada tetikte bekleyelim!”

Bu sırada yavaş yavaş çıkmaya devam ediyorlardı. Doğrudan aşılamayan dönemeçlerin ve engellerin artmasıyla yol uzuyordu. Bazen zemin aniden ortadan kayboluyor, kendilerini etrafından dolaşmaları gereken derin uçurumların sınırında buluyorlardı. Geçmeye elverişli bir patika bulabilmek için geri dönmeleri zaman kaybına ve yorğunluğa neden oluyordu. Küçük kafile, öğle yemeğini yemek üzere, çağlayanlar halinde akan küçük bir çayın kenarındaki geniş köknar korusunda mola verdiğinde, muhtemelen ancak gece bastırdığında varılabilecek olan ilk

yaylaya giden yolun ancak yarısını katedebilmişti.

Bu noktadan, deniz ufku daha geniş bir bakış açısıyla görülebiliyordu; ancak, sağ taraftaki güneydoğu burnunun sivri ucu, bakışların kıyının ani bir dönüşle arka plandaki bir kara parçasına bağlanıp bağlanmadığını tespit etmesine engel oluyordu. Solda, görüş menzili birkaç mile çıksa da, kuzeybatı ufku, kaşiflerin bulunduğu noktadan, merkezi koninin kemer ayağını oluşturan, ilginç bir şekilde yontulmuş bir dağ kolunun sivri köşesi tarafından perdeleniyordu. Bu durumda, Cyrus Smith'in bir an önce çözmek istediği sorunun yanıtını vermek henüz mümkün değildi.

Saat birde, tırmanış yeniden başladı. Güneybatıya doğru yanlamasına ilerlemek ve yeniden sık ağaçlıkların arasına dalmak gerekiyordu. Orada, ağaçların yeşil örtüsü altında, sülüngiller familyasına ait birçok kuş uçuşuyordu. Bunlar boğazlarından sarkan dolgun sakağıları ve gözlerinin arkasından yükselen silindir şekilli ince boynuzlarıyla tragopanlardı. Bir horoz büyüklüğündeki dişiler tamamıyla kahverengi tüylere sahipken, erkeklerin parıldayan kırmızı renkli tüylerinin arasında küçük beyaz benekler seçiliyordu. Gedeon Spilett'in sertçe ve ustalıkla gönderdiği bir taşla bu tragopanlardan birini öldürmesi üzerine, açık havada bir hayli acıkmış olan Pencroff hayvana büyük bir iştahla baktı.

Bu sık ağaçlıktan ayrıldıktan sonra, yüz ayaklık dik bir bayın birbirlerinin omuzlarından destek alarak tırmanan dağcılar, zemini volkanik bir görünüm sergileyen ve pek fazla ağaç barındırmayan bir üst seviyeye çıktılar. Oldukça sarp olan rampaların daha kolay bir şekilde aşılmasını sağlayacak şekilde dolambaçlar çizerek doğuya yöneldiler, her birinin ayağını basacağı yeri özenle seçmesi gerekiyordu. Gazeteci ve Cyrus, önden giden Nab ve Harbert'ı izlerlerken, Pencroff en arkadan geliyordu. İzlerine bakılırsa, bu yüksekliklerde gezinen

hayvanlar dağkeçileri gibi yere sağlam basan ayaklara ve esnek omurgalara sahip olmalıydılar. Ancak, birkaçına rastladıklarında, Pencroff onları başka bir isimle tanımladı:

"Koyunlar!" diye haykırdı.

Hepsi, boynuzlan arkaya doğru kıvrılarak yassılaşan, tüylü yapağıları, kula rengi, ipeksi uzun tüylerin altına gizlenmiş beş, altı kadar iri gövdeli hayvana elli adım kala durdular.

Bunlar, sıradan koyunlardan çok, ılıman iklim kuşaklarının dağlık bölgelerinde yaygın olarak görülen bir türe benziyorlardı, Harbert onların muflon olduğunu söyledi.

"Butları ve pirzolaları var mı?" diye sordu Denizci.

"Evet," diye yanıtladı Harbert.

"Tamam işte, bunlar koyun!" dedi Pencroff.

Bazalt kalıntılarının ortasında hareketsiz duran bu hayvanlar, iki ayaklı insanlara sanki ilk kez görmüş gibi şaşkın gözlerle bakıyorlardı. Sonra, içlerindeki korkunun aniden canlanmasıyla, kayaların üzerinde sıçrayarak gözden kayboldular.

Pencroff, "Görüşmek üzere!" diye öyle komik bir ifadeyle bağırdı ki, Cyrus Smith, Gedeon Spilett, Nab ve Harbert kendilerini gülmekten alamadılar.

Tırmanış devam etti. Bazı meyillerde sık sık lav izleri göze çarpıyordu. Bazen dağcıların yolunu kesen küçük kükürt tütenlerinin kenarından dolaşmak gerekiyordu. Bazı noktalarda, genellikle lav akımlarından önce gelen düzensiz ve kavrulmuş toprakların ve sonsuz sayıda küçük feldispatlı kristallerden oluşan beyazımtırak küllerin ortasında yer alan kükürdün, billursu kireçtaşı yumrulan halinde bulunduğu göze çarpıyordu.

Alt koninin kesik yüzeyinin oluşturduğu ilk yaylaya yaklaştıkça, tırmanış giderek güçleşiyordu. Saat dörde doğru, son ağaçlıklar da geride kalmıştı. Etrafta bu yükseklikte açıktan gelen rüzgarlara dayanabilmek için oldukça çetin bir yaşam

sürdürdükleri anlaşılan birkaç cılız çam ağacından başka bir şey kalmamıştı. Mühendis ve arkadaşları için havanın iyi gitmesi sevindirici bir olaydı, çünkü üç bin ayaklık bir yükseklikte şiddetli bir rüzgar işleri zorlaştıracaktı. Göğün başucu noktasındaki berraklığı saydam hava katmanlarının arasından seçilebiliyordu. Etraflarında büyük bir sükunet hakimdi. Güneş, günlük seyrini tamamladıkça, kıyıya dek uzanan devasa gölgesi artan ve batı ufkunun yarısını görünmez kılan yukarıdaki koninin gerisinde gizleniyordu. Doğuda belirmeye başlayan ve buluttan çok sisi andıran birkaç buhar kütlesi, güneş ışınlarının etkisiyle gökkuşağının tüm renkleriyle donanmıştı.

Gece konaklaması için yaylaya ulaşmak isteyen dağcıların önünde yalnızca beş yüz ayak vardı; ancak zigzaglardan dolayı bu mesafe iki bin ayağa dek uzuyordu. Zemin adeta ayaklarının altından kayıyordu. Bayır çoğu zaman öylesine dik bir açıyla yükseliyordu ki, rüzgarın aşındırdığı yivler yeterli olmayınca, lav akıntılarından kaymak durumunda kalıyorlardı. Nihayet, hava yavaş yavaş kararmaya başladığı sırada, yedi saatlik bir tırmanışın etkisiyle yorgun düşen Cyrus Smith ve arkadaşları ilk koninin yaylasına ulaşmayı başardılar.

Bunun üzerine, konaklama düzenini kurmanın ve güç toplamak için önce akşam yemeğini yiyip, ardından da uykuya çekilmenin zamanı gelmişti. Dağın bu ikinci katı, aralarında kolaylıkla barınak bulunabilecek kayaların üzerinde yükseliyordu. Fazla yakıtlar yoktu. Yine de yaylanın bazı bölümlerini kaplayan çalılıklardan ve kuru yosunlardan ateş yakmak mümkündü. Denizci çevreden topladığı taşlan ocağını hazırlamak üzere dizerken, Nab ve Harbert çalı toplamayla meşguldüler. Kısasüre sonra, yakacaklarla birlikte geri döndüler. Çakmağın çakılmasıyla çıkan çakmak taşının kıvılcımlarının etkisiyle yanık bez alev aldı, ve birkaç saniyede Nab'ın soluğuyla güçlenen ateş, kayaların korunağında çıtırdamaya başlıyordu.

Yalnızca gecenin soğuğuna karşı koyabilmek amacıyla yakılmış olan bu ateş, Nab'ın ertesi güne ayırdığı sülünün pişirilmesi için kullanılmadı. Akşam yemeğinin mönüsü sudomuzundan artakalanlar ve birkaç düzine çamfıstığından oluşuyordu. Saat altı buçukta, yemek faslı sona ermişti.

O sırada, Cyrus Smith'in aklına, bu yarı karanlıkta, dağın üst konisini taşıyan bu geniş dairesel alanı keşfetmek düşüncesi geldi. Uykuya çekilmeden önce, koninin oldukça eğimli olan yamaçlarının zirveye ulaşılmasını engellemeleri durumunda, eteğinin çevresini dolaşarak yukarı çıkmanın mümkün olup olmadığını öğrenmek istiyordu. Bu soru aklını kurcalamaya devam ediyordu, çünkü yaylanın şapkasının yattığı taraftan, yani kuzeyden yukarı çıkmak mümkün olmayabilirdi. Dağın zirvesine ulaşılamazsa ya da koninin eteği dolaşılarak yukarı çıkılamazsa, bölgenin batısı incelenemeyecek, dolayısıyla kısmen de olsa, tırmanış hedefine ulaşmamış olacaktı.

Bunun üzerine, Pencroff ve Nab'ı yatış düzenini hazırlamak ve Gedeon Spilett'i günün önemli olaylarını kaydetmek üzere orada bırakan Mühendis, yorgun oluşuna hiç aldırmadan, kuzeye doğru yönelerek yaylanın dairesel hattını izlemeye başladı. Harbert da ona eşlik ediyordu.

Gece güzel ve sakindi, henüz karanlık tam olarak bastırmamıştı. Cyrus Smith ve Genç çocuk hiç konuşmadan yan yana yürüyorlardı. Yaylanın birçok yerinde, önlerinde açılan geniş boşluklarla karşılaşsalar da, bu engelleri kazasız belasız aşıyorlardı. Bazı noktalarda ise, kayşatlarla tıkanmış yollar iki kişinin yan yana yürüyemeyeceği dar bir patikadan başka geçit vermiyordu. Hatta yirmi dakikalık bir yürüyüşten sonra, Cyrus Smith ve Harbert durmak zorunda kaldılar. O noktadan itibaren, iki koninin bayrı aynı seviyede birleşiyordu. Artık dağın iki bölümünü ayıran bir omuzlama duvarı yoktu. Yetmiş dereceye yaklaşan eğimli bayırların çevresini dolaşmak imkansız hale

geliyordu.

Ancak Mühendis ve Genç Çocuk dairesel bir hattı izlemekten vazgeçmek zorunda kalsalar da, koniye doğrudan tırmanma olanakları vardı.

Gerçekten de, dağ kütlesine ait derin bir yarık önlerinde açılıyordu. Bu, volkanın aktif haldeyken püskürttüğü sıvı maddelerin yayıldığı üst kraterin ağzıydı. Sertleşmiş lavlar, dağın zirvesine çıkmayı kolaylaştıracak geniş basamaklı doğal bir merdiven oluşturuyorlardı.

Bunu fark etmesi için yarığa bir göz atması yeterli olan Cyrus Smith kendisini izleyen Genç Çocuk'la birlikte, giderek artan bir karanlığın ortasında, hiç tereddüt etmeden kraterin devasa ağzına daldı.

Hâlâ bin ayaklık bir yüksekliğe tırmanmak gerekiyordu. Kraterin iç eğimleri aşılmaya elverişli miydi? Önüne bir engel çıkmadıkça Mühendis tırmanmaya devam edecekti. Neyse ki, volkanın içine doğru oldukça geniş ve kıvrımlı bir hat izleyen bu eğimler yukarıya çıkışı kolaylaştırıyordu.

Volkana gelince, tamamıyla sönmüş olduğuna hiç şüphe yoktu. Derin oyuklarından tek bir duman bile yayılmıyor, yamaçlarından tek bir duman bile çıkmıyordu. Belki de dünyanın merkezine dek uzanan bu karanlık kuyudan, yukarıya ne bir uğultu, ne bir sarsıntı ulaşmıyordu. Kraterin içindeki hava bile kükürtlü değildi. Bu volkan uzun süre önce sönüp gitmişti.

Mühendis'in girişimi başanya ulaşacak gibi görünüyordu. Harbert ile birlikte iç duvarları çıkarken başlarının üzerindeki kraterin giderek genişlediğini gördüler. Gökyüzünün koninin sınırlarıyla çevrelenmiş dairesinin çapı hissedilir bir şekilde artıyordu. Adeta attıkları her adımda, görüş alanlarına yeni yıldızlar giriyor, gökyüzünün güneyinde göz alıcı takımyıldızları parıldıyordu. Başucu noktasında Akrep takımyıldızı, ve onun biraz ötesinde yeryüzüne en yakın yıldız olduğuna inanılan Er-

boğa ışıldıyordu. Sonra, krater genişledikçe, Balık takımyıldızı, güney üçgeni ve neredeyse dünyanın güney kutbunda bulunan pırıltılı Güneyhaçı beliriyordu.

Saat sekize doğru, Cyrus Smith ve Harbert dağın zirvesine ayak bastılar.

O sırada gökyüzüne hakim olan koyu karanlık iki mil ötesini bile görmeye izin vermiyordu. Deniz, bu bilinmeyen toprakları çepeçevre sarıyor muydu, yoksa batıda Pasifik'in kıralarından birine bağlanıyor muydu? Bunu henüz bilemiyorlardı. Batıda, ufku kaplayan bir bulut şeridi karanlığın etkisini güçlendirirken, gözler göğün ve suyun aynı dairesel hat üzerinde iç içe geçip geçmediklerini ayırt edemiyordu.

Ancak, ufkun bir noktasında aniden beliren solgun bir ışık, bulut başucu noktasına doğru yükseldikçe, yavaşça alçalıyordu.

Bu, ayın incecik hilal haliydi ve kaybolmak üzereydi. Yine de ışığı buluttan sıyrılan yatay hattın net bir şekilde görülmesi için yeterliydi, ve Mühendis, sıvı bir yüzeyin üzerinde bir an için yansıyarak hafifçe titreyen görüntüyü fark etmekte gecikmedi.

Genç Çocuk'un elini kavrayan Cyrus Smith ciddi bir ses tonuyla:

“Bir ada!” dedi, ayın hilali dalgaların arasında sönerken.

11

Yarım saat sonra, kampa döndüklerinde, Mühendis, arkadaşlarına kaderin kendilerini sürüklediği bu kara parçasının bir ada olduğunu ve yarın ne yapılması gerektiğine karar vereceklerini söylemekle yetindi . Sonra, her biri, deniz seviyesinden iki bin beş yüz ayak yüksekte bulunan bu bazalt delikte bir kenara çekilen “adalılar”, sakin bir gecede derin bir uykunun tadına vardılar.

30 Mart sabahının yalnızca tragopanlardan oluşan bir kahvaltıyla geçiştirilmesinin ardından, Mühendis, Pasifik Okyanusu'nun takımadalarına yolculuk eden gemilerin güzergahı üzerinde olmaması ya da kara parçalarına oldukça uzak bir mesafede bulunması halinde, kendisinin ve arkadaşlarının yaşamlarının geri kalan kısmını üzerinde geçirmek zorunda kalacakları adayı daha özenli bir şekilde gözlemlemek için yeniden dağın zirvesine çıkmak istedi. Bu kez arkadaşları da onu izliyorlar, tüm ihtiyaçlarını karşılamasını isteyecekleri bu adayı daha yakından görmeyi amaçlıyorlardı.

Saat yedi civarında, Cyrus Smith, Habert, Pencroff, Gedeon Spilett ve Nab kamp alanından ayrıldılar. Hiçbiri içinde bulunduklar durumdan endişeli görünmüyordu. Hiç kuşku yok ki, kedilerine güveniyorlardı, ama bu güvenin çıkış noktasının Cyrus Smith için farklı, arkadaşlar için farklı olduğunun ayırdında olmak gerekir. Mühendis'in güveni vardı çünkü kendisinin ve arkadaşlarının yaşamı için gereken her şeyi bu vahşi doğadan söküp almayı becerebileceğini hissediyordu, diğerlerinin ise hiçbir şeyden endişesi yoktu, çünkü Cyrus Smith yanlarındaydı. Bu ayrıntı anlaşılabilirdi. Özellikle Pencroff, ateş yakma olayına tanık olduğu günden beri, çıplak bir kayanın üzerinde olsa bile, yanında Mühendis varsa, bir an için olsun

ümitsizliğe kapılmayacaktı.

“Pah!” diyordu, “yetkililerin iznini almadan Richmond'dan çıktık! Bir gün, yola çıkmamızı kimsenin engellemeyeceği bu kara parçasından ayrılamazsak, yazık olur doğrusu!”

Mühendis, önceki akşam izlediği yoldan gidiyordu. Devasa yarığın ağzına dek, yaylayı izleyerek koninin çevresini dolaştılar. Hava çok güzeldi. Berrak bir gökyüzüne doğru yükselen güneşin ışınlan dağın doğu yamaçlarını aydınlatıyordu.

Kratere yaklaşıldığında, bu yarığın, Mühendis'in karanlıkta gözlemlediği gibi yaylanın bin ayak kadar üzerine kadar yükselen ve ağzı giderek genişleyen bir huniye benzediği görüldü. Yarığın eteğindeki yolu püskürtü maddeleriyle kaplayan geniş lav akıntılan, adanın kuzey bölümündeki aşağı vadilere dek kıvnlarak iniyorlardı.

Kraterin, eğimleri otuz beş, kırk dereceyi aşmayan iç duvarlan yukarı çıkmakta herhangi bir güçlük çıkarmıyorlardı. Büyük bir olasılıkla, bu yanal yangın kendilerine yeni bir yol açmasından önce, koninin zirvesinden boşalmış olan oldukça eski lav izlerine rastlanıyordu.

Yeraltı katmanlarıyla krater arasındaki bağlantıyı sağlayan volkan bacasına gelince, karanlığın içinde kaybolup gittiği için, derinliği ölçülemiyordu. Yine de volkanın tamamıyla sönmüş olduğu tartışma götürmezdi.

Saat sekize doğru, Cyrus Smith ve arkadaşları, kraterin zirvesinde kuzeye doğru şişkinleşen konik bir yumrunun üzerinde bir araya gelmişlerdi.

“Deniz! Her taraf denizle kaplı!” diye haykırdılar, kendilerini adalı yapan bu sözcüklerin dudaklarından dökülmesine engel olamadan.

Gerçekten de, dairesel bir hat üzerinde uçsuz bucaksız bir su tabakası dört bir yanlarını çevreliyordu! Belki, koninin zirvesine çıkarsa, Cyrus Smith, dün gece karanlıktan dolayı fark edemediği

bir kıyı yakınlarında bir ada görebilecekti. Ancak ufkun sınırlarına dek uzanan elli mil çapındaki bir alanda tek bir kara parçası, tek bir yelkenli dahi görünmüyordu. Tüm bu sonsuzluk ıssızdı ve ada, ucu bucağı yok gibi görünen bir dairenin ortasındaydı.

Sessiz ve hareketsiz bekleyen Mühendis *ve* arkadaşları, Okyanusun tüm noktalarını gözleriyle taradılar. Ama mükemmel bir görüşe sahip olan Pencroff da hiçbir şey görmemişti, ufukta anlaşılmaz bir pus görüntüsünde de olsa en ufak bir kara parçası yükselse dahi onu görmeyi sağlayacak iki gerçek teleskop yerleştirmişti.

Daha sonra, gözlerini okyanustan adaya doğru çevirdiklerinde, Gedeon Spilett'in yönelttiği ilk soru şu oldu:

“Adanın büyüklüğü ne olabilir?”

Birkaç saniye boyunca, bulundukları yüksekliği de hesaba katarak, adanın çevresini inceleyen Cyrus Smith şunları söyledi:

“Dostlarım, yanılmıyorsam, adanın kıyılarının uzunluğu yüz mili aşıyor.”

“Peki ya yüzölçümü? ...” .

“Bir hayli girintili çıkıntılı olduğu dikkate alınırsa,” diye yanıtladı Mühendis, “şu an için bunu yanıtlamak çok zor.”

Cyrus Smith tahminlerinde yanılmıyorsa, adanın büyüklüğü Akdeniz'deki Malta ya da Zante Adası'na yakındı; ancak ona göre daha düzensiz; ve burunlar, koylar, körfezler bakımından daha fakirdi. Oldukça garip olan şekli insanı şaşırtıyordu Gedeon Spilett'in Mühendis'in tavsiyesi üzerine konturlarını çizmesiyle, Pasifik'in yüzeyinde uyuklayan fantastik bir hayvanı, ürkütücü bir pteropodu[→] andırdığı fark edildi.

İşte Gazeteci'nin neredeyse aslına yakın bir doğrulukla hemen çizdiği haritada görülenler şunlardı.

Kıyının kazazedelerin karaya çıktığı doğu bölümü V biçiminde

açılarak, Pencrofun ilkkeşif gezisi sırasında, güneydoğuda kendisini gizleyen bir burundan dolayı fark edemediği sivri bir burunla sonlanan geniş bir körfezi çevreliyordu. Bu körfez, kuzeydoğuda aralarında korkunç bir camgöz balığının yarı açık ağzını andıran dar bir koyun yer aldığı iki burunla sınırlanıyordu.

Kuzeydoğudan kuzeybatıya dek bir vahşi hayvanın yassılaşmış kafatası gibi kemer yaparak uzanan kıyı, daha sonra yukarıya doğru bir hörgücü andırırcasına kıvrılıyordu.

Bu noktadan sonra kuzeyden güneye doğru düz bir hat izleyerek devam ederken, uzunluğunun üçte ikisine yakın bir bölümünde dar bir koyla çukurlaşmasının ardından, bir amerikan timsahının kuyruk uzantısına benzeyen uzun bir çıkıntıyla sonlanıyordu.

Adanın daha önce söz edilen güneydoğu burnundan itibaren gerçek bir yarımada oluşturarak uzayıp giden bu kuyruk, giderek yuvarlaklaşarak, ilginç girinti çıkıntılarla kaplı bu adanın alt bölümünde bir koy haline dönüşüyordu.

Adanın Peribacaları ile batı kıyısında aynı enlem derecesine denk düşen küçük koy arasında kalan en dar bölümünün uzunluğu yalnızca on mildi; buna karşılık, kuzeydoğudaki ağızdan güneybatıdaki kuyruğun ucuna dek uzanan en uzun bölümü otuz milden aşağı değildi.

Adanın iç bölümlerinin genel görünümü ise şöyleydi: dağ ile kıyı arasındaki güney kısmı ağaçlıklarla kaplıyken, kuzeyi kumluk ve çoraktı. Cyrus Smith ve arkadaşları, volkandan doğuya doğru uzanan bölümde, varlığından şüphe duymadıkları yeşil ağaçlarla çevrelenen bir gölü fark ettiklerinde bir hayli şaşırmışlardı. Bu yükseklikten bakıldığında, göl denizle aynı seviyedeymiş gibi görünüyordu; ancak, Mühendis biraz düşündükten sonra, arkadaşlarına bu su birikintisinin üç yüz ayak yüksekte olduğu açıklamasını yapmayı gerekli buldu;

çünkü havzası kıyının bir uzantısından başka bir şey değildi.

"Yani bu bir tatlı su gölü mü?" diye sordu Pencroff.

"Hiç şüphesiz," diye yanıtladı Mühendis, "çünkü dağdan gelen sularla besleniyor olmalı."

"Oraya dökülen küçük bir ırmak görüyorum," dedi Harbert eliyle kaynağını batıdaki dağ kollarından aldığı anlaşılan dar bir çayı göstererek.

"Gerçekten de," diye yanıtladı Cyrus Smith, "bu çay gölü beslediğine göre, deniz tarafında fazla suyun aktığı bir savak olmalı. Bunu geri dönerken göreceğiz..."

İşte bölgenin su sistemi, oldukça kıvnmlı olan bu küçük akarsu ve daha önce keşfettikleri nehirden oluşuyordu, en azından şu an için kaşiflerin görebildikleri bu kadardı. Bununla birlikte, adanın üçte ikisini geniş ormanlar haline getiren bu ağaç kümelerinin altında başka çayların da akması mümkündü. Hatta bu bereketli bölgenin ılıman iklim kuşağı florasının en hoş örneklerini barındırdığı varsayılabilirdi. Kuzey bölümüne gelince, bir akarsuyun varlığına dair hiçbir belirti yoktu; belki kuzeydoğudaki bataklık arazide durgun sular olabilirdi, ama hepsi buydu; sonuç olarak, kumluklar, kumlar adanın büyük bir bölümüne hakim olan verimli topraklara tezat oluşturuyordu.

Volkan adanın merkezinde değildi. Tam tersine, kuzeybatı istikametinde yer alarak iki farklı bölgenin sınırını oluşturuyordu. Güneybatı, güney ve güneydoğudaki dağ kollarının ilk katları yeşilliklerin altında gözden kayboluyordu. Kuzeyde ise tam aksine, dağ kollarının kum ovalarının üzerinde yok olduğu fark edilebiliyordu. Volkanın aktif olduğu dönemde püskürtülerin bir geçit açarak, kuzeydoğudaki dar ağza dek uzanan lavlardan oluşturduğu yol da bu bölgedeydi.

Cyrus Smith ve arkadaşlan dağın zirvesinde bir saat daha kalarak çevreyi gözlemlediler. Gözlerinin önünde uzanıp giden ada, ağaçların yeşilleri, kumlukların sanlan, suların mavileriyle

çeşitli renkler barındıran engebeli bir düzlemi andınyordu. Adayı genelinde kavrarnalarına rağmen, uçsuz bucaksız yeşilliklerin altında saklanan zemin, gölgeli vadilerin talvegi, volkanın eteğinde oyulmuş dar boğazların aralıklan görüş alanlarının dışında kalıyordu.

Geriye yanıtlanması gereken ve kazazedelerin geleceğini etkileyecek olan bir soru kalıyordu.

Adada yaşayanlar var mıydı?

Adanın değişik bölümlerinde yapılmış olan titiz incelemelerden sonra, Gazeteci'nin sorduğu bu soruya olumlu bir yanıt vermek mümkün görünmüyordu.

Hiçbir yerde insan elinden çıkmış bir esere rastlanmıyordu. Kıyı boyunda ne bir yerleşim merkezi, ne terkedilmiş bir kulübe, ne de bir balıklava görünmüyordu. Havada, burada insanların yaşadığını belirten tek bir duman dahi yoktu. Yine de gözlemcilerle adanın güneydoğusundaki uç noktalar arasında yaklaşık olarak otuz mil bulunduğu, ve Pencroff'un gözleriyle dahi orada yaşayanlar olup olmadığını seçebilmenin zor olduğu hesaba katılmalıydı. Ayrıca adanın dörtte üçünü kaplayan bu yeşil perdenin altında bir köyün bulunup bulunmadığı da bilinemiyordu. Ancak, Pasifik'in dalgalarıyla yıkanan bu küçük kara parçalarında yaşayan adalılar, genellikle kıyı bölgelerine yerleşmeyi tercih ediyorlardı; ve kıyı da oldukça ıssız görünüyordu.

Adanın keşfi tamamlanana dek, burada insanların yaşamadığını kabul etmek mümkündü.

Peki, komşu adaların yerlileri zaman zaman buraya uğruyor olabilirler miydi? Bu soruyu yanıtlamak güçtü. Yaklaşık elli mil çapındaki bir alanda hiçbir kara parçasına rastlanmıyordu. Ancak elli millik bir mesafe, Malezyalıların praoları, ya da Polinezyalıların büyük kayıkları tarafından kolaylıkla aşılabilirdi. Bu durumda her şey adanın konumuna,

takımadalara yakınlığına ya da Pasifik'teki uzaklığına bağlıydı. Cyrus Smith gerekli araçları olmadan, adanın enlem ve boylam derecelerini saptayabilecek miydi? Bu çok zor bir işti. Yine de komşu ada yerlilerinin düzenleyebileceği bir baskına karşı tedbirli olmalan gerekiyordu.

Adanın arazi yapısı belirlenmiş, rakımı çıkartılmış, alanı hesaplanmış, dağ sıralarının ve akarsularının konumu saptanmış, böylece keşif tamamlanmıştı. Ormanların ve ovaların genel hatlan Gazeteci'nin not defterindeki yerlerini almıştı. Şimdi yapılacak tek şey dağın yamaçlarını inerek, bölgenin madeni, bitkisel ve hayvansal kaynaklarını araştırmaktı.

Ancak, arkadaşlarına hareket işaretini vermeden önce, Cyrus Smith sakin ve ciddi bir ses tonuyla şunları söyledi:

“İşte, dostlarım, her şeye kadir olan Tanrının bizi attığı küçük kara parçasının konumu bu. Belki uzun zaman burada yaşayacağız. Belki de, tesadüfen geçen bir geminin hiç beklenmedik yardımıyla buradan kurtulacağız... Tesadüfen diyorum, çünkü bu önemsiz adanın gemilerin mola verebileceği bir limanı dahi yok, ve korkarım ki gemilerin her zaman izledikleri güzergahın dışında, yani Pasifik Takımadaları'na yolculuk eden gemiler için çok güneyde, Horn Burnunu aşarak Avustralya'ya gidenler içinse çok kuzeyde kalıyor. Sizden durumun ciddiyetini saklamak istemem...” “Haklısınız, aziz dostum Cyrus,” diye karşılık verdi Gazeteci. “insanlara anlatmanız gereken şeyler var. Size güveniyorlar, ve siz de onlara güvenebilirsiniz. Öyle değil mi dostlarım?” “Size her konuda itaat edeceğim, Bay Cyrus,” dedi Harbert, Mühendis'in elini sıkarak.

“Her zaman ve her yerde, efendim!” diye haykırdı Nab.

“Bana gelince,” dedi Denizci, “işten kaçarsam adam değilim, ve eğer isterseniz Bay Smith, şehirler kurup, demiryollar döşeyip, telgraf hatlan çekerek burayı küçük bir Amerika haline

getirebiliriz, ve günün birinde yeterince gelişip uygarlaştığında, onu Birlik hükümetine sunabiliriz! Yalnızca bir isteğim var." "Nedir?" diye sordu Gazeteci.

"Bundan böyle, kendimizi kazazedeler olarak değil, buraya yerleşmeye gelmiş Sömürgeliler olarak nitelendirelim!"

Cyrus Smith kendini tutamayarak güldü, ve Denizci'nin önerisi kabul edildi. Sonra, arkadaşlarına teşekkür eden Mühendis, onların kararlılığına ve Tanrının yardımına güvendiğini belirtti.

'Tamam o zaman, şimdi Peribacaları'na doğru yola koyulalım!" diye haykırdı Pencroff.

"Bir dakika, dostlarım," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "gözlerimizin önünde duran bu burunlara, akarsulara ve adamıza bir isim vermemiz gerektiğini düşünüyorum."

"Bu iyi işte," dedi Gazeteci. "Bu gelecekteki girişimlerimizi de kolaylaştıracak."

"Gerçekten de," dedi Denizci, "nereden gelip nereye gittiğimizi söyleyebilmek de bir şeydir. En azından bir yerlerde yaşadığımızı hissetmiş oluruz."

"Örneğin Peribacaları," dedi Harbert. "Doğru!" diye yanıtladı Pencroff. "Bu ismi kendi başıma vermiştim, ve çok yerinde olduğuna inanıyorum. İlk barınağımızın ismini koruyacak mıyız, Bay Smith?"

"Elbette, Pencroff, siz öyle adlandırdığınıza göre."

"Güzel! Diğerlerine gelince, işimiz kolay olacak," dedi Denizci, imgelemlerinin coşkusuyla. "Harbert'ın bana defalarca okuduğu Robinsonların yaptığını yapalım: Tanrı körfezi,' 'Kaşalotlar Burnu,' 'Kaybolan Umutlar burnu!. .."

"Ya da Bay Smith'in, Bay Spilett'in, Nab'ın isimleri!" dedi Harbert.

"Benim ismim!" diye haykırdı Nab, inci gibi parlayan beyaz dişlerini göstererek.

“Neden olmasın?” diye ekledi Pencroff ‘Nab Limanı' oldukça güzel bir isim, ya da Gedeon Burnu ...”

“Ben ülkemize mal olmuş ve bize Amerika'yı hatırlatacak isimleri tercih ederdim,” diye karşılık verdi Gazeteci.

“Evet,” dedi Cyrus Smith, “körfezlerin ve denizlerin en önemlilerine bu isimleri vermeyi ben de çok isterim. Örneğin doğudaki şu geniş körfeze Birlik Körfezi, güneydeki geniş oyuntuya Washington Körfezi, üzerinde bulunduğumuz tepeye Franklin Tepesi, gözlerimizin önünde uzayıp giden şu göle Grant Gölü diyelim, bundan iyisi olmaz, dostlarım. Bu isimler bize ülkemizi ve onu onurlandıran değerli yurttaşlarımızı anımsatacak; ancak bu dağın zirvesinden seçebildiğimiz ırmaklara, körfezlere, burunlara, zihnimize daha kolayca kazınabilmeleri için özel biçimlerine uygun isimler verelim, hem bu daha pratik bir yol olacak. Fazlasıyla ilginç olan şekli nedeniyle, adamıza uygun bir ad bulmakta zorlanmayacağımızı düşünüyorum. Henüz görmediğimiz akarsulara, koylara ve ormanın farklı bölümlerine, onları keşfettikçe isim verelim. Ne dersiniz dostlarım?”

Mühendis'in önerisi arkadaşları tarafından oybirliğiyle kabul edildi. Yapılması gereken tek şey, önlerinde harita gibi açılmış olan adanın tüm girinti çıkıntılarını, tüm yükseltilerini isimlendirmekti. Gedeon Spilett'in onları cep defterine kaydetmesiyle adanın coğrafi şekilleri herkesin zihnine kesin bir biçimde yerleşecekti.

Öncelikle Mühendis'in koyduğu Birlik Körfezi, Washington Körfezi ve Franklin Tepesi isimleri kaydedildi.

“Şimdi,” dedi Gazeteci, “güneybatıya doğru uzanan şu yarımadaya Serpentin[→] Yarımadası, ve onu sonlandıran eğrilmiş kuyruğa tıpkı bir sürüngen kuyruğuna benzediği için Reptile-end[→]adlarını koymayı öneriyorum.” “Kabul edildi,” dedi Mühendis.

“Adanın diğer ucunda açık bir ağzı andıran şu körfezi Shark-gulf olarak adlandıralım.” “Çok yerinde!” diye haykırdı Pencroff, “ve resmi tamamlamak için çenenin iki yanına Mandible-cap ismini verelim.”

“Ama iki burun var,” dedi Gazeteci.

“O halde,” diye karşılık verdi Pencroff, “onları Kuzey Mandible ve Güney Mandible diye ayıracağız.”

“Kaydedildi,” diye yanıtladı Gedeon Spilett.

“Geriye adanın güneydoğu ucunu adlandırmak kalıyor,” dedi Pencroff.

“Yani Union Körfezi'nin ucunu mu?” diye sordu Harbert.

“Claw-cape” diye haykırdı, adasının herhangi bir bölümüne isim babalığı yapmak isteyen Nab.

Ve gerçekten de, Nab'ın koyduğu isim mükemmeldi, çünkü burun efsanevi bir hayvanın pençesine çok benziyordu.

Pencroff olayların gidişatından oldukça etkilenmişti, ve hayal güçlerinin canlanması kısa süre içinde yeni isimlerin ortaya çıkmasını sağladı:

Sömürgelilere içme suyu temin eden ve balonun yakınlarına indiği nehre, Tanrıya olan minnetlerini belirtmek amacıyla ‘Mercy' ismi verildi.

Kazazedelerin ilk önce ayak bastıkları adacığa, ‘kurtuluş' anlamına gelen ‘Safety-Island' adı konuldu.

Yüksek granit surun zirvesinde, bakışların geniş körfeze dek uzanabildiği yayla, ‘büyük manzara' anlamına gelen ‘Grade-Vue Yaylası' olarak adlandırıldı. Nihayet Serpentine Yarımadası'nı kaplayan balta girmemiş ağaçlıklara, Far-West Ormanı ismi verildi.

Adanın seçilebilen bölgelerinin isimlendirilmesi bu şekilde tamamlanmıştı, ve adlar listesi daha sonra yeni keşiflerle zenginleşecekti.

Adanın yön durumu ise, güneşin yüksekliği ve konumundan yararlanan Mühendis tarafından yaklaşık olarak belirlenmişti, buna göre, Union Körfezi ve Grande-Vue Yaylası doğuda yer alıyordu. Ancak, ertesi gün, güneşin doğuş ve batış saatlerini tam olarak hesapladıktan sonra, bu iki zamanın ortasındaki konumunu belirleyerek kuzey istikametini saptamayı düşünüyordu; çünkü güney yarımküredeki konumu itibariyle, güneş en yüksek noktaya ulaştığı anda, güneye degil kuzeye geçiyordu.

İşlerini bitirmiş olan Sömürgeliler, Peribacaları'na dönmek üzere Franklin tepesinden aşağıya inmek üzereyken, Pencroff'un haykırışı duyuldu:

“Bizden şaşkınını bulmak kolay değil!” “Nedenmiş o?” diye sordu yola koyulmaya hazırlanan Gedeon Spilett.

“Ya adamız? Ona isim vermeyi unutmadık mı?”

Harbert'ın buraya Mühendis'in ismini önermesi üzerine, tüm arkadaşları bu kararı alkışlamaya başlıyorlardı ki, Mühendis sakin bir ifadeyle şunları söyledi:

“Burayı, şu an Amerikan cumhuriyetinin birliği için savaşan değerli yurttaşımızın ismini vererek Lincoln Adası olarak adlandıralım!” Mühendisin önerisi yükselen hurra sesleriyle karşılık buldu.

Sömürgeliler o gece uykuya çekilmeden önce, uzaktaki ülkelerinden ve onu kana boğan korkunç savaştan söz ettiler: güneyin kısa süre içinde yenileceğinden, Grant ve Lincoln sayesinde, kuzeyin davasının, adaletin davasının zafere ulaşacağından hiç kuşku duymuyorlardı.

12

Lincoln Adası'nın Sömürgelileri etraflarına son bir kez daha göz atarak, kraterin dar doruk çizgisinin çevresini dolaştılar, yarım saat sonra, yukarı çıkarken geceyi geçirdikleri ilk yaylaya inmişlerdi.

Pencroff yemek saatinin geldiğini düşündü, ve bu vesileyle, Cyrus Smith ve Gazeteci saatlerini ayarlamak istediler. Bilindiği gibi, kumsalın, dalgaların ulaşamadığı bir noktasına düşen Gedeon Spilett'in saati suya temas etmemişti. Gazeteci'nin büyük bir özenle kurmayı asla ihmal etmediği bu gerçek cep kronometresi mükemmel koşullarda üretilmiş bir aletti.

Mühendis'in saatine gelince, kumulların üzerine sürüklendiği sırada durmuştu.

Güneşin yüksekliğine bakarak, saatin yaklaşık olarak sabahın dokuzu olduğunu tahmin eden Cyrus Smith, saatini kurarak cebine koydu.

Gedeon Spilett de aynı şeyi yapacaktı ki, Mühendis bir el işaretiyle onu durdurdu:

“Hayır, aziz dostum Spilett, bekleyin. Saatinizi Richmond'dan beri ayarlamadınız değil mi? ”

“Hayır, Cyrus.”

“Bu durumda, saatiniz, hemen hemen Washington meridyenine yakın olan Richmond'a göre ayarlı olmalı?"

“Hiç şüphesiz.”

“O zaman, onu aynı şekilde muhafaza ederek, yalnızca kurmakla yetinin, akrep ve yelkovana dokunmayın. Bu işimize yarayabilir.”

“Bu neye yarayacak ki?” diye aklından geçirdi Denizci.

Yemeği öyle büyük bir iştahla yediler ki, av eti ve

çamfıstıklarından geriye bir şey kalmadı. Ancak Pencroff bu durum karşısında hiç de endişeli görünmüyordu. Yolda yiyecek ihtiyacı karşılanacaktı. Kendisine düşen payın bir hayli kısıtlı olduğunu gören Top, ağaçlıkların altında yeni avlar bulmaya gayret gösterecekti. Bunun dışında, Denizci, Mühendis'e barut ve birkaç adet av tüfeği imal etmesini önermeyi ve bunun için fazla zorlanmayacağını düşünüyordu.

Yayladan ayrıldıkları sırada, Cyrus Smith, arkadaşlarına Peribacaları'na geri dönerken başka bir yol izlemeyi önerdi. Kendisini çevreleyen ağaçlarla göz alıcı bir manzara oluşturan Grant Gölü'nü görmek istiyordu. Bunun üzerine, gölü besleyen küçük çayın aralarından doğduğu dağ kollarının zirvesinden ilerlediler. Sohbet ederlerken, az önce seçmiş oldukları adları kullanan Sömürgelilerin aralarında anlaşmaları giderek kolaylaşıyordu. Biri henüz genç, digeri de biraz çocuksu olan Harbert ve Pencroff bu durumdan oldukça etkilenmiş bir halde yürürlerken, Denizci şunları söylüyordu:

“Hey! Harbert! Her şey yoluna girdi! Artık kaybolmamız imkansız çocuğum; çünkü Grant Gölü yolunu izlesek de, Far-West Ormanları'nın arasından geçerek, Mercy'ye ulaşsak da, sonunda zorunlu olarak Grande-Vue Yaylası'na, oradan da Union Körfezi'ne varacağız!”

Silahlarına kavuşana kadar, Sömürgelilerin birbirlerinden fazla uzaklaşmamaları kararlaştırılmıştı. Adanın sık ormanlarının vahşi hayvanları barındırdığına hiç şüphe yoktu, ve her an için tetikte olmaları gerekiyordu. Pencroff, Harbert ve Nab, her yanı kolaçan eden Top ile birlikte önden gidiyorlardı. Gazeteci ve Mühendis arkadan geliyorlardı, Gedeon Spilett karşılaştıkları her olayı kaydetmeye hazır beklerken, Cyrus Smith fazla konuşmadan yürüyor, yoldan yalnızca bir madeni ya da bitkiyi toplamak için ayrılıp, onları hiç düşünmeden cebine yerleştiriyordu.

“Hay Allah, neler topluyor acaba?” diye mırıldanıyordu Pencroff. “Egilmeye değecek hiçbir şey göremiyorum!”

Saat ona doğru, küçük kafile Franklin Tepesi'nin son yamaçlarını iniyordu. Etrafta hâlâ çalılıklardan ve seyrek ağaçlardan başka bir şey yoktu. Orman sınırına varmadan önce, yaklaşık bir mil uzunluğundaki ovanın sarımtırak ve kireçli zeminini aşmak gerekiyordu. Bischofun deneyimlerine göre, soğumaları üç yüz elli milyon yıl alan iri bazalt parçalan yer yer oldukça engebeli olan yaylayı kaplıyordu. Yine de, burada özellikle kuzey yamaçlarına yayılmış olan lav izlerine rastlanmıyordu.

Mühendis ovanın sınırındaki ağaçların arasından akıp gittigini tahmin ettigi akarsuya olaysız bir şekilde ulaşacağını düşünüyordu ki, Harbert'ın hızla kendisine doğru koştuğunu ve Nab ile Denizci'nin kayalıkların arasına gizlendiklerini fark etti.

“Neler oluyor, çocuğum?” diye sordu Gedeon Spilett.

“Bir duman,” diye yanıtladı Harbert. “Yüz adım önümüzdeki kayaların arasından duman yükseldiğini gördük.”

“Burada insanlar mı var?” diye haykırdı Gazeteci.

“Kim olduklarını ögrenmeden önce, kendimizi belli etmekten kaçınalım,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Bu adada yerlilerin olduğundan şüpheleniyorum. Top nerede?” “Önden gidiyordu.”

“Havlamıyor mu?”

“Hayır.”

“Bu garip. Yine de onu çağırmayı deneyelim.” Birkaç saniye içinde, iki arkadaşlarının yanına ulaşan Mühendis, Gedeon Spilett ve Harbert tıpkı onlar gibi bazalt kalıntılarının arkasına gizlendiler.

Oradan, kıvrılarak göğe yükselirken sarımtırak rengiyle belirginleşen bir dumanı fark ettiler.

Top'un hafif bir ıslıkla geri çağrılması üzerine, arkadaşlarına

kendisini beklemelerini işaret eden Mühendis, kayaların arasına süzüldü.

Hareketsiz bir halde, bu keşfin sonucunu kaygıyla bekleyen Sömürgeliler, Cyrus Smith'in kendilerini çağıran sesine doğru koşturdular. Onun yanına ulaştıklarında, önce havayı kaplayan iğrenç bir kokuyla irkildiler.

Kolayca tanınan bu koku, Mühendis'in, biraz önce kendisini haklı olarak kaygılandıran bu dumanın ne anlama geldiğini tahmin etmesini sağlamıştı.

“Bu ateş,” dedi, “daha doğrusu bu duman, yalnızca doğanın ürünü. Orada, larenjitimizi etkili bir şekilde tedavi edecek bir kükürt kaynağından başka bir şey yok.”

“Çok iyi!” diye haykırdı Pencroff. “Ama ne yazık ki, hasta değilim!”

Bunun üzerine Sömürgeliler, dumanın çıktığı noktaya doğru ilerlediler. Oraya vardıklarında, kayaların arasında bol miktarda akan ve suları havanın oksijenini aldıktan sonra keskin bir sülfürik asit kokusu yayan bir sodyum sülfat kaynağıyla karşılaştılar.

Elini daldıran Cyrus Smith, bu suların pelte gibi yumuşak olduğunu hissetti. Ağzına götürdüğünde ise hafif tatlı olduğunu fark etti. Sıcaklığına gelince, yaklaşık olarak 95 Fahrenheit (sıfırın üzerinde otuz beş santigrat) olduğunu anladı. Harbert ona bu tahmininin neye dayandıgmı sordu.

“Çok basit, çocuğum,” dedi, “çünkü elimi suya daldırdığımda sıcaktan ya da soğuktan etkilenmedim. Yani, hemen hemen 95 Fahrenheit olan insan ısısıyla aynı olmalı.”

Şu an için işlerine yaramayan kükürt kaynağından uzaklaşan Sömürgeliler, birkaç yüz adım ötedeki sık ağaçlarla kaplı orman sınırına yöneldiler.

Orada, tahmin ettikleri gibi, canlı ve berrak suyu olan; demir

oksidin varlığını belirten kızıl topraklı yüksek kıyılar arasından akan çayla karşılaştılar. Bu renk, akıllarına hemen, akarsuya Creek-rouge[→] adını vermeleri düşüncesini getirdi.

Bu, dağ sularından oluşmuş derin, berrak ve geniş bir çaydan başka bir şey degildi: Bir yanda kumların üzerinden sakince akarken, diger yanda kayaların üzerinde gürüldüyor, ya da bir buçuk millik uzunluğu, otuz-kırk ayak arasında değişen genişligiyle çağlayanlar halinde göle doğru uzanıyordu. Suları tatlı olduğuna göre, gölün suyunun da öyle olduğu varsayılabilirdi. Kıyılarında Peribacaları'ndan daha uygun bir barınak bulmalan oldukça sevindirici bir olay olacaktı.

Birkaç yüz ayak aşağıda, çayın kıyılarını gölgelendiren ağaçlara gelince, birçoğu, adanın Grande-Vue Yaylası'nın birkaç mil ötesinde, önceden keşfettikleri bölgesindeki gibi çamgillerden degil, Avustralya ve Tasmanya'nın ılıman kuşaklarında sık görülen türlerdendi. Nisan ayının başında bu yarımkürede ekim ayına denk düşen, yani sonbaharın başında olunmasına rağmen ağaçların yaprakları dökülmemişti. Ağaçlardan bazıları doğudaki kudret macunlarını andıran şekerli bir madde veren demirağaçları ve okaliptüslerdi. Yeni Hollanda'da ‘tussac' olarak adlandırılan yüksek çimenliklerle kaplı açıklıklarda Avustralya dağselvisi toplulukları yükseliyordu; ancak, Pasifik takımadalarında bol bulunan hindistan cevizine, oldukça alçak enlem derecelerinde bulunan bu adada henüz rastlanmamıştı.

“Böylesine yararlı ve güzel cevizleri olan bir ağacın bulunmaması ne talihsizlik!” dedi Harbert.

Kuşlara gelince, okaliptüslerin ve demirağaçlarının kanatlarını açmalarına engel olmayan ince dalları arasında kaynaşıyorlardı. Kendilerini yalnızca bir prizmanın arasından gösteren siyah, beyaz, gri papağanlar, renk renk tüylü muhabbet kuşları, papualorileri kulakları sağır eden bir cıvıldamanın ortasında

uçuşuyorlardı.

Aniden, uyumsuz seslerden oluşan garip bir konser sık ağaçlıkların ortasında yankılandı. Sömürgeliler peş peşe gelen kuşların şarkılarını, dörtayaklıların çığlıklarını ve bir yerlinin dudaklarından çıkmışa benzeyen şapırtıları duydular. Nab ve Harbert tedbirliliğin en temel kurallarını bir kenara bırakarak çalılığa doğru atıldılar. Neyse ki, orada vahşi bir hayvan ya da tehlikeli bir yerli değil, sadece 'dağ sülünü' olarak bilinen, o alaycı ve şarkıcı kuşlar vardı ve yarım düzine kadardılar. Ustaca indirilen birkaç sopa darbesinin konseri sona erdirmesiyle, akşam yemeği için mükemmel bir av eti elde edilmişti.

Harbert ayrıca, bazıları bir ağacın zirvesinde bulunan, bazıları da Port-Macquarie'deki türdeşleri gibi yeşillere bürünmüş harika güvercinleri göstermişti; ancak ne onlara ne de sürüler halinde kaçışan karga ve saksağanlara ulaşmak mümkün değildi. Saçmalarla dolu bir tüfek yüzlercesini avlamaya yeterdi; ancak avcıların elinde atmak için taştan ve sopadan başka bir şey yoktu ve bu ilkel silahlar oldukça yetersizdi.

Sıçrayarak ilerlerken, otuz ayağa yaklaşan hamleler yapan dörtayaklı bir uçan memeliler sürüsüyle karşılaştıklarında bu yetersizlikleri daha açık bir şekilde belli oldu. Ağaçlıkların arasından büyük bir hızla kaçışan bu hayvanlar öyle yükseklere zıplıyorlardı ki, insan onları bir ağaçtan diğerine adayan sincaplara benzetebilirdi.

"Kangurular!" diye haykırdı Harbert. "Bunlar yenilir mi?" diye sordu Pencroff' "Buğulaması yapılırsa," diye yanıtladı Gazeteci, "daha lezzetli bir av eti yoktur!. .. " Gedeon Spilett henüz iştahları kabartan tümcesini tamamlamamıştı ki, Nab ve Harbert kanguruların peşlerine takıldılar. Cyrus Smith boşuna bir çabayla onları geri çağırdı. Ancak mermi gibi sıçrayan bu çevik hayvanların ardına düşen avcıların çabaları boşunaydı. Beş dakikalık bir koşunun ardından solukları kesilmişti, sürü

ağaçlıkların arasında gözden kayboldu. Top da sahipleri gibi başarılı olamamıştı.

“Bay Cyrus,” dedi Pencroff, Mühendis ve Gazeteci kendilerine yetiştiğinde, “gördüğünüz gibi tüfek yapmamız gerekiyor. Bu mümkün mü?”

“Belki,” diye yanıtladı Mühendis, “ancak öncelikle yay ve ok yapmakla işe başlayacağız, ve kısa sürede onları Avustralya yerlileri kadar ustaca kullanacağınızdan hiç şüphem yok.” “Oklar ve yaylar!” dedi Pencroff, aşağılayıcı bir ifadeyle. “Onlar çocuklara göre!”

“Dostum Pencroff, onları küçümsemeyin,” diye karşılık verdi Gazeteci. “Yaylar ve oklar yüzyıllar boyunca dünyayı kana bulamaya yetti. Barut daha dünün icadı, ve ne yazık ki, savaşlar insan türü kadar eski!”

“Bu gerçekten de doğru, Bay Spilett,” diye yanıtladı Denizci, “hep düşünmeden konuşuyorum. Beni mazur görün!”

Bu sırada, Harbert en sevdiği bilim dalı olan doğa tarihine geri dönerek, kangurulardan söz etti:

“Zaten, karşımızda yakalanması en güç cinslerden biri vardı. Bunlar gri kürklü devasa kangurulardı, ama yanılmıyorsam, yakalanması daha kolay olan siyah, kırmızı ve kayalık kanguruları gibi on iki türleri var... ”

“Harbert,” diye karşılık verdi Denizci, ciddi bir ifadeyle, “benim için varolan tek kanguru türü kızartmalık kangurudur, ve o da ne yazık ki, bu akşam soframızda yer almayacak!”

Üstat Pencroff'un yeni sınıflandırması karşısında, arkadaşlan kendilerini gülmekten alamadılar. Yürekli Denizci, akşam yemeğinde şarkıcı sülünlerle yetinmek zorunda kalacak olmalarından duyduğu üzüntüyü gizlemedi; ancak kader bir kez daha onun gönlünü alacak gibi görünüyordu.

Gerçekten de, kendi çıkarını düşünen Top, vahşi bir açlığın

ikiye katladığı bir içgüdüyle gidip gelerek çevreyi araştınyordu. Hatta bir hayvan yakalasa, avcılara bir şey bırakmaması bile mümkündü, Top'un o sırada kendisi için avlandığı anlaşılıyordu; ama Nab onu izliyor ve iyi de yapıyordu.

Saat üçe doğru, köpegin çalılıkların arasında gözden kaybolmasının ardından, bir hayvanla boğuştuğunu belli eden boğuk hırlamalar duyuldu.

İleri doğru atılan Nab, Top'un bir dörtayaklıyı büyük bir açgözlülükle yediğini fark etti, ve Top on saniye içinde hayvanın tamamını mideye indirmişti. .Ama neyse ki, bir yuvanın üzerine düşmüş olan köpek bir taşla üç kuş vurmuş, diger iki kemirgen toprağın altında boğulmuştu.

Boyları tavşanı aşan bu kemirgenlerin her birini bir eline alan Nab zafer kazanmışçasına geri dönüyordu. Sarı tüylerinin üzeri yeşilimtırak beneklerle kaplı olan bu hayvanların kuyrukları tam olarak gelişmemişti. Birligin yurttaşları bu kemirgenlere uygun düşen ismi vermekte tereddüt etmemişlerdi. Çenelerinin her iki yanındaki beş azı dişiyle agutilerden ayrılan uzun kulaklı amerikan tavşanlarından olan bu ‘maralar,' tropikal bölgelerdeki türdeşlerinden biraz daha büyüktüler.

“Hurra!” diye haykırdı Pencroff. “Kızartmamız geldi! Şimdi, evimize geri dönebiliriz!”

Bir süre için ara verilmiş olan yürüyüşe devam edildi. Creek-Rouge'un berrak suları demir ağaçlarının, banksiasların ve elma ağaçlarının oluşturdukları kemerin altında akmaya devam ediyordu. Uzun boylu zambakgiller yirmi ayaklık bir yükseklige erişiyordu. Genç doğabilimcinin tanımadığı ağaç görünümlü bitkiler, eteklerinin altında mırıldanan çaya doğru eğiliyordu.

Bununla birlikte, çayın hissedilir bir şekilde genişlediğini fark eden Cyrus Smith, birazdan çayın ağzına ulaşacaklarını düşünmeye başlamıştı. Gerçekten de, ağız yemyeşil ağaçlardan oluşan sık bir kümesinin çıkışında aniden belirmişti.

Kaşifler, Grant Gölü'nün batı kıyısına ulaşmışlardı. Manzara görülmeye degerdi. Çevresi yaklaşık yedi mil, yüzölçümü ise iki yüz elli akr[→] olan bu su kütlesi her türden ağaçlarla çevreleniyordu. Doğuya doğru, bazı noktalarda görülen göz alıcı yeşil perdenin arasından deniz ufkunun parıltısı beliriyordu. Kuzeyde göl, aşağı bölümündeki dik görünümüyle tezat oluşturan hafif içbükey bir egri çiziyordu. Birçok deniz kuşu, Amerikalı adaşı 'bin adalar'ı su yüzeyine çıkan bir kaya ile temsil eden bu küçük Ontario'nun kıyılarına üşüşüyordu. Kıyılarda komün halinde yaşayan birçok yalıçapkını çifti bir taşın üzerine tünemiş, hiç kımıldamadan balıkların geçişini bekliyor, tiz bir çıglık atarak suya daldıktan sonra, gagalarındaki avlarıyla yüzeyde beliriyorlardı. Bunun dışında, vahşi ördekler, pelikanlar, sutavukları, kırmızı gagalılar, görkemli karatavuklar ve dilleri boyacı fırçasını andıran filemonlar şişinerek geziniyorlardı.

Gölün tatlı, hafif koyu renkli berrak sulan, yüzeyde bir merkezden yayılarak birçok noktada birbirleriyle kesişen halkalarıyla bolca balık barındırdıklarını belli ediyorlardı.

"Bu göl çok güzel!" dedi Gedeon Spilett. "Kıyılarına yerleşmek çok hoş olacak!"

"Buraya yerleşecegiz!" diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Böylece Peribacaları'na en kestirme yoldan geri dönmek isteyen Sömürgeliler, güneyde göl kıyılarının oluşturduğu açıya dek aşağı indiler. İnsan eli değmemiş bu sık ağaçlıklar ve çalılıklar arasında kendilerine yol açarak, Grande-Vue Yaylası'nın kuzeyine ulaşacak şekilde kıyıya yöneldiler. Bu yönde iki mil kat, ettikten sonra, son yeşil perdelerin ardında, ötesinde uçsuz bucaksız bir denizin uzandığı kalın çimenlerle kaplı yayla belirdi.

Peribacaları'na varabilmek için, bir mil boyunca yaylayı enlemesine geçmek ve Mercy'nin ilk dönemecinin oluşturduğu dirseğe dek aşağı inmek yeterliydi. Ancak Mühendis'in gölün

sularının fazlasının nasıl ve nereye döküldüğünü öğrenmek istemesi üzerine, ağaçların altında sürdürülen keşif gezisine kuzeye doğru bir buçuk mil kadar daha devam edildi. Gerçekten de, bir yerlerde, özellikle de granit surun bir kesiminde bir savağın olma ihtimali vardı. Aslında bu göl, çayın sularıyla yavaş yavaş dolmuş olan geniş bir havuzdan başka bir şey değildi, ve suyunun fazlasının bir noktadan denize dökülüyor olması gerekti. Eger durum böyle ise, Mühendis şu an için kimsenin yararlanmadığı bu enerjiyi kullanmanın mümkün olacağını düşünüyordu. Yaylaya doğru tırmanarak, Grant Gölü'nün kıyılarını izlemeye devam ettiler; ancak bu yönde bir mil kadar ilerlemelerine rağmen, Cyrus Smith oralarda olması gereken savağı keşfedememişti.

Saat dört buçukta, Sömürgelilerin akşam yemeği hazırlıklarına başlamak üzere barınaklarına dönmeleri gerekiyordu. Bunun üzerine geri dönen küçük kafile, Mercy'nin sol kıyısı boyunca ilerleyerek, Peribacaları'na ulaştı.

Orada, ateşin yakılmasıyla, biri zenci, diğeri de denizci olma özelliklerini taşımalarından dolayı aşçılık görevlerini üstlenen Nab ve Pencroff büyük bir ustalıkla herkesin takdirini toplayan aguti ızgaralarını hazırladılar.

Yemekten sonra, herkes uykuya çekilmek üzereyken, cebinden farklı türden maden filizi örneklerini çıkartan Cyrus Smith şunları söylemekle yetindi:

“Dostlarım, bu demir filizi, bu pirit, bu kil, bu kireç, bu da kömür. İşte doğanın işbirliğimize sunduğu katkı bu. Yarın sıra bizde!”

13

“Evet, Bay Cyrus, işe nereden başlayacağız?” diye sordu ertesi sabah Pencroff.

“En başından,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

Gerçekten de, Sömürgeliler işe en baştan başlamak zorundaydılar. Ellerinde alet yapmak için gereken aletler bile yoktu, ve doğanın ‘zamanın varsa emekten tasarruf et ilkesine göre davranabilecek bir durumda değillerdi. Yaşamsal ihtiyaçlarını acil olarak karşılamak zorunda olduklarından, fazla zamanları yoktu, ve daha önceki deneyimlerden yararlanabilirlerdi, hiçbir şey icat etmeleri gerekmiyordu, en azından üretim için gerekli hammaddeleri vardı. Henüz demirleri ve çelikleri filiz halinde, kap kacakları kil halinde, giysileri ise tekstil hammaddesi halindeydi.

Bu Sömürgelilerin sözcügün tam anlamıyla ‘yigit adamlar' olduklarını belirtmek gerekir. Mühendis Smith kendisine eşlik etmek için onlardan daha zeki, daha sadık, daha gayretli arkadaşlar bulamazdı. Onları sorgulamıştı. Yeteneklerini iyi biliyordu.

Her şey hakkında bilgi sahibi olan üstün yetenekli Gazeteci Gedeon Spilett, adanın gelişimine hem bilek gücü, hem de fikirleriyle katkıda bulunacaktı. Hiçbir görev karşısında gerilemeyeceği, şimdiye dek zevk için avlanan bu tutkulu avcının artık bu işi bir görev olarak üstleneceği ortadaydı.

Doğa bilimleri konusunda eğitim almış olan yürekli çocuk Harbert, ortak çalışmalara büyük katkı sağlayacaktı.

Fedakarlığın canlı örneği olan Nab, becerikli, zeki, gürbüz ve çelik gibi sağlamdı; demir dövmekten biraz anlayan Zenci'nin küçük sömürgeye büyük yararlar sağlayacağı anlaşılıyordu.

Dünyanın bütün okyanuslarını dolaşmış, Brooklyn

şantiyelerinde doğramacılık, hükümet binalarının inşasında yontucu çıraklığı yapmış, tatillerini bahçıvanlık ve tarım işçiliği yaparak değerlendirmiş olan Pencroffa gelince, tüm denizciler gibi her işten biraz anlıyor, her göreve hazır bir halde bekliyordu.

Doğrusunu söylemek gerekirse, kaderin karşılarına çıkartacağı güçlüklerle mücadele ederek yenmeye, onlar kadar kararlı olan beş kişiyi bir araya getirmek çok zordu.

Cyrus Smith "en başından" demişti. Mühendis'in sözünü ettiği bu başlangıç, doğal maddeleri dönüşüme uğratacak bir aletin yapımıydı. Isının bu tür dönüşümlerde oynadığı rol biliniyordu. Odun ve kömür gibi yakıtlar süratle tüketiliyordu. Bu durumda onların enerjisinden yararlanmak için bir fırın yapılması gerekiyordu.

"Bu fırın ne işe yarayacak?" diye sordu Pencroff.

"İhtiyacımız olan kap kacağı üretmeye," diye yanıtladı Cyrus Smith.

"Fırını ne ile yapacağız?"

'Tuğlalarla."

"Ya tuğlaları?"

"Kille. Haydi dostlarım, yola koyulalım. Taşımadan kaynaklanacak güçlüklerden kaçınmak için, üretimi hammaddenin bulunduğu alanda yapacağız. Nab erzakları getirecek, ve yiyeceklerin pişmesi için gerekli olan ateş hiç sönmeyecek."

"Hayır," diye karşılık verdi Gazeteci, "ya av silahlarımız olmadığı için, et bulamazsak?" "Ah! Yalnızca bir bıçağımız olsaydı!" diye haykırdı Denizci.

"Ne yapacaktınız?" diye sordu Cyrus Smith. "Hemen yay ve oklar yapacaktım, ve kilerimiz tıka basa dolacaktı!"

"Evet, keskin bir bıçak. .." dedi Mühendis, kendi kendine konuşuyormuş gibi.

O sırada, kıyıda gidip gelen Top'a yönelen bakışları aniden canlandı.

“Top, buraya gel!” diye bağırdı.

Köpek bu çağrı üzerine sahibine doğru koştu. Top'un başını ellerinin arasına alan Mühendis, boynundaki kolyeyi koparark ikiye ayırdıktan sonra şunları söyledi:

“İşte size iki adet bıçak, Pencroff!”

Denizci ona hurra çekerek karşılık verdi. Top'un kolyesi su verilmiş ince bir çelik tabakasından yapılmıştı. Kolyeyi önce, bir çakıl taşında bileyerek keskinleştirmek, ardından da daha ince bir taşa sürterek kılağısını almak yeterli olacaktı. Bu tür taşlar kumsalda bol miktarda vardı, ve iki saat sonra, sömürgenin aiet takımı bir sapa kolayca geçirilebilecek olan iki keskin bıçak ağzından oluşuyordu.

Bu ilk aletin yapımı büyük bir coşkuyla karşılandı. Gerçekten de tam zamanında gerçekleştirilen değerli bir üretimdi.

Yola çıkıldı. Cyrus Smith'in niyeti bir önceki gün kumlu topraklarından numune aldığı gölün batı kıyısına gitmekti. Mercy kıyısı boyunca ilerleyerek, Grande-Vue Yaylası'nın geçilmesinin ardından beş millik bir yürüyüşten sonra, Grant Gölü'ne iki yüz ayak mesafedeki bir açıklığa varıldı.

Yol boyunca, Harbert güney Amerika yerlilerinin dallarını yay yapmakta kullandıkları bir ağacı keşfetti. Bu, palmiyegillerden yenebilir meyveleri olmayan ‘crejimba' idi. Uzun ve dik dalların yaprakları koparıldı, sonra kesilerek orta kısımları sağlam, uç kısımları daha ince olacak bir şekilde yontuldu, şimdi sıra yayın ipini oluşturmaya elverişli bir bitki bulmaktaydı. Hayvanların kirişleriyle kıyaslanabilecek ölçüde dayanıklı lifler sağlayan ebegümecigillerden ‘hibiscuc heterophyllus' bu iş için çok uygundu. Pencroff oldukça sağlam yaylar elde etti. Şimdi bunlara uygun oklar yapmak gerekiyordu. Boğumsuz sert dallardan ok yapmak çok kolaydı; ancak uçlarına yerleştirecek

demir ayarında bir madde bulmak biraz zordu. Kendi kendine, bu konuda üstüne düşeni yaptığını söyleyen Pencroff, gerisini tesadüflere bıraktı.

Sömürgeliler bir önceki gün keşfettikleri araziye ulaşmışlardı. Zemin tuğla ve kiremit imali için oldukça elverişli olan killi toprakla kaplıydı. Fazla el emeği harcamaya gerek yoktu. Tuğlaları kalıba dökmek ve onları odun ateşinde pişirmek yeterliydi.

Genellikle dökme kalıbına yerleştirilerek yapılan bu işlemi, Mühendis eliyle biçim vererek yapmakla yetindi. Bu çalışmalar iki gün sürdü. Suyla ıslatılan kil, ayaklar ve el bilekleriyle yoğrularak, eşit büyüklükte prizmalar haline getirildi. Makinesiz çalışan deneyimli bir işçi, on iki saatte bu tuğlalardan on bin adet üretebilirdi; ancak Lincoln Adası'nın tuğlacıları, iki gün boyunca süren çalışmaları sırasında en fazla üç bin tuğla yapabilmişlerdi; şimdi onları yan yana dizerek, ateşe vermeden önce, üç dört gün boyunca tam olarak kurumalarını beklemek gerekiyordu.

2 Nisan günü, Cyrus Smith, adanın konumunu saptamaya karar verdi.

Bir önceki gün, ışık kırılmalarını hesaba katarak, güneşin ufkun altında gözden kaybolduğu zamanı tam olarak kaydetmişti. O sabah, yine aynı titizlikle güneşin, ufkun üzerinde göründüğü anı saptadı. Batışıyla doğuşu arasında on bir saat otuz altı dakika geçmişti. Bu durumda, doğuşundan altı saat on iki dakika[→] sonra gökyüzünde ulaşacağı en yüksek nokta kuzeyi gösterecekti.

Belirlenen saatte, Cyrus bu noktayı işaret noktası olarak yararlandığı iki ağacın arasına sabitledi; böylece daha sonraki yön işlemleri için sabit bir meridyen elde etti.

Tuğlaların pişirilmesinden önce, iki gün boyunca, açıklığın etrafındaki dalların kesilmesi ve ağaçların altına düşen odunların toplanmasıyla, yakıt ihtiyacının karşılanmasına

çalışıldı. Sömürgeliler bu arada avlanmayı da ihmal etmemişlerdi; ne de olsa Pencroff artık ucu oldukça keskin birkaç düzine oka sahipti. Bu uçlar, bir av hayvanı olarak vasat bir lezzete sahip olsa da, dikenleri oldukça değerli olan bir kirpiyi yakalayan Top sayesinde elde edilmişti. Bu dikenler papağan tüyüyle donanmış olan okların ucuna sağlam bir şekilde yerleştirildi. Gazeteci ve Harbert'ın kısa süre içinde usta okçular haline gelmeleriyle, Peribacaları'nın kileri sudomuzları, güvercinler, agutiler, çalı horozlarıyla dolup taşmaya başladı. Bu hayvanların çoğunluğu, Mercy Nehri'nin sol kıyısında, Harbert ve Pencroff'un ilk yolculukları sırasında peşine düştükleri kuşun anısına 'jakamar' olarak adlandırılan ormanlık bölgede öldürülmüştü.

Bu etler taze taze yenilse de, sudomuzunun yapraklarla kokulandırılan jambonları yeşil odun ateşinde islenerek konserve olarak saklandı. Bununla birlikte, bu güç veren yiyecekler sürekli olarak kızartılıyordu, ve davetliler ocağın üstünde kaynayan tencerenin fokurtusunu duyduklarında çok sevineceklerdi; ancak bunun için önce fırının inşa edilmesini, sonra da tencerelerin yapılmasını beklemek lazımdı.

Avcılar tuğla işliğinin çevresindeki sınırlı bir alanda yapılan keşif gezileri sırasında, türlerini saptayamadıkları güçlü pençeli, iri gövdeli hayvanların yakın zamanda buralardan geçtiklerini fark ettiler. Ormanın tehlikeli, vahşi hayvanları barındırdığını hesaba katan Cyrus Smith, arkadaşlarına tedbirli davranmalarını tavsiye etti.

İyi de yaptı. Gerçekten de, Gedeon Spilett ve Harbert, bir gün jaguara benzeyen bir hayvan fark ettiler. Neyse ki, belki de ciddi yaralar alacakları bir boğuşmaya sebep olabilecek olan bu yırtıcı hayvan onlara saldırmadı. Ancak, Gedeon Spilett, Pencroff'un talep ettiği tüfeklerden birini eline alır almaz, bu vahşi hayvanlara karşı savaş açacağına ve adayı onlardan

temizleyeceğine dair söz verdi.

Bu birkaç gün boyunca, Peribacalar 'nın konforlu bir şekilde düzenlenmesine ağırlık verilmedi; çünkü Mühendis daha uygun bir barınak keşfetmeyi, ya da inşa etmeyi düşünüyordu. Bunun üzerine, koridorlardaki kumların üzerine kuru yosun ve yapraklardan oluşan bir yatak sermekle yetinen yorgun işçiler, biraz ilkel döşekler üzerinde derin bir uykuya çekildiler.

Bu arada, Sömürgeliler Lincoln Adası'na ayak bastıklarından beri geçen günlerin sayısı da hesaplandı. 5 Nisan Çarşamba günü, kazazedelerin kıyıya sürüklenmelerinin üzerinden on iki gün geçmişti.

6 Nisan günü şafakla birlikte, Mühendis ve arkadaşları, tuğlaların pişirileceği noktada bir araya geldiler. Doğal olarak bu işlem fırınların içinde değil, açık havada yapılacaktı; aslında tuğla yığınının kendi kendine pişen bir fırın olacağı da söylenebilirdi. Çalı demetleri düzgün bir şekilde zeminin üzerine yerleştirilerek, etrafları kısa süre içinde büyük bir küp haline gelen kurumuş tuğla sıraları ile çevrelendi. Bu çalışmaların gün boyunca sürmesinin ardından, akşam üzeri çalılar ateşe verildi.

O gece, her biri gözünü bile kırpmadan ateşin hafiflememesi için nöbet tuttu. Kırk sekiz saat süren bu işlemler başarıyla tamamlandı. Şimdi, bu tüten kütlenin soğumasını beklemek gerekiyordu; bu arada Cyrus Smith'in rehberliğindeki Nab ve Pencroff iç içe geçmiş ince dallardan yaptıkları kalburun üzerinde, gölün kuzeyinde bol bulunan kireç taşları taşıdılar. Isıyla ayrışarak oldukça bereketli sönmemiş kireç taşlarına dönüşen bu taşların, tebeşirin ya da mermerin kireçlenmesi sırasında oluşanlar kadar saf oldukları söylenebilirdi. Soğuduğu zaman hamurun hacminin küçülmesine engel olan kumla karıştırılan bu kireçten mükemmel bir harç elde edildi.

Bu çalışmaların ardından, 9 Nisan günü, Mühendis'in elinde belli miktarda hazır kireç ' ve birkaç bin kadar tuğla

bulunuyordu.

Bunun üzerine, hiç vakit kaybetmeden, günlük işlerde kullanılacak kap kacakların pişirilmesini sağlayacak olan fırının inşasına girişildi. Fazla zorlanılmadan başarıya ulaşan bu girişimden beş gün sonra, fırın, Mühendis'in Creek-Rouge'un ağzında bulduğu üstü açık bir maden yatağından getirilen kömürle dolduruldu; ve ilk dumanlar yirmi ayaklık bir bacadan yükselmeye başladı. Açıklığın bir fabrikaya dönüşmesi üzerine, Pencroff bu fırından çağdaş sanayinin tüm ürünlerinin çıkabileceğine inanmaya başlamıştı.

Sömürgeliler öncelikle mutfak işlerinde kullanacakları kap kacağı imal ettiler. Hammadde olarak Cyrus Smith'in biraz kireç ve kuartz eklediği killi topraktan yararlanılıyordu. Gerçekten de, uygun kalıplara dökülerek tencereler, fincanlar, tabaklar, fıçılar ve küpler elde edilen bu hamur gerçek bir ‘pipo toprağıydı.' Bu mutfak eşyaları biraz şekilsiz olsalar da, yüksek ısıda pişirilmelerinin ardından, sanki bileşimlerinde kaolin varmışçasına dayanıklı olarak peribacasının mutfağındaki yerlerini aldılar.

Bu arada, bu şekilde hazırlanan bu killi karışımın ‘pipo toprağı' ismini hak edip etmediğini öğrenmek isteyen Pencroff, kendisine çok güzel görünen birkaç kaba saba pipo yaptı; ama ne yazık ki, tütünü yoktu! Ve şunu da belirtmek gerekir ki, bu Pencroff için büyük bir eksiklikti.

“Ama her şey gibi tütünü de elde edeceğiz!” diye tekrarlıyordu, sarsılmaz güvenini dışa vurduğu anlarda.

15 Nisan'a dek süren bu çalışmalarda, zamanın bilinçli bir şekilde kullanıldığı anlaşılıyordu. Çömlekçi ustaları haline gelen Sömürgelilerin yaptıkları tek şey kap kaçak üretmekti. Cyrus Smith'in karar vermesi halinde, demirci ustalarına dönüşmeleri de uzun sürmeyecekti. Ancak, ertesi günün Paskalya Pazarı olması nedeniyle, o günü dinlenmeye ve ibadete ayırmaya karar

verdiler. Dini bütün insanlar olan bu Amerikalılar, İncil'in buyruklarına titizlikle uyuyorlardı; ve içinde bulundukları durum, onların her şeyin yaratıcısına karşı duyduğu inancı daha da artırmıştı.

15 Nisan akşamı Peribacaları'na geri dönüldü. Kap kacakların geri kalanını yanlarında getiren Sömürgeliler fırını bir dahaki görevine kadar söndürmüşlerdi. Geri dönüş sırasında herkesi sevindiren bir olay yaşandı: Mühendis kavın yerini tutacak bir madde keşfetmişti. Bilindiği gibi, özellikle önceden barutla doygunlaştırıldığında ya da potasyum nitrat ve klorat eriyiklerinde kaynatıldığında kolayca tutuşabilme özelliğine sahip olan bu süngerimsi ve yumuşak madde kav mantar denen bir mantar türünden elde ediliyordu. Ancak o ana dek, ne bu kav mantarlarına, ne de onların yerini tutabilen kuzu mantarlarına rastlamamışlardı. O gün, Mühendis, pelin,tarhunotu, limon gibi türlerin ait olduğu miskotu cinsinden bir bitki keşfetmiş, birkaç demet koparark onları Denizci'ye uzatmıştı.

“Alın, Pencroff,” dedi, “işte bu hoşunuza gidecek.”

Pencroff, yaprakları ipeksi ve uzun tüylerle kaplı olan bu bitkiyi dikkatle inceledi.

“Hey! Bu da nesi, Bay Cyrus?” diye sordu. “Aman Tanrım! Bu tütün mü?

“Hayır,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “bilim insanlarının Çin miskotu olarak adlandırdıkları bu artemisia, bizim için kav işlevini görecek.”

Gerçekten de, uygun bir şekilde kurutulan bu miskotu, Mühendis tarafından adada bol miktarda bulunan ve güherçileden başka bir şey olmayan potasyum nitrat ile takviye edildiğinde kolayca tutuşabilme özelliğine sahip olmuştu.

O gece merkez odada bir araya gelen Sömürgeliler akşam yemeğini orada yediler. Nab'ın hazırladığı aguti haşlaması ve sudomuzu jambonuna, tropikal bölgelerde ağaç şeklinde de

görülen otsu bir bitki olan ‘caladium macrorhizum' haşlaması eşlik etti. Tatları harika ve oldukça besleyici olan bu kökler, İngiltere'de ‘Portland sagusu' adıyla üretilen maddeye benziyorlardı, ve belli ölçülerde, Lincoln Adası Sömürgelilerin hâlâ yoksun oldukları ekmeğin yerini tutabilirlerdi. Yemegin ardından, biraz hava almak üzere kumsala uzandılar. Saat akşamın sekiziydi. Gece hoş bir şekilde yavaş yavaş belirmeye başlıyordu. Beş gün önce dolunay halinde olan ay henüz doğmamıştı; yine de ay şafağı olarak adlandırılabilecek solgun ışıklarıyla şimdiden ufku aydınlatıyordu. Güney başucu noktasında, aralarında Mühendis'in birkaç gece önce Franklin Tepesi'nin zirvesinden selamladığı Güneyhaçı'nın da bulunduğu kutup takımyıldızları parıldıyordu.

Bir müddet, zirvesinde ve eteğinde iki büyük yıldız bulunan, sol yanında ortalama büyüklükte, sağ yanında ise daha küçük bir yıldız yer alan bu görkemli takımyıldızını inceleyen Cyrus Smith biraz düşündükten sonra:

“Harbert,” diye sordu, “bugün nisanın 15'i mi?"

“Evet, Bay Cyrus,” diye yanıtladı Harbert.

“Eğer yanılmıyorsam, yarın yılın gerçek güneş zamanı[→] ile ortalama güneş zamanın[→] birbirlerine karıştığı dört gününden biri olacak; yani çocuğum, yarın tam öğle saatinde güneş meridyen düzleminden geçecek. Hava güzel olursa, birkaç derecelik bir yanılma payıyla adanın boylam derecesini belirleyebilirim."

“Yani bir alet, bir sekstant olmaksızın mı?" diye sordu Gedeon Spilett .

“Evet," diye devam etti Mühendis. “Hatta hava açık olduğuna göre, bu gece, Güneyhaçı'nın yani güney kutbunun ufkun üzerindeki yüksekligini gözlemleyerek hangi enlem derecesinde bulunduğumuzu hesaplayabilirim. Hak vereceğiniz gibi dostlarım, buraya yerleşmek için ciddi girişimlerde bulunmadan

önce, burasının yalnızca bir ada olduğunu bilmek yetmiyor, bunun yanı sıra Amerika Kıtası'nın, Avustralya Kıtası'nın ya da Pasifik'in en önemli takımadalarının ne kadar uzağında olduğumuzu da öğrenmemiz gerekiyor."

“Aslında," dedi Gazeteci, “eğer bir yerleşim merkezinin birkaç yüz mil uzağındaysak, ev yapmak yerine bir gemi inşa etmek bizim için daha yararlı olacak."

“İşte bu nedenle," diye ekledi Cyrus Smith, “bu gece Lincoln Adası'nın hangi enlem derecesinde yer aldığını öğrenmeye çalışacağım, yarın öğlen ise sıra hangi boylam derecesinde bulunduğumuzu hesaplamaya gelecek."

Mühendis, nesnelerin uzaklığını yansımalarına göre, büyük bir doğrulukla ölçen bir sekstanta sahip olsaydı, her şey kolaylıkla halledilebilecek, o akşam kutbun yüksekliğinden, ertesi gün ise, güneşin meridyen düzleminden geçişinden, adanın koordinatlarını elde edebilecekti. Ancak alet olmadığı için bu yöntemle yetinmek gerekiyordu.

Peribacaları'na geri dönen Cyrus Smith ocağın ışığında, bir pergel oluşturacak şekilde uç uca eklediği iki yassı çubuğu yontarak, bağlantı noktalarını birbirlerine yaklaşıp uzaklaşabilmelerine izin verecek sağlam bir akasya dikeniyle tutturdu.

Mühendis bu aleti yaptıktan sonra, kumsala geri döndü; ancak kutbun yüksekliği net olarak görülen bir ufkun, yani deniz ufkunun üzerinde belirlemesi gerektiği ve Griffe Burnu güneydeki ufuk çizgisini gizlediği için başka bir noktaya mevzilenmesi lazımdı. En iyisi doğrudan güneye bakan kıyıya ulaşmaktı; ancak bunun için şu sırada oldukça derin olan Mercy'yi aşmak gerekecekti ve bu da çok zor bir işti.

Sonunda Cyrus Smith, gözlemini deniz seviyesinden yüksekliğini de hesaba katarak, Grande-Vue Yaylası'ndan yapmaya karar verdi- bu yüksekliği ertesi gün basit bir geometri

formülüyle hesaplayacaktı.

Bunun üzerine, yaylaya doğru yola çıkan Sömürgeliler, Mercy'nin sol kıyısı boyunca ilerledikten sonra, nehri sınırlayarak kuzeybatıdan güneydoğuya doğru uzanan girintili çıkıntılı kayalık hatta ulaştılar.

Yaylanın bu bölümü, iki yokuşla Griffe Burnu'na ve adanın güney kıyısına inen sağ kıyının elli ayak üzerinde bulunuyordu. Bakışların, ufkun burundan Reptile Burnu'na dek yayılan yarı dairesel halkasına doğru uzanmasını engelleyecek hiçbir şey yoktu. Güneyde, ayın alttan gelen ilk ışınlarıyla aydınlanan bu ufuk, belli bir netlikle seçilebiliyordu.

O sırada, güney kutbuna en yakın noktada bulunan, eteğinde alfa yıldızı yer alan Güney-haçı gözlemciye ters dönmüş bir halde görünüyordu.

Bu takımyıldız güney kutbuna, kutup yıldızının kuzey kutbuna olduğu kadar yakın değildi. Alfa yıldızı 27° derece dolaylarında bulunuyordu, Cyrus Smith bunu biliyordu ve hesaplamalarında bu mesafeyi de göz önünde bulundurması gerekiyordu. Bunun yanı sıra, gözlemin kolayca yapılabilmesi için, yıldızın aşağı meridyen düzleminden geçeceği anı kolluyordu.

Tahta pergelinin bir kolunu deniz ufkuna, diğerini alfaya yönelten Cyrus Smith, iki kol arasındaki açıklıktan, alfayı ufuktan ayıran uzaklığı saptadı. Elde edilen açıyı sabitlemek amacıyla,. aletinin iki kolunu aralarındaki açıklığı muhafaza edecek şekilde enlemesine olarak yerleştirdiği üçüncü bir çubuğa tutturdu.

Bu işlemin ardından, geriye yaylanın yüksekligini hesaba katarak gözlemi deniz seviyesinde sürdürerek elde edilen açıyı hesaplamak kalıyordu. Bu açının derecesi alfanın, dolayısıyla kutbun, ufkun üzerindeki yüksekliğinin bulunmasını sağlayacak, böylece adanın enlem derecesi bulunacaktı, çünkü

dünyanın herhangi bir noktasının enlem derecesi, kutbun, o noktanın ufkunun üzerindeki yüksekliğine eşitti.

Bu hesaplamaların ertesi güne bırakılmasının ardından, saat onda, herkes derin bir uykuya çekildi.

14

16 Nisan -Paskalya Pazarı- sabahı, güneşin doğuşuyla, Peribacaları'ndan ayrılan Sömürgeliler çamaşırlarını yıkamaya, giysilerini temizlemeye koyuldular. Mühendis, sabunlaşma için gerekli olan sodyum ya da potas, iç yağı ya da sıvıyağ gibi hammaddeleri elde eder etmez sabun üretmeyi planlıyordu. Gardırobun yenilenmesi sorunu ise yeri ve zamanı geldiğinde ele alınacaktı. Her halukârda, günlük işlerdeki yıpranmalara karşı dayanıklı olan giysiler altı ay daha idare edebilirdi. Ama her şey adanın yerleşim merkezlerine olan uzaklığına bağlıydı. İşte o gün, hava izin verirse, bu bilgiye ulaşacaklardı.

Açık bir ufkun üzerinde yükselen güneş, yazın son vedalarını göndereceği güzel bir günü müjdeliyordu.

Bu durumda Grande-Vue Yaylası'nın deniz seviyesinden yüksekliğini ölçerek, önceki günkü gözlemlere devam etmek gerekiyordu.

“Dün kullandığınıza benzer bir alete ihtiyacınız yok mu?” diye sordu Harbert Mühendis'e.

“Hayır, çocuğum, en *az* dünkü kadar doğru sonuç verecek başka bir yöntemi deneyecegiz.”

Her konuda bilgi sahibi olmaktan büyük zevk alan Harbert, kumsala doğru inerek granit surdan uzaklaşan Mühendis'i izledi. Bu sırada Pencroff, Nab ve Gazeteci çeşitli işlerle ugraşıyorlardı.

Cyrus Smith yanına, santimi santimine bildiği, kendi boyuyla karşılaştırarak ölçtügü on ayak yüksekliginde düz bir sırık almıştı. Harbert ise Cyrus Smith'in kendisine verdiği bir çekülü, yani esnek bir lifin ucuna sabitlenmiş basit bir taştan oluşan düzeneği taşıyordu.

Kumsalın sınırına yirmi ayak yaklaştıklarında, dikey olarak yükselen granit surdan yaklaşık beş yüz ayak uzaklaşmışlardı;

Mühendis kumun iki ayak derinine özenle oturttuğu sırığı, çekül sayesinde ufuk düzlemine dikey olarak sabitledi.

Bu işlemin ardından kumun üzerine uzandığında, sırığın ucunu ve surun zirvesini aynı düzlem üzerinde görebilecegi mesafeye dek geriledi. Sonra, bu noktayı bir sopayla dikkatlice belirledi .

O zaman Harbert'a şu soruyu yöneltti: “Geometrinin temel ilkelerini biliyor musun?”

“Biraz, Bay Cyrus,” diye yanıtladı fazla bilgiçlik taslamak istemeyen Harbert.

“Benzer üçgenlerin özelliklerini hatırlıyor musun?”

“Evet,” diye yanıtladı Harbert. “Benzeşik kenarları birbirleriyle orantılıdır.”

“Pekala, çocuğum, iki tane benzer dik üçgen hazırladım: ilkinin, daha küçük olanının kenarları sırıktan, sopa ile sırığın dibi arasındaki mesafeden, ve hipotenüs olarak da benim görüş hattımdan oluşuyor; ikincisinin kenarları ise, yüksekliğini ölçmemiz gereken surdan, bu surun dibiyle sopa arasındaki mesafeden ve hipotenüs olarak da yine benim ilkinin devamı olan görüş hattımdan oluşuyor.” “Ah! Bay Cyrus, anladım!” diye haykırdı Harbert. “Nasıl ki, sopanın, sırığa olan uzaklığı, sopanın surun dibine olan uzaklığıyla orantılıysa, sırığın yüksekliği de, surun yüksekliğiyle orantılı olacaktır.”

‘Tam da öyle, Harbert,” diye yanıtladı Mühendis, “ve sırığın uzunluğunu bildiğimize göre, ilk iki mesafeyi ölçtüğümüzde, geriye bize surun yüksekliğini vererek, onu doğrudan ölçmek zahmetinden kurtaracak olan basit bir orantı işlemini yapmak kalacak.”

İki yatay mesafe, kumun üzerindeki uzunluğu tam olarak on ayak olan sırık sayesinde ölçüldü.

Sopa ile sırığın kuma gömüldüğü nokta arasındaki mesafe on

beş ayaktı.

Sopa ile surun dibi arasındaki mesafe ise beş yüz ayaktı.

Bu ölçümlerin yapılmasından sonra Cyrus Smith ve Genç Çocuk Peribacaları'na geri döndüler.

Mühendis, önceki gezilerinden birinde getirmiş olduğu ve sivri bir kabuk aracılığıyla rakamların üzerine kolayca yazılabildiği arduvazlı şistten yassı bir taşı alarak, aşağıdaki orantıyı kurdu:

15 : 500 = 10:*X*

500 X 10 = 5.000

5000 / 15 = 333.33

Buradan granit surun yüksekliğinin üç yüz otuz ayak[→] olduğu sonucuna ulaşılıyordu.

Cyrus Smith, önceki gün yaptığı ve iki kolunun arasındaki mesafenin alfa yıldızı ile ufuk arasındaki açıyı hesaplayacağı aleti eline aldı. Bu açıyı üç yüz altmış eşit parçaya ayırdığı bir dairenin üzerinde ölçerek, 10 derece olduğunu saptadı. Sonra, gözlemin yapıldığı noktanın deniz seviyesinden yüksekliğini de hesaba katıp, alfayı güney kutbundan ayıran 27 derecelik açıyı buna ekleyerek, kutup ile ufkun arasındaki açısal uzaklığın 37 derece olduğunu buldu. Bunun üzerine, Lincoln Adası'nın 37. güney paraleli üzerinde olduğuna karar veren Cyrus Smith, yine de işlemlerdeki bazı hata paylarını da dikkate alarak, 35. ve 40. paraleller arasında bulunduğunu söylemenin daha doğru olacağını düşündü.

Adanın koordinatlarını tamamlamak için şimdi sıra boylam derecesini hesaplamaktaydı. Mühendis aynı gün ögle vakti, yani güneşin meridyen düzleminden geçtigi anda bunu belirlemeyi deneyecekti.

O pazar gününün bir gezintiyle, daha doğrusu adanın Requin Körfezi'yle gölün kuzeyi arasında kalan bölümünün araştırılacağı bir keşif gezisiyle değerlendirilmesine karar verildi;

hava uygun olursa bu gezi Mandibule-Sud'ün kuzey yamacına dek sürdürülecekti. Bu durumda, öğle yemeğini kum tepelerinde yiyecek ve ancak akşam geri dönebileceklerdi.

Sabah sekiz buçukta, küçük kafile kanalın sınırını izliyordu. Çok sayıda kuş karşı taraftaki Salut Adacığı'nın üzerinde çalım satarak geziniyorlardı. Bunlar, eşek anırmasını andıran, kulaklan tırmalayan çığlıklarıyla ayırt edilen manşo türünden dalgıç kuşlarıydı. İlk bakışta, kuşların yenilebilir cinsten olmadıklarını düşünen Pencroff, büyük bir mutlulukla siyahımtırak olsa da, etlerinin oldukça lezzetli olduğunu öğrendi.

Ayrıca, kumların üzerinde, adacığı sığınak olarak seçmişe benzeyen iri amfibilerin, fokların oynaştığı görülebiliyordu. Bir hayli yağlı olan etlerinin tiksindirici olduğu düşünülürse, onları besin kaynağı olarak dikkate almak mümkün değildi; bu sırada, bu hayvanları dikkatle inceleyen Cyrus Smith, aklından geçenleri belli etmeden, arkadaşlarına yakın bir zamanda adacığı ziyaret edeceklerini bildirdi.

Sömürgelilerin izledikleri kıyı, yumuşakçalar, bilimi meraklılarını sevindirecek terebratulalar ve üç köşeliler gibi kabuklu türleriyle kaplıydı. Ancak asıl önemli olan, denizin çekilmesiyle, Peribacaları'nın dört mil ötesindeki kayalıkların arasında açığa çıkan bir istiridye yatağının Nab tarafından keşfedilmesiydi.

“Nab, bugünü boşa geçirmiş sayılmayacak” diye haykırdı Pencroff, açıkta uzanan istiridye yığınını inceleyerek.

“Gerçekten, bu sevindirici bir keşif,” dedi Gazeteci, “iddia edildiği gibi her istiridye yılda elli, altmış bin yumurta veriyorsa tükenmek bilmeyen bir kaynağa sahip olacağız demektir.” “Ancak, sanırım istiridye çok besleyici bir yiyecek değil,” dedi Harbert.

“Hayır,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “İstiridye yalnızca az miktarda azot içeriyor, sadece onunla beslenen bir insanın, bu

kabukludan günde yüz elli, yüz altmış adet tüketmesi gerekiyor. “

“İyi o zaman!” diye yanıtladı Pencroff. “Biz de, onar onar yutarız.Öğle yemeği için, birkaç tanesini toplamaya ne dersiniz?”

Ve herkes tarafından benimseneceğine inandığı önerisine bir yanıt beklemeden, Nab ile birlikte bu yumuşakçalardan bol miktarda topladılar. Onları Nab'ın hatmi liflerinden hazırladığı bir tür fileye yerleştirdikten sonra, kumullar ile deniz arasında uzanan kıyı boyunca ilerlediler.

Zaman zaman saatine bakan Cyrus Smith, öğle üzeri güneşi gözlemlemek için hazırlık yapıyordu.

Adanın, Union Körfezi'ni çevreleyen ve Mandibule-Sud Burnu olarak adlandırılan bu bölgesi oldukça kuraktı. Kumlardan ve lav kalıntılarına karışmış kabuklulardan başka bir şey görünmüyordu. Bu ıssız kıyıyı ziyaret eden martı, albatros ve vahşi ördek gibi kuşlar, haklı olarak Pencroff'un iştahını kabartıyorlardı. Onları oklarıyla vurmayı denese de, hiçbir yere konmayan bu hayvanları uçarken avlamak zordu.

Bu olay, Denizci'nin Mühendis'e şu sözleri tekrarlamasına neden oldu:

“Görüyor musunuz, Bay Cyrus, tüfeğimiz olmadıkça, bu etlerden mahrum kalacağız!” “Kuşkusuz öyle, Pencroff,” diye yanıtladı Gazeteci, “ancak bu size bağlı! Toplar için demir, bataryalar için çelik, barut için güherçile, kömür ve kükürt, patlayıcılar için cıva ve azot asidi, ve mermiler için kurşun tedarik ederseniz, Cyrus Smith bize birinci sınıf tüfekler yapacak.”

“Oh!” diye yanıtladı Mühendis, “saydığınız bu maddeleri adada bulmamız mümkün, ama ateşli silahlar, parçaları büyük bir titizlikle hazırlanması gereken hassas aletlerdir. Ne yapacağımızı daha sonra göreceğiz.”

“Neden,” diye haykırdı Pencroff, “sepetin bizimle birlikte

sürüklediği silahlarımızı, aletlerimizi, hatta çakılarımı neden atmamız gerekti ki? “

“Ama biz onları atmasaydık, balon bizi denizin dibine atacaktı!” diye karşılık verdi Harbert.

“Doğru söylüyorsunuz, çocuğum!” diye yanıtladı Denizci.

Sonra, aklından geçen başka bir düşünceyi dile getirerek:

“Düşünüyorum da,” diye ekledi, “Jonathan Forester ve arkadaşları, ertesi sabah meydanın boş, balonun ise uçmuş olduğunu fark ettiklerinde, ne büyük bir şaşkınlık yaşamışlardır!”

“Aklımdan geçen en son şey, onların ne kadar şaşırmış oldukları!” dedi Gazeteci.

“Yine de kaçış fikri benimdi!" dedi Pencroff, mutlu bir ifadeyle.

“Güzel bir fikirdi, Pencroff,” dedi Gedeon Spilett gülerek, “ve bizi şu an bulunduğumuz noktaya getirdi!”

“Güneylilerin tutsağı olmaktansa, burada olmayı tercih ederim!” diye haykırdı Denizci, “özellikle Bay Cyrus bize eşlik etme lütfünü gösterdiğinden beri!”

“Bende öyle düşünüyorum!” diye karşılık verdi Gazeteci. “Zaten neyimiz eksik ki? Hiçbir şey!”

“Her şeyimiz olmasa da,” diye yanıtladı geniş omuzları sarsılarak kahkaha atmaktan kendini alamayan Pencroff. “Ama, bir gün buradan ayrılmanın bir yolunu bulacağız!” “Lincoln Adası, insanların yaşadığı bir takımada ya da kıtaya belli bir uzaklıktaysa, belki de düşündüğünüzden çok daha önce, dostlarım,” dedi Mühendis. “Bir saat içinde bunu öğreneceğiz. Elimde Pasifik'in haritası yok; ama güney bölümü hafızama kazınmış bulunuyor. Dün elde ettiğim enlem derecesi Lincoln Adası'nın, batıda Yeni Zelanda ile doğuda Şili kıyıları arasında yer aldığını gösteriyor. Ancak bu iki kara parçası arasında en az altı bin millik bir mesafe var. Şimdi sıra, adanın bu engin deniz

üzerinde hangi noktayı işgal ettigini bilmekte, birazdan belirleyecegimiz boylam derecesinin bunu yaklaşık olarak öğrenmemizi sağlayacağını umuyorum.”

“Enlem derecesi bakımından en yakınımızda Pornotu Takımadaları yok mu?” dedi Harbert.

“Evet,” diye yanıtladı Mühendis, “ancak aramızda bin iki yüz millik bir mesafe var.” “Ya orada?" diye sordu, sohbeti büyük bir ilgiyle izleyen Nab, eliyle güneyi işaret ederek.

“Orada, hiçbir şey yok,” diye karşılık verdi Pencroff.

“Gerçekten de öyle,” diye ekledi Mühendis. “Söylesenize Cyrus,” dedi Gazeteci, “Lincoln Adası Yeni Zelanda ya da Şili topraklarının yalnızca iki yüz-üç yüz mil açıklarındaysa ne yapacağız?”

“O zaman ev yapmak yerine bir gemi inşa etmeyi deneyecegiz; ve üstat Pencroff gemiyi yönetecek. ..”

“Elbette, Bay Cyrus,” diye haykırdı Denizci, “denize açılacak sağlamlıkta bir tekne inşa ettiğiniz anda, kaptanlık görevimi yerine getirmeye hazırım!”

“Gerekirse inşa edeceğiz!” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Hiçbir şeyden yılmayan bu adamlar böylece sohbet ederlerken, gözlem saati de yaklaşıyordu. Cyrus Smith hiçbir aletten yararlanmadan, güneşin adanın meridyen düzleminden geçtigini nasıl saptayacaktı? İşte Harbert bunu tahmin edemiyordu.

O sırada gözlemciler, Peribacalan'nın altı mil uzağında, Mühendis'in gizemli kurtuluşundan sonra bulunduğu kumulların yakınlarındaydılar. Saat on bir buçukta, öğle yemeği hazırlıkları için bu noktada mola verildi. Yakınlarda akan çaydan tatlı su getirmeye giden Harbert, Nab ile birlikte bir testi suyla geri döndü.

Bu sırada, astronomik gözlemi için gerekli hazırlıkları yapan

Cyrus Smith, kendine kumsalın üzerinde, denizin çekilirken düzleştirdiği bir alan seçti. Tanelerinin tamamı birbirleriyle aynı seviyede bulunan bu ince kum tabakası bir aynayı andırıyordu. Zaten zeminin düz olması, ya da altı ayak yüksekliğindeki bu çubuğun dik olarak yerleştirilmesi o kadar da önemli değildi. Hatta tersine, Mühendis çubuğu güneye, yani güneşin ters istikametine doğru eğdi; çünkü unutmamalı ki, ada zaten güney yarımkürede bulunuyordu ve Lincoln Adası Sömürgelileri, güneşin günlük yayını güney ufku üzerinden değil, kuzey ufku üzerinden çizdiğini görüyorlardı.

Harbert, Mühendis'in güneşin en yüksek noktasına ulaştığı, yani adanın meridyen düzleminden geçtiği anı nasıl belirleyeceğini anladı. Bu işlem, çubuğun kumun üzerine düşen gölgesinden yararlanarak yapılacak, ve aletler olmasa da gerçek değere oldukça yakın bir sonuç elde edilecekti.

Aslında, bu gölgenin boyunun en fazla kısaldığı an tam öğle saati olacak, ve iyice kısaldıktan sonra, yeniden uzamaya başlayacağı anı saptamak için gölgenin ucunu izlemek yeterli olacaktı. Cyrus Smith çubuğu, güneşin ters istikametine doğru eğerek gölgeyi daha da uzatıyordu; böylelikle değişiklikler daha kolay saptanabilecekti. Gerçekten de, bir kadranın iğnesi ne kadar büyükse, ucunun yer değiştirmesini izlemek de o denli kolay olurdu. Çubuğun gölgesi bir kadranın iğnesinden başka bir şey değildi.

Zamanın geldiğini düşünen Cyrus Smith, diz çökerek, kuma sapladığı küçük tahta dikmeler aracılığıyla, çubuğun giderek küçülen gölgesini işaretlemeye başladı. Üzerine doğru eğilen arkadaşları işlemi büyük bir ilgiyle izliyorlardı.

Gazeteci, gölgenin en fazla kısaldığı anı saptamak için elindeki kronometresiyle hazır bekliyordu. Ayrıca, Cyrus Smith, bu deneyi gerçek güneş zamanı ile ortalama zamanın çakışacağı 16 Nisan gününde gerçekleştirdiği için, Gedeon Spilett

kronometresine bastığı anda, Washington saatinin kaç olduğunu da bildirecek, böylece hesaplamalar daha da kolaylaşacaktı.

Bu sırada güneş yavaşça yükseliyor, çubuğun gölgesi giderek kısalıyordu; ve Cyrus Smith yeniden uzamaya başladığını hissettiği anda:

“Saat kaç?” dedi.

“Beşi bir geçiyor,” diye hemen yanıtladı Gedeon Spilett.

Artık yapılacak tek şey işlemi rakamlara dökmekti. Bundan daha kolay bir şey olamazdı. Görüldüğü gibi, Washington meridyeni ile Lincoln Adası'nınki arasında yaklaşık beş saatlik bir fark vardı, yani Lincoln Adası'nda öğle üzeriyken, Washington'da saatler akşamın beşini gösteriyordu. Güneş, dünya etrafındaki hareketi sırasında dört dakikada bir derece, saatte de on beş derece katettiğine göre, beş saatte aldığı yolu hesaplamak için on beşle beşi çarpmak yeterliydi.

Bu durumda, Washington, Amerikalıların da İngilizler gibi başlangıç noktası olarak kabul ettikleri Greenwich Meridyenine göre 77. batı boylamında bulunuyordu; yetmiş yediye yetmiş beş eklenmesiyle, adanın 152. batı boylam derecesinde olduğu söylenebilirdi.

Arkadaşlarına bu sonucu açıklayan Cyrus Smith, yanılma paylarını da hesaba katarak, Lincoln Adası'nın koordinatlarının 35 ile 37. güney paralelleri ve 150 ile 155. batı meridyenleri arasında olduğunu bildirdi.

Görüldüğü gibi gözlem sırasındaki olası yanılma payını her iki koordinat için de beş derece olarak ifade ediyordu; bu da adanın konumunda üç yüz millik bir hataya denk düşüyordu.

Ancak bu yanılma payı alınacak kararı etkileyecek kadar önemli değildi. Lincoln Adası, tüm kara parçalarından, aradaki mesafeyi basit ve dayanıksız bir kayıkla alamayacakları ölçüde uzaktı.

Gerçekten de, bulunduğu konum itibarıyla, Taiti ve Pornotu Takımadaları'ndan bin iki yüz, Yeni Zelanda'dan bin sekiz yüz ve Amerika kıyısından dört bin beş yüz mil uzaktaydı.

Hafızasına kazınmış olan haritaya başvuran Cyrus Smith, Pasifik'in, Lincoln Adası'nın yer aldığı bu bölümünde herhangi bir adanın bulunmadığı sonucuna varıyordu.

15

17 Nisan sabahı, Denizci'nin Gedeon Spilett'e yönelttiği ilk soru şu oldu:

“Evet, bayım, bugün hangi görevi üstleneceğiz?”

“Cyrus Smith hangisini uygun görürse onu,” diye yanıtladı Gazeteci.

Şu ana dek tuğlacılık ve çanak çömlekçilik yapan Mühendis'in arkadaşları, şimdi de madencilik görevini üstleneceklerdi.

Bir önceki gün, yemekten sonra yapılan keşif gezisi, Peribacaları'na yedi mil uzaklıkta bulunan Mandibule Burnu'na dek sürdürülmüştü. Orada uzun kumullar dizisinin sona ermesiyle, zemin volkanik bir arazi görünümü sunuyordu. Volkanın püskürttüğü minerallerden oluşan iki burnun arasında yer alan bu dar boğaz, Grande-Vue Yaylası'nda olduğu gibi yüksek surlarla değil, garip biçimli ve girintili çıkıntılı bir kıyı hattıyla çevreleniyordu. Sömürgeliler bu noktaya ulaştıklarında geri dönerek, hava kararırken Peribacaları'na vardılar; ancak adadan ayrılıp ayrılmama konusu üzerinde görüş birliğine varmadan uykuya çekilmediler.

Adayı Pornotu Takımadaları'ndan ayıran bin iki yüz mil; yabana atılacak bir mesafe değildi. Kış mevsimi yaklaşırken, bir kayığın bu yolu katetmesi kolay değildi. Pencroff bunu kesin bir şekilde açıklamıştı. Zaten gerekli aletleri olsa bile, basit bir kayık inşa etmek oldukça güç bir işti; kaldı ki Sömürgelilerin aletleri yoktu, bunun için işe öncellikle çekiç, balta, keser, testere, burgu, rende gibi aletleri üreterek başlamaları gerekiyordu, bu işler de belli bir zaman alacaktı. Bunun üzerine kış mevsiminin Lincoln Adası'nda geçirilmesine ve Peribacaları'ndan daha konforlu bir barınak aranmasına karar verildi.

Her şeyden önce, Mühendis'in adanın kuzeybatısında

gözlemlediği birkaç maden yatağından yaralanarak, demir cevherini demire ya da çeliğe dönüştürmek gerekiyordu.

Genel olarak madenler toprakta saf halde değil, oksijen ya da kükürtle tepkimeye uğramış olarak bulunuyorlardı. Mühendis'in yanında getirdiği manyetit ve pirit, ya da diğer adıyla sülfürlü demir örnekleri de aynı şekilde saf değildi. Bu durumda demir oksidi karbonla indirgeyerek, yani oksijenden ayırarak, saf hale getirmek gerekiyordu. Demir cevherini yüksek ısıda karbonla tepkimeye sokmaya dayanan bu indirgeme işlemi ya demir cevherini tek bir işlemle demire dönüştürme avantajı olan 'katalon yöntemi' ya da yüksek ısılarda fırınlama işlemiyle önce dökme demir, ardından demir haline dönüştürülmesiyle yapılıyordu.

Oysa Mühendis'e gereken dökme demir değil, demirdi; bu yüzden en hızlı indirgeme yönteminden yararlanması gerekiyordu. Zaten yanında getirdiği cevher de oldukça saf ve değerliydi. Siyah bir toz bırakan, düzgün sekizyüzlüler halinde billurlaşırken doğal mıknatıs etkisi gösteren bu oksitli cevher, Avrupa'da ve özellikle bol miktarda bulunduğu İsveç ve Norveç'te birinci kalite demir elde edilmesini sağlıyordu. Bu maden damarından biraz uzakta, Sömürgelilerin önceden keşfettikleri kömür yatakları vardı. "Üretimde kullanılacak kömür yataklarının yakında olması, cevherin işlenmesini çok kolaylaştıracaktı. Birleşik Krallık'taki işletmelerin muhteşem zenginliği, taşkömürünün üretiminde kullanılacağı madenle aynı topraklarda bulunmasından kaynaklanıyordu.

“Pekala Bay Cyrus,” dedi Pencroff, “demir cevherini işleyecekmiyiz?”

“Evet, dostum,” diye yanıtladı Mühendis, “ve, bunun için önce adacığa avlanmaya gideceğiz, sanırım bu herkesin hoşuna gidecek.” “Fok avı mı?” diye haykırdı Denizci, Gedeon Spilett'e doğru dönerek. “Demir üretmek için fok mu gerekiyor?”

“Cyrus söylediğine göre, öyle olmalı!” diye karşılık verdi Gazeteci.

Mühendis'in Peribacaları'ndan ayrılmasıyla, bu açıklamayla yetinmek zorunda kalan Pencroff, av hazırlıklarına başladı.

Kısa bir süre sonra, Cyrus Smith, Harbert, Gedeon Spilett, Nab ve Denizci kumsalın üzerinde, kanalın, suların çekilmesiyle yaya olarak geçilmesine izin verdiği bir noktada bir araya geldiler. Denizin alçalmasının doruk noktasına ulaşmasından yararlanan avcılar, kanalı en fazla dizlerinin üzerine kadar ıslanarak aştılar.

Arkadaşları balonun kendilerini fırlattığı adacığa ikinci kez çıkarlarken, Mühendis oraya ilk kez ayak basıyordu.

Kıyıya çıktıklarında, kendilerini ürkek bakışlarla izleyen yüzlerce penguenle karşılaştılar. Ellerindeki sopalarla onları kolayca öldürebilecek durumda olmalarına karşın, Sömürgeliler böylesine gereksiz bir katliama girişmeyi uygun görmediler; birkaç yüz ayak ileride kumların üzerine uzanmış olan fokları ürkütmemek gerekiyordu. Kabuksu görünümlü tüylerle kaplı yüzgeç biçiminde yassılaşarak kökünden kesilmişe benzeyen kanatları ile oldukça masum görünen birkaç manşoya da hiç ilişmediler.

Sömürgeliler su kuşları için yuva işlevi gören su birikintileriyle kalbura dönmüş bir zeminin üzerinde, tedbirli bir şekilde kuzey burnuna doğru ilerlediler. Adanın uç bölümüne doğru, su seviyesinde yüzen iri karaltılar, adeta hareket halindeki kör kayaları andırıyorlardı.

Bunlar, yakalamayı hedefledikleri amfibilerdi. Onların karaya çıkmalarını beklemek gerekiyordu; çünkü dar kalçaları, sık ve kısa tüyleri, iğ biçimli yapılarıyla, oldukça iyi yüzen bu fokları denizde avlamak çok güçtü; oysa kısa ve perdeli ayakları nedeniyle karada hızlı ilerleyemiyorlardı.

Bu amfibilerin alışkanlıklarını iyi bilen Pencroff, güneşin ışıklarıyla derin bir uykuya dalmakta gecikmeyecekleri kumların

üzerine yayılmalarını beklemeyi önerdi. O zaman, yollarını kesecek şekilde etraflarını çevirerek sopalarını başlarına indireceklerdi.

Bunun üzerine kıyıdaki kayaların ardına gizlenen avcılar sessizce beklemeye başladılar.

Bir saat kadar sonra, beş-altı fok karaya çıkarak kumların üzerine uzandılar. Pencroff ve Harbert, hayvanların kaçış yollarını kapatmak amacıyla yerlerinden ayrılarak, adacığın burnuna yöneldiler. Bu arada, kayaların arasında sürünerek ilerleyen Cyrus Smith Gedeon Spilett, ve Nab birazdan yaşanacak olan dövüşün yapılacağı alana doğru gidiyorlardı.

Aniden uzun boyuyla ortaya çıkan Pencroff, bir çığlık attı. Mühendis ve iki arkadaşı hızla denizle fokların arasına atıldılar. Hayvanlardan ikisi aldıkları sert darbelerle kumların üzerine yığılsalar da, diğerleri denize dalarak açılacak fırsatı bulmuşlardı.

“İstediğiniz foklar hazır, Bay Cyrus!” dedi Mühendis'e doğru yürüyen Denizci.

“Güzel,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Onlardan demir körükleri yapacağız!”

“Demir körükleri mi?” diye haykırdı Penc-roff. “Ne şanslı foklarmış!”

Gerçekten de, Mühendis'in bu amfibilerin derilerinden yapmayı hesapladığı bu körükler, demir cevherinin işlenmesi için gerekliydi. Uzunlukları altı ayağı geçmeyen bu orta boylu hayvanların kafalarının şekli köpeği andırıyordu.

Bu iki fokun ağır bedenlerini taşımaya gerek olmadığını düşünen Nab ve Pencroff onların derisini hemen orada yüzmeye karar verirlerken, Cyrus Smith ve Gazeteci adacığın keşfini tamamladılar.

Denizci ve Zenci bu işin üstesinden büyük bir ustalıkla geldiler,

ve üç saat sonra Cyrus Smith'in elinde tabaklamadan kullanmayı düşündüğü iki fok derisi vardı.

Denizin alçalmasını beklemek zorunda kalan Sömürgeliler, kanalı aşarak Peribacaları'na geri döndüler.

Bu derileri açık tutmak için ağaç çerçevelere germek ve havayı fazla kaçırmadan depolayacakları bir şekilde liflerle dikmek hiç de kolay bir iş değildi. Çalışmayı defalarca tekrarlamak gerekiyordu. Cyrus Smith'in elinde Top'un kolyesinden elde ettiği iki çelik bıçak ağzından başka bir şey yoktu; yine de, kendisi o kadar becerikli, arkadaşları ise o kadar gayretliydiler ki, üç gün sonra küçük koloninin alet edevat takımına, cevherin ısıyla işleme tabi tutulması sırasında cevherin ortasına hava üflemeye yarayacak bir körük dahil olmuştu. Bu alet işlenmesinde büyük bir önem taşıyordu.

20 Nisan günü, sabah saatlerinden itibaren, Gazeteci'nin notlarına ‘maden devri' olarak kaydettiği bir dönem başladı. Bilindiği gibi, Mühendis, maden kömürü ve demir yataklarını birlikte işletmek istiyordu. Gözlemlerine göre, bu yataklar Franklin Dağı'nın kuzeydoğu kollarının eteklerinde, yani altı millik bir mesafede bulunuyorlardı. Bu durumda her gün Peribacalan'na gidip gelinmesi gereksiz bulunarak, küçük koloninin işlemleri gece gündüz izleyebilmesi için dallardan yapılacak bir kulübede kamp yapması uygun görüldü.

Bu karar üzerine, sabah yola çıkıldı. Nab ve Pencroff, bir kızağın üzerinde körüğü ve gerekli erzakları taşıyorlardı; zaten yol üstünde avlanarak yiyecekleri takviye edeceklerdi.

İzledikleri yol, güneydoğudan kuzeybatıya doğru yanlamasına olarak aştıkları Jakamar Ormanı'nın en sık ağaçlı bölümünden geçiyordu. Grande-Vue Yaylası ile Franklin Tepesi'ni doğrudan birbirlerine bağlayan bir yol açmak gerekiyordu. Daha önceden bildikleri türlere ait ağaçlar harikaydı. Harbert, aralarında, boylarına rağmen, soğan, sarımsak, kuşkonmaz gibi

zambakgiller familyasına ait olmalarından dolayı, Pencroff'un 'kendini beğenmiş pırasalar' olarak adlandırdığı yalancı kardeşkanı ağaçlarının da bulunduğu yeni türleri gösterdi. Bu yalancı kardeşkanı ağaçlarının pişirildiklerinde tadına doyum olmayan ve fermantasyon işlemine tabi tutulduklarında hoş bir likör dönüşen odunsu köklerinden bol miktarda toplandı.

Ormanın içinden geçen bu yol bir hayli uzundu. Gün boyunca süren yürüyüş sırasında faunayı ve florayı gözlemleme fırsatı bulmuşlardı.Özellikle fauna ile ilgilenen Top, otların ve çalıların arasında koşturarak, her türden av hayvanını saklandıkları yerden çıkarıyordu. Harbert ve Gedeon Spilett oklarıyla, iki kanguru ile, dikenlerle kaplı bedeni ve top gibi yuvadanarak ilerleme özelliğiyle kirpiye,kazıcı cırnakları, bir kuş gagasıyla sonlanan uzun ince somağı ve böcekleri yakalamaya yarayan sert kıllarla kaplı uzayabilen dili ile karıncayiyenlere benzeyen bir hayvan avladılar.

“Acaba tencerede piştiğinde neye benzeyecek?” diye sordu Pencroff, doğal bir ifadeyle.

“Leziz bir sığır bifteğine,” diye karşılık verdi Harbert.

“Güzel, zaten ondan daha fazlasını isteyemezdik,” dedi Denizci.

Bu keşif gezisi sırasında, küçük gruba saldırmaya niyetli görünmeyen birkaç vahşi yabandomuzuna rastlandı ve tehlikeli yırtıcılara karşılaşılmayacağı düşünülüyordu ki, Gedeon Spilett, kendisinden birkaç adım ötedeki sık ağaçların ilk dalları arasında, bir ayıya benzettiği hayvanı sakince resmetmeye başladı. Neyse ki, korkunç plantigratlar[→] familyasına ait olmayan bu hayvan daha çok ‘tembel hayvan' olarak tanınan bir ‘koala'dan başka bir şey değildi. Donuk renkli kıllarla kaplı bedenine, ağaçlara tırmanarak yapraklarda beslenmesine imkan sağlayan güçlü pençelerine ve iri bir köpeğe benzeyen boyuna bakılarak kimliği saptanan hayvan kendi haline bırakıldı.

Gedeon Spilett'in not defterindeki ‘ayı' ibaresini silip, yerine

koalayı koymasının ardından yola devam edildi.

Akşam beşte, Cyrus Smith mola işaretini verdi. O sırada, ormanın dışında, Franklin Tepesi'ni doğuya doğru payandalayan heybetli dağ kollarının doğduğu noktada bulunuyorlardı. Birkaç yüz adım ötede Creek-Rouge akıyordu; bu durumda tatlı su ihtiyacının karşılanmasında güçlük çekilmeyeceği söylenebilirdi.

Hemen konaklama hazırlıklarına başlandı. Bir saat geçmeden, ormanın sınırındaki ağaçların arasında, iç içe geçmiş dal ve sarmaşıkların balçıkla sıvanmasıyla hazırlanan bir kulübe sayesinde tatmin edici bir barınağa sahip olmuşlardı. Jeolojik araştırmaların ertesi güne bırakılmasına karar verilmesinin ardından, akşam yemeğinin hazırlıklarına geçilerek, kulübenin önünde yakılan ateşte şişe geçirilen av eti kızartıldı; saat sekizde, Sömürgelilerden biri vahşi bir hayvanın kamp yerinin yakınlarından geçmesi ihtimaline karşı ateşi canlı tutmak için nöbet beklerken, diğerleri derin bir uykuya çekildiler.

21 Nisan sabahı, Cyrus Smith, beraberindeki Harbert ile, demir cevheri numunesini bulmuş olduğu o eski topraklan araştırmaya gitti. Dağın kuzeydoğu kollarından birinin eteğinde, çayın doğduğu noktada, neredeyse zemin hizasında bulunan maden yatağına rastladı. Eriyebilen kabuğunun içindeki bu demir bakımından zengin maden cevheri, Mühendis'in uygulamayı düşündüğü katalan indirgeme yönteminin daha da basit şekli olan ‘Korsika' modeline oldukça uygun görünüyordu.

Katalan yöntemi, arka arkaya katmanlar halinde yerleştirilen demir ve kömürün dönüşüme uğrayarak indirgendikleri fırınların ve potaların yapılmasını gerektiriyordu. Ancak, bu işlemlerle zaman kaybetmek istemeyen Cyrus Smith, yalnızca körüğünün havasını merkezine üfleyecegi demir cevheriyle kömürden yapılmış kübik bir kütle oluşturmayı düşünüyordu. Hiç şüphe yok ki, bu yöntem Tubal-Cain[→] ve dünyanın ilk

madencileri tarafından da kullanılmıştı. Ademin torunlarının başarıyla uyguladığı, maden cevher ve yakıt bakımından zengin bölgelerde hâlâ olumlu sonuçlar alınan bu yöntemin başarı şansı, Lincoln Adası Sömürgelilerin içinde bulundukları koşullarda çok yüksekti.

Yüzeye oldukça yakın katmanlarda bulunan demir cevheri ve taşkömürünün toplanmasının ardından, yüzeyini kaplayan atık maddelerden arındırılan cevher küçük parçalara bölündü. Sonra, üst üste yığılan cevher ve kömür tabakaları tıpkı odunu kömürleştirmek isteyen kömürcünün yaptığı gibi, art arda sıralanan katmanlar halinde yerleştirildi. Böylece kömür, körüğün üfleyeceği havanın etkisiyle, ilk önce karbonik aside, sonra da demir okside dönüşecek, yani onu oksijenden kurtaracak olan karbon oksidine dönüşecekti.

Mühendis'in işlemlere başlama kararı vermesiyle, ucuna daha önceden tuğla fırınında üretilmiş bir boru takılan fok derisi körük, cevher yığının yanına yerleştirildi. Bir çerçeve, karşı ağırlık ve liflerden ibaret bir mekanizmayla hareket eden bu alet, cevher ve taşkömüründen oluşan kütlenin içine ısıyı yükselterek, saf demir oluşumu için gerekli kimyasal dönüşüme katkıda bulunacak olan havayı gönderdi.

Oldukça zor olan bu işlemlerin başarıyla sonuçlanması için Sömürgelilerin sabırlı ve ustaca davranmaları lazımdı; nihayet bir süre sonra, bir demir parçası elde edildi, sünger halindeki bu demirin sıvı hale gelmiş olan dış kabuğundan arındırılması için dövme işlemine tabi tutulması gerekiyordu. Bu hazırlıksız demircilerin çekiçleri olmadığı ortadaydı, ne de olsa dünyanın ilk madencisiyle aynı koşulları paylaşıyorlardı ve onun yapmak zorunda olduğu şeyi yaptılar.

Ucuna tahta bir sopa takılan ilk demir parçası, granit bir örsün üzerine yerleştirilen ikinci parçanın dövülmesini sağladı; ve sonunda biraz kaba olsa da kullanılabilir halde bulunan bir metal

elde edildi.

Nihayet, onca çaba ve yorgunluğun ardından 25 Nisan günü, birçok demir çubuk dövülerek, Pencroff ve Nab'ın değerli mücevherlerle bir tuttukları maşalara, kıskaçlara, kazmalara, kerpetenlere dönüştürüldü.

Ancak bu madenin büyük yararlar sağlaması için saf demir halinde değil, çelik halinde bulunması gerekiyordu. Demir, kömür karışımı olan çelik, kah eritme yöntemiyle karbonun fazlasının atılmasıyla, kah demire karbon eklenmesiyle elde ediyordu. İlkinde eriyiğin kömürünün azaltılmasıyla doğal ya da arıtılmış çelik, ikincisinde ise demirin karbonla tepkimeye sokulmasıyla semanlı çelik oluşuyordu.

Elinde saf demir bulunan Cyrus Smith, bu ikinci yöntemi tercih edecekti. Madeni, sıcağa dayanıklı topraktan yaptığı bir potanın içinde kömür tozuyla ısıtarak istediği sonuca ulaştı.

Sonra, sıcak ve soğukta esneyebilme özelliğine sahip bu çeliği çekiçle ustaca dövdü. Nab ve Pencroff metali kor haline dek kızdırdıktan sonra, aniden soğuk suya daldırarak, mükemmel bir şekilde su verilmiş demir baltalar yaptılar.

Bunun yanı sıra, biraz kaba saba da olsa, rende yaprakları, küçük baltalar, testerelere, doğramacı makaslarına dönüştürülecek çelik şeritler, kazmalar, kürekler, çekiçler ve çiviler üretildi.

Nihayet 5 Mayıs günü, ilk maden devrinin sona ermesiyle, kısa süre sonra yeni çalışmalarla daha da ustalaşacak olan demirciler Peribacaları'na geri döndüler.

16

Kuzey yarımkürede 6 Kasım'a denk düşen 6 Mayıs gününe gelinmişti. Birkaç günden beri hava bulutluydu ve kış mevsimi için hazırlıklara başlanması gerekiyordu. Yine de, ısıda büyük düşüşler yaşanmamıştı, ve termometre hâlâ sıfırın üzerinde on ile on iki santigrat arasında değişiyordu. 35. ve 40. güney paralelleri arasında yer alan Lincoln Adası'nın, kuzey yarımküredeki Sicilya ya da Yunanistan ile aynı iklim koşulları altında bulunduğu dikkate alınırsa, bu ısının hiç de şaşırtıcı olmadığı söylenebilirdi. Ancak kışın kendisini hissettirdiği dönemlerde, Sicilya ve Yunanistan'da kar yağışına ve buzlanmaya neden olan şiddetli soğukların Lincoln Adası'nda da etkisini göstereceğini göz önünde bulundurarak, ısı değişikliklerine karşı önlem almak yerinde olacaktı.

Soğuk hâlâ tehdit edici boyutlara ulaşmadıysa da yağmur mevsimi yakındı ve Pasifik'in ortasında, açık denizin şiddetli rüzgarlarına açık olan bu yalıtılmış adada, kötü havaların sık görüleceği ortadaydı.

Bu durumda, Peribacaları'ndan daha rahat bir barınak bulma sorunu ciddi bir şekilde ele alınarak bir çözüme kavuşturulmayı bekliyordu.

Pencroff kendi keşfettiği bu barınağı tercih etse de, başka bir yere yerleşmenin gerekliliğini anlamıştı. Anımsanacağı gibi, bir süre önce Peribacaları'nı deniz suları basmıştı, yeniden aynı sıkıntılarla karşılaşmamak için yeni bir barınak aramak zorunluydu.

“Zaten,” dedi, o gün, bu konuyu arkadaşlarıyla görüşen Cyrus Smith, “almamız gereken bazı önlemler var.”

“Neden? Adada kimse yaşamıyor ki” dedi Gazeteci.

“Hâlâ tamamını incelemediysek de, bunun doğru olduğu

söylenebilir," diye karşılık verdi Mühendis, "ancak adada kimse yaşamıyorsa da, vahşi hayvanların varlığı beni ürkütüyor. Bu nedenle, olası bir saldırıya hazırlıklı olmamız ve her gece ateşi canlı tutmak için nöbet beklememiz gerekiyor. Dahası dostlarım, her ihtimali göz önünde bulundurmamız lazım.

Pasifik'in Malezyalı korsanlar tarafından sık sık ziyaret edilen bir bölümünde bulunuyoruz..."

"Ne," dedi Harbert, "tüm kara parçalarından bu kadar uzaktayken mi?"

"Evet, çocuğum," diye yanıtladı Mühendis. "Oldukça gözükara olan bu korsanlar, her kötülüğü yapabilecek kadar tehlikelidirler, tedbirlerimizi bu doğrultuda almalıyız."

"O halde," diye karşılık verdi Pencroff, "iki ve dörtayaklı vahşilere karşı kendimizi sağlama alacağız. Ancak, Bay Cyrus, bu önlemleri almadan önce, adanın tamamını keşfetmemiz gerekmez mi?"

"En doğrusu bu," diye ekledi Gedeon Spilett. "Burada boşuna bir çabayla aradığımız mağaralardan birini diğer kıyıda bulamayacağımızı kim söyleyebilir ki?"

"Doğru," diye yanıtladı Mühendis, "ancak dostlarım, bir akarsuyun yakınlarına yerleşmemiz gerektiğini ve Franklin Tepesi'nden batı istikametini gözlemlediğimizde ne bir çaya ne de bir ırmağa rastlamadığımızı unutuyorsunuz. Burada tam tersine Mercy ile Grant Gölü arasında bulunuyoruz, bu göz ardı edilemeyecek bir avantaj. Ayrıca, batıya doğru yönelen bu kıyı, diğeri gibi bu yanmkürede kuzeybatıdan esen alize rüzgarlarına açık değil."

"Öyleyse, Bay Cyrus," diye karşılık verdi Denizci, "gölün kıyısına bir ev yapalım. Artık hem tuğlamız hem de aletlerimiz var. Tuğlacılık, çanak çömlekçilik, demircilikten sonra, duvarcı ustalığını da başaracağız!"

"Evet, dostum, ancak bir karara varmadan önce, araştırma

yapmamız gerekecek. Doğanın özenerek hazırladığı bir barınak bizi onca çaba harcamaktan kurtarabilir; ayrıca hem adadan hem de dışarıdan gelebilecek düşmanlara karşı korunaklı olacağından, daha güvenli olabilir."

"Aslında, Cyrus, kıyıdaki granit kütlenin tamamını araştırdık ama tek bir delik, hatta tek bir çatlak bile bulamadık!"

"Bir tane bile yok!" diye tekrarladı Pencroff "Ah! Bu duvarın içine, hiç kimsenin ulaşamayacağı yükseklikte bir barınak kazabilseydik, her şey yolunda gidecekti! Buradan görebiliyorum, denize bakan cephede beş-altı odalı..." "Ayrıca odaları aydınlatacak pencereler!" dedi Harbert gülerek

"Ve çıkmak için bir merdiven!" diye ekledi Nab.

"Gülüyorsunuz," diye haykırdı Denizci, "neden? Gerçekleştirilmesi mümkün olmayan şeyler mi öneriyorum? Kazmalarımız yok mu? Bay Cyrus kayaları havaya uçuracak barutu üretmeyecek mi? Gerektiğinde barut yapabileceğiniz doğru değil mi Bay Cyrus?"

Cyrus Smith, projelerini biraz abartarak dile getiren coşkulu Pencroffu dinlemişti. Patlayıcılarda da olsa, bu granit kütleyi dönüştürebilmek çok büyük bir çaba gerektiriyordu; doğanın karşılarına böyle bir güçlük çıkarması oldukça can sıkıcıydı. Ancak, Mühendis Denizci'ye ağzından, kuzeyde sonlandığı köşeye dek suru dikkatle gözlemlemek gerektiği cevabını vermekle yetindi.

Bunun üzerine yola çıkılarak, iki millik bir alan büyük bir titizlikle gözden geçirildi. Ancak, bir blok olarak dik bir şekilde yükselen granit duvarın yüzeyinde tek bir oyuk dahi bulunamadı. Zirvesinde uçuşan kayalık güvercinlerinin yuvaları, aslında, granitin tepesine ve kenarına gelişi güzel açılmış deliklerdi.

Bu can sıkıcı bir durumdu, bu kütlenin içinde kazma ya da barut ile bir oyuk açabilmeyi akıllardan bile geçirmemek

gerekiyordu. Pencroff, kıyının bu bölümünde geçici olarak yerleşilebilecek tek barınağı yani Peribacaları'nı keşfetmişti, ve şimdi onu da terk etmek zorundaydılar.

Keşif gezisinin tamamlandığı sırada, Sömürgeliler surun kumsala doğru alçalan yamaçlarla nihayetlenen kuzey köşesinde bulunuyorlardı. Buradan, batıdaki uç noktasına kadar, yalnızca kırk beş derecelik bir eğimle uzanan bu bayır, otlar ve çalılara iç içe geçmiş taş, toprak ve kum yığınlarından oluşuyordu. Sağda solda, granitin, bir yalıyarı andırırcasına sivri çıkıntılarla yükseldiği görülüyordu. Ağaç kümeleri, yoğun bir çim tabakasıyla kaplı yamaçlarında sıra sıra diziliyorlardı. Ancak, bitki örtüsü daha öteye gitmiyor, bayırın eteğinden başlayan uzun bir kum ovası kıyıya dek uzanıyordu.

Cyrus Smith, haklı olarak, gölün fazla “Uyunun çağlayanlar halinde denize döküldüğü noktanın bu tarafta olması gerektiğini düşündü. Creek-Rauge'un beslediği su fazlası buralarda bir yerlerde kayboluyor olmalıydı. Oysa, çayın ağzından Grande-Vue Yaylası'na dek inceledikleri kıyılarda, Mühendis bu noktaya rastlayamamıştı.

Bunun üzerine Mühendis, arkadaşlarına, gözlemledikleri bu bayıra tırmanıp, Peribacaları'na gölün kuzey ve batı kıyılarını yüksekten inceleyerek dönmeyi önerdi.

Önerinin kabul edilmesiyle, Harbert ve Nab birkaç dakika içinde yukarıdaki yaylaya çıkarlarken, Cyrus Smith, Gedeon Spilett ve Pencroff onları daha ağır adımlarla izliyorlardı.

iki yüz ayak ötedeki hoş görünümlü su birikintisi güneş ışınlarının etkisiyle parıldıyordu. Bu bölgede manzara göz alıcıydı. Sarının tonlarıyla bezenmiş ağaçlar, gözleri kamaştıran bir ihtişamla kümeleniyorlardı. Bazı ağaçların yılların etkisiyle yere yığılmış iri gövdeleri, siyahımtırak kabuklarıyla, toprağı kaplayan yeşil halıyla tezat oluşturuyordu. Gerçek hareketli prizmaları andıran gürültücü papağan sürüleri bir daldan

diğerine uçuşuyorlardı. Işık bu benzersiz dalların arasından ayrışarak süzülüyor sanırdınız.

Sömürgeliler gölün kuzey kıyısına doğrudan ulaşmak yerine, çayın sol kıyısındaki ağzına varacak şekilde yaylanın çevresini dolaşmayı tercih ettiler. Bu, en fazla bir buçuk millik bir dönemeçti. Ağaçların arasındaki geniş aralıkların rahat bir geçiş imkanı vermesinden dolayı gezi kolayca ilerliyordu. Bu noktadan itibaren verimli toprakların sona erdiği, ve bitki örtüsünün çay ile Mercy arasında kalan bölgedekilere oranla daha cılız olduğu fark ediliyordu.

Cyrus Smith ve yol arkadaşları kendileri için yeni olan bu topraklar üzerinde belli bir ihtiyatla yürüyorlardı. Silahları oklardan, yaylardan, bir sopaya geçirilmiş sivri bir demirden ibaretti. Hiçbir vahşi hayvanla karşılaşılmadı, büyük bir ihtimalle bu hayvanlar güneydeki sık ormanlarda yaşıyorlardı; ancak, Top'un on dört-on beş ayak uzunluğundaki iri bir yılanın karşısında dikildiğini fa[r]k etmeleri, Sömürgeliler için hiç de hoş bir sürpriz olmadı. Nab'm bir sopa darbesiyle hakladığı bu sürüngeni inceleyen Cyrus Smith, Güney Yeni-Galler yerlilerinin beslendiği elmasyılanlar familyasma ait olan bu yılanın zehirli olmadığını bildirdi. Ancak, burada, ayağa dikilebilen, uzun kuyruklu sağır engerekler ya da kulaklıkları sayesinde avlarının üzerine büyük bir hızla atılan kanatlı yılanlar gibi ısırıkları ölümcül olabilen türlerin olması mümkündü. Ilk şaşkınlığını adatan Top, sürüngenlere kendisi için endişe duyulacak bir hırsla saldırıyor, sahibi sık sık onu geri çağırıyordu.

Kısa süre sonra, Creek-Rouge'un göle açılan ağzına ulaşıldı. Kaşifler, daha önce, Franklin Tepesi'nden inerlerken keşfettikleri karşı kıyıdaki noktayı tanıdılar. Cyrus Smith çayın debisinin oldukça yüksek olduğunu saptadı; bu durumda gölün fazla suyunu boşaltması için herhangi bir mevkide bir savak bulunması gerekiyordu. Bu savağı arıyorlardı; çünkü mekanik

gücünden yararlanabilecekleri bir şelale oluşturuyordu.

İstedikleri gibi ama birbirlerinden fazla ayrılmadan yürüyen Sömürgeliler gölün çok sarp olan kıyısını dolanmaya başladüar. Suların balık bakımından bereketli olduğunu fark eden Pencroff, onları avlayabilmek için olta ve ağ gibi araçlar yapmayı planlıyordu.

Önce kuzeydoğudaki sivri burnu aşmak gerekiyordu. Gölün uç noktasının yaylanın sınırıyla aynı seviyede sonlandığı göz önünde bulundurulursa, fazla suyun orada döküldüğü varsayılabilirdi. Ancak tahminleri doğru çıkmadı; bunun üzerine, Sömürgeliler, hafif bir eğimden sonra yeniden paralel olarak aşağıya inen kıyıyı keşfetmeye devam ettiler.

Kıyının bu bölümü seyrek ağaçlarla kaplıydı, yine de sağda solda beliren birkaç ağaç kümesi, manzaranın göz alıcı görüntüsüne ekleniyordu. Grant Gölü tüm enginliğiyle beliriyordu, ve yüzeyinde herhangi bir kırışıklığa neden olabilecek hiçbir esinti yoktu. Çalılıklara saldıran Top, Gedeon Spilett ve Harbert'ın oklarıyla selamladığı kuş sürülerini havalandırıyordu. Genç Çocuk tarafından ustalıkla vurulan bu kuşlardan biri bataklık otlarının üzerine düştü. O noktaya doğru koşturan Top, ağzında, kısa gagası, gelişkin alnı, kenan fistolanmış gibi genişlemiş parmakları, beyaz şeritlerle çevrelenmiş kanatlarıyla arduaz rengi güzel bir balıkçı kuşu ile geri döndü. İri bir keklik boyundaki bu angut kuşu uzunbacaklılar ile perdeayaklılar arasında bir geçiş türü oluşturan iriparmakhlar grubundandı. Bu zavallı hayvanın eti pek makbul değildi. Ancak, angut kuşunun, sahiplerinden daha az seçici olan Top'un akşam yemeği için ayrılmasına karar verildi.

Gölün doğu kıyısı boyunca ilerleyen Sömürgeliler, çok geçmeden, daha önce keşfetmiş oldukları bölgeye ulaşacaklardı. Suyun fazlasının döküldüğü bir çağlayana dair en ufak bir

ipucuna rastlayamayan Mühendis, Gazeteci ve Denizci'yle sohbet ederken şaşkınlığını gizleyemiyordu.

O sırada, o ana dek oldukça sakin görünen Top, hareketlenme belirtileri göstermeye başladı. Bu zeki hayvan kıyı boyunca gidip geliyor, aniden durup, patisini kaldırarak görünmeyen bir avın yerini belirlemek istermişçesine sulara bakıyor, ardından bir süre öfkeyle havladıktan sonra, birdenbire susuyordu.

Top'un bu hareketliliği, ilk başta ne Cyrus Smith'in ne de arkadaşlarının dikkatini çekmemişti; ancak kısa süre içinde, havlamaların sıklaşmasıyla, Mühendis köpeğiyle ilgilenmek zorunda kalarak:

“Neyin var, Top?” diye sordu.

Köpek endişesini belli edercesine, sahibine doğru birçok kez sıçradıktan sonra, yeniden kıyıya yöneldi. Sonra, aniden, göle atladı.

“Buraya gel, Top!” diye bağırdı, köpeğinin bu şüpheli sularda tehlikeye atılmasını istemeyen Cyrus Smith.

“Aşağıda neler oluyor?” diye sordu Pencroff, gölün yüzeyini inceleyerek.

“Top bir amfibinin peşinde olmalı,” diye karşılık verdi Harbert.

“Hiç kuşkusuz, bir timsah olmalı,” dedi Gazeteci.

“Sanmam,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “timsahlara yalnızca daha alçak enlem derecelerinde rastlanıyor.”

Sahibinin sözünü dinleyen Top, kıyıya geri gelmişti; ancak yerinde duramıyor, yüksek otların arasında, süzülerek suya dalan görünmeyen bir varlığı izlermişçesine zıplayıp duruyordu. Oysa oldukça durgun görünen suların yüzeyinde tek bir kırışıklık dahi yoktu. Sömürgeliler birçok kez durarak gölü özenle inceleseler de, dikkate değer bir değişiklikle karşılaşmadılar. Esrarengiz bir durumla karşı karşıya oldukları ortadaydı.

Mühendis'in kafası oldukça karışmıştı.

“Keşif gezimizi ulaşabileceğimiz son noktaya dek sürdürelim,” dedi.

Yarım saat sonra, gölün güneydoğu köşesine ulaştıklarında, yine aynı Grande-Vue Yaylası'nda bulunuyorlardı. Bu noktada, gölün kıyılarının keşfi tamamlanmış olsa da, Mühendis suyun fazlasının nereden döküldüğünü bulamamıştı.

“Yine de, bu savağın var olduğuna inanıyorum,” diye tekrarlıyordu, “ve madem ki dışarıda değil, kıyıdaki granit kütlenin içine oyulmuş olmalı!”

“Bunu öğrenmek sizin için neden bu kadar önemli, sevgili dostum Cyrus?” diye sordu Gedeon Spilett.

“Çünkü,” diye karşılık verdi Mühendis, “sular granit kütlenin arasından akıyorsa, orada kolayca oturulabilir bir hale getirilebilecek bir mağara bulmamız mümkün olabilir.”

“Peki suların bir yer altı kanalı oluşturarak, gölün dibinden akmaları imkan dahilinde değil mi?” diye sordu Harbert.

“Aslında, bu mümkün,” diye yanıtladı Mühendis, “bu durumda, doğa bize bir barınak hazırlamadığına göre, evimizi kendimiz inşa etmek zorunda kalacağız.”

Sömürgeliler saatin akşam beşe gelmesiyle, Peribacaları'na geri dönmek için hazırlanmaya başlıyorlardı ki, öfkeyle havlayarak, yeniden hareketlilik belirtileri gösteren Top sahibine kendisine engel olma fırsatı vermeden, ikinci kez göle atladı.

Hepsi kıyıya doğru koştu. Köpek şimdiden yirmi ayak uzaklaşmıştı, ve Cyrus Smith onu öfkeyle geri çağırıyordu ki, bulundukları noktadan pek de derin olmadığı anlaşılan suyun yüzeyinde kocaman bir kafa belirdi.

Harbert, ipeksi uzun bıyıklar ve iri gözlerle kaplı bu konik kafanın hangi amfibi türüne ait olduğunu hemen anlamıştı.

“Bir denizkızı!” diye haykırdı.

Ancak bu bir denizkızı değil, balinagillerden bir denizineğiydi; çünkü yüzünün üst bölümünde burun deliklerinin bulunduğu fark ediliyordu.

Bu devasa hayvan, boşuna bir çabayla kıyıya dönmek isteyen köpeğin üzerine atılmıştı. Sahibi onu kurtarmak için hiçbir şey yapamıyordu; ve daha Gedeon Spilett ve Harbert'ın akıllarına oklarına sarılma düşüncesi gelmeden, denizineğinin kavradığı Top suyun içinde gözden kayboluyordu.

Köpeğin yardımına koşmak isteyen Nab, elindeki demir mızrakla, bu korkunç hayvana saldırmaya karar vermişti.

“Hayır, Nab,” dedi Mühendis, yürekli hizmetkarını zapt etmeye çalışarak.

O sırada, suların altında açıklanamayacak bir boğuşma sürüyordu; bu koşullar altında, Top'un uzun süre dayanamayacağı ortadaydı; yüzeydeki suların köpüklenmesinden, aşağıda yalnızca köpeğin ölümüyle sonuçlanabilecek, korkunç bir mücadelenin yaşandığı anlaşılıyordu! Ancak aniden, Top'un köpük halkalarının ortasında belirdiği görüldü. Bilinmeyen bir güç tarafından havaya fırlatılarak, göl yüzeyinin on ayak üzerine yükseldikten sonra, yeniden çalkantılar içindeki sulara düştü ve kısa süre sonra mucizevi bir şekilde, yara almamış bir halde kıyıya döndü.

Cyrus Smith ve arkadaşları, olan bitenlerden hiçbir şey anlamadan ona bakıyorlardı. Bir kez daha açıklamaları imkan dahilinde olmayan bir olayla karşı karşıyaydılar! Suların altındaki mücadele sona ermemiş gibi görünüyordu. Köpeği bıraktıktan sonra, güçlü bir hayvanın saldırısına uğrayan denizineği kuşkusuz bu kez kendini kurtarmak için dövüşüyordu.

Ancak bu durum fazla uzun sürmedi. Sular kanla kızardı, kıpkırmızı bir örtünün ortasında beliren denizineği, kısa süre sonra, gölün güney köşesindeki küçük kumsala vurdu.

Sömürgeliler o noktaya ulaştıklarında, on beş ayak boyunda, bir buçuk-iki ton ağırlığındaki bu hayvan ölmüştü. Boynunda keskin bir bıçak darbesinin açabileceği geniş bir yara vardı.

Böylesine şiddetli bir darbeyle bu korkunç denizineğinin hakkından gelen bu amfibi hangisiydi? Kimse bu soruyu yanıtlayabilecek durumda değildi; ve bu olaydan fazlasıyla etkilenmiş gibi görünen Cyrus Smith ve arkadaşları Peribacaları'na geri döndüler.

17

7 Mayıs sabahı, Harbert ve Pencroff odun stoğunu takviye etmek için nehre doğru ilerlerken, Nab'ı öğle yemeği hazırlıklarıyla baş başa bırakan Cyrus Smith ve Gedeon Spilett Grande-Vue Yaylası'na çıktılar.

Mühendis ve Gazeteci, kısa süre içinde, amfibinin önceki gün karaya vurduğu gölün güney ucundaki küçük kumsala vardılar. Kuş sürüleri şimdiden bu et yığınının üzerine doğru alçalmaya başlamışlardı; Cyrus Smith'in denizineğinin yağından koloninin ihtiyaçlarını karşılamak için yararlanmak istemesinden dolayı, kuşları taşlarla kovalamak gerekiyordu. Hayvanın, Malezya'nın bazı bölgelerinde prenslerin sofralarını süsleyen etine gelince, tadına doyum olmayacağı söylenebilirdi. Ancak, bu Nab'ın işiydi.

O sırada, Cyrus Smith'in aklından başka şeyler geçiyordu. Zihninden silinmeyen önceki günkü olay, sürekli olarak aklını meşgul ediyordu. Bu denizaltı dövüşünün üzerindeki gizem perdesini aralamak, ve denizineğini öldürücü bir şekilde yaralayan bu mastodontun[→], ya da deniz canavarının hangisi olduğunu öğrenmek istiyordu.

Gölün kenarında durup, güneşin ilk ışınlarıyla parıldayan sakin sular gözlemlediğinde, hiçbir ipucuna rastlayamıyordu.

Denizineğinin cesedinin vurduğu bu küçük kumsalda sular fazla derin değildi; ancak dibinin, bu noktadan itibaren yavaş yavaş alçalmaya başlayan gölün, orta bölümlerinde hiç de hafife alınmayacak kadar derin olduğu söylenebilirdi. Göl, Creek-Rouge'un sularıyla dolmuş geniş bir havuza benzetilebilirdi.

“Pekala Cyrus,” dedi Gazeteci, “gölün yüzeyinde şüphe uyandıracak bir şey görülmüyor.”

“Evet, sevgili dostum Spilett,” diye karşılık verdi Mühendis, “ve dün yaşanan olayı nasıl açıklayacağımızı bilemiyorum!”

“İtiraf etmem gerekir ki, amfibinin almış olduğu yara oldukça garipti,” dedi Gedeon

Spilett. “Daha da garip olanı Top'un öyle şiddetli bir şekilde su yüzüne fırlatılmasıydı. insanın bunu yapanın daha sonra denizineğini öldüren hançerle silahlanmış güçlü bir kol olduğuna inanası geliyor!”

“Evet,” diye yanıtladı düşünceli bir ifadeye bürünen Mühendis. “Bu işte anlayamadığım bir şeyler var. Ama dostum Spilett, söylesenize, benim nasıl olup da kurtulduğumu, dalgaların ortasında sürüklenerek kumsala nasıl vurduğumu açıklamak da aynı şekilde imkansız değil miydi? Bir gün bu sis perdesini aralayacağımızdan hiç şüphem yok. Gözlemlerimizi yapalım, arkadaşlarımızın yanında bu garip olayların üzerinde fazla durmayalım. Düşüncelerimizi kendimize saklayıp, çalışmalarınıza devam edelim.”

Bilindiği gibi, gölün suyunun fazlasının nereden döküldüğü henüz bulunamamıştı; ancak herhangi bir noktadan taştığına dair hiçbir ipucu olmadığına göre, bir yerlerde bir savağın olduğu kesindi. Oysa Mühendis, bu bölgede, kendini belirgin bir şekilde hissettiren bir akıntının varlığı karşısında şaşkınlık içinde kalmıştı. Suya birkaç odun parçası fırlattığında, güneye doğru sürüklendiklerini gördü. Kıyı boyunca bu akıntıyı izleyerek ilerledikten sonra, gölün güney ucuna ulaştı.

Orada sular bir tür anafor oluşturarak, aniden zemindeki bir çatlağın arasından kayboluyorlardı.

Kulağını göl seviyesine yaklaştıran Cyrus Smith, bir yeraltı çağlayanının gürültüsünü net bir şekilde duydu.

“İşte suyun fazlası buradan akıyor,” dedi ayağa kalkarken, “hiç kuşku yok ki, sular granit kütlenin içine oyulmuş bir kanal ile yararlanmasını bileceğimiz birkaç oyuğun arasından denize ulaşıyor! Biliyordum!”

Mühendis uzun bir dal keserek yapraklarını kopardıktan sonra,

onu iki kıyının açı oluşturduğu noktada suya daldırdı ve yüzeyin yalnızca bir ayak altında geniş bir deliğin var olduğunu keşfetti. Bu delik şimdiye dek boşuna bir çabayla aradıkları savağın ağzıydı ve akıntı o derece şiddetliydi ki, Mühendis'in elinden kopup giden dal suların ortasında gözden kayboldu.

“Artık her şey açık bir şekilde ortada,” dedi Cyrus Smith. “Bu, savağın ağzı ve bu ağzı ortaya çıkaracağım.”

“Nasıl?” diye sordu Gedeon Spilett.

“Gölün su seviyesini üç ayak aşağı indirerek.”

“Ama seviye nasıl değiştirilecek?”

“Suya bundan daha geniş bir çıkış noktası sağlayarak.”

“Bu nerede olacak, Cyrus?”

“Göl kıyısının sahile en yakın bölümünde.” “Ama, bu kıyı granitten yapılmış!” diye karşılık verdi Gazeteci.

“Evet,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “bu graniti havaya uçuracağım, ve oradan çıkan sular, bu ağza ulaşacak biçimde alçalacak. .. ” “Ve kumsala dökülürken bir çağlayan oluşturacaklar,” diye ekledi Gazeteci.

“İşimize çok yarayacak bir çağlayan!” diye karşılık verdi Cyrus. “Gelin, gelin!”

Kendisine bu girişiminde başarılı olacağından hiç şüphe duymayacak ölçüde güvenen arkadaşını o yöne doğru götürdü. Yine de, barut ve gerekli aletler olmaksızın, bu granit kıyıyı açmak, kayaları parçalamak nasıl mümkün olacaktı? Mühendis'in girişmeyi düşündüğü bu iş güçlerini aşmıyor muydu?

Mühendis ve Gazeteci Peribacaları'na geri döndüklerinde, Harbert ve Pencroffu tahta sallarını boşaltırken buldular.

“Oduncuların işi bitmek üzere, Bay Cyrus,” dedi Denizci gülerek, “duvarcı ustalarınıza ihtiyacınız varsa...”

“Duvarcı ustalarına değil, ama kimyacılara ihtiyacım var” diye

karşılık verdi Mühendis.

“Evet,” diye ekledi Gazeteci, “adayı havaya uçuracağız...”

“Adayı havaya uçurmak!” diye haykırdı Pencroff.

“En azından bir bölümünü!” diye yanıtladı Gedeon Spilett.

“Şimdi beni dinleyin, dostlarım” dedi Mühendis.

Ve onlara incelemelerinin sonuçlarını anlattı. Büyüklüğünü tahmin edemese de, Gran-de-Vue Yaylası'na desteklik eden granit kütlenin içinde bir oyuğun bulunduğuna inanıyor ve oraya kadar sızmanın mümkün olduğunu iddia ediyordu. Bunu yapmak için, öncelikle suların boşaldığı ağzı açığa çıkartmak, dolayısıyla onlara daha geniş bir çıkış imkanı sağlayarak seviyelerini alçaltmak gerekiyordu. Bu durumda, kıyının bir başka noktasında büyük bir su yolu açacak olan patlayıcı bir madde üretmek zorunluluğu vardı. Cyrus Smith'in doğanın kendisine sunduğu minerallerden yararlanarak uygulamaya koymak istediği proje buydu.

Herkesin ve özellikle Pencroff'un bu tasarıyı ne büyük bir coşkuyla karşıladığını söylemek gereksiz. Büyük olanaklardan yararlanmak, granit kütleyi ortasından yarmak, bir çağlayan yaratmak, tüm bunlar Denizci'nin çok hoşuna gidiyordu! Mühendis'in kimyacılara ihtiyacı olduğuna göre, kimyacılıkta da en az duvarcı ustalığı ya da çizmecilikte olduğu kadar başarılı olacaktı. Kendisinden ne istenirse onu yapacaktı; hatta Nab'a, gerekirse ‘dans ve duruş hocalığı' bile yapabileceğini söylemişti.

Nab ve Pencroff, denizineğinin yağını çıkartına ve etini konservelerne işlemini tamamladıktan sonra, Mühendis'e duydukları sonsuz güvenden dolayı fazla açıklama istemeye gerek duymadan yola koyuldular.

Cyrus Smith, Gedeon Spilett ve Harbert, onlardan birkaç saniye sonra, nehir boyunca kızağı çekerek, en yakın çağlarda oluşmuş topraklarda sık rastlanan şistli piritlerin bol miktarda bulunduğu maden kömürü yatağına yöneldiler.

Bütün günün Peribacaları'na pirit taşınmasıyla geçmesinin ardından, akşam ellerinde tonlarca hammadde vardı.

8 Mayıs günü, Mühendis çalışmalarına başladı. Söz konusu işlem, karbon, silis, alümin ve bol miktarda demir sülfürden oluşan bu şistli piritlerin demir sülfürünü, mümkün olduğunca çabuk bir şekilde sülfata dönüştürmek ve bu maddeden de sülfürik asit elde etmekti.

Ulaşılmak istenen hedef buydu. En sık kullanılan aktif maddelerden biri olan sülfürik asidin tüketim miktarı bir ülkenin endüstriyel gelişmişliğiyle orantılıydı. Mühendis ileride, mum üretimi ve derilerin tabaklanması gibi işlemlerde Sömürgelilere büyük yaralar sağlayacak olan bu asidi, şu an için başka bir amaçla kullanmayı düşünüyordu.

Cyrus Smith bu iş için, Peribacaları'nın arkasında oldukça düz bir zemine sahip olan bir arazi seçti. Bu zeminin üzerine önce ince dallar ve kesilmiş odunlar koydu; sonra üzerlerine, destek olmak için birbirlerine yasladığı şistli pirit parçaları yerleştirdi ve nihayet hepsini, önceden ceviz büyüklüğünde hazırlanmış ince bir pirit tabakasıyla kapladı.

Bu işlemin ardından dallar ateşe verildi, ısının şistlere iletilmesiyle kömür ve kükürt içeren bu madde alev aldı. Daha sonra, ufalanmış yeni pirit katmanları devasa bir blok oluşturacak şekilde üst üste yığılarak, kömür üretimi için odun kümelerinin karbonlaştırılması sırasında yapıldığı gibi, birkaç hava deliği bırakıldı.

Sonra, sıra dönüşümün tamamlanmasını beklemeye geldi; demir sülfürün demir sülfat ve alüminin alüminyum sülfat haline gelmesi için on, on iki gün yeterliydi; elde edilecek olan her iki madde de çözünürlük özelliğine sahipken, silis, yanmış kömür ve küller bu nitelikten yoksundu.

Bu kimyasal olay gerçekleşirken, Cyrus Smith başka işlerle uğraşıyordu. Hepsi çaba göstermekten de öte, kendilerini bu iş

için adamıştı.

Nab ve Pencroff denizineğinin yağını çıkararak, topraktan yapılmış geniş küplere doldurmuşlardı. Bu yağın bileşenlerinden biri olan gliserini sabunlaştırma yöntemiyle açığa çıkarmak gerekiyordu. Bu sonuca ulaşmak için, onu sodyum ya da kireçle işleme tabi tutmak yeterliydi. Bu maddelerden birinin yağ ile tepkimeye girmesiyle, sabun ve Mühendis'in elde etmek istediği gliserin açığa çıkacaktı. Bilindiği gibi, elinde yeterince kireç vardı; ancak yağın kireçle işleme sokulması sonucunda, erimediği için pek de işe yaramayan kireçli sabun oluşuyordu; oysa sodyumla tepkimeye girdiğinde, tam tersine temizlik malzemesi olarak kullanılabilecek eriyen sabun elde ediliyordu. Bu durumda, pratik bir adam olan Cyrus Smith, sodyum aramayı tercih edecekti. Bu zor muydu? Hayır, çünkü kıyıda çöğen otu, buz çiçeği ve denizyosunlarını oluşturan fukusgiller gibi birçok deniz bitkisi vardı. Bol miktarda toplanan bu bitkiler kurutulduktan sonra, açılan çukurlarda yakıldı. Birkaç gün boyunca, ısının külleri yakıp kavuracak bir seviyeye yükselmesiyle devam eden bu işlemin sonunda, uzun zamandır ‘doğal sodyum' olarak bilinen kül rengi, yoğun bir kütle oluştu.

Bunun üzerine, Mühendis'in, yağı sodyumla tepkimeye sokmasıyla, bir yandan eriyebilen sabun, diğer yandan da nötr bir kimyasal madde olan gliserin elde edildi.

Ancak hepsi bu değildi. Cyrus Smith'e gelecekteki işlemlerde kullanılmak üzere, daha çok nitrat tuzu ya da güherçile olarak tanınan potasyum azotat gerekiyordu.

Cyrus Smith, bu maddeyi, bitki küllerinden kolayca elde edebileceği potasyum karbonatı, azotik asitle işleme tabi tutarak açığa çıkarabilecekti. Ancak elinde azotik asit yoktu; işte burada içinden asla çıkılamayacak kısır bir döngüye giriliyordu. Neyse ki, bu kez doğa, ona bu maddeyi eğilip toplamak dışında bir zahmet çekmeden sunacaktı. Harbert, adanın kuzeyinde,

Franklin Tepesi'nin eteğinde bir yatak keşfetmişti, ve yapmaları gereken sadece tuzu arıtmaktı.

Sekiz gün süren bu çalışmalar, sülfürün demir sülfata dönüşmesi tamamlanmadan önce sona ermişti. Sömürgeliler, takip eden günleri, kilden ısıya dayanıklı kap kacak yaparak ve demir sülfatın damıtılması işlemi için özel olarak hazırlanacak bir fırını inşa ederek geçirdiler. 18 Mayıs günü, kimyasal dönüşüm işlemleri de dahil olmak üzere, tüm hazırlıklar tamamlanmıştı. Mühendis'in ustalıkla rehberlik ettiği Gedeon Spilett, Harbert, Nab ve Pencroff, dünyanın en becerikli işçileri haline gelmişlerdi. Zaten bir kişinin üstat olarak nitelendirilmesi için, sözünü dinletebilmesi ve yapılacak işi en mükemmel biçimde öğretebilmesi zorunluydu.

Pirit yığınlarının tamamının ateşten geçirilmesiyle elde edilen demir sülfat, alüminyum sülfat ve silis maddeleri ile kömür ve kül tortuları suyla dolu bir kaba dolduruldu. Bu karışımın karıştırılarak dinlenmeye bırakılmasının ardından, kabının değiştirilmesiyle, eriyik halde demir sülfat ve alüminyum sülfat içeren berrak bir sıvı elde edildi; diğer maddeler eriyebilme özelliğine sahip olmadıklarından katı halde kaldılar. Nihayet bu sıvının bir bölümünün buharlaşmasıyla, demir sülfat kristalleri çökeldi; buharlaşmayan sıvının alüminyum sülfat içeren kısmı ise orada bırakıldı.

Böylece, Cyrus Smith'in elinde sülfürik aside dönüştüreceği bol miktarda demir sülfat kristali bulunuyordu.

Endüstriyel kullanımda oldukça pahalıya mal olan sülfürik asidin elde edilmesi için büyük fabrikalar, özel aygıtlar, platin aletler, içlerinde dönüşüm işleminin gerçekleştiği asitten etkilenmeyen kurşun bölmeler gerekiyordu. Elinde böyle bir donanım bulunmasa da, Mühendis, özellikle Bohemya'da sülfürik asidin oldukça basit yöntemlerle elde edildiğini ve daha konsantre olması gibi bir avantaja sahip olduğunu biliyordu.

Nordhausen sülfürik asidi olarak bilinen asit işte bu koşullarda ü yetiliyordu.

Sülfürik asit elde etmek için, Cyrus Smith'in yapacağı tek bir şey vardı: demir sülfat kristallerini, sülfürik asidin buhar haline geçeceği bir şekilde kapalı bir kapta yüksek ısıda tutmak, sonra bu buharları yoğunlaştırmak.

Kristallerin içlerine yerleştirildiği ısıya dayanıklı kaplar ve ısısıyla sülfürik asidi damıtacak olan fırın işte bu işlemlerde kullanılacaktı. Çalışmaların başlamasının üzerinden on iki gün geçmesinin ardından, 20 Mayıs günü işlemler başarıyla tamamlanmıştı; artık Mühendis'in elinde, daha ileride çeşitli amaçlarla kullanacağı. bu maddeden bol miktarda vardı.

Peki bu maddeye sahip olmayı neden bu kadar istiyordu? Yalnızca azotik asit üretmek için; ve sülfürik asidin güherçile ile tepkimeye girmesinin ardından damıtma yoluyla bu asidi elde etmek çok kolaydı.

Peki bu asitten nasıl yararlanacaktı? Bu konuyla ilgili tek bir söz bile etmediği için, arkadaşları da henüz azotik asidi nasıl kullanacağını bilmiyorlardı.

Mühendis hedefine yaklaşıyordu; ve son bir işlem, onu, elde etmek uğruna bunca çaba harcadığı maddeye kavuşturacaktı.

Azotik asidi, önceden benmari yöntemiyle buharlaştırılarak yoğunlaştırılmış olan gliserinle tepkimeye soktuğunda, soğutucu karışımı kullanmasına gerek kalmadan, kaplar dolusu yağlı ve sarımtırak bir sıvı elde etti. Cyrus Smith, patlama riski içeren bu son işlemi Peribacaları'ndan uzakta, tek başına yapmıştı ve bir şişeye koyduğu bu sıvıyı arkadaşlarına gösterdiğinde, yalnızca şunları söylemekle yetindi:

“İşte nitrogliserin!”

Bu gerçekten de, patlama gücü sıradan barutunkinin on katına yaklaşan ve şimdiye kadar onca kazaya neden olan o korkunç maddeydi! Bununla birlikte, onu dinamite dönüştürme, yani kil

ya da şeker gibi yeterince gözenekli bir katı maddeyle karıştırma olanağına kavuşulduğu günden beri, daha güvenli bir şekilde kullanılmaya başlanmıştı. Ancak, Sömürgelilerin Lincoln Adası'nda bulundukları dönemde, dinamit henüz bilinmiyordu.

“Yani kayalarımızı havaya uçuracak olan sıvı bu mu?” dedi Pencroff kuşkulu bir ifadeyle.

“Evet, dostum,” diye yanıtladı Mühendis, “bu granit ne kadar sağlam ve patlamaya karşı ne kadar dirençliyse, nitrogliserinin etkisi o kadar güçlü olacak.”

“Bunu ne zaman deneyeceğiz, Bay Cyrus?”

“Yarın, patlayıcıyı yerleştireceğimiz bir lağım deliği kazar kazmaz,” diye karşılık verdi Mühendis.

Sömürgeliler, 21 Mayıs günü şafakla birlikte, Grant Gölü'nün doğu kıyısının, sahilin yalnızca beş yüz adım ötesinde oluşturduğu burna doğru hareket ettiler. Yayla bu bölgede, yalnızca granit surlarla çevrelenmiş olan suların altında kalıyordu. Bu surlar yıkılırsa, suların ortaya çıkacak olan delikten geçtikten sonra, yaylanın eğimli yüzeyini aşarak kumsala dökületeceği ortadaydı. Bunun sonucu olarak, gölün seviyesi alçalacak ve savağın ağzı ortaya çıkacaktı.

Pencroff, Mühendis'in talimatları doğrultusunda, ustalıkla kullandığı kazmasını granit surun dış kaplamasına indiriyordu. Açılması gereken delik, kıyının yatay bir çıkıntısından başlayarak, gölün sularının altında kalacak şekilde, yanlamasına devam ediyordu. Böylece, patlamanın etkisiyle parçalanan kayalar suların rahatça boşalmasını sağlayarak, gölün seviyesinin alçalmasına izin vereceklerdi.

Muhteşem bir patlama hazırlamak isteyen Mühendis'in, bu işlemde en az on litre nitrogliserin kullanmayı planlaması nedeniyle, çalışmalar bir hayli uzun sürmüş, yine de Nab ile nöbetleşe çalışan Pencroff'un gösterdiği çabalar sayesinde, lağım deliği saat dörtte deney için hazır hale gelmişti.

Geriye patlayıcı maddenin nasıl ateşleneceği sorununun çözümlenmesi kalıyordu. Nitrogliserin, genellikle parlamasıyla patlamaya neden olan fulminat aracılığıyla tutuşturuluyordu. Aslında patlamayı gerçekleştirmek için bir sarsıntı yaratmak gerekiyordu; sadece yakılırsa bu madde patlamadan yanardı.

Elinde azotik asit bulunan Cyrus Smith, fulminatın yokluğunda, pamuk barutuna eşdeğer bir madde hazırlayacaktı. Bir kartuşun içinde sıkıştırılan ve nitrogliserine daldırılan bu patlayıcı, bir fitil aracılığıyla tutuşturularak patlamaya neden olacaktı.

Ancak Cyrus Smith, nitrogliserinin sarsıntıyla patlama özelliğine sahip olduğunu biliyordu. Bu nedenle bu özellikten yararlanmaya karar verdi, başarılı olamazsa başka bir yol deneyecekti.

Gerçekten de, sert bir taşın yüzeyine yayılmış olan birkaç damla nitrogliserinin üzerine indirilen bir çekiç darbesi, patlama için yeterli olacaktı. Çekici indiren kişinin patlamanın kurbanı olmaması için orada bulunmaması gerekiyordu. Bu yüzden Cyrus Smith, lağım çukurunun üzerine kuracağı bir dikmenin ucuna bitki lifleriyle tutturacağı ağır bir demir kütlesi yerleştirmeyi düşündü. Önceden kükürtlenmiş diğer bir uzun lifin bir ucu ilkinin ortasına bağlanırken, diğer ucu lağım çukurundan onlarca ayak uzakta ateşlenmeyi bekliyordu. Tutuşturulan bu ikinci lif, çukurun üzerindeki ilk life kadar yanıp, onu da ateşleyerek kopmasına ve demir kütlenin nitrogliserinin üzerine düşmesine neden olacaktı.

Düzeneğin kurulmasıyla, arkadaşlarını oradan uzaklaştıran Mühendis, lağım çukurunu ağzına kadar nitrogliserinle doldurduktan sonra, asılı duran demir kütlenin altındaki kayanın üzerine birkaç damla serpiştirdi.

Bu işleri tamamlayan Cyrus Smith, eline aldığı lifin ucunu tutuşturmasının ardından, arkadaşlarıyla buluşmak için

Peribacaları'na yöneldi.

Lifin yanması yirmi beş dakika sürecekti;gerçekten de, yirmi beş dakika sonra, tarif edilemeyecek bir patlama sesi yankılandı. Sanki ada temelinden sallanıyor, bir taş yığını bir volkan tarafından püskürtülmüşçesine havaya doğru fırlıyordu. Yer değiştiren havanın meydana getirdiği sarsıntı öyle şiddetliydi ki, Peribacaları'nın kayaları titreşirken, lağım çukurundan iki milden fazla bir uzaklıkta bulunan Sömürgeliler yere yuvarlanıyorlardı.

Ayağa kalkıp yaylaya çıktıktan sonra, göl kıyısının patlamayla yarılmış olması gereken bölümüne doğru koştular...

Ağızlarından üç kez ‘yaşasın' nidası yükseldi! Granit surda geniş bir oyuk açılmıştı! Bu oyuktan hızla yayılan sular köpüklenerek yaylaya doluşuyor, zirvesine ulaştıktan sonra, üç yüz ayaklık bir yükseklikten kumsala dökülüyorlardı.

18

Cyrus Smith'in projesi başanya ulaşmıştı; ancak o her zamanki gibi hiçbir memnuniyet belirtisi göstermiyor, dudaklan sıkılmış, gözleri bir noktaya sabitlenmiş bir halde, hiç kımıldamadan duruyordu. Harbert coşkuyla dolarken, Nab sevincinden zıplıyor; Pencroff koca kafasını sallarken, şunları mınldanıyordu: “Hey! Mühendisimiz çok iyi gidiyor!” Gerçekten de, nitrogliserin etkisini büyük bir şiddetle göstermişti. Gölün kıyısında açılan su yolu öylesine genişti ki, buradan taşmaya başlayan suların hacmi eski ağızdan çıkanların en az üç katıydı. Bu durumda, kısa süre sonra gölün seviyesinin en az iki ayak alçalacağı söylenebilirdi.

Sömürgeliler, kazmalarını, demir küreklerini, liften iplerini, bir çakmak ve kavlarını almak için Peribacaları'na uğradıktan sonra, beraberlerindekiler Top ile yaylaya geri döndüler.

Yürüyüş sırasında, Denizci Mühendis'e şunları söylemekten kendini alamadı:

“Biliyor musunuz, Bay Cyrus, üretmiş olduğunuz bu muhteşem sıvıyla adamızın tamamını havaya uçurabilirdik?”

“Hiç şüphesiz adayı, kıtaları, ve hatta tüm dünyayı,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Bu yalnızca kullanılacak miktara bağlı.”

“Bu nitrogliserini silahlarımızda kullanamaz mıyız?” diye sordu Denizci.

“Hayır, Pencroff, çünkü bu çok güçlü bir madde. Ancak elimizde azotik asit, güherçile, kükürt ve kömür olduğuna göre, pamuk barutu ya da normal barut üretmemiz hiç de zor olmayacak. Ne yazık ki, barutumuzu ateşleyecek bir silahımız yok.”

“Oh! Bay Cyrus,” diye karşılık verdi Denizci, “biraz gayretle her

şey olur!. ..”

Görüldüğü gibi Pencroff, ‘olanaksız' sözcüğünü Lincoln Adası'nın sözlüğünden çıkartmıştı.

Grande-Vue Yaylası'na ulaşan Sömürgeliler, gölün eski savağının şimdi açığa çıkmış olması gereken ağzının bulunduğu noktaya yöneldiler. Bundan böyle, sular o mecrada akmayacağı için, savağın içine girmek ve ne durumda olduğunu incelemek mümkün olacaktı.

Birkaç saniye içinde gölün alt köşesine ulaşan Sömürgeliler, istedikleri sonucu elde ettiklerini fark ettiler.

Gerçekten de, gölün granit duvarının üzerinde, artık su seviyesinin üzerinde yer alan ve uzun süre arayıp bulamadıkları delik beliriyordu. Suların alçalmasıyla ortaya çıkan dar bir omuzlama duvarı oraya ulaşılmasına olanak veriyordu. Yirmi ayak genişliğinde, iki ayak yüksekliğindeki bu yarık, kaldırım kenarlarındaki kanalizasyon deliklerini andırıyordu. Oyuk bu haliyle Sömürgelilerin kolayca geçmesine izin vermeyecek gibi görünüyordu; ancak kazmalarıyla işe koyulan Nab ve Pencroff, bir saat geçmeden, oyuğa yeterli bir yükseklik kazandırdılar.

Deliğe yaklaşan Mühendis, savağın üst bölümünü çevreleyen duvarların, otuz-otuz beş derecelik bir eğim oluşturarak alçaldıklarını gördü. Bu durumda içeriye girebilmek ve eğimi artmazsa, deniz seviyesine kadar inebilmek mümkün olacaktı. Eğer granit kütlenin içinde geniş bir oyuğa rastlanırsa, ki bu ihtimal dahilindeydi, ondan yararlananın bir yolu bulunacaktı.

“Evet Bay Cyrus, bizi durduran nedir?” diye sordu, dar koridora girmek için sabırsızlanan Denizci. “Bakın, Top bizden önce davrandı!”

“Tamam,” diye yanıtladı Mühendis. “Ama içerisini net bir şekilde görmeliyiz. Nab, bize reçineli birkaç dal getirecek.”

Çamlar ve diğer yeşil ağaçlarla gölgelenmiş olan göl kıyısına doğru koşan Nab ve Harbert, birazdan meşale olarak

kullanacaklan dallarla geri döndüler. Bu meşalelerin çakmakla yakılmasıyla, Sömürgeliler önden giden Cyrus Smith'in ardından, bir zamanlar göl suyunun fazlasının aktığı bu dar sıçanyoluna daldılar.

Bu sıçanyolunun çapı, tahmin edilenin aksine, Sömürgelilerin içeri girmelerinden kısa bir süre sonra ayakta durarak ilerlemelerine izin verecek şekilde genişliyordu. Oluşumunun ilk günlerinden beri, içinden akan sularla kayganlaşmış bu granitin üzerinde yürürken, düşmemek için tedbirli olmak gerekiyordu. Bunun üzerine, kaşifler, tıpkı dağcıların yaptığı gibi, birbirlerine bir iple bağlandılar. Neyse ki, basamaklar halinde sıralanan birkaç granit çıkıntısı, inişi daha güvenli bir hale getiriyordu. Sağda solda, hâlâ kayaların üzerinde asılı duran damlacıklar, meşalelerin ateşiyle alacalanırken, duvarların çok sayıda sarkıtla kaplı olduğu anlaşılıyordu. Bu siyah graniti inceleyen Mühendis, üzerinde tek bir tortul kayaya, tek bir çatlağa dahi rastlamadı. Oldukça sıkışık pürtüklerden oluşan bu kütlenin sağlam görüntüsüne bakarak, bu sıçanyolunun adayla eşzamanlı olarak oluştuğu söylenebilirdi. Bu hale suların yavaş yavaş aşındırarak oymasıyla değil, Pluton'un elleriyle gelmişti ve uzun yıllar sularla yıkanmalarına rağmen, duvarların üzerinde hâlâ volkanik bir etkinin izleri vardı.

Oldukça yavaş bir şekilde ilerleyen Sömürgeliler, insanoğlu tarafından ilk kez ziyaret edildiğinden hiç kuşku duyulmayan bu kütlenin derinliklerine indikçe garip bir heyecan duymaya başlıyorlardı. Hiç konuşmadan yürürlerken, neredeyse hepsinin aklından, denizle bağlantısı bulunan bu iç mağaralardan birinde yaşayan bir ahtapotla ya da başka bir devasa kafadanbacaklıyla karşılaşma düşüncesi geçiyordu. Bu durumda, çok tedbirli davranmaları gerekiyordu.

Zaten Top küçük kafilenin önünden gidiyordu ve gerekli durumlarda, onları uyarmaktan geri kalmayacak olan bu

köpeğin zekasına güvenebilirlerdi.

Oldukça kıvrımlı bir yolu izleyerek, yüz ayak aşağı indiklerinde, önden giden Cyrus Smith'in durmasıyla arkadaşlan ona yetiştiler. Mola verdikleri nokta, orta büyüklükte bir mağara oluşturacak şekilde oyulmuştu. Kubbesinden dökülen su damlalan granit kütlenin içindeki bir sızıntıdan kaynaklanmıyordu. Bunlar yalnızca, bu mağarada uzun yıllar boyunca gürüldemiş olan sulardan artakalanlardı ve hafifçe nemli olan havada pis kokulu bir yayıntı yoktu.

“Evet sevgili dostum Cyrus,” dedi Gedeon Spilett. “İşte derinliklerde iyi gizlenmiş, bilinmedik bir barınak; ama sonuç olarak oturulacak durumda değil.”

“Neden oturulmasın?” diye sordu Denizci. “Çünkü çok küçük ve karanlık.”

“Kazarak büyüttükten sonra, ışığın ve havanın girmesi için delikler açamaz mıyız?” diye karşılık verdi kendinden oldukça emin görünen Pencroff.

“Yolumuza devam edelim,” diye yanıtladı Cyrus Smith. “Belki, daha aşağıda, doğa bize, bu çalışmalara gerek bırakmayacak bir barınak sunar.”

“Daha yolun üçte birini bile katetmedik,” dedi Harbert.

“Yaklaşık üçte birini,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “çünkü deliğin ağzından yüz ayak aşağı inmiş olmalıyız, ve yüz ayak aşağıda...”

“Top nerede?...” diye sordu Nab, efendisinin lafını yanda keserek.

Mağarada yapılan araştırmalarda köpeğe rastlanamadı.

“Muhtemelen yola devam etmiştir,” dedi Pencroff.

“Ona yetişelim,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

Yeniden yola koyulduklarında, Mühendis savağın gösterdiği sapmalan titizlikle inceliyordu ve onca dönemece rağmen,

denize doğru inen güzergahta yolunu kolayca buluyordu.

Dikey hat boyunca elli ayak daha aşağı inen Sömürgelilerin dikkati oyuğun derinliklerinden gelen seslere yoğunlaşmıştı. Durup kulak kabarttıklarında, dehlizin içinde akustik bir borudan çıkıyormuşçasına yayılan seslerin kulaklarına net olarak geldiğini hissettiler.

“Bunlar Top'un havlamaları!” diye haykırdı

Harbert.

“Evet," diye karşılık verdi Pencroff, “ve yürekli köpeğimiz öfkelenmişe benziyor!"

“Elimizde demir mızraklarımız var," dedi Cyrus Smith. “Tetikte olalım, ileri!"

“Durum giderek daha da ilginçleşiyor," diye mırıldandı Gedeon Spilett, kendisini başıyla onaylayan Denizci'nin kulağına.

Cyrus Smith ve arkadaşları, sesi daha yakından gelmeye başlayan Top'un yardımına koşmak için acele ettiler. Köpeğin kesik kesik gelen sesinde garip bir öfke hissediliyordu. Barınağından ettiği bir hayvanla mı dövüşüyordu? Atıldıkları tehlikeyi hiç düşünmeyen Sömürgelilerin karşı konulmaz bir merakın etkisine kapıldıkları söylenebilirdi. Aşağı inmiyor, adeta yuvarlanıyorlardı; birkaç dakika içinde, altmış ayak aşağıdaki Top'a ulaştılar.

Ulaştıkları noktada, dehliz geniş ve hoş bir mağara ile sonlanıyor, öfkeyle havlayan Top gidip geliyordu. Pencroff ve Nab meşalelerini sallayarak, granitin girinti çıkıntılarını aydınlatırken, Cyrus Smith, Gedeon Spilett ve Harbert kazmalarını havaya kaldırmış bir halde hazır bekliyorlardı.

Koskoca mağara bomboştu. Her köşesine göz atan Sömürgeliler, ne bir hayvana, ne de canlı bir varlığa rastladılar. Yine de, havlamaya devam eden Top'u ne okşamalarla ne de tehditlerle susturmak mümkün değildi.

“Bir yerlerde gölün sularının denize kavuştuğu bir çıkış olmalı,” dedi Mühendis.

“Gerçekten de,” diye karşılık verdi Pencroff, “bir çukura düşmemeye dikkat edelim.”

“Koş, Top, koş!” diye bağırdı Cyrus Smith.

Sahibinin sözleriyle canlanan köpek, mağaranın uç bölümüne doğru koştu, ve havlamaları daha da şiddetlendi.

Köpeği izlediler; meşalelerin ışığında, granitin içine açılan gerçek bir kuyunun ağzıyla karşılaştılar. Bir zamanlar dehlize giren suların döküldüğü delik burasıydı ve bu kez, dikey olarak uzanan bu kuyunun içine girmek imkansızdı.

Meşaleler deliğin ağzma uzatılsalar da, hiçbir şey görülemedi. Alev almış bir dalı koparan Cyrus Smith, onu boşluğa bıraktı. Düşüşün hızıyla aydmlatıcı etkisi daha da artan parıldayan reçine kuyunun içine ışık verse de, yine hiçbir şey görülmedi. Sonra su tabakasına, yani deniz seviyesine ulaşan ateş hafif bir tıslama ile söndü.

Düşüş sırasında geçen zamanı hesaplayan Mühendis, kuyunun derinliğinin yaklaşık olarak doksan ayak olduğunu tahmin etti.

Yani, mağaranın zemini deniz seviyesinin doksan ayak üzerinde bulunuyordu.

“İşte evimiz,” dedi Cyrus Smith.

“Ama burada türünü bilemediğirniz bir canlı yaşıyordu,” diye karşılık verdi merakını gideremmiş olan Gedeon Spilett.

“Olsun, amfibi ya da başka bir şey,” diye yanıtladı Mühendis, “bu bilinmeyen yaratık delikten kaçıp giderek yerini bize bıraktı.” “Önemli değil,” diye ekledi Denizci, “yine de on beş dakika önce Top'un yerinde olmak isterdim, ne de olsa nedensiz yere havlamamıştır!”

Cyrus Smith köpeğine bakıyordu ve arkadaşlarından kendisine en yakın olanı, onun şu sözleri mırıldandığını duydu:

“Evet, Top'un birçok konuda bizden çok fazlasını bildiğine inanıyorum!”

Buna rağmen, Sömürgelilerin isteklerinin büyük bir bölümü yerine gelmiş, şeflerinin akılcı kararlarının da desteğiyle, talih yüzlerine gülmüştü. Şimdi ellerinde, meşalelerin yetersiz ışığında, büyüklüğünü hâlâ tam olarak kestiremedikleri ancak tuğla blokları ile bölmelere ayırabilecekleri ve bir ev gibi olmasa da, geniş bir daire olarak düzenleyebilecekleri büyük bir mağara vardı. Sular geri çekilmişti ve bir daha gelemezlerdi. Mekan onlara kalmıştı.

Şimdi önlerinde iki zorlu çalışma vardı: İlki bir kaya bloğunun içine oyulmuş bu mağarayı aydınlatmak, ikincisi ise giriş çıkışları kolaylaştıracak çözümleri bulmaktı. Aydınlatma için mekanın çatısını oluşturan kalın granit tabakasından medet ummamak gerekiyordu; ama belki denize bakan ön duvar delinebilirdi. İniş sırasında, savağın eğimini ve dolayısıyla uzunluğunu yaklaşık olarak hesaplamış olan Cyrus Smith, duvarın ön kısmının fazla kalın olmaması gerektiğini düşünüyordu. aydınlatmanın bu şekilde sağlanmasıyla, giriş çıkışlar için de aynı duvardan yararlanılabilecekti; çünkü pencerelerin yanına bir de kapı açmak ve dışarı bir merdiven uzatmak hiç de zor olmayacaktı.

Cyrus Smith, bu düşüncesini arkadaşlarına açtı.

“O halde, Bay Cyrus, iş başına! Yanımda kazmam var, güneş ışığının bu duvarın arasından yayılması için elimden geleni yapacağım.

Nereye vurmam gerekiyor?”

“Buraya,” diye karşılık verdi Mühendis, güçlü Denizci'ye duvarda belirgin bir şekilde fark edilen ve kalınlığının daha az olduğu anlaşılan bir oyuğu göstererek.

Yarım saat boyunca meşalelerin ışığında kazmasını granit duvara sallayan Pencroff'un etrafında, darbelerin etkisiyle

kayalardan fırlayan kıvılcımların parıltısı yayılıyordu. Önce Nab, ardından da Gedeon Spilett nöbeti devralarak duvarı kazmaya devam ettiler.

İki saat süren bu çalışmaların sonunda, duvarın bu noktasının kazmanın delemeyeceği kadar kalın olmasından kaygılanılmaya başlanılmıştı ki, Gedeon Spilett'in indirdiği son bir darbeyle, alet duvarın ortasını delip geçerek dışarı fırladı.

“Hurra! Bir kez daha hurra!” diye haykırdı Pencroff.

Bu noktada duvarın kalınlığı üç ayağı buluyordu. Gözünü, zeminin seksen ayak üzerindeki bu deliğe yaslayan Cyrus Smith'in önünde, kıyının sınırı, adacık, ve daha da ötede uçsuz bucaksız sular uzanıyordu.

Ancak, kaya tamamıyla parçalara ayrıldığı için, fazlasıyla geniş olan bu delikten huzmeler halinde içeri dolan gün ışığı, bu görkemli mağarayı ışıtarak muhteşem bir görüntü oluşmasına neden oluyordu. Sol tarafta, mağaranın boyu ve genişliği otuz ayağı, uzunluğu ise yüz ayağı geçmiyorsa da, sağ tarafta devasa bir hal alıyor ve kubbesinin yüksekliği seksen ayağa ulaşıyordu. Bazı noktalarda, düzensiz olarak konumlanmış granit direkler, tıpkı katedrallerin sahanları gibi kemer boyunlarına desteklik oluyorlardı. Bir yanda iç eğmeçler halinde basıklar yapan, bir yanda ise sivri kemer şeklinde tonoz kaburgalarıyla yükselerek, çeşit çeşit kemercikleri karanlıkta hayal meyal seçilebilen gölgeli kiriş aralıklarında kaybolan duvar ayaklara yaslanan, bingiler oluşturan çok sayıda çıkıntıyla süslenmiş bu kubbe, insan elinden çıkmış olan Bizans, Roma ve gotik mimarilerinin göz alıcı bir karışımını sunuyordu. Ancak burada karşılaştıkları manzara doğanın elinden çıkmış, granit kütlenin içindeki bu efsanevi elhamrayı yalnızca doğa inşa etmişti!

Hayranlıktan şaşkına dönmüş olan Sömürgeliler, dar bir mağaradan başka bir şey bulmayı ummadıkları bu dehlizde muhteşem bir saray yavrusuyla karşılaşmışlardı; ve Nab bir

tapınağa girmişçesine şapkasını çıkarıyordu!

Her biri hayranlık çığlıklan atarken, yankılanan ‘yaşasın' sesleri silmelerin derinliklerinde yavaş yavaş kayboluyordu.

“Ah! Dostlarım,” diye haykırdı Cyrus Smith, “bu mağaranın içini ışıl ışıl aydınlatıp, sol tarafına odalarımızı, depolarımızı, kilerlerimizi inşa ettikten sonra, geriye hâlâ bu görkemli barınağın içine çalışma salonumuzu ve müzemizi sığdırabileceğimiz boş alanlar kalacak!”

“Mağaraya ne ad vereceğiz?...” diye sordu Harbert.

“Granite-house,”[→] diye karşılık verdi Cyrus Smith; bu isim arkadaşları tarafından yine alkışlarla karşılandı.

O sırada, meşaleler neredeyse tamamen sönmek üzereydiler. Geri dönmek için dehlizi aşarak, yeniden yaylanın zirvesine ulaşmak gerektiğinden, yeni barınağın iç düzenlemesiyle ilgili çalışmaların ertesi güne bırakılmasına karar verildi.

Yola çıkmadan önce Cyrus Smith, bir kez daha dikey olarak deniz seviyesine dek uzanan karanlık kuyunun ağzına doğru eğildi. Hiçbir gürültü, hatta zaman zaman derinliklerinde çalkalanması gereken suların hışırtısı dahi duyulmuyordu. Reçineli bir dalın ateşlenerek bir kez daha aşağıya gönderilmesiyle, kuyunun duvarları bir an için aydınlansalar da, ilk seferkinden daha fazla bir şey görmek mümkün olmadı. Bir deniz canavan suların ansızın çekilmesiyle ortada kalmışsa, şu an itibarıyla kumsala dek uzanan ve önüne yeni bir delik çıkana kadar, gölün fazla sularının akmaya devam edeceği yeraltı kanalını izleyerek, açık denize ulaşmış olmalıydı.

Kulaklarını kabartarak hiç kımıldamadan, gözlerini kuyuya dikmiş olan Mühendis'in ağzından tek bir söz dahi çıkmıyordu.

Yanına yaklaşan Denizci koluna dokunarak:

“Bay Smith?” dedi.

“Ne istiyorsunuz, dostum?” diye karşılık verdi Mühendis,

düşler aleminden geri dönmüşçesine.

“Meşaleler sönmek üzere.”

“O halde yola koyulalım!” diye yanıtladı Cyrus Smith.

Mağarayı terk eden küçük kafile, karanlık savağın içinden yukarıya doğru çıkmaya başladı. En geriden gelen Top, hâlâ ilginç hırıltılar çıkarmaya devam ediyordu. Çıkış oldukça zorlu geçti. Bu uzun granit merdivenin ortasında, bir tür sahanlık oluşturan üst mağarada dinlenen Sömürgeliler, bir süre sonra yollarına devam ettiler.

Kısa süre sonra serin bir hava akımının yayıldığı hissedildi. Buharlaşmayla uçup gitmiş olan damlacıklar, artık duvarların üzerinde parıldamıyorlardı. Meşalelerin kurum rengi aydınlığı giderek kayboluyordu. Nab'ın taşıdığı meşale şimdiden sönmüştü, ve koyu bir karanlığın ortasında kalmamak için acele etmek gerekiyordu.

Öyle de yaptı Sömürgeliler; saat dörde doğru, Denizci'nin meşalesi de sönerken savağın ağzına ulaştılar.

19

22 Mayıs günü, yeni barınağın iç düzenlemesi için gerekli çalışmalara başlandı. Gerçekten de, denizin sularına. gögün sıcağına ve yağmura karşı korunaklı olarak, kayaların ortasına oyulmuş olan bu geniş ve sağlıklı barınağın, Peribacaları'nın yerini almasının zamanı gelmişti. Yine de orayı tamamıyla terk etmeyi düşünmeyen Mühendis, büyük ölçekli işleri orada gerçekleştirmeyi tasarlıyordu.

Cyrus Smith'in ilk işi Granit-house'un ön cephesinin hangi noktaya açıldığını öğrenmek oldu. Devasa granit surun eteğindeki kumsala indi; Gazeteci'nin elinden fırlayan kazma dikey olarak düştüğüne göre, deliğin açıldığı noktayı belirleyebilmek için, kazmayı bulmak yeterli olacaktı.

Kazma kolayca bulundu; gerçekten de kuma saplanmış olduğu noktanın dikey olarak seksen ayak üzerinde bir delik açılıyordu. Birkaç kayalık güvercini daha şimdiden bu dar aralıktan içeri girip çıkıyorlardı. Sanki Granit-house onlar için keşfedilmişti!

Mühendis'in niyeti mağaranın sağ bölümünü, bir giriş koridorunun ardından odalara bölmek ve ön cepheye açılacak beş pencere ve bir kapıyla aydınlatmaktı. Beş pencerenin açılmasını yeterli bulan Pencroff, doğal bir merdiven oluşturarak Granite-house'a kolayca girilmesini sağlayan eski savak dururken, kapı açmanın ne işe yarayacağını anlayamıyordu.

“Dostum,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “mağaramıza o kapıdan girmekte en az savaktan girmek kadar kolay olacak. Dahası, o savağın ağzını sıkıca kapatmayı, hatta gerekirse gölün sularını bir baraj aracılığıyla yükselterek görünmesini engellemeyi düşünüyorum.” “Peki ama, içeri nasıl gireceğiz?” diye sordu Denizci.

“Dışarıya sallandıracağımız ip bir merdivenle,” diye yanıtladı

Cyrus Smith; “ve onu içeri çektiğimizde, mağaramıza girebilmek imkansız hale gelecek.”

“Ama bunca önleme ne gerek var?” dedi Pencroff. “Şu ana dek tehlikeli sayılabilecek bir hayvanla karşılaşmadık. Adada yerlilerin yaşamasına gelince, bunun doğruluğuna inanmak da mümkün değil!"

“Bundan emin misiniz, Pencroff?" diye sordu Mühendis Denizci'ye bakarak.

“Hiç kuşku yok ki, tamamını keşfettiğimizde, bundan emin olacağız," diye karşılık verdi Pencroff.

“Evet," dedi Cyrus Smith, “çünkü şu an için yalnızca küçük bir bölümünü keşfetmiş durumdayız. .Ama yine de, içeride düşmanımız olmadığından emin olsak bile, burasının Pasifik'in en tehlikeli bölgesi olduğunu ve düşmanın dışarıdan gelebileceğini hesaba katarak, her olasılığa karşı tedbirimizi almalıyız.”

Cyrus Smith'in bu akılcı sözlerine başka bir itirazda bulunmayan Pencroff, onun vereceği emirleri yerine getirmek için hazırlandı. Bu durumda Granit-house'un ön cephesinin özel olarak ‘daire' olarak adlandırılan bölümü beş pencere ve bir kapıyla, ve büyük salon olarak kullanılacak olan o muhteşem katedral sahanı ise ışığın bol miktarda girmesini sağlayacak geniş bir açımı ile yuvarlak pencerelerle aydınlatılacaktı. Zeminin seksen ayak üzerinde bulunan ve doğuya bakan bu ön cephe, doğan güneşin ilk ışınlan tarafından selamlanıyor, perde hattının, Mercy'nin ağzında açı oluşturan çıkıntıyla, Peribacaları'nı oluşturan kayalık yığınlarının üzerine çizilmiş dikey hat arasında kalan bu bölümünde genişleyerek uzanıyordu. Böylece çıkıntının konumlanışı sayesinde, kuzeydoğudan esen sert rüzgarları yalnızca yandan alacaktı. Mühendis, pencerelerin pervazlan yapılana dek, açıklıklan, rüzgarın ve yağmurun geçmesine izin vermeyecek ve

gerektiğinde gizlenebilecek kalın pencere kanatlarıyla kapatmayı planlıyordu.

Bu durumda yapılacak ilk iş bu boşlukları açmaktı. Kazmanın bu sert kayaları yarması oldukça uzun zaman alacaktı, ve bilindiği gibi Cyrus Smith büyük işlerin adamıydı. Elinde hâlâ bir miktar nitrogliserin vardı ve bunu gerektiği gibi kullanacaktı. Uygun bir şekilde yerleştirilen patlayıcı maddenin güçlü etkisiyle, granit Mühendis'in seçtiği noktalardan yarılarak parçalandı. Sonra kazmalar, beş pencereye, geniş açmaya, yuvarlak pencerelere ve kapıya sivri kemer şekli verme işlemini tamamlayarak çerçevelerin kabasını aldılar; böylece çalışmaların başlamasından birkaç gün sonra Granite-house, en karanlık köşelerine kadar sızan güneş ışınlarıyla ışıl ışıl aydınlanıyordu.

Cyrus Smith'in planına göre, daire denize bakan beş bölmeye ayrılacaktı: Sağda, merdivenin sarkıtılacağı kapıya doğru uzanan bir giriş, ardından otuz ayak genişliğinde bir mutfak, kırk ayaklık bir yemek salonu, aynı büyüklükte bir yatakhane, ve nihayet Pencroff tarafından ‘dostlar odası' olarak adlandırılan ve büyük salona bitişik olan oda yer alacaktı.

Granite-house'un oturulacak bölümünü oluşturan bu odalar ya da daha doğrusu odalar dizisi, mağaranın tüm derinliğini kaplamamalıydı. Aralarına yerleştirilecek ve araçların, erzakların rahat bir şekilde stoklanacağı uzun bir depoya ve bir koridora açılmaları gerekiyordu. Floradan olduğu kadar faunadan da elde edilecek olan ürünlerin tamamı orada rutubetten uzak bir halde, en elverişli koşullar altında muhafaza edilebilecekti. Yer çoktu ve her eşya, düzenli bir şekilde yerleştirilebilecekti. Bunun dışında, Sömürgeliler, büyük mağaranın üzerinde konumlanan ve yeni barınağın çatısı olarak kabul edilebilecek olan üstteki küçük mağaradan da yararlanacaklardı.

Geriye bu planı uygulamaya koymak kalıyordu. Lağımcıların

yeniden tuğlacılık görevini üstlenmelerinin ardından, taşınan tuğlalar Granite-house'un eteğine yığıldı.

Cyrus Smith ve arkadaşları, şimdiye kadar mağaraya yalnızca eski savaktan girmişlerdi. Granite-house'a bu yolu kullanarak ulaşmak, onları, önce nehir kıyısını dolanarak Grande-Vue Yaylası'na çıkmak, dehliz boyunca iki yüz ayak aşağıya inmek ve yaylaya geri dönmek istediklerinde, yeniden yukarıya çıkmak zorunda bırakıyor, bu yüzden büyük zaman kayıpları ve yorgunluklar yaşanıyordu. Bunun üzerine, Cyrus Smith hiç zaman kaybetmeden içeri çekildiğinde, mağaraya girilmesini imkansız hale getirecek ipten bir merdiven yapmaya karar verdi.

Büyük bir titizlikle hazırlanan bu merdivenin, bir makara sayesinde ‘curryjonc' liflerinden örülmüş dikmeleri bir halat kadar sağlamdı. Kızıl sedir ağacının ince ve dayanıklı dallarından yapılan basamaklan ise, usta elleriyle Pencroff hazırlamıştı.

Yine bitki lifleriyle yapılan diğer iplerin de hazırlanmasının ardından, kapıya palanga işlevini görecek bir düzenek yerleştirildi. Tuğlaların ve malzemelerin Granite-house'a bu şekilde çıkanlmasıyla işler oldukça kolaylaşmış, iç dekorasyon işlemleri derhal başlamıştı. Ellerinde yeterli miktarda kireç ve binlerce tuğla vardı. Zaten oldukça ilkel bir görünümü olan bölme iskeletlerinin kolayca dikilmesinden kısa bir süre sonra, daire hazırlanan plan doğrultusunda odalar ve depolara bölünmüştü.

Bu kez çekici ve malayı eline alarak kendisi de işe girişen Mühendis'in yönetimi altında sürdürülen bu çalışmalar hızlı bir şekilde tamarnlanıyordu. Zeki ve gayretli arkadaşlarına bu şekilde örnek olan Cyrus Smith, hiçbir el işine yabancı değildi. Büyük bir güven içinde, hatta neşeli bir şekilde çalışıyorlardı. Gülmek için her zaman bir bahanesi olan Pencroff, kimi zaman doğramacılığa, kimi zaman duvarcı ustalığına, kimi zamanda halatçılığa soyunuyor ve neşesini bu küçük dünyaya

yansıtıyordu. Mühendis'e olan sonsuz güvenini hiçbir şey sarsamazdı. Onun giriştiği her işten alnının akıyla çıkacağına inanıyordu. Oldukça ciddi bir sorun olan giysi ve ayakkabıların tedarik edilmesi, kış geceleri için aydınlatmanın sağlanması, adanın bereketli topraklarının değerlendirilmesi, bu yabani floranın ekilebilir hale getirilmesi, tüm bu işler ona çok kolay görünüyordu, Cyrus Smith'in yardımıyla, zamanı geldiğinde her şey yoluna girecekti. Toprağın bereketli ürünlerinin taşınmasını kolaylaştıracak kanala alınmış nehirleri, işletilecek taşocaklarını ve madenleri, endüstriyel üretimde kullanılacak makineleri, ve bir gün Lincoln Adası'nı ağ gibi saracak demiryollarını, evet, demiryollarını düşlüyordu!

Pencroff'un sözlerine karışmayan Mühendis, bu cesur yüreğin abartmalarına hiç müdahale etmiyordu. Güvenin bulaşıcı özelliğini biliyor, hatta onun konuştuğunu duyduğunda gülümsüyordu; yine de gelecekte kendilerini bekleyen güçlüklerin sıkıntısı içini kapladığında, ona bundan hiç söz etmiyordu. Gerçekten de, Pasifik'in, gemilerin güzergahları dışında kalan bu bölümünde, dışandan asla yardım gelmeyeceğinden kaygılanılabilirdi. Bu durumda, Sömürgelilerin yalnızca kendilerine güvenmeleri gerekiyordu; çünkü Lincoln Adası herhangi bir kara parçasına o kadar uzak bir mesafede bulunuyordu ki, yapacakları vasat bir gemiyle bu yolculuğa çıkmak oldukça tehlikeliydi.

“Ama,” diyordu Denizci, “her şeyi mucizelerle halleden eski zaman Robinsonlarından kat kat üstünüz.”

Gerçekten de, ‘biliyorlardı,' ve ‘bilen' adam, diğerlerinin kaçınılmaz bir şekilde büyük sıkıntılar çekerek ölüp gideceği koşulları başarıyla atlatacaktı.

Cyrus Smith, bu çalışmalar sırasında, zekası, girişkenliği, çabuk kavrama ve uygulama gibi özellikleriyle dikkatleri çeken Harbert'a giderek daha çok bağlanırken, Genç Çocuk da ona karşı

saygı dolu bir dostluk besliyordu. Bu ikilinin arasındaki büyük yakınlaşmayı fark eden Pencroff, hiç kıskançlık beslemiyordu. Nab yine aynı Nab'dı. Kişiliğini belirleyen yüreklilik, çalışkanlık, fedakarlık ve gibi temel özellikler her zaman aynı kalacaktı. Efendisine karşı güveni Pencrofftan aşağı kalmasa da, bunu daha sessiz bir şekilde belli ediyordu. Denizci coşkuyla haykırdığında, Nab her zaman ona şöyle karşılık veriyor gibiydi: "Ama bundan daha doğal ne olabilir ki?" Pencroff ve o birbirlerini çok seviyorlardı; birbirleriyle senli benli olmakta fazla gecikmemişlerdi.

Ortak çalışmalara katılan Gedeon Spilett'e gelince, içlerinde en beceriksizin o olduğu söylenemezdi. Bu durum Denizci'yi biraz şaşırtıyordu. Yetenekli Gazeteci yalnızca her şeyi anlamakla kalmıyor, aynı zamanda uygulamada da başarılı oluyordu!

28 Mayıs günü, dikey olarak uzunluğu seksen ayağı bulan ve en az yüz basamaktan oluşan merdivenin son hazırlıkları da tamamlanarak aşağıya uzatıldı. Neyse ki, surun yerin kırk ayak üzerinde bulunan bir çıkıntısından yararlanan Cyrus Smith, merdiveni iki parça halinde uzatmayı başarmıştı. Kazma aracılığıyla titizlikle düzlenen bu çıkıntı, sallantısı yarı yarıya azalan ve bir ip sayesinde Granite-house seviyesine dek çekilebilen ilk merdivenin sabitlendiği bir eksen yatağı haline geldi. Çıkıntının üzerinde duran alt ucuna ikinci merdiven tutturulan bu ilk merdivenin üst ucu da kapıya bağlanıyordu. Bu şekilde yukarıya çıkış oldukça kolay bir hale gelmişti. Zaten Cyrus Smith, daha sonra, Granite-house sakinlerini her tür yorgunluk ve zaman kaybından kurtaracak olan hidrolik bir asansör yapmayı planlıyordu.

Oldukça çevik ve becerikli olan Sömürgeliler, merdiveni kullanmaya çabucak alıştılar; ve denizci olmasından dolayı, çarmıhların basamakları üzerinde koşmaya alışkın olan

Pencroff onlara ders verebilecek durumdaydı. Ancak

insanların yanı sıra, Top'a da öğretmenlik yapması gerekiyordu. Zavallı köpeğin dört patisi bu iş için hiç de uygun değildi. Yine de Pencroff öylesine azimli bir öğretmendi ki, Top sonunda merdiveni sirklerdeki türdeşlerini aratmayacak bir şekilde tırmanmaya başladı. Denizci'nin öğrencisiyle gurur duyduğu söylenemezdi. Ancak yine de birçok kez onu sırtında taşıyarak yukarı çıkardı; Top'a gelince, bu durumdan hiç de şikayetçi değildi.

Kış mevsiminin yaklaşmasından dolayı, hızlı bir şekilde sürdürülen bu çalışmalar sırasında, beslenme ihtiyaçlarını karşılamayı da ihmal etmiyorlardı. Koloninin azıkçıları haline gelmiş olan Gazeteci ve Harbert, her gün düzenli olarak, birkaç saatlerini avlanmaya ayırıyorlardı. Köprü ya da kayık olmadığı için Mercy'yi aşamadıklarından, şu an için yalnızca nehrin sol kıyısındaki Jakamar Ormanları'nda avlanıyorlardı. Far West adını verdikleri o geniş ormanlar henüz keşfedilmemişti. Bu önemli keşif gezisini, bir sonraki ilkbaharın ilk günlerinde yapmayı planlıyorlardı. Ancak, kanguru ve yabandomuzlarının bol miktarda bulunduğu Jakamar Ormanları da av hayvanları bakımından oldukça bereketliydi; demir mızraklar, oklar ve yaylar harikalar yaratıyordu. Dahası Harbert, gölün güneybatı köşesinde, tavşanların çok düşkün olduğu söğütler, parfümlerini havaya salan kekik, fesleğen, yaban kekiği gibi kokulu otlar ve dudaksıçiçekliler familyasının tüm çeşitleriyle kaplı, hafifçe nemli bir çalılıktan oluşan doğal bir tavşanlık keşfetmişti.

Gazeteci'nin gözlemlerine göre, sofra tavşanlar için hazırlanmış olduğuna göre, davetlilerin orada olamaması mümkün değildi; bunun üzerine Sömürgeliler tavşanlığı dikkatle incelemeye koyuldular. Ne olursa olsun, yararlı bitkilerin bol bulunduğu bu alanda, bir doğabilimci, bitki aleminin ender rastlanan türlerini inceleyebilirdi. Harbert, kimileri göğüs yumuşatıcı, kabızlık giderici, ateş düşürücü; kimileri de ağrı

kesici ve antiromatizmal özelliklere sahip olan fesleğen, biberiye, melisa gibi bitkilerden bir miktar topladı. Daha sonra, Pencroff kendisine bu otların ne işe yarayacağını sorduğunda:

“Hasta olduğumuzda, bizi tedavi edecekler,” diye karşılık verdi Genç Çocuk.

“Adada doktor olmadığına göre, neden hasta olacakmışız ki?” diye ciddi bir ifadeyle yanıtladı Pencroff.

Bu sözlere verilecek hiçbir yanıt yoktu; yine de Genç Çocuk Granite-house'da büyük bir memnuniyetle karşılanan otları toplamaya devam etti. Bu tıbbi bitkilerin yanı sıra, ballıbabagillerden, kuzey Amerika'da ‘Oswego çayı' olarak adlandırılan ve oldukça lezzetli bir içecek olan bir bitkiye de rastladı.

Nihayet, aynı gün, iz peşinde koşan iki avcı tavşanlığa ulaştılar. Zemin tıpkı bir elek gibi delik deşik olmuştu.

“Yeraltı yuvaları!” diye haykırdı Harbert. “Evet,” diye karşılık verdi Gazeteci, “onları görüyorum.”

“İçleri dolu mu?”

“İşte asıl mesele bu.”

Sorunun yanıtını bulmakta gecikmediler. Çok kısa süre sonra, tavşana benzer yüzlerce küçük hayvan her yöne doğru, öyle büyük bir hızla kaçışmaya başladı ki, Top bile onlara yetişmeyi başaramadı. Avcılar ve köpek ellerinden kaçan bu kemirgenleri yakalamak için peşlerinden boşuna koştular. Ancak, Gazeteci bu dörtayaklılardan en az yarım düzinesini avlamadan buradan ayrılmaya niyetli görünrnüyordu. Önce yakaladıklarıyla kileri dolduracak, daha sonrakileri ise evcilleştirmeyi deneyecekti. Yuvaların ağzına gerilecek birkaç ağ ile bu iş kolayca başarılabilecekti. Ancak ellerinde ne ağ ne de ağ yapmaya yarayacak araç gereç vardı. Bu durumda, tek tek, her yuvayı sopayla yoklamak ve başka bir çare bulunmadığı için biraz sabırlı olmak gerekiyordu.

Nihayet, bir saatlik bir uğraştan sonra, dört kemirgeni yakalamayı başardılar. Bunlar Avrupa'daki türdeşlerine bir hayli benzeyen ve halk arasında amerika tavşanı olarak bilinen hayvanlardı.

Granite-house'a getirilen av etleri, akşam yemeği sofrasındaki yerlerini aldılar. Bu tavşanlığın konuklarının tiksinilecek bir yanı yoktu, aksine oldukça lezzetliydiler. Bu bitrnek tükenmek bilmeyecek gibi görünen kaynak, koloni için çok değerliydi.

31 Mayıs günü, odaları ayıran duvarlar tamamlanmıştı. Geriye uzun kış günleri boyunca, odaları döşemekten başka bir şey kalmıyordu. Mutfak olarak kullanılacak olan ilk odaya bir baca kuruldu. Dumanı dışarıya taşımaya yarayacak bu borunun hazırlığı acemi sobacıların biraz zamanını aldı. Boruyu tuğla toprağından yapmak, Cyrus Smith'e daha kolay gibi görünmüştü; çıkışı yukandaki yaylaya vermeyi düşünmedikleri için, saçtan bir sobanınki gibi uzayıp giden bu boruyu, mutfak penceresinin üzerindeki graniti oyarak açtıkları deliğe yanlamasına olarak yerleştirdiler. Belki, hatta daha doğrusu hiç şüphe yok ki, cepheyi karşıdan döven sert doğu rüzgarlan estiğinde, baca tütecekti; ancak bu rüzgarlara nadir olarak rastlanıyordu, ve aşçıbaşı Nab buna pek de önem vermiyordu.

Bu hazırlıkların tamamlanmasının ardından, Mühendis göle açılan eski savağın ağzını girişe izin vermeyecek şekilde kapatmaya girişti. Açıklığa yuvarlanan kaya parçaları çimentoyla birbirlerine sağlam bir şekilde eklendi. Cyrus Smith henüz gölün sularını bir baraj aracılığıyla ilk seviyelerine getirerek, deliği suların altına gömme projesini gerçekleştirememişti. Onu, kayaların aralıklarına yerleştirdiği ve gelecek ilkbaharda gür bir şekilde gelişecek olan otların, çalıların, ağaççıkların arkasına gizledi.

Savağa su seviyesinin altında kalan ve gölün tatlı sularını yeni barınağın içine kadar taşıyacak olan küçük bir su yolu açtı; bu

sayede, bu temiz ve tükenmek bilmeyen kaynaktan günde yirmi beş, otuz galon su sağlama imkanı doğdu, Granite-house asla susuz kalmayacaktı.

Nihayet tüm çalışmalar bitti, tam da zamanıydı; çünkü kış mevsimi bastırmak üzereydi. Mühendis cam imal edecek zamanı buluncaya kadar, kalın pencere kanatları ön cephe pencerelerinin kapanmasını sağlayacaktı.

Bu arada Gedeon Spilett, sanatçı ruhlu olduğunu kanıtlayarak, pencerelerin etrafındaki kaya çıkıntılarını değişik türden bitkiler ve uzun dalgalı otlarla süslemiş, böylece açıklıklar büyüleyici bir etki yaratan göz alıcı bir yeşillikle çevrelenmişti.

Bu sağlam ve güven verici barınağın sakinleri yaptıkları işle övünmekte haklıydılar. Pencereler, gözlerinin önüne, kuzeydeki Mandibule ve güneydeki Griffe burunlarının arasında kalan ve sonsuza dek uzanıp giden ufku seriyordu. Union Körfezi tüm ihtişamıyla tam önlerinde uzanıyordu. Evet, bu yürekli Sömürgeliler ne kadar sevinseler yeriydi, ve Pencroff nüktedan bir ifadeyle ‘beşinci kattaki dairem' diye adlandırdığı bu mekandan övgülerini esirgemiyordu.

20

Kuzey yarımküredeki aralık ayına denk düşen haziran ayı ile birlikte, aralıksız olarak yağan sağanak yağmurlar ve boralarla kendini gösteren kış mevsiminin etkileri hissedilmeye başlamıştı. Granite-house'un konuklar kötü hava koşullarından hiç etkilenmeyen bu barınağın avantajlarını takdirle karşıladılar. Gerçekten de Peribacaları kışın sert soğuklar karşısında yetersiz kalacaktı, hatta açık denizden esen rüzgarlarda kabaran suların bir kez daha içeri dolacağından kaygılanmışlardı. Bu olasılığı hesaba katan Cyrus Smith, oraya yerleştirdiği demirci ocağı ve fırınları mümkün olduğunca korumak için gerekli bazı önlemleri almıştı.

Haziran ayının tamamı, kileri bolca etle doldurmayı sağlayan av partileri de dahil olmak üzere çeşitli uğraşlarla geçirildi. Pencroff boş vakit bulur bulmaz, büyük faydalar sağlayacağına inandığı tuzaklar hazırlamayı düşünüyordu. Odunsu liflerden yaptığı ağlarla, tavşanlıktaki kemirgenlerden kendine düşen payı alacağından emindi. Nab ise, zamanının neredeyse tamamını, etlerden mükemmel konserveler elde etmesini sağlayan tuzlama ya da isleme işlemleriyle geçiriyordu. Soğukların bastırmasıyla, giysi sorunu ciddi bir şekilde gündeme gelmişti. Sömürgelilerin, balonun adaya indiüi sırada üzerlerinde olanların dışında giysileri yoktu. Oldukça sıcak tutan bu dayanıklı giysilere de çamaşırlarına olduğu gibi büyük titizlik gösteriyorlar, her zaman tertemiz tutuyorlardı; ancak kısa süre sonra, yerlerini yenilerine bırakmalan gerekecekti. Kış sert geçerse, Sömürgeliler soğuktan fazlasıyla etkileneceklerdi.

Bu konuda, Cyrus Smith'in ustalığı zamana yenilmiş, barınağı düzenleyip, besin ihtiyaçlarını karşılayana kadar soğuklar bastırmış, giysi sorunu hâlâ çözülememişti. Bu durumda, bu ilk

kışı fazla şikayet etmeden geçirmeyi kabullenmek gerekiyordu. ilkbahar geldiğinde, Franklin Tepesi'ni keşfettikleri sırada karşılaştıklan muflonlar için büyük bir av partisi düzenleyecekler, ve yün elde ettiklerinde, Mühendis kalın ve dayanıklı kumaşlar üretecekti. .. Nasıl mı? Bunu o zaman düşünecekti.

"O zaman butları Granite-house'da pişirebileceğiz!" dedi Pencroff. "Yakıtımız fazlasıyla var, tutumlu davranmamız için bir neden yok." "Zaten," diye karşılık verdi Gedeon Spilett, "Lincoln Adası çok yüksek bir enlem derecesinde bulunmuyor, kışlarının sert geçme ihtimali çok düşük. Cyrus, 35. paralelin diğer yarımküredeki İspanya'ya denk düştüğünü söylememiş miydiniz?"

"Kuşkusuz öyle," diye yanıtladı Mühendis, "ama İspanya'da da çok sert geçen bazı kışlarda ne kar, ne de buz eksik olmaz, ve Lincoln Adası'nda da böyle bir durumla karşı karşıya kalabiliriz. Yine de, burası ada olduğuna göre, umarım kış daha ılık geçer."

"Ama neden, Bay Cyrus?" diye sordu Harbert.

"Çünkü çocuğum, deniz yaz sıcaklarını muhafaza eden büyük bir depo olarak kabul edilebilir. Kışın gelmesiyle, aldığı ısıyı geri vererek okyanusa yakın bölgelerde, daha ılık bir havaya neden olur, yazın ise tersine ısının fazla artmamasını sağlar."

"Bunu göreceğiz," diye karşılık verdi Pencroff. "Havanın soğuk olup olmayacağı beni o kadar fazla ilgilendirmiyor. Kışın gündüzler giderek kısalırken geceler uzayacak, biraz da aydınlanma sorununa kafa yorsak diyorum." "Çocuk oyuncağı," diye yanıtladı Cyrus Smith.

"Kafa yormak mı?" diye sordu Denizci. "Hayır, bu sorunu çözmek."

"Peki ne zaman başlayacağız?"

"Yarın, fok avına çıkarak."

“Mum yapmak için mi?”

“Şimdilik balmumu yapmak için!” Gerçekten de, elinde kireç ve sülfürik asit olduğuna ve adacığın amfibilerinden üretim için gerekli yağı sağlayacağına göre, Mühendis'in projesi akla uygun görünüyordu.

4 Haziran Pazar günü Pentecote yortusuydu[→], ve bu bayramı uygun bir şekilde kutlamak için ortak bir karar alınarak tüm çalışmalar ertelenmiş, dualar gökyüzüne yükselmeye başlamıştı. Ancak, bu kez dualar minnet doluydu. Lincoln Adası'nın Sömürgelileri artık adacığa sürüklendikleri sırada olduğu kadar çaresiz değillerdi. Tanrıdan dilekte bulunmuyorlar, ona şükrediyorlardı.

5 Haziran günü, her an değişebilecek bir havada adacığa doğru yola çıktılar. Kanalı yürüyerek geçmek için, yine suların çekilmesini beklemeleri gerekiyordu, ve bu vesileyle ilkbaharın ilk günlerine ertelenen büyük güneybatı keşfi sırasında Mercy'yi katetmelerini sağlayacak ve ulaşımı kolaylaştıracak bir kayık yapmayı kararlaştırdılar.

Demir mızraklarla donanmış olan avcılar, bol miktarda bulunan foklardan yarım düzinesini kolayca öldürdüler. Hemen orada derilerini yüzen Nab ve Pencroff, Granite-house'a yalnızca yağlarını ve sağlam çizmeler yapı!nında kullanacakları derilerini getirdiler.

Bu avın sonunda, ellerinde tümü mum yapımında kullanılacak yüz elli litre yağ vardı.

İşlem oldukça basitti, çok kaliteli oldukları söylenemese de, en azından işe yarayacak ürünler elde edilmişti. Cyrus Smith'in elinde sülfürik asit bulunması yeterliydi, bu asidi nötr yağ cisimleriyle ısıtarak gliserini açığa çıkarabilir, sonra yeni bir kombinasyonla kaynatılmış su kullanarak, oleini, margarini ve stearini ayırabilirdi. Ancak işlemi daha da kolaylaştırmak için, yağı kireçle sabunlaştırmayı tercih etti. Böylece kireçle sülfat

halinde tepkimeye girerek, yağ asitlerinin serbest kalmasını sağlayan sülfürikasit tarafından ayrıştırılması kolay olan kireçli bir sabun elde etti.

Oluşan oleik, margarik ve stearik asitlerden sıvı halde bulunan ilki, yeterli basınçta ortamdan uzaklaşırken, diğer ikisi mumların kalıba dökülmesini sağlayacak maddeyi oluşturuyorlardı.

İşlemler yirmi dört saatten fazla bir zaman almadı. Birçok denemeden sonra, bitkisel liflerden yapılan ve sıvılaşmış maddeye daldırılarak elle şekil verilen gerçek stearik mumlar elde edilirken, ağartma ve parlatma işlemleri de ihmal edilmedi. Hiç kuşku yok ki, asit borik içeren fitiller gibi, yandıkları sırada camlaşarak sonuna kadar yanma özelliğine sahip değildiler; ancak Cyrus Smith'in güzel bir çift şamdan üretmesiyle, bu mumlar Granite-house'daki akşam yemeği sonrası sohbetlerinde büyük takdir topladılar.

O ay boyunca, yeni barınağın içindeki çalışmalara devam edildi. Marangozların yapacak çok işleri vardı. Oldukça ilkel olan aletler daha kullanışlı hale getirilirken, eksikleri tamamlandı.

Yeni üretilen aletler arasında yer alan makaslar sayesinde, Sömürgeliler nihayet saçlarını kesebilmişlerdi, tıraş olamasalar da, sakallarını diledikleri gibi kısaltabilme fırsatını bulabilmişlerdi. Harbert ve Nab'ın sakalları yoktu, ancak arkadaşları, adı geçen makasların üretimini haklı çıkaracak ölçüde kullanmışlardı.

Kaptırma türünden bir el testeresinin yapımı büyük zahmetlere yol açsa da, sonunda güçlü bir kol tarafından kullanıldığında tahtaların odun liflerini parçalara ayırabilecek bir alet elde edildi. Böylece salonu, oturma odaları ve yatakhaneyi döşemek için masalar, iskemleler, dolaplar, yatak takımları zosterden[→] yapılmış şiltelerden ibaret karyolalar hazırlandı. Mutfak, üzerlerine pişmiş topraktan yapılan kap

kaçaklar yerleştirilen rafları, tuğladan fırını, yıkama taşlarıyla oldukça hoş görünüyordu, Nab mutfakta, sanki bir kimya laboratuvarındaymışçasına büyük bir ciddiyetle çalışıyordu.

Ancak kısa süre sonra marangozlar görevlerini doğramacılara devretmek zorunda kaldılar. Gerçekten de, patlayıcı maddeler sayesinde açılan yeni savak, biri Grande-Vue Yaylası'nda, diğeri ise kumsalda olmak üzere iki küçük köprünün yapılmasını zorunlu kılıyordu.

Şu an için, adanın kuzeyine gidilmek istendiğinde, yaylayı ve kumsalı çaprazlamasına olarak ikiye ayıran bu su akıntısını aşmak gerekiyordu. Bu nedenle, Sömürgeliler uzun bir dönemeci katetmek ve Creek-Rouge'un başlangıç noktasına dek batıya doğru ilerlemek zorunda kalıyorlardı. Bu sorunu çözümlemenin en kolay yolu, kumsal ve yayla arasına, tüm doğraması baltayla kare şeklinde kesilecek ağaçlardan oluşacak yirmi, yirmi beş ayak uzunluğunda iki küçük köprü inşa etmekti. Bu birkaç günlük bir işti. Köprülerin tamamlanmasıyla, Nab ve Pencroff, kum tepeciklerinin ötesinde keşfedilen istiridyeliklere ulaşma imkanına kavuştular. Beraberlerinde götürdükleri ve bir hayli kullanışsız olan eski kızağın yerini alan yük arabası sayesinde, Mercy'nin ağzında doğal havuzlar oluşturan kayalıkların ortasında kolayca hazırlanan binlerce istiridye getirdiler. Sömürgeliler, oldukça lezzetli olan bu yumuşakçaları neredeyse her gün yemek listelerinde bulundurmayı ihmal etmediler.

Görüldüğü gibi, sakinleri tarafından ancak küçük bir bölümü keşfedilmiş olan Lincoln Adası, daha şimdiden tüm ihtiyaçları karşılıyordu. Mercy'den Reptile Burnu'na dek uzanan ormanlık bölgelerin en gizli saklı köşeleri keşfedildiğinde, daha iyi olanaklar sunacaktı.

Lincoln Adası Sömürgelileri bir şeyden hâlâ yoksundular. Azotlu besinler ve bitkisel gıdalar ellerinde bol miktarda vardı; yalancı kardeşkanı ağacının odunsu köklerini fermantasyon

işlemine tabi tuttuklarında, birayı andıran ve saf suya tercih edilebilecek asitli bir içecek elde ediyorlardı; ılıman iklim kuşağına dahil tüm bölgelerde olduğu gibi adada da bol bulunan ‘acer saccharinum' adlı bir akağaç türünün damıttığı bu içkiden, şeker kamışına ya da pancara gerek kalmaksızın, şeker üretilebiliyordu; tavşanlıktan toplayıp getirdikleri monardlarla[→] mükemmel bir çay demleyebiliyorlardı; besinlerinin içine giren tek mineral olan tuzları da fazlasıyla vardı... Tek eksikleri ekmekti.

Belki, Sömürgeliler daha sonraları, sağu-ağacı unu ya da kök nişastası ekmeğinin yerini alabilecek eşdeğer bir besin maddesi bulabileceklerdi; gerçekten de, güney ormanlarının şimdiye dek rastlamadıkları bu değerli ağaçları barındırması imkan dahilindeydi.

Yine de bu durumda, Tanrının birazcık da olsa, Sömürgelilerin yardımına gelmesi gerekiyordu, ve nihayet tüm zekası ve ustalığına rağmen Cyrus Smith'in üretmeyi asla başaramayacağı şeyi, büyük bir tesadüf eseri, bir gün ceketinin astarını tamir etmekte olan Harbert buldu.

Yağmurun bardaktan boşanırcasına yağdığı o gün, Sömürgeliler Granite-house'un büyük salonunda bir araya gelmişlerdi, birden Genç Çocuk'un haykırışı duyuldu:

“Şuraya bakın, Bay Cyrus. Bir buğday tohumu!”

Ve arkadaşlarına delik cebinden ceketinin astarına kayan bu tek tohumu gösterdi.

Bu tohumun varlığı, Harbert'ın Richmond'dayken Pencroff'un kendisine hediye ettiği yaban güvercinlerini besleme alışkanlığından kaynaklanıyordu.

“Bir buğday tohumu mu?” diye karşılık verdi Mühendis, hararetle.

“Evet, Bay Cyrus, ama yalnızca tek bir tane!”

“Hey! Evlat,” diye haykırdı Pencroff gülerek, “İşte büyük bir olanağa kavuştuk! Bir tek buğday tohumuyla ne yapabiliriz ki?”

“Ekmek yapacağız,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

“Ekmekler, pastalar, turtalar!” diye karşılık verdi Denizci. “Haydi canım! Bu buğday tohumundan yapılacak ekmek dişimizin kovuğuna bile gitmez!”

Keşfinin fazla önemli olmadığını düşünen Harbert, tohumu fırlatmaya hazırlanıyordu ki, onu eline alarak inceleyen Cyrus Smith, Denizci'ye bakarak:

“Pencroff,” dedi sakince, “bir buğday tohumunun kaç başak vereceğini biliyor musunuz?”

“Sanırım, bir tane!” diye karşılık verdi bu soruya şaşıran Denizci.

“On tane, Pencroff. Peki, bir başağın kaç tohum taşıdığını biliyor musunuz?”

“Elbette hayır.”

“Ortalama olarak seksen tane,” dedi Cyrus Smith. “Yani bu tohumu ektiğimizde, ilk hasatta sekiz yüz, bir sonrakinde altı yüz kırk bin, üçüncüde beş yüz on iki milyon, dördüncüde dört yüz milyardan fazla tohuma sahip olacağız. İşte hesap ortada.”

Cyrus Smith'in arkadaşları hiç karşılık vermeden onu dinliyorlardı. Bu rakamlar onları şaşırtsa da, doğru oldukları kesindi.

“Evet, dostlarım,” diye devam etti Mühendis. “İşte bereketli doğanın aritmetiksel gelişimi böyle. Başağı yalnızca sekiz yüz tohum taşıyabilen buğdayın bu katlanarak artışı, sapı otuz iki bin tohum taşıyan haşhaşınki ve sapı üç yüz altmış bin tohum taşıyan tütününkinin yanında nedir ki? Üretkenliği durduran zararlı etkenler olmasa, birkaç yıl içinde tüm dünyayı kaplarlardı.”

Ancak Mühendis küçük soruşturmasını henüz

tamamlamamıştı.

“Ve şimdi Pencroff,” diye devam etti, “dört yüz milyar tohumun kaç teneke[→] ettiğini biliyor musunuz?”

“Hayır,” diye yanıtladı Denizci, “ancak bildiğim bir şey varsa, o da sersemin teki olduğum!”

“Tamam, her biri yüz otuz bin tohum almak üzere, üç milyondan fazla teneke eder, Pencroff'

“Üç milyon!” diye haykırdı Pencroff.

“Üç milyon.”

“Dört yıl içinde mi?”

“Dört yıl içinde,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “ve hatta işler umduğum gibi gider de bu enlem derecesinde yılda iki hasat alabilirsek, iki sene içinde.”

Pencroff'un bu sözlere, her zaman olduğu gibi güçlü bir “yaşasın” çekmekten başka verecek yanıtı yoktu.

“Anlayacağın Harbert,” diye ekledi Mühendis, “bizim için oldukça önemli bir şey buldun. Dostlarım, içinde bulunduğumuz koşullarda her şey, ama her şey işimize yarayabilir. Sizden ricam, en küçük bir ayrıntıyı bile atlamamanız.”

“Hayır Bay Cyrus, hayır atlamayacağız,” diye yanıtladı Pencroff, “ve günün birinde üç yüz altmış binle çarpılarak artan o tütün tohumlarından birine rastlarsam, sizi onu rüzgara doğru fırlatmayacağıma temin ederim! Şimdi ne yapmamız gerektiğini biliyor musunuz?” “Şimdi bu tohumu ekmemiz gerekiyor,” diye karşılık verdi Harbert.

“Evet,” diye ekledi Gedeon Spilett, “ve gelecek hasattaki tohumları taşıdığına göre, gerekli tüm hassasiyeti göstererek.”

“Yeter ki büyüsün!” diye haykırdı Denizci. “Büyüyecek,” diye yanıtladı Cyrus Smith. 20 Haziran günü, her şey bu biricik ve değerli buğday tohumunu ekmek için elverişliydi.Önce onu bir saksıda yetiştirip yetiştiremeyeceklerini tartıştılar; ama iyice

düşünüp taşındıktan sonra, onu doğaya emanet ederek toprağa ekmeye karar verdiler. Bu ekim işleminin başarıya ulaşması için gerekli tüm önlemlerin alındığını eklemeye gerek yok.

Havanın iyice aydınlanmasıyla, Sömürgeliler Granite-house tepelerine tırmandılar. Orada, yaylanın üstünde, rüzgara karşı korunaklı ve öğle güneşinin tüm ısısını yansıtabileceği bir mekan seçtiler. Zemin yabani otlardan, hatta böcek ve solucanlardan temizlenmesinin ardından, üzerine biraz kireç karıştırılmış kaliteli bir toprak tabakası serpilerek küçük kazıklardan oluşan bir duvarla çevrelendi; sonra tohum nemli toprak katmanının içine yerleştirildi.

Sömürgeliler sanki bir anıtın temelini atıyorlardı! Bu durum Pencroffa yegane kibritini yakmak için onca özen gösterdiği günü hatırlattı. Ancak bu kez işler daha ciddiydi. Gerçekten de, kazazedeler ateşi şu ya da bu şekilde her zaman elde edebilirlerdi; ancak, eğer çürür giderse, hiçbir insani güç onlara bu buğday tohumunu geri getiremezdi!

21

O andan itibaren, Pencroff'un, ciddi bir şekilde 'buğday tarlam' olarak adlandırdığı bu toprak parçasını ziyaret etmediği tek bir gün dahi geçmemişti. Oraya yaklaşmaya çalışan böceklerin çekeceği vardı. En ufak bir merhamet kırıntısı dahi beklememeliydiler.

Bitmek bilmeyen sağanak yağmurların ardından, haziran ayının sonlarına doğru, havalar iyice soğumaya başladı, ve ayın 29'unda termometre fahrenheit ölçeğine göre, sıfırın yalnızca 20 derece üzerini gösteriyordu (sıfırın altında 6 santigrat).

Kuzey yarımkürede 31 Aralığa denk düşen 30 Haziran bir cuma günüydü. Nab, yılın kötü bir günle bittiğini düşündü; ama Pencroff yeni yılın iyi bir günle başlayacağını söyledi. Yıl çok sert bir soğukla başladı. Ağzına buz kütleleri yığılan Mercy, kısa süre içinde tamamıyla buzlarla kaplandı.

Birçok kez yakıt ikmali yapılması gerekti. Pencroff devasa odun bloklarını taşımak için nehrin buz tutmasını beklememişti. Yorulmak bilmeyen itici bir güç olan akıntıdan soğuklar onu hareket edemez hale getirinceye kadar, sel kütüklerinin sürüklenmesinden yararlandı. Ormandan sağlanan bol miktarda odunun yanı sıra, Franklin Tepesi'nin kollarının eteklerinde bulunan madenden birkaç araba dolusu taşkömürü getirildi. Bu kömürün yaydığı ısının gücü, havanın 8 fahrenheita (sıfırın altında 13 santigrat) kadar düştüğü 4 Temmuz günü daha iyi anlaşıldı. Ortak çalışmalar, ikinci bir bacanın kurulduğu yemek salonunda yürütülüyordu.

Bu soğuk günler boyunca, Cyrus Smith, Grant Gölü'nün sularını ince bir su yolu aracılığıyla, Granite-house'a kadar ulaştırmanın kıvancını yaşadı. Buz tutmuş yüzeyin altında kaldıkları için hâlâ sıvı halde bulunan bu sular, eski savak

boyunca ilerleyerek arka deponun köşesine kazılan bir iç depoya ulaşıyorlardı; suyun fazlası ise kuyu yoluyla denize dökülüyordu.

Bu dönemde, havanın fazlasıyla kuru olmasından dolayı, mümkün olduğunca sıkı giyinen Sömürgeliler, bir günlerini adanın Mercy ile Griffe Burnu arasında kalan güneydoğu bölümünün keşfine ayırmaya karar verdiler. Deniz kuşlarının bol miktarda bulunduğu bu geniş bataklık arazide, bereketli av partileri gerçekleştirilebilirdi.

Sekiz-dokuz mil tutan yolu almak için gereken zamanı, dönüşü de dikkate alarak hesaplamak ve günü iyi değerlendirmek gerekiyordu. Adanın daha önceden keşfedilmemiş, bilinmeyen bir bölümüne yolculuk edileceği için, koloninin tüm üyelerinin bu gezide yer almaları lazımdı. Bu nedenle 5 Temmuz sabahı, saat altıda, şafak sökmek üzereyken mızraklar, ağlar, oklar ve yaylada donanmış olan ve yanlarına yeterince erzak alan Cyrus Smith, Gedeon Spilett, Harbert, Nab ve Pencroff, önlerinde sıçrayıp duran Top ile birlikte Granite-house'dan ayrıldılar.

En kestirme yoldan gitmek için, üzeri buzlada kaplı Mercy'yi aşmaya karar verdiler.

“Ancak,” diye gözlemlerini dile getirdi Gazeteci, “buzlar sağlam bir köprünün yerini tutamaz!”

Bunun üzerine ‘sağlam' bir köprünün inşası, gelecek günlerde yapılacak işler listesine dahil edildi.

Mercy'nin sağ kıyısına ilk kez ayak basan Sömürgeliler, o sırada kadarla kaplı olan ulu ve görkemli çam ağaçları arasından yollarına devam ettiler.

Ancak henüz yarım mil bile ilerlememişlerdi ki, Top'un havlamalanyla, bir dörtayaklılar sürüsünün barınak olarak seçtikleri sık ağaçlıkların arasından kaçmaya başladığı fark edildi.

“Ah! Bunlar tilki olmalı!” diye haykırdı, sürünün son sürat

sıvışıp gittiğini gören Harbert.

Gerçekten de, bunlar tilkiydi; ancak oldukça süratli olan bu hayvanların gövdeleri daha iri, havlamaları ise Top'u kendilerine gözden kaybolmaları için gerekli zamanı tanıyacak kadar şaşırtacak ölçüde garipti.

Köpek, doğa tarihini bilmediği için şaşırmakta haklıydı. Ancak, kızılımtırak gri tüylü, beyaz bir fiyonkla biten siyah kuyruklu bu tilkiler, havlamalarıyla hangi kökenden geldiklerini ortaya koymuşlardı. Bunun üzerine, Harbert, onlara gerçek isimleri olan ‘macellan kurdu' diye seslenmekte hiç tereddüt etmedi. Çoğunlukla Şili, Falkland Adaları ve Amerika'nın 30 ve 40. paralelleri arasında kalan bölgelerinde rastlanan bu etoburlardan birini yakalayamadığı. için en az Top kadar üzgündü.

“Bunlar yenir mi?” diye sordu, adanın faunasının temsilcilerine hep farklı bir bakış açısıyla yaklaşan Pencroff.

“Hayır,” diye yanıtladı Harbert, “ancak, zoologlar henüz bu tilkilerin gözbebeklerinin gece karanlığına mı yoksa gün ışığına mı uyum sağladığını saptayamadılar, bunun yanı sıra onları köpek cinsi içine yerleştirmekte de tereddüt ediyorlar.”

Cyrus Smith, Genç Çocuk'un keskin bir zekanın izlerini taşıyan bu açıklamaları karşısında kendini gülmekten alamadı. Denizci'ye gelince, bu tilkilerin yenilebilir türden olmadığını öğrendiği andan beri, onlarla fazla ilgilenmiyordu. Yine de, Granite-house'a bir kümes kurduklarında, bu dörtayaklı yağmacıların olası ziyaretlerine karşı bazı önlemler almayı planlıyordu.

Saat sekizde, Epave Burnu'nu dönen Sömürgelilerin önlerinde deniz sularıyla yıkanan uzun bir kumsal bulunuyordu. Gökyüzü, seyirleri sırasında yavaş yavaş ılımaya başlayan uzun soğuklarda olduğu gibi pırıl pırıldı. Cyrus Smith ve arkadaşları soğuğu pek fazla hissetmiyorlardı. Ayrıca, rüzgarın esmemesi,

büyük ısı düşüşlerine dayanmayı kolaylaştırıyordu. O sırada, parıldamasına rağmen ısıtmayan güneşin devasa halkası okyanus ufkunun üzerinde yükselerek salınıyordu. Deniz, tıpkı açık havalarda Akdeniz körfezlerinde olduğu gibi sakin ve maviydi. Yatağan biçiminde kıvrılmış olan Griffe Burnu, dört mil boyunca incelerek güneydoğuya doğru uzanıyordu. Solda, bataklığın kıyısı aniden, güneş ışınlarının bir ateş hattı şeklinde belirginleştirdiği küçük bir burunla sonlanıyordu. Kuşkusuz rüzgarın etkisiyle, Union Körfezi'nin tek bir kum yığınının dahi olmadığı bu bölümüne sürüklenen gemiler, burada hiçbir sığınak bulamayacaklardı. Sularının üzerinde en ufak bir sığlığın belirmediği denizinin sakinliğine, sarının hiçbir tonunu barındırmayan tekdüze rengine, ve nihayet tek bir sığ kayalık bile içermediğine bakılırsa, bu kıyının oldukça sarp ve okyanusun da dipsiz derinliklerle kaplı olduğu söylenebilirdi. Geride batıda, dört millik bir mesafede, Far-West Ormanları'nın ilk ağaçları beliriyordu. Insan kendini, buzullarla kaplı Antarktika Adalarından birinin ıssız sahillerindeymiş gibi hissediyordu. Bu noktada yemek molası veren Sömürgelilerin, çalılardan ve kurumuş su yosunlarından bir ateş yakmalarıyla, Nab, konserve etten ve birkaç fincan Oswego çayından oluşan sabah kahvaltısını hazırladı.

Yemek yerken, çevrelerini gözlemlemeye devam ettiler. Lincoln Adası'nın oldukça çorak olduğu anlaşılan bu bölümü, batı bölgeleriyle büyük bir tezat oluşturuyordu. Bu durum, Gazeteci'nin, kaderin kendilerini ilk başta bu kumsala sürüklemesi halinde, gelecekteki barınakları hakkında hiç de olumlu izlenimler edinmeyeceklerini belirtmesine neden oldu.

“Hatta bu kıyıya ulaşabilmiş olacağımızı dahi düşünmüyorum,” diye yanıtladı Mühendis, “çünkü oldukça derin olan bu deniz, bize üzerine sığınabileceğimiz tek bir kayalık bile sunmayacaktı. Granite-house'un önünde en azından

kurtuluş şansını artıran kayalık şeritleri ve adacık vardı. Burada ise, dipsiz derinliklerden başka bir şey yok!"

"Nispeten küçük bir adanın, bu kadar değişken bir bitki örtüsüne sahip olması çok ilginç," dedi Gedeon Spilett. "Normal olarak bu çeşitlilik, ancak belli büyüklükteki bir kıtada bulunabilir. Adanın oldukça bereketli olan batı kıyıları, Meksika Körfezi'nin sıcak sularıyla yıkanırmış gibi görünürken, kuzey ve güneydoğu sahilleri kutup denizinin etkisi altındaymış izlenimi veriyor."

"Haklısınız, sevgili dostum Spilett," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "ben de aynı şeyi düşünüyordum. Bu ada, şekliyle de doğasıyla da garip geliyor bana. Sanki bir kıtanın sahip olduğu çeşitli özelliklerin tamamını içinde barındırıyor, bir gün adanın bir zamanlar bir kıtaya ait olduğunu öğrenirsem hiç şaşırmayacağım."

"Ne yani! Pasifik'in ortasında bir kıta mı?" diye haykırdı Pencroff.

"Neden olmasın ki?" diye yanıtladı Cyrus Smith. "Neden İngiliz coğrafyacılar tarafından Okyanusya olarak adlandırılan Avustralya, Yeni lrlanda ve Pasifik'te toplanmış diğer takımadalar, bir zamanlar dünyanın en az Avrupa, Asya, Afrika ve iki Amerika kıtası kadar önemli olan altıncı kıtasını oluşturmuş olmasınlar ki? Bu geniş okyanusun tüm adalarının, şu an denizin dibinde olan bir kıtanın yüksek tepeleri olduğu düşüncesi bana hiç de mantıksız gelmiyor."

"Bir zamanlar Atlantis'e olduğu gibi," diye karşılık verdı Harbert.

"Evet, evlat... tabii bir zamanlar var olduysa." "Yani Lincoln Adası böyle bir kıtanın bir parçası olabilir mi?" diye sordu Pencroff.

"Bu mümkün," diye yanıtladı Cyrus Smith, "ve bu durum adada görülen ürün çeşitliliğine de bir açıklık getirebilir."

“Ve burada yaşayan hayvan türlerinin bolluğuna,” diye ekledi Harbert.

“Evet, evlat,” diye karşılık verdi Mühendis, “bana tezimi destekleyen yeni bir kanıt sağladın. Gördüğümüz kadarıyla, adada çok fazla hayvan bulunuyor, ve daha da ilginç olanı, oldukça farklı türlere aitler. Bana göre, bunu açıklamanın tek yolu, Lincoln Adası'nın bir zamanlar, Pasifik'in üzerinde bulunan ve giderek su seviyesinin altına doğru alçalarak kaybolan geniş bir kıtaya ait olduğudur.”

“Yani, günün birinde,” diye araya girdi pek de inanmış gibi görünmeyen Pencroff, “bu eski kıtadan geriye kalanlar da suların altında kaybolacaklar, ve Amerika ile Asya arasında tek bir kara parçası bile kalmayacak öyle mi?” “Evet,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “onların yerini, milyarlarca mikroskobik canlının şu an hazırlamaya çalıştığı yeni kıtalar alacak.” “Bu inşaat ustaları da kimlermiş?" diye sordu Pencroff.

“Mercan haşlamlıları,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Hiç durmadan çalışarak, Clermont-Tonnerre Adası'nı, atolleri ve Pasifik'te çok sayıda bulunan mercan adalarını onlar yaptılar. Bir buğday tohumunun ağırlığına[→] sahip olabilmeleri için, bu haşlamlıların kırk yedi milyonunu bir araya getirmek gerekiyor, yine de bu küçük canlılar, denizden aldıkları tuz ile sindirdikleri katı maddeler sayesinde, denizaltında granit sertliği ve sağlamlığında devasa katmanlar oluşturan kalkeri üretiyorlar. Dünyanın ilk oluşum dönemlerinde, doğa ateşten yararlanarak kara parçalarım oluşturdu, ancak günümüzde, dünyanın merkezindeki dinamik gücünün azalmasıyla yüzeydeki volkanların büyük çoğunluğunun sönmesinden de anlaşıldığı gibi yerini mikroskobik canlılar aldı. Ve şuna inanıyorum ki, bu tek-hücrelilerin yüzyıllar boyu sürecek olan çalışmalarını sonunda bu Pasifik bir gün, yeni kuşakların yerleşerek uygarlaşacakları geniş bir kıta haline gelecek.”

“Bu uzun zaman alacak!” dedi Pencroff. “Doğanın yeterince zamanı var,” diye yanıtladı Mühendis.

“Peki yeni kıtalar ne işe yarayacak?” diye sordu Harbert. “Dünyanın şu anki yüzölçümünün insanoğlu için yeterli olacağını düşünüyorum. Oysa doğa hiçbir şeyi boşuna yapmaz.”

“Gerçekten de öyle,” diye karşılık verdi Mühendis, “gelecekteki yeni kıtaların, özellikle mercan adalarıyla kaplı bu tropikal bölgelerde bulunmasının şu şekilde açıklanabileceğine inanıyorum. En azından bu açıklama bana oldukça mantıklı geliyor.”

“Sizi dinliyoruz, Bay Cyrus,” diye karşılık verdi Harbert.

“Şöyle düşünüyorum: Bilim insanları genel olarak, bir gün, maruz kalacağı soğuma nedeniyle dünyanın sonunun geleceğini, ya da daha doğrusu hayvan ve bitki türlerinin yaşama olanağının kalmayacağını tahmin ediyorlar. Üzerinde anlaşamadıkları konu ise, bu soğumanın nasıl gerçekleşeceği. Birileri bu durumu milyonlarca yıl sonra, güneş ısısında görülecek olan düşüşe bağlarlarken, diğerleri bu soğumanın, dünyanın ısısı üzerinde varsayıldığından daha büyük bir etkisi olan iç ateşlerin kademeli olarak sönmesiyle gerçekleşeceğini iddia ediyorlar. Ben, ayın soğumuş bir yıldız olarak yerleşime olanak vermemesine rağmen, güneşin yüzeyinde hâlâ aynı ısı miktarını barındırmaya devam ettiği olgusuna dayanarak, kendi payıma bu sonuncu hipotezi destekliyorum. Yani ayın soğumasının nedeni, tıpkı güneş sisteminin diğer tüm yıldızları gibi iç ateşlerinin tamamıyla sönmesinden kaynaklanıyor. Sonuç olarak, hangi nedene bağlı olursa olsun dünyamız bir gün soğuyacak, yalnız bu soğuma yavaş yavaş gerçekleşecek. O zaman neler yaşanacak? Uzunluğunu kestiremediğimiz bir sürecin sonunda, ılıman iklim kuşağındaki bölgeler, tıpkı kutuplar gibi oturulamayacak hale gelecek. Bu durumda, insan topluluklarının da tıpkı hayvan sürüleri gibi, güneş ışınlarını

daha doğrudan alan bölgelere çekilmeleriyle büyük bir göç yaşanacak. Avrupa, Orta Asya, Kuzey Amerika, Okyanusya ve Güney Amerika boşalacak. Bitki örtüsü insanoğlunu izlerken, flora da fauna ile birlikte Ekvator'a doğru kayacak. Orta Amerika ve Afrika yerleşime en uygun bölgeler haline gelecek. Laponlar ve Samoyedler Akdeniz kıyılarına kutup ikliminin hakim olduğunu görecekler. O dönemde, Ekvator bölgelerinin dünya nüfusunu barındırmaya ve beslemeye yeteceğini kim iddia edebilir ki? Oysa, öngörülü doğa, göç eden bitkilerin ve hayvanların sığınabilmesi amacıyla daha bugünden Ekvator'un altında yeni bir kıtanın temellerini atmaları için tekhücrelileri görevlendirmiş bulunuyor. Dostlarım, bu konulara sıklıkla kafa yoruyorum, bir gün dünyanın çehresinin tamamıyla değişeceğine, yeni kıtaların yükselmesiyle, denizin eskileri suları altında bırakacağına ve gelecek yüzyıllarda, yeni Kolombların, sular altına gömülmüş olan Amerika, Asya ve Avrupa'dan geriye kalanları bulabilmek için, Chimboraço, Himalaya ya da Montblanc adalarını keşfe çıkacaklarına inanıyorum. Ardından, bu yeni kıtalar da oturulamayacak hale gelecekler; ısının tıpkı ruhu kendisini terk eden bir bedeninki gibi düşmesiyle, sonsuza dek olmasa da, bir süre için dünyada yaşam sona erecek. Belki de o zaman dinlenmeye çekilecek olan gezegenimiz, bir gün bu ölümden daha üstün koşullarda yeniden doğmak için yararlanacak! Ancak dostlarım, tüm bunlar her şeyin yaratıcısının sırlarıdır, belki de tek-hücrelilerin çalışmaları konusunda, geleceğin sırlarıyla ilgili olarak biraz fazla ileri gittim." "Sevgili dostum Cyrus," diye karşılık verdi

Gedeon Spilett, "bu teorilerin benim için vahiylerden bir farkı yok, ve bir gün gerçekleşeceklerine inanıyorum."

"Bu Tanrının bileceği bir şey," dedi Mühendis.

"Bunların hepsi iyi güzel de," dedi söylenenleri büyük bir dikkatle dinlemiş olan Pencroff, "söyler misiniz Bay Cyrus,

Lincoln Adası da sizin tekhücrelileriniz tarafından mı yapıldı?"

“Hayır,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “ada tamamıyla volkanik kökenli.”

“Yani, bir gün ortadan kaybolacak?” “Muhtemelen.”

“Umarım o sırada biz de üzerinde olmayız.” “Hayır, buna emin olabilirsiniz, Pencroff, burada ölmeye niyetli olmadığımıza ve belki de, buradan kurtulmanın bir yolunu bulacağımıza göre, o sırada adada olmayacağız.”

“Bu arada,” diye karşılık verdi Gedeon Spilett, “yerleşme çalışmalarımızı sanki sonsuza dek burada kalacakmışız gibi sürdürelim. İşleri asla yarım bırakmamak gerekir.”

Bunlar sohbetin son sözleri oldu. Yemek sona ermişti. Keşif yolculuğuna devam eden Sömürgeliler, bir süre sonra bataklık bölgenin sınırına ulaştılar.

Adayı güneydoğuda kemer yaparak sonlandıran kıyıya dek uzanan bu bataklığın yüzölçümü yaklaşık yirmi bin kareydi. Zemin, sayısız bitki kalıntılarıyla karışmış killi silisli bir balçıktan oluşuyordu. Üzeri ketencikler, hasırotlan, nemse saparnalar, sandalye sazları ve sağda solda kalın bir döşemelik kumaş gibi yayılan otlaklarla kaplıydı. Buzlu su birikintileri dört bir yanda, güneş ışınlarıyla parıldıyordu. Bu su birikintileri ne yağmurlardan, ne de ani bir yükselmeyle taşan nehir sularından kaynaklanıyordu. Bu bataklığın yeraltı sızıntılarından beslendiği sonucuna varılabilirdi. Hatta, aşırı sıcaklarda, havanın sıtmaya neden olan miyasmalarla dolacağından kaygılanılabilirdi.

Su otlarının üzerindeki durgun su yüzeyinde binlerce kuş uçuşuyordu. Tecrübeli bataklık avcıları tek bir mermilerini dahi boşa harcamayacaklardı. Sürüler halinde yaşayan ve fazla ürkek olmayan vahşi ördekler, bağırtlaklar ve su çulluklar çok yakınlarından uçuyorlardı.

Kuşlar birbirlerine o denli yakın bir şekilde süzülüyorlardı ki, bir tüfek mermisi birkaç düzinesini birden haklamaya yeterdi.

Yine de, onları ok darbeleriyle avlamakla yetindiler. Sonuç istendiği gibi olmasa da, sessiz oklar, bir tüfek patlamasının bataklığın dört bir yanına dağıtacağı bu kuşlan ürkütmeme avantajına sahipti. Bu durumda, avcılar Harbert'ın, beyaz bedenlerine, yeşil başlarına, siyah, beyaz, kızıl kanatlarına ve yassı gagalarına bakarak ‘akkuşaklı ördek' olarak adlandırdığı bir düzine ördek avlamakla yetindiler. Ustalığını gösteren Top, isimleri adanın bu bataklık bölümüne verilen bu kuşların yakalanmasında büyük katkılar sağladı. Sömürgeliler bu bölgede bol miktarda su kuşu avlama olanağına sahiptiler. Zamanı gelip de adanın bu bölümü daha uygun koşullar altında gözlemlendiğinde, bu kuş türlerinden birçoğunu evcilleştiremeseler de, en azından gölün kıyısında yaşamaya alıştırabilirlerdi, bu durum kuşların tüketicilerin ellerinin altında olmalarını sağlayacaktı.

Akşam beşe doğru, Cyrus Smith ve arkadaşları evlerinin yolunu tuttular, Tadorn'sfens'i (Akkuşaklı Ördek Bataklığı'nı) aşarak, Mercy'nin buzdan köprüsünü geçtikten sonra, saat sekizde Granite-house'a ulaştılar.

22

Bu soğuk havalar, birkaç gün önce saptanan en düşük ısının altına düşmeden, 15 Ağustosa dek sürdü. Hava sakin olduğunda, bu düşük ısılara kolayca katlanılabiliyordu; ancak rüzgar estiğinde, yetersiz giyinmiş olan bu insanlar soğuktan çok fazla etkileniyorlardı. Pencroff, Lincoln Adası'nın kürkleri beş para etmeyen tilkiler ve foklar yerine birkaç ayı ailesine ev sahipliği yapmamasına üzülüyordu.

“Ayılar,” diyordu, “genellikle sıkı giyinirler, onlardan bu kış için bedenlerini saran sıcak paltolarını bana ödünç vermelerinden başka bir şey istemeyecektim.”

“Ama,” diye karşılık verdi Nab gülerek, “belki ayılar paltolarını sana vermeyi kabul etmezlerdi. Bu hayvanlar Saint-Martin'lere benzemezler!”

“Onları zorlayacaktım, Nab,” diye yanıtladı

Pencroff oldukça otoriter bir ses tonuyla.

Ancak bu korkunç etoburlar adada yaşamıyorlardı, ya da en azından şimdiye kadar kendilerini göstermemişlerdi.

Bununla birlikte, Harbert, Pencroff ve Gazeteci Grande-Vue Yaylası'na ve ormanın yakınlarına tuzak kurmayı ihmal etmediler. Denizci'nin düşüncesine göre, yeni tuzaklar ziyaret edecek hayvanlar ister kemirgen ister etobur olsunlar, Granite-house'da oldukça iyi ağırlanacaklardı.

Bu tuzakların kurulması oldukça basitti: Toprağa kazılan çukurların dibine kokularıyla hayvanların dikkatini çekecek yemler yerleştirildikten sonra, üzerleri dallar ve otlarla kapatılıyordu. Ayrıca rastgele değil, dörtayaklıların sık sık gezinerek yoğun ayak izleri bıraktıklar noktalara kazıldıklarını belirtmek gerekir. Sürekli olarak kontrol edilen tuzaklarda ilk günlerde, daha önce Mercy'nin sağ kıyısında rastlanan

culpeux'lerle karşılaşıldı.

“Ah, yine onlar! Bu adada bu tilkilerden başka bir şey yok mu!” diye haykırdı, üçüncü kez aynı hayvanları çukurdan çıkarmanın ezikliğini yaşayan Pencroff. “Bunlar hiçbir işe yaramaz!”

“Hayır,” dedi Gedeon Spilett. “işe yanyorlar!” “Neye yarıyorlar?”

“Diğerlerini çekebilmek için yem olmaya!” Gazeteci haklıydı, ve tuzaklar o andan itibaren tilki etleriyle dolduruldu.

Bu tuzakların yanı sıra, Denizci curry-jonc liflerinden ağlar yapmıştı, ve bu ağlar tuzaklardan daha çok işe yarıyordu. Tavşanlığın konuklarından birinin ağlara takılmadığı günler çok nadirdi. Ancak av neredeyse hep aynıydı, yine de Nab'ın çeşitli sosları sayesinde, kimse bu durumdan yakınmıyordu.

Ağustos ayının ikinci haftasında, tuzaklarda culpeux'lerden daha faydalı hayvanlar bulundu. Bunlar, daha önceden gölün kuzeyinde rastladıkları yaban domuzlarıydı. Pencroff bu hayvanların yenilebilir türden olup olmadıklarını sormaya gerek duymadı. Yenilebilir oldukları, Amerika ya da Avrupa'daki domuzlara benzerliklerinden anlaşılıyordu.

“.Ama seni uyarmak isterim,” dedi Harbert, “bunlar domuz değil, Pencroff.”

“Evlat,” diye karşılık verdi Denizci, tuzağın üzerine eğilip bu hayvanlardan birini çıkarırken, “bırakın ben onları domuz olarak adlandırayım!”

“Ama neden?”

“Çünkü bu hoşuma gidiyor!”

“Yani domuzları çok mu seviyorsun, Pencroff?”

“Hem de fazlasıyla,” diye karşılık verdi Denizci, “özellikle ayaklarını, dört yerine sekiz ayakları olsaydı, onları iki kat daha fazla sevecektim!”

Bahsi geçen hayvanlara gelince, bunlar familyanın dört

cinsinden birine mensup olan yaban domuzlarıydı, ve hatta koyu renkleri ve hemcinslerinin ağızlarını süsleyen köpek dişlerinden yoksun olmalarıyla tanınan ‘tajassous' türündendiler. Genellikle sürüler halinde yaşayan bu yaban domuzlarının adanın ormanlık bölgelerinde bol miktarda bulunmaları olasıydı. Başlarından ayaklarına kadar her yanları yenilebilir nitelikteydi, ve Pencroff daha fazlasını istemiyordu.

15 Ağustos günü, kuzeybatıdan esen sert bir rüzgarla hava aniden değişti. Isının birkaç derece yükselmesiyle, gökyüzünde toplanan buhar kümeleri kara dönüşmekte gecikmedi. Tamamı beyaz bir örtüyle kaplanan ada, sakinlerine yeni bir manzara sunuyordu. Günler boyunca, lapa lapa yağan bu karın yüksekliği kısa süre içinde, iki ayağa ulaştı. Bir süre sonra, rüzgarın sertleşerek büyük bir şiddetle esmeye başlamasıyla, Granite-house'un tepesinden, sığ kayalıklara doğru gürüldeyen denizin sesi duyuluyordu. Bazı köşelerde, hava burgaçları oluşuyor, ve kar onların içinde yüksek sütunlar oluşturarak, tabanlar üzerinde fır dönen hortumları andırıyordu. Yine de, adayı kuzeybatıdan döven kasırga, konumundan dolayı Granite-house'u doğrudan etkilemiyordu. Ancak, en az kutuplardaki kadar korkunç olan bu rüzgarın ortasında, ne kadar isteseler de dışarı çıkamayan Cyrus Smith ve arkadaşları, ağustosun 20'sinden 25'ine kadar içeride mahsur kaldılar. Ağaçları muhtemelen hasar görmüş olan Jakamar Ormanları'ndan fırtınanın uğultuları yayılıyordu. Hiç kuşku yok ki, birçok ağaç kökünden sökülmüş olmalıydı; ancak Pencroff onları devirmek zahmetine katlanmayacağını düşünerek kendini teselli ediyordu.

“Rüzgar odunculuk yapıyor, bırakalım yapsın,” diye tekrarlıyordu.

Zaten, rüzgarı engellemenin hiçbir yolu yoktu.

Granite-house'un konukları, kendilerine böylesine sağlam ve

sarsılmaz bir barınak bahşettiği için Tanrıya büyük bir minnet duydular! Cyrus Smith de bu teşekkürlerden kendisine düşen payı aldı; ama sonuç olarak bu geniş mağarayı doğa kazmış, o yalnızca keşfetmişti. Fırtınanın darbeleri güvenlik içinde yaşadıkları bu barınağa ulaşamazdı. Eğer Gran-de-Vue Yaylası'na tuğladan ve ağaçtan bir ev inşa etmiş olsalardı, hiç şüphesiz kasırganın öfkesine dayanamayacaktı. Kıyıyı öfkeyle döven dalgaların gürültüsüne bakılırsa, adacığın üzerinden aşan dalgaların Peribacaları'nı da oturulmaz hale getirdiği anlaşılabilirdi. Oysa ne dalgaların ne de rüzgarların etkileyemediği Granite-house'da hiçbir şeyden kaygılanmaya gerek yoktu.

Birkaç gün süren bu zorunlu hapis sırasında boş durmayan Sömürgeliler, depoda tahta parçalar haline getirilmiş olarak stoklanan odunları bolca kullanarak oldukça dayanıklı masa ve iskemleler yaptılar. Biraz ağır olan bu mobilyalar temel özellikleri olan hafiflik ve kolay taşınabilirliklerinden kaynaklanan isimlerini pek de hak etmiyorlardı, yine de onları Boule mobilyalarıyla bile değiştirmeyi düşünmeyen Nab ve Pencroff eserleriyle büyük gurur duyuyorlardı.

Marangozluk görevlerinin sona ermesiyle, bu kez sepetçilik işine giriştiler, bu yeni üretimde de hiç de fena sayılmazlardı. Gölün kuzeyindeki buruna doğru, lal rengi sorgunların bol miktarda yetiştiği bereketli bir sorgun ağaçlısı keşfetmişlerdi. Yağmur mevsimi bastırmadan önce, Pencroff ve Harbert bu yararlı ağaççıkları kesmişler ve dallarına uygun şekilleri vererek kullanıma hazır hale getirmişlerdi. Ilk ürünler biraz biçimsiz de olsa, daha önceden görmüş oldukları modelleri anımsayarak kafalarında canlandıran, birbirleriyle rekabet eden işçilerin zeka ve yetenekleri sayesinde, çeşitli büyüklükteki sepetler koloninin malzeme deposundaki yerlerini aldılar. Nab özel olarak hazırlanan sepetlerin içine topladığı köksapları, çam fıstıklarını

ve yalancı kardeşkanı ağacının köklerini yerleştirdi.

Ağustos ayının son haftasında, hava yeniden değişti. Isı biraz düştü ve fırtınanın durulmasıyla Sömürgeliler kendilerini dışarıya attılar. Kumsalın üzeri iki ayak yüksekliğinde karla kaplıydı, yine de, sertleşmiş bu karın üzerinde fazla zorlanmadan yürünebiliyordu. Cyrus Smith ve arkadaşları Grande-Vue Yaylası'na çıktılar.

Manzara nasıl da değişmişti!Özellikle kozalaklıların yoğun olarak bulundukları bölgede, yemyeşil bıraktıkları ağaçlar şimdi tek renkli bir örtünün altında gizleniyorlardı. Franklin Tepesi'nden kıyıya dek uzanan göl, nehir, ormanlar, çayırlıklar, kumsallar, her şey bembeyazdı. Mercy'nin suları, suların her yükselip alçalmasında gürültüyle çatırdayarak kırılan buzdan bir kubbenin altında akıyorlardı. Gölün sert yüzeyinde, ördekler, su çullukları, yaban ördekleri, penguenler gibi çok sayıda su kuşu sürüler halinde uçuşuyorlardı. Aralarından şelalenin yaylanın sınırına döküldüğü kayalar buzlada kaplıydı. Sular, bir Rönesans sanatçısının düşlerinden çıkmışçasına olağanüstü bir çörtenden dökülüyordu. Kasırganın ormana vermiş olduğu zarar hakkında henüz bir tahmin yürütülemiyordu, bunu öğrenmek için yoğun kar tabakalarının erimesini beklemek gerekiyordu.

Bu arada, Gedeon Spilett, Harbert ve Pencroff, tuzaklarını kontrole gitme fırsatı bulmuşlardı. Ancak üzerlerini kaplayan karların altından tuzakları bulmalan hiç de kolay olmadı. Hatta tuzaklardan birinin içine yuvarlanmamak için oldukça dikkatli bir şekilde ilerlediler, çünkü kendi tuzağına düşmek tehlikeli ve bir o kadar da utanç verici bir durumdu! Yine de, sonunda can sıkıcı bir olayla karşılaşmadan, tuzaklarını hiç dokunulmamış bir halde buldular. İçlerine tek bir hayvan dahi düşmemişti, bununla birlikte, çevrelerinde aralarında oldukça net hir şekilde fark edilen cırnak izlerinin de bulunduğu pek çok iz vardı. Harbert hiç tereddüt etmeden buradan kediğiller cinsinden bazı

etoburların geçmiş olduğunu belirtti, bu durum Mühendis'in adada vahşi hayvanlar bulunabileceği konusundaki öngörüsünü doğruluyordu. Hiç kuşku yok ki Far-West'in sık ormanlarında yaşayan bu yırtıcı hayvanlar, açlığın etkisiyle Grande-Vue Yaylası'na kadar inerek yiyecek aramak zorunda kalmışlardı. Belki de Granite-house'un konuklarını hissediyorlardı.

“Peki, bu kediğiller sözcüğü ne anlama geliyor?”

“Çevrede kaplanlar var,” diye yanıtladı Harbert.

“Bu hayvanların yalnızca sıcak ülkelerde yaşadıklarını sanıyordum.”

“Yeni kıtada,” diye karşılık verdi Genç Çocuk, “Meksika'dan Buenos Aires'in pampalarına kadar kaplanlara rastlamak mümkün. Lincoln Adası da La Plata bölgesiyle aynı enlem derecesinde bulunduğuna göre, çevrede kaplanların dolaşmasında şaşılacak bir şey yok.”

“O halde” diye yanıtladı Pencroff, “dikkatli olalım.”

Bu arada, yükselen ısı buzları eritmeye başlamış, ardından gelen yağmurun çözücü etkisiyle beyaz tabakalar kaybolmaya yüz tutmuşlardı. Kötü havaya rağmen, Sömürgeliler çam fıstığı, yalancı kardeşkanı ağacı kökleri, kök-saplar ve akağaç özsuyu gibi bitkisel; tavşan, aguti ve kanguru gibi hayvansal gıda ihtiyaçlarını karşılamışlardı. Bu amaçla ormanda düzenledikleri av partilerinde, son kasırganın yerle bir ettiği çok sayıda ağaçla karşılaşmışlardı. Hatta Denizci ve Nab, birkaç ton yakıt getirmek amacıyla, taşkömürü madenlerine kadar uzandıklarında, rüzgardan bir hayli hasar gören çanak çömlek fırını bacasının en az altı ayak aşağıya indiğini fark etmişlerdi.

Kömürle birlikte, buzları çözülen Mercy'nin akıntısından yararlanılarak yapılan birçok sal seferiyle, Granite-house'un odun ihtiyacı da karşılanmıştı. Büyük soğuklar dönemi henüz sona ermemiş olabilirdi.

Aynı şekilde Peribacaları'na da bir keşif gezisi düzenlendi,

Sömürgeliler fırtına sırasında orada bulunmadıkları için kendilerini oldukça şanslı saydılar. Rüzgarın etkisiyle kabararak adacığın üzerinden aşan ve büyük bir şiddetle koridorlara dolan deniz, büyük hasarlara yol açmış, dehlizler yarı yarıya kumun altına gömülürken, kayaların üzeri su yosunlarıyla kaplanmıştı. Nab, Harbert ve Pencroff, kah avlanıp kah yakıt ihtiyacını karşılarlarken, Peribacaları'nı düzenlemeye giden Cyrus Smith ve Gedeon Spilett, kumların altında kaldıkları için suyla temastan korunmuş olan demir ocağını ve fırınları neredeyse hiç zarar görmemiş bir halde buldular.

Yakıt takviyesi boş yere yapılmamıştı. Sömürgelilerin dondurucu soğuklarla işleri henüz bitmemişti. Bilindiği gibi, kuzey yarımkürede Şubat ayında büyük ısı düşüşleri kaydedilmekteydi. Buna göre, güney yarımkürede de, Kuzey Amerika'nın Şubatı'na denk düşen ağustos ayında aynı iklim koşullarının yaşanacağı tahmin edilebilirdi.

Ayın 25'ine doğru, peş peşe yağan kar ve yağmurun ardından, rüzgarın güneydoğudan esmeye başlamasıyla, hava aniden son derece soğudu. Mühendis'in tahminlerine göre, termometre sıfırın altında en az sekiz eksi dereceyi (22,22 santigrat) gösteriyor olmalıydı, ve sert bir rüzgarla daha da katlanılmaz hale gelen bu şiddetli soğuk günlerce devam etti. Sömürgeliler yeniden Granite-house'da mahsur kaldılar, ve içerideki havanın yenilenmesini sağlayacak olan dar bir aralık dışında, ön cephenin tüm açıklıklarını sıkıca kapatmalarından dolayı mum tüketimi bir hayli arttı. Sömürgeliler mumlardan tasarruf etmek için, çoğunlukla bol miktarda yakıda takviye edilen sobaların ışığıyla idare ettiler. Birçok defa, yükselen suların buz bloklarını yığdığı kumsala inmişler, Granite-house'a dönmekte gecikmemişlerdi,.ve merdivenin dikmelerine tutunmak da oldukça zor ve acı vericiydi. Bu dondurucu soğukta, basamaklar parmaklarını yakıyordu.

Granite-house'un konuklarının bu zorla alıkonulmadan doğan boş zamanlarını doldurmaları gerekiyordu. Cyrus Smith kapalı alanda yapılabilecek bir işe girişti.

Bilindiği gibi, Sömürgeliler elinde akağacı derinlemesine keserek elde ettikleri özsudan başka bir şeker kaynağı yoktu. Mutfak işlerinde sıvı halde kullandıkları bu özsuyu kaplarda biriktirmek onlara yetiyordu, ve bu sıvı bekledikçe beyazlaşarak şurup kıvamına geliyordu.

Ancak daha iyisi de yapılabilirdi, ve bir gün Cyrus Smith arkadaşlarına şimdi sıranın arıtım işçiliğine geldiğini bildirdi.

"Arıtım!" diye karşılık verdi Pencroff, "sanırım sıcak bir iş?"

"Hem de fazlasıyla!" diye yanıtladı Mühendis.

"O zaman tam mevsimindeyiz!" dedi Denizci.

Bu arıtma sözcüğü akıllara makineler ve işçilerle dolu karmaşık bir fabrikanın gerekliliğini getirmesin. Hayır! Bu sıvıyı billurlaştırmak için, oldukça basit bir işlemle saflaştırmak yeterliydi. Büyük toprak kapların içine konup ateşin üzerine yerleştirildiğinde, buharlaşma sonucunda, kısa süre içinde yüzeyinde bir köpük belirdi. Bu tabakanın kalınlaşmaya başlamasıyla, Nab sıvıyı tahta bir spatula ile karıştırdı, bu işlem buharlaşmayı hızlandırarak sıvının ağır bir tat almasını engellemek amacını taşıyordu.

Harıl harıl yanarak işleme tabi tutulan madde kadar, işlemi gerçekleştirenlere de keyif veren bu ateşte kaynatılan sıvı, birkaç saat içinde yoğun bir şurup kıvamını aldı. Bu şurup, daha önceden aynı mutfak fırınında üretilerek çeşitli şekiller verilen kil kalıplara döküldü. Ertesi gün soğuyan bu şurup kalıpların şeklini aldı. Bu, sarı kızıl renkli ama saydam ve oldukça lezzetli bir şekerdi.

Soğuğun etkisinin eylülün ortasına kadar devam etmesiyle, Granite-house'un tutsaklar bu esaretin oldukça uzun sürdüğünü düşünmeye başladılar. Neredeyse her gün dışarı çıkmayı

deniyor, ancak gezintilerini fazla uzatmıyorlardı. Bu durumda, sürekli olarak Granite-house'un iç düzenlemesiyle meşgul oluyor, çalışırken sohbet ediyorlardı. Cyrus Smith arkadaşlarını hemen her konuda bilgilendirirken, onlara özellikle bilimin pratik uygulamalarından söz ediyordu. Sömürgelilerin kütüphaneleri yoktu; ama Mühendis sayfalarını karıştırarak tüm sorularının karşılıklarını buldukları, her zaman yanıt vermeye hazır bir kitaptan farksızdı. Zaman böylece geçip giderken bu yürekli insanlar gelecekten hiç kaygı duymazmış gibi görünüyorlardı.

Ancak, artık bu tutsaklığın sonu yaklaşmıştı. Hepsi sabırsızlıkla, ilkbaharı değilse de, en azından bu katlanılmaz soğukların sona ermesini bekliyorlardı. Ellerinde bu düşük ısılara karşı kendilerini koruyacak olan kalın giysileri olsa, kum tepelerine ya da Tadornes Bataklığı'na ne keşif gezileri yapacaklardı! Av hayvanlarına yaklaşması kolay olacağından, av partileri hiç kuşkusuz çok bereketli geçecekti. Ancak herkesin kol gücüne ihtiyacı olan Cyrus Smith, kimsenin sağlığını tehlikeye atmamaya dikkat ediyor, ve tavsiyeleri dinleniyordu.

Ama Pencroffu saymazsak, bu tutsaklıktan en çok sıkılan Top'tu. Granite-house sadık köpeğe dar geliyordu. Bir odadan diğerine gidip gelirken, kendince orada tıkılıp kalmaktan ne kadar sıkıldığını gösteriyordu.

Cyrus Smith, denizle bağlantılı olan ve ağzı deponun dibine açılan karanlık kuyuya yaklaştığında, Top'un garip uğultular çıkardığına birçok kez tanık olmuştu.Üzeri tahta bir panoyla örtülü olan bu deliğin etrafında dönüp duruyor, hatta bazen onu kaldırmak istermişçesine patilerini panonun altına sokuyordu. Öfkesini ve kaygısını belirtmek ister gibi ilginç bir şekilde uluyordu.

Köpeğin bu tavırlarını defalarca gözlemleyen Mühendis, kendi kendine bu dipsiz kuyuda, bu zeki hayvanı bu derece etkileyecek

ne olabileceğini soruyordu. Denize açıldığından hiç şüphe duyulmayan bu kuyu, adanın temelinde dar dehlizlere mi ayrılıyordu? Başka mağaralarla bağlantısı olabilir miydi? Bir deniz yaratığı ara sıra dinlenmek için bu kuyunun dibine mi geliyordu? Bu durumu nasıl açıklayacağını bilemeyen Mühendis, bu işte bir gariplik olduğunu düşünmekten kendini alamıyordu. Her olayı bilimsel gerçekliklere dayanarak izah etmeye alışık olduğundan, doğaüstü yorumlara kapılmayı kendine yakıştıramıyordu; ancak kuyu da kaygı uyandıracak bir şey olmasa, vaktini aya doğru havlamakla geçiren köpeklere benzemeyen Top gibi akıllı bir hayvanın bu kuyuyu koklayıp, dinleyerek yoklamakta inat etmesi nasıl açıklanabilirdi? Top'un davranışları Mühendis'in kafasını kendisine bile itiraf edemeyecegi ölçüde karıştırıyordu.

Ne olursa olsun, belki de sadece Top'un huysuzluğundan kaynaklanan bu karmaşık düşüncelerini arkadaşlarına yansıtmak istemeyen Mühendis, izlenimlerini yalnızca Gedeon Spilett ile paylaşıyordu.

Nihayet soğuk havanın etkisi azaldı. Yağmurlar, dolular yağmaya, karla karışık boralar ve rüzgarlar etkisini göstermeye devam etseler de, bu kötü havalar uzun sürmeyecekti. Buzlar çözülüp karlar erimiş, kumsal, yayla, Mercy kıyıları ve orman yeniden yürümeye elverişli hale gelmişti. Granite-house'un, ilkbaharın gelişinden büyük mutluluk duyan konukları, artık yalnızca yemek ve uyku saatlerini orada geçiriyorlardı.

Eylül ayının ikinci yarısında sık sık ava çıkıldı, bu durum Pencroff'un Cyrus Smith'in sözünü verdiğini iddia ettiği ateşli silahlan yeni bir inatla talep etmesine yol açtı. Ancak, işe yarar bir tüfeğin yapımı için özel bir düzeneğin olması gerektiğini iyi bilen Mühendis, ona pek fazla aldırmıyor ve bu işi sürekli olarak daha ileri bir tarihe erteliyordu. Zaten Harbert ve Gedeon Spilett'in, agutiler, kangurular, sudomuzları, güvercinler,

toykuşları, yabani ördekler, su çullukları gibi kıllı ya da tüylü her tür lezzetli av hayvanını oklarıyla vuracak kadar usta atıcılar haline geldiklerini gözlemliyor ve sonuç olarak acele etmeye gerek olmadığını düşünüyordu. Ancak inatçı Denizci meseleye böyle yaklaşmıyordu, ve istediğini yapmadan Mühendis'i rahat bırakmayacaktı. Zaten, Gedeon Spilett de onu destekliyordu.

“Ada tahmin ettiğimiz gibi vahşi hayvanlar barındırıyorsa, onlarla mücadele etmenin ve yok etmenin yollarını aramalıyız. Zamanı geldiğinde, bunun ilk ödevimiz olması gerektiğine inanıyorum.”

Ancak o sırada Mühendis'in zihnini kurcalayan ateşli silah üretimi değil, giysi sorununu nasıl halledeceğiydi. Sömürgelilerin üzerlerindeki elbiselerle kışı geçirmişlerdi; ancak gelecek kışı onlarla idare etmeleri mümkün değildi. Ne pahasına olursa olsun, etoburlarının derilerinden ya da gevişgetirenlerin yünlerinden yararlanmaları gerekiyordu, ve muflonları da olduğuna göre, koloninin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yetiştirilecek bir sürünün oluşturulmasını hedeflemek uygundu. Adanın herhangi bir noktasında, evcil hayvanlar için bir ağıl, kümes hayvanları için bir kümes hazırlanmalı, yani tek kelimeyle bir tür çiftlik oluşturulmalıydı, işte yaz mevsimi boyunca, hayata geçirilmesi gereken iki önemli proje bunlardı.

Sonuç olarak, ilerde kurmayı planladıkları bu çiftliğin altyapısını oluşturmak için, Lincoln Adası'nın bilinmeyen bölgelerine, yani ağzından, Serpentine Yarımadası'nın ucuna dek Mercy'nin sağ kıyısı boyunca uzanan ormanlara ve batı kıyısının tamamına acil olarak keşif gezileri düzenlemeliydiler. Ancak bunun için, havanın iyice düzelmesini beklemek gerekiyordu, ve bu keşif gezisinden faydalı sonuçlar alınabilmesi için daha bir ay geçmesi gerekiyordu.

Belli bir sabırsızlıkla keşif günü beklenirken meydana gelen bir olay, Sömürgelilerin adanın tamamının keşfi konusundaki

isteklerini daha da artırdı.

24 Ekim günü, Pencroff her zaman düzenli olarak yemlerle doldurduğu tuzaklarını kontrole gittiğinde, içlerinden birinde sofralarına layık üç hayvan buldu. Bunlar dişi bir yabandomuzu ve iki yavrusuydu.

Bu muhteşem avın etkisiyle kendinden geçmiş bir halde Grarıite-house'a döndüğünde, her zamanki gibi avının dökümünü yaptı.

"Haydi bakalım! Mükemmel bir ziyafet çekeceğiz, Bay Cyrus!" diye haykırdı. "Siz de Bay Spilett, siz de bu ziyafete katılacaksınız!" "Elbette," diye karşılık verdi Gazeteci, "ancak önce ne yiyeceğimi öğrenmek isterim." "Süt domuzu."

"Ah! Demek süt domuzu, öyle mi Pencroff? Ben de halinize bakarak, içi doldurulmuş bir keklik getirdiğinizi sanmıştım!"

"Nasıl yani?" diye haykırdı Pencroff. "Süt

domuzunu hafife mi alıyorsunuz?"

"Hayır," diye yanıtladı Gedeon Spilett, hiçbir coşku belirtisi göstermeden, "yeter ki her gün yabandomuzu yemeyelim..."

"Çok iyi, işte bu çok iyi Bay Gazeteci," diye karşılık verdi, avının değerinin düşürülmesini hazmedemeyen Denizci, "işi yokuşa sürüyorsunuz! Yedi ay önce, adaya ilk çıktığımızda, böyle bir avı görmekten çok mutlu olurdunuz!. .."

"Işte, işte bu," diye yanıtladı Gazeteci. "İnsanoğlu ne mükemmeldir, ne de kanaatkâr." "Tamam," diye devam etti Pencroff, "umarım Nab onun kıymetini bilecektir. Bakın! En fazla üç aylık olan şu iki yabandomuzu, en az bıldırcınlar kadar körpeler! Haydi, Nab gel! Hazırlıklara ben de eşlik edeceğim."

Ve beraberindeki Nab ile mutfağa yönelen Denizci, yemek hazırlıklarına girişti.

Herkes onları kendi hallerine bırakarak, yemeği kendi usullerince hazırlamalarına izin verdi. Nab ve Pencroff sofrayı

harika bir şekilde donattılar, mönüde iki yavru yabandomuzu, kanguru çorbası, jambon füme çamfıstığı, yalancı kardeşkanı ağacının bekletilmiş özsuyu Oswego çayı, yani en leziz yiyecekler vardı; ancak bu yemekler arasında en mükemmeli buğulaması yapılmış, ağızlara layık yabandomuzlarıydı.

Saat beşte, Granite-house'un salonunda, akşam yemeği servisi yapıldı. Sofranın üzerinde tüten kanguru çorbası harikaydı.

Çorbanın ardından, Pencroff'un kendi elleriyle keserek herkese iri parçalar halinde bölüştürdüğü yabandomuzları geldi.

Bu süt domuzları gerçekten çok lezzetliydiler, Pencroff kendi payını büyük bir iştahla silip süpürürken, aniden ağzından küfürler döküldü.

“Ne oldu?” diye sordu Cyrus Smith.

“Ne mi oldu ... ne mi oldu... dişlerimden biri kırıldı!” diye karşılık verdi Denizci.

“Nasıl yani? Yabandomuzlarınızın içinde çakıl taşları mı vardı?" dedi Gedeon Spilett.

“Sanırım öyle,” diye yanıtladı Pencroff, dudaklarının arasından bir azı dişine mal olan nesneyi çıkartarak.

Bu çakıl taşı degil, bir mermi çekirdeğiydi.

İKİNCİ BÖLÜM

SAHİPSİZ

1

Balonun yolcularının Lincoln Adası'na sürüklenmelerinin üzerinden tamı tamına yedi ay geçmişti. O günden beri, yapılan tüm araştırmalara rağmen hiç kimseyle karşılaşılmamış, adada geçmişte ya da bu dönemde insanların yaşadığım belirten tek bir dumana, ya da insan elinden çıktığı anlaşılan tek bir esere dahi rastlanmamıştı. Yalnızca bugün değil, ortaya çıktığı dönemden beri, bu adada hiç kimsenin yaşamadığı söylenebilirdi. Işte şimdi, savunmasız bir kemirgenin vücudundan çıkan basit bir mermi çekirdeği, tüm bu varsayımları boşa çıkarıyordu!

Gerçekten de bu mermi ateşli bir silahtan çıkmıştı, insanoğlundan başka hangi canlı bu silahı kullanabilirdi?

Pencroff'un masanın üzerine bıraktığı mermi çekirdeğine, arkadaşları büyük bir şaşkınlıkla baktılar. Önemsizmiş gibi görünse de oldukça ciddi sonuçlara yol açabilecek olan bu olay, bir anda tüm düşüncelerin üzerinde yoğunlaşmasına neden olmuştu. Doğaüstü bir yaratığın aniden ortaya çıkması bile onları bu derece etkilemeyecekti.

Cyrus Smith, şaşırtıcı olduğu kadar hiç beklenmedik bir anda ortaya çıkan bu olayla ilgili varsayımları sıralamakta hiç tereddüt etmedi. Mermiyi elinde evirip çevirerek, baş parmağıyla işaret parmağı arasında gezdirdi. Sonra:

“Pencroff,” dedi, “bu kurşunun yaraladığı yaban domuzunun en fazla üç aylık olduğundan emin misiniz?”

“Evet, Bay Cyrus,” diye yanıtladı Pencroff. “Onu çukurda bulduğumda, hâlâ annesinin memesini emiyordu.”

“O halde,” dedi Mühendis, “bu durum son üç ay içinde Lincoln Adası'nda bir tüfeğin ateşlendiğini kanıtlıyor.”

“Ve,” diye ekledi Gedeon Spilett, “bir mermi çekirdeğinin, öldürücü olmasa da bu yavruya isabet ettiğini.”

“Kesinlikle,” diye devam etti Cyrus Smith, “bu olaydan çıkarmamız gereken sonuçlar şöyle sıralanabilir: Ya adada bizden önce yaşayanlar vardı, ya da son üç ay içinde birileri karaya çıktı. Bu adamların buraya isteyerek mi, yoksa bir kaza sonucu mu geldikleri konusu daha sonra açıklığa kavuşacak. Kim olduklarına gelince, elimizde Avrupalı mı yoksa Malezyalı mı, bizim ırkımıza dost mu, düşman mı olduklarına dair hiçbir bilgi yok, hâlâ adada olup olmadıklar konusu için de aynı şey geçerli. Ama bu soruların yanıtlar bizi o kadar yakından ilgilendiriyor ki, uzun süre belirsizlik içinde beklememiz mümkün değil.”

“Hayır! Yüz kere, bin kere hayır!” diye haykırdı Denizci masadan kalkarak. “Lincoln Adası'nda bizden başka kimse yok! Ada büyük değil, eğer burada birileri yaşasaydı, onları çoktan fark etmiş olurduk!”

“Gerçekten de, bunun aksi oldukça şaşırtıcı olurdu,” dedi Harbert.

“Ancak,” diye karşılık verdi Gazeteci, “bu yaban, domuzunun bedeninde bir mermiyle doğması daha da şaşırtıcı olurdu!”

“Geriye bir tek Pencroff'un...” dedi tereddütlü bir ifadeyle Nab.

“Bakın hele, Nab,” diye karşılık verdi Pencroff. “Ve beş, altı aydan beri ağzımda bir kurşun taşıdığımdan haberim olmadığını mı söylemek istiyorsun! Peki nereye gizlenecekti ki?” diye ekledi, ağzını, çenesini inci gibi süsleyen otuz iki dişini gösterecek şekilde açarak. “İyi bak Nab, eğer bu takma dişlerin içinde tek bir oyuk diş dahi bulursan, dişlerimden yarım düzinesini söküp alınana izin vereceğim!” “Aslında, Nab'ın varsayımı kabul edilebilir gibi değil,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, kafasındaki yoğun düşüncelere rağmen gülümsemekten kendini alamadan. “Son üç ay içinde, adada bir tüfeğin ateşlendiği kesin. Ancak şunu kabul etmemiz gerekir ki, bu kıyıya çıkan kişiler ya çok kısa bir süre önce karaya çıkmış, ya da burada bir süre kalıp gitmiş

olmalılar; çünkü keşif için Franklin Tepesi'ne çıktığımızda burada olsalardı, hem onlar bizi, hem de biz onları görmüş olurduk. Bu durumda, yalnızca birkaç hafta önce fırtınanın kazazedeleri kıyının herhangi bir noktasına sürüklemiş olması mümkün olabilir. Planlarımızı bu temel üzerinde oluşturmamız gerek." 'Tedbirli olmamız gerektiğini düşünüyorum," dedi Gazeteci.

"Bende öyle," diye yanıtladı Cyrus Smith, "ne yazık ki adaya Malezyalı korsanların çıkmış olmasından kaygı duyulabilir!"

"Bay Cyrus," dedi Denizci, "keşfe çıkmadan önce, nehri aşmamızı ya da kıyıyı dolaşmamızı sağlayacak bir kayık inşa etmemiz daha uygun olmaz mı?"

"Yerinde bir düşünce," diye karşılık verdi Mühendis, "bunu bekleyemeyiz. Bir kayık inşa etmemiz en az bir ayımızı alır..."

"Gerçek bir kayık için öyle," diye yanıtladı Denizci, "ancak, denize açılacak bir tekneye ihtiyacımız yok, en fazla beş gün içinde Mercy'de yol almamıza yetecek bir kayık yapabilirim."

"Beş günde," diye haykırdı Nab, "bir gemi mi yapacaksın?"

"Evet, Nab, yerli usulü bir gemi." "Tahtadan mı?" diye sordu pek ikna olmuşa benzemeyen Zenci.

"Tahtadan," diye yanıtladı Pencroff, "ya da daha doğrusu ağaç kabuğundan. Tekrarlıyorum, Bay Cyrus, bu iş beş gün içinde tamamlanacak!"

"Beş günse kabul!" diye yanıtladı Mühendis. "Ancak o zaman kadar, kendimize çok dikkat etmemiz gerek!" dedi Harbert.

"Kesinlikle öyle, dostlarım," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "ve sizden avlanmak için Granite-house'dan uzaklaşmamanızı rica edeceğim."

Akşam yemeği, Pencroff'un umduğu kadar neşeli bir şekilde sonlanmamıştı.

Yani, ada geçmişte Sömürgeliler dışında konuklara da ev

sahipliği yapmıştı, hatta belki bu durum hâlâ sürmekteydi. Mermi çekirdeğinin bulunduğu andan itibaren, bunu tartışmasız bir şekilde kabul etmek gerekiyordu, ve böyle bir netice Sömürgelileri büyük endişelere sürüklüyordu.

Cyrus Smith ve Gedeon Spilett, uykuya çekilmeden önce bu konular üzerinde uzun uzun konuştular. Birbirlerine bu olayın da, Mühendis'in kurtuluşu ve başlarından geçen diğer garip hadiselerle bir bağlantısı olup olmadığını soruyorlardı. Sorunu tüm ayrıntılarıyla değerlendiren Cyrus Smith sonunda şunları söyledi:

"Sevgili dostum Spilett, sonuç itibariyle ne düşündüğümü bilmek ister misiniz?"

"Evet, Cyrus."

"Adayı ne kadar titiz bir şekilde araştırsak da, hiçbir şey bulamayacağız!"

Ertesi sabah, Pencroff işe koyuldu. Yapımı söz konusu olan ıskarmozlu ve borda kaplamalı bir tekne değil, Mercy'de, özellikle de kaynaklarının yakınlarındaki sığ sularda kolaylıkla yol alabilecek, dibi düz basit bir kayıktı. Karşılıklı olarak dikilecek olan ağaç kabuğu parçaları, bu hafif kayığın inşası için yeterli olacak, ve doğal engeller yürüyerek ilerlemeyi gerektirdiğinde, elle taşınmasında güçlük çekilmeyecekti. Pencroff kabuk dizilerini birbirlerine perçinli çivilerle eklemlemeyi planlıyordu. Kayığın bu şekilde hazırlanması, su sızdırmasını imkansız hale getiriyordu.

Bu durumda, kabuğu esnek ve dayanıklı ağaçları seçmek gerekliydi. Oysa, son kasırga, bu tür bir çalışma için oldukça elverişli olan douglas köknarlarını kullanılmaz hale getirmişti. Yapılacak tek şey, bazıları yere yıkılmış olan köknarların kasklarını soymaktı, ellerinde bulunan aletlerin yetersizliğinden dolayı, Sömürgeliler bu işlem sırasında bir hayli zorlandılar. Yine de, sonunda bu işten de alınlarının akıyla çıktılar.

Denizci, kendisine yardım eden Mühendis'le birlikte bu işlerle uğraşırken, Gedeon Spilett ve Harbert, boş durmayarak koloninin yiyecek ihtiyaçlarını karşılıyorlardı. Gazeteci, yay ve mızrağı büyük bir ustalıkla kullanan Genç Çocuk'a karşı hayranlığını gizleyemiyordu. Harbert bunun yanı sıra, tam anlamıyla ‘cesaretin kanıtı' olarak nitelendirilebilecek bir soğukkanlılıkla büyük yüreklilikler gösteriyordu. Zaten, Cyrus Smith'in tavsiyelerini göz önünde bulunduran iki yol arkadaşı, Granite-house'dan iki milden fazla uzaklaşmıyorlardı; ancak ormanın ilk rampalarında bol miktarda aguti, sudomuzu, kanguru, yabandomuzu bulunmaktaydı, ve soğuklar kesildiğinden beri tuzaklardan alınan verim düştüyse de tavşanlık Lincoln Adası'nın Sömürgelilerin tamamını beslemeye yetecek erzakı vermeye devam ediyordu.

Bu av partileri sırasında Harbert, Gedeon Spilett ile sık sık mermi çekirdeği ve Mühendis'in bu olaydan çıkardığı sonuçlar üzerine konuşuyordu, ve bir gün -26 Ekim'de- ona şunları söyledi:

“Ama, Bay Spilett, eğer birkaç kazazede adaya çıktıysa, onların hâlâ Granite-house civarında görülmemelerini garip bulmuyor musunuz?”

“Eğer hâlâ buradaysalar çok garip,” diye karşılık verdi Gazeteci, “ama gitmişlerse, bunda şaşılacak bir şey yok!”

“Yani, bu adamların adadan ayrıldıklarını mı düşünüyorsunuz?”

“Büyük bir olasılıkla öyle olmalı, evlat; çünkü hâlâ adada olsalardı varlıklarını belli eden bazı ipuçlarıyla karşılaşacaktık.”

“Hayır Harbert, ya da en azından, onlara geçici kazazedeler diyebiliriz. Gerçekten de, sert bir rüzgarla, gemileri zarar görmeden kıyıya vurduktan sonra, rüzgarın kesilmesiyle yeniden yola çıkmış olmaları, akla oldukça uygun geliyor.”

“Bir şeyi itiraf etmek gerek,” dedi Harbert, “Bay Smith, adaya

insan ayağının deymesini istemiyor, hatta bundan kaygılanıyormuş gibi görünüyor.”

“Gerçekten de öyle,” diye yanıtladı Gazeteci, “Malezyalıların bu denizlerde çok sık yolculuk ettiğini düşünüyor olmalı, bu beyler uzak durulması gereken aşağılık haydutlar.” “öyleyse, Bay Spilett,” dedi Harbert, “bir gün, onların karaya çıktığını kanıtlayan bir ipucuna rastlayamaz mıyız? Belki de bu konu üzerinde yoğunlaşmamız gerekecek.”

“Bu mümkün, çocuğum. Terkedilmiş bir kamp alanı, sönmüş bir ateş, bize neler olup bittiğini açıklayabilir, ilk keşif gezisinde bunu araştıracağız.”

Avcılar bu sohbeti Mercy'ye komşu olan ve göz alıcı ağaçlarıyla dikkati çeken ormanda yapıyorlardı. Bu ağaçların arasında Yeni Zelanda yerlilerinin ‘kauri' olarak adlandırdıkları, boyları iki yüz ayağa yaklaşan o muhteşem kozalaklılar da vardı.

“Aklıma bir şey geldi, Bay Spilett,” dedi Harbert. “Bu kaurilerden birinin tepesine çıkarsam, belki de adayı daha geniş bir bakış açısıyla izleyebilirim!”

“Güzel bir fikir,” diye yanıtladı Gazeteci, “ama bu devasa ağaçların tepesine tırmanabilecek misin?”

“Deneyeceğim,” diye karşılık verdi Genç Çocuk.

Kaurinin kolayca tırmanmaya elverişli ilk dallarına atılan çevik ve becerikli Harbert, birkaç dakika içinde, ormanın kemer şeklindeki kollarının oluşturduğu uçsuz bucaksız yeşil ovayı yukarıdan izleyen ağacın zirvesine ulaşmıştı.

Bu yüksek noktadan, adanın güneydoğudaki Griffe Burnu'ndan, güneybatıdaki Reptile Burnu'na dek uzanan güney bölümünün tamamı rahatlıkla izlenebiliyordu. Kuzeybatıda, ufkun büyük bir bölümünü perdeleyen Franklin Tepesi yükseliyordu.

Ama, Harbert rasathanesinin tepesinden, adanın varlığından

şüphelenilen bu yabancılara barınma imkanı sunduğu keşfedilmemiş bölgelerini gözlemleyebiliyordu.

Genç Çocuk önce dikkatle denize baktı, ufukta ya da adanın kıyılarında tek bir yelkenli dahi yoktu. Yine de, ağaçların kıyıyı perdelemesi nedeniyle, Harbert'ın fark edemediği özellikle direk takımları hasar görmüş bir geminin sahile vurmuş olması mümkündü.

Binlerce metre kare boyunca hiç fasıla vermeden, içine sızılmaz bir kubbe oluşturan sık ağaçlarla kaplı Far-West Ormanları'nın arasından da bir şeyler görebilmek imkansızdı. Hatta Mercy'nin izlediği hattı ve doğduğu dağın eteğini seçebilmek dahi mümkün değildi. Belki de batıya doğru akan başka çaylar da vardı, ancak Harbert'ın konumu bunu saptayabilmek için uygun değildi.

Peki, bir kamp yerine dair herhangi bir ipucuna rastlayamadıysa da, en azından havada insan varlığını belli eden bir duman yok muydu? Gökyüzü pırıl pırıldı, ve en küçük bir buhar kıvrıntısı bile net bir şekilde seçilebilirdi.

Bir an için, Harbert batıya doğru yükselen hafif bir duman gördüğünü sandı, ancak daha dikkatli bir gözlemden sonra, yanılmış olduğunu anladı. Büyük bir titizlikle çevresini yeniden inceledi, gözleri oldukça keskindi... Hayır, gerçekten de hiçbir şey yoktu.

Harbert'ın kaurinin zirvesinden inmesiyle, iki avcı, Granite-house'a geri döndüler. Genç Çocuk'un öyküsünü dinleyen Cyrus Smith, hiçbir şey söylemeden kafasını salladı. Adanın tamamı keşfedilmeden, bu konu üzerinde bir değerlendirme yapılamayacağı ortadaydı.

28 Ekim günü, açıklaması mümkün olmayan yeni bir olay daha meydana geldi.

Harbert ve Nab, Granite-house'un iki mil ötesindeki kumsalda gezinirken, kaplumbağagillerden harika bir örnek yakalama

fırsatına kavuşmaktan büyük mutluluk duydular. Bu, kabuğu yeşilin tüm tonlarını yansıtan bir kaplumbağaydı.

Kayaların arasından denize doğru süzülen kaplumbağayı gören Harbert:

“Beni takip et Nab, beni takip et!” diye bağırdı.

Nab, o tarafa doğru koştu.

“Güzel bir hayvan!” dedi, “ama onu nasıl yakalamalı?”

“Çok kolay, Nab,” diye karşılık verdi Harbert. “Yapacağımız tek şey onu ters çevirmek,o zaman kaçması imkansız hale gelecek. Mızrağınızı alıp, benim yaptığımı yapın.”

Tehlikeyi sezinleyen sürüngen kabuğu ile plastronu[→] arasına çekilmişti. Bir kaya gibi hareketsizdi, ne kafası, ne de ayakları görünüyordu.

Harbert ve Nab sopalarını hayvanın göğüs bölgesine yerleştirdiler, sonra güçlerini birleştirerek fazla zorlanmadan, onu sırtüstü çevirdiler. Üç ayak uzunluğundaki bu kaplumbağa, en az iki yüz kilo ağırlığında olmalıydı.

“Güzel!” diye haykırdı Nab, “dostum Pencroff bu işe çok sevinecek!”

Gerçekten de, dostu Pencroff bu işe çok sevinecekti, çünkü su bitkileriyle beslenen bu kaplumbağanın eti çok lezzetliydi. O sırada, hayvanın yalnızca, yassı ama kemikli bir kubbenin altına gizlenmiş geniş şakak çukurlarıyla arkaya doğru genişleyen kafasının küçük bir bölümü görülüyordu.

“Peki şimdi, avımızı ne yapacağız?” diye sordu Nab. “Onu Granite-house'a kadar çekerek götüremeyiz!”

“Onu burada bırakabiliriz, nasıl olsa dönemez,” diye yanıtladı Harbert, “sonra arabayla gelip onu alırız.”

“Tamam.”

Nab'ın gereksiz bulmasına rağmen, Harbert tedbirli davranarak, hayvanın etrafını iri taşlarla destekledi. Sonra iki

avcı, alçalan suların açığa çıkardığı kumsalı izleyerek, Granite-house'a geri döndüler. Pencroffa sürpriz yapmak isteyen Harbert, kumların üzerinde ters çevirerek bıraktığı ‘kaplumbağagillerin bu muhteşem numunesinden' ona hiç söz etmedi; ancak iki saat sonra Nab ile birlikte, yanlarındaki arabayla onu bıraktıkları yere geri döndüklerinde, ‘kaplumbağagillerin o muhteşem numunesinin' orada olmadığını fark ettiler.

Nab ve Harbert etraflarına baktıklarında hiçbir şey göremediler. Oysa kaplumbağayı bıraktıkları yer burasıydı. Hatta destek olarak yararlandığı çakıl taşlarını da bulan Genç Çocuk yanılmadığından emindi.

“Ah, şu işe bak!” dedi Nab, “demek ki bu hayvanlar dönebiliyorlarmış.”

“Öyle görünüyor,” diye karşılık verdi hiçbir şey anlamamış gibi görünen Harbert, kumların üzerine saçılmış çakıl taşlarına bakarak.

“İşte, Pencroff bu durumdan hiç memnun olmayacak!”

“Ve Bay Smith de bu durumu açıklamakta büyük güçlükler çekecek!” diye aklından geçirdi Harbert.

“O zaman,” dedi hayal kırıklığını gizlemek isteyen Nab, “ona bundan hiç söz etmeyeceğiz.”

“Tam tersine, Nab, bu olayı onlara anlatmamız gerek,” diye karşılık verdi Harbert.

Ve boşu boşuna getirdikleri arabayı da yanlarına alarak Granite-house'a geri döndüler.

Mühendis ve Denizci'nin birlikte çalıştıkları işliğe geldiklerinde, Harbert başlarından geçenleri anlattı.

“Ah! Beceriksizler!” diye haykırdı Denizci. “En az elli tabak çorbayı elinizden kaçırdınız!” “Ama Pencroff,” diye karşılık verdi Nab, “hayvanın kaçması bizim suçumuz değil, söylediğim gibi,

onu ters çevirmiştik!”

“O zaman, yeterince iyi çevirememişsiniz!” diye yanıtladı neşeli bir ifadeyle laftan anlamaz Denizci.

“Yeterince iyi değil mi!” diye haykırdı Harbert.

Ve bunun yanı sıra, kaplumbağanın etrafını çakıl taşlarıyla çevrelediğini de anlattı.

“Yani bir mucize oldu!” diye karşılık verdi Pencroff.

“Bay Cyrus,” dedi Harbert, “kaplumbağaların, özellikle de iri olanların bir kez sırtüstü çevrildiklerinde, ters dönemediklerini sanıyordum?”

“Bu doğru, evlat,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

“Peki o zaman nasıl kurtulabildi...?”

“Kaplumbağayı bıraktığınız yer denizden ne kadar uzaktaydı?” diye sordu, işini yarıda bırakarak bu konuya kafa yormaya başlayan mühendis.

“En fazla on beş ayak,” diye yanıtladı Harbert.

“Ve, o sırada sular çekilmiş miydi?"

“Evet, Bay Cyrus.”

“O halde,” diye yanıtladı mühendis, “kaplumbağa kumun üzerinde yapamadığını suyun içinde yapmış olmalı. Demek ki, yükselen sular onu sürüklemeye başladığında, ters dönerek açık denize ulaşmış.”

“Ah! Ne kadar beceriksiziz!” diye haykırdı Nab.

“Bunu size asıl benim söylemem gerekir!” diye karşılık . verdi Pencroff.

Cyrus Smith, akla uygunluğundan hiç şüphe duyulmayan bu açıklamayı yapmıştı. Ancak bu açıklama kendisi için yeterli olmuş muydu? Bunu doğrulamaya kimse cesaret edemiyordu.

2

29 Ekim günü, ağaç kabuğundan yapılan kayık tamamlanmıştı. Pencroff sözünü yerine getirmişti, böylece ortaya gövdesi esnek crejimba çubuklarından oluşan, beş günde inşa edilmiş bir tür kayık çıkmıştı. Bir arka, bir orta, bir de ön bankın yanı sıra iki küreğin ıskarmozunu destekleyecek olan bir küpeşte, kayığı yönetmeye yarayacak bir boyana küreği, on iki ayak boyunda, yüz kilo ağırlığındaki bu aracın diğer parçalarım oluşturuyordu. Denize indirme işlemine gelince, bu oldukça basitti. Granite-house'un önündeki kumsala taşınan hafif kayık, denizin yükselmesiyle sulara kavuştu. Hemen içine atlayarak, boyana küreğiyle ona yön veren Pencroff, kayığın istenilen amaca uygun bir şekilde yol aldığını saptadı.

“Yaşasın!” diye haykırdı, zaferini olağan karşılama tevazusunu göstermeden. “Bununla istediğirniz turu atabiliriz...”

“Dünya turu mu?” diye sordu Gedeon Spilett.

“Hayır, ada turu. Safra olarak kullanılacak birkaç çakıl taşı, ön tarafa yerleştireceğimiz bir direk ve bir gün Bay Smith'in hazırlayacağı bir parça yelkenle yeterince uzağa gidebileceğiz! Evet, Bay Cyrus, ve siz Bay Spilett, ve siz Harbert, ve sen Nab, yeni gemimizi denemeye gelmeyecek misiniz? Hadisenize! Beş kişiyi taşıyıp taşımayacağını görmemiz gerek!”

Gerçekten de, bunu denemek gerekiyordu. Pencroff'un kayığı, kayalıkların arasındaki dar geçitten bir boyana küreği darbesiyle kumsala getirmesiyle, aynı gün, kıyının güney kayalıklarında sonlandığı buma kadar, bir deneme gezisi yapılmasına karar verildi.

Kayığa binecekleri sırada Nab haykırdı: “Ama gemin su alıyor, Pencroff!”

“Önemli değil Nab,” diye yanıtladı Denizci. “Tahtaların

gerilmesi lazım! iki gün sonra hiç su geçirmeyecek, kayığımızın üzerinde bir ayyaşın midesindekinden daha fazla su kalmayacak. Haydi binin!"

Bunun üzerine herkesin kayığa doluşmasıyla, Pencroff kıyıdan açılmaya başladı. Gökyüzü pınl pırıldı, deniz bir gölün daracık kıyıları arasına sıkışmışçasına sakindi ve kayık tıpkı Mercy'nin durgun sularındaymış gibi onu güvenli bir şekilde aşabilirdi.

İki kürekten birini Nab, diğerini Harbert aldı, arkada kalan Pencroff, boyana küreğiyle sandalı yönetiyordu.

Denizci önce kanalı aşarak, adacığın güneyindeki burnun yanından geçti. Güneyden hafif bir rüzgar esiyordu. Ne kanalda, ne de açıkta en ufak bir çalkantı vardı. Fazlasıyla yüklü olduğu için kayığın pek de hissetmediği uzun dalga kıvrıntıları denizin yüzeyinde düzenli bir şekilde inip kalkıyordu. Kıyıdan yarım mil uzaklaştıklarında, Franklin Tepesi'nin tamamını görebiliyorlardı.

Sonra, Pencroff çark ederek, nehrin ağzına geri döndü. Kayık, kemer yaparaktan burnun ucuna dek uzanarak, Tadornes Bataklık Ovası'nın tamamını gizleyen kıyı boyunca ilerledi.

Kıyının bu noktada eğrileşmesiyle uzunluğu artan bu burun, Mercy'den yaklaşık üç mil uzaklıktaydı. Bunun üzerine, Sömürgeliler Burnun uç noktasına dek giderek, kıyıyı Griffe Burnu'na dek hızlıca gözden geçirmeye yetecek kadar aştıktan sonra geri dönmeye karar verdiler.

Böylece, kıyının üç, dört yüz metre açığından yol alan kayık, yükselen suların örtmeye başladığı her yanı kaplayan körkayalıklara dikkat ederek ilerledi. Sur nehrin ağzından, dile doğru alçalıyordu. Grande-Vue Yaylası 'nı oluşturan bloklardan bir hayli farklı olan bu granit yığınının görüntüsü ürkütücüydü. Sanki içi kayalarla dolu bir çöp arabası oraya boşaltılmıştı. Ormanın iki mil yakınlarına dek uzanan bu sivri çıkıntının üzerinde bitki örtüsünden eser yoktu, ve bu burun bir devin

yeşilliklerin arasından uzanan kolu gibi görünüyordu.

İki küreğin yönlendirdiği kayık, kolayca ilerliyordu. Gedeon Spilett, bir elinde kalemi, diğer elinde not defteriyle, kıyının hatlarını çiziyordu. Nab, Pencroff ve Harbert, adalarının ilk kez gördükleri bu bölümünü incelerken sohbet ediyorlardı; ve sandal güneye doğru indikçe, iki Mandibule Burnu yer değiştirerek, Union Körfezi'ni sıkıca perdelermiş gibi görünüyordu.

Cyrus Smith'e gelince, o hiç konuşmuyor, çevreyi gözlemliyordu; ve kuşkulu bakışlarından, sürekli olarak kıyının ilk anda garip görünen bölümlerini incelediği anlaşılıyordu.

Pencroff kayığın üç çeyrek saat içinde ulaştığı burnun ucunu dönmeye hazırlanıyordu ki, ayağa fırlayan Harbert, kara bir lekeyi göstererek haykırdı:

“Kumsalda gördüğüm şu nesne de ne?" Tüm bakışlar işaret edilen noktaya çevrildi. “Gerçekten de,” dedi Gazeteci, “orada bir şey var, yarı yarıya kuma gömülmüş bir enkaza benziyor.”

“Ah!” diye haykırdı Pencroff, “bunun ne olduğunu anladım!”

“Nedir?” diye sordu Nab.

“Variller, belki de içleri dolu olan variller!” diye yanıtladı Denizci.

“Kıyıya, Pencroff!” dedi Cyrus Smith. Kayığın birkaç kürek hareketiyle, küçük bir koyun kıyısına yanaşmasıyla, yolcular kumsala doğru atıldılar.

Pencroff yanılmamıştı. Orada, kuma yarı gömülmüş bir halde iki varil bulunuyordu, dahası, onlara sıkıca bağlanmış olan geniş bir kasa da suda yüzerek karaya vurmuştu.

“Bu durumda, adanın açıklarında bir deniz kazası meydana gelmiş olmalı?" dedi Harbert. “Hiç şüphesiz,” diye yanıtladı Gedeon Spilett.

“Ama bu kasanın içinde ne olabilir?” diye haykırdı Pencroff, doğal bir sabırsızlıkla. “Kasanın içinde ne olabilir? Ağzı sıkıca

kapatılmış, ve, elimizde kapağını kıracak hiçbir şey yok! Bu durumda onu taşlarla parçalamaktan başka çare yok."

Ağır bir kayayı kaldıran Denizci, onu tam kasanın üzerine indirmek üzereydi ki, Mühendis onu durdurdu:

“Pencroff," dedi ona, “yalnızca bir saat daha sabredebilir misiniz?”

“.Ama, Bay Cyrus, düşünsenize! Belki de içinde bizde olmayan pek çok şey vardır!” “Bunu öğreneceğiz Pencroff,” diye yanıtladı Mühendis, “ama, bana kalırsa işimize yarayabilecek olan bu kasayı kırmayın. Onu parçalamadan rahatça açabileceğimiz Granite-house'a götürelim. Yolculuk için iyi hazırlanmış ve buraya kadar gelebildiğine göre, nehrin ağzına kadar da yüzebilir.”

“Haklısınız, Bay Cyrus,” diye yanıtladı Denizci, “ancak insan her zaman kendine hakim olamıyor!”

Mühendis'in önerisi akla yatkındı. Gerçekten de kayık, iki boş varille desteklendiğine bakılırsa, ağır olduğu anlaşılan bu kasanın içindeki nesnelerin tamamını taşıyamayacaktı. Bu durumda, onu Granite-house'un kıyısına kadar çekerek götürmek daha uygun olacaktı.

Artık, bu enkazın nereden geldiği sorusuna yanıt bulmak gerekiyordu. Sahil boyunca yüzlerce adımlık bir alanı tarayan Cyrus Smith ve arkadaşları, başka bir kalıntıyla karşılaşmadılar. Yüksek bir kayanın üzerine çıkarak denizi inceleyen Nab ve Harbert da ufukta ne bir yelkenliye, ne de alabora olmuş bir gemiye rastladılar. Bununla birlikte, bir kazanın meydana gelmiş olduğu şüphe götürmezdi. Belki bu olay, buldukları mermi ile bağlantılıydı? Belki yabancılar, adanın başka bir noktasından karaya çıkmışlardı? Belki hâlâ oradaydılar? Ancak Sömürgelilerin aklından doğal olarak, bu yabancıların Malezyalı korsanlar olamayacağı geçiyordu; çünkü kasanın Amerikan ya da Avrupa yapımı olduğu anlaşılıyordu.

Hepsi, uzunluğu beş, genişliği ise üç ayağı bulan kasanın etrafında toplandılar. Oldukça sıkı kapatılmış bu meşe kasanın üzeri bakır çivilerle tutturulmuş bir deriyle kaplıydı. Çeperlerine vurulduğunda içlerinin boş olduğu anlaşılan iki büyük fıçı, ona her iki yandan düğümlenmiş sağlam iplerle bağlanmıştı, Pencroff bunların denizci düğümü olduğunu kolayca anlamıştı. Hasar görmemiş olmasından, körkayalıklara değil kumsala vurmuş olduğu anlaşılabiliyor, hatta daha titiz bir şekilde incelendiğinde, denizde uzun süre kalmadığı ve bu kıyıya vurmasının üzerinden çok zaman geçmediği sonucuna da varılabiliyordu. içine su sızmamış gibi görünüyordu, bu durumda içindeki nesneler ıslanmamış olmalıydı.

Bu kasanın, manevra yapamadan, adaya doğru sürüklenen bir geminin güvertesinden denize fırlatıldığı ve yolcuların, kıyıya varabilirse onu yeniden bulabilecekleri umuduyla, yüzen bir alet aracılığıyla su üstünde kalması için önlem aldıkları ortadaydı.

“Bu enkazı Granite-house'a kadar kayıkla çekerek götüreceğiz,” dedi Mühendis, “ve orada dökümünü yaptıktan sonra adada tahmin ettiğimiz kazadan kurtulanların olup olmadığını araştıracağız, onları bulursak, kendilerine ait olan bu eşyaları geri vereceğiz. Ama kimseyi bulamazsak ..”

“Onları kendimize saklayacağız!” diye haykırdı Pencroff.” Ama Tanrı aşkına, bunun içinde ne olabilir ki?”

Yükselen sular, açık denizde kolayca yüzebilecek olan enkaza ulaşmaya başlıyorlardı. Varillerin iplerinden biri kısmen çözülerek, yüzen aleti kayığa bağlamak amacıyla kullanıldı. Sonra, Pencroff ve Nab'ın kürekleriyle kumu kazarak kasanın harekete geçmesini kolaylaştırmalanyla, kayık beraberindeki enkazla birlikte Flotson-point adı verilen burnu dönmeye başladı. Varillerin, oldukça ağır olan bu kasayı su yüzünde güç bela tutabilmeleri Denizci'yi endişelendiriyor, her an ipin kopmasıyla denizin dibini boylamasından korkuyordu. Neyse ki,

kaygıları boşa çıktı, ve yola çıkışından yanm saat sonra -bu sürede üç millik bir mesafe katedilmişti- kayık Granite-house'un önündeki kıyıya yanaştı.

Kayık ve kasa kumsala çekildi, suların alçalmaya başlamasından dolayı, birazdan her ikisi de kumlada çevrelendiler. Nab'ın getirdiği aletlerle kasayı fazla zorlamadan açmasıyla, eşyaların dökümüne geçildi. Pencroff ne kadar heyecanlı olduğunu gizlemiyordu.

Denizci, önce oldukça iyi durumda oldukları için kullanılmaya elverişli olan iki varili söktü. Sonra kilitlerin bir pense ile zorlanmasıyla, kapak derhal açıldı.

Çinkodan ikinci bir kılıf kasanın içini kaplıyordu, bu önlem hiç kuşkusuz ki, içindeki nesnelerin nemden korunması için alınmıştı.

"Ah!" diye haykırdı Nab, "yoksa içinde konserve mi var?"

"Hiç sanmıyorum," diye yanıtladı Gazeteci.

"Ya içinde yalnızca...," dedi Denizci alçak bir sesle.

"Ne varsa?" diye sordu onu duyan Nab.

"Hiç!"

Enlemesine yanlan çinko kılıfın kenarlara doğru kıvnlmasıyla, farklı nitelikteki birçok nesne çıkanlarak kumun üzerine serildi. Çıkan her yeni eşya ile birlikte, Pencroff "yaşasın" diyor, Harbert ellerini çırpıyor ve Nab tıpkı bir Zenci gibi dans ediyordu. Aralarında, Harbert'ı çok sevindiren kitaplar ve Nab'ın öpücüklere boğduğu mutfak eşyalan da vardı!

Zaten Sömürgelilerin ne kadar sevinseler azdı; çünkü bu kasanın içinde aletler, silahlar, giysiler, kitaplar vardı ve Gedeon Spilett'in not defterine kaydettiği listenin dökümü tam olarak şöyleydi:

Alet edevat:

3 çok ağızlı el çakısı

2 marangoz baltası
2 doğramacı baltası
3 rende 2 keser
1 iki ağızlı keser
2 eğe
3 çekiç 3 burgu
2 oluklu burgu
10 çivi ve vida torbası
3 testere (farklı büyüklüklerde)
2 iğne kutusu

Silahlar:
2 çakmaklı tüfek 2 kapsüllü tüfek
2 merkezi ateşlemeli karabina
5 saldırma[→]
4 düello kılıcı
2 adet on iki buçuk kiloluk barut fıçısı
12 patlayıcı kutusu

Gözlem aletleri:
1 sekstan
1 çiftli dürbün
1 tekli dürbün
1 pusula kutusu
1 cep pusulası
1 termometre (Fahrenhiet ölçeğinde) ı barometre
1 adet fotoğraf makinesi, objektif, levha ve kimyasal ürünler içeren kutu, vs.

Giysiler:

2 düzine, yüne benzeyen ancak bitkisel kökenli olduğu anlaşılan özel bir kumaştan yapılmış gömlek
3 düzine aynı kumaştan çorap.

Mutfak eşyaları:
1 demir kulplu su ısıtıcısı 6 kalaylanmış bakır tencere
3 demir tabak
10 çatal bıçak takımı (alüminyumdan)
2 çaydanlık
1 adet küçük portatif fırın
6 sofra bıçağı

Kitaplar:
1 adet Eski ve Yeni Ahdi içeren İncil 1 atlas
1 adet Polinezce deyimler sözlüğü
1 adet 6 ciltlik doğa bilimleri sözlüğü
3 beyaz kağıt topu
2 beyaz sayfalı sicil kağıdı

"İtiraf etmek gerekir ki," dedi Gazeteci, dökümü tamamladıktan sonra, "bu kasanın sahibi oldukça pratik bir adammış! Aletler, silahlar, giysiler, mutfak eşyaları, kitaplar, hiçbir şey eksik değil! Sanki bir kaza olacağını hissetmiş de, önceden hazırlanmış gibi!"

"Gerçekten de, hiçbir şey eksik değil," diye mırıldandı Cyrus Smith düşünceli bir ifadeyle.

"Ve hiç kuşku yok ki, bu kasayı ve onun sahibini taşıyan gemi Malezyalı korsanlara ait değildi!"

"Tabi," dedi Pencroff, "bu kasanın sahibi korsanların eline tutsak düşmediyse..."

"Bunu kabul etmek mümkün değil," diye karşılık verdi Gazeteci. "Büyük ihtimalle, bir Amerika ya da Avrupa gemisi; bu

sulara sürüklendiler, ve en azından gerekli malzemeleri kurtarmak isteyen yolcular bu kasayı hazırlayarak onu denize bıraktılar.”

“Siz de böyle mi düşünüyorsunuz, Bay Cyrus?” diye sordu Harbert.

“Evet çocuğum,” diye yanıtladı Mühendis, “olaylar bu şekilde gelişmiş olmalı. Bir kazanın meydana geleceği öngörülerek, ilk elden ihtiyaç duyulacak eşyalar bu kasada bir araya getirilmiş, ve sonradan kıyının herhangi bir noktasında bulunacağının düşünülmüş olması muhtemel...”

“Hatta fotoğraf makinesinin bile!” dedi Denizci pek de ikna olmuşa benzemeyen bir ifadeyle.

“Bu alete gelince,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, hâlâ ne işe yarayacağını anlamış değilim , onun yerine daha çeşitli giysileri ve daha fazla cephaneliği tercih ederdim!”

“Peki bu aletlerin, mutfak eşyalarının, kitapların üzerinde, nerede üretildiklerini belli eden bir işaret ya da bir adres yok mu?” diye sordu Gedeon Spilett.

Buna bakmak gerekiyordu. Her nesne, özellikle kitaplar, silahlar ve mutfak eşyalar titizlikle incelendi. Alışılmışın aksine, hiçbirinin üzerinde üretici firmanın ismi yoktu; zaten yepyeniydiler ve hiç kullanılmışa benzemiyorlardı. Aynı şey alet edevat ve diğer eşyalar içinde geçerliydi; hepsi yeniydi, bu da eşyaların kasaya tesadüfen atılmadıklarını, tam tersine yerleştirilmeden önce düşünülerek, özenle sınıflandırıldıklarını kanıtlıyordu. Bu durum, kasayı içten kaplayarak eşyaları nemden koruyan ve acil bir durumda hazırlanmadığı belli olan çinko kılıftan da anlaşılıyordu.

Doğa bilimler ve Polinezce sözlüğe gelince, her ikisi de İngilizce olmalarına rağmen, üzerlerinde ne yayıncının ismine, ne de yayınlandıkları tarihe rastlanıyordu.

İngilizce olarak in-guatro[→] formatında mükemmel basılmış ve sayfalarının sık karıştırıldığı anlaşılan İncil için de durum aynıydı.

Dünyanın tüm bölgelerinin haritalarını ve Mercator izdüşümüne göre hazırlanmış düzlemyuvarları içeren atlasa gelince, adlar dizini Fransızca olan bu muhteşem yapıtın üzerinde de ne yayın tarihi, ne de yayıncının ismi vardı.

Yani bu çeşitli nesnelerin üzerinde, yakın tarihlerde bu denizlerden geçmiş olması gereken geminin hangi ulusa ait olduğunu belirtecek en ufak bir ipucu dahi yoktu. Ancak nereden gelirse gelsin, bu kasanın Lincoln Adası' Sömürgelileri için büyük önemi vardı. O zamana dek, doğal ürünleri dönüştürerek, her şeyi kendileri yapmışlar ve zekaları sayesinde işlerin üstesinden gelmeyi başarmışlardı. Ancak, Tanrı da gelişen endüstri ürünlerini göndererek, onları mükafatlandırmak istememiş miydi? Böylece, hep birlikte Tanrıya şükranlarını belirttiler.

Yine de, içlerinden biri tam anlamıyla tatmin olmamıştı. Bu kişi Pencrofftan başkası değildi. Sanki bu kutu büyük ihtiyaç duyduğu bir maddeyi barındırmıyordu, ve, içindeki eşyalar boşaldıkça, "yaşasın" nidalarının şiddeti azalmaya başlarken döküm tamamlandığında, şu sözleri mmldandığı işitildi:

"Tüm bunlar iyi hoş da, bu kutuda bana göre hiçbir şey yok!"

Bunun üzerine Nab şu karşılığı ' verdi: "Nasıl olur, dostum Pencroff, ne çıkmasını bekliyordun ki?"

"Bir paket tütün!" diye karşılık verdi Pencroff ciddi bir ifadeyle, "eğer olsaydı, mutluluğuma hiçbir gölge düşmezdi!"

Denizci'nin saptaması karşısında, hepsi birden kendilerini tutamayarak güldüler.

Ancak bu enkazın bulunması, adanın titiz bir şekilde araştırılmasın her zamankinden daha zorunlu kılıyordu. Bunun üzerine ertesi sabah, güneşin doğuşuyla birlikte Mercy boyunca

batı kıyısına doğru ilerlemek üzere yola çıkılmasına karar verildi. Kazazedeler kıyının bu bölümüne çıkmışlarsa, erzaksız kalma ihtimalleri yüksekti, bu yüzden hiç gecikmeden yardımlarına koşmak gerekiyordu.

O gün -29 Ekim Pazar-, çeşitli aletler Granite-house'a götürülerek, düzgün bir şekilde büyük salona yerleştirildi. Yatmadan önce, Harbert Mühendis'e Incil'den birkaç bölüm okumasını rica etti.

“Seve seve,” diye yanıtladı Cyrus Smith. Kutsal kitabı eline alıp açmak üzereyken, araya giren Pencroff ona şunları söyledi:

“Bay Cyrus, benim batıl itikatlarım var. Rastgele bir sayfayı açarak, önünüze çıkan ilk ayeti okuyun, bakalım durumumuza uygun düşecek mi?”

Denizci'nin önerisini gülümseyerek karşılayan Cyrus Smith, onu kırmayarak sayfaları ayıran ayracın bulunduğu bölümü açtı.

Birden, bakışları kurşun kalemle çizilerek, aziz Matta İncilinin yedinci bölümünün sekizinci ayetinin önüne yerleştirilmiş kırmızı haça takıldı.

Ve ayetin şu bölümünü okudu:

Kim isterse karşılığını alır, kim ararsa bulur.

3

30 Ekim sabahı, son olayların aciliyetini artırdığı keşif gezisi için her şey hazırdı. Gerçekten de, olayların gidişatı Lincoln Adası Sömürgelilerine yardım istemek yerine yardıma koşmayı düşündürtecek ölçüde değişmişti.

Akıntının götürdüğü yere kadar Mercy boyunca ilerlemek uygun görüldü. Böylece yolun büyük bir bölümü fazla yorulmadan aşılacak, ve araştırmacılar adanın batısının ileri bir noktasına kadar erzaklarını ve silahlarını taşıyabileceklerdi.

Aslında, yalnızca beraberlerinde götürecekleri eşyaları değil, talih yardım ederse, Granite-house'a getireceklerini de hesaba katmaları gerekiyordu. Eğer tahmin edildiği gibi, kıyıda bir kaza meydana gelmişse, enkazlar da olacaktı. Bu öngörüye göre, el arabası hiç kuşku yok ki, hafif kayıktan daha yararlı olacaktı; ancak bu ağır arabayı beraberlerinde götürmek hiç de kolay değildi, bu durum karşısında Pencroff kasadan 'bir paket tütününün' yanı sıra, koloni için oldukça faydalı olacak o güçlü New-Jersey atlarından bir çift de çıkmaması konusundaki üzüntülerini belirtti!

Nab tarafından kayığa yerleştirilen azıklar, üç gün -bu Cyrus Smith'in yolculuk için biçtiği en uzun süreydi- yetecek miktarda konserve etten, bira ve fermente edilmiş likörden oluşuyordu. Zaten, gerekirse yolda da avlanarak erzak ikmali yapabilirlerdi. Bunu hesaba katan Nab, portatif fırını da yanına almayı ihmal etmemişti.

Alet olarak, sık ağaçlıklar arasında yol açmaya yarayacak iki oduncu baltasını, ve gözlem aracı olarak dürbün ve cep pusulasını da beraberlerinde götürüyorlardı.

Silah olarak, bu adada sistemli diğer tüfeklere oranla daha yararlı olan çakmaklı iki tüfek seçildi; çakmaklılar yerine

yenisinin konulması kolay olan çakmaktaşıyla çalışırken, kapsüllüler, sık kullanıldığında süratle tükenebilen patlayıcı maddeleri gerektiriyordu. Yine de, yanlarına karabinalardan birini ve birkaç kartuşu da almayı ihmal etmediler. Varillerde yaklaşık yirmi beş kilo civarında bulunan baruta gelince, ondan da bir miktar götürmeleri gerekiyordu; ancak Mühendis onun yerini tutacak patlayıcı bir madde üretmeyi planlıyordu. Ateşli silahların yanına, deri kılıflarının içinde muhafaza edilen beş saldırma eklendi, Sömürgeliler bu koşullar altında, bu geniş ormanı başarıyla keşfetme şansına sahip olabilirlerdi.

Bu silahlarla donanmış olan Pencroff, Harbert ve Nab'ın ne kadar mutlu olduklarını eklemeye gerek yok, yine de Cyrus Smith onlardan gerek olmadıkça tek bir el dahi ateş etmemeleri konusunda söz almıştı.

Sabah altıda, kayık suya indirildi. Top da dahil olmak üzere hepsi içine yerleşerek, Mercy'nin ağzına doğru yöneldiler.

Sular yükselmeye başlayalı henüz yarım saat olmuştu. Bu durumda, önlerindeki birkaç saatten iyi yararlanmalar gerekiyordu; çünkü daha sonra akıntı nehir boyunca ilerlemeyi güçleştirecekti. Üç gün sonra dolunay görüleceğinden, deniz şimdiden güçlü bir şekilde kabarıyordu ve kayığın iki yüksek kıyı arasında hızla ilerleyebilmesi için, kürek çekmeye gerek kalmadan yalnızca akıntıya bırakmak yetiyordu.

Kaşifler birkaç dakika içinde, Mercy'nin dirsek oluşturduğu ve yedi ay önce, Pencroff'un ilk tahta salını yaptığı noktaya ulaşmışlardı.

Bu dik açıdan sonra, kemer oluşturan nehir yeşil renklerini yaz kış koruyan ulu kozalaklıların altında, yanlamasına olarak güneybatıya doğru uzanıyordu.

Mercy kıyılarının görünümü çok hoştu. Cyrus Smith ve arkadaşları, doğanın su ve ağaçlardan kolayca oluşturabildiği tabloları büyük bir hayranlıkla izleyerek ilerledikçe, ormanın

ağaçları farklılaşıyordu. Nehrin sağ kıyısında, suya uzun süre dayanabilen ve inşaatçıların göz bebeği olan hoş görünümlü karaağaçgiller vardı. Sonra, aralarında çekirdeğinden oldukça yararlı bir yağ elde edilen çitlembik ağaçlarının da yer aldığı aynı familyaya ait ağaç grupları geliyordu. Harbert, daha ötede, suya gömülmüş esnek dallarından harika halatlar yapılan birkaç lardizabala ve abanozgillerden siyah renkli kabukları damarlarla dalgalanmış iki ya da üç ağaç gövdesi gördü.

Zaman zaman, kıyıya çıkmanın kolay olduğu noktalarda, kayık duruyordu. O zaman Gedeon Spilett, Harbert, Pencroff, ellerindeki tüfeklerle, kendilerini izleyen Top'la birlikte karaya çıkıyorlardı. Av hayvanlarının yanı sıra, küçümsenmemesi gereken bazı yararlı bitkilerle karşılaşabiliyorlardı, bu kez de genç doğabilimci birikimlerini seve seve aktarma fırsatı bulmuştu; çünkü kazayağıgiller familyasına ait bir tür yabani ıspanak ve lahana cinsinden birçok turpgil keşfetmişti, uygun bir zemine ekildiklerinde yenilebilecek hale gelecek olan bu bitkilerin arasında tereler, kara turplar, bayır turpları ve nihayet hafifçe tüylü, yükseklikleri bir metreyi bulan ve kahverengine çalan tohumlar veren dallı saplar vardı.

“Bunun ne olduğunu biliyor musun?” diye sordu Harbert Denizci'ye.

“Tütün!” diye haykırdı, hiç kuşku yok ki, şimdiye kadar bu en sevdiği bitkiyi yalnızca piposunun lülesinde görmüş olan Pencroff.

“Hayır! Pencroff,” diye karşılık verdi Harbert, “bu tütün değil, hardal.”

“Tamam hardal olsun!” diye yanıtladı Denizci, “ama evlat, bir gün tesadüfen tütüne rastlarsan, onu sakın es geçme.”

“Bir gün onu da bulacağız!” dedi Gedeon Spilett.

“Doğru!” diye haykırdı Pencroff, “ve o gün, adamızda eksiğimiz kalmamış olacak!”

Köklerinden özenle sökülen bu çeşitli bitkiler, Cyrus Smith'in düşüncelere dalmış olarak beklediği kayığa taşındı.

Gazeteci, Harbert ve Pencroff, kimi zaman Mercy'nin sağ kimi zaman sol kıyısından defalarca bitki topladılar. Kıyının bir yanı sarp kayalıklarla kaplıydı, diğer yanı ise daha ağaçlıklıydı. Cep pusulasını inceleyen Mühendis, nehrin ilk dirsekten itibaren yaklaşık üç yüz mil boyunca, neredeyse doğrusal bir hat üzerinde, güneydoğudan kuzeydoğuya doğru uzandığını saptadı. Ancak, daha ileride bu yönün değişeceği ve Mercy'nin, Franklin Dağı'nın kollarından dökülen sularla buluştuğu kuzeybatı istikametine yöneleceği varsayılabilirdi.

Bu keşif gezilerinden birinde, Gedeon Spilett, ince uzun gagalı, uzun boyunlu, kısa kanatlı ve kuyruksuz iki tavuğu canlı olarak yakalamayı başardı. Harbert'ın haklı olarak ‘ti-namu' diye adlandırdığı bu hayvanların ilerde hazırlanacak olan kümesin ilk konukları olmasına karar verildi.

O ana dek tüfekler hiç konuşmamıştı, ve Far-West Ormanı'ndaki ilk mermi sesi, görüntüsü yalıçapkınına benzeyen güzel bir kuşla karşılaşıldığı sırada yankılandı.

“Bu kuşu biliyorum!” diye haykırdı kendine hakim olamayarak silahını ateşleyen Pencroff.

“Nereden biliyorsunuz?” diye sordu Gazeteci.

“İlk keşif gezimiz sırasında elimizden kaçırdığımız ve adanın bu küçük bölümüne adını verdiğimiz kuş.”

“Bir jakamar!” diye haykırdı Harbert.

Gerçekten de, oldukça sert tüyleri madeni parıltılarla ışıldayan bu güzel kuş bir jakamardı. Birkaç saçma tanesiyle yere düştüğünde, Top onu kayığa taşıdı, köpek onunla birlikte güvercin büyüklüğünde bir tırmanıcı olan, yeşil tüylü, kızıl kanatlı ve beyaz şeritlerle fistolanmış düz sorguçlu bir düzine turako da getirmişti. Turakoları vurma onuru Genç Çocuk'a aitti, ve bundan dolayı gurur duyuyordu. Loriler eti oldukça sert olan

jakamara oranla daha lezzetliydiler; ancak Pencroffu yenilebilir kuşların kralını öldüremediğine ikna etmek bir hayli güçtü.

Saat onda, Mercy'nin ağzına yaklaşık olarak beş mil mesafede bulunan ikinci dirseğe ulaşıldı. Bu noktada öğle yemeği için duruldu, ve, yüksek ve güzel ağaçların altındaki bu mola yarım saat sürdü.

Nehrin genişliği hâlâ altmış, yetmiş ayaktı; derinliği ise beş, on ayaktan fazla değildi. Mühendis akışı genişleten birçok akarsu kolu gözlemlemişti; ancak bunlar üzerinde yol alınamayacak kadar önemsiz çaylardı. Ormana gelince, Jakamar'da olduğu gibi Far-West'de de göz alabildiğince uzanıyordu. Ne yüksek ulu ağaçların ne de Mercy kıyısındaki ağaçların altında insan varlığını belli eden herhangi bir ipucuna rastlanıyordu. Kaşifler şüphe uyandıracak bir izle karşılaşmadılar; şimdiye kadar bir oduncunun baltasının bu ağaçlara değmediği, bir öncünün bıçağının sık çalılıklar ve yüksek otların ortasında bir ağacın gövdesinden diğerine uzanan sarmaşanları ikiye ayırmadığı ortadaydı. Eğer birkaç kazazede adaya ulaşabilmişse, henüz kıyıdan ayrılmamışlardı, ve gerçekleştiği varsayılan kazadan kurtulanları, bu kalın yeşil örtünün altında aramak gerekmiyordu.

Durum böyle olunca, Mühendis, Lincoln Adası'nın tahminen beş mil ileride olması gereken batı kıyısına ulaşmak için acele ediyordu. Yeniden yola koyuldular, Mercy kıyıya değil, Franklin Dağı'na doğru yönelmiş gibi görünüyorsa da, kayığın omurgası onu yüzdürmeye yetecek miktarda suyla temas ettiği müddetçe, bu şekilde ilerlemeye karar verdiler. Böylece hem boşuna yorulmayacaklar hem de zaman kazanacaklardı; çünkü aksi takdirde bu sık ağaçlıkların arasında yol almak için baltalarını kullanmak zorunda kalacaklardı.

Ama kısa süre sonra, akıntının etkisi azalmaya başladı, bu durum suların alçalmasından -gerçekten de bu saatlerde denizin

çekilmesi lazımdı- ya da Mercy'nin ağzından uzak olmalarından kaynaklanıyor olabilirdi. Küreklere sarılmaları gerekiyordu, Nab ve Harbert kayığın iki yanındaki yerlerini alırlarken, Pencroff boyana küreğine geçti, böylece nehir boyunca yollarına devam ettiler.

Far-West tarafında, ormanın aydınlanmaya başladığı fark ediliyor, ağaçlar giderek seyrekleşiyordu. Ama ağaçlar aralarındaki mesafenin açılması nedeniyle, etraflarını çevreleyen temiz havadan daha fazla yararlanıyorlardı ve harika görünüyorlardı.

Bu enlemde, floranın ne muhteşem örnekleri yer alıyordu! Hiç kuşku yok ki, bu ağaçlar bir botanikçinin Lincoln Adası'nın hangi paralelde yer aldığını hiç tereddüt etmeden söylemesi için yeterliydi!

“Okaliptüsler!” diye haykırmıştı Harbert. Gerçekten de bu olağanüstü bitkiler ekstra tropikal kuşağın son ulu ağaçlarıydı, her ikisi de Lincoln Adası'yla aynı enlemde yer alan Yeni Zelanda ve Avustralya'daki okaliptüslerin türdeşleriydi. Bazıları iki yüz ayak yüksekliğinde olan bu ağaçların gövdeleri toprakla birleştikleri noktada yirmi ayağı buluyordu, ve parfümlü bir reçineyle kaplı kabuklarının kalınlığı beş parmağa ulaşıyordu. Hiçbir şey yaprakları ışığı yandan alarak güneş ışınlarının zemine dek ulaşmasına izin veren mersingiller familyasının bu muhteşem örnekleri kadar harika ve bir o kadar da ilginç olamazdı!” Bu okaliptüslerin eteğinde, zemini taze otlar kaplıyordu, ve bu yeşilliklerin ortasında ışık huzmelerinin içinde kanatlı kızıl yakutlar gibi parıldayan küçük kuşlar uçuşuyordu.

“İşte ağaçlar!” diye haykırdı Nab, “peki bir işe yarıyorlar mı?”

“Pöh!” diye karşılık verdi Pencroff. “Nasıl uzun boylu dev adamlar varsa, bunlarda uzun boylu dev bitkiler. Yalnızca fuarlarda sergilenmeye yararlar!”

“Sanırım yanılıyorsunuz, Pencroff,” diye karşılık verdi Gedeon

Spilett, “marangozlar bir süredir ökaliptüs ağacından yararlanmaya başladılar.”

“Ve şunu da eklemek isterim ki,” dedi Genç Çocuk, “bu okaliptüsler yararlı çeşitlere sahip bir familyaya ait: hint armudu veren hint armutu ağacı; karanfil ağacı; nar ağacı; meyvelerinden tadı hiç de fena olmayan bir şarap elde edilen ‘eugenia cauliflora' ağacı; alkollü mükemmel bir içecek içeren ‘ugni' mersini; kabuğundan tarçın elde edilen ‘caryophyllus' mersini; Jamaika biberi veren ‘eugenia pimenta' ağacı; taneleri karabiberin yerini tutan yaban mersini; muhteşem bir kudret macunu veren ‘eucalyptus robusta'; özsuyu fermantasyonla biraya dönüştürülen ‘eucalyptus Gunei'; mersingiller familyasına ait olan ve ‘hayat ağacı' ya da ‘demir ağaç' olarak da adlandırılan tüm bu ağaçların kırk altı cinsi ve bin üç yüz türü var!”

Kimse bu küçük botanik dersini büyük bir coşkuyla anlatan Genç Çocuk'un sözünü kesmedi. Cyrus Smith onu gülümseyerek dinlerken, Pencroff'un yüzündeki gurur ifadesini tasvir etmek mümkün değildi.

“Tamam, Harbert,” diye karşılık verdi Pencroff, “ancak sanınm saymış olduğunuz tüm bu yararlı örnekler bunlar gibi dev ağaçlar değil!” “Aslında öyle, Pencroff.”

“Bu durum, devlerin hiçbir işe yaramadıkları konusunda söylediklerimi haklı çıkanyor!” “işte burada yanılıyorsunuz Pencroff,” dedi Mühendis, “etrafımızı çevreleyen bu dev okaliptüsler işe yarıyorlar.”

“Neye yaradıklarını merak ediyorum?” “Bulunduklar ülkeyi sağlıklı kılmaya. Onlara Avustralya ve Yeni Zelanda'da ne ad verildiğini biliyor musunuz?”

“Hayır, Bay Cyrus.”

“Onlara ‘sıtma ağacı' diyorlar.”

“Sıtma yaptıkları için mi?"

“Hayır, engelledikleri için!”

“Güzel. Bunu not edeceğim,” dedi Gazeteci. “Not edin, sevgili dostum Spilett, çünkü okaliptüslerin varlığı bataklık sıtmasını ortadan kaldırmaya yetiyor. Bu doğal koruyucular, Avrupa'nın güneyine ve Kuzey Afrika'ya ekildiğinde, bölge sakinlerinin sağlıklarının giderek düzeldiği saptandı. Artık bu mersingillerle kaplı ormanıara yakın bölgelerde bataklık sıtması gibi ateşli hastalıklara rastlanmıyor. Bu olgu günümüzde kesin bir şekilde kanıtlanmış durumda, ve bu biz Lincoln Adası sakinleri için oldukça sevindirici bir durum.” “Ah! Ne ada! Kutsanmış bir ada!” diye haykırdı Pencroff. “Size söylüyorum, hiçbir şeyi eksik değil... yalnızca...”

“Onun da zamanı gelecek, Pencroff, onu da bulacağız,” diye yanıtladı Mühendis, “ama artık yola koyulalım, ve nehrin kayığımızı götüreceği son noktaya kadar ilerleyelim!” Böylece, keşif gezisi en az iki mil boyunca, adanın bu bölümündeki ormanların tamamına hakim olan okaliptüslerle kaplı bir bölgenin ortasında devam etti. Ağaçlar, bir hayli dolambaçlı yatağı o sırada, yeşilliklerle kaplı yüksek kıyıların arasında alçalmaya başlayan Mercy'nin dört bir yanında göz alabildiğince uzanıyordu. Bu yatağın sık sık yüksek otlar ve hatta sivri kayalarda tıkanması kayığın ilerlemesini güçleştiriyordu. Küreklerin hareket alanı kısıtlandığı için, Pencroff kayığı sırıkla itmek zorunda kalıyordu. Bunun yanı sıra, nehrin dip yüzeyinin yavaş yavaş yükseldiği ve sandalın su yetersizliğinden dolayı durmak zorunda kalacağı anın uzak olmadığı hissediliyordu. Şimdiden ufkun üzerinde alçalmaya başlayan güneş, ağaçların devasa gölgelerini toprağa yansıtıyordu. Bugün adanın batı kıyısına ulaşamayacağını anlayan Cyrus Smith, bu yolculuğun zorunlu olarak sona ereceği noktada mola vermeyi planladı. Kıyıya hâlâ beş altı millik bir yol kaldığını tahmin ediyor ve bu mesafenin bilinmeyen ormanların arasında, gece karanlığında

aşılamayacak kadar uzun olduğunu düşünüyordu.

Kayık, giderek daha da sıklaşan ağaçların ortasında hiç durmadan yoluna devam ediyordu, ve gözleri Pencroffu yanıltmıyorsa, bölgenin bazı sakinleri vardı; çünkü ara sıra korulukların dibinde koşturan maymun sürülerini görür gibi oluyordu. Hatta bazen, bu hayvanlardan iki üç tanesi kayığa belli bir mesafede toplanarak, sanki daha önceden hiç insan görmemişçesine, korkmadan onlara bakıyorlardı. Bu dörtellilerden birkaç tanesini tüfekle vurmak çok kolaydı; ancak Cyrus Smith, gözü dönmüş Pencroffu cezbeder gibi görünen bu gereksiz katliama izin vermedi. Zaten, temkinli olmak da bunu gerektiriyordu; çünkü güçlü ve çok çevik olan bu maymunlar tehlikeli hale gelebilirlerdi, en iyisi gereksiz bir saldırıyla onları tahrik etmemekti.

Denizci maymunlara bir besin kaynağı olarak bakıyordu, gerçekten de yalnızca otla beslenen bu hayvanların eti çok lezzetliydi; ancak et stokları bol olduğundan, cephaneliklerini boş yere harcamaları anlamsızdı.

Saat dörde doğru, akışı su bitkileri ve kayalarla tıkanan Mercy üzerinde ilerlemek iyice güçleşmişti. Kıyılar giderek daha da yükselirken, nehrin yatağı şimdiden Franklin Dağı'nın ilk kolları arasında bir oyuk halinde belirginleşiyordu. Nehire dökülen tüm sular dağın güney yamacından geldiğine göre, kaynakları fazla uzakta olmamalıydı.

“Bay Cyrus,” dedi Denizci, “bir çeyrek saat içinde, durmak zorunda kalacağız.”

“Durunuz o halde, Pencroff, gece de kamp kuracağız.”

“Granite-house'dan ne kadar uzaktayız?” diye sordu Harbert.

“Yaklaşık olarak yedi mil,” diye yanıtladı Mühendis, “tabii nehrin bizi kuzeybatıya yönelten kıvrımlarını hesaba katarak.”

“İlerlemeye devam edelim mi?” diye sordu Gazeteci.

“Evet, gidebildiğimiz kadar gidelim,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Yarın güneşin doğuşuyla, kayığı bıraktıktan sonra, bizi kıyıdan ayıran birkaç millik mesafeyi tahminen iki saatte alacağız, böylece günün tamamından kıyıyı araştırmak için yararlanmış olacağız.”

“İleri!” diye karşılık verdi Pencroff.

Ancak kısa süre sonra, kayık o sırada genişliği yirmi ayağı geçmeyen nehrin çakıllı zeminini sıyırdı. Yatağını kaplayan yeşil katmanlar onu yarı karanlığa gömüyordu. Bir şelaleden yayıldığı anlaşılan gürültü, birkaç yüz ayak ötede doğal bir barajın bulunduğunu gösteriyordu.

Gerçekten de, son bir dönemecin ardından, ağaçların arasında akan bir çağlayan belirdi. Nehrin yatağına sürtünen kayık, birkaç saniye sonra, sağ kıyıdaki bir ağaç gövdesine bağlandı.

Saat beşe geliyordu. Güneşin son ışıklan kalın dalların arasından süzülerek, nemli toz kümeleri prizmanın tüm renkleriyle parıldayan küçük şelaleye yanlamasına vuruyordu.Daha ötede, Mercy'nin gizli bir kaynaktan beslendiği anlaşılan yatağı korulukların altında gözden kayboluyordu. Güzergahı boyunca kendisine sularını boşaltan çaylar, onu gerçek bir nehir haline getiriyorlardı; ancak şu an için derinliği olmayan duru bir dereden başka bir şey değildi.

Manzarası hoş olan bu noktada kamp kuruldu. Karaya çıkan Sömürgeliler, gerektiğinde gece dalları arasına sığınabilecekleri geniş çitlembik ağaçlarının altında ateş yaktılar.

Herkes çok acıkmıştı, akşam yemeğinin hızla yenmesinin ardından uyku zamanı gelmişti. Ancak güneşin batmasından önce duyulan birkaç kaygı verici kükremeden dolayı, gece boyunca parıldayan alevleriyle kendilerini koruması için ateşi canlandırdılar. Hatta Nab ve Pencroff sırayla nöbet tutarak ateşi canlı tuttular. Kampın çevresinde, kah korulukların arasında, kah dalların altında gezinen birkaç hayvan gölgesi görür gibi

olduklarında, yanılmamış olduklarını anlamışlardı; ancak gece olaysız geçti, ve ertesi gün -31 Ekim- sabahın beşinde hepsi yola çıkmak üzere ayağa kalkmışlardı.

4

Sömürgeliler, kahvaltıdan sonra saat altıda, adanın batı kıyısına en kısa yoldan ulaşmak üzere hareket ettiler. Oraya ne zaman varacaklardı? Cyrus Smith iki saat demişti ama her şey karşılaşacaklar engellere göre değişebilirdi. Far-West'in bu bölümü, çeşit çeşit ağaçların bulunduğu uçsuz bucaksız bir koruluğu andıran sık ağaçlıklarla kaplıydı. Bu durumda, otların, çalılıkların, sarmaşanların arasında kendilerine yol açabilmeleri için ellerinde baltalarıyla yürümeleri gerekecekti -ve gece boyunca çığlıklar duyulan vahşi hayvanları dikkate alarak, baltalarının yanı sıra tüfeklerini de hazır tutmalıydılar. Kamp alanının konumu Franklin Dağı'na göre belirlenmişti, ve volkan kuzey istikametinde, üç millik bir mesafede bulunduğuna göre, batı kıyısına ulaşmak için, güneybatıya doğru doğrusal bir hat izlemeleri gerekiyordu.

Kayığı özenle bağladıktan sonra, yola çıktılar. Pencroff ve Nab, en az iki gün boyunca küçük kafilenin beslenme ihtiyacını karşılamaya yetecek olan erzakları taşıyorlardı. Avlanmalarına hiç gerek yoktu, hatta Mühendis, arkadaşlarına kıyı bölgesinde varlıklarını belli etmemek amacıyla silahlarını gereksiz yere ateşlememelerini tavsiye etti.

İlk balta darbeleri, şelalenin biraz üzerinde bulunan sakızağaçlarının arasındaki çalılıklara indirildi, Cyrus Smith elindeki cep pusulasıyla izlenecek yolu belirliyordu.

Ormanı oluşturan ağaçların pek çoğu daha önceden göl kenarında ve Grande-Vue Yaylası'nda karşılaşılan deodaralar, douglas köknarları, demirağaçlar, zamk ağaçları, okaliptüsler, yalancı kardeşkanı ağaçları ve sedirlerdi, sayılarının çok olması gelişmelerini engellediğinden çoğunluğu orta boyluydu. Sömürgeliler, kendilerine yol açmaya çalıştıkları için yavaşça

ilerleyebiliyorlardı, Mühendis bu yolun daha ileride Creek-Rouge'la birleşeceğini tahmin ediyordu.

Sömürgeliler yola çıktıklarından beri, adanın dağ kollarını oluşturan alçak rampalanrıı inerken, oldukça kuru olmasına rağmen zengin bitki örtüsüyle toprağın altında bir su şebekesinin ya da yakınlarda bir derenin bulunduğu belli eden bereketli bir zeminin üzerinde ilerliyorlardı. Bununla birlikte, Cyrus Smith, kratere yaptığı keşif gezisi sırasında, Creek-Rouge ve Mercy dışında bir akarsuya rastladığını anımsamıyordu.

Keşif gezisinin ilk saatleri boyunca, birçok kez, yeni bir canlı türüyle karşılaşmanın şaşkınlığını yaşayan maymun sürülerine rastlandı. Gedeon Spilett, muzip bir ifadeyle, bu çevik ve gürbüz dörtellilerin, kendini ve arkadaşlarını değişime uğramış kardeşleri olarak görüp görmediklerini soruyordu! Ve açık söylemek gerekirse, attıkları her adımda, çalılıklar ve sarmaşanlar tarafından engellenen, ağaç gövdeleri tarafından yolları kesilen bu sıradan yayalar, daldan dala sıçrayan ve hiçbir şeyin yürüyüşlerine engel olamadığı bu çevik hayvanların yanında pek de göze çarpmıyorlardı. Neyse ki bu maymunlar, sayılarının çokluğuna rağmen, düşmanca bir tavır sergilemiyorlardı.

Maymunların yanı sıra, Pencroff'un mermilerini boşaltmaya can atacağı birkaç yaban-domuzuna, agutilere, kangurulara ve kemirgenlere de rastlandı.

“Ama,” diyordu, “av mevsimi henüz açılmadı. Dilediğiniz gibi hoplayıp zıplayabilirsiniz, dostlarım! Dönüşte size söyleyecek birkaç çift sözümüz var!”

Sabah dokuz buçukta, düz bir hat üzerinde güneybatıya yönelen yol, aniden, yatağının eğiminden kaynaklanan canlı akıntısı, önüne çıkan kayalara çarptıkça şiddetle gürüldeyen otuz kırk ayak genişliğinde bir akarsuyla kesildi. Derin ve berrak olan bu çayın üzerinde yolculuk etmek imkansızdı.

“Işte yolumuz kesildi!” diye haykırdı Nab. “Hayır,” diye karşılık verdi Harbert, “bu yalnızca bir dere, onu yüzerek geçebiliriz.” “Hiç gerek yok,” diye yanıtladı Cyrus Smith. “Bu çay kesinlikle denize akıyor. Sağ kıyıyı izleyerek yolumuza devam edelim, bizi doğrudan kıyıya götürmezse, çok şaşıracağım. Haydi yola devam!”

“Bir saniye,” dedi Gazeteci. “Bu çaya ne ad vereceğiz, dostlarım? Haritamızı eksik bırakmayalım.”

“Doğru!” dedi Pencroff.

“Evlat, onun ismini sen koy,” dedi Genç Çocuk'a seslenen Mühendis.

“Bunu ağzına kadar ilerledikten sonra yapmamız daha doğru olmaz mı?” diye karşılık verdi Harbert.

“Öyle olsun,” diye yanıtladı Cyrus Smith. “Hiç durmadan yola devam edelim.”

“Bir saniye daha!” dedi Pencroff.

“Ne var?” diye sordu Gazeteci.

“Avlanmak yasak olsa da, sanırım balık avlamak yasak değil,” dedi Denizci.

“Zamanımız yok,” diye yanıtladı Mühendis.

“Oh! Beş dakika!” diye karşılık verdi Pencroff. “Sizden mükemmel bir öğle yemeği için yalnızca beş dakika istiyorum!”

Kıyıya uzanarak, kollarını çalkantılı sulara daldıran Pencroff, kayalıkların arasında kaynayan leziz tatlı su ıstakozlarından birkaç düzinesini çıkarmayı başardı.

“Işte bu harika!” diye haykırdı, Denizci'nin yardımına gelen Nab.

“Size söylediğim gibi, bu adada tütünün dışında her şey mevcut!” diye mırıldandı Pencroff, derin derin içini çekerek.

Çaydaki ıstakoz bolluğundan dolayı, bu mucizevi av beş dakikadan fazla sürmemişti. Kobalt mavisi renkli bir kabuğa ve

küçük bir dişle donanmış bir başa sahip olan bu ıstakozların bir torbaya doldurulmasının ardından, yola devam edildi.

Bu yeni akarsuyun kıyısından yürümeye başladıklarından beri, Sömürgeliler daha kolay ve daha hızlı bir şekilde ilerliyorlardı. Zaten, kıyıda insan izine dair herhangi bir ipucu yoktu. Zaman zaman susuzluklarını gidermek için çay kenarına gelen iri gövdeli hayvanların ayak izlerine rastlanıyordu; ama bunun dışında şüphe uyandıracak hiçbir iz yoktu, ve pekarinin, Pencroff'un bir azı dişine mal olan kurşunla vurulduğu bölgenin, Far-West'in bu bölümünde olmadığı anlaşılıyordu.

Cyrus Smith bu hızlı akarsuyun denize doğru aktığını düşündüğünde, bulunduklar noktanın batı kıyısına olan uzaklığının tahmin ettiğinden daha fazla olduğunu anlıyordu. Gerçekten de, ağzı birkaç mil ötede olsa, bu saatte yükselmekte olan suların çayın akışını tersine döndürmesi gerekiyordu. Oysa, sular yatağın eğimi doğrultusundaki akışlarını sürdürüyorlardı. Bu duruma şaşırmış gibi görünen Cyrus Smith, nehri Far-West'in iç bölümlerine yönelten bir dönemeç olup olmadığını saptamak için, sık sık pusulasını inceliyordu.

Giderek genişleyen çayın sular daha büyük bir şiddetle akıyordu. Sağ kıyısındaki ağaçlar da en az sol kıyısındakiler kadar sıktı ve ormanın ötesini görmek mümkün değildi; ancak hiç kuşku yok ki, bu ağaçlıkların çevresinde herhangi bir hayvan yoktu, çünkü Top havlamıyordu, bu akıllı hayvan akarsuyun yakınlarında yabancı bir canlı olsa mutlaka belirtirdi.

Saat on buçukta, biraz önden giden Harbert'ın ani haykırışı Cyrus Smith'i büyük bir şaşkınlığa uğrattı:

“Deniz!”

Birkaç saniye sonra, ormanın sonlandığı noktada duran Sömürgeliler, gözlerinin önünde uzanıp giden batı kıyısını seyrediyorlardı.

Bu kıyı ile kaderin onları fırlattığı doğu kıyısı arasında ne

büyük bir tezat vardı! Ne granit surlar, ne de açıkta kör kayalıklar vardı, hatta kumsal bile yoktu. Orman kıyıyı oluştururken, dalgaların dövdüğü son ağaçlar sulara doğru eğiliyorlardı. Bu, doğanın genelde olduğu gibi, kah geniş kumdan halılar sererekten, kah kayaları bir araya getirerekten hazırladığı sahillere hiç benzemiyordu, bunların yerine dünyanın en güzel ağaçlarından bir şerit oluşturmuştu. Kıyı denizlerin en büyüğünü dahi tepeden izleyecek bir yükseklikteydi, ve özellikle altında granitten bir zemin bulunan bu bereketli toprağın üzerinde yükselen muhteşem ağaçların kökleri, en az adanın iç bölümlerindekiler kadar sağlamdı.

O sırada, yeni çayın ağzını oluşturan ve iki, üç balıkçı teknesinin bile zor yanaşacağı önemsiz küçük bir koyun oyuntusunda bulunan Sömürgeliler ilginç bir görüntüyle karşı karşıyaydı; çay sularını hafif eğimli bir ağızdan değil, kırk ayaklık bir yükseklikten boşaltıyordu -bu durum yükselen denizin etkisinin çayın yukarı bölümlerinde neden hissedilmediğini açıklıyordu. Gerçekten de, Pasifik'in kabarmaları doruk noktasına ulaştığında bile, nehrin seviyesine ulaşamazlardı; hiç şüphe yok ki suların bu granit zemini aşındırması ve uygun bir ağız oluşturması için milyonlarca yıl gerekecekti. Bunun üzerine ortak bir kararla, bu akarsuya 'Falls-river' (Şelale Nehri) adı verildi.

Sık ağaçlarda kaplı kıyı iki mil boyunca kuzeye doğru uzanıyordu, sonra seyrekleşen ağaçlar yerlerini kuzeye ve güneye doğru ilerleyen göz alıcı tepelere bırakıyordu. Aksi istikamette, kıyının Falls-river ile Reptile Burnu arasında kalan bölümünde ise, kökleri denizin uzun dalgalanmalarıyla ıslanan kimi dik kimi yana doğru eğilmiş, harika ağaçlar vardı. Keşif gezisine o yönde, Serpentine Yarımadası boyunca devam edilecekti, çünkü kıyının o bölümü, çorak ve ıssız olduğu için kazazedeleri ağırlayamayacak durumda olan diğerine oranla

daha fazla sığınak olanağı tanıyordu.

Hava güzel ve açıktı, ve, Nab ve Pencroff'un yemek hazırladıkları yalıyarın zirvesinden net bir şekilde seçilebilen ufukta tek bir yelkenli dahi görülmüyordu. Kıyının göz menzili içinde kalan bölümünde ne bir gemi ne de bir enkaz vardı. Ama Mühendis, kıyıyı Serpentine Yarımadası'nın uç noktasına dek araştırmadıkça bundan emin olmayacaktı.

Hızla yenilen yemeğin ardından, Cyrus Smith hareket işaretini verdi. Sömürgeliler bir yalıyarın sivri köşelerinden ya da bir kumsaldan ilerlemek yerine, ağaçların gölgesindeki kıyı boyunca yol aldılar.

Falls-river'ın ağzı ile Reptile Burnu arasındaki mesafe yaklaşık on iki mildi. Sömürgeliler bu yolu hiç acele etmeden dört saatte aşabilirlerdi; ancak çevresinin dolaşılması gereken ağaçların, kesilmesi gereken çalıların, ikiye ayrılması gereken sarmaşanların varlığı hedeflerine ulaşmalar için gerekli süreyi iki katına çıkarmıştı.

Zaten, bu kıyıda kısa süre önce bir kazanın yaşandığını belli eden hiçbir iz yoktu. Gedeon Spilett'in belirtmiş olduğu gibi, deniz her şeyi açığa sürüklemiş olabilirdi, hiçbir ipucu bulunmaması, Lincoln Adası'nın bu bölümünde bir geminin karaya vurmadığı anlamına gelmezdi.

Gedeon Spilett'in saptamalar doğruydu, ve ayrıca mermi çekirdeğinin varlığı son üç ay içinde adada bir tüfeğin ateşlendiğini kanıtlıyordu.

Saat beş olmuştu bile, ve Sömürgelilerin Serpentine Yarmadası'nın bumuna ulaşmalarına hâlâ iki mil vardı. Reptile Burnu'na vardıktan sonra, Cyrus Smith ve arkadaşlarının, hava kararmadan önce Mercy kıyısındaki kamp alanına geri dönemeyecekleri belliydi. Bu durumda geceyi burunda geçirmeleri gerekecekti. Neyse ki erzaklar boldu; çünkü sık ağaçlıklarla kaplı olsa da, deniz kenarında bulunan bu sahil

hattında tüylü av hayvanlarına rastlanmıyordu. Bunların yerine her yanda jakamarlar, kurukular, sülünler, loriler, orman-horozları, papağanlar ve daha yüzlerce çeşit kuş vardı. Her biri yuvalarla kaplı ağaçlar, kanat sesleriyle şenleniyordu.

Sömürgeliler, akşam yediye doğru, yorgunluktan bitmiş bir halde, denize doğru ilginç bir şekilde kıvrılan Reptile Burnu'na vardılar. Burada yarımadanın ormanlık kıyısı sona eriyor ve sahil, kayaları, sığ kayalıkları ve kumluklarıyla her zamanki doğal görünümünü alıyordu. Bu durumda sürüklenen bir geminin adanın bu bölümünde karaya oturması mümkündü; ancak hava kararıyordu ve keşif gezisini bir sonraki güne ertelemek gerekiyordu.

Pencroff ve Harber konaklamaya elverişli bir sığınak bulmak için acele ettiler. Far-West Ormanı'nın ağaçları bu burunda sona eriyordu, Genç Çocuk bu ağaçlar arasında, kalın gövdeli bambu topluluğunu gördü.

“Güzel!” dedi, “işte bu değerli bir keşif.”

“Değerli mi?” diye karşılık verdi Pencroff.

“Hiç şüphesiz,” dedi Harbert. “Sana, ince, uzun, esnek parçalar halinde kesilmiş bambu kabuğundan sepetler ve çötenler yapıldığından; hamur haline getirilerek bekletilen bu kabuktan Çin kağıdı elde edildiğinden; saplarından büyüklüklerine göre baston, pipo çubuğu, su borusu üretildiğinden; iri bambuların inşaatlarda böcekleri kaçıran sağlam ve hafif bir malzeme olarak kullanıldığından hiç söz etmeyeceğim, hatta bambuların boğum aralıklarını testereyle kesip, budağı oluşturan yatay çeperi ayırarak Çinliler arasında yaygın olarak kullanılan sağlam vazolar yapıldığını da anlatmayacağım! Hayır! Bunlar seni hiç tatmin etmeyecek. Ama...”

“Ama?...''

“Ama eğer bilmiyorsan, sana Hindistan'da bu bambuların kuşkonmaz niyetine yendiklerini öğreteceğim.”

“Otuz ayaklık kuşkonmazlar!” diye haykırdı Denizci. “Peki ama lezzetliler mi?”

“Hem de nasıl,” diye karşılık verdi Harbert. “Yalnızca, yenilenler otuz ayaklık fidanlar değil, yeni sürgünler.”

“Harika, evlat, harika!” diye yanıtladı Pencroff.

“Ayrıca, sirkede bekletilen yeni fidan özlerinden çok lezzetli bir baharat elde edildiğini de eklemek isterim.”

“Anlattıkların giderek daha da ilginçleşiyor, Harbert.”

“Ve nihayet, bu bambuların budaklarının arasından salgıladıkları şekerli sıvıdan harika bir içki elde edilebiliyor.”

“Hepsi bu mu?” diye sordu Denizci.

“Hepsi bu!”

“Ama içilmiyor?”

“Ne yazık ki öyle, zavallı dostum Pencroff!” Harbert ve Denizci'nin geceyi geçirmeye elverişli bir sığınak bulmak için fazla zamana ihtiyaçları yoktu. Kıyının, güneybatı rüzgarlarının etkisiyle dalgalar tarafından şiddetle dövülen dağılmış kayaları, onlara ısı değişikliklerinden etkilenmeden barınabilecekleri mağaralar sunuyordu. Ancak tam bu oyuklardan birinin içine girecekleri sırada, duydukları korkunç kükremelerle olduklar yerde kalakaldılar.

“Geriye!” diye haykırdı Pencroff. “Tüfeklerimizdeki küçük mermiler böylesine güçlü kükreyen hayvanlara kum tanesi gibi gelir!” Denizci kolundan kavradığı Harbert'ı bir kayanın dibine çekerken, mağaranın girişinde heybetli bir hayvan belirdi.

Bu, Asya'daki türdeşleriyle hemen hemen aynı büyüklükte bir jaguardı, yani boyu başından kuyruğuna kadar beş ayağı buluyordu. Düzgün bir biçimde sıralanmış siyah lekelerle beneklenmiş pas rengi kürkü karnındaki beyaz tüylerle daha da belirginleşiyordu. Harbert, kurdun rakibi pumadan daha tehlikeli olan kaplan ayarındaki bu vahşi hayvanı tanımıştı!

Kabarmış tüyleri ve öfkeyle parlayan gözleri ile insanoğluyla daha önceden de karşılaşmış gibi görünen jaguar çevresini inceleyerek ilerlemeye başladı.

Gazeteci, o sırada yüksek kayaların etrafını dolaşıyordu, jaguarı fark etmediğini zanneden Harbert ona doğru atılmak üzereyken, Gedeon Spilett eliyle işaret vererek yürümeye devam etti. Bu karşılaştığı ilk jaguar değildi, hayvana doğru on adım daha ilerleyerek, omzundaki karabinasıyla, tek bir kası dahi titremeksizin hiç kımıldamadan durdu.

Tortop olan jaguar, avcının üzerine atılmak için sıçradığı anda, iki gözünün arasına isabet eden bir mermiyle yere yığıldı.

Harbert ve Pencroff jaguara doğru hızlandıklarında, Nab ve Cyrus Smith de bulundukları noktadan oraya doğru koştular ve birkaç saniye boyunca, harika postu Granite-house'un büyük salonunu süsleyecek olan hayvanın yere serilmiş gövdesini izlediler.

“Ah! Bay Spilett! Sizi ne kadar takdir ettiğimi bilemezsiniz, sizin yerinizde olmak isterdim!” diye haykırdı, doğal bir heyecana kapılmış gibi görünen Harbert.

“Tamam! Evlat,” diye karşılık verdi Gazeteci, “sen de olsan aynısını yapardın.”

“Ben! Böylesine soğukkanlı davranabilir miydim?”

“Harbert, bu jaguarın yalnızca bir tavşan olduğunu düşün, o zaman ona dünyanın en sakin insanı gibi ateş edebilirsin.”

“İşte!” diye karşılık verdi Pencroff. “Bundan daha kurnazca davranılamaz.”

“Şimdi,” dedi Gedeon Spilett, “bu jaguar yuvasını terk etmiş olduğuna göre, geceyi orada geçirmememiz için bir neden göremiyorum.”

“Ama başka jaguarlar gelebilir!” dedi Pencroff. “Mağaranın girişine ateş yakmamız yeterli olacaktır,” dedi Gazeteci, “böylece

eşiği aşmayı göze olamazlar.”

“O zaman jaguarların evi bizi bekliyor!” diye karşılık verdi hayvanın cansız bedenini arkasından sürükleyen Denizci.

Sömürgeliler terk edilmiş yuvaya yöneldiler; Nab jaguarın derisini yüzerken, arkadaşları ormanda bol miktarda bulunan kuru odunları mağaranın girişine yığdılar.

Bambu ağaçlarını fark eden Cyrus Smith, onlardan kestiği dalları odun yığınının üzerine ekledi.

Ardından kum zemini kemiklerle kaplı mağaraya yerleştiler; ani bir saldırı olasılığına karşı silahlar dolduruldu; yemekten sonra, uyku zamanının gelmesi üzerine mağaranın girişine istiflenen odun yığınları ateşe verildi.

Az sonra, bambuların alev almasıyla, gökyüzünde havai fişekleri andıran patlamalar yankılandı! Bu gürültü en gözü kara yırtıcıları bile ürkütmeye yeterdi!

Bu güçlü patlamalara neden olan buluş Mühendis'e ait değildi; çünkü Marco Polo'ya göre Tatarlar, kamplarını Orta Asya'nın vahşi hayvanlarından korumak için asırlardır bu yöntemi kullanıyorlardı.

5

Cyrus Smith ve arkadaşları, jaguarın büyük bir nezaket göstererek kendilerine bıraktığı mağarada zararsız köstebekler gibi uyudular.

Güneşin doğmasıyla, hepsi burnun uç noktasında bir araya gelerek bakışlarını, yeniden çemberinin üçte ikisi görülebilir halde olan ufka çevirdiler. Mühendis dürbünüyle denizi bir kez daha incelediğinde, ne bir yelkenliye ne de bir gemi kalıntısına rastladı.

Burnun güney tarafını oluşturan kıyının üç millik bölümünde de hiçbir şey görülmüyordu, daha ötede, kıyının geri kalan bölümü bir oyumunun ardında gizleniyordu; hatta Serpentine Yarımadası'nın en uç noktasından, yüksek kayaların arkasında kalan Griffe Burnu bile seçilemiyordu.

Bu durumda, adanın güney kıyılarını araştırmak gerekiyordu. Hemen yola çıkılarak, 2 Kasım, günü bu keşif gezisine mi ayrılacaktı?

Bu durum ilk planlarında yoktu. Gerçekten de, kayık Mercy kıyısına bırakıldığında, batı kıyısının keşfi tamamlandıktan sonra geri gelinerek Granite-house'a Mercy yoluyla dönülmesine karar verilmişti. Cyrus Smith batı kıyısının kazaya uğramış, ya da normal seyreden bir gemi tarafından sığınak olarak kullanılmış olabileceğine inanıyordu; ancak bu kıyıda herhangi bir ipucuna rastlayamadığından, batıda bulamadığını güney kıyısında araştırması gerekiyordu.

Gerçekleştigi düşünülen kaza konusundaki soru işaretlerinin ortadan kalkması için keşif gezisine devam edilmesini öneren Gedeon Spilett, yarımadanın uç noktasıyla Griffe Burnu arasındaki mesafeyi sordu.

“Kıyının girinti çıkıntılarını da hesaba katarsak, yaklaşık otuz

mil," diye karşılık verdi Mühendis.

"Otuz mil!" dedi Gedeon Spilett. "Gün sıkı bir yürüyüşle geçecek. Yine de, Granite-house'a güney kıyısını izleyerek dönmemiz gerektiğini düşünüyorum."

"Ama," dedi Harbert, "Griffe Burnu'ndan Granite-house'a kadar en az on mil daha katetmemiz gerekecek."

"Hepsine kırk mil diyelim," diye yanıtladı Gazeteci, "ve tereddüt etmeyelim. En azından bu bilinmeyen kıyıyı da keşfetmiş oluruz, ve yeniden keşfe çıkmamıza gerek kalmaz."

"Çok doğru," dedi Pencroff, "peki ya kayık?"

"Kayık Mercy kıyısında bir gün bekledi," diye karşılık verdi Gedeon Spilett, "iki gün daha kalabilir! Şu ana kadar, adamızda herhangi bir hırsızlık vakasına rastladığımızı söyleyemeyiz!"

"Yine de," dedi Denizci, "kaplumbağanın başına gelenleri anımsayınca, buna pek de güvenemiyorum."

"Kaplumbağa! Kaplumbağa!" diye karşılık verdi Gazeteci. "Onu yükselen suların ters çevirdiğini bilmiyor musunuz?"

"Kim bilir?" diye mınldandı Mühendis.

"Ama..." dedi Nab.

Nab'ın bir şeyler söylemeye çalıştığı belliydi, çünkü konuşmak için ağzını açıyor ve konuşmuyordu.

"Ne söylemek istiyorsun, Nab?" diye sordu Mühendis.

"Griffe Burnu'na dek kıyıyı izlersek," diye karşılık verdi Nab," burnu döndükten sonra yolumuz..."

"Mercy tarafından kesilecek! Doğru" diye yanıtladı Harbert, "üstelik nehri aşınak için ne bir köprü ne de bir tekne var!"

"Tamam, Bay Cyrus," diye karşılık verdi Pencroff, "birkaç yüzen ağaç gövdesi ile nehri aşmakta güçlük çekmeyiz!"

"Hiç önemli değil," dedi Gedeon Spilett, "Far-West'e kolayca dönmek istiyorsak, bir köprü inşa etmemiz yararlı olacak!"

"Bir köprü!" diye haykırdı Pencroff. "Elbette, Bay Smith

mühendis değil mi? Dilediğimiz zaman bize köprü inşa eder! Bu gece, sizi giysilerinizin tek bir ipliği dahi ıslanmadan Mercy'nin karşı kıyısına geçirmeye gelince, bu görevi ben üstleniyorum. Hâlâ bir günlük erzağımız var, bize gereken tek şey bu, ayrıca belki bugün avlanabiliriz. Haydi yola koyulalım!" Gazeteci'nin, Denizci tarafından hararetle desteklenen önerisi herkesin onayını almıştı; çünkü hepsi de kaygılarından kurtulmak, ve, Griffe Burnu yoluyla geri dönerek keşif gezisini tamamlamak istiyordu. Ancak kaybedilecek bir saat dahi yoktu; çünkü önlerinde katetmeleri gereken kırk millik uzun bir yol vardı, Granite-house'a hava kararmadan önce ulaşmayı akıldan çıkarmak gerekiyordu. Sabahın altısında, küçük kafile yola koyuldu. Iki ya da dörtayaklı hayvanların beklenmedik bir saldırısına karşı, tüfekler mermiyle dolduruldu, ve önden gitmesi gereken Top, ormanın sınırı boyunca ilerleme komutunu aldı.

Yanmadanın kuyruğunu oluşturan burnun uç noktasından itibaren, kıyının kemer yaparak uzayıp giden beş millik bölümü hızla kat edildi, büyük bir titizlikle yürütülen araştırmalar sırasında, kazazedelerin yakın ya da daha eski bir tarihte karaya çıktığına dair bir ipucuna, bir enkaza, kamp kalıntılarına, sönmüş bir ateşin küllerine ya da bir ayak izine rastlanmadı!

Sömürgeliler Washington Körfezi'ni oluşturmak için kuzeydoğu istikametini izlemek üzere sonlanan eğrinin köşesine vardıklarında, adanın güney kıyısının tamamını gözlemleyebildiler. Kıyı, yirmi beş mil ötede sabahın sisleri arasında hayal meyal seçilebilen, bir göz yanılsaması sonucu deniz ile kara arasında asılmış gibi duran Griffe Burnu'yla bitiyordu. Kıyının Sömürgelilerin bulunduğu mevki ile uçsuz bucaksız körfezin dibi arasında kalan bölümü düz ve yassıydı, daha gerilerde bir ağaç şeridiyle çevrelendikten sonra düzensizleşiyor ve sivri burunlarla denize doğru uzanıyordu, ve

nihayet ilginç bir karmaşayla bir araya gelmiş olan birkaç siyahımtırak kaya ile Griffe Burnu'nda sonlanıyordu.

İşte kaşiflerin, adanın ilk kez gördükleri ve bir an için durduktan sonra, ilk bakışta tamamını taradıkları güney bölümünün görünümü böyleydi.

“Burada karaya oturan bir gemi,” dedi Pencroff, “kaçınılmaz bir şekilde batıp gidecektir. Açığa doğru uzanan kum katmanları, ve daha ilerideki kör kayalıklar bu suların hiç de güvenli olmadığını gösteriyor!”

“Ama en azından gemiden geriye bir şeyler kalmış olmalı” dedi Gazeteci.

“Yalnızca kayalıkların üzerinde birkaç tahta parçası bulunabilir, kumların üzerinde bir şeyler bulmaya çalışmak da boşuna bir çabadan başka bir şey olmayacak,” diye karşılık verdi Denizci.

“Ama neden?”

“Çünkü kayalardan daha tehlikeli olan bu kumlar üzerlerindeki her şeyi içlerine çekerler, ve yüzlerce tonluk bir geminin gövdesinin tamamı birkaç gün içinde denizin dibine gömülebilir!”

“Yani, Pencroff,” diye sordu Mühendis, “bir gemi bu katmanların üzerinde sulara gömüldüyse, ondan hiçbir iz kalmaması hiç de şaşırtıcı olmaz öyle mi?”

“Aynen öyle, Bay Smith, zamanın ve fırtınanın da desteğiyle. Yine de, bu durumda bile, direk kalıntılarının, birkaç tahta parçasının kıyıya vurmamış olması oldukça ilginç.”

“O zaman araştırmalanmıza devam edelim,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

Sömürgeliler, öğlen birde Washington Körfezi'nin dip noktasına ulaştıklarında, yirmi millik bir yolu geride bırakmışlardı. öğle yemeği için mola verildi.

Buradan itibaren, kum katmanlarının sınırındaki uzun bir sığ kayalık hattıyla çevrelenen kıyı ilginç girinti çıkıntılarla düzensiz bir görünüm sergiliyordu. O sırada yükselmeye başlayan sular kayaların üzerini kaplamakta gecikmeyecekti. Denizin kayaların tepesine çarpan uysal dalgaları uzun köpük saçakları halinde dağılıyorlardı. Bu noktadan Griffe Burnu'na dek hafifçe daralan kumsal, sığ kayalıklar ile ormanın ilk ağaçları arasında sıkışıp kalıyordu.

Kıyıyı kaplayan göçmüş kayalar nedeniyle yürüyüşün bundan sonraki bölümünün daha güç koşullar altında gerçekleşeceği anlaşılıyordu. Granit sur giderek yükselmeye başlarken, arkada hiçbir esiminin yeşil zirvelerini sallamadığı ağaçlar beliriyordu.

Sömürgeliler, yarım saatlik bir dinlenmeden sonra yeniden yola koyulduklarında, sığ kayalıklar ve kumsal üzerinde gözden geçirilmemiş tek bir nokta bile kalmamıştı. Hatta, herhangi bir nesne dikkatlerini çektiğinde, Pencroff ve Nab sığ kayalıkların arasına dalmaktan geri kalmıyorlardı. Ama tek bir enkaz dahi yoktu, kayaların ilginç oluşumları gözlerini yanıltıyordu. Bununla birlikte, bu kumsalın yenilebilir türden kabuklular açısından oldukça bereketli olduğunu saptadılar; ancak Mercy'nin iki kıyısı arasında bir bağlantı kurulmadıkça ve taşıma olanakları geliştirilmedikçe buradan verimli bir şekilde yararlanmak mümkün olmayacaktı.

Sonuç itibariyle bu kıyıda, gerçekleştiği varsayılan kaza ile ilgili hiçbir şey yoktu, eğer bir gemi gövdesi ya da yirmi mil ötede bulunan kasa gibi belirli büyüklükte bir enkaz kıyıya vurmuş olsaydı, onu fark etmeleri hiç de zor olmazdı. Ancak ortada bir geminin battığını kanıtlayan tek bir nesne dahi yoktu.

Saat üçe doğru, Cyrus Smith ve arkadaşları hiçbir akarsuyun dökülmediği dar bir koya ulaştılar. Açıktan fark edilmeyen ve sığ kayalıkların kendi aralarında düzenli bir şekilde paylaşarak tıkadıkları dar bir geçide açılan bu koy, küçük bir doğal liman

oluşturuyordu. Birkaç şiddetli sarsıntı bu küçük koyun dibindeki kaya katmanlarını yararak, yukarıdaki yaylaya hafif bir eğimle açılan bir geçit oluşturmuştu, Griffe Burnu'na en az on mil ötede bulunan bu yayla, düz bir hat üzerinde Grande-Vue Yaylası'na dört mil mesafedeydi.

Gedeon Spilett'in bu noktada mola verilmesi önerisi, yürüyüş sırasında iştahları açılmış olan arkadaşları tarafından onaylandı, akşam yemeği saati olmamasına rağmen kimse birkaç parça soğuk etle güçlerini toplama teklifini reddetmedi. Bu atıştırma Granite-house'daki gece yemeğine kadar idare etmelerini sağlayacaktı.

Birkaç dakika sonra, muhteşem deniz çamı ağaçlarının dibinde mola veren Sömürgeliler, Nab'ın sırt çantasından çıkardığı yiyecekleri yemeye başladılar.

Bulundukları noktanın deniz seviyesinden elli-altmış ayak yukarıda olmasından dolayı, oldukça geniş olan görüş alanı burnun son kayalarını aşarak Union Körfezi'ne dek uzanıyordu. Ancak ne adacığı ne de Grande-Vue Yaylası'nı görebilmek mümkündü, çünkü zeminin kabartısı ve yüksek ağaçların perdesi kuzey ufkunu görünmez kılıyordu.

Kaşiflerin denizin ufkunu görebilmelerine ve Mühendis'in dürbünüyle, gökyüzünün ve suyun birbirine karıştığı bu dairesel hattı en ince ayrıntısına kadar taramasına rağmen görünürde hiç gemi yoktu.

Dahası, adanın hâlâ keşfedilmeyi bekleyen bu bölümünün kumsaldan sığ kayalıklara dek dürbünle incelenen kıyısında tek bir enkaza dahi rastlanmamıştı.

“Haydi,” dedi Gedeon Spilett, “artık bir karara varmanın ve kimsenin bizle adanın sahipliği konusunda tartışmaya gelmeyeceğini düşünerek teselli bulmanın zamanı geldi!”

“Ama, ya o mermi!” dedi Harbert. “Sanırım, onun da hayali olduğunu varsayamayız!” “Tabi ki hayır!” diye haykırdı Pencroff,

yerinde olmayan azı dişini düşünerek.

“O halde bu durumu nasıl yorumlamalı?” diye sordu Gazeteci.

“Şöyle,” diye karşılık verdi Mühendis, “en fazla üç ay önce, bir gemi isteyerek ya da zorunlu olarak bu kıyıya yanaştı...”

“Ne yani! Geminin hiçbir iz bırakmadan denizin dibini boyladığına mı inanıyorsunuz, Cyrus?” diye haykırdı Gazeteci.

“Hayır, sevgili dostum Spilett, ama şuna dikkatinizi çekmek isterim, bu kıyıya bir insanın ayak bastığı ne kadar kesinse, şu an burayı terk etmiş olduğu da o kadar kesin.”

“Yani, Bay Cyrus, anladığım kadarıyla, geminin buradan ayrılmış olduğunu söylemek istiyorsunuz?...”

“Kesinlikle.”

“Böylece ülkemize geri dönme fırsatını kaçırrnış bulunuyoruz?” dedi Nab.

“Korkarım öyle.”

“Ne yapalım! Fırsat kaçtığına göre, yola koyulalım,” dedi şimdiden Granite-house'u özlemiş gibi görünen Pencroff.

Ancak henüz ayağa kalkmıştı ki, Top'un şiddetli havlamalarının yankısı duyuldu, köpek ağzında çamura bulanmış bir kumaş parçasıyla ormandan çıktı.

Nab bu parçayı köpeğin ağzından çekip aldı. Bu dayanıklı bir bez parçasıydı.

Hâlâ havlamaya devam eden Top, gidip gelerek sahibini ormana doğru kendisini izlemeye davet ediyordu.

“Ormanda, mermi çekirdeğinin varlığını açıklayacak bir şeyler olmalı!” diye haykırdı Pencroff.

“Belki de bir kazazede!” diye karşılık verdi Harbert.

“Yaralı!” dedi Nab.

“Ya da ölü!” diye yanıtladı Gazeteci.

Hepsi birden, ormanın ilk ağaçlarını oluşturan bu ulu çamların arasında, köpeği izlemeye başladılar. Cyrus Smith ve arkadaşları

her ihtimale karşı silahlarını doldurdular.

Ormanın derinliklerine doğru ilerledikçe, büyük bir hayal kırıklığıyla tek bir ayak izi dahi olmadığını fark ettiler. Hatta ormanın sık ağaçlıklarla kaplı bölümünde yaptıkları gibi, hiç dokunulmamışa benzeyen çalılık ve sarmaşanları baltayla kesmek zorunda kaldılar. Buradan bir insanın geçmiş olduğuna inanmak çok zordu, yine de Top gidip geliyor, hedefine ulaşmak istermiş gibi kararlı görünüyordu.

Yedi-sekiz dakikalık bir yürüyüşten sonra Top durdu. Yüksek ağaçlarla çevrelenmiş bir tür açıklığa ulaşan Sömürgeliler çevrelerine baktıklarında, ne çalılıkların altında, ne de ağaç gövdelerinin arasında herhangi bir ipucuna rastlamadılar.

“Ne var Top?” diye sordu Cyrus Smith.

Daha büyük bir şiddetle havlayan Top, devasa bir çamın eteğine doğru sıçradı.

Aniden, Pencroff'un haykırışı duyuldu:

“Ah! Güzel! Ah! Mükemmel!”

“Mükemmel olan ne?” diye sordu Gedeon Spilett.

“Enkazı denizde ya da karada arıyoruz!”

“Yani?”

“Yani, aslında o havada duruyor!”

Denizci, bir çam ağacının zirvesinde asılı duran ve Top'un yere düşen bir parçasını getirdiği beyazımtırak geniş bir paçavrayı işaret etti.

“Ama oradaki enkaz değil!” diye haykırdı Gedeon Spilett.

“Sözünü geri al!” diye karşılık verdi Pencroff.

“Nasıl, bu?...”

“Ağacın tepesinde asılı kalan balonumuzdan seriye kalan tek şey bu!”

Pencroff yanılmıyordu, neşeli bir hurra çekerek, şunları ekledi:

“İşte dayanıklı kumaş! İşte yıllar boyunca çamaşırlarımızı,

mendillerimizi ve gömleklerimizi bu kumaştan yapacağız! Hey! Bay Spilett, gömleklerin ağaçlarda yetiştiği bir adaya ne dersiniz?"

Gerçekten de, balonun gökyüzündeki son hamlesinden sonra adaya düşmüş olması ve onu yeniden bulma olanağına kavuşmaları, Lincoln Adası Sömürgelileri için, mutlu bir tesadüftü. Ya oradan hava yoluyla kaçmayı düşünerek bu kumaşı olduğu gibi muhafaza edecekler, ya da kaliteli pamuktan yapılmış bu birkaç yüz metrelik bezi ciladan temizledikten sonra giysi yapımında kullanacaklardı. Tahmin edileceği gibi, Pencroff'un sevinci herkes tarafından büyük bir coşkuyla paylaşıldı.

Ancak bu kumaşı güvenli bir yere kaldırmak için önce bu ağacın üzerinden indirmek gerekiyordu, bu da hiç küçümsenecek bir iş değildi. Ağacın tepesine çıkan Nab, Harbert ve Denizci, sönmüş devasa balonu oradan kurtarmak için bütün yeteneklerini sergilemek zorunda kaldılar.

Bu çalışmalar iki saat sürdü, ve sonunda yalnızca sübabı, yayları ve bakır kaplaması ile kumaşı değil, bir hayli ağır ip ve halattan oluşan ağı, gaz muhafaza halkasını ve çapayı da yere indirdiler. Kumaş, çarpışma sırasında yırtılmış olan alt ucu dışında iyi durumdaydı.

Bu gökyüzünden inen bir hazineydi.

"Bay Cyrus," dedi Denizci, "bir gün adayı terk etmeye karar verirsek, bunu balonla yapmayacağız, öyle değil mi? Hava gemileri istenen yere gitmiyorlar, bu konuda biraz deneyimimiz var! Bakın, eğer bana güvenirseniz, yirmi tonluk güzel bir gemi inşa ederiz, bana bu bezden bir mizana ve flok yapmam için izin vereceksiniz. Geriye kalanını da giysilerimizin yapımında kullanırız!"

"Bakacağız, Pencroff," diye yanıtladı Cyrus Smith, "bakacağız."

"Bu arada, bu donanımı güvenli bir yere kaldırmamız gerek,"

dedi Nab.

Gerçekten de, bezden, ipten ve halatlardan oluşan bu ağır yükü Granite-house'a kadar taşımak çok güç bir işti, ve onu götürmeye uygun bir araba yapana dek, bu ganimetleri daha uzun süre ortada bırakmamak ve ilk kasırganın onları paramparça etmesine izin vermemek gerekiyordu. Güçlerini birleştiren Sömürgelileri, bu ağır yükü, konumu itibariyle ne. rüzgarın, ne yağmurun, ne de deniz suyunun içine sızacağı geniş bir kaya oyuğu buldukları kıyıya dek taşımayı başardılar.

“Bize bir dolap gerekiyordu, artık bir dolabımız var,” dedi Pencroff, “ancak anahtarla kilitlenmediğine göre, tedbirli davranarak deliği gizlemeliyiz. Bu önlemi iki ayaklı hırsızlar için değil, dörtayaklı hırsızlar için öneriyorum!”

Akşam altıda, her şey depoya kaldırılmıştı, koyu oluşturan bu küçük oyuntuya yerinde bir kararla ‘Port Ballon' adının verilmesinden sonra, Griffe Burnu yoluna devam edildi. Pencroff ve Mühendis, en kısa sürede uygulamaya koyulması uygun gelen çeşitli projeler üzerine görüş alışverişinde bulundular. Her şeyden önce, adanın güneyi ile irtibatı kolaylaştırmak için Mercy üzerine bir köprü inşa etmek gerekiyordu; sonra, araba, kayığın taşıyamayacağı balonu almaya gelecekti; ardından güvenli bir sandal yapılacaktı. Pencroff bu sandalı bir kotra gibi donatacaktı ve böylece adanın etrafında deniz yolculuklarına çıkılacaktı; daha sonra, vs.

Sömürgeliler, o değerli kasayı buldukları Enkaz Burnu'na ulaştıklarında, hava kararmaya başlamıştı. Ancak, orada da herhangi bir kazanın meydana geldiğine dair hiçbir ipucu yoktu, Cyrus Smith'in çözümlemelerini kabul etmekten başka çare kalmıyordu.

Enkaz Burnu'ndan Granite-house'a hâlâ dört mil vardı ve bu mesafe kolayca katedildi; ancak Mercy'nin ağzına dek kıyıyı izledikten sonra, nehrin ilk dirseğine vardıklarında, saat gece

yansını geçmişti.

O noktada yatağının genişliği kırk ayağı bulan nehri aşmak hiç de kolay değildi, ama Pencroff'un bu güçlüğü aşmak konusunda verilmiş bir sözü vardı.

Kabul etmek gerekir ki, Sömürgeliler bir hayli yorulmuşlardı. Yürüyüş gün boyunca sürmüş, balonu ağaçtan indirmeleri sırasında kollarına ve bacaklarına çok iş düşmüştü. Bu durumda, her biri, yemek yemek ve uyumak için bir an önce Granite-house'a ulaşmayı istiyordu; eğer köprü inşa edilmiş olsaydı, bir çeyrek saat sonra barınaklarına dönmüş olacaklardı.

Gece çok karanlıktı. Pencroff Mercy'yi aşmalarını sağlayacak bir sal yapmak konusundaki sözünü yerine getirmek için hazırlıklara başladı. Nab ile birlikte kıyıya en yakın iki ağacı seçerek, baltalarını indirmeye başladılar.

Kıyıya oturan Cyrus Smith ve Gedeon Spilett, arkadaşlarına yardım edecekleri anı beklerken, Harbert fazla uzaklaşmadan çevreyi turluyordu.

Genç çocuk aniden hızla geri gelerek, nehrin yukarı bölümünü işaret etti:

“Orada sürüklenen şey de nedir?” diye haykırdı.

İşini yanda bırakan Pencroff, karanlıkta hayal meyal seçilebilen hareketli bir nesneyi fark etti.

“Bir kano!” dedi.

Hepsi kıyıya yaklaşarak, büyük bir şaşkınlıkla suyun akışına kapılmış ilerleyen kanoya izlediler.

“Oh! Bir kano!” diye bağırdı Denizci mesleki bir alışkanlıkla, sessiz kalmanın daha hayırlı olacağını düşünmeden.

Yanıt gelmedi. Kano yoluna devam ediyordu, önlerinden geçmesine on adım kala, Denizci haykırdı:

“Ama bu bizim kayığımız! Palamarını koparıp akıntıyı izlemiş! itiraf etmek gerekir ki, tam zamanında geldi!”

“Bizim kayığımız mı?” diye mırıldandı

Mühendis.

Pencroff yanılmıyordu. Palaman kopan kayığın Mercy boyunca akıntıyı izleyerek ilerlediğine hiç şüphe yoktu! Bu durumda, nehrin hızlı akıntısıyla sürüklenen kayığı durdurmak gerekiyordu, Nab ve Pencroff uzun bir sınk sayesinde bu görevi başarıyla yerine getirdiler.

Kıyıya çekilen kayığa ilk binen Mühendis, eliyle yokladığı palamarın gerçekten kayalara sürtünerek aşındığından emin olmak istedi.

“İşte,” dedi Gazeteci ona alçak sesle, “bu durum oldukça...”

“Garip!” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Garip ya da değil, bu sevindirici bir olaydı! Harbert, Nab ve Pencroff da sırasıyla kayığa bindiler. Onlara göre, palamarın aşınmanın etkisiyle koptuğuna hiç şüphe yoktu; ancak işin en ilginç yanı, kayığın Sömürgelilerin bulunduğu noktadan tam zamanında geçmesiydi, aksi takdirde bir çeyrek saat sonra denizin karanlık sularında kaybolup gidecekti.

Çözüm getirilemeyen pek çok olayın doğaüstü yaratıklara havale edildiği eski çağlarda olunsaydı, adanın, gücünü kazazedelerin hizmetine sunan bir cinin etkisi altında olduğu düşünülebilirdi.

Sömürgeliler birkaç kürek hareketiyle, Mercy'nin ağzına ulaştılar. Kayığı Peribacaları'na kadar çektikten sonra, hep birlikte Granite-house'a yöneldiler.

.Ama tam o sırada, Top öfkeyle havlamaya başladı, ve ilk basamağı bulmaya çalışan Nab bir çığlık attı...

Merdiven yerinde yoktu.

6

Cyrus Smith, tek bir söz dahi söylemeden olduğu yerde kalakaldı. Arkadaşları, koyu karanlıkta, rüzgarın merdiveninin yerini değiştirme olasılığına karşı sur duvarlarını ve kopma ihtimaline karşı zemini araştırdılar. .. Ancak merdiven tam anlamıyla ortadan kaybolmuştu. Sert bir rüzgarın onu duvarın ortasındaki çıkıntıya atıp atmadığını anlamak ise bu karanlık gecede imkansızdı.

“Eğer bu bir şakaysa, hiç de hoş değil!” diye haykırdı Pencroff. “Evine dönüp, odana çıkan merdiveni yerinde bulamamak, yorgunluktan bitmiş insanlar için hiç gülünç değil!” Nab'a gelince, o kendi kendine haykırıp duruyordu.

“Bunu rüzgar yapmış olamaz!” dedi Harbert. “Lincoln Adası'nda ilginç şeyler olup bittiğini düşünmeye başlıyorum!” dedi Pencroff.

“İlginç mi?” diye karşılık verdi Gedeon Spilett, “hayır, Pencroff, hiçbir şey bu kadar doğal olamaz. Biz yokken, biri gelip barınağa el koymuş ve merdiveni yukarı çekmiş olmalı!”

“Biri mi?” diye haykırdı Denizci. “Ama kim?...”

“Mermiyi ateşleyen avcı,” diye yanıtladı Gazeteci. “Başımıza gelen bu tatsız olayı açıklamaya yaramayacaksa, başka ne işe yarar?” “Tamam o zaman, eğer yukarıda biri varsa,” dedi Pencroff, giderek sabırsızlanmaya başladığı için sövüp sayarak, “ona sesleneceğim, bize yanıt vermesi gerek.”

Denizci gök gürültüsünü andıran bir şiddetle “Heeeyyyy!” diye bağırdığında, sesi büyük bir gürültüyle yankılandı.

Sömürgeliler kulak kabarttıklarında, Granite-house'un tepesinden gelen ve kimden çıktığı anlaşılmayan alaycı bir kahkaha duyar gibi oldular. Ancak güçlü çağrısını yenilemeye başlayan Pencroff'un sesine hiçbir ses yanıt vermedi.

Ortada dünyanın en duyarsız insanlarını bile hayrete düşürecek bir durum vardı, ve Sömürgeliler bu duyarsız insanlardan değildi. Adaya yerleştikleri yedi aydan beri karşılaştıkları her olayın belli bir önemi vardı, ancak hiçbiri bu derece şaşırtıcı değildi.

Ne olursa olsun, olayın ilginçliği karşısında yorgunluklarını unutarak Granite-house'un dibinde bekliyor, ne düşüneceklerini, ne yapacaklarını bilemez bir halde, kendi kendilerine sordukları sorulara hiçbir yanıt bulamadan, her biri diğerinden daha kabul edilemez olan onlarca varsayım üretiyorlardı. Mutfağına geri dönememenin hayal kırıklığını yaşayan Nab ağlayıp sızlıyordu, erzaklar tükenmişti ve şu an için erzak bulma olanağı yoktu.

“Dostlarım,” dedi Cyrus Smith, “yapılacak tek şey günün doğmasını beklemek ve o anki koşullara göre hareket etmek. .Ama sabahı beklemek için, Peribacaları'na gidelim. Orada güvenlikte oluruz, ve yemek yiyemesek bile en azından uyuyabileceğiz.”

“Peki bize bu oyunu oynayan patavatsız da kim?” diye sordu bir kez daha başlarına geleni açıklamakta güçlük çeken Pencroff.

Bu patavatsız kim olursa olsun, şu an için yapacaklan tek şey Mühendis'in söylediği gibi, Peribacaları'na giderek sabahı beklemekti. Bu arada Top'a Granite-house'un pencerelerinin altında beklemesi talimatı verilmişti; Top bir talimat aldığında, hiç sorgulamadan uyguluyordu. Bu sebeple, sahibi ve arkadaşlan kayalara doğru ilerlerken, yürekli köpek surun dibinde kaldı.

Yorgunluklarına rağmen, Sömürgelilerin Peribacalan'nın kumları üzerinde rahat bir uyku çektiklerini söylemek gerçekleri çarpıtmak anlamına gelir yalnızca, sebebi doğal nedenleri gün doğduğunda ortaya çıkacak bir rastlantının ya da tam tersine bir insanın işi olan bu yeni olayın kaygısını taşımalarından değil, ayrıca iyi yatamamalarından da kaynaklanıyordu. Ne olursa olsun, barınakları şu an bir başkasının elinde bulunuyordu, ve

oraya girebilme olanağı yoktu.

Oysa, Granite-house onların hem barınağı hem de deposuydu. Koloninin silahları, aletleri, araçları, cephanelikleri, yiyecek stoklan da dahil olmak üzere her şeyi oradaydı. Depolan yağmalanmışsa, Sömürgeliler her şeyi yeniden düzenlemek, silahlan ve aletleri yeniden yapmak zorunda kalacaklardı. Bu zorlu bir işti! Bu endişeler, sürekli, içlerinden birinin Top'un iyi nöbet tutup tutmadığını kontrol etmek amacıyla dışarı çıkmasına neden oluyordu. Yalnızca Cyrus Smith, her zamanki sükunetini koruyor, açıklaması imkansız bir durumla karşı karşıya bulunması, inatçı kişiliğini bir iç hesaplaşmaya sürüklerken, etrafında, hatta belki de üzerinde tanımlayamadığı bir gücün etkili olmasına öfkeleniyordu. Gedeon Spilett de bu konuda onunla hem fikirdi, ikisi de, birçok kez, alçak sesle, zeka ve deneyimlerinin açıklamakta yetersiz kaldığı bu olaylarla ilgili görüş alışverişinde bulundular. Hiç kuşku yok ki, adada esrarengiz olaylar gerçekleşiyordu, bunların üzerindeki sır perdesi nasıl kaldırılabilirdi? Bu durumu nasıl açıklayacağını bilemeyen Harbert, Cyrus Srnith'e danışmak istiyordu. Olup bitenlerin kendisini değil, efendisini ilgilendirdiğini düşünen Nab'a gelince, arkadaşlarını kızdıracağından korkmasa tıpkı Granite-house'daki yatağındayrnış gibi huzurlu bir şekilde uyuyacaktı!

En öfkelileri Pencrofftu; iyi niyetliydi ama çok sinirliydi.

“Bize kötü bir şaka yapıldı!” diyordu. “Kötü şakaları hiç sevmem, şakayı yapanı ele geçirirsem gününü göstereceğim!”

Doğuda, günün ilk ışıklarının belirmesiyle, silahlarını yanlarına alan Sömürgeliler, sığ kayalıkların bitişiğindeki kıyıya gittiler. Güneşi cepheden alan Granite-house'un, şafağın ışıklarıyla aydınlanmasına az kalmıştı; gerçekten de, saat beşe gelmeden, kanatlan kapalı olan pencereleri, yaprakların oluşturduğu yeşil perdelerinin arasından belirmeye başladılar.

Bu bakımdan her şey normalmiş gibi görünüyordu; ancak yola çıkmadan kapatmış oldukları kapının ağzına kadar açık olduğunu gördüklerinde, Sömürgelilerin bağırlarından kopan çığlık sesleri yükseldi.

Granite-house'a biri girmişti. Buna hiç şüphe yoktu.

Her zamanki gibi çıkıntıdan kapıya doğru uzanan üst merdiven yerindeydi; ancak alt merdiven eşiğe kadar geri çekilmişti. Davetsiz misafirlerin kötü bir sürprizle karşılaşmak istemedikleri ortadaydı.

Türlerini ve sayılarını belirlemeye gelince, hiçbiri ortada gözükmediği için bu henüz mümkün değildi.

Pencroff yeniden seslendi.

Yanıt gelmedi.

“Alçaklar!” diye haykırdı Denizci. “Baksanıza, sanki kendi evlerindeymişler gibi nasıl da rahat uyuyorlar! Hey korsanlar, haydutlar, John Bull'un oğulları!”

Pencroff, bir Amerikalı olarak, bir kişiyi

John Bull'un[→] oğlu olmakla suçluyorsa, bu hakaretinin doruk noktasına vardığını gösterirdi.

O sırada, ortalık tamamen aydınlanmıştı, Granite-house'un ön cephesi güneş ışınlarıyla parlıyordu. Ancak, dışarıda olduğu gibi içeride de hiçbir hareketlilik yoktu.

Sömürgeliler kendilerine Granite-house'a birilerinin girip girmediğini soruyorlardı; oysa, merdivenin konumu her şeyi açıklıyordu, hatta içerdekilerin kaçamadıkları da açık bir şekilde ortadaydı! Peki, yanlarına nasıl ulaşacaklardı?

Harbert'ın aklına bir okun ucuna ip bağlayarak kapının eşiğinden aşağı doğru sarkan merdivenin ilk basamakları arasına yollama düşüncesi geldi. Böylece ip sayesinde merdiveni aşağı çekmek ve zeminle Granite-house arasındaki irtibatı sağlamak mümkün olacaktı.

Yapılacak başka bir şey yoktu, biraz maharetle bu işi başarmak mümkündü. Neyse ki, oklar ve yaylar, hibiscustan[→] yapılmış yirmi kulaç uzunluğunda hafif bir iple birlikte, Peri-bacaları'nın koridorlarında saklanmıştı. Bu ipi çözen Pencroff, ucunu bir okun tüy takılmış ucuna bağladı. Ardından oku yayna yerleştiren Harbert, büyük bir dikkatle merdivenin aşağıya doğru sarkan ucuna nişan aldı.

Cyrus Smith, Gedeon Spilett, Pencroff ve Nab, Granite-house'un pencerelerinde olan biteni gözlemlemek için geri çekilmişlerdi. Gazeteci, karabinasıyla kapıya doğru nişan alıyordu.

Yay gerildi, ok beraberindeki iple birlikte vınlayarak merdivenin son iki basamağının arasına girdi.

Hedef tutturulmuştu.

Hemen ipin ucunu kavrayan Harbert, onu merdiveni düşürecek şekilde sarsmaya hazırlanırken, duvarla kapı arasında beliren bir kol hızla merdiveni kavrayarak Granite-house'un içine çekti.

“Namussuz alçak!” diye haykırdı Denizci. “Bir merminin yuvanı yapması için fazla beklemeyeceksin!”

“O da kim?” diye sordu Nab.

“Kim mi? Tanımadın mı?”

“Hayır.”

“Bu bir maymun, bir makak, bir başlıklı-maymun, bir orangutan, bir şebek, bir goril! Evimiz, biz yokken merdivene tırmanan maymunlar tarafından işgal edilmiş!”

Tam o sırada, pencere kanatlarını aralayan üç ya da dörtelliler sanki Denizci'yi haklı çıkarmak istercesine ortaya çıktılar ve mekanın gerçek sahiplerini eğilip bükülerek, yüzlerini buruşturarak selamladılar.

“Bunun yalnızca bir şaka olduğunu biliyordum!” diye haykıdı

Pencroff, “ama şakacılardan biri bunu ödeyecek!”

Tüfeğini omzuna yerleştiren Denizci, maymunlardan birine hızla nişan alarak silahını ateşledi. Ölümcül bir yara alarak kumların üzerine düşen maymunun dışında hepsi ortadan kayboldular.

Uzun boylu bu maymunun dörtellilerin ilk saffında yer aldığına hiç şüphe yoktu. Şempanze, orangutan, goril ya da kuyruksuz şebek olmasının hiç önemi yoktu, insan ırkına benzerliklerinden dolayı antropomorf[→] olarak adlandırılan bir sınıfta yer alıyordu. Zaten zooloji konusunda bir hayli birikimli olan Genç Çocuk bunun bir orangutan olduğunu söylemişti.

“Ne güzel bir hayvan!” diye haykırdı Nab. “İstediği kadar güzel olsun!” diye karşılık

verdi Pcncroff, “Granite-house'a nasıl döneceğimizi hâlâ bilemiyorum!”

“Harbert iyi bir nişancı,” dedi Gazeteci, “ve yayı da orada! Yeniden deneyebilir^”

“Bu maymunlar çok kurnaz!” diye haykırdı Pencroff, “bir daha pencereye çıkmazlar, bizde onları öldüremeyiz, odalara ve depoya verdikleri zararı düşündükçe...”

“Biraz sabır,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Bu hayvanlar bizi uzun süre oyalayamazlar!”

“Hepsi yere inmedikçe bundan emin olmayacağım,” diye yanıtladı Denizci. “Ayrıca bu şakacılardan kaç düzine olabileceğini biliyor musunuz Bay Cyrus?”

Pencroff'un sorusunu yanıtlamak güçtü, Genç Çocuk'un ok atma denemelerine yeniden başlamasına gelince, bu hiç de kolay değildi; çünkü merdivenin alt ucu kapıya doğru çekilmişti ve yeniden çektiklerinde ip kopmasına rağmen merdiven aşağı düşmedi.

Pencroff bu can sıkıcı durum karşısında öfkeden köpürüyordu.

İşin komik bir yanı da olmasına rağmen, o bunu hiç gülünç bulmuyordu. Sömürgelilerin evlerine yeniden girecekleri ve davetsiz misafirleri dışarı atacaklan belliydi; ancak bunun nasıl ve ne zaman gerçekleşeceğini söylemeleri mümkün değildi.

Aradan geçen iki saat süresince maymunlar ortada görünmediler; ancak hâlâ oradaydılar, üç-dört kez kapıya ya da pencerelere doğru süzülen bir yüz ya da bir ayak tüfek mermileriyle selamlandı.

"Gizlenelim," dedi Mühendis. "Belki maymunlar gittiğimizi sanarak ortaya çıkarlar. Ama Spilett ve Harbert kayaların arkasına gizlenerek, gördükleri her şeye ateş etsinler."

Mühendis'in talimatları yerine getirildi, Sömürgelilerin en usta nişancılan olan Gazeteci ve Harbert, maymunların görüş alanının dışında bir mevziye gizlenirlerken, yaylaya tırmanan Nab, Pencroff ve Mühendis avlanmak için ormana yöneldiler; çünkü yemek saati gelmesine rağmen yiyecek hiçbir şeyleri kalmamıştı.

Avcılar yarım saat sonra ellerindeki kayalık güvercinleriyle geri dönerek, bu hayvanlan iyi kötü pişirmeye çalıştılar. Bu süre zarfında, tek bir maymun dahi görülmemişti.

Gedeon Spilett ve Harbert yemeklerini yemeye giderlerken, Top pencerelerin altında nöbet bekliyordu. Ardından yemeklerini bitirerek mevzilerine geri döndüler.

İki saat sonra, durumda hâlâ hiçbir değişiklik yoktu. Dörtellilerin ortada görünmediklerine bakarak, Granite-house'u terk ettikleri düşünülebilirdi; ancak aralarından birinin ölümüne neden olan patlamalardan ürkerek, Granite-house'un odalarının hatta belki de deposunun dibine sığınmış olmaları akla daha uygun geliyordu. Bu deponun barındırdığı zenginlikler düşünüldüğünde, Mühendis'in sabırlı olma ile ilgili talimatına uymak giderek güçleşiyordu; doğrusu, haksız da sayılmazlardı.

"Açıkçası bu berbat bir durum," dedi sonunda Gazeteci, "ve

sona ermesi için hiçbir neden yok!”

“Yine de bu haydutları defetmek gerekir!” diye haykırdı Pencroff. “Sayıları yirmiyi bulsa da haklarından geleceğiz, ama bunun için onlarla göğüs göğüse dövüşmemiz gerek! Ah! Onlara ulaşmanın bir yolu yok mu?”

“Var,” diye karşılık verdi bunun üzerine, aklına yeni bir fikir gelen Mühendis.

“Bir tane mi?” dedi Pencroff. “Başka yol olmadığına göre en iyisidir! Aklınızdan neler geçiyor?” “Granite-house'a gölün eski savağından girmeyi deneyelim,” diye karşılık verdi Mühendis.

“Hay Allah!” diye haykırdı Denizci. “Bunu hiç düşünmemiştim!”

Gerçekten de, çeteyle savaşmak ve maymunları dışarı atmak için Granite-house'a tek giriş yolu buydu. Savağın çimentolanmış taşlardan oluşan bir duvarla kapanmış olan ağzını, yeniden yapmak üzere yıkmak gerekecekti. Neyse ki, Cyrus Smith'in bu deliği gölün suları altına gizleme projesi henüz uygulanmamıştı; çünkü bu durumda işlem daha uzun zaman alırdı.

Şimdiden öğlen olmuştu, Peribacaları'ndan kazma ve küreklerini alan Sömürgeliler, Granite-house'un pencereleri altından geçerken Top'a görev yerini terk etmemesi talimatını vererek, Grande-Vue Yaylası'na ulaşmak amacıyla Mercy'nin sol kıyısına yöneldiler.

Ancak henüz elli adım atmamışlardı ki, köpeğin öfkeli havlamalarını duydular. Bu ümitsiz bir çağrıyı andınyordu.

Oldukları yerde kaldılar.

“Koşalım!” dedi Pencroff.

Hepsi birlikte son hızla kıyıya doğru koşmaya başladılar.

Dönemece vardıklarında, durumun değişmiş olduğunu gördüler.

Aniden büyük bir korkuya kapılmış olan maymunlar, bilinmeyen bir nedenden dolayı kaçmaya çalışıyorlardı. Sağa sola koşuşarak, bir ip cambazının çevikliğiyle bir pencereden diğerine sıçrarken, aşağı inmelerini kolaylaştıracak merdiveni kullanmayı bile unutacak kadar paniklemiş gibi görünüyorlardı. Kısa süre sonra, atış menziline girdiklerinde, onlara doğru nişan alan Sömürgeliler silahlarını ateşlediler. Bir kısmı yaralanan, bir kısmı da ölen maymunlar, acı çığlıklar atarak odaların zeminine yığıldılar. Kendilerini dışarı atan diğerleri, zemine çakılarak can verdiler; birkaç saniye sonra, Granite-house'da sağ kalmış bir dört elli kalmadığı düşünülebilirdi.

"Yaşasın!" diye haykırdı Pencroff. "Yaşasın, bravo!"

"Bu kadar sevinmenin zamanı değil!" dedi Gedeon Spilett.

"Ama neden? Hepsi ölmedi mi?" diye karşılık verdi Denizci.

"Tamam, ama bu bizim eve dönmemizi sağlamıyor."

"O zaman savağa gidelim!" diye yanıtladı Pencroff.

"Hiç şüphesiz," dedi Mühendis. "Yine de tercihim..."

Tam o sırada, merdivenin Mühendis'e yanıt vermek istermişçesine eşikten süzülüp yere düştüğü fark edildi.

"İşte bu kadarı fazla!" diye haykırdı Denizci, Cyrus Srnith'e bakarak.

"Hem de çok fazla!" diye mırıldandı Mühendis, merdivene doğru yönelirken.

"Dikkatli olun, Bay Cyrus!" diye haykırdı Pencroff, bu maymunlardan birkaçı hâlâ orada olabilir... "

"Göreceğiz" diye karşılık verdi Mühendis yoluna devam ederek.

Kendisini izleyen arkadaşlarıyla birlikte, bir dakika içinde kapının eşiğine varmıştı.

Her yeri aradılar. Ne odalarda, ne de dört elli sürüsü tarafından dokunulmamış olan depoda kimse yoktu.

"Vay canına, ya merdiven?" diye haykırdı Denizci. "Bize

merdiveni gönderen centilmen nerede ki?”

O sırada, bir çığlık duyuldu ve koridora sığınmış olan iri bir rnayrnunun salona doğru koştuğunu gören Nab hayvanın peşinden gitti. “Ah! Haydut!” diye haykırdı Pencroff. Elindeki baltayla tam hayvanın kafasını yarmak üzereydi ki, Mühendis araya girerek şunları söyledi:

“Onu bağışlayın, Pencroff.”

“Bu çopara merhamet etmemi mi istiyorsunuz?”

“Evet! Bize merdiveni o gönderdi!” Mühendis bunları öyle garip bir sesle söyledi ki, ciddi olup olmadığını anlamak çok güçtü.

Yine de, kendini kahramanca savunan maymunun üzerine atılarak onu yere serdikten sonra ellerini kollarını bağladılar.

“Uf!” diye haykırdı Pencroff. “Şimdi bunu ne yapacağız?”

“Uşak!” diye karşılık verdi Harbert.

Ve Genç Çocuk bunları söylerken hiç de şaka yaparmış gibi görünmüyordu; çünkü dörtellilerin bu zeki ırkından nasıl yararlanılacağını biliyordu.

Sömürgeliler maymuna yaklaşarak onu dikkatle incelediler. Maymun, antropomorfların, elmacık kemikleri Avustralyalılardan ve Hotantolulardan aşağıda olmayan bir türüne aitti. Bu orangutan, ne bir şebek kadar yırtıcı, ne bir makak kadar düşüncesiz, ne bir saguin[→] kadar pasaklı, ne bir berbermaymunu kadar sabırsız, ne de köpek başlı maymun kadar kötü niyetliydi. Antropomorfların bu türünde, insanınkine benzer bir zekanın belirtileri vardı. Evlerde sofra hazırlama, odaları temizleme, giysileri yıkama, ayakkabıları boyama gibi işlerde kullanılan, çatal, bıçak ve kaşığı ustaca kullanan ve hatta şarap bile içen bu tür, en mükemmel iki ayaklı tüysüz uşak kadar becerikliydi. Buffon'un[→] bu maymunların birinden uzun süre sadık ve gayretli bir hizmetkar olarak yararlandığı bilinmekteydi.

Şu an Granite-house'un salonunda elleri ayakları bağlanmış bir halde yatan maymun ise, altı ayak boyundaki iri gövdesi son derece orantılı, geniş göğüslü bir hayvandı; kafası orta büyüklükte, burnu çıkık, yüz kemerinin açısı altmış beş dereceydi; yumuşak ve parlak tüyleriyle tam bir antropomorf örneğiydi. İnsanınkilerden biraz küçük gözleri, keskin bir zekanın parıltılarını saçarken, beyaz dişleri bıyığının altında ışıldıyordu, ve kıvırcık küçük sakalı fındık rengindeydi.

"Yakışıklı bir çocuk!" dedi Pencroff. "Bir de dilini anlayabilseydik, onunla sohbet edebilecektik!"

"Efendim," dedi Nab, "onu hizmetkar olarak kullanmak konusunda ciddi misiniz?" "Evet, Nab," diye karşılık verdi Mühendis gülümseyerek. "Ama onu kıskanma!"

"Sanırım harika bir hizmetkar olacak," diye ekledi Harbert. "Genç görünüyor, eğitimi kolay olacak, ona itaatkarlığı öğretmek için zor kullanmak, ya da bu gibi durumlarda yapıldığı gibi köpek dişlerini sökmek zorunda kalmayacağız! Ona iyi davranan efendilerine kolayca bağlanacak."

"Ve ona iyi davranılacak," diye yanıtladı 'şakacılara' karşı duyduğu tüm kini unutmuş gibi görünen Pencroff.

Sonra orangutana yaklaşarak:

"Peki, evlat," dedi, "nasıl gidiyor?" Orangutan hiçbir kötü niyet belirtisi taşımayan hafif bir homurtuyla karşılık verdi.

"Koloniye dahil olarak, Bay Cyrus Smith'in hizmetine girecek miyiz?" diye sordu Denizci.

Maymun yeniden onaylayıcı bir homurtuyla karşılık verdi.

"Maaş olarak, payına düşen yemekle yetinecek misin?"

Üçüncü homurtu da öneriyi kabul ettiğini gösteriyordu.

"Konuşması biraz monoton," dedi Gedeon Spilett.

"Daha iyi!" Diye yanıtladı Pencroff, "en itaatkâr hizmetkârlar, en az konuşanlardır. Hizmetçi maaşı yok, evlat, beni anlıyor

musunuz? Ilk başta size ücret ödemeyeceğiz, ancak hizmetinizden memnun kalırsak, maaşınızı iki katına çıkaracağız!”

Böylece koloninin nüfusu, kendisine büyük hizmetler verecek yeni bir üye ile arttı. Adına gelince, Denizci ona eskiden tanıdığı bir maymunun anısına ‘Jüpiter' isminin verilmesini ve kısaca 'jüp' diye çağınlmasını önerdi.

İşte, üstat Jüp bu şekilde Granite-house'a yerleşmiş oldu.

7

Lincoln Adası Sömürgelileri, eski savağı kullanmak zorunda kalmadan evlerine yeniden kavuşmuşlar, böylece duvar örme işlerinden kurtulmuşlardı. Gerçekten de tam savağı örten duvarı yıkmaya giderlerken, maymun sürüsünün ani olduğu kadar açıklaması da mümkün olmayan bir korkuya kapılarak, Granite-house'dan dışarı kaçmaya çalışmaları sevindirici bir olaydı. Acaba bu hayvanlar, kendilerine başka bir yönden saldırılacağını hissetmişler miydi? Bu, davranışlarını açıklamanın en akılcı yoluydu.

Sömürgeliler günün son saatlerinde, maymun cesetlerini ormana götürerek gömdükten sonra, davetsiz misafirlerin neden olduğu dağınıklığı toplamaya koyuldular -bu bir hasar değil dağınıklıktı, çünkü odaların mobilyalarını altüst etseler de, hiçbir şeyi kırıp dökmemişlerdi. Nab'ın fırınlarını yakarak kilerdeki yiyecek stoklarıyla hazırladığı yemek, herkes tarafından büyük bir iştahla yendi.

Jüp de unutulmamıştı, o da bol miktarda depolanmış olan çamfıstığı yemişlerini ve köksapları afiyetle yedi. Pencroff ellerini çözmüştü, ancak itaatkar davranacağından emin olmadan, ayağındaki zincirleri çözmenin uygun olmayacağına karar verdi.

Cyrus Smith ve arkadaşları yatmadan önce, masanın etrafında toplanarak acilen uygulamaya konması gereken birkaç proje üzerine görüş alışverişinde bulundular.

En önemli ve en acil olan iki proje adanın güney bölümü ile Granite-house arasındaki irtibatı sağlamak amacıyla bir köprü inşa etmek ve yaban koyunlarının ve yakalanacak olan diğer kürklü hayvanların barınacağı bir ağıl oluşturmaktı.

Anlaşılacağı gibi bu iki proje, şu an için en önemli sorunlardan

biri olan giysi ihtiyacını karşılamayı hedefliyordu. Köprü, çamaşır yapımında kullanılacak olan balonun kumaşının taşınmasını kolaylaştıracak ve ağılda kışlık giysiler için gereken yünün üretimi yapılacaktı.

Cyrus Smith'ın niyeti, bu ağılı, gevişgetirenlere taze ve bol besin kaynağı sağlayacak otlaklarla kaplı olan Creek-rouge kıyılarına kurmaktı. Grande-Vue Yaylası ile çay kıyıları arasındaki yolun bir bölümü şimdiden açılmış haldeydi, ve daha donanımlı bir yük arabası, özellikle koşum hayvanlarının yakalanmasıyla, taşıma işlemlerini daha kolaylaştıracaktı.

Ancak, ağılın Granite-house'un uzağında kurulmasının hiçbir sakıncası olmasa da, aynı durum kümes için geçerli değildi. Kümes hayvanlarının aşçıbaşının elinin altında olması gerekliydi, ve bunun için en uygun mevki göl kıyılarının eski savağın yakınlarındaki bölümüydü. Su kuşları orada refah içinde yaşayarak çoğalacaklar ve son keşif gezisinde yakalanan tinamu çifti, ilk evcilleştirme denemelerinde kullanılacaktı.

Ertesi gün -3 Kasım-, köprü inşa çalışmalarının başlamasıyla, tüm kollar bu önemli iş için bir araya gelmişti. Marangozluk işine soyunan Sömürgeliler, testereleri, baltaları, makasları, çekiçleri yüklenerek kumsala indiler.

Orada, Pencroff'un aklına bir şey geldi:

“Ya biz yokken, üstat Jüp'ün aklına dün bize cömertçe yolladığı merdiveni geri çekmek gelirse?”

“Alt ucunu zemine bağlayalım,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Sağlam bir şekilde çakılan iki kazık sayesinde, merdiven toprağa sabitlendi. Sonra, Mercy'nin sol kıyısına çıkan Sömürgeliler, kısa süre içinde nehrin oluşturduğu dirseğe ulaştılar.

Orada, köprünün bu noktaya inşa edilmesinin uyğun olup olmayacağını incelemek için durdular. Bu nokta köprü yapımı

için elverişli görünüyordu.

Gerçekten de, buradan, dün güney kıyısında keşfedilen Ballon Limanı'na yalnızca üç buçuk millik bir mesafe vardı, ve Granite-house ile adanın güneyi arasındaki ulaşımı kolaylaştırmak için, köprüden limana kadar yol açılması hiç de zor olmayacaktı.

Cyrus Smith, arkadaşlarına, bir süredir planladığı uygulaması kolay ve yararlı bir projeden söz etti. Mühendis, dörtayaklı ve dörtellilerin saldırılarından korumak amacıyla Grande-Vue Yaylası'nı yalıtmayı düşünüyordu. Bu şekilde, Granite-house, Peribacaları, kümes ve yukarıdaki yaylanın ekime ayrılacak bölümü hayvanların yağmalarına karşı korunacaktı.

Hiçbir şey bu projeyi hayata geçirmek kadar kolay olamazdı, ve Mühendis bunu gerçekleştirmek için şunları planlıyordu.

Zaten yaylanın üç tarafı, yapay ya da doğal su akıntılarıyla çevriliydi:

Kuzeybatıda, eski savağın ağzının oluşturduğu açıdan, gölün doğu kıyısında suların akması için açılan yarığa kadar, Grant Gölü kıyısıyla;

Kuzeyde, bu yarıktan denize kadar, yatağı, şelalenin aşağısında ve yukarısında yayla ve kumsaldan geçen yeni akarsuyla, hayvanların geçişini engellemek için bu yatağı derinleştirrnek yeterliydi;

Doğu kıyısının tamamı boyunca, çaydan Mercy'nin ağzına dek denizle;

Ve nihayet güneyde, bu ağızdan Mercy'nin köprünün inşa edileceği dirseğine kadar her yan sularla çevriliydi. Geriye yaylanın nehrin dirseği ile gölün güney köşesi arasında kalan ve yaklaşık bir mil uzunluğundaki batı cephesi kalıyordu . Ancak buraya gölün sularıyla dolacak geniş ve derin bir çukur açmak hiç de zor bir iş değildi, suyun fazlası Mercy'nin yatağındaki ikinci şelaleden akıp gidecekti. Hiç kuşku yok ki, bu yeni akımı nedeniyle, gölün seviyesi biraz alçalacaktı; ancak Cyrus Smith,

Creek-Rouge'un debisinin projesini uygulamaya koyabilmesine yetecek kadar güçlü olduğunu saptamıştı.

"Böylece, ulaşımın," diye ekledi Mühendis, "her yandan sularla çevrilecek olan ve adanın geri kalan bölümleriyle irtibatı yalnızca Mercy üzerine inşa edeceğimiz köprü, şelalenin aşağısına ve yukarısına yapmış olduğumuz iki köprücük ve nihayet birisi size kazmayı önerdiğim çukurun üzerine, diğeri de Mercy'nin sol kıyısına kurulacak olan iki köprücükle sağlanacağı Grande-Vue Yaylası gerçek bir ada halini alacak. Hele, bu köprü ve köprücükler istendiği zaman kaldırılabilecek nitelikte yapılırlarsa, Grande-Vue Yaylası her tür saldırının uzağında kalacak."

Cyrus Smith, anlattıklarının daha iyi anlaşılması için, arkadaşlarına yaylanın haritasını çizdi ve tüm hatlarıyla çabucak kavranan projesi herkes tarafından onaylandı. Pencroff, marangoz baltasını sallayarak haykırdı:

"Önce köprü!"

Acil olarak halledilmesi gereken iş buydu. Seçildikten sonra, balta darbeleriyle yere indirilen ve dalları kesilen ağaçlar, kirişlere, kalaslara ve tahtalara dönüştürüldü. Köprünün Mercy'nin sağ kıyısına yaslanan bölümü sabit, sol kıyısına yaslanan bölümü ise tıpkı bazı bent köprülerinde olduğu gibi, bir karşı ağırlıkla istendiği zaman kaldırılabilecek şekilde hareketli olmalıydı.

Anlaşılacağı gibi bu zorlu bir işti ve usat-lıkla yürütülse bile, Mercy'nin seksen ayağı bulan genişligi nedeniyle biraz zaman alacaktı. Önce, köprünün sabit döşemesini desteklemek amacıyla kazıklar çakılması ve kemerleri oluşturarak, köprünün ağır yüklere dayanmasını sağlayacak bu kazıkları çakmak için bir şahmerdan kurulması gerekiyordu.

Neyse ki, ne odunu işleyecek aletler, ne onu sağlamlaştıracak demir aksamı, ne bu işlerden en ince ayrıntısına dek anlayan bir

adamın becerisi, ne de yedi aylık çalışmalar sırasında elleri giderek ustalaşan arkadaşlarının gayretleri eksik değildi. Şunu da belirtmek gerekir ki, içlerinde en beceriksizi Gedeon Spilett değildi, hatta, sıradan bir gazeteciden asla beklenmeyecek" bir şekilde, ustalık konusunda Denizci'yle yarışıyordu!

Mercy Köprüsü'nün inşaatı, sıkı bir çalışmayla geçen üç haftanın sonunda tamamlandı. Yemekler çalışma alanında yeniyor, havaların iyi gitmesi nedeniyle, Granite-house'a yalnızca akşam yemeği için dönülüyordu.

Bu dönem boyunca, Jüp'ün çevresine uyum sağladığı ve her zaman meraklı gözlerle incelediği yeni efendilerine yakınlaşmaya başladığı gözlemleniyordu. Yine de, haklı olarak, yaylanın sınırlarını aşılmaz hale getirecek çalışmaların tamamlanmasını bekleyen Pencroff, tedbirli davranarak henüz ona hareket serbestliği tanımıyordu. lyi anlaşan Top ve Jüp birlikte oyun oynasalar da, Jüp davranışlarındaki ölçüyü her zaman koruyordu.

20 Kasım günü, köprü tamamlanmıştı. Karşı ağırlıklarla dengelenmiş olan hareketli bölümü kaldırmak için fazla güç harcamak gerekmiyordu; kapandığı zaman menteşesi ile destek aldığı son travers arasında, hayvanların aşamayacağı yirmi ayaklık bir aralık kalıyordu.

Şimdi sıra, Sömürgelilerin bir an önce güvenli bir yerde muhafaza etmek istedikleri balonun bezini getirmekteydi; ancak onu taşımak için, Ballon Limanı'na bir yük arabası götürmek ve bunun içinde Far-West'in sık ağaçlıkları arasından bir yol açmak gerekiyordu. Bu işler belli bir zaman alacaktı. Keşif yapmak için limana kadar uzanan Nab ve Pencroff, bez stoğunun kaldırıldığı mağarada hiç zarar görmemiş bir halde durduğunu saptadılar, bunun üzerine Grande-Vue Yaylası'ndaki çalışmalara aralıksız bir şekilde devam edilebileceğine karar verildi.

“Böylece ne tilkilerin, ne de diğer vahşi hayvanların

saldırılarından endişe duymamıza gerek kalmayacağı için, kümesimizi en iyi koşullar altında hazırlayabileceğiz," dedi Pencroff.

"Ayrıca yaylaya yabani bitkiler ekebileceğiz," diye karşılık verdi Nab.

"Ve ikinci buğday tarlamızı da hazırlayabileceğiz!" diye haykırdı Denizci gururlu bir ifadeyle. Gerçekten de, tek tohumun ekildiği ilk buğday tarlası Pencroff'un gösterdiği büyük özen sayesinde bereketli ürünler vermiş, Mühendis'in de belirtmiş olduğu gibi yetişen on başaktan altı ayda sekiz yüz tohum elde edilmişti, bu durum her yıl çift hasat alınacağının göstergesiydi.

Bu sekiz yüz tohumun elli tanesi, tedbir olarak aynı özenle yeni bir tarlaya ekilmek üzere bir kenara ayrılmıştı.

Tarla hazırlandıktan sonra, etrafı dörtayak-lıların kolayca aşamayacağı yüksek ve sivri kazıklardan yapılmış bir duvarla çevrelendi. Kuşlara gelince, gürültü çıkaran çevirgeçler ve Pencroff'un hayal gücünün ürünü olan ürkütücü korkuluklar onları uzaklaştırmaya yetmişti. Yedi yüz elli tohum, küçük, düzenli ekenekler halinde toprağa yerleştirildi; gerisi doğaya kalıyordu.

21 Kasım günü, Cyrus Smith, yaylayı, batıda, Grant Gölü'nün güney köşesinden Mercy'nin dirseğine dek çevreleyecek olan çukur hattı incelemeye başladı. Yüzeydeki iki üç ayak yüksekliğindeki bitek toprağın altında granit bir zemin vardı. Bu durumda, yeniden nitrogliserin hazırlamak ve onun her zamanki etkisinden yararlanmak gerekiyordu. On beş günden daha az bir sürede, yaylanın sert zemininde, on iki ayak genişliğinde, altı ayak derinliğinde bir çukur açıldı. Aynı yöntem kullanılarak, gölün kayalıklardan oluşan kıyı şeridine bir yarık açılmasıyla bu yeni yatağa boşalan sular, Mercy'nin bir kolu haline gelen ve Creek-Glycerine olarak adlandırılan bir akarsu oluşturdular. Mühendis'in daha önceden belirtmiş olduğu gibi,

gölün seviyesi alçalsa da, bu önemli bir su kaybına neden olmamıştı. Nihayet, bu bölmeyi tamamlamak için kumsalın dere yatağı genişletilerek, kumlardan iki taraflı bir set oluşturuldu.

Aralığın ilk on beş gününde, çalışmalar tamamlanmış, çevresi yaklaşık dört mil uzunluğunda düzensiz bir beşgeni andıran Grande-Vue Yaylası sudan bir kemerle çevrelenerek, tüm saldınlara karşı koruma altına alınmıştı.

Bu aralık ayı boyunca, sıcağın etkisi fazlasıyla hissedilmeye başlansa da, Sömürgeliler projelerini ertelemek istemiyorlardı ve acilen bir kümes hazırlanması gerektiğinden bu işe öncelik verdiler.

Yaylaya giriş çıkışların güvence altına alınmasıyla, üstat Jüp'ün özgürlüğüne kavuştuğunu belirtmeye gerek yok. Efendilerinin yanından hiç ayrılmıyor ve kaçmaya niyetli görünmüyordu. Uysal olmasına rağmen, oldukça güçlü görünen bu hayvan şaşırtıcı bir çevikliğe sahipti. Ah! Granite-house'un merdivenlerini tırmanmak söz konusu olduğunda, kimse onunla yarışamazdı. Şimdiden kendisine verilen görevleri yerine getirerek odunlan çekiyor, Creek-Glycerine'in yatağından çıkanlan taşlan taşıyordu.

“Henüz bir duvarcı ustası olmasa da, pekala bir maymun olarak nitelendirilebilir!” diyordu muzip bir ifadeyle Harbert, duvarcı ustalarının çıraklarına taktıkları ‘maymun' lakabını anıştırarak. Eğer maymuna bir lakap takmak isteniyorsa, bundan daha uygunu bulunamazdı!

Kümes gölün güneydoğu kıyısında belirlenen iki yüz yarda karelik bir alan üzerine kuruldu. Etrafı kazıklardan oluşan bir duvarla çevrelendikten sonra, orada yaşayacak hayvanlar için çeşitli barınaklar inşa edildi. Dallardan yapılan bu küçük kulübeler, kısa süre sonra konuklarını beklemeye başlayacaklardı.

Kümesin ilk misafirleri olan tinamu çiftinin, kısa süre içinde

birçok yavruları oldu. Göl kıyısında yaşayan ve bazılan yelpaze gibi açılan kanatlarının parlaklığı ve canlılığıyla sülünlerle yarışan Çin ırkından olan yarım düzine ördek onların ilk arkadaşları oldular. Birkaç gün sonra, Harbert'ın yakaladığı, kuyrukları yuvarlak ve uzun tüylü hoş hokko'lar[→] yeni ortama kısa sürede alıştılar. Pelikanlara, yalıçapkınlarına, sutavuklarına gelince, onlar kümesin kıyısına kendiliklerinden yanaştılar ve bu küçük dünya, kuğurtular, cıvıldamalar ve gurk gurk sesleri arasında yaşanan birkaç tartışmadan sonra, ahenkli bir huzura kavuşarak, koloninin gelecekteki besin ihtiyacını güvence altına alacak bir şekilde gelişmeye başladı.

Yapıtını tamamlamak isteyen Cyrus Smith, kümesin köşesine bir güvercinlik yaptı. Oraya, yaylanın yüksek kayalarını ziyarete gelen bir düzine güvercin yerleştirildi. Geceleri yeni barınaklarına gelmeye kolayca alışan bu kuşlar, evcilleşmek için hâlâ yabaniliklerini koruyan hemcinsleri dağ güvercinlerine göre daha büyük bir çaba harcıyorlardı.

Nihayet, balonun bezinden çamaşır yapmak amacıyla yararlanmanın zamanı gelmişti; çünkü onu bu haliyle muhafaza ederek adayı terk etmek amacıyla sınırlan belli olmayan bir deniz üzerinde yapılacak bir hava yolculuğunda riske atmak ancak hiçbir çaresi kalmamış insanlarca uygun görülebilirdi, pratik zekalı Cyrus Smith ise bunu aklından bile geçirmiyordu.

Bu durumda, bezi Granite-house'a getirmek gerekiyordu; Sömürgeliler hantal arabalarını daha kullanışlı ve daha hafif bir hale getirmeye çalıştılar. Ancak arabalan eksik değilse de, motoru hâlâ bulamamışlardı! Adada, atın, eşeğin, öküz ya da ineğin yerini alacak bir gevişgetiren türü yok muydu? Sorun buydu.

“Gerçekten de, bir gün Granite-house'dan Franklin Dağı'nın kolları boyunca ilerleyerek Ballon Limanı'na uzanacak bir demiryolumuz olacağına göre, Bay Cyrus'un buharlı bir araba ya

da bir lokomotif yapmasını beklerken, bir koşum hayvanı çok işimize yarayacak!"

Ve içi dışı bir olan Denizci bu şekilde konuşurken söylediklerine inanıyordu! Oh! Hayal gücü inançla bir araya geldiğinde nelere muktedirdi!

Ancak, fazla abartmaksızın, sıradan bir dörtayaklı Pencroff'un işini görebilirdi ve Tanrı kolladığı bu kulunu fazla bekletmedi.

23 Aralık günü, Nab ve Top'un birbirlerini bastıran haykırışları ve havlamaları duyuldu. O sırada, Peribacaları'nda bulunan Sömürgeliler can sıkıcı bir olayla karşılaşmaktan kaygılanarak, derhal olay yerine koştular.

Gördükleri neydi? O sırada açık bulunan köprücüklerden birine tedbirsizce dalan iri gövdeli iki güzel hayvan. Kula rengi tüylü, bacakları ve kuyrukları beyaz, başları, boyunları ve gövdeleri siyah çiziklerle kaplı, bu iki zarif hayvan, atları, daha doğrusu eşekleri andırıyordu. Hiçbir kaygı belirtisi göstermeden sakince ilerlerken, henüz tanımadıkları yeni sahiplerini canlı bakışlarda inceliyorlardı.

"Bunlar onagga!"[→] diye haykırdı Harbert, "zebra ile kuagga arasında yer alan bir tür!" "Neden? Eşek olamazlar mı?" diye sordu Nab.

"Çünkü kulakları uzun değil ve daha hoş bir görünümleri var!"

"Eşek ya da at," diye karşılık verdi Pencroff, "bunlar Bay Cyrus'un da takdir edeceği gibi 'motorlar' ve bu niteliklerinden dolayı yakalanmaları gerekecek!"

Hayvanları ürkütmeden otların arasından süzülen Denizci'nin Creek-Glycerine köprücüğünü kapatmasıyla onaggalar tutsak düşmüşlerdi.

Şimdi yapılması gereken, onları zor kullanarak yakalayarak, zorunlu bir evcilleştirme sürecine tabi tutmak mıydı? Hayır. Birkaç gün boyunca, yaylanın verimli otlaklarında gezinmeleri

için serbest bırakılmalarına ve Mühendis'in kümesin yanına, onaggaların gece kalacakları bir ahır yapmasına karar verildi.

Böylece, bu sevimli çift hareketlerinde tam anlamıyla serbest bırakıldı ve Sömürgeliler onları ürkütmemek için yanlarına bile yaklaşmadılar. Bununla birlikte, geniş alanlara ve uçsuz bucaksız ormanlara alışmış olan onaggalar, birçok kez kendilerine dar gelen bu yaylayı terk etme ihtiyacını hissettiler. Kendileri için aşılmaz bir engel olan su hattı boyunca ilerlerken acıklı anırmalan yankılanıyor, sonra otların arasına doğru dört nala ilerleyerek, saatler boyunca artık geri dönemeyecekleri bu geniş ormanlan seyrediyorlardı.

Bitkisel liflerden yapılan koşum takımları hazırlanmıştı ve birkaç gün sonra, onaggaların yakalanma zamanı gelmişti; çünkü araba harekete hazırdı, bunun yanı sıra Far-West Ormanı'nda, Mercy'nin dirseğinden Ballan Limanı'na kadar, arabanın ilerleyebileceği bir yol açılmıştı. Böylece arabayla oraya ulaşılabilirdi ve Aralığın sonuna doğru, onaggaların denenmesine karar verildi.

Pencroff'un elinden yemek yemeleri amacıyla onlara gösterdiği yakınlıktan dolayı yanlarına yanaşılmasına izin veriyorlardı; ancak arabaya koşulduklarında işler değişmişti, şaha kalkan hayvanları zaptetmek çok güçtü. Yine de bu yeni görevi kabullenmeleri uzun sürmedi; çünkü zebradan daha uysal olan onaggalar, güney Afrika'nın dağlık bölgelerinde sıklıkla arabaya koşuluyorlardı, hatta Avrupa'nın daha soğuk bölgelerine bile ayak uydurdukları biliniyordu.

O gün, hayvanların önünde yürüyen Pencroff'un dışında tüm koloni arabaya binerek Ballon Limanı'nın yolunu tuttu. Henüz yeni açılan bu yolda biraz sarsılsalar da, istedikleri yere kazasız belasız ulaştılar ve aynı gün bez ve balonun diğer parçalan arabaya yüklendi.

Akşam sekizde, Mercy Köprüsü'nü yeniden aşan araba, nehrin

sol kıyısından aşağı inerek kumsalda durdu. Koşumları çözülen onaggalar ahırlarına götürüldü ve Pencroff'un uyumadan önceki mutluluk dolu iç çekişi Granite-house'un duvarlarında şiddetle yankılandı.

8

Ocak ayının ilk haftası koloninin çamaşır ihtiyacının karşılanmasına ayrıldı. Kasadan çıkarılan iğneler, nazik olmasa da, güçlü parmaklar arasında çalışmaya başladı; balonun oldukça sağlam bir şekilde dikilmiş olduğu söylenebilirdi.

Cyrus Smith'in, balonun kenar şeritlerinin dikişinde kullanılan ipliklerden yararlanmayı önermesi nedeniyle, iplik sıkıntısı çekilmedi. Bu uzun şeritler, Gedeon Spilett ve Harbert tarafından hayran olunacak bir sabırlılıkla söküldü;. Pencroff kendisini fazlasıyla sıkan bu işten vazgeçmek zorunda kalsa da, sıra dikiş dikmeye gelince bu konudaki maharetini göstermekten geri kalmadı. Gerçekten de, denizciler herkesin bildiği gibi, terzilik konusunda dikkati çeken bir yeteneğe sahiptiler.

Ardından, bezin, bitkilerin yakılmasıyla elde edilen sodyum ve potasyum ile temizlenmesiyle, vernikten kurtulan pamuk doğal esnekliğine kavuştu; sonra, havanın renk soldurucu etkisiyle bembeyaz oldu.

Birkaç düzine gömlek ve çorap -anlaşılacağı gibi bunlar örülerek hazırlanmamış, dikilmiş kumaştan yapılmıştı- bu şekilde hazırlandı. Sonunda beyaz çamaşır -hiç kuşku yok ki çamaşırlar oldukça sertti, ama bu onları pek fazla ilgilendirmiyordu- giyebilmek ve Granite-house'ın derme çatma döşeklerine gerçek bir yatak havası veren çarşafların arasında yatmak, Sömürgeliler için ne büyük bir mutluluktu.

Yine aynı dönemde, fok derisinden, Amerika'dan beraberlerinde getirdikleri ayakkabı ve botların yerini alan çizmeler yapıldı. Geniş ve uzun olan bu çizmelerin, yürüyüşçülerin ayaklarını asla sıkmadığını belirtmek gerekir!

1866 yılının başında sıcak havaların etkisi devam ediyordu, yine de ormandaki avların bereketli geçtiği söylenebilirdi.

Agutiler, yabandomuzları, sudomuzları, kangurular ile tüylü av hayvanları ağaçların altından hiç eksik olmuyordu ve, Gedeon Spilett ve Harbert bir tek mermiyi dahi boşa harcamayacak kadar usta atıcılardı.

Onlara sık sık cephanelerini idareli kullanmalarını tavsiye eden Cyrus Smith, kasada bulduğu ve gelecekte karşılaşılabilecek olaylar için saklamayı düşündüğü kurşun ve barutun yerini tutacak bir madde kullanmayı düşünüyordu. Gerçekten de, kaderin bir gün onu ve arkadaşlarını barınaklarını terk etmeye zorlamayacağını kim bilebilirdi? Bu durumda her olasılığa karşı, cephanelikleri idareli kullanmak ve onları kolayca yenilenebilecek maddelerden üretmek gerekiyordu.

Cyrus Smith adada izine hiç rastlamadığı kurşunun yerine üretilmesi kolay olan demir kırıntılarını kullandı. Kurşun kadar ağır olmayan bu tanelerin etkili olabilmeleri için daha büyük parçalar halinde hazırlanmaları lazımdı; yine de mermiler daha hafif oluyordu, ancak avcılar ustalıklarıyla bu açığı kapatıyorlardı. Elinde yeterli miktarda güherçile, kükürt ve kömür bulunan Mühendis, istediği kadar barut üretebilecekti; ancak özel aletler bulunmadığı için kaliteli barut yapmak büyük bir titizlik gerektiriyordu.

Bunun üzerine, Cyrus Smith piroksil, yani pamuk barutu hazırlamaya karar verdi, bu üretim sırasında pamuk kullanılması zorunlu değildi; çünkü pamuğun yalnızca selüloz kısmı tepkimeye giriyordu, oysa bitkilerin temel dokusu olan selüloz yalnızca pamukta değil, kenevir ve keten liflerinde, kağıtta, eski çaputlarda, mürver özünde saf halde bulunuyordu. Mürver adanın Creek-Rouge yakınındaki bölümlerinde bol miktarda bulunuyordu ve Sömürgeliler bu hanımeligiller ailesine ait olan bu ağaççığın tanelerini kahve niyetine kullanıyorlardı.

Bu durumda yapılması gereken mürver özünün yani selülozun

bu bitkiden elde edilmesiydi, piroksil üretiminde kullanılan diğer madde ise dumanlı nitrik asitti. Elinde sülfürik asit bulunan Cyrus Smith, onu doğanın kendisine verdiği güherçile ile tepkimeye sokarak kolayca nitrik asit elde edebiliyordu.

Bunun üzerine, her zaman aynı etkiyi göstermemesi, 240 yerine 170 derecede tutuşması ve aniden tutuşup patlayarak ateşli silahlara zarar vermesi gibi olumsuz yanlarına karşın, nemden etkilenmemesi, tüfeklerin namlulularını kirletmemesi ve itici gücünün normal baruttan dört kat fazla olması gibi avantajları bulunan piroksili üretmeye karar verdi.

Piroksil üretmek için, selülozu bir çeyrek saat kadar dumanlı nitrik asitte bekletmek, sonra bol suyla yıkayarak kurutmak yeterliydi. Anlaşılacağı gibi, bu çok kolay bir işlemdi.

Cyrus Smith'in elinde nemli havayla temas ettiğinde beyazımtırak dumanlar yayan dumanlı ya da monohidratlı nitrik asit yerine normal nitrik asit vardı; normal nitrik asidi, derişik sülfürik asitle üçe beş oranında karıştırdığında aynı sonucu alabiliyordu. Kısa süre içinde, adanın avcılarının elinde mükemmel bir şekilde hazırlanmış ve ölçülü kullanıldığında harika sonuçlar veren bir madde vardı.

Yine aynı dönemde, Sömürgeliler Grande-Vue Yaylası'nın üç akrlık[→] bir bölümüne sebze ekerek geri kalan alanı onaggalara otlak olarak ayırdılar. Jakamar ve Far-West Ormanlarına yapılan birçok keşif gezisi sırasında toplanan yabani bitkiler, ıspanaklar, tereler, karaturplar, bayırturplan uygun bir şekilde ekilirse, kısa süre içinde yenilebilir hale gelerek, Lincoln Adası Sömürgelilerinin azot ağırlıklı mönüsünü degiştireceklerdi. Bu keşif gezilerinin dönüşlerinde bol miktarda odun ve kömür de getirilmişti. Her yolculuğun aynı zamanda yollan daha kullanışlı hale getirmeye katkısı oluyor, arabanın tekerlekleri altında sıkışan zemin giderek düzleşiyordu.

Tavşanlık, her zaman olduğu gibi Granite-house'un

kilerlerinin tavşan ihtiyacını karşılıyordu. Creek-Glycerine'in geçtiği noktanın biraz ötesinde olduğu için konukları yaylaya sızamıyor, dolayısıyla yeni ekilen bitkileri talan edemiyorlardı. Kumsalın kayalan arasında yer alan ve ürünleri sıklıkla yenilenen istiridye yatağına gelince, her gün mükemmel yumuşakçalar vermeye devam ediyordu. Bunun yanı sıra, Pencroff'un demir iğnelerle donanmış dip oltaları sayesinde, gölün sularındaki, ya da Mercy'deki balık avlan giderek daha bereketli hale geliyordu, bu oltalarla alabalıkları ve oldukça lezzetli olan ve gümüş rengi kanatları sarımtırak beneklerle kaplı bazı balıklan bolca yakalamak daha kolay oluyordu. Böylece, mutfaktan sorumlu aşçıbaşı Nab, her yemekte farklı bir mönü hazırlamak imkanına kavuşuyordu. Sömürgelilerin sofrasının tek eksiği ekmekti ve daha önce de söylendiği gibi, bu eksiklik onlar için oldukça önemliydi.

Bu dönemde, ayrıca Mandibule Burnu'nun kumsallarını ziyaret eden deniz kaplumbağaları da avlandı. Bu noktada kumsal, albümini kuş yumurtalarında olduğu gibi pıhtılaşmış halde bulunmayan, beyaz ve sert kabuklu, yusyuvarlak yumurtalar barındıran küçük tümseklerle kaplıydı. Yumurtaların çatlaması güneşin ısısı sayesinde gerçekleşiyordu ve her kaplumbağanın yılda iki yüz elli yumurta vermesi nedeniyle sayıları çok fazlaydı.

“Gerçek bir yumurta tarlası,” dedi Gedeon Spilett, “yapılacak tek şey onları toplamak.”

Ancak yalnızca ürünlerle yetinmeyip, besleyici özellikleri oldukça yüksek olan üreticileri de avladılar, böylece Granite-house'a yanlarında bir düzine kaplumbağa ile döndüler. Aromatik otlar eklenen ve birkaç turpla süslenen kaplumbağa çorbası, aşçıbaşı Nab'ın büyük övgüler almasına neden oldu.

Bu arada kış için yeni erzaklar sağlayan sevindirici bir olay yaşandı. Sürüler halinde Mercy'ye gelen somon balıkları miller boyunca akarsuyun akışını izleyerek ilerlediler. Bu, ürernek için

uygun bir yer arayan dişilerin erkekleri peşlerinden sürüklerken, tatlı sularda büyük gürültü çıkardıkları bir dönemdi. Boyları iki buçuk ayağı bulan bu balıklardan bin kadarının nehre girmesiyle, onları ele geçirmek için su setleri kurulması yeterli oldu. Somonlardan yüzlercesi tuzlanarak, akarsuyun donmasıyla balık avlamanın imkansız hale geleceği kış için saklandı.

Yine bu dönemde, oldukça zeki bir maymun olan Jüp, oda hizmetleri görevi için yetiştirilmeye başlandı. Üzerine bir ceket, beyaz bezden kısa bir pantolon ve ceplerinden çok memnun kaldığı bir önlük geçirmişti, ellerini bu ceplere sokarak kimsenin onları karıştırmasına izin vermiyordu. Bu becerikli orangutan, Nab tarafından büyük bir titizlikle eğitilmişti ve Zenci ile maymun aralarında sohbet ettiklerinde birbirlerini çok iyi anladıkları söylenebilirdi. Zaten jüp, Nab a karşı büyük bir sempati besliyordu ve Nab'daona çok yakın davranıyordu. jüp odun taşımak ya da bir ağacın tepesine çıkmak gibi görevlerin dışında zamanının büyük bir bölümünü mutfakta geçiriyor ve Nab'ın her yaptığını taklit etmeye çalışıyordu. Ustası büyük bir sabırla onu eğitmeye çabalıyor, öğrencisi de ustasının ona verdiği derslerden yararlanmak için dikkate değer bir zekanın parıltılarını sergiliyordu.

Bir gün, hiç beklenmedik bir anda, üstat Jüp'ün kolundaki peçetesiyle masaya servis yapmaya gelmesinin Granite-house'un konuklarını ne kadar sevindirdiği görülmeye değerdi. Tabakları değiştirirken, yemekleri getirirken, bardakları doldururken gösterdiği ustalık ve ciddiyet Sömürgelileri son derece memnun etmiş, Pencroff coşkusunu gizleyememişti.

“Jüp, çorba!"

“Jüp, biraz aguti!”

“Jüp, tabak getir!”

“Jüp, Yürekli Jüp! Dürüst Jüp!”

Bu talimatlardan başka bir şey duyulmazken, Jüp hiç

aksatmadan görevini yerine getiriyor, her talebi yanıtlıyordu, ve Pencroff ilk günkü şakasını tekrarlarken kafasını iki yana salladı:

“Hiç şüpheniz olmasın, Jüp, maaşınızı iki katına çıkarmak gerekecek!”

Orangutanın Granite-house'a alıştığını ve ormanda hiçbir kaçma teşebbüsüne girişmeden sahiplerine eşlik ettiğini belirtmeye gerek yok. Onu, Pencroff'un kendisi için hazırladığı bastonunu omzunda bir tüfek gibi taşıyarak komik bir ifadeyle yürürken görmek gerekirdi. Bir ağacın tepesindeki meyveyi toplamak gerektiğinde, yukarı ne kadar çabuk çıkıyordu! Arabanın tekerleği çamura gömüldüğünde, onu tek bir omuz darbesiyle düzlüğe nasıl çıkarıyordu!

“Ne yaman bir çocuk!” diye haykırıyordu sık sık Pencroff. “Kötü niyetli olsaydı, onunla başa çıkmak mümkün olmayacaktı!"

Ocak ayının sonuna doğru, Sömürgeliler adanın orta bölümündeki çalışmalarına başladılar. Creek-Rouge'un Franklin Dağı'nın eteğindeki kıyısına gevişgetirenleri barındıracak bir ağıl yapılmasına karar verilmişti. Bu hayvanların ve özellikle kışlık giysilerin yapılacağı yünü sağlayacak olan muflonların yayla sınırlan dahilinde bulunmaları hiç de iyi olmayacaktı.

Koloni, her sabah tam kadroyla, ya da Cyrus Smith, Harbert ve Pencrofftan oluşan bir ekiple çayın kıyılarına gidiyordu, ve onaggaların yardımıyla, ‘ağıl yolu' adı verilen bu yeni patikayı izleyerek yeşil bir kubbenin altında yapılan bu yolculuk beş mil sürüyordu.

Orada, dağın güney yamacında, geniş bir alan belirlendi. Bu, kendisini bir yandan çevreleyen bir dağ kolunun eteğinde yer alan, ağaç kümeleriyle kaplı bir çayırdı. Yamaçlarından doğan küçük bir çay onu yanlamasına suladıktan sonra Creek-Rouge'a dökülüyordu. Sağda solda yükselen ağaçlar, taze otların yüzeyinin temiz havayla temasına izin veriyordu. Bu durumda,

çayın, her iki ucu dağ kolundan destek alacak şekilde dairesel bir kazık duvarıyla çevirmek yeterli olacaktı, yine de boyu en çevik hayvanların bile aşamayacağı kadar yüksek olmalıydı. Bu ağıl, yüzlerce boynuzlu hayvanı, muflonu, yabani keçiyi olduğu kadar, doğacak yavruları da barındıracak ölçüde genişti.

Ağılın çevresinin Mühendis tarafından belirlenmesinin ardından, kazıklardan oluşacak duvarın inşası için gereken ağaçların kesilmesine karar verildi; ancak ellerinde, yol açma çalışmalarının gerektirdiği kesimlerden kalan çok sayıda ağaç gövdesi bulunduğundan böyle bir zahmete gerek yoktu, çayıra getirilen bu gövdelerden elde edilen yüz kadar kazık, zemine sağlam bir şekilde çakıldı.

Kazıklı duvarın ön bölümündeki geniş açıklık, sağlam kalaslardan yapılan ve dışarıdan çubuklarla desteklenen iki kanatlı bir kapıyla kapatıldı.

Bu ağılın yapımı üç haftadan az sürmemişti; çünkü Cyrus Smith, duvarın hazırlanmasının dışında, gevişgetirenlerin barınacağı tahtadan geniş hangarlar yapıyordu. Zaten, bu yapıları oldukça sağlam bir şekilde inşa etmek gerekmişti; çünkü güçlü hayvanlar olan muflonların ilk tepkileri çok şiddetli oluyordu. Sivri üst uçları ateşte sertleştirilen kazıklar, cıvatalarla tutturulmuş traverslerle sağlamlaştırılmıştı ve belirli aralıklarla yerleştirilen payandalar duvarın tamamının daha da güçlü olmasını sağlıyorlardı.

Ağılın tamamlanmasıyla, Franklin Dağı'nın eteğinde yer alan ve gevişgetirenlerin sık geldiği otlaklarda bir sürek avı düzenlenmesine karar verildi. Güzel bir yaz havasının hissedildiği 7 Şubat günü düzenlenen bu av partisine herkes katıldı. O gün, Gedeon Spilett ve Harbert'ın bindiği yeterince iyi eğitimli iki onagga, büyük hizmetler verdi.

Yapılması gereken, çemberi giderek daraltarak, muflonları ve keçileri belli bir yöne doğru kovalamaktı. Bu nedenle, Cyrus

Smith, Pencroff, Nab ve Jüp ormanın değişik noktalarına dağılırken, Gedeon Spilett ve Harber beraberlerindeki Top ile ağılın etrafındaki yarım millik bir düzlükte at koşturuyorlardı.

Adanın bu bölümünde bol miktarda muflon vardı. Koçtan daha güçlü boynuzlan, uzun kıllarla iç içe geçmiş grimtırak yünleri ile alageyikler kadar iri görünen bu hayvanlar argalileri[→] andırıyorlardı.

Gidiş gelişler, dört bir yana koşuşturmalar, yankılanan çığlıklar arasında tamamlanan bu av günü oldukça yorucu geçmişti! Kovalanan yüz civarındaki muflonun üçte ikisi ellerinden kaçmıştı, ama sonuç itibariyle, ağıla doğru püskürtülen bu gevişgetirenlerden otuz tanesi ve on kadar yabani keçi, açık kapıyı bir kurtuluş yolu zannederek tutsak düşmüşlerdi.

Yine de, sonuç memnuniyet vericiydi ve Sömürgelilerin yakınmaya hakları yoktu. Çoğu dişi olan bu muflonların bazıları kısa süre içinde doğum yapacaktı. Sürünün sayısının artacağına ve yalnızca yün değil bol miktarda deri de elde edileceğine hiç şüphe yoktu.

Avcılar, o akşam bitkin bir halde Granite-house'a döndüler. Yine de, ertesi gün ağılı ziyaret etmekten geri kalmadılar. Tutsaklar kazıktan duvarı yıkmaya çalışmışlar ama bunu başaramamışlardı, sakinleşmelen fazla zaman almayacaktı.

Bu Şubat ayı boyunca kayda değer bir gelişme yaşanmadı. Günlük çalışmalar büyük bir disiplin içinde sürdürüldü, ağıl ve Ballon Limanı yolları daha da mükemmel bir hale getirilirken, ağılın çıkışından batı kıyısına kadar uzanan yeni bir yolun açılması için çalışmalara başlandı. Lincoln Adası'nın hâlâ keşfedilmemiş olan bölümü Serpentine- Yarımadası'nı kaplayan geniş ormanlardı; Gedeon Spilett adayı, bu sık ağaçlıkların arasında yaşayan yırtıcı hayvanlardan temizlemeyi planlıyordu.

Kış bastırmadan önce, ormandan getirilerek Grande-Vue

Yaylası'na ekilen yabani bitkilere büyük bir özen gösterildi. Harbert çıktığı keşif gezilerinden yararlı bitkilerle birlikte dönüyordu. Bir gün, taneleri sıkıldığında mükemmel bir yağ veren hindibagiller ailesinin bir üyesiyle, diğer bir gün, antiskorbütik etkisinin yabana atılmaması gereken kuzukulağı ile, ya da güney Amerika'da her mevsim ekilen ve günümüzde iki yüz türü bilinen o değerli yerelmalarıyla geliyordu. İyi bakılan, iyi sulanan ve kuşlara karşı iyi korunan sebze tarlası, o sırada marulların, patateslerin, kuzukulaklarının, karaturpların, bayırturplarının ve diğer turpgillerin yetiştiği küçük evleklere bölünmüştü. Bu yaylanın topraklarının verimliliğine bakarak, hasadın bir hayli verimli olacağı ümit edilebilirdi.

Çeşit çeşit içki de eksik değildi, şarabı fazla kaçırmamak koşuluyla, en güç beğenenlerin bile şikayet etmeye hakları yoktu. Cyrus Smith, monarda didyma bitkisinden elde edilen Oswego çayı ve yalancı kardeşkanı ağacının köklerinin fermantasyonuyla hazırlanan içkiye, gerçek bir bira eklemişti; abies nigra'nın genç filizlerinin kaynatıldıktan sonra fermantasyon işlemine tabi tutulmasıyla elde edilen bu hoş ve sağlıklı içkiyi Angloamerikanlar köknar birası anlamına gelen ‘spring beer' olarak adlandırıyorlardı.

Yaz sonuna doğru kümes, tüyden kısa mantosu, üst çeneği her yandan zarsı bir çıkıntıyla uzanan bir düzine souchets[→] ve kendini belli eden hubara türünden güzel bir toy-kuşu çiftini misafir ediyordu, ayrıca siyah ibikleri ve siyah derileriyle mozambik horozlarını andıran ve göl kıyısında şişine şişine dolaşan sevimli horozlar da kümesin konukları arasındaydı. Böylece, bu yürekli ve zeki adamların çabaları sayesinde, her şey başarılıyordu. Kuşkusuz Tanrı onlar için çok şey yapıyordu,-ama İncil'in bu sadık müminleri önce kendi kendilerine yardım ediyorlar, ardından da Yaradan onların yardımına geliyordu.

Bu sıcak yaz günlerinde çalışmaların sona ermesiyle, Grande-

Vue Yaylası'nın, Nab'ın kendi elleriyle diktiği sarmaşık bitkiler sayesinde bir verandayı andıran ve akşam imbatını cepheden alan kıyısında oturmaktan hoşlanıyorlardı. Orada sohbet ediyor, birbirlerine deneyimlerini aktarıyor, planlar yapıyorlardı; ve Denizci'nin bitmek bilmeyen nükteleri, mükemmel bir uyumun hakim olduğu bu küçük dünyayı hiç durmadan neşeye boğuyordu.

Bunun yanı sıra ülkeleri, büyük ve sevgili Amerika'dan da söz ediyorlardı. İç savaşı ne durumdaydı? Fazla uzamayacağına hiç şüphe yoktu! Hiç kuşku yok ki, Richmond kısa süre içinde General Grant'ın eline geçmişti! Konfederasyonun başkentinin düşmesi, bu uğursuz savaşın sonunu getirmiş olmalıydı! Şimdi Kuzey bu haklı davasını kazanmıştı. Ah! Bir gazete Lincoln Adası sürgünlerini ne kadar sevindirecekti! Dünyayla tüm iletişimlerinin kesilmesinin üzerinden on bir ay geçmişti, ve, kısa süre sonra, 24 Martta, balonun onları bu bilinmeyen sahillere atmasının birinci yılı dolacaktı! Buraya ilk geldiklerinde, hayatta kalabilmek için doğa güçleriyle başa çıkıp çıkamayacaklarını dahi bilmeyen kazazedelerden başka bir şey değillerdi! Oysa şimdi liderlerinin birikimi ve zekaları sayesinde, silahlarla, aletlerle, araçlarla donanmış olarak doğanın üç temel unsuru olan hayvanları, bitkileri ve madenleri kendi yararlarına kullanmayı başarmış Sömürgeliler haline gelmişlerdi!

Evet! Sık sık bunlardan söz ediyorlar ve gelecekle ilgili projeler hazırlamaya devam ediyorlardı!

Çoğunlukla arkadaşlarını dinleyen Cyrus Smith'e gelince, o sessiz kalmayı tercih ediyordu. Bazen Harbert'ın bir sözüne, Pencroff'un bir şakasına gülümsüyor, ancak her zaman ve her yerde, bu açıklaması mümkün olmayan olaylara, hâlâ sırrını çözemediği bu gizemli bulmacaya kafa yoruyordu!

9

Martın ilk haftasında hava değişti. Ay başındaki dolunayın ardından, sıcak havalar hâlâ etkisini hissettiriyordu. Atmosferin elektrik yüklendiği fark ediliyor, ne kadar süreceği belli olmayan bir fırtınanın kaygısı yaşanıyordu.

Gerçekten de, 2 Kasım günü gökyüzü şiddetli gürültülerle sarsıldı. Rüzgarın doğudan esmesiyle, yaylım ateşini andırırcasına çıtırdayan dolu taneleri Granite-house'u cepheden dövmeye başladı. Kapıyı ve pencere kanatlarını sıkıca kapatmak gerekti, aksi takdirde odaların içini su basacaktı.

Bazıları güvercin yumurtası iriliğinde olan bu taneleri gören Pencroff'un aklından geçen tek şey, buğday tarlasının büyük tehlike altında olduğuydu.

Bunun üzerine, hemen başakların şimdiden küçük yeşil başlarını göstermeye başladığı tarlasına koştu ve geniş bir örtü sayesinde ürününü korumayı başardı. Kendini taşa tutulmuş gibi hissetse de, bundan hiç şikayet etmedi.

Bu kötü havaların etkisini hissettirdiği sekiz gün boyunca, göğün derinliklerinden gelen gürültülerin ardı arkası kesilmedi. Havanın sakinleştiği dönemlerde bile, ufkun sınırlarının ötesinden gelen boğuk gürüldemeler duyuluyor, sonra fırtına öfkeyle yeniden patlıyordu. Gökyüzü şimşeklerle çiziklenirken, aralarında ormanın sınırında göl kıyısında yer alan devasa bir çamın da bulunduğu birçok ağaca yıldırım düşüyordu. Hatta iki ya da üç kez elektrik akımının hedefi olan kumsalın kumlarının bir bölümü yanarak cam haline dönüştüler. Bu olay, Mühendis'in aklına Granite-house'un pencerelerini, rüzgarı, yağmuru ve doluyu geçirmeyecek kalın ve sağlam camlada kaplamanın mümkün olacağı düşüncesini getirdi.

Dışarıda yapılacak acil bir işleri olmayan Sömürgeliler, bu

fırtınadan iç dekorasyonu her geçen gün daha mükemmelleşen Granite-house'un eksiklerini tamamlamak için yararlandılar. Mühendis, bazı mutfak ve tuvalet eşyaları ve özellikle eksikliği fazlasıyla hissedilen düğme yapmak için bir torna tezgahı kurdu. Bu arada, büyük bir titizlikle bakımı yapılan silahları yerleştirmek için ne rafları ne de dolabı eksik olan bir silahlık hazırlanmıştı. Testereler, rendeler, eğeler, tornalar çalışıyordu ve havaların kötü gittiği bu dönem boyunca, aletlerin ve tornanın gök gürültüsüne karşılık veren gıcırtıları ve uğultularının dışında hiçbir şey duyulmuyordu.

Üstat Jüp de unutulmamıştı, ana deponun yanındaki bir odada kalıyor, boyuna uygun gelen ve her zaman için de ottan bir yatağın olduğu ayrı bir odada yatıyordu.

“Bu yiğit Jüp'ün yakındığına ya da ters bir cevap verdiğine hiç tanık olmadım!” diye tekrarlıyordu sık sık Pencroff. “Ne uşak, Nab, ne uşak!”

“Benim öğrencim,” diye yanıtlıyordu Nab, “ve kısa süre sonra benim gibi olacak!”

“Senden dahi iyi olacak Nab,” diye karşılık veriyordu Denizci gülerek, “ne de olsa sen konuşuyorsun, oysa o hiç ağzını açmıyor!”

Artık Jüp'ün elinden her iş geliyordu. Giysileri çırpıyor, şişleri çeviriyor, odaları süpürüyor, sofrayı hazırlıyor, odunları diziyor, ve -Pencroffu şaşkına çeviren bir ayrıntı- saygıdeğer Denizci yattığında üstünü örtmeden yatağına gitmiyordu.

Koloninin iki elli ya da iki ayaklı, dörtelli ya da dörtayaklı üyelerinin sağlık durumlarına gelince, hepsinin turp gibi oldukları söylenebilirdi. Bu ılımlı iklimin temiz havası ve bereketli topraklar üzerinde, kollarını ve kafalarını sürekli olarak çalıştırırken, herhangi bir hastalığa yakalanacaklarını akıllarından bile geçirmiyorlardı.

Hepsi çok iyi görünüyordu, gerçekten de, Harbert bir yıl içinde

iki parmak boy atmıştı. Yüz hatlar giderek sertleşiyor ve ahlaki olduğu kadar fiziki anlamda da tam bir erkek olacağının ipuçlarını veriyordu. Zaten günlük çalışmaların dışında, boş kalan vakitlerini bilgilenmeye ayırıyordu, kasada bulduğu birkaç kitabı okuyor ve yapması gereken işlerden pratik dersler çıkarttıktan sonra, Mühendis'ten fen bilimleri ve Gazeteci'den diller konusunda önemli bilgiler alıyordu, her iki hocası da onun eğitimine katkıda bulunmaktan büyük zevk alıyorlardı.

Bildiği her şeyi Genç Çocuk'a aktarmak, onu sözlerle olduğu kadar uygulamalı örneklerle de bilgilendirmek Mühendis'te sabit fikir haline gelmişti, ve Harbert hocasının derslerinden çok yararlanıyordu.

“Eğer ölürsem,” diye düşünüyordu Cyrus Smith, “benim yerimi o alacak!”

Fırtına 9 Mart günü sona erse de, gökyüzü yazın bu son ayı boyunca hep bulutlarla kaplıydı. Elektrik şoklarıyla şiddetle sarsılmış olan atmosfer, bir türlü önceki parlaklığına kavuşamıyordu” ve her tür keşif gezisi için elverişli olan üç dört güzel gün dışında sürekli olarak yağmur ve sis vardı.

Dişi onagga, bu dönemde kendi cinsinden çok sevimli bir yavru dünyaya getirdi. Ağıldaki muflon sürüsünde de bir artış kaydediliyordu, kuzular şimdiden her biri kendi gözdesini seçen Nab ve Harbert'ı sevince boğarak meliyorlardı.

Pekarileri evcilleştirme çabaları da büyük bir başarıyla sonuçlandı. Kümesin yanına yapılan ahır, kısa süre içinde Nab'ın gayretleriyle ehlileşen, yani semiren birçok yavruyla dolmuştu. Onlara bulaşık suyundan, mutfak artıklarından oluşan günlük yemeklerini götürme işini üstlenen üstat Jüp, bu görevini hakkıyla yerine getiriyordu. Bazen içinden bu küçük pansiyonerlerin kuyruklarını çekerek onlarla eğlenmek geliyordu; ancak bunu kötü niyetinden değil muzipliğinden yapıyordu, çünkü kıvrımlı küçük kuyruklar ona birer oyuncak

gibi görünüyordu, ne de olsa içgüdüleri bir çocuğunkine benziyordu.

Bu mart ayının bir gününde, Mühendis'le sohbet eden Pencroff ona zaman yetersizliğinden dolayı yerine getiremediği bir sözünden bahsetti.

“Bay Cyrus, Granite-house'un uzun merdivenlerinin yerini alacak bir aletten söz etmiştiniz,” dedi. “Önümüzdeki günlerde onu yapabilecek misiniz?”

“Sanırım asansörden bahsediyorsunuz!” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Dilerseniz öyle diyelim,” diye yanıtladı Denizci. “ismi önemli değil, yeter ki evimize yorulmadan çıkmamızı sağlasın.”

“Çok kolay, Pencroff, ama bu çok mu gerekli?”

“Kuşkusuz, Bay Cyrus. Asgari ihtiyaçlarımızı karşıladıktan sonra, biraz da rahatımızı düşünelim. Belki insanlar için lüks olduğunu söyleyebilirsiniz; ancak eşyalar için kaçınılmaz bir gereksinim! Ağır yüklerle uzun bir merdiveni çıkmak hiç de kolay değil!”

“Tamam o zaman, Pencroff, sizi memnun etmeye çalışacağız,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Elinizde bir makine yok mu?"

“Yapacağız.”

“Buharlı bir makine mi?"

“Hayır, suyla çalışan bir makine.”

Gerçekten de, elinin altında aletini çalıştırmak için doğal bir güç vardı, ve bu kaynaktan kolayca yararlanabilirdi.

Bunun için, göl sularının Granite-house'un içine su gelmesini sağlayan küçük kolunun debisini artırmak gerekiyordu. Savağın üst ucunda, ot ve taşların arasına açılmış olan deliğin genişletilmesiyle, koridorun dibine güçlü bir su girişi sağlandı, bu suyun fazlası iç kuyuya dökülüyordu. Mühendis'in bu

akıntının altına yerleştirdiği paletli silindir, dışarıya kendisine dolanmış sağlam bir halatla bir sepet taşıyan bir çark aracılığıyla bağlanıyordu. Bu şekilde, yere kadar uzanan ve hidrolik motorun devreye girmesini ya da işlevsiz kalmasını sağlayan uzun bir ip sayesinde büyük sepet Granite-house'un kapısına kadar yükselecekti.

Asansör, herkesin sevinç dolu bakışları altında, 17 Mart'ta hizmete sokuldu. Bundan böyle, yükler, odunlar, kömürler, erzaklar ve Sömürgeliler, kimsenin özlemle anmayacağı eski merdivenin yerini alan bu basit sistemle taşınacaktı. Bu işe en çok sevinen Top olmuştu; çünkü basamakları tırmanmak konusunda üstat Jüp kadar becerikli degildi ve birçok kez Granite-house'a tırmanmak için Nab'ın ya da orangutanın sırtına çıkmak zorunda kalmıştı.

Yine aynı dönemde, cam üretmeyi planlayan Cyrus Smith, eski çanak çömlek fırınını bu iş için yeniden düzenlemek zorunda kaldı. Bu iş hiç de kolay degildi; ancak birçok başarısız girişimden sonra, Gedeon Spilett Ve Harbert ile birlikte birkaç gün boyunca hiç ayrılmayacağı bir camcı atölyesi oluşturmayı başardı.

Camın bileşiminde bulunan maddelere gelince, bunların arasında kum, tebeşir ve sodyum sülfat ya da sodyum karbonat yer alıyordu. Kıyıda bol miktarda kum vardı; sönmüş kireçten tebeşir, deniz bitkilerinden sodyum, piritlerden sülfürik asit ve topraktan fırını istenilen dereceye kadar ısıtmak için gerekli taşkömürü elde edilebiliyordu. Bu durumda, Cyrus Smith'in elinde gerekli tüm malzemelerin bulunduğu söylenebilirdi.

Üretimi en güç olan alet, beş altı ayak uzunluğunda olan ve uçlarından biriyle eriyik haldeki camı toplamaya yarayan demir camcı ‘çubuğuydu.' Ancak tüfek namlusu gibi yuvarlanan uzun ve ince bir demir şeridi sayesinde Pencroff'un hazırladığı bu çubuk, kısa süre içinde işlevini yerine getirecek hale gelmişti.

28 Mart günü, fırın ateşlendi. Yüz ölçek kum, otuz beş ölçek

tebeşir, kırk ölçek sodyum sülfat ve iki üç ölçek kömür tozundan oluşan karışım ısıya dayanıklı potalara döküldü. Cyrus Smith, fırının yüksek ısısıyla sıvı ya da daha doğrusu hamursu bir hal alan bu karışımın bir bölümünü çubukla ‘toplayarak,' önceden hazırlamış olduğu metal bir plağın üzerinde üfleme işlemi için uygun kıvama gelecek şekilde birkaç kere çevirdi; sonra, çubuğu diğer ucundan üflemesi için Harbert'a uzattı.

“Sabun damlacıkları yapar gibi mi?” diye sordu Genç Çocuk.

“Tam da öyle,” diye yanıtladı Mühendis.

Ve yanaklarını şişiren Harbert, soluğunun camsı kitleyi genleştirmesi için, çubuğu sürekli olarak çevirerek üfledi. Eriyik halde bulunan karışımın kalan kısmının da ilkine eklenmesiyle, çapı bir ayağı bulan bir damla elde edildi. Çubuğu Harbert'ın elinden alan Cyrus Smith, onu bir sarkaç gibi sallayarak esnek damlayı konik silindir şeklini alana kadar uzattı.

Üfleme işlemi, silindir bir cam tabakasının elde edilmesiyle tamamlandı, takke şeklinde iki yarımküre ile sonlanan bu tabaka soğuk suda ıslatılan keskin bir demirle kolayca ikiye ayrıldı; sonra bu silindir aynı yöntemle, boyuna ikiye yarıldı, ve ikinci bir fırınlama ile daha da esnek hale getirilmesinin ardından bir plakanın üzerine serilerek, tahta bir merdane ile düzleştirildi.

Böylece ilk cam üretilmiş oldu ve bu şekilde elli cam tabakası daha elde etmek için aynı işlemi elli kez tekrarlamak yeterliydi. Böylece Granite-house'un pencereleri, kısa süre içinde, çok beyaz olmasa da, yeterince saydam olan berrak plakalarla kaplandı.

Cama bardak ve şişe şekli vermeye gelince, bu işi bir oyun haline getirmişlerdi. Zaten, cam tabakaları çubuğun ucuna nasıl gelirse öyle topluyorlardı. Pencroff ‘üfleme' sırasının kendisine gelmesini sabırla beklemişti ve bu iş onun için bir eğlenceydi; ancak öyle güçlü üflüyordu ki, ürünleri oldukça ilginç görünümler sergiliyorlardı, bu durum onu çok neşelendiriyordu.

O dönemde yapılan keşif gezilerinin birinde, ürünleri

Sömürgelilerin besin kaynaklarını zenginleştiren yeni bir ağaç keşfedildi.

Bir gün, Cyrus Smith ve Harbert, Far-West Ormanı'nın Mercy'nin sol kıyısında kalan bölümünde avlanmaya gitmişlerdi, Mühendis, her zaman olduğu gibi Genç Çocuk'un yönelttiği ardı arkası gelmeyen soruları büyük bir memnuniyetle yanıtlıyordu. Ancak söz konusu olan av olduğunda, gerekli gayret gösterilmediğinde, başarılı olamamak için pek çok neden vardı. Cyrus Smith'in usta bir avcı olmadığı, diğer yandan da Harbert'in sürekli olarak fizik ve kimyadan söz ettiği dikkate alınırsa, o gün yakınlarından geçmelerine rağmen, kangurular, su domuzlarının ve agutilerin Genç Çocuk'un mermilerine hedef olmadıkları söylenebilirdi: Böylece, günün ilerleyen saatlerinde, iki avcı gereksiz bir keşif gezisine çıkmış olma riskiyle karşı karşıya bulunurlarken, aniden duran Harbert, bir sevinç çığlığı attı:

"Ah! Bay Cyrus, şu ağacı görüyor musunuz?"

Ve eliyle, basit bir fidandan oluşması ve paralel damarlarla çiziklenmiş yapraklar taşıyan pullu bir kabukla kaplı olması nedeniyle bir ağaçtan çok ağaççığı andıran o bitkiyi işaret etti.

"Küçük bir palmiyeye benzeyen bu ağaç da hangisi?" diye sordu Cyrus Smith.

"Bu doğa tarihi ansiklopedisinde resmi bulunan bir cycas revoluta!"

"Ama bu ağaççığın meyveleri yok mu?"

"Hayır, Bay Cyrus," diye yanıtladı Harbert, "ama gövdesi doğanın bize öğütülmüş bir halde sunduğu unu barındırıyor."

"Yani bu ekmek ağacı mı?"

"Evet! Ekmek ağacı."

"O halde, evlat," diye karşılık verdi Mühendis, "işte buğday hasadını beklediğimiz şu sırada, bu çok değerli bir keşif. Haydi

işe koyulalım, Tanrıdan dilerim ki yanılmıyorsundur!”

Harbert yanılmamıştı. Bir cycasın bezsi bir dokudan oluşan ve içinden bir merkezin etrafında daireler çizen halkaların ayırdığı odunsu demetler geçen unsu bir özü içeren sapını kesti. Bu kök nişastasına, kötü tadı ezme yöntemiyle kolayca giderilen helmeli bir özsu karışıyordu. Bu çekirdeksi yapı, Japonların bir zamanlar ihracatını yasakladıkları üstün nitelikli ve oldukça besleyici bir unu oluşturuyordu.

Cyrus Smith ve Harbert, Far-West'in cycasların yetiştiği bu bölümünü iyice inceledikten sonra, işaret noktaları koyarak, arkadaşlarını keşiflerinden haberdar edecekleri Granite-house'a döndüler.

Ertesi gün, Sömürgeliler hasada giderken, adasının nimetlerini gördükçe coşkusu artan Pencroff, Mühendis'e şunları söylüyordu:

“Bay Cyrus, kazazedelere özgü adalar olduğuna inanıyor musunuz?”

“Ne demek istiyorsunuz, Pencroff?”

“Yani kazazedeler için özel olarak yaratılmış ve bu zavallıların yaşamlarını kolayca sürdürebilecekleri adaları kastediyorum!”

“Bu mümkün olabilir,” diye yanıtladı Mühendis gülümseyerek.

“Bundan hiç kuşkum yok, bayım,” diye karşılık verdi Pencroff, “ve Lincoln Adası'nın onlardan biri olduğundan adım gibi eminim!” Granite-house'a bol miktarda cycas sapı ile geri dönüldü. Mühendis, kök nişastasına karışan helmeli özsuyu açığa çıkarmak için bir cendere hazırlayarak hatırı sayılır miktarda un elde etti, Nab'ın elinde pastalara ve pudinglere dönüşen bu malzeme, gerçek buğday unu gibi olmasa da hasada kadar onun yerini tutabilirdi.

Yine aynı dönemde, ağılın onagga, keçi ve koyunlarından, koloninin günlük süt ihtiyaçları sağlanıyordu. Bu nedenle, dört

tekerlekli yük arabasının yerini alan iki tekerli hafif araba, ağıla düzenli olarak sefer yapıyordu, Pencroff sıra kendine geldiğinde, arabayı Jüp'e kullandırıyor ve kamçısını şaklatan Jüp görevini her zamanki ustalığıyla yerine getiriyordu.

Ağıla olduğu gibi Granite-house'a da büyük bir refah hakimdi ve gerçekten de, ülkelerinden uzak olsalar da, Sömürgelilerin yakınmaya hakkı yoktu. Bu yaşama öyle uyum sağlamış ve bu adaya öylesine alışmışlardı ki, konuksever topraklarından ayrılmak zorunda kalsalar bir hayli üzüleceklerdi!

Bununla birlikte, yürekleri ülke hasretiyle dolu olduğundan adanın açıklarında bir gemi belirse, işaretler yollayarak onun dikkatini çekmeye çalışacak ve onunla birlikte buradan ayrılacaklardı! Bu huzurlu yaşamlarını yarıda kesecek herhangi bir olayın meydana gelmesini istemiyorlar, aksine böyle bir gelişmenin yaşanmasından ürküyorlardı.

Ancak, kim talihlerinin hep böyle yaver gideceğini ve sıkıntıların uzağında kalacaklarını garanti edebilirdi!

Her ne olursa olsun, bir yıldan fazla bir süredir yaşadıkları bu Lincoln Adası, sohbetlerinin ana temasını oluşturuyordu ve günün birinde getirilen bir öneri ileride ciddi sonuçlara yol açacaktı.

1 Nisan Pazar, Paskalya günüydü, Cyrus Smith ve arkadaşları, o günü dinlenmeye ve dua etmeye ayırmışlardı. Hava, kuzey yarım-küredeki bir ekim günü kadar güzeldi.

Sömürgeliler, akşam yemeğinden sonra Grande-Vue Yaylası'nın sınırındaki verandada bir araya gelerek, ufkun üzerinde yükselen geceyi izlemeye başladılar. Nab kahvenin yerini tutan birkaç fincan mürver haşlaması servisi yaptı. Adadan ve Pasifik'teki yalıtık konumundan söz edilirken, Gedeon Spilett söze girdi:

“Sevgili dostum Cyrus, kasada bulduğumuz sekstant ile adanın konumunu yeniden saptama fırsatı bulabildiniz mi?”

“Hayır,” diye yanıtladı Mühendis.

“Sizin kullandığınızdan daha hassas olan bu aletle yeni bir gözlem yapmanın faydalı olacağını düşünüyorum.”

“Neye yarayacak ki?” dedi Pencroff, “Ada olduğu yerde duruyor!”

“Hiç kuşkusuz,” diye karşılık verdi Gedeon Spilett, “ancak aletlerin yetersizliği sonuçların doğruluğunu olumsuz yönde etkilemiş olabilir ve bunu doğrulamak hiç de zor olmadığı...” “Haklısınız, sevgili dostum Spilett,” diye yanıtladı Mühendis,” aslında bu incelemeyi daha önce yapmalıydım, yine de yanılma payımın beş dereceden fazla olacağını sanmıyorum.”

“Kim bilebilir ki?” diye yanıtladı Gazeteci, “insanların yaşadığı bir adaya sandığımızdan daha yakın olmadığımızı kim bilebilir ki?” “Bunu yarın öğreneceğiz,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “bana hiç boş zaman bırakmayan yoğun işlerimiz olmasa, bunu daha önceden öğrenebilecektik.”

“Güzel!” dedi Pencroff, “Bay Cyrus yanılmış olmayacak kadar iyi bir gözlemcidir, ada o günden beri yerinden oynamadıysa, hâlâ onun saptadığı konumdadır.”

“Göreceğiz.”

Bunun üzerine ertesi gün, Mühendis daha önceden elde ettiği koordinatların doğruluğunu kanıtlamak amacıyla sekstantla gözlem yaptı, sonuçlar şöyleydi:

İlk gözlemler sonucunda elde edilen koordinatlar:

150. ile 155. batı boylamı;

30. ile 35. güney enlemiydi.

İkinci gözlem sonucunda elde edilen koordinatlar:

150° 30' batı boylamı;

34° 57' güney enlemiydi.

Yani Cyrus Smith, aletlerinin yetersizliğine rağmen öyle başarılı bir ölçüm yapmıştı ki, yanılma payı beş dereceyi

geçmiyordu.

”Şimdi, sevgili dostum Cyrus,” dedi Gedeon Spilett, “elimizde sekstantın yanı sıra, bir atlas da bulunduğuna göre, Lincoln Adası'nın Pasifik'te bulunduğu noktayı belirleyelim.“

Harbert Fransız basımı olan ve doğal olarak da adlandırmaların Fransızca yapılmış olduğu adası getirmeye gitti.

Mühendis, Pasifik haritasının açılmasıyla, elindeki pergelle adanın konumunu belirlemeye hazırlandı. Aniden elindeki pergelin hareketi sona erdi, ve Cyrus Smith'in ağzından şu sözcükler döküldü:

“Ama Pasifik'in bu bölümünde zaten bir ada mevcut!”

“Bir ada mı?” diye haykırdı Pencroff.

“Hiç şüphesiz bizimki olmalı,” diye karşılık verdi Gedeon Spilett.

“Hayır,” dedi Cyrus Smith. “Bu ada 153. boylam ve 37 ' enlem derecelerinde yer alıyor, yani Lincoln Adası'nın iki buçuk derece batısı ve iki derece güneyinde bulunuyor.” “Peki ama bu adanın adı ne?" diye sordu Harbert.

“Tabor Adası.”

“Bilinen bir ada mı?”

“Hayır, belki de Pasifik'in şimdiye kadar kimsenin ayak basmamış olduğu ıssız adacıklarından biri!”

“Tamam o zaman, bu adayı ziyaret edeceğiz,” dedi Pencroff.

“Biz mi?”

“Evet, Bay Cyrus. Güverteli bir tekne inşa edeceğiz, onu idare etmeyi ben üstleniyorum.

Bu Tabor Adası'ndan ne kadar uzaktayız?” “Kuzeydoğu istikametinde, yaklaşık yüz elli mil,” diye yanıtladı Cyrus Smith

“Yüz elli mil! O da nedir ki?” diye karşılık verdi Pencroff. “Uygun bir rüzgarla, bu mesafeyi kırk sekiz saatte aşacağız!”

“Peki bu neye yarayacak ki?” diye sordu Gazeteci.

“Kim bilebilir. Göreceğiz!”

Bu yanıt üzerine, gelecek ekim ayında denize açılacak bir teknenin inşasına karar verildi.

10

Pencroff bir şeyi aklına koydu mu, onu yapmadan rahat edemezdi. Bu durumda, Tabor Adası'nı ziyaret etmek istediğine ve bu yolculuk belli büyüklükte bir teknenin inşasını gerektirdiğine göre, sözü edilen tekne yapılacaktı.

İşte Mühendis tarafından Denizcinin onayı alınarak, uygulamaya konulacak olan plan şöyleydi.

Geminin omurgası otuz beş ayak ve güverte kirişi dokuz ayak olacak -su kesim hattı uygun ölçülerde olursa, bu boyutlar onun denizde yol almasına yetecekti- ve su altında kalan kısmı altı ayağı geçmeyecekti, bu onun akıntıya karşı durması için yeterli bir boyuttu. Tekne tümüyle güverteyle kaplanacak, bu güvertelere açılan iki ambar ağzıyla bir bölmeyle ayrılmış iki odaya giriş sağlanacaktı, yedekte bir şalupası olacak, idaresi kolay olan randası, floku, trinketasıyla, yel çeviriminde kolayca yol alabilen bir yelken takımıyla donanacaktı. Nihayet, gövdesi üst üste bindirilen değil, yan yana dizilen borda kaplamalarıyla inşa edilecekti; kaburgasına gelince, postaların üzerine monte edilecek olan borda kaplamalarının yerleştirilmesinden sonra, ateşte kızdırma yöntemiyle hazırlanacaktı.

Bu teknenin inşasında hangi ağaç kullanılacaktı? Adada bolca bulunan karaağaç mı, yoksa köknar mı? Sonunda marangoz tabiriyle biraz yarıklı olsa da, işlenmesi kolay olan ve suya karaağaç kadar iyi dayanan köknarda karar kılındı.

Bu detayların üzerinde durulduktan sonra, ilkbaharın gelmesine daha sekiz ay olduğu için, Cyrus Smith ve Pencroff'un tekne inşaatıyla uğraşmalar, Gedeon Spilett ve Harbert'ın ise avlanmaya devam etmeleri uygun görüldü, ve ne Nab ne de yardımcısı üstat Jüp ev işlerini ihmal etmeyeceklerdi.

Bunun üzerine, belirlenerek kesilen ağaçlar, keresteler halinde

parçalara ayrılarak, meslekten hızarcıların ustalığıyla testerelendi. Sekiz gün sonra, Peribacalan ile sur arasındaki çukurlukta oluşturulan tersanede, arkasında kıç, önünde ise pruva bodoslaması olan otuz beş ayak uzunluğunda bir omurga bulunuyordu.

Cyrus Smith işleri el yordamıyla yürütmüyordu. Her alanda olduğu gibi gemi inşası konusunda da yeterli birikimi vardı ve teknesinin modelini önce kağıt üzerine çizmişti. Zaten, birkaç yıl boyunca Brooklyn Tersanesi'nde çalışmış olan ve mesleğin inceliklerini bilen Pencroff da kendisine yardım ediyordu. Postalar omurga üzerindeki yerlerine çok titiz hesaplamalar sonrasında yerleştirilmişlerdi .

Bu yeni girişim için canla başla çalışan Pencroff, tersaneden bir an için bile olsa ayrılmak istemiyordu.

Onu bir günlüğüne işinden alıkoyma ayrıcalığı yalnızca 15 Nisan'daki ikinci buğday hasadına nasip olmuştu. ilki gibi başarılı olan bu hasadın sonunda önceden belirlenen miktarda tohum elde edilmişti

“Beş teneke! Bay Cyrus,” dedi Pencroff, bu zenginlikleri titizlikle ölçtükten sonra.

“Beş teneke,” diye karşılık verdi Mühendis, “teneke başına yüz otuz bin tohumdan, altı yüz elli bin tohum yapar.”

“Tamam o zaman, bu kez hepsini ekeceğiz,” dedi Denizci, “yine de her ihtimale karşı birazını saklayabiliriz!”

“Evet, Pencroff, ve gelecek hasatta da aynı verimi alırsak, elimizde dört bin teneke olacak.” “O zaman ekmek yenilebilecek mi?” “Yenilebilecek.”

“Ama bir değirmen yapmamız gerekmez mi?"

“Yapılacak.”

Üçüncü buğday tarlası ilk ikisiyle karşılaştırılamayacak ölçüde büyük olacaktı ve bu değerli ekin büyük bir titizlikle hazırlanan

toprağa yerleştirildi. Sonra, Pencroff görevinin başına döndü.

O sırada, ava çıkmış olan Gedeon Spilett ve Harbert her kötü ihtimale karşı tüfeklerini doldurmuş olarak, Far-West'in henüz keşfedilmemiş bölümlerine doğru ilerliyorlardı. Bu güzel görünümlü ağaçlar, sanki hiç yer kalmamış gibi içi içe geçmişlerdi. Bu ağaçların arasında keşif yapmak oldukça güçtü ve güneş ışınlarının zorlukla aşabildiği bu kalın dalların arasında yolu bulmanın zor olduğunu bilen Gazeteci cep pusulasını elinden düşürmüyordu. Av hayvanlarının özgürce koşturamayacakları bu bölgelerde nadir görüldükleri ortadaydı. Bunula birlikte, nisanın ikinci yarısında üç iri otoburu öldürmeyi başarmışlardı. Sömürgelilerin daha önceden de gölün kuzeyinde rastladıkları bu koalalar, ağaçların sığınmaya çalıştıklar iri dallar arasında kolayca avlanmışlardı. Granite-house'a götürülen derileri sülfürik asit yardımıyla tabaklanarak kullanılır hale getirildi.

Bu keşif gezilerinden birinde, Gedeon Spilett tarafından, bir başka açıdan önem taşıyan bir buluş yapıldı.

30 Nisan günü, iki avcı Far-West'in güneydoğusunda ilerliyorlardı. Harbert'ın elli adım önünden giden Gazeteci, daha seyrek dizilmiş ağaçların güneş ışınlarının zemine doğru sızmasına izin verdiği bir açıklığa ulaştı.

Salkımlar ve küçük tohumlar halinde çiçeklerle kaplı düz, silindirik ve dallı saplı bazı bitkilerden yayılan kokuyla şaşkına dönen Gedeon Spilett, bu saplardan birkaç tanesini koparark, Genç Çocuk'un yanına geldi.

“Bak, bunların ne olduğunu biliyor musun, Harbert?”

“Bu bitkiyi nerede buldunuz, Bay Spilett?” “Oradaki açıklıkta bol miktarda var.”

“O halde Bay Spilett,” dedi Harbert, “işte

Pencroff'un size büyük bir minnet duymasını sağlayacak bir define buldunuz!”

“Yani tütün mü?”

“Evet, en kalitelisinden olmasa da, yine de tütün!”

“Ah! Yürekli Pencroff! Memnun olacak! Ama elbette hepsini içemeyecek! Bize de kendi payımızı ayıracak!”

“Ah! Aklıma bir şey geldi, Bay Spilett,” diye karşılık verdi Harbert. “Bu yaprakları içime hazır hale getirene dek Pencroffa hiçbir şey söylemeyelim ve günün birinde, ona tıka basa dolu bir pipo sunalım!”

“Kabul Harbert, o gün değerli arkadaşımızın bu dünyadaki en büyük isteği yerine gelmiş olacak!”

Bu değerli bitkiden bol miktarda toplayan Gazeteci ve Genç Çocuk, Granite-house'a, Pencroff dünyanın en kül yutmaz gümrükçüsüymüş gibi büyük önlemler alarak, gizlice geri döndüler.

Cyrus Smith ve Nab durumdan haberdar edildi ve Denizci, ince yaprakları kurutmak, doğramak ve kızgın kayaların üzerinde kavurmak için geçen uzun süre boyunca hiçbir şeyden şüphelenmedi. lki ay süren bu işlemler,

Pencroff'un haberi olmadan yürütülmüştü, zaten teknenin inşasıyla meşgul olan Denizci, Granite-house'a yalnızca uyku saatinde geliyordu.

Bununla birlikte, 1 Mayıs günü, tüm Sömürgelilerin katılmak zorunda kaldıkları bir av partisi nedeniyle, çok sevdiği işinin başından ayrılmıştı.

Birkaç günden beri, Lincoln Adası kıyılarının iki üç mil açığında yüzen devasa bir hayvan görülüyordu. Bu ‘cap balinası' olarak adlandırılan güneyde yaşayan türüne ait olması gereken oldukça iri gövdeli bir balinaydı.

“Onu yakalayabilsek ne büyük bir ganimete sahip olurduk!” diye haykırdı Denizci. “Ah! Uygun bir teknemiz ve işimizi görecek bir zıpkınımız olsaydı, şunları söyleyebilecektim:

‘Hayvana koşalım, onu yakalamak tüm zahmetlere değer!"'

“Hey! Pencroff,” dedi Gedeon Spilett, “sizi zıpkınınızı kullanırken görmeyi isterdim. Bu çok ilginç olurdu!”

“Çok ilginç ve aynı zamanda çok tehlikeli,” dedi Mühendis, “ancak, bu hayvanı yakalama şansımız olmadığına göre, onunla vakit kaybetmemizin bir anlamı yok.”

“Bu yüksek enlem derecelerinde bir balinaya rastlamak beni şaşırtıyor,” dedi Gazeteci.

“Neden, Bay Spilett?” diye karşılık verdi Harbert. “Pasifik'in, İngiliz ve Amerikalı balıkçıların ‘Whale Field'[→] olarak adlandırdıkları bir bölümünde bulunuyoruz, ve Yeni Zelanda ile güney Amerika arasındaki sularda yaşayan güney balinalarının bir çoğu burayı sıklıkla ziyaret ederler.”

“Bu çok doğru,” diye yanıtladı Pencroff, “beni asıl şaşırtan, onlarla daha önceden karşılaşmamış olmamız. Neyse, ona yaklaşamadığımıza göre, bu çok önemli değil!”

İçini derin bir hüzünle çeken Pencroff işinin başına döndü, çünkü her denizcinin içinde aynı zamanda bir balıkçı yatıyordu, ve balıkçılığın zevki avın büyüklüğü ile doğru orantılıysa, bir balina avcısının balinanın karşısında hissettikleri tahmin edilebilirdi!

Zevkli olmasının yanı sıra, bu avın sonunda elde edilecek yağın ve çok amaçlı olarak kullanılabilecek olan dişlerin koloniye büyük yararlar sağlayacağını itiraf etmek gerekiyordu!

Ancak balina adanın sahillerini terk etmek istemezmiş gibi görünüyordu. Bunun üzerine,

Harbert ve Gedeon Spilett, ava çıkmadıkları zamanlarda, Grande-Vue Yaylası'ndan, Nab ise fırınlarını ihmal etmeden Granite-house'un pencerelerinden, dürbünleriyle hayvanın her . hareketini gözlemliyorlardı. Geniş Union Körfezi'nin derinliklerine dalmış olan balina, olağanüstü bir güce sahip olan

kuyruk yüzgecinin desteği sayesinde, Mandibule Burnu'ndan Griffe Burnu'na dek uzanan suları süratle katediyor, ani sıçrayışlarla ilerlerken hızı bazen saatte on iki mile ulaşıyordu. Bazen de net olarak görülecek bir şekilde adacığa yaklaşıyordu. Simsiyah bir gövdeye ve kuzey balinasından daha çökük bir başa sahip olan bu hayvanın güney balinası olduğuna hiç şüphe yoktu.

Ara sıra, burun deliklerinden yükseklere doğru bir buhar bulutu ya da su püskürttüğü görülüyordu, oldukça garip gelse de doğabilimciler ve balina avcıları henüz dışarı atılan bu maddenin hava mı yoksa su mu olduğu konusunda bir uzlaşmaya varamamışlardı. Genellikle bunun, soğuk havayla ani teması sonucunda, yağmur halinde denize dökülen bir buhar tabakası olduğu kabul ediliyordu.

Yine de, bu deniz memelisinin varlığı Sömürgelilerin kafasını meşgul ediyor ve özellikle aklı fikri balinada olan Denizci kendini tam olarak işine veremiyordu. Bu hayvanı tıpkı bir nesneden uzak durması istenen bir çocuk gibi arzuluyordu. Geceleri, yüksek sesle onun ismini sayıklıyordu ve onu avlayacak olanaklara sahip olsa, kayığı denize açılacak durumda olsa, onun peşine düşmekte tereddüt etmeyeceğine hiç şüphe yoktu.

Ancak kader Sömürgelilerin yapamadığını yapmıştı, ve 3 Mayıs günü, mutfağının penceresinden denizi seyreden Nab'ın çığlıkları balinanın adanın kıyısına vurduğunu bildiriyordu.

Av için yola çıkmaya hazırlanan Harbert ve Gedeon Spilett tüfeklerini, Pencroff ise baltasını bir kenara bırakırken, Nab ve Cyrus Smith arkadaşlarının yanına koştular, ve hepsi birlikte, hızla balinanın kıyıya vurduğu noktaya yöneldiler.

Bu olay, denizin yükseldiği sırada Granite-house'a üç mil mesafede bulunan Epave Burnu'nda gerçekleşmişti. Bu durumda, balinanın kıyıdan uzaklaşması kolay olmayacaktı. Yine de, gerekirse yolunu kesmek için acele etmek gerekiyordu.

Kazmalar ve demir çubuklarla olay yerine koşan Sömürgeliler, Mercy Köprüsü'nü aştıktan sonra, nehrin sağ kıyısı boyunca kumsalı izleyerek, yirmi dakika geçmeden, üzerinde şimdiden binlerce kuşun uçuştuğu devasa hayvanın yanına ulaştılar.

"Tam bir canavar!" diye haykırdı Nab.

Bu saptama yerindeydi; çünkü karşılarında en az yedi yüz elli kilo çeken, seksen ayak uzunluğunda devasa bir balina vardı.

Karaya vuran bu canavar hiç kımıldamıyor, sular hâlâ yükselirken açık denize yeniden kavuşmak için çırpınmıyordu.

Sömürgeliler, kısa bir süre sonra denizin çekilmesiyle, hayvanı ters çevirdiklerinde, bu hareketsizliğin nedenini kavradılar.

Böğrünün sol yanına bir zıpkın saplanmış olan balina ölmüştü.

"Yani bu sularda balina gemileri mi var?" diye sordu Gedeon Spilett.

"Bunu da nereden çıkardınız?" diye karşılık verdi Denizci.

"Çünkü mızrak hâlâ orada..."

"Bay Spilett, bu hiçbir şeyi kanıtlamaz," diye yanıtladı Pencroff. "Balinaların bağırlarındaki zıpkınla binlerce mil yol katettikleri biliniyor ve güney Pasifik'te ölen bu hayvanın, Atlantik'in kuzeyinde zıpkınlanmış olması çok da şaşırtıcı bir olay değil!"

"Yine de..." dedi Pencroff'un sözleriyle ikna olmuşa benzemeyen Gedeon Spilett.

"Bu mümkündür," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "ama şu mızrağı inceleyelim. Belki, balina avcıları arasında gelenek haline geldiği gibi gemilerinin ismini zıpkının üzerine kazımış olabilirler!"

Gerçekten de, hayvanın bağrındaki zıpkını çıkartan Pencroff, üzerindeki şu yazıyı okudu:

Maria-Stella

Vineyard

“Vineyard'dan gelen bir gemi! Ülkemin gemisi!" diye haykırdı. “Maria-Stella! Tanrım, bu harika balina gemisini biliyorum! Ah! Dostlarım, Vineyard'dan gelen bir gemi, bir Vineyard balina gemisi!”

Denizci elindeki zıpkını sallayarak, ana yurdunun yüreğine işleyen bu ismini hiç durmadan tekrarlıyordu!

Ancak, Maria-Stella'nın zıpkınlanmış bu hayvanı almaya gelmesi beklenemeyeceğine göre, kokuşmaya başlamadan önce derisinin yüzülmesine karar verildi. Bu arada, birkaç günden beri bu bereketli avı gözleyen ve ona bir an önce sahip olmak isteyen leş yiyici kuşları tüfek mermileriyle uzaklaştırmak gerekiyordu.

Bu balina, memeleri, doğabilimci Dieffen-bach'ın da savunduğu gibi, rengi, tadı ve yoğunluğu itibarıyla inek sütünden farkı olmayan, bol miktarda süt veren bir dişiydi.

Bir zamanlar, bir balina gemisinde çalışmış olan Pencroff, bu deri yüzme işlemini başarıyla yönetebilecekti -üç gün süren bu tiksinti verici işlemler sırasında, Denizci'nin sonunda ‘iyi bir kazazede' olacağını söylediği Gedeon Spilett da dahil olmak üzere tüm Sömürgeliler canla başla çalıştı.

Balinanın iki buçuk ayak kalınlığındaki paralel dilimler halinde kesilen eti, daha sonra her biri, deri yüzme işleminin yapıldığı yere getirilmiş olan -çünkü Grande-Vue Yaylası'nı kirletmek istemiyorlardı- toprak kaplara yerleştirilen beş yüz kiloluk parçalara ayrıldı, hayvan bu işlemden sonra ağırlığının yaklaşık olarak üçte birini kaybetmişti. Ancak daha bol miktarda et vardı: yalnızca dilinden üç bin litre, alt dudağından iki bin litre yağ elde edildi. Balinanın uzun süre stearin ve gliserin ihtiyacını karşılayacak olan bu yağlarının yanı sıra, yararlı bir şekilde kullanılacağından hiç şüphe duyulmayan dişleri vardı. Gerçekten de, hayvanın ağzının üst bölümü, iki yanı lifsi yapıda, oldukça elastik, boynuzsu sekiz yüz dişle kaplıydı; altı ayak yüksekliğindeki bu dişler iki büyük tarağı andırırcasına

sıralanıyorlar ve balinanın beslendiği binlerce küçük balığı ve yumuşakçayı ağzın içinde tutmaya yarıyorlardı.

İşlemlerin tamamlanması Sömürgelileri çok sevindirdi, hayvandan geriye kalanlar, onu son kırıntısına kadar yiyip bitirecek olan kuşlara bırakılarak, Granite-house'a geri dönüldü.

Cyrus Smith tersanesine dönmeden önce, arkadaşlarında büyük bir merak uyandıran bir dizi işleme girişti. Bir düzine balina dişi alarak, her birini altı eşit parçaya böldü, ardından uçlarını sivriltti.

"Peki ama Bay Cyrus," diye sordu Harbert, "işlemler tamamlandığında, bunlar ne işe yarayacak?..."

"Kurtları, tilkileri, hatta jaguarları öldürmeye," diye karşılık verdi Mühendis.

"Hemen mi?"

"Hayır, bu kış, elimizde buz olduğu zaman."

"Anlamıyorum..." diye yanıtladı Harbert.

"Anlayacaksın, evlat," diye karşılık verdi Mühendis. "Bu mekanizma benim keşfim değil, Rus Amerikası'ndaki Aleut Adası yerlileri tarafından çok sık kullanılır. Dostlarım, hava don yaptığında, uçlarını kıvıracağım bu dişleri, bu kıvrımlarını muhafaza edecek olan bir buz tabakasıyla tamamen kaplanana dek sulayacağım ve onları bir yağ katmanının altına gizledikten sonra karın içine gömeceğim. Açlıktan gözü dönmüş bir hayvan bu yemleri yuttuğunda, buzun, midesinin ısısıyla erimesiyle, gevşeyen dişler sivri uçlarıyla iç organlarını parçalayacak."

"İşte dahiyane bir yöntem!" dedi Pencroff.

"Ayrıca bizi barut ve mermi israfından kurtaracak olan bir yöntem," diye karşılık verdi Cyrus Smith.

"Bu sistem tuzaklardan daha çok işe yarayacak," diye ekledi Nab.

"Kışı bekleyelim!"

“Kışı bekleyelim.”

Bu sırada, teknenin inşa çalışmaları ilerliyordu ve ay sonuna doğru, borda kaplamalarının yarısı yerlerine sabitlenmişti. Kalıbına bakılarak, şimdiden denizde mükemmel bir şekilde yol alabileceği söylenebilirdi.

Pencroff canla başla çalışıyordu, bu yorgunluklara dayanabilmek için onun gibi güçlü bir bedene sahip olmak gerekiyordu; ancak arkadaşları onu gösterdiği bunca çaba için ödüllendirmeye hazırlanıyorlardı, ve 31 Mayıs günü, hayatının en büyük mutluluklarından birini yaşıyor olmalıydı.

O gün, akşam yemeğinden sonra, masadan kalkmak üzere olan Pencroff, omzuna bir elin dayandığını hissetti.

Bu Gedeon Spilett'in eliydi, Gazeteci ona şunları söyledi:

“Bir saniye, üstat Pencroff, sofradan bu şekilde kalkamazsınız! Tatlıyı unutmadınız mı?” “Teşekkürler, Bay Spilett,” diye yanıtladı Pencroff, “işimin başına dönüyorum.”

“Peki, bir fincan kahveye ne dersiniz dostum?”

“Daha sonra.”

“Peki ya bir pipo?”

Gazeteci'nin kendisine tıka basa dolu bir pipo sunduğunu ve hemen yanındaki Harbert'ın elinde için için yanan bir kor taşıdığını gördüğünde, birden ayağa fırlayan Pencroff'un çocuksu ifadeli iri yüzü sapsarı oldu.

Bir şeyler söylemeye çalışan Denizci'nin sözleri boğazında düğümlendi; ancak, eliyle kavradığı pipoya ateşi yaklaştırdıktan sonra peş peşe beş altı dumanı ciğerlerine çekti.

Mavimtırak ve parfümlü bir bulut havaya yükseldi ve bu bulutun derinliklerinden gelen kendinden geçmiş bir ses şunları tekrarlıyordu:

“Tütün! Gerçek tütün!”

“Evet, Pencroff,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “ve hatta

mükemmel bir tütün!”

“Oh! Yüce Tanrım! Her şeyin kutsal yaratıcısı!” diye haykırdı Denizci. “Artık adamızda hiçbir eksiğimiz yok!”

Pencroff dumanı içine çekiyor, çekiyor, çekiyordu!

“Peki bu kimin keşfi?” diye sordu sonunda. “Hiç şüphesiz, sizin Harbert, öyle değil mi?” “Hayır Pencroff, Bay Spilett'in.”

“Bay Spilett!” diye haykırdı Denizci, Gazeteci'yi daha önce yaşamadığı bir şiddetle göğsüne bastırarak.

“Uf! Pencroff,” diye yanıtladı Gedeon Spilett, bir an kesilen soluğuna yeniden kavuştuktan sonra. “Minnetinizin bir bölümünü de, bu bitkiyi tanıyan Harbert'a, onu usulüne uygun bir şekilde hazırlayan Cyrus'a ve bu işlemlerin gizlilikle yürütülmesini sağlayan Nab'a ayırın!”

“Tamam, dostlarım, bir gün ben de hoş bir sürprizle sizleri sevindireceğim!” diye karşılık verdi Denizci. “Şimdi, dostluğumuzun sonsuza dek devam etmesini dileyeceğim!”

- BİRİNCİ CİLDİN SONU -

- LİNCOLN ADASI -

LINCOLN ISLAND
Long. W. 150° 30'
Lat. S. 34° 57'
150° 30'
34° 57'
SOUTH PACIFIC OCEAN
North Mandible Cape
South Mandible Cape
SHARK GULF
Lava
Sand
Dunes
UNION BAY
Mount Franklin
LAKE GRANT
CHANNEL
Safety Islet
Floatsom Point
Jacamar Woods
Falls River
Mercy River
Tadorn's Fens
Port Balloon
Cape Claw
WASHINGTON BAY
Forests of the Far West
Reptile Promontory
Serpentine Peninsula
SOUTH PACIFIC OCEAN
1 Granite House
2 Chimneys
3 Grand View Plateau
4 Corral
5 Pottery furnace
6 Waterfall
7 Overflow Oriface
8 Dakkar Crypt
9 Mercy Bridge
10 Dunes Grotto
11 Oyster bed
12 Glycerine Creek
13 Jaguar Cavern
14 Coal and iron beds
Metres
4000 8000 12000 16000
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Nautical Miles (1852m)

[←]

1. Aşağı yukarı 30, 48 cm'lik bir Anglosakson uzunluk birimi, kadem. Y.H.N.

[←]

2. Saniyede 46 metre ya da saatte 166 kilometre. (Yaklaşık kırk iki fersah dön kilometre.) J.V.

[←]

3. Yaklaşık 1700 metreküp. J.V.

[←]

4. 5 Nisan günü, Gram, Richmond'ı elegeçirerek, ayrılıkçıların ayaklanmalarını bastırmıştı. Lee'nin batıya doğru geri çekilmesiyle, Amerikan birliği davası zafere ulaşmıştı. J.V.

[←]

5. Yedi bin mil olması gerek yukarıda öyle söz edildi. Ç.N.

[←]

6. Güneyhaçı denilen takımyıldız. Y.H.N.

[←]

7. Jakamar: Tropikal Amerika'da yaşayan ona irilikteki büyük bölümü yeşil tüylü, uzun ve sivri gagalı, uzun kuyruklu kuşların genel adı. Y.H.N.

[←]

8. Oltayla balık avı üzerine yaptığı çalışmayla tanınan ünlü yazar. J.V.

[←]

9. Lithodom: Kabukları silindir biçiminde olan ve kayaların arasında yaşayan yassısolungaçlı yumuşakça. (Y.H.N.)

[←]

10. 9,9 metre uzunluğundaki bir .Amerikan ölçüsü. J.V.

[←]

11. Ayağında iki geniş kas uzantısı ya da yüzgeç bulunan karından bacaklı yumuşakçalar takımı. Ç.N.

[←]

12. Yılansı Ç.N.

[←]

13. Sürüngen Burnu Ç.N.

[←]

14.Köpekbalığı Körfezi Ç.N.

[←]

15. Alt Çene Burnu Ç.N.

[←]

16. Pençe burnu Ç.N.

[←]

17. Kızıl Çay. Ç.N.

[←]

18. 200 Hektar. J.V.

[←]

19. Gerçekten de yılın bu döneminde, bu enlem derecesinde, güneş sabah 05.48'de doğuyor, akşam 18.12'de batıyordu. J.V.

[←]

20. Belirli bir yer için, güneşin merkezinin görünen saat açısı. Y.H.N.

[←]

21. Gerçek güneşin yerberinden geçtiği anda bahar açısı gök mekaniği yasalanyla verilen yerberinin tutulum boylamına tamamen eşit olacak biçimde ekvatorda düzgün bir hareket çizen ve ortalama güneş denilen sanal bir gökcisminin hareketiyle tanımlanan zaman ölçeği. Y.H.N.

[←]

22. 30 santime eşit olan İngiliz ayağından söz ediliyor. J.V.

[←]

23. Plantigrat: Ayak tabanı ve el ayalan üzerinde yürüyen hayvan. Y.H.N.

[←]

24. Tubul-Cain. Y.H.N.

[←]

25. İri bir memeli hayvan taşılı. Y.H.N.

[←]

26. Granit Saray. House sözcüğü tıpkı Buckingham-house ya da Mansion-house'da olduğu gibi hem saray hem de ev anlamında kullanılmaktadır. J.V.

[←]

27. Paskalyadan sonraki yedinci pazar günü kutlanan yortu. Ç.N.

[←]

28. Deniz diplerinde geniş çayırlar oluşturan deniz otu. Ç.N.

[←]

29. Ballıbabagillerden keskin kokulu bir bitki. Ç.N.

[←]

30. Eski bir ölçek. Y.H.N.

[←]

31. Bir buğday tohumunun ağırlığı yaklaşık 92 miligramdır. J.V.

[←]

32. Plastron: Kaplumbağalarda, boğazın karın tarafına verilen özel bir ad. Y.H.N.

[←]

33. Tek ağızlı kısa kılıç. Y.H.N.

[←]

34. ln-guatro: sekiz sayfalık, dön yapraklı forma.Y.H.N.

[←]

35. Ağırkanlılığını ve inatçılığını vurgulamak için İngiliz halkına verilen ad. Ç.N.

[←]

36. Hibiscus: Bamya çiçeği. Y.H.N.

[←]

37. İnsan biçiminde olan. Ç.N.

[←]

38. Uzun kuyruklu. küçük bir maymun türü. Y.H.N.

[←]

39. Fransız doğabilimci. Ç.N.

[←]

40. Guyana ve Amazonda yaşayan tavuksu kuşlar. Ç.N.

[←]

41. Asya yabaneşegi. Y.H.N.

[←]

42. 0,4046 hektar. J.V.

[←]

43. Hindistan ve Doğu Sibirya'da yaşayan yabani koyun. Ç.N.

[←]

44. Ucu çok geniş siyah gagalı bir yaban ördeği. Y.H.N.

[←]

45. Balina tarlası. J. V.

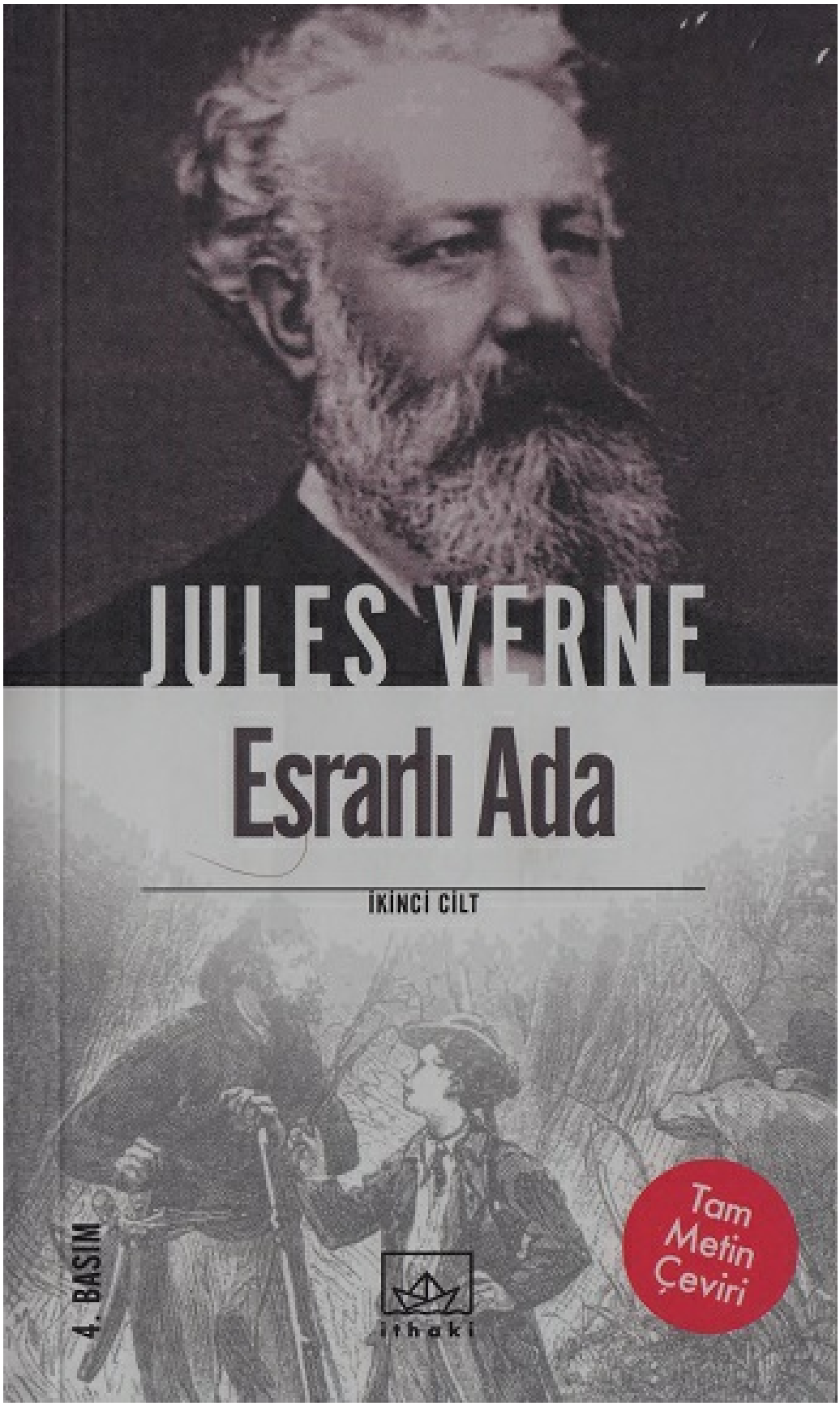
JULES VERNE
Esrarlı Ada
İKİNCİ CİLT
4. BASIM
İthaki
Tam Metin Çeviri

SELCOEPUB

Jules Verne Esrarlı Ada II
Özgün Adı: L'lle mystérieuse II

İthaki Yayınları - 368
Sertifika No: 11407
4. Baskı Temmuz 2013, İstanbul

Düzelti: Ali Alkan İnal
ISBN 975-8607-76-6
© Türkçe Çeviri: Volkan Yalçıntoklu, 2004
© İthaki, 2005

Yayıncının yazılı izni olmaksızın herhangi bir alıntı yapılamaz.

lthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok.Ersoy Apt. A Blok N:16/15
Kadıköy-İST
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsüyü Cad. Topkapı Çenter, Odın İş Merkezi No: 403/2
Topkapı-İST.
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No 25001

Jules Verne

ESRARLI ADA II

Çeviren
VOLKAN YALÇINTOKLU

Jules Verne Kitaplığı;
Jules Verne kitaplarını yıllar önce
Türkçeye kazandırmış olan
A. İhsan Tokgöz'e' ithaf edilmiştir.

** A. İhsan Tokgöz: Türk yazar, yayıncı ve siyaset adamı. Jules Veme'in romanlarını Türkçe'ye ilk çeviren kişidir. 1890yılında Alem Basımevi'ni kurdu ve Edebiyat-ı Cedide akımının yayın organı olan Servet-i Fünun Dergisi'ni yayımlamaya başladı. İkinci Meşrutiyetken Birinci Dünya Savaşı sonlarına değin Yüksek Ticaret Mektebi'nde coğrafya öğretmenliği yaptı. 1919'da Avrupa'ya giderek Heyet-i Temsiliye'nin amaç ve fikirlerini batı kamuoyuna duyurmaya çalıştı. Lozan Barış Konferansı sırasında da Türk Basın Bürosu'nun yöneticiliğini yaptı. 1931'de Ordu milletvekili olarak* girdiği *TBMM'de yasama görevini ölümüne değin sürdürdü. Başlıca yapıtları: Altı Hafta Nil'de Seyahat, Avrupa'da Ne Gördüm, Tuna'da Bir Hafta, Tirol Cephesinde Ateş Hattında, Matbuat Hatıralarım.*

XI

Bu arada, kuzey yarımküredeki aralık ayına denk gelen bu haziran ayıyla birlikte kış geliyordu, en büyük meşgale ise sıcak tutacak, sağlam giysilerin üretilmesiydi.

Aşağıdaki muflonların yünleri kırkılmıştı ve şimdi bu değerli tekstil hammaddesi kumaşa dönüştürülecekti.

Kuşkusuz elinin altında ne hallaç, ne tarak, ne perdah, ne çekme, ne iplik, ne çıkrık, ne otomatik yün eğirme makineleri, ne de dokuma tezgahı olan Cyrus Smith, yün eğirme ve dokuma işlemlerinden tasarruf edeceği daha basit bir yöntemden yararlanacaktı. Tüm iyi niyetiyle yün ipliklerinin her taraftan preslendiklerinde iç içe geçerek keçe adı verilen bir tür kumaş oluşturma özelliklerinden yararlanmayı tasarlıyordu. Keçe, kumaşın esnekliğini azaltsa da ısıyı koruma özelliğini artıran tokaçlama işlemi sonucunda elde- ediliyordu. Zaten muflonlardan elde edilen yünün ipleri çok kısaydı, bu da keçe dövme işlemi için elverişli bir durumdu.

Mühendis, aralarında teknesini bir kez daha terk etmek zorunda kalan Pencroff'un da bulunduğu arkadaşlarının yardımıyla ilk işlemlere başladı, öncelikle yünü yapağı adı verilen yağlı halinden arındırmak gerekiyordu. Yağdan arındırma işlemi, yünün yirmi dört saat boyunca yetmiş dereceye kadar ısıtılmış suyla dolu teknelerde bekletilmesiyle gerçekleşiyordu. Sonra sodalı sudan geçirilen bu yün, basınçla kurutularak tokaçlanacak, yani sağlam bir kumaş üretilecek hale

geliyordu, Avrupa ya da Amerika'nın bir sanayi merkezinde hiçbir değeri olmayan bu kaba keçe, "Lincoln Adası piyasalarında" önemli bir yer tutuyordu.

Bu kumaş türü ilk çağlardan beri kullanılıyordu ve ilk yün kumaşlar Cyrus Smith'in yöntemiyle üretilmişti.

Mühendis mesleki bilgilerinden yünü tokaçlamak için gereken makinenin yapımında yararlandı, böylece kumsaldaki şelalenin şimdiye kadar kullanılmamış olan mekanik gücünden faydalanarak bir tokaçlama değirmeni yaptı.

Bundan daha ilkel bir alet olamazdı. Dikey tokmakları sırayla indirip kaldırmaya yarayan dişlerle kaplı bir direk, içlerine yerleştirilen yünlerin tokmaklarla dövüldüğü tekneler ve tüm sistemi birbirine bağlayan güçlü bir çatı: İşte söz konusu makine bunlardan ibaretti. Tokmakların silindir kompresörlerle yer değiştirmesi sonucunda, hammaddenin dövülmesi yerine basınçla yaprak haline getirilmesi yöntemi benimseninceye kadar yün, keçe kumaş haline bu şekilde getirilmişti.

Mühendis tarafından başarıyla yönetilen işlemin sonunda istenilen hedefe ulaşıldı. İşlemin öncesinde bir yandan kaymayı, yaklaşmayı, sıkıştırmayı ve yumuşamayı kolaylaştırmak, diğer yandan tokaçlama sırasında hasar görmesini engellemek amacıyla sabunlu bir eriyiğe daldırılmış olan yün, değirmenden kalın bir keçe tabakası halinde çıktı. Yün ipliklerinin doğal olarak sahip olduğu pürüzler ve girinti çıkıntılar, öylesine muntazam bir şekilde iç içe geçmişti ki, şimdi ortada giysi ve battaniye yapımına elverişli bir kumaş tabakası vardı. Elbette bu, ne merinosa, ne musline, ne İskoç kaşmirine, ne stofaya, ne Çin satenine, ne orleans kumaşına, ne döşemelik kumaşa, ne alpakaya, ne çuhaya, ne de flanele benziyordu! Bu "Lincoln keçesiydi" ve Lincoln Adası yeni bir sektöre daha el atmıştı.

Böylece ada sakinleri iyi giyeceklere ve kalın örtülere kavuştular ve 1886-67 kışının gelişini kaygılanmadan izlediler.

20 Haziran'a doğru büyük soğukların kendilerini hissettirmeye başlamasıyla birlikte Pencroff büyük bir üzüntü içinde teknesinin inşasını ertelemek zorunda kaldı, üstelik tekne gelecek ilkbahara kadar bitmiş olmalıydı.

O ıssız ve yarı çorak kayalıkta işe yarar hiçbir şeyin bulunmayacağına inanan Cyrus Smith, yalnızca meraktan kaynaklandığını düşündüğü bu yolculuğu onaylamasa da Tabor'a yapılacak keşif gezisi Denizci'de sabit fikir haline gelmişti. Mühendis, bilinmeyen denizlerde, oldukça küçük bir tekneyle yapılacak yüz elli millik bir yolculuğun gerekçelerini kavramakta güçlük çekiyordu. Tekne denize açıldığında Tabor'a ulaşamaz ve Lincoln Adası'na da geri dönemezse, uğursuz deniz kazalarıyla ünlü Pasifik'in ortasında ne yapacaktı?

Pencroff ile sık sık bu projeyi tartışan Cyrus Smith, Denizci'nin bu yolculuğu gerçekleştirmek konusunda daha önceden rastlanmadık ölçüde inatçı bir tavır sergilediğine tanık oluyordu, bu inat belki de durumun ciddiyetini yeterince kavrayamamasından kaynaklanıyordu.

"Size şunu hatırlatmak isterim dostum," dedi bir gün Mühendis, "Lincoln Adası'na onca övgü yağdırıp ayrılmanız gerekirse duyacağınız üzüntüyü defalarca dile getirdikten sonra, burayı terk etmeyi isteyen ilk kişi siz oluyorsunuz." "Yalnızca birkaç gün için," diye karşılık verdi Pencroff, "yalnızca birkaç gün, Bay Cyrus! Oraya gidip adacığın neye benzediğini gördükten sonra geri döneceğiz!"

"Ama Lincoln Adası'nın yerini tutamaz ki!" "Buna hiç şüphe yok!"

"O halde niye maceraya atılıyorsunuz?" "Tabor Adası'nda neler olup bittiğini öğrenmek için!"

"Ama orada hiçbir şey olup bitmiyor!" "Bunu kim bilebilir?"

"Ya bir fırtınaya yakalanırsanız?"

"Yaz mevsiminde, böyle bir endişeye gerek yok," diye yanıtladı

Pencroff. “Ancak Bay Cyrus, her şeyi önceden hesaplamamız gerektiğine göre, Harbert’ın da bu yolculukta bana eşlik etmesine izin verir misiniz?”

“Pencroff,” diye karşılık verdi elini Denizci’nin omzuna koyan Mühendis, “sizin ve oğlumuz gibi gördüğümüz bu çocuğun başına bir felaket gelirse, kendimizi asla teselli edemeyeceğimizi düşündünüz mü?”

“Bay Cyrus,” diye yanıtladı Pencroff sarsılmaz bir güvenle, “size bu üzüntüyü yaşatmayacağız. Zaten zamanı geldiğinde bu yolculuk üzerine yeniden konuşacağız. Ayrıca iyi donanımlı teknemizle adamızın çevresini dolaşırken, suların üzerinde nasıl yol aldığını gördüğünüzde yola çıkmama izin vermekte hiç tereddüt etmeyeceğinizi düşünüyorum! Geminizin bir şaheser olacağını sizden gizleyemem!

“En azından bizim gemimiz deyin, Pencroff!” diye karşılık verdi bir an için elinin kolunun bağlandığını hisseden Mühendis.

Tartışma daha sonra yeniden başlamak üzere sona erdiğinde ne Denizci, ne de Mühendis birbirlerini ikna edebilmişlerdi.

Haziran ayının sonunda ilk kar düştü. Önceden bol miktarda erzak depolanan ağılı her gün ziyaret etmek gerekmiyordu, yine de aranın bir haftadan fazla açılmamasına karar verildi. Tuzakların yeniden kurulması sırasında

Cyrus Smith’in hazırladığı düzeneği deneme fırsatı buldular. Uçlan eğilerek buzdan bir kılıfla örtüldükten sonra, üzerleri kalın bir yağ tabakasıyla kaplanan çubuklar, orman sınırına hayvanların göle giderken toplu olarak geçtikleri bölüme yerleştirildi.

Aleutlu balıkçılar tarafından kullanılan bu yöntemin başarıya ulaşması Mühendis’i çok sevindirdi. Bir düzine tilkinin, birkaç yaban-domuzunun ve hatta bir jaguarın cansız bedeni, mideleri yarılmış bir halde bulundu.

Bu noktada ada sakinlerinin türdeşleriyle iletişim kurmak

yolundaki ilk girişimlerinden söz etmek uygun olacaktır.

Gédéon Spilett, akıntıların insanların yaşadığı bir kıyıya sürükleyebileceğini düşündüğü bir şişenin içine not koyup denize atmayı ya da notu güvercinin ayağına bağlamayı daha önce bir çok kez hayal etmişti. Ancak güvercinlerin ya da şişelerin, adayı diğer kara parçalarından ayıran bin iki yüz millik mesafeyi katetmesi ümit edilebilir miydi? Bu tam bir çılgınlıktı.

Ama 30 Haziran günü Harbert'ın tüfeğinden çıkan bir mermiyle ayağından hafifçe yaralanan bir albatros ele geçirildi. İri deniz kuşlarından olan ve kanatlarının iki ucunun arası on ayağı bulan bu muhteşem hayvan, Pasifik kadar geniş denizleri aşabiliyordu.

Harbert yarası hızla iyileşen bu muhteşem hayvanı kendine ayırarak onu ehlileştirmeyi düşünüyordu, ancak Gédéon Spilett Pasifik kıyılarında yaşayan insanlarla haberleşebilmek için bu postacıdan yararlanma fırsatını kaçırmamak gerektiğini anlattığında bu isteğinden vazgeçti. Çünkü albatros insanların yaşadığı bir bölgeden geliyorsa, serbest kalır kalmaz oraya geri dönecekti.

Zaman zaman gazeteci ruhu canlanan Gédéon Spilett, belki de Lincoln Adası sakinlerinin serüvenlerini anlatan ilgi çekici bir yazı yazmamış olduğuna üzülüyordu! Bu yazı *New-York Herald*'ın saygıdeğer yöneticisi John Benett'in eline geçse, Gazeteci ve yazının yer alacağı sayı ne büyük bir başarıya imza atardı!

Gédéon Spilett, zamklanmış sağlam bir bez parçasının içine, bulanın *New-York Herald* bürolarından birine ulaştırmasını rica ettiği kısa bir not yazdı. Bu küçük bez torbacık albatrosun ayaklarına değil, boynuna iliştirildi, çünkü bu kuşların denizin yüzeyinde dinlenmek gibi bir alışkanlıkları vardı. Ardından, gökyüzünün bu hızlı postacısı serbest bırakıldı ada sakinleri onu batıdaki sis bulutlarının arasında kaybolurken gördüklerinde, içlerinde garip bir heyecan hissettiler.

“Nereye gidiyor?” diye sordu Pencroff

“Yeni Zelanda’ya,” diye karşılık verdi Harbert.

“İyi yolculuklar!” diye haykırdı, bu tür yazışmadan bir sonuç beklemeyen Denizci.

Kışın gelmesiyle birlikte Granite-house’daki işlere geri dönülerek giysilerin tamirine ve balonun bitmek tükenmek bilmeyen kumaşından kesilerek yapılan yelken bezlerinin dikimine başlandı.

Temmuz ayının şiddetli soğukları sırasında bol miktarda odun ve kömür tüketildi. Uzun akşam saatleri Cyrus Smith’in bir şömine daha kurduğu büyük salonda geçiriliyordu. Çalışırken sohbet ediliyor, eller boş kaldığındaysa kitap okunuyordu, böylece zaman herkese yararlı olacak şekilde değerlendiriliyordu.

Dışarıda uğuldayan fırtınayı dinlerken güçlerine güç katan leziz bir akşam yemeğinden sonra, mumlarla ışıl ışıl aydınlanmış, kömür ateşiyle ısınmış bu salonda pipolardan kokulu dumanlar yayılırken mürver kahvelerini yudumlamak ada sakinleri için büyük bir keyifti! Eğer türdeşlerinden uzak ve onlarla hiçbir iletişimi olmayan biri için huzurlu olmak mümkün olsaydı, onlar da tam bir huzur içinde olacaklardı! Her zaman ülkelerinden, geride bıraktıkları dostlarından, dünya üzerindeki etkisi giderek artan Amerika Cumhuriyeti’nin büyüklüğünden söz ediyorlardı. Kendini “Birlik” davasına adamış olan Cyrus Smith, öyküleri, yorumları ve tahminleriyle dinleyicilerinin büyük ilgisini topluyordu.

Bir gün Gédéon Spilett ona şu soruyu yöneltti:

“Peki ama, sevgili dostum Cyrus, sürekli bir gelişme içinde olduğunu müjdelediğiniz bu endüstriyel ve ticari hareketlilik, er ya da geç sona erme tehlikesiyle karşı karşıya bulunmuyor mu?”

“Sona ermek mi, ama neden?”

“Madenlerin en değerlisi diyebileceğimiz kömür kaynaklarının

tükenmesinden!"

"Madenlerin en değerlisi olduğuna katılıyorum," diye karşılık verdi Mühendis, "ve öyle görünüyor ki, doğa sanki bunu doğrulamak istermişçesine saf kömürün kristalleşmiş halinden başka bir şey olmayan elması yaratmış."

"Bay Cyrus, kazanların ocaklarında taşkömürü yerine elmas yakılacağını söylemek istemiyorsunuz herhalde?" dedi Pencroff.

"Hayır dostum," diye yanıtladı Cyrus Smith.

"Yine de ısrar ediyorum," diye araya girdi Gédéon Spilett. "Bir gün kömürün tamamıyla tükeneceğini inkar etmiyorsunuz?"

"Oh! Hâlâ bol miktarda taşkömürü yatağı var ve yılda yüz milyon kental kömür çıkaran yüz bin işçi bu yatakları tüketemez!"

"Kömür tüketiminin artmasıyla birlikte bu yüz bin işçinin iki yüz bine yükseleceği, çıkarılan kömürün de iki kat artacağı öngörülemez mi?" diye sordu Gédéon Spilett

"Hiç şüphesiz, ama Avrupa'daki yatakların yeni makinelerle daha derinlemesine kazılmasının yanı sıra, Amerika ve Avustralya'daki taşkömürü ocaklarının kullanılması da endüstriyel tüketimi daha uzun süre karşılayacaktır." "Ne kadar bir süre için?" diye sordu Gazeteci.

"En az iki yüz elli, üç yüz yıl."

"Bizim için sorun yok," diye karşılık verdi Pencroff, "ama torunlarımızın torunları için kaygı verici bir durum!"

"Onun yerine başka bir şey bulunacak," dedi Harbert.

"Öyle olmasını ümit edelim," diye yanıtladı Gédéon Spilett, "çünkü kömür olmaksızın makineler ve makineler olmaksızın trenler, buharlı gemiler, fabrikalar ve modern yaşamın gerektirdiği ne varsa çalışamaz hale gelecek!"

"Peki kömürün yerini ne alacak?" diye sordu Pencroff. "Bunu kestirebiliyor musunuz, Bay Cyrus?"

"Hemen hemen, dostum."

"Peki kömürün yerine ne yakılacak?"

"Su," diye yanıtladı Cyrus Smith "Su," diye haykırdı Pencroff, "buharlı gemileri ve lokomotifleri çalıştırmak için, suyu ısıtmak için su!"

"Evet, ama elementlerine ayrıştırılmış su, ve elbette o sırada - çünkü tüm büyük keşifler açıklanması imkansız bir kural gereği aynı ana denk düşer ve birbirlerini tamamlarlar- etkili ve kontrol edilebilir bir güç haline gelecek olan elektriğin ayrıştırdığı su. Evet dostlarım, sanırım bir gün su yakıt olarak kullanılabilecek ve onu oluşturan oksijen ve hidrojen ayrı ayrı ya da birlikte, taşkömürününkinden daha yoğun ve bitmek tükenmek bilmeyen bir ısı ve ışık sağlayacaklar. Bir gün buharlı gemilerin ve lokomotiflerin ocakları kömür yerine, onları büyük bir ısıyla yakacak bu iki sıkıştırılmış gazla dolacak. Yani kaygılanılacak bir durum söz konusu değil. Üzerinde yaşayanlar oldukça dünyada ne ısı, ne ışık, ne de hayvansal, madensel ve bitkisel ürünler eksik olacak. Yani taşkömürü yatakları tükendiğinde ısı kaynağı olarak sudan yararlanılacağına inanıyorum. Su geleceğin kömürüdür."

"O günleri görmek isterdim," dedi Denizci.

"Dünyaya erken gelmişsin, Pencroff!", diye karşılık verdi, o ana dek sohbete hiç katılmamış olan Nab.

Ancak sohbet Nab'ın sözleriyle değil, Top'un Mühendis'in kafasını daha önce de kurcalamış olan bir tonla yeniden havlamasıyla sona erdi. Aynı zamanda Top, iç dehlize açılan kuyunun girişinin etrafında tur atmaya başlamıştı.

"Top yine neden bu şekilde havlıyor?" diye sordu Pencroff.

"Ve Jüp bu şekilde homurdanıyor?" diye ekledi Harbert.

Gerçekten de köpeğin yanına giden orangutan huzursuzluk belirtileri gösteriyordu ve ilginç bir ayrıntı da bu iki hayvanın öfkeli olmaktan çok kaygılı görünmeleriydi.

"Hiç şüphe yok ki," dedi Gédéon Spilett, "bu kuyu doğrudan

denize açılıyor ve bazı deniz hayvanları soluklanmak için zaman zaman buraya geliyor."

"Şüphesiz," diye yanıtladı Denizci, "bunun başka bir açıklaması olamaz... Sus bakalım Top," diye ekledi Pencroff, köpeğe doğru dönerek, "ve senjüp, odana!"

Maymun ve köpek sustular. Jüp yatmaya gitti, ancak salonda kalan Top gece boyunca boğuk homurtular çıkarmaya devam etti.

Bununla birlikte Mühendis'in alnını kırıştıran herhangi bir olay yaşanmadı.

Temmuz ayının geri kalan bölümünde ardı arkası kesilmeyen soğuklar ve yağmurlar etkili oldu. Isı geçen kış kadar düşmemişti ve kaydedilen en düşük sıcaklık sekiz fahrenheittı (sıfırın altında 13,33° santigrat.) Ancak kış daha yumuşak geçse de fırtınalar ve sert rüzgarlar eksik olmuyordu, denizin şiddetli darbeleri Peribacaları'nı birçok kez sular altında bıraktı. Sanki denizin derinliklerinde meydana gelen bir sarsıntı dalgaları yükselterek Granite-house'un duvarına yönlendiriyordu.

Ada sakinleri pencerelerine doğru eğilerek gözlerinin önünde patlayan bu devasa su kütlelerini seyrettiklerinde, okyanusun bu cılız öfkesinin oluşturduğu göz alıcı manzarayı hayranlıkla izliyorlardı. Dalgalar göz kamaştırıcı köpükler halinde kabarırken kumsalın tamamı bu kudurgan selle kaplanıyor, serpintilerinin yüksekliği yüz ayağı geçen bu büyük su kütlesi denizin üzerinde yükseliyormuş gibi görünüyordu.

Bu fırtınalar sırasında ağaçlar sık sık yere devrildikleri için ormanda yolculuk etmek güç hatta tehlikeliydi. Yine de ada sakinleri ağılı haftada bir kez ziyaret etmeyi ihmal etmiyorlardı. İyi ki, Franklin Dağı'nın güneybatı kolu tarafından çevrelenen bu kapalı alan ağaçları, hangarları ve kazıklı duvarıyla kasırganın şiddetinden fazla zarar görmüyordu. Ancak Grande-Vue Yaylası'na kurulması nedeniyle doğu rüzgarlarına açık olan

kümes büyük hasar görmüştü. Çitleri yıkılan güvercinlik için de aynı şey söylenebilirdi. Her şeyin yeniden, daha sağlam bir şekilde yapılması gerekiyordu. Çünkü açıkça görüldüğü gibi Lincoln Adası Pasifik'in en tekinsiz bölümünde bulunuyor, gerçekten de o büyük kasırgaların merkez noktasında yer alıyordu. Ancak bu durumda hareketsiz olan topaç, dönense kırbaçtı.

Ağustosun ilk haftasında boralar yavaş yavaş sakinleşirken, atmosferi bir daha geri gelmesinden umut kesilen sakin bir hava kapladı. Bu sakin havayla birlikte sıcaklık azaldı, şiddetli bir soğuğun etkisi hissedilmeye başlandı ve termometrenin sütunu sıfırın altında sekiz fahrenheita (sıfırın altında 22° santigrat) kadar düştü.

3 Ağustos günü adanın güneydoğusundaki Tadornes bataklığına birkaç günden beri planlanan bir keşif gezisi düzenlendi. Avcılar, kışı geçirmek için oraya gelmiş olan sukuşlarını avlamaya niyetliydi. Yabanördeklerinin, suçulluklarının, bağırtlakların, ırmakdalgıçlarının kaynadığı bu bölgeye bir günlük keşif gezisi yapılmasına karar verilmişti.

Av partisine yalnızca Gédéon Spilett ve Harbert değil, Pencroff ve Nab'da katılıyordu. Yalnızca işlerini öne sürerek onlara eşlik etmeyeceğini bildiren Cyrus Smith Granite-house'da kalacaktı.

Böylece avcılar, akşam geri dönme sözü verdikten sonra Port Ballon yoluna koyuldular. Top ve Jüp de onlarla birlikte gidiyordu. Mühendis, arkadaşları Mercy'i aşar aşmaz köprüyü kaldırarak yalnız kaldığında gerçekleştirmek istediği projeyi uygulamak için geri döndü.

Bu projenin amacı, girişi Granite-house'un koridoruna açılan ve eskiden göl sularının geçmesinden dolayı denizle bağlantılı olan kuyunun titizlikle gözden geçirilmesiydi.

Top neden sık sık bu girişin etrafında dönüp duruyordu? Bir tür kaygıyla bu kuyuya doğru yönelirken, neden garip

havlamalarına engel olamıyordu? Jüp neden ortak bir kaygıyla Top'a eşlik ediyordu? Bu kuyu tespit edilemeyen diğer düşey kollarla denize mi açılıyordu? Dallanarak adanın diğer bölümlerine mi bağlanıyordu? İşte Cyrus Smith'in tek başına kaldığında öğrenmek istediği buydu. Bu nedenle kuyuyu arkadaşları yokken araştırmaya karar vermişti ve işte şimdi fırsat çıkmıştı.

Asansörün yapılmasından sonra hizmet dışı kalan ve uzunluğu yeterli olan ip merdiveni kullanarak kuyunun dibine inmek çok kolaydı. Mühendis de bunu yaptı. Çapı yaklaşık altı ayak olan bu deliğin ağzına getirdiği merdiveni, üst ucunu sağlamca bağladıktan sonra aşağıya salladı. Ardından bıçağını kemerine yerleştirdi, tabancasını ve yaktığı feneri yanına alarak ilk basamakları inmeye başladı.

Kuyunun her yanı sağlam duvarlarla kaplıydı, ancak belli aralıklarla birkaç kaya çıkıntısı fark ediliyordu, çevik bir hayvan bu çıkıntılar sayesinde kuyunun ağzına kadar tırmanabilirdi.

Bu Mühendisin yaptığı bir saptamaydı; ancak fenerini bu çıkıntıların üzerinde özenle gezdirdiğinde yukarıya çıkmak amacıyla kullanıldığını gösteren eski ya da yeni en ufak bir ize ya da çatlağa rastlamadı.

Daha aşağıya inen Cyrus Smith, duvarın her yanını aydınlattığında şüphe uyandıran hiçbir şeyle karşılaşmadı.

Mühendis son basamaklara ulaştığında suyun yüzeyinin son derece durgun olduğunu fark etti. Kuyunun yüzeyine ya da diğer bölümlerine açılan ve dallanarak granit kütlenin iç bölümlerine doğru ilerleyebilecek herhangi bir yan dehliz görülmüyordu. Cyrus Smith'in bıçağının sapıyla vurduğu duvardan, arkasının dolu olduğunu belli eden tok bir ses geldi. Hiçbir canlının içinden yol açamayacağı, sağlam granit bir kütleydi bu. Kuyunun dibine ulaşarak ağzına dek yükselmek için, kumsalın altındaki kayalıklardan geçerek denize ulaşan bu kanalı aşmak

gerekiyordu, bu da ancak deniz hayvanlarının başarabileceği bir işti. Bu kanalın nerede sonlandığını, kıyının hangi noktasına açıldığını, deniz seviyesinden ne kadar aşağıda olduğunu söyleyebilmek ise mümkün değildi.

Bunun üzerine keşif gezisini bitiren Cyrus Smith yukarı çıkarak merdiveni geri çekti, kuyunun ağzını örttükten sonra düşünceli bir ifadeyle Granite-house'un büyük salonuna geri döndü, kendi kendine:

"Hiçbir şey göremedim, ama yine de orada bir şeyler var," diyordu.

XII

Avcılar bereketli bir av partisinden dört kişinin taşıyabileceği miktarda av etiyle akşamüzeri geri döndüler.Top boynunda bağırtlaklardan yapılmış bir halka taşırken, Jüp beline suçulluklarından oluşan bir kemer takmıştı.

“İşte efendim,” diye haykırdı Nab, “işte zamanımızı böyle değerlendirdik! Konserveler ve ezmelerden oluşan harika bir stokumuz olacak! Ancak birinin bana yardım etmesi gerekecek. Sana güveniyorum, Pencroff.”

“Hayır Nab,” diye yanıtladı Denizci. “Teknenin donanımı beni bekliyor, benden vazgeçmen gerekecek.”

“Ya siz, Bay Harbert?”

“Benim yarın ağıla gitmem lazım Nab,” diye karşılık verdi genç çocuk.

“O zaman, bu iş size düşüyor Bay Spilett, bana yardım edecek misiniz?”

“Seni zorlamak için Nab,” diye yanıtladı Gazeteci, “ama seni uyarıyorum, bana yemek tariflerini anlatırsan, onları yayınlarım.”

“Nasıl uygun görürseniz, Bay Spilett,” diye karşılık verdi Nab, “nasıl uygun görürseniz!” Ve böylece ertesi gün Bay Spilett, Nab’ın yardımcılığını yapmak üzere yemek laboratuarındaki yerini aldı. Ama daha önce Mühendis ona bir önceki gün yaptığı araştırmanın sonuçlarını anlattı, Gazeteci bu konuda Cyrus Smith’in görüşlerini paylaşıyordu, hiçbir şey bulunamamış

olmasına rağmen ortada hâlâ aralanması gereken bir sır perdesi vardı!

Şiddetli soğukların bir hafta boyunca devam etmesi üzerine ada sakinleri onarım için kümese gitmek dışında Granite-house'dan hiç ayrılmadılar. Barınağın içi Nab ve Gazeteci'nin ustaca çalışmalarından yayılan hoş kokularla kaplanmıştı, ancak bu soğuk havalarda bozulmadan kolayca saklanabildiği için bataklıktan getirilen av etlerinin tamamı konserve haline getirilmedi, taze taze yenen yabanördeklerinin lezzetinin, dünyadaki bilinen tüm sukuşlarınınkinden üstün olduğuna karar verildi.

Bu hafta boyunca yelken iğnesini ustaca kullanan Harbert'ın yardım ettiği Pencroff, canla başla çalışarak teknenin yelken takımını tamamladı. Balonun kumaşıyla birlikte bulunan gereçlerin içinden sicim de çıkmıştı. Sağlam kenevirden yapılmış olan halatlar ve ağ ipleri Denizci'nin işine yarıyordu. Yelkenlerin kenarına yaka ipinden şeritler çekildikten sonra geriye kandilisaları, çarmıkları, gözcü kulübelerini hazırlamak kalıyordu. Makaralara gelince, Cyrus Smith, Pencroff'un tavsiyesi üzerine hazırladığı torna tezgahında gerekli donanımı sağladı. Böylece teknenin inşası bitmeden donanımı tamamlanmıştı. Hatta Pencroff, adada bol bulunan boyalı bitkilerden yararlanarak mavi, kırmızı, beyaz renkli bir bayrak hazırlamıştı. Ancak Amerikan yatlarında dalgalanan ve Birlik'in otuz yedi eyaletini temsil eden otuz yedi yıldızının yanına Lincoln Eyaleti'nin otuz sekizinci yıldızını da eklemişti, çünkü adasının şimdiden büyük cumhuriyete bağlanmış olduğuna inanıyordu.

"Henüz gerçekleşmemiş olsa da gönlümüzden geçen bu!" diyordu.

Ada sakinleri, şimdilik Granite-house'un orta penceresine asılan bu bayrağı üç kez "yaşa" diyerek selamladılar.

Bu arada kışın sonuna yaklaşılıyordu ve bu ikinci kış mevsiminin de kazasız belasız atlatılacağı düşünülürken, 11 Ağustos gecesi Grande-Vue Yaylası'nda büyük bir istila yaşandı.

Yoğun bir çalışmayla geçen günün akşamı derin bir uykuya dalan ada sakinleri, sabah dörde doğru Top'un havlamalarıyla uyandılar.

Bu kez kuyunun deliğinde değil, eşikte havlayan köpek, kapıyı yıkmak istercesine hamleler yapıyordu. Jüp de acı haykırışlarıyla ona eşlik ediyordu.

"Neler oluyor, Top?" diye bağırdı, ilk uyanan Nab.

Ancak köpek daha büyük bir öfkeyle havlamaya devam etti.

"Ne var?" diye sordu Cyrus Smith.

Hepsi süratle giyinerek odanın pencerelerine yöneldiler.

Gezlerinin önünde, bu koyu karanlıkta hayal meyal seçilebilen beyaz bir kar tabakası uzanıyordu. Ada sakinleri hiçbir şey gömmeseler de karanlıkta yankılanan garip havlamalar duydular. Kumsalın çok sayıda hayvan tarafından istila edildiğine hiç şüphe yoktu.

"Bu hayvanlar da ne?" diye haykırdı Pencroff.

"Kurtlar, jaguarlar ya da maymunlar!" diye karşılık verdi Nab.

"Lanet olsun! Yaylanın üst bölümlerine ulaşabilirler!" dedi Gazeteci.

"Ve kümesimize, ekinlerimize..." diye haykırdı Harben.

"Peki buraya nasıl gelebildiler?" diye sordu Pencroff.

"İçimizden birinin kapatmayı unuttuğu kumsaldaki köprücüğü aşmış olmalılar," diye yanıtladı Mühendis.

"Aslında," dedi Spilett, köprücüğü açık bıraktığımı hatırlıyorum..."

"İyi iş başarmışınız, Bay Spilett!" diye haykırdı Denizci.

"Olan olmuş," diye karşılık verdi Cyrus Smith, şimdi ne yapacağımıza karar verelim!"

Cyrus Smith ve arkadaşları arasında hızlı bir şekilde yapılan

durum değerlendirmesi böyleydi. Kumsalın köprücüğü aşan hayvanlar tarafından istila edildiği kesindi ve türlerine olursa olsun, bu hayvanlar Mercy'nin sol kıyısını izleyerek Grande-Vue Yaylası'na ulaşabilirlerdi. Bu durumda acele etmek ve gerekirse onlarla dövüşmek gerekiyordu.

"Bu hayvanların türü ne?" diye bir kez daha sordu içlerinden biri, havlamalar daha şiddetli bir şekilde yankılanırken.

Harbert içini titreten bu havlamaları daha önce Creek-Rouge kıyılarını araştırdığı sırada da işitmiş olduğunu fark etti.

"Bunlar Macellan kurtları olarak adlandırılan tilkiler!" dedi.

"İleri!" diye haykırdı Denizci.

Yanlarına baltalarını, karabinalarını ve tabancalarını alarak asansörün sepetine bindiler, az sonra kumsala ayak basmışlardı.

Macellan kurtları aç ve kalabalık olduklarında tehlikeli olabiliyorlardı. Yine de ada sakinleri sürünün arasına dalmakta hiç tereddüt etmediler ve karanlıkta kıvılcımlar saçan ilk tabanca mermileri en öndeki saldırganları geri püskürttü.

Öncelikle yapılması gereken, bu yağmacıların Grande-Vue Yaylası'na tırmanmalarını engellemekti. Çünkü oraya ulaşırlarsa, kümese, ekin alanlarına ve özellikle buğday tarlasına büyük ve hatta belki de telafisi olanaksız hasarlar vereceklerdi. Ama yaylayı istila etmeleri için Mercy'nin sol kıyısı boyunca ilerlemeleri gerekeceğinden, kıyının nehirle granit sur arasında kalan bu dar bölümüne Macellan kurtlarının aşamayacakları bir barikat kurmak yeterli olacaktı.

Bu planın herkes tarafından kabul edilmesi üzerine, Cyrus Smith'in talimatıyla belirlenen noktaya doğru ilerlediler, o sırada Macellan kurtları karanlığın ortasında sıçrayarak yol alıyorlardı.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff ve Nab aşılamayacak bir hat oluşturacak şekilde sıralandılar. Ada sakinlerinin önünden giden Top güçlü çenesini açmıştı, arkasından gelen Jüp de elindeki budaklı sopayı bir topuz gibi

sallıyordu.

Gece zifiri karanlıktı. Sayıları yüzü bulan ve gözleri kor gibi parlayan saldırganları ayırt etmek ancak mermilerin ateşlendiği sırada yayılan kıvılcımlarla mümkün oluyordu.

"Burayı geçmemeleri gerek!" diye haykırdı Pencroff.

"Geçemeyecekler!" diye yanıtladı Mühendis.

Geçemedilerse de bu, geçmeyi denemedikleri anlamına gelmiyordu. Arkadakilerin en öndekileri iteklemeleriyle aralıksız bir mücadele sürüyor, tabancalar patlarken baltalar havada uçuşuyorlardı. Şimdiden çok sayıda Macellan kurdu yere serilmiş olsa da sayıları azalmışa benzemiyordu ve köprücüğü aşanlarla birlikte sürü giderek kalabalıklaşıyordu.

Kısa süre sonra ada sakinleri göğüs gögüse dövüşmek zorunda kaldılar ve şans eseri bu mücadeleyi hafif sıyrıklarla atlattılar. Tabancasını ateşleyen Harbert, Nab'ı sırtına bir yaban kedisi gibi çullanmış olan bir Macellan kurdundan kurtardı. Düşmanlarının boğazına büyük bir öfkeyle saldıran Top, onları hemen oracıkta boğuyordu. Elindeki sopasını önüne gelene indiren Jüp'ün geride durmasını sağlamak mümkün değildi. Zifiri karanlığı delip geçmesini sağlayan görüşüyle kavganın en önünde yer alıyor ve zaman zaman büyük bir sevincin belirtisi olan tiz ıslık sesleri çıkarıyordu. Bir ara, bir tabanca ateşinin ışığında epeyce uzaklaşmış olduğu ve benzersiz bir soğukkanlılıkla, etrafını çevreleyen beş, altı Macellan kurduyla dövüştüğü fark edilmişti.

İki saatlik bir direnişten sonra mücadele ada sakinlerinin zaferiyle sona erecekmiş gibi görünüyordu. Şafağın ilk ışıklarıyla birlikte saldırganların köprüye ulaşacak şekilde kuzeye doğru yönelerek geri çekilmeleri üzerine, Nab süratle köprüyü kapatmaya koştu.

Savaş alanı günün ilk ışınlarıyla yeterince aydınlandığında ada sakinleri kumsalın çeşitli noktalarına dağılmış bir halde duran elli kadar hayvan cesediyle karşılaştılar.

"Ya Jüp!" diye haykırdı Pencroff. "Jüp nerede?"

Jüp ortada yoktu. İlk kez dostu Nab'ın çağrılarına yanıt vermiyordu.

Onu ölüler arasında bulmanın verdiği kaygıyla titreyerek her biri Jüp'ü aramaya koyuldu. Meydan, kanlarıyla karı kızıla boyayan hayvanların cesetlerinden temizlendiğinde, Jüp'ü kırılmış çeneleri ve yarılmış böğürleriyle, bu yürekli hayvanın sopasından nasiplerini aldıkları belli olan çok sayıda ölü kurdun ortasında buldular. Zavallı Jüp, elinde hâlâ ucu kırılmış sopasını tutuyordu, silahını kaybedince, düşmanın sayısal üstünlüğü karşısında çaresiz kalmış ve göğsünden ağır bir şekilde yaralanmıştı.

"Yaşıyor!" diye haykırdı üzerine doğru eğilen Nab.

"Ve onu iyileştireceğiz," diye karşılık verdi Denizci, "onu tıpkı içimizden birine göstereceğimiz özenle tedavi edeceğiz!"

Söylenenleri anlamış gibi görünen Jüp, başını teşekkür etmek istermişçesine Pencroff'un omzuna yasladı. Denizci de yaralanmıştı, ancak tıpkı arkadaşlarınındaki gibi onun yarası da önemsizdi, çünkü ellerindeki ateşli silahlar sayesinde saldırganları belli bir mesafede tutmayı başarmışlardı. İçlerinden yalnızca orangutan ciddi bir şekilde yaralanmıştı.

Dudaklarından hafif bir inilti yayılan Jüp, Nab ve Pencroff tarafından asansöre taşınarak yavaşça Granite-house'a çıkarıldı. Orada yatakların birinden alınan şilteye yerleştirildikten sonra yaraları büyük bir özenle temizlendi. Yaralar önemli iç organlara kadar işlememiş görünüyordu, ama Jüp kan kaybından dolayı çok zayıf düşmüştü ve ateşi oldukça yüksekti.

Pansuman bittikten sonra yatağa yatırıldı, Nab'ın dediği gibi "tıpkı insanlara uygulanan" sıkı bir rejim uygulandı ve Garnite-house'un eczanesinde bol miktarda bulunan ve ferahlatıcı bir özelliğe sahip olan birkaç fincan bitki özü içirildi.

Önceleri huzursuz bir şekilde uyuşa da solunumu giderek

düzenli hale gelen Jüp, sakin ortamda dinlenmeye bırakıldı. Adeta "ayaklarının ucunda" yürüyerek ara sıra arkadaşını ziyarete gelen Top, ona gösterilen bu özeni onaylar gibi görünüyor, Jüp'ün yatağın dışına sarkan elini hüzünlü bir ifadeyle yalıyordu.

Yine o sabah Far-West ormanına taşman hayvan cesetleri, kazılan derin çukurlara gömüldü.

Ciddi sonuçlara yol açabilecek olan bu saldırı ada sakinlerine ders olmuştu, bundan böyle içlerinden biri, tüm köprülerin herhangi bir istilaya geçit vermeyecek şekilde kapalı olduğunu denetlemeden uykuya çekilmemeye karar verdiler.

Bu sırada birkaç gün süren kaygılı bekleyiş geride kalmış, güçlü yapısı sayesinde Jüp'ün sağlığı düzelmeye başlamıştı. Hekimlik konusunda az da olsa birikimi olan Gédéon Spilett, ateşinin yavaş yavaş düştüğünü görünce, ölüm tehlikesini atlattığını bildirmişti. 16 Ağustos günü Jüp yemek yemeye başladı. Nab'ın kendisi için hazırladığı şekerli, hafif yiyecekleri tadını çıkara çıkara midesine indiriyordu, çünkü tek kusuru birazcık obur olmasıydı, Nab da bu kusuru düzeltmek için pek istekli görünmüyordu.

"Ne istiyorsunuz ki?" diyordu, kendisini bazen onu şımartmakla suçlayan Gédéon Spilett'e, "zavallı Jüp'ün tek eğlencesi yemek yemek, ben de onun bu arzusunu yerine getirmekten çok hoşnutum!"

On günlük yatak istirahatından sonra, 21 Ağustos günü Jüp ayağa kalktı. Yaraları kabuk bağlamıştı eski gücüne ve çevikliğine kavuşmakta gecikmeyecekmiş gibi görünüyordu. Nekahet dönemini geçiren herkes gibi iştahı çok açılmıştı, Gazeteci de dilediğini yemesine izin verdi, çünkü düşünen canlılarda bulunmayan ve orangutanı her tür tehlikeden koruyan bu içgüdüye güveniyordu. Öğrencisinin iştahının açılması Nab'ı çok sevindirmişti.

"Dilediğince ye," diyordu ona, "istediğin her şeyi hazırlayacağım! Bizim için kanını döktün, gücünün yerine gelmesi için elimden geleni yapacağım!"

Nihayet 25 Ağustos'ta, Nab'ın arkadaşlarını çağıran sesi duyuldu.

"Bay Cyrus, Bay Gédéon, Bay Harbert, Pencroff, gelin! buraya gelin!"

Büyük salonda toplanmış olan ada sakinleri, bu çağrıya yanıt vermek üzere ayağa kalkarak Jüp'ün kaldığı odaya yöneldiler.

"Neler oluyor?" diye sordu Gazeteci.

"Baksanıza!" diye karşılık verdi Nab kahkahayı basarak.

Bir de ne görsünler? Granite-house'un kapısında bir Türk gibi bağdaş kurmuş olan Jüp sakin ve ciddi bir ifadeyle pipo tüttürüyordu!

"Pipom!" diye haykırdı Pencroff. "Pipomu almış! Ah! yürekli Jüp'üm, onu sana hediye ediyorum! İç dostum, iç!"

Jüp havaya yoğun duman dalgaları üflüyordu, bundan da benzersiz bir zevk alıyor gibiydi.

Olaya pek de şaşırmış gibi görünmeyen Cyrus Smith, evcilleştirilmiş birçok maymunun tütün kullandığını açıkladı.

O günden itibaren Jüp'ün de kendine ait bir piposu oldu, Denizci'nin eski piposu, yanındaki bol miktarda tütünle birlikte odasına asıldı. Kendi kendine doldurduğu bu pipoyu kömür ateşiyle yakarken dört ellilerin en mutlusu gibi görünüyordu. Anlaşılacağı gibi bu ortak keyif Jüp ile Pencroff un arasındaki güçlü dostluk bağlarım daha da sıkılaştırmıştı.

"Belki de o bir insandır," diyordu bazen Pencroff, Nab'a. "Bir gün bizimle konuşmaya başlarsa şaşırır mısın?"

"Elbette hayır," diye karşılık verdi Nab. Beni asıl şaşırtan onun konuşmaması, çünkü bunun dışında bir eksiği yok!"

"Yine de bir gün bana 'pipoları değişelim
Pencroff!' derse bu beni çok neşelendirecek" dedi Denizci.

“Evet,” diye yanıtladı Nab. “Doğuştan dilsiz olması ne büyük talihsizlik!”

Eylül ayıyla birlikte kışın tamamen sona ermesi üzerine ada sakinleri yeniden büyük bir şevkle dışarıdaki işlerinin başına döndüler.

Teknenin yapımı hızla ilerliyordu. Şimdiden borda kaplamalarının tamamı yerlerine yerleştirilmiş ve modele tam olarak uyan ıskarmozlar su buharında esnekleştirilerek gövdenin tüm bölümlerini birbirlerine bağlayacak şekilde bir araya getirilmişti.

Kerestenin bol olması nedeniyle Pencroff, Mühendis’e gövdenin iç bölümünü su geçirmez ikinci bir döşemeyle kaplamayı önerdi, bu işlem teknenin sağlamlığını daha da artıracaktı.

Geleceğin neler getireceğini bilemeyen Cyrus Smith, Denizci’nin tekneyi mümkün olduğunca sağlam bir şekilde inşa etmek konusundaki görüşünü destekledi.

Teknenin iç döşemesi ve güvertesi 15 Eylül’e doğru tamamlandı. Kuru zosterden yapılan kıtığın gövde, iç döşeme ve güvertenin kaplama aralıklarına doldurulmasının ardından, aralıkların üzeri ormandaki çamlardan elde edilen reçine ile örtüldü.

Teknenin iç düzenlemesi en basit işlerden biriydi. Önce bir kireç yatağında hazırlanan ve ağırlığı altı tonu bulan ağır granit parçalarıyla safralandı. Bu safranın üzerine bir üst güverte yerleştirildi, içlerinde gövde işlevi gören iki tezgahın boydan boya uzandığı iki odaya bölündü. Gemi direğinin ayağı, güverteye açılan, üstü örtülü iki ambar ağzının bulunduğu iki odayı birbirinden ayıran bölmeye destek oluyordu.

Pencroff direklerin yapımı için elverişli ağacı bulmakta zorluk çekmedi. Seçtiği genç köknarın budaksız ve düz gövdesini kare olacak şekilde yontması ve baş kısmını yuvarlaklaştırması

yeterliydi. Direk takımının, dümenin ve gövdenin demir akşamı Peribacaları'ndaki demirci ocağında hazırlandı, biraz kaba görünse de sağlamlığından şüphe edilemezdi. Nihayet ekim ayının ilk haftasında serenler, cıvadra bastonu, randa sereni, manivelaları, kürekleri de dahil olmak üzere tüm eksiklerin tamamlanması üzerine, teknenin denizde nasıl yol aldığını ve gövdesine ne kadar güvenilebileceğini anlamak amacıyla adanın kıyılarında bir deneme gezisi yapılmasına karar verildi.

Bu dönemde diğer çalışmalar da ihmal edilmemişti. Yeni doğan yavrularla sayıları artan muflon ve keçi sürülerinin barınma ve beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için ağıl yeniden düzenlenmişti. Ada sakinleri, istiridye havuzunu, tavşanlığı, taşkömürü ve demir yataklarını, Far-West'in o zamana dek keşfedilmemiş ve av hayvanları bakımından bereketli bölümlerini düzenli bir şekilde ziyaret etmişlerdi.

Keşfedilen yeni bitkiler, hemen kullanılmasalar da Granite-house'un bitki depolarının zenginleşmesine katkıda bulunmuşlardı. Bunlar, bazıları yenilebilir dolgun yapraklarıyla Cap'a benzeyen, bazıları da taneleri una benzer bir madde içeren buz çiçekleriydi.

10 Ekim günü tekne denize indirildiğinde Pencroff'un sevinci yüzünden okunuyordu, inşa çalışmaları başarıyla tamamlanmıştı. Tam anlamıyla donatılmış olan tekne, ada sakinlerinin ve özellikle pek de alçakgönüllü davranmayan Pencroff'un alkışları arasında kıyıdaki yuvarlak kalasların üzerinden kaydırılarak yükselmekte olan denize indirildi. Zaten inşasını tamamladığı teknenin kaptanlığını da yapması isteneceğinden, böbürlenmesinin bir süre daha devam edeceği anlaşılıyordu. Kaptanlık payesi oybirliğiyle kendisine verildi.

Kaptan Pencroff'u memnun etmek için her şeyden önce tekneye bir isim vermek gerekiyordu ve uzun uzun tartışılan birçok önerinin arasından yürekli Denizci'nin vaftiz adı olan

Bonadventure seçildi.

Bonadventure'ün suya indirilmesiyle su kesim hattının üzerinde yükseldiği ve mükemmel bir hareket kabiliyetine sahip olduğu fark edildi.

Kıyının açıklarında yapılacak olan deneme gezisi aynı gün gerçekleştirilecekti. Hava güzeldi, serin bir yel esiyordu ve rüzgar bir saatten beri kuzeybatı istikametinden estiği için özellikle güney kıyısının suları dingin görünüyordu.

"Atlayın! Atlayın!" diye haykırıyordu Kaptan Pencroff.

Ama yola çıkmadan önce bir şeyler yemek gerekiyordu ve yolculuğun gece saatlerine kadar uzaması ihtimaline karşı yanlarına erzak almaya karar verdiler.

Cyrus Smith de tekneyi denemek için acele ediyordu, Denizci'nin tavsiyeleri üzerine sık sık değişiklik yapsa da planları o hazırlamıştı, yine de tekneye Pencroff kadar güvenmiyordu ve artık Tabor Adası yolculuğundan hiç söz etmediğine göre Cyrus Smith Denizci'nin bu keşiften vazgeçtiğini umuyordu. Aslında arkadaşlarından iki ya da üçünün on beş tondan fazla çekmeyen bu küçük tekneyle maceraya atılması düşüncesi hiç hoşuna gitmiyordu.

Saat on buçukta Jüp ve Top da dahil olmak üzere herkes teknedeki yerini almıştı. Nab ve Harbert'ın, Mercy'nin ağzı yakınlarındaki kumsala saplanmış olan çapayı kaldırmalarıyla randa yelkeni direğe çekildi ve Pencroff'un yönetimindeki *Bonadventure,* direğinin ucunda dalgalanan Lincoln Adası bayrağıyla açığa doğru yöneldi.

Union Körfezi'nden çıkmak için rüzgarı önce arkadan almak gerekiyordu ve teknenin seyir hızının memnuniyet verici olduğu söylenebilirdi.

Epave ve Cap burunlarının geride bırakılmasının ardından, Pencroff adanın güney kıyısı boyunca yol almak üzere daha yakından seyretti. Bir süre sonra akıntı karşısında rahat bir

şekilde ilerleyebilen teknenin hızının rüzgarınkinin beşte dördüne ulaştığını ve istenilen yöne doğru kolayca çark ettiğini saptadı.

Bonadventure'ün yolcuları gerekli durumlarda kendilerine büyük hizmetler verecek olan bu güzel tekneden çok etkilenmişlerdi ve bu güzel havada, esen serin yelin de etkisiyle harika bir yolculuk yapıyorlardı. Pencroff, Port Ballon'un üç, dört mil açığına vardığında ada tüm heybetiyle yeni bir görüntü sergiliyordu, kıyısı Griffe Burnu'ndan Reptile Burnu'na dek değişik kıvrımlarla uzanıp giderken, ormanın ilk ağaç kümesinde kozalaklılar yeni tomurcuklanmış diğer ağaçların körpe yapraklarının yanında daha belirgin biçimde seçiliyor ve zirvesi karlarla beyazlaşmış Franklin Dağı adanın tamamına yukarıdan bakıyordu.

"Harika bir manzara'" diye haykırdı Harbert.

"Evet, adamız çok güzel," diye yanıtladı Pencroff. "Onu tıpkı zavallı annemi sevdiğim gibi seviyorum! Bizi her şeyden yoksun, sefil bir halde bağrına bastı, oysa şimdi gökyüzünden gelen beş evladının neyi eksik?"

"Hiçbir şey!" diye karşılık verdi Nab, "hiçbir şey, Kaptan!"

İki yürekli adam adalarının şerefine üç kere "yaşa" diye bağırdılar!

O sırada direğin ayağına yaslanmış olan Gédéon Spilett, gözlerinin önünde uzayıp giden manzaranın resmini çiziyordu.

Cyrus Smith sessizce çevresini seyrediyordu. "Evet, Bay Cyrus," dedi Pencroff, "gemimiz hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Sağlam gibi görünüyor," diye yanıtladı Mühendis.

"Güzel! Peki şimdi, kısa süreli bir yolculuğa çıkabileceğine inanıyor musunuz?"

"Hangi yolculuğa, Pencroff?"

"Örneğin Tabor Adası'na?"

"Dostum," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "acil bir durumda,

uzun sürebilecek bir yolculuk için bile *Bonadventure*'den yararlanmak konusunda hiç tereddüt edilmemesi gerektiğine inanıyorum, ama bildiğiniz gibi Tabor Adası'na gitmeniz beni düşündürüyor, çünkü oraya gitmenizi zorunlu kılan bir neden yok." "İnsanlar komşularını tanımayı isterler," diye karşılık verdi, hâlâ düşüncesinde ısrar eden Pencroff. "Tabor Adası bizim komşumuz, hem de tek komşumuz! Görgü kuralları oraya gitmeyi, en azından ziyaret etmeyi gerekli kılıyor!"

"Bak sen!" dedi Gédéon Spilett, "dostumuz Pencroff görgü kuralları konusunda çok titiz!" "Hiçbir konuda titiz değilim," diye yanıtladı Mühendisin karşı çıkmasına canı biraz sıkılsa da onu üzmek istemeyen Denizci.

"Düşünsenize, Pencroff," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "Tabor Adası'na tek başınıza gidemezsiniz."

"Bana bir yol arkadaşı yeter."

"Tamam," diye yanıtladı Mühendis, "yani Lincoln Adası'nın beş sakininden ikisini tehlikeye atıyorsunuz?"

"Altı sakininden!" diye yanıtladı Pencroff "Jüp'ü unutuyorsunuz."

"Yedi sakininden!" diye ekledi Nab. "Top'u da saymak gerek!"

"Hiç tehlike yok, Bay Cyrus," diye karşılık verdi Pencroff.

"Olabilir Pencroff, ancak size tekrar ediyorum ki, bu gereksiz yere tehlikeye atılmak anlamına geliyor!"

Daha sonra yeniden başlatmaya kararlı olduğu sohbeti uzatmak istemeyen inatçı Denizci karşılık vermedi. Ancak bir olayın yardımına koşup tartışmaya açık bir kaprisi bir insanlık görevine dönüştüreceğini aklından hiç geçirmiyordu.

Bir süre açıkta seyrettikten sonra kıyıya yaklaşan *Bonadventure*, Port Ballon'a yöneldi.

Kum yığınlarıyla sığ kayalıklar arasındaki geçitleri belirlemek, hatta gerekirse oralara işaret şamandıraları dikmek lazımdı. Çünkü bu küçük koy teknenin bağlama limanı olabilirdi.

Kıyıya yarım mil kala rüzgara karşı ilerleyebilmek için volta vurmak gerekmişti. O sırada rüzgarın kıyıdaki yükseltiler tarafından kısmen engellenmesinden dolayı yelkenleri şişmeyen *Bonadventure* ortalama bir hızla yol alıyordu ve cam gibi parlayan denizin üzerinde yelin düzensiz bir şekilde hızlandığı anlar dışında, en ufak bir kırışıklık dahi görülmüyordu.

Geçitlerin arasından izlenecek yolu işaret etmek amacıyla önde duran Harbert aniden haykırdı:

"Orsala, Pencroff, orsala."

"Neler oluyor?" diye karşılık verdi ayağa kalkan Denizci. "Kaya mı var?"

"Hayır... Bekle," dedi Harbert... "iyi göremiyorum... dümeni biraz daha kır... tamam... Biraz daha yaklaş..."

Harbert bunları söylerken küpeşteden denize doğru uzanmış, kolunu hızla suya daldırmıştı, kalkarken şöyle haykırdı:

"Bir şişe!"

Elinde kıyının birkaç yüz metre ötesinde bulduğu bir şişe tutuyordu.

Şişeyi alan Cyrus Smith, tek bir söz bile söylemeden tıpasını çıkardı, sonra içinden aldığı nemli kağıdın üzerindeki şu sözcükleri okudu:

"Kazazede... Tabor Adası: 153° batı boylamı-37° 11' güney enlemi."

XIII

“Bir kazazede!” diye haykırdı Pencroff, “bizden birkaç yüz mil ötedeki şu Tabor Adası’nda! Ah! Bay Cyrus, sanırım artık yolculuk projeme karşı çıkmayacaksınız!”

“Hayır Pencroff,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “hatta mümkün olduğunca erken yola çıkacaksınız.”

“Yarın mı?”

“Yarın.”

Mühendis şişenin içinden çıkardığı kağıdı bir süre inceledikten sonra sözlerine devam etti:

“Dostlarım,” dedi, “bu yazının kaleme alınış biçimine bakılırsa, öncelikle Tabor Adası’ndaki kazazedenin denizcilik konusunda oldukça derin bir bilgiye sahip olduğu söylenebilir, anlaşıldığı gibi adanın eylem ve boylam derecelerini bizimkilere yakın bir şekilde belirlemiş, ikinci olarak pusulanın İngilizce yazılmış olmasından onun İngiliz ya da Amerikalı olduğu sonucuna varılabilir…”

“Bu gayet mantıklı,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “ve bu kazazedenin varlığı, kasanın ada kıyılarına nasıl geldiğini açıklıyor. Bir kazazede olduğuna göre, bir kaza olmuş demektir. Kazazedeye gelince, Pencroff’un inşa ettiği tekneyi bugün denemesi onun için büyük bir şans, çünkü bir gün gecikmiş olsak, bu şişe kayalıklarda parçalanabilirdi.”

“Gerçekten,” dedi Harbert, “*Bonadventure*’ün şişe hâlâ yüzmeye devam ederken buradan geçmesi ne mutlu bir tesadüf!”

“Bu size garip gelmiyor mu?” diye sordu Cyrus Smith, Pencroff’a.

“Bu bana sevindirici bir olaymış gibi geliyor, hepsi bu,” diye yanıtladı Denizci. “Siz bunun olağanüstü bir olay olduğunu mu düşünüyorsunuz, Bay Cyrus? Bu şişenin bir yerlere gitmesi gerekiyordu, o yer neden burası olmasın.” “Belki de haklısınız, Pencroff,” diye karşılık verdi Mühendis, “ama yine de…”

“Ancak,” dedi Harbert, “sanırım bu şişenin uzun süredir denizde yüzdüğünü kanıtlayan hiçbir şey yok?”

“Hiçbir şey,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “hatta pusula yakın bir zamanda yazılmışa benziyor. Ne dersiniz, Bay Cyrus?”

“Bunu doğrulamak o kadar kolay değil, ayrıca, zaten onu kurtaracağız!” diye yanıtladı Cyrus Smith

Bu görüş alışverişi sırasında Pencroff boş durmamış, çark ederek *Bonadventure*’ün yelkenlerinin arkadan gelen rüzgarla dolmasını sağladıktan sonra Griffe Burnu’na yönelmişti. Herkes Tabor Adası’ndaki kazazedeyi düşünüyordu. Onu kurtarmak için geç kalınmış mıydı? Bu, ada sakinleri için büyük bir olaydı! Kendileri de birer kazazedeydiler, ama bir başkası onlar kadar elverişli koşullara sahip olmayabilirdi ve görevleri bu bahtsızın yardımına koşmaktı.

Griffe Burnu’nun aşılmasıyla *Bonadventure* saat dörtte Mercy’nin ağzına demir attı.

Aynı akşam bu yeni yolculuk ile ilgili ayrıntılar gözden geçirildi. Teknede yalnızca gemicilik konusunda yeterince deneyimli olan Pencroff ve Harbert’ın yer alması uygun görüldü. Bu rüzgarla yüz elli millik bir yolu kırk sekiz saatte katedebileceklerine göre, 11 Ekim’de yola çıkarlarsa, 13 Ekim’de gündüz vakti oraya ulaşabilirlerdi. Bir gün adada kaldıktan sonra üç, dört günde geri dönerlerse, ayın 17’sinde Lincoln Adası’na varmış olurlardı. Hava yolculuk için elverişliydi, barometre sürekli olarak yükseliyor, rüzgar düzenli bir şekilde esiyordu,

yani tüm koşullar insanlık görevlerini adalarının uzağında yerine getirecek olan bu yürekli insanların lehineydi.

Böylece Cyrus Smith, Nab ve Gédéon Spilett'in Granite-house'da kalmalarına karar verildi, ancak *New-York Herald*'ın gazetecisi olduğunu hiçbir zaman unutmayan Gédéon Spilett'in böyle bir fırsatı kaçırırsa, oraya yüzerek gitmeyi deneyeceğini belirtmesi üzerine onun da yolcular arasında yer alması uygun görüldü.

Akşam saatleri yatak takımlarının, arasında bir pusulanın da bulunduğu araç gerecin, silahların, cephanelerin ve sekiz günlük bir yolculuk için gerekli yiyeceklerin *Bonadventure*'e taşınmasına ayrıldı ve yükleme işlemlerinin hızla tamamlanmasının ardından Granite-house'a dönüldü.

Ertesi sabah beşte, ada sakinlerinin duygu dolu anlar yaşadıkları vedalaşmaların ardından yelkenlerini açan Pencroff, güneybatı yolunu izlemek için aşması gereken Griffe Burnu'na doğru yöneldi.

Bonadventure kıyının henüz çeyrek mil açığına ulaşmıştı ki, yolcular Granite-house'un tepesinden kendilerini uğurlamak için el sallayan iki kişi fark ettiler. Bunlar Cyrus Smith ve Nab'dan başkası değildi.

"Dostlarımız!" diye haykırdı Gédéon Spilett. "İşte on beş aydan beri ilk kez birbirimizden ayrılıyoruz!..."

Pencroff, Gazeteci ve Harbert son bir kez veda ettikten kısa bir süre sonra Granite-house kıyının yüksek kayalıklarının ardında gözden kayboldu.

Bonadventure, günün ilk saatleri boyunca Lincoln Adası'nın, üzerinde Franklin Dağının yükseldiği yeşil bir sepet gibi görünmeye başlayan güney kıyısının açığında yol aldı. Uzaklaşıldıkça küçülen yükseltileri, ona gemilerin dikkatini çekmeyecek bir görünüm veriyordu.

Saat bire doğru Reptile Burnunun on mil açığından geçildi. Bu

mesafeden Franklin Dağı'nın yamaçlarına dek uzanan batı kıyısını seçebilmek mümkün değildi ve üç saat sonra Lincoln Adası'nın tamamı ufuk çizgisinin altında kaybolmuştu.

Bonadventure mükemmel bir şekilde yol alıyordu. Dalgaların üzerinde kolayca yükselerek hızla ilerliyordu. Teknesini kontrbabafingo yelkeniyle de donatmış olan Pencroff, pusulasının gösterdiği düz bir hat izliyordu.

Zaman zaman dümeni devralan Harbert, tekneyi öyle büyük bir ustalıkla yönetiyordu ki, Denizci'nin onu onu azarlamasını gerektirecek tek bir ani yön değişikliği yapmıyordu.

Gédéon Spilett bazen Pencroff, bazen de Harbert'la sohbet ediyordu ve ihtiyaç olduğunda işe atılıyordu. Mürettebatından oldukça memnun görünen Kaptan Pencroff, sadece yön değiştirmeden aldıkları yolun sonunda kendilerini "bir kadeh şarapla" ödüllendirirken onlarla konuşuyordu.

Akşam, ilk dördünü ayın on altısında olması gereken hilal, alacakaranlıkta şöyle bir göründükten sonra kayboldu. Gece karanlıktı, ama gökyüzü yıldızlarla kaplıydı, ertesi gün hava güzel olacaktı.

Tedbirli davranarak kontrbabafingo yelkenini indiren Pencroff, sert bir rüzgarın direğin ucundaki yelken bezine hasar vermesini istemiyordu. Bu önlem böylesine sakin bir gece için gereksiz gibi görünse de Pencroff tedbirli bir denizciydi ve bu yüzden kınanamazdı.

Gazeteci gecenin bir bölümünü uyuyarak geçirirken, Pencroff ve Harbert iki saatte bir nöbet değiştirerek dümenin başında kaldılar. Denizci, Harbert'a kendisi kadar güveniyordu genç çocuk da soğukkanlılığı ve zekasıyla bu güveni hak ettiğini kanıtlamıştı. Pencroff tıpkı dümencisine rota veren bir kaptan gibi davranıyor ve Harbert, *Bonadventure*'ü yolundan bir kerte bile saptırmadan ilerletiyordu.

Gece sakin geçti ve 12 Ekim günü de aynı koşullar altında yol

alındı. Gün boyunca güneybatı istikametine doğru gidilmişti ve *Bonadventure* beklenmedik bir akıntıya maruz kalmadıysa, doğrudan Tabor Adası'na doğru yol alındığı söylenebilirdi.

Teknenin sürüldüğü denize gelince, tamamıyla ıssızdı. Bazen albatros ya da kutan gibi iri bir kuşun tüfek menziline girmesiyle Gédéon Spilett kendine bunun *New-York Herald*'a gönderdiği son yazısını emanet ettiği kuş olup olmadığını soruyordu. Okyanusun Tabor ve Lincoln adalarının arasında kalan bu bölümünün, bu kuşlar dışında ziyaretçisi yok gibiydi.

"Oysa," dedi Harbert, "balina gemilerinin Pasifik'in güneyine indikleri bir dönemdeyiz.

Doğrusu bu kadar ıssız başka bir deniz olduğunu sanmıyorum!"

"O kadar da ıssız değil!" diye karşılık verdi Pencroff.

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu Gazeteci.

"Biz buradayız ya! Gemimizi bir enkaz parçası ve bizi de denizde piyade yerine mi koyuyorsunuz?"

Pencroff yaptığı şakanın ardından bir kahkaha patlattı.

Akşamüzeri tahminlere göre *Bonadventure*'ün Lincoln Adasından yola çıktığından beri yüz yirmi mil katettiği düşünülebilirdi, buna göre tekne otuz altı saat içinde ortalama olarak saatte 3,3 mil yol almıştı. Giderek sakinleşen rüzgar kesileceğe benziyordu. Bununla birlikte tahminler ve izlenen rota doğruysa, Tabor Adası'nın yarın sabah günün ilk ışıklarıyla ufukta belirmesi gerekiyordu.

Bu yüzden Ekim'in 12'sini 13'üne bağlayan gece boyunca, ne Gédéon Spilett'in, ne Harbert'ın, ne de Pencroff'un gözüne uyku girmişti. Ertesi günü düşündüklerinde içlerindeki heyecanı bastırmakta güçlük çekiyorlardı. Bu yolculuk beraberinde birçok belirsizliği de getirmişti! Tabor Adası'na yaklaşmışlar mıydı? Yardımına geldikleri bu kazazede hâlâ adada mıydı? Bu adam kimin nesiydi? Varlığıyla o zamana dek büyük bir uyum içinde

yaşayan küçük kolonide bir anlaşmazlığa neden olacak mıydı? Zaten bir hapisanede yaşıyordu, bunu bırakıp bir diğerine girmeye razı olur muydu? Ertesi gün yanıtlarının bulunacağından hiç şüphe olmayan bu sorular, yolcuları uyanık tutmaya yetiyordu ve sabahın ilk ışıklarıyla bakışlarını batı ufkuna diktiler.

"Kara!" diye haykırdı Pencroff, sabah altıya doğru.

Pencroff yanılmış olamayacağına göre, karanın orada olduğu çok açıktı.

Bonadventure'ün mürettebatının sevinci büyüktü. Birkaç saat içinde adanın kıyılarına ulaşmış olacaklardı!

Alçak kıyıları, dalgaların üzerinde henüz belirmiş olan Tabor Adası en fazla on beş mil uzaktaydı. *Bonadventure*'ün biraz güneye yönelmiş olan burnu adanın tam üzerine doğru çevrildi ve güneş doğuda yükseldikçe sağda solda birkaç tepe belirmeye başladı.

"Bu Lincoln Adası'ndan çok daha önemsiz bir adacık," dedi Harbert, "ve muhtemelen onun gibi denizin altında meydana gelen kabarma sonucu oluşmuş olmalı."

Sabah on birde *Bonadventure*'ün kıyıya iki mil uzaklıkta bulunması nedeniyle karaya çıkmak için bir geçit arayan Pencroff, bu bilinmeyen sularda büyük bir dikkatle ilerliyordu.

Artık üzerinde yeşil zamk ağaçlarının ve Lincoln Adası'ndakilere benzeyen diğer ağaçların yükseldiği adacığın tamamını görebiliyorlardı. Ancak asıl şaşırtıcı olan adada birilerinin yaşadığını gösteren tek bir dumanın dahi tütmemesiydi, kıyının herhangi bir bölümünde en ufak bir ize dahi rastlanmıyordu!

Yine de pusulada yazılanlara bakılırsa burada bir kazazede vardı ve bu kazazede yakınlarda olmalıydı!

Bu arada *Bonadventure* sığ kayalıkların arasında kalan ve Pencroff'un en ufak kıvrımını bile büyük bir dikkatle

gözlemlediği girintili çıkıntılı geçitlerin arasından ilerliyordu. Harbert'ı dümende bırakmış olan Denizci, pruvada duruyor, elindeki kandilisayla yelkenleri aşağıya indirmeye hazır olarak suları inceliyordu. Dürbünüyle kıyıyı tarayan Gédéon Spilett hiçbir şey göremiyordu.

Nihayet öğleye doğru *Bonadventure*'ün pruvası kumsala çarptı. Demir atıldı, yelkenler indirildi ve küçük teknenin mürettebatı karaya ayak bastı.

Son haritalarda Pasifik'in Yeni Zelanda'yla Amerika kıyısı arasında yer alan bu bölümünde başka hiçbir ada belirtilmediğine göre, burasının Tabor Adası olduğuna hiç şüphe yoktu.

Suların çekilmesiyle açığa sürüklenmemesi için tekne kıyıya sağlam bir şekilde bağlandı, sonra silahlarını yanlarına alan Pencroff ve iki arkadaşı yarım mil ötede yer alan iki yüz elli, üç yüz ayak yüksekliğindeki koniye ulaşmak için kıyı boyunca ilerlemeye başladılar.

"Bu tepenin zirvesinden adacığın tamamını görebileceğiz," dedi Gédéon Spilett "ve bu da işimizi kolaylaştıracak."

"Bay Cyrus'ın Lincoln Adası'nda Franklin Dağı'na çıkarak yaptığı ilk gözlemi burada da yapmak gerek," dedi Harbert.

"Tam da öyle," diye karşılık verdi Gazeteci, "bu araştırmalara başlamanın en iyi yolu!" Kaşifler bu şekilde sohbet ederek tepeciğin eteğine uzanan çayırın sınırı boyunca ilerliyorlardı. Lincoln Adası'ndakilere benzeyen kayagüvercinleri ve denizkırlangıçları gözlerinin önünde uçuşuyordu. Solda, çayır boyunca uzayıp giden koruluğun altından gelen çalılık hışırtıları duyuluyor ve otların kımıltısı oldukça ürkek hayvanların varlığına işaret ediyordu, ancak o ana dek adada herhangi bir insanın yaşadığını gösteren bir ipucuna rastlanmamıştı.

Eteğine ulaştıkları tepeye birkaç saniyede tırmanan Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett bakışlarını ufkun değişik noktalarına

yönelttiler.

Altı mili aşmayan kıyıları az sayıda burun ve dille kıvrımlanmış, az sayıda koy ve küçük körfezle oyulmuş bir adacığın üzerinde oldukları anlaşılıyordu. İnce uzun bir yumurtayı andıran bu kara parçasını çevreleyen deniz, ufuk çizgisine dek ıssız bir şekilde uzanıp gidiyordu. Görünürde ne bir ada, ne de. bir yelkenli vardı!

Her yanı ağaçlarla kaplı olan bu adacık, bir bölümü çorak ve ıssız, bir bölümü ise bereketli olan Lincoln Adası gibi farklı görünümler sergilemiyordu. Burada her yanı, pek de yüksek olmayan iki, üç tepenin hakim olduğu tekdüze yeşillikler kaplıyordu. Geniş bir çayırın ortasından, adacığın yumurta şeklinin ince uzun uçlarına doğru akan bir çay, batı kıyısında dar bir ağızdan denize dökülüyordu.

“Adacık pek de büyük değilmiş,” dedi Harben.

“Evet,” diye karşılık verdi Pencroff, “bizim için biraz küçük!”

Dahası,” diye ekledi Gazeteci, “üzerinde kimse yaşamıyormuş gibi görünüyor.”

“Gerçekten de,” diye yanıtladı Harbert, "insan varlığını belli eden hiçbir ipucu yok.”

Aşağı inelim,” dedi Pencroff, “ve çevreyi araştıralım.”

Pencroff ve iki arkadaşı, kıyının *Bonadvenlure*'ü bırakmış oldukları bölümüne geri döndüler. İç bölgelere girmeden önce, en ufak bir ayrıntıyı bile gözden kaçırmayacak şekilde adacığın çevresini yaya olarak dolaşmaya katar verdiler.

Kumsalda rahatça ilerleyebiliyorlardı, bazı noktalarda yollarına çıkan iri kayaların etrafını dolaşmak kolaydı. Kaşifler, çok sayıda sukuşu sürüsünü ve kendilerini fark eder etmez suya dalan fokları kaçırarak güneye yöneldiler.

“Bu hayvanlar,” dedi Gazeteci, “insanlarla ilk kez karşılaşmıyorlar. Korktuklarına göre, tanıyor olmalılar.”

Yola çıkışlarından bir saat sonra adacığın sivri bir burunla

sonlanan güney ucuna ulaşmışlardı, oradan batı kıyısını izleyerek kuzeye yöneldiler, sahil yine aynı şekilde arka planda ağaçlarla çevrelenmiş kumsaldan ve kayalıklardan oluşuyordu.

Dört saatlik bir yürüyüşten sonra adacığın tamamını katettikleri kıyı hattında ne bir barınağa, ne de bir insan ayak izine rastlamışlardı.

Bu oldukça garip bir durumdu, Tabor Adası'nda kimsenin yaşamadığına ve yaşamamış olduğuna inanabilirlerdi. Belki de pusulanın gönderilmesinin üzerinden aylar ya da yıllar geçmiş ve bu arada kazazede ülkesine geri dönmüş ya da sefillikten ölmüştü.

Bazıları akla uygun, bazılarıysa hayal ürünü olan birçok varsayım üreten Pencroff, Gédéon Spilett ve Harbert, keşif gezilerine hava kararana dek devam edebilmek için *Bonadventure*'deki akşam yemeklerini hızla yediler.

Akşam beşe kadar ormanın ağaçlarının altında araştırmalarını sürdürdüler.

Aralarında Avrupa ırklarına ait oldukları kolayca anlaşılabilen keçi ve domuzların da bulunduğu birçok hayvan onların yaklaştıklarını görür görmez kaçışıyorlardı. Adacığa balina gemileri tarafından getirildiklerine ve burada üreyerek çoğalmış olduklarına hiç şüphe yoktu: Harbert, kendine bu hayvanlardan canlı olarak yakalayacağı bir, iki çifti Lincoln Adası'na götürme sözü verdi.

Bu durumda adacığın bir zamanlar insanlar tarafından ziyaret edildiğinden kuşku duyulamazdı. Ormandaki ağaçların arasına açılmış yolları, balta darbeleriyle yere devrilmiş ağaç gövdelerini ve her tarafta insan elinden çıktığı anlaşılan işleri gördüklerinde bu inançları daha da güçlendi. Ancak uzun yıllar önce kesilmiş olan bu ağaçlar çürümeye yüz tutmuş, baltaların kertikleri yosun tabakalarıyla kaplanmıştı, ayırt edilmesi giderek güçleşen patikaların üzerinde uzun ve sık otlar yükseliyordu.

“Ancak bu izler insanların bu adacığı yalnızca ziyaret etmekle kalmayıp belli bir süre İçin yaşadıklarını da gösteriyor,” dedi Gédéon Spilett. “Şimdi bu adamların kim olduklarını, sayılarını ve içlerinden kaçının sağ kaldığını öğrenmemiz gerekiyor.”

“Pusula yalnızca bir kazazededen söz ediyordu,” dedi Harbert.

“O halde,” diye karşılık verdi Pencroff, “halâ adadaysa, onu bulmamamız imkansız!” Bunun üzerine keşif gezisine devam edildi.

Adacığı yanlamasına kesen yolu izleyen Denizci ve arkadaşları böylece, denize yönelen çayın kıyısına ulaştılar.

Avrupa kökenli hayvanların ve insan elinden çıkmış işlerin yanı sıra, ekilmiş olan bazı bitkiler de buraya insanların gelmiş olduğunu kanıtlıyordu. Ormanın düzlüklerinde oldukça eski bir tarihte ekilmiş oldukları anlaşılan sebzelere rastlanıyordu.

Yerelmalarını, hindibaları, kuzukulaklarını, havuçları, lahanaları ve şalgamları gören Harbert’ın sevinci yüzünden okunuyordu, Lincoln Adası topraklarının bereketini artırmak için yalnızca tohumlarını götürmek yeterliydi!

“Güzel! İyi!” dedi Pencroff. “Nab’a ve bize gün doğdu. Kazazedeyi bulamasak bile Tanrı’nın bizi ödüllendirmesi sayesinde adamıza elimiz boş dönmeyeceğiz!”

“Kuşkusuz öyle,” diye karşılık verdi Gédéon Spilett, “ancak bitkilerin haline bakılırsa, korkarım adada uzun süredir kimse yaşamamış.”

“Gerçekten de,” diye yanıtladı Harbert, “böylesine değerli ekinler kimsenin gözünden kaçmazdı!

“Evet!” dedi Pencroff, “bu kazazede adayı terk etmiş!... Bunu dikkate almak lazım...” “Öyleyse pusulanın çok önce kaleme alındığını kabul etmeliyiz?”

“Kuşkusuz.”

“Ayrıca bu şişenin uzun zaman denizde kaldıktan sonra Lincoln Adası’na ulaştığını?” “Neden olmasın ki?” diye karşılık

verdi Pencroff. “Ama hava kararmaya başlıyor,” diye ekledi, “araştırmalarımıza yarın devam etmenin daha uygun olacağını düşünüyorum.” “Tekneye geri dönelim, yarın devam ederiz,” dedi Gazeteci.

En mantıklısı buydu, tam yola koyulacakları sırada Harbert haykırarak ağaçların arasındaki karaltıyı gösterdi,

“Bir ev!”

Üçü birlikte, derhal işaret edilen yöne doğru ilerlediler. Akşamın alacakaranlığında evin katranlanmış kalın bezlerle kaplı tahtalardan yapılmış olduğunu ayırt edebilmek mümkündü.

Yarı açık olan kapıyı iten Pencroff, hızla içeriye daldı...

Ev boştu!

XIV

Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett karanlığın ortasında sessizce beklediler.

Pencroff gür bir sesle haykırdı.

Bu seslenişe hiçbir yanıt gelmedi.

Bunun üzerine çakmağını çakan Denizci, küçük bir dal parçasını tutuşturdu. Bu ışık bir an için tamamıyla boş görünen küçük salonu aydınlattı. Dip tarafta, üzerinde bir kucak kuru odun bulunan soğumuş küllerle kaplı, şekilsiz bir şömine vardı. Pencroff un tutuşmuş dal parçasını üzerine bırakmasıyla ateş alan odunlar etrafı canlı bir ışıkla aydınlattı.

Denizci ve iki arkadaşı, nemli ve sararmış battaniyelerden uzun süredir kullanılmadığı anlaşılan dağınık bir yatak fark ettiler; şöminenin bir köşesinde pasla kaplanmış iki çaydanlık, devrilmiş bir tencere vardı; onların yanında, içinde yarı küflenmiş denizci giysilerinin bulunduğu bir dolap yer alıyordu; kalaydan yapılmış çatal bıçak takımının bulunduğu masanın üzerindeki İncil nemden yıpranmıştı; bir köşede kazma, kürek ve birkaç aletin yanı sıra, biri kırılmış iki av tüfeği seçiliyordu; tahta bir rafın üzerinde el değmemiş bir varil barut, bir varil kurşun ve birçok kapsül fitili vardı; hepsinin üzeri, belki de uzun yıllar boyunca birikmiş olan kalın bir toz tabakasıyla kaplıydı.

“Hiç kimse yok,” dedi Gazeteci.

Hiç kimse!” diye yanıtladı Pencroff.

“Bu odaya uzun zamandır kimse girmemiş,” dedi Harbert.

“Evet, uzun zamandır!” diye karşılık verdi Gazeteci.

“Bay Spilett,” dedi o zaman Pencroff, “tekneye dönmek yerine geceyi burada geçirmenin daha uygun olacağını düşünüyorum.”

“Haklısınız Pencroff,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “sahibi geri dönerse, belki de evinin davetsiz misafirlerle dolu olmasından şikayet etmez!”

Geri dönmeyecek!” dedi Denizci kafasını sallayarak.

“Adayı terk etmiş olduğunu mu düşünüyorsunuz?” diye sordu Gazeteci.

“Adayı terk etmiş olsaydı, silahlarını ve araç gerecini de yanında götürürdü," diye yanıtladı Pencroff. “Bildiğiniz gibi kazazedeler bu değerli eşyalara büyük önem verirler. Hayır! Hayır!” diye tekrarladı Denizci kararlı bir ses tonuyla, “Hayır! Adayı terk etmiş olamaz! Yaptığı bir kayıkla buradan ayrılmış olsa, gerekli eşyaları da beraberinde götürürdü! Hayır, o hâlâ adada!”

“Sağ mı?..” diye sordu Harbert.

“Sağ ya da ölü. Ama eğer öldüyse, kendi kendini gömemeyeceğine göre, sanırım ondan geriye kalanları bulacağız!” diye yanıtladı Pencroff

Bunun üzerine gecenin bu terk edilmiş barınakta geçirilmesine karar verildi, bir köşede yığılı duran odunlar ısınmaları için yeterli olacaktı. Kapı kapatıldıktan sonra bir bankın üzerine oturan Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett ara sıra sohbet ederek ama daha çok düşüncelere dalarak beklediler. Tüm olasılıklara hazır vaziyette dışarıdan gelen gürültülere dikkat kesildiler. Bu barınağın tamamıyla terk edilmiş görünümüne rağmen, aniden kapı açılıp karşılarında birisi belirse, hiç şaşırmayacaklardı ve elleri bu adamın, bu kazazedenin, dostlar tarafından beklenen bu bilinmeyen dostun ellerini sıkmaya hazırdı!

Ama ne bir gürültü duyuldu, ne de kapı açıldı ve saatler böylece akıp gitti.

Gece Denizci ve iki arkadaşına ne kadar da uzun gelmişti! Yalnızca Harbert iki saatliğine uyumuştu, ne de olsa onun yaşında uyku önemli bir ihtiyaçtı. Üçü de sabah yeniden yola koyularak adayı en ücra köşelerine kadar araştırmak için can atıyordu! Pencroff çıkarımlarında tamamıyla haklıydı, ev terk edilmiş gibi göründüğüne, araç gereç ve silahlar hâlâ durduklarına göre, ev sahibinin ölüme yenik düşmüş olduğu neredeyse kesindi. Bu durumda yapılması gereken ondan arta kalanları bulmak ve din kurallarına uygun bir şekilde toprağa vermekti. Günün ilk ışıklarıyla birlikte Pencroff ve iki arkadaşı evi incelemeye başladılar.

Ev, altı zamk ağacını barındıran küçük bir tepenin yamacına yapılmıştı. Evin ön cephesindeki ağaçların arasında baltalarla açılmış alandan denize kadar görülebiliyordu. Yıkılmaya yüz tutmuş tahta bir çitle çevrelenmiş küçük bir çimenlik, sol tarafına çayın ağzının açıldığı kıyıya doğru iniyordu.

Bu ev tahtadan yapılmıştı ve bu tahtaların bir geminin gövdesi ya da güvertesinden sökülmüş olduğu kolayca anlaşılıyordu. Bu durumda kontrolden çıkmış bir geminin adanın kıyılarına vurması, mürettebattan bir kişinin sağ kurtulması ve elindeki aletlerle geminin enkazından bu evi yapması mümkündü.

Gédéon Spilett'in evin etrafını dolaşırken muhtemelen kazaya uğramış bir geminin borda kaplamalarını oluşturan bir tahtanın üzerindeki yarı silinmiş şu harfleri görmesi üzerine, bu durum daha da kesinlik kazandı.

BR.TAN.A

"*Britannia*!" diye haykırdı Gazeteci'nin yanına çağırdığı Pencroff, "bu gemilerde sık kullanılan bir isim, ama İngiliz mi, yoksa Amerikan gemisi mi olduğunu söyleyemeyeceğim!"

"Bu, o kadar da önemli değil, Pencroff!"

“Gerçekten de önemli değil,” diye karşılık verdi Denizci, “mürettebatının kurtulan üyesi hâlâ sağsa, hangi ulusun vatandaşı olursa olsun, onu kurtaracağız! Ancak keşif gezimize başlamadan önce *Bonadventure*’e geri dönelim!”

Pencroff’un içini teknesiyle ilgili bir endişe kaplamıştı. Ya adada yaşayan birileri varsa, ya teknesini ele geçirmişlerse... Ancak gerçekleşmesi mümkün görünmeyen bu varsayımlara omuz silkti.

Yine de kahvaltısını yapmak için tekneye dönmesi Denizci’nin içini rahatlatacaktı. Zaten tamamıyla açılmış olan yol uzun değildi, en fazla bir mildi. Bunun üzerine yeniden yola koyularak, bakışlarıyla aralarından yüzlerce keçi ve domuzun kaçarak uzaklaştığı ağaçları ve çalılıkları taradılar. Pencroff ve arkadaşları evden ayrıldıktan yirmi dakika sonra adanın doğu kıyısını gördüler ve kumlara derinlemesine saplanmış olan çapasının sıkıca tuttuğu *Bonadventure*’ün yanına ulaştılar.

Pencroff derin bir oh çekti. Ne de olsa, bu tekne onun çocuğu gibiydi, sık sık, nedenli nedensiz endişelenmek babaların hakkıydı.

Tekneye çıktılar, kendilerini akşamın geç saatlerine kadar tok tutacak bir yemek yediler, sonra keşif gezisine yeniden başlayarak çevreyi büyük bir titizlikle incelemeye koyuldular.

Sonuç itibarıyla adanın yegâne sakininin ölüme yenik düşmüş olması mümkündü. Zaten Pencroff ve arkadaşları bir canlıdan çok bir ölünün izlerinin bulmaya çalışıyorlardı! Ancak çabaları boşunaydı, günün ilk yarısında adacığın ağaç kümeleri arasında yapılan araştırmalar bir sonuç vermemişti. Kazazede ölmüşse, şimdiye kadar cesedinden tek bir parça dahi kalmayacağını kabul etmek gerekirdi, yırtıcı hayvanların onu iliklerine kadar yiyip bitirdiklerine hiç şüphe yoktu.

“Sabah günün ilk ışıklarıyla yola koyulacağız,” dedi Pencroff öğleden sonra saat ikiye doğru bir süre dinlenmek için ağaçların

gölgesine uzanan iki arkadaşına.

"Kazazedeye ait olan eşyaları götürmemizde bir sakınca olmayacağını düşünüyorum," diye ekledi Harbert.

"Ben de öyle düşünüyorum," diye karşılık verdi Gédéon Spilett, "bu silahlar, bu araç gereç Granite-house'un alet takımlarını ve cephaneliklerini zenginleştirecek. Yanılmıyorsam, barut ve kurşun stokları hiç de yabana atılacak gibi değil."

"Evet," diye yanıtladı Pencroff, "ayrıca Lincoln Adası'nda bulunmayan şu domuzlardan bir, iki çift yakalamayı da ihmal etmeyelim..."

"Bize eski ve yeni kıtanın tüm sebzelerini verecek olan tohumları toplamayı da unutmayalım."

"Bu durumda, işimize yarayacak şeyleri toparlamak için Tabor Adası'nda bir gün daha kalmamız uygun olacak," dedi Gazeteci.

"Hayır, Bay Spilett," diye karşılık verdi Pencroff, "yarın günün doğuşuyla birlikte yola çıkmayı öneriyorum. Rüzgar batıya dönecekmiş gibi görünüyor, böylece gelirken olduğu gibi dönerken de sıkı bir rüzgarla yol almış olacağız."

"O zaman vakit kaybetmeyelim!" dedi Harbert ayağa kalkarak.

"Vakit kaybetmeyelim," diye karşılık verdi Pencroff. "Harbert, siz bizden iyi bildiğiniz tohumlarla meşgul olun. Bu arada biz Bay Spilett'Ie birlikte domuz avına çıkacağız, Top burada olmasa bile birkaçını yakalamayı başaracağımızı ümit ediyorum!"

Bunun üzerine Harbert adacığın ekili topraklarına uzanan patikaya yönelirken, Denizci ve Gazeteci ormana geri döndüler.

Domuz ırkının birçok türü önlerinde kaçışıyordu, oldukça çevik olan bu hayvanlar kimseyi yanlarına yaklaştırmaya niyetli gibi görünmüyorlardı. Yine de yarım saatlik bir takipten sonra sık bir koruluktaki yuvalarına doğru kaçmaya çalışan bir çifti ele geçirmeyi başarmışlardı ki, birkaç yüz adım kuzeyde çığlıklar yankılanmaya başladı. Bu haykırışlara insan sesine hiç benzemeyen boğuk hırıltılar karışıyordu.

Onları bağlayacak ipleri hazırlayan Denizci'nin Gédéon Spilett ile birlikte ayağa fırlamasını fırsat bilen domuzlar kaçtı.

"Bu Harbert'ın sesi!" diye haykırdı Pencroff

Denizci' ve Gazeteci derhal tüm hızlarıyla haykırışların geldiği yöne doğru koştular.

Süratli davranmakla iyi etmişlerdi, çünkü genç çocuğun patikanın dönemecindeki açıklığın kenarında, kendisini öldürmeye çalışan ve devasa bir maymuna benzeyen vahşi bir yaratık tarafından yere serildiğini görmüşlerdi.

Bu yaratığın üzerine çullanmak, onu yere devirerek sıkıca bağlamak Pencroff ve Gédéon Spilett'in yalnızca birkaç saniyesini almıştı. Direnmesine rağmen, Herkül'ü aratmayan bir güce sahip olan Pencroff'a ve ondan aşağı kalmayan Gazeteci'ye karşı koyamayan yaratık hiç kıpırdayamayacak kadar sağlam bağlanmıştı.

"Bir şeyin var mı, Harbert?" diye sordu Gédéon Spilett.

"Hayır! Hayır!"

"Ah! Bu maymun seni bir yaralasaydı!.." diye haykırdı Pencroff.

"O bir maymun değil!" diye yanıtladı Harbert.

Bu sözler üzerine Pencroff ve Gédéon Spilett o sırada yerde uzanmış halde bulunan bu ilginç yaratığa baktılar.

Gerçekten de bu bir maymun değildi! Bu insana benzeyen bir yaratık, dahası bir insandı! Ama ne insan! Sözcüğün en ürkütücü anlamıyla bir vahşiye benzeyen bu adam, tamamıyla yabanileşmiş gibi görünüyordu!

Diken diken olmuş saçları birbirine karışmış, bakımsız sakalı göğsüne kadar inmiş, neredeyse çıplak olan bedeni yalnızca belini saran yırtık pırtık bir bezle örtülmüştü, vahşi bir ifadeyle bakan gözleri, iri elleri, upuzun tırnakları, maun rengi teni ve boynuzdan yapılmışa benzeyen meşin gibi sert ayaklarıyla sefil bir yaratığı andırsa da onu insan olarak adlandırmak

gerekiyordu! Yine de bu bedende hâlâ bir ruhun mu, yoksa hayvani bir içgüdünün mü yaşadığını sormak yerinde olurdu!

"Bunun bir insan ya da bir zamanlar bir insan olduğuna emin misiniz?" diye sordu Pencroff Gazeteci'ye.

"Ne yazık ki! Buna hiç şüphe yok," diye yanıtladı Gédéon Spilett.

"O halde bu, kazazede olmalı?" dedi Harbert.

"Evet," diye karşılık verdi Gazeteci, "ama bu bahtsızda insanlık namına hiçbir şey kalmamış!"

Gazeteci doğru söylüyordu. Bir zamanlar medeni bir insan olsa bile, yalnızlık kazazedeyi vahşileştirmiş, daha da kötüsü onu bir orman adamı haline getirmişti. Etoburların çiğ etleri parçalamaya yarayan dişleri kadar keskin dişlerinin arasından, genzinden kopup gelen boğuk hırıltılar yayılıyordu. Hiç şüphesiz hafızasını uzun zaman önce kaybetmiş olmalıydı ve yine uzun zamandan beri alet ve silah kullanmayı, ateş yakmayı unutmuş olmalıydı! Çevik bir bedene sahip olduğu hemen fark ediliyor, ancak fiziki yetilerini geliştirirken ahlaki değerlerini kaybettiği anlaşılıyordu!

Gédéon Spilett onunla konuşmaya çalışsa da anlamamış, hatta duymamış gibi görünüyordu... Yine de gözlerinin içine dikkatle bakan Gazeteci, sağduyusunu henüz tamamıyla kaybetmemiş olduğunu hissetti.

Bununla birlikte tutsak hiç çırpınmıyor, bağlarını koparmak için herhangi bir gayret göstermiyordu. Kendine benzeyen bu adamların varlığı onu şaşırtmış' mıydı? Beyninin bir köşesinde, bir zamanlar insan olduğuna dair gizli kalmış bir anı canlanıyor muydu? Serbest kalsa kaçmayı mı deneyecek, yoksa olduğu yerde kalacak mıydı? Bunu bilmek mümkün değildi ve şu an için öğrenmeye çalışmak da anlamsızdı.

"Geçmişte kim olduğuna ya da gelecekte neye dönüşebileceğine bakmaksızın, onu Lincoln Adası'na götürmek

bizim görevimiz!" dedi, bu zavallı yaratığı dikkatle inceleyen Gédéon Spilett.

"Evet! evet!" diye karşılık verdi Harbert, "Belki de gerekli özen gösterilirse, bazı zeka parıltıları uyandırabiliriz!

"Ruh ölmez," dedi Gazeteci, "Tanrı'nın yarattığı bu varlığı içinde bulunduğu durumdan kurtarmak büyük bir kefaret olacak!"

Pencroff kafasını şüpheli bir ifadeyle sallıyordu.

"Ne olursa olsun, bunu denemek lazım," diye devam etti Gazeteci, "insanlık bunu gerektiriyor."

Gerçekten de bu, Hıristiyanlığa inanmış, uygar insanların göreviydi. Üçü de bunu anlamıştı ve Cyrus Smith'in bu davranışlarım onaylayacağını biliyorlardı.

"Onu bağlı mı tutacağız?" diye sordu Harbert.

"Ayaklarını gözersek, yürür mü dersiniz?" dedi Harbert.

"Deneyelim," diye yanıtladı Pencroff.

Tutsağın ayaklarını bağlayan ipler çözülse de kollarındaki ipler hâlâ sıkıca bağlıydı. Kendiliğinden ayağa kalktığında kaçmaya hiç de niyetli değilmiş gibi görünüyordu. Donuk bakışlarını duygusuz bir ifadeyle yanında yürüyen bu üç kişiye yönelttiğinde, onların türdeşi ya da en azından bir zamanlar türdeşi olduğunu anımsadığını belli eden bir ifadeye rastlanmıyordu. Dudaklarının arasından sürekli bir fısıltı yayılan bu vahşi görünümlü yaratık, yine de karşı koymaya yeltenmiyordu.

Gazeteci'nin önerisi üzerine bu talihsiz insan evine götürüldü. Belki de kendine ait eşyaları görmek onu etkileyecekti! Belki küçük bir kıvılcım karanlıklar içindeki zihnini canlandıracak, sönmüş ruhunu aydınlatacaktı!

Ev uzakta değildi. Birkaç dakika içinde hepsi oradaydılar, ancak bilincini tamamıyla kaybetmiş gibi görünen tutsak hiçbir şey hatırlamadı!

Bu zavallının, bu derece yabanileşmiş olmasına bakılarak adacıktaki tutsaklığının eskilere dayandığını ve buraya geldiğinde bilinci yerinde olsa da yalnızlığın onu bu hale getirdiğini düşünmekten başka ne yapılabilirdi?

O sırada Gazeteci'nin aklına ateşin onun üzerinde olumlu bir etki yaratacağı düşüncesi geldi ve bir saniye içinde hayvanların bile dikkatini çekecek olan harlı bir ateş şömineyi aydınlattı.

İlk başta alevlerin görüntüsüyle ilgilenirmiş gibi görünen bu bahtsız, kısa bir süre sonra bakışlarındaki canlılık sönmüş bir halde geri çekildi.

Hiç kuşku yok ki, en azından şu an için yapılacak tek şey onu *Bonadventure*'e götürmekti, öyle de yaptılar ve orada Pencroff'un gözetimine bırakıldı.

İşlerini tamamlamak için adacığa dönen Harbert ve Gédéon Spilett, birkaç saat sonra beraberlerinde aletler, silahlar, sebze tohumları, av etleri ve iki çift domuzla birlikte kıyıya geri geldiler. Her şeyin tekneye yüklenmesinin ardından, *Bonadventure* ertesi sabah suların yükselmesiyle hareket etmeye hazır hale gelmişti.

Ön kamaraya yerleştirilen tutsak, orada tıpkı sağır ve dilsiz gibi hiç sesini çıkarmadan sakin bir şekilde bekledi.

Pencroff ona yemek getirse de o kendisine sunulan pişmiş eti geri çevirdi, hiç şüphe yok ki, bu onun damak tadına uygun bir yiyecek değildi. Denizci'nin Harbert'ın avladığı ördeklerden birini göstermesiyle avın üzerine atlaması, onu hayvani bir açgözlülükle yiyip bitirmesi bir olmuştu.

"Düzeleceğine inanıyor musunuz?" diye sordu Pencroff kafasını sallayarak.

"Belki," diye karşılık verdi Gazeteci. "Göstereceğimiz ilgi onu etkileyebilir, ne de olsa bu hale gelmesinin nedeni yalnız kalması, ama artık hiç yalnız kalmayacak!"

"Zavallı adamın uzun süredir bu halde yaşadığına hiç şüphe

yok!" dedi Harbert.

"Belki de," diye yanıtladı Gédéon Spilett.

"Kaç yaşında olabilir?" diye sordu genç çocuk.

"Bunu söylemek oldukça zor," diye karşılık verdi Gazeteci, "çünkü yüzünü kaplayan gür sakallarının ardındaki hatlarını seçebilmek mümkün değil, ancak pek de genç sayılmaz, sanırım en az elli yaşlarında olmalı." "Bay Spilett, gözlerinin kaş kemerlerinin altına ne kadar derinlemesine gömülmüş olduğunu fark ettiniz mi?" diye sordu genç çocuk.

"Evet Harbert, ama eklemek isterim ki, şu an için onun insan olduğuna inanmamızı sağlayan en önemli kanıtlar da onlar."

"Bakalım, neler olacağını göreceğiz," diye araya girdi Pencroff, "Bay Smith'in yabanimiz hakkında ne düşüneceğini çok merak ediyorum. Bir insan bulmaya gittik ve bir yaratıkla geri dönüyoruz! Neyse, elimizden gelen bu!" Gece boyunca tutsağın uyuyup uyumadığını kimse bilmiyordu. İpleri çözülmüş olmasına rağmen, yine de hiç kıpırdamamıştı. Tıpkı yakalanmanın şokuyla önce hiç tepki vermeyip ve öfkesini sonradan gösteren yırtıcı hayvanlara benziyordu.

15 Ekim sabahı güneşin doğuşuyla Pencroff'un önceden bildirmiş olduğu hava değişikliği gerçekleşti. Kuzeybatıdan esmeye başlayan rüzgar *Bonadventure*'un geri dönüşü için elverişliydi, ancak aynı zamanda rüzgar giderek sertleşiyordu, bu da yolculuğun zorlu geçmesine yol açabilirdi.

Sabah beşte demir alındı. Büyük yelkeninin camadanlarını fora eden Pencroff, rotasını doğu-kuzeydoğuya çevirerek Lincoln Adası istikametinde yol almaya başladı.

Yolculuğun ilk günü boyunca önemli bir olay yaşanmadı. Ön kamaradaki tutsak sakin bir şekilde bekliyordu, denizci olduğu için denizin çalkantıları onda iyileştirici bir etki yaratmış gibi görünüyordu. Zihninde eski mesleğiyle ilgili anılar canlanabilecek miydi? Ne olursa olsun, oldukça sakin

gözüküyordu, bu sükunet umutsuzluktan çok şaşkınlıktan kaynaklanıyor gibiydi.

16 Ekim günü daha da kuzeyden esmeye başlayan rüzgarın giderek sertleşmesiyle hava dalgaların üzerinde inip kalkan *Bonadventure* için elverişsiz bir hal aldı. Kandilisayı elinden bırakmayan Pencroff, teknenin pruvasını şiddetle döven denizin halinden endişelenmeye başlasa da bunu arkadaşlarına belli etmiyordu. Hiç kuşku yok ki, rüzgarın yönü değişmezse, dönüş yolunda Tabor Adası'na gidiştekinden daha fazla zaman harcayacaktı.

Gerçekten de *Bonadventure*'ün yola çıkışının üzerinden kırk sekiz saat geçmiş olmasına rağmen, 17'si sabahı teknenin adanın açıklarında olduğunu gösteren hiçbir belirti yoktu. Zaten hızın ve yönün sürekli olarak değişmesi nedeniyle katedilen yolun tahmini olarak hesaplanması olanaksızdı.

Yirmi dört saat sonra ufukta hâlâ bir kara parçası belirmemişti. Rüzgar büyük bir şiddetle esiyor, deniz kabarmaya devam ediyordu. Dalgaların üzerinden aştığı yelkenlerin manevrasını süratle gerçekleştirerek camadanları fora etmek ve sık sık ıskotaları değiştirmek gerekiyordu. Hatta ayın 18'inde teknenin dev bir dalgayla sarsılması sırasında yolcular önceden tedbir alarak kendilerini güverteye bağlamamış olsalardı, denizin derinliklerinde kaybolup gideceklerdi.

Dalgalarla boğuşmakta olan Pencroff ve yol arkadaşları, bu vesileyle denizcilik içgüdüsü ağır basmışçasına ambar ağzından fırlayan tutsaktan umulmadık bir yardım aldılar, güverteyi kaplayan suların bir an önce boşalması için eline geçirdiği bir kalasla küpeşteyi kırarak teknenin kurtulmasını sağlayan bu eski denizci, sonra hiçbir şey söylemeden kamarasına geri döndü.

Bu durum karşısında hayretler içinde kalan Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett onun işine karışmamışlardı.

Ancak durum giderek kötüleşiyordu, Denizci, yönünü yeniden bulmasının olanaksız gibi göründüğü bu uçsuz bucaksız okyanusun ortasında yollarını kaybetmiş olduklarına inanmaya başlıyordu!

18 Ekim'i 19'una bağlayan gece karanlık ve soğuktu. Yine de saat on bire doğru rüzgarın yumuşamasıyla çalkantılar duruldu ve daha az sarsılmaya başlayan *Bonadventure*'ün hızı giderek arttı. Üstelik tekne denizin şiddetine iyi dayanıyordu.

Bir saatlik uykuyu bile akıllarından geçirmemiş olan Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett, büyük bir titizlikle ufku gözlemliyorlardı. Çünkü ya fazla uzakta olmayan Lincoln Adası güneşin doğmasıyla belirecek ya da rüzgarın etkisiyle akıntılara sürüklenen *Bonadventure*'ün hangi yöne doğru ilerlediğini belirlemek imkansız hale gelecekti.

Pencroff son derece endişeli olsa da ümidini kaybetmiyordu, çünkü önceden karşılaşmış olduğu zor koşullar kişiliğini güçlendirmişti, dümenin başına oturmuş, bakışlarıyla hiç durmadan kendilerini çevreleyen bu zifiri karanlığı delip geçmeye çalışıyordu.

Saat ikiye doğru aniden ayağa fırladı: "Ateş! Bir ateş!" diye haykırdı.

Gerçekten de kuzeydoğu yönünde, yirmi mil ötede parlak bir ışık beliriyordu. Lincoln Adası oradaydı ve hiç kuşku yok ki, Cyrus Smith'in yakmış olduğu bu ateş izlenecek yolu gösteriyordu.

Biraz fazla kuzeye yönelmiş olan Pencroff yönünü değiştirerek burnunu ufkun üzerinde iri bir yıldız gibi parlayan bu ateşe verdi.

XV

Bonadventure, dört günlük bir yolculuğun ardından 20 Ekim sabahı saat yedide, Mercy'nin ağzındaki kumsala yavaşça yanaştı.

Kötü hava koşullarından ve arkadaşlarının geri dönmelerinin gecikmesinden oldukça endişelenen Cyrus Smith ve Nab şafağın ilk ışıklarıyla Grande-Vue Yaylası'na çıkmışlardı ve nihayet onca gecikmenin ardından geri gelen tekneyi fark etmişlerdi!

"Tanrıya şükürler olsun! İşte geliyorlar!" diye haykırmıştı Cyrus Smith.

Nab'a gelince, büyük bir sevinç içinde kendi etrafında ellerini çırparak dans ederken, "Oh! Efendim!" diye bağırıyordu. Pandomim en dokunaklı söylevlerden bile daha etkiliydi.

Bonadventure'ün güvertesindeki kişileri sayarken Mühendis'in aklına ilk gelen, Pencroff'un Tabor Adası'ndaki kazazedeyi bulamadığı ya da bu bahtsızın adasını terk ederek yeni bir hapishaneye yerleşmeyi reddettiği olmuştu.

Bonadventure'ün güvertesinde Pencroff, Gédéon Spilett ve Harbert'tan başka kimse görünmüyordu.

Teknenin kıyıya yanaştığı sırada Mühendis ve Nab oradaydılar, yolcular kumsala ayak basmadan önce Cyrus Smith onlara şöyle sesleniyordu:

"Gecikmeniz bizi çok endişelendirdi, dostlarım! Başınıza bir felaket mi geldi?"

"Hayır," diye yanıtladı Gédéon Spilett, "tam tersine, her şey

harikaydı. Size hepsini anlatacağız."

"Yine de," dedi Mühendis, "üç kişi döndüğünüze göre, araştırmalarınızdan bir sonuç alamadınız?"

"Sözünüzü geri alın, Bay Cyrus," diye karşılık verdi Denizci, "dört kişiyiz!"

"Kazazedeyi bulabildiniz mi?"

"Evet."

"Onu da getirdiniz mi?"

"Evet."

"Sağ mı?"

"Evet."

"Peki ama nerede? Kimmiş?"

"Bir insan," diye yanıtladı Gazeteci, "ya da daha doğrusu bir zamanlar insanmış! İşte Cyrus, söyleyebileceğimiz bu!"

Mühendis yolculuk sırasında yaşanan olaylardan haberdar edildi. Araştırmaların hangi koşullar altında sürdürüldüğü, adacığın uzun süredir terk edilmiş bir halde bulunan tek evinin nasıl keşfedildiği ve nihayet artık bir insana benzemeyen kazazedenin nasıl yakalandığı bir bir anlatıldı.

"Ama," diye ekledi Pencroff, "onu buraya getirmekle iyi mi yaptık bilemiyorum?"

"Elbette iyi yaptınız, Pencroff!" diye karşılık verdi Mühendis.

"Peki bu talihsiz adamın bilinci yerinde değil?"

"Şu an için öyle olabilir," diye yanıtladı Cyrus Smith "oysa birkaç ay önce bu zavallı tıpkı bizim gibiydi. Hem içimizden son sağ kalanın bu adada uzun süre yalnız yaşaması halinde başına neler gelebileceğini kim bilebilir? Yalnız kalanın işi zordur dostlarım, bu zavallıyı bu halde bulduğunuza göre, yalnızlık yıkıcı etkisini çabuk göstermiş!

"Ama, Bay Cyrus," dedi Harbert, "bu bahtsızın yalnızca birkaç ay içinde bu derecede yabanileştiğini düşünmenizin sebebi nedir?" "Çünkü bulduğumuz pusula yakın bir tarihte yazılmıştı,"

diye yanıtladı Mühendis, “ve bu pusulayı ondan başkası yazmış olamaz.

“Tabii bu adamın daha önceden ölmüş bir arkadaşı tarafından yazılmamışsa,” dedi Gédéon Spilett.

“Bu imkansız, sevgili dostum Spilett.” “Ama neden?” diye sordu Gazeteci.

“Çünkü o durumda pusulada iki kazazededen söz edilirdi,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “oysa pusulada yalnız bir kişiden bahsediliyor.” Birkaç sözcükle yolculuk sırasında yaşananları anlatan Harbert, özellikle fırtınanın en şiddetli anında bilinci bir an için yerine gelen tutsağın yeniden eski denizcilik günlerine geri dönmesinin üzerinde durdu.

“Güzel, bu olayı önemli bulmakta haklısın Harbert. Umutsuzluktan bu hale düşmüş olan bu bahtsızın iyileşemeyecek durumda olduğuna inanmıyorum. Burada türdeşleriyle birlikte olacak ve hâlâ bir ruh taşıdığına göre, bu ruhu kurtaracağız!”

Tabor Adası kazazedesi, Mühendis’in şefkat dolu yaklaşımı ve Nab’ın şaşkın bakışları arasında *Bonadventure*’ün ön kamarasından çıkarıldı ve ayağını karaya basar basmaz kaçmaya kalkıştı.

Ama Cyrus Smith ona yaklaşarak elini otoriter bir ifadeyle omzuna koydu ve büyük bir şefkatle ona baktı. Bu bir anlık otoriteyi hemen algılayan talihsiz adam, yavaş yavaş sakinleşti, gözlerini indirdi, boynunu eğdi ve hiçbir direnç göstermedi.

“Zavallı terk edilmiş!” diye mırıldandı Mühendis.

Cyrus Smith onu dikkatle inceledi. Görüntüsüne bakılarak bu zavallının insanlıkla hiç alakası kalmadığı söylenebilirdi, bununla birlikte Cyrus Smith adamın bakışlarında, daha önce Gédéon Spilett’in da fark ettiği bir zeka parıltısını yakaladı.

Terk edilmiş adamın ya da daha doğrusu Bay Meçhul’un - çünkü bundan böyle arkadaşları ondan bu şekilde söz etmek

istiyorlardı- Granite-house'un kaçmayı başaramayacağı odalarından birinde kalmasına karar verildi. Odaya hiç güçlük çıkarmadan yerleşti ve gösterilecek özen sayesinde, belki bir gün Lincoln Adası halkına bir yenisi daha eklenecekti.

Cyrus Smith, açlıktan ölmek üzere olan Gazeteci, Harbert ve Pencroff için Nab'ın aceleyle hazırladığı yemek boyunca, adacığa yapılan keşif gezisi sırasında yaşanan olayları en ufak ayrıntısına kadar anlattırdı. *Britannia* isminin Bay Meçhul'ün Amerikalı ya da İngiliz olduğunu kanıtladığı konusunda arkadaşlarıyla hemfikirdi, ayrıca Mühendis bu bakımsız sakalların gerisinde, bu çalı gibi saçların altındaki yüzde Anglosakson ırkına özgü hatları seçebilmeyi başarmıştı.

"Ancak," dedi Gédéon Spilett, Harbert'a, "bize bu vahşiyle nasıl karşılaştığını anlatmadın ve tam zamanında yardımına yetişmeseydik, seni boğacak olmasının dışında hiçbir şey bilmiyoruz!"

"İnanın bunu anlatmak çok can sıkıcı," diye karşılık verdi Harbert. "Sanırım sebze tohumlarını topluyordum, birden upuzun bir ağaçtan düşen kar yığınını andıran bir ses duydum. Daha arkamı henüz dönmüştüm ki, muhtemelen bir ağacın tepesine tünemiş olan bu zavallı, size birimini söyleyemeyeceğim kadar kısa bir zaman dilimi içinde üzerime çullandı ve Bay Spilett ile Pencroff yetişmeseydi..."

"Evlat!" dedi Cyrus Smith, "büyük bir tehlike atlatmışsın, ancak belki de böyle olmasaydı, bu zavallı sizden gizlenmeye devam edecek ve biz de yeni bir arkadaşa kavuşamamış olacaktık."

"Yani, Cyrus, onun yeniden bir insan haline getirmeyi başaracağınızı umuyor musunuz?" diye sordu Gazeteci.

"Evet", diye yanıtladı Mühendis.

Yemekten sonra Granite-house'dan ayrılarak kumsala geri dönen Cyrus Smith ve arkadaşları *Bonadventure*'ün yükünü

boşalttılar, silahları ve araç gereci inceleyen Mühendis, Bay Meçhul'ün kimliğini açığa çıkaracak tek bir ipucuna dahi rastlayamadı. Domuzların adacıktan getirilmesi Lincoln Adası'nda çok işe yarayacaktı, hayvanlar kolayca uyum sağlayacakları ağıla götürüldüler.

Barut ve kurşun içeren variller ile kapsül fitili paketleri Mühendis'i oldukça sevindirdi. Hatta Granite-house'un dışında ya da herhangi bir patlamanın hiç tehlike yaratmayacağı yukarı mağarada bir baruthane kurulmasına karar verildi. Piroksil üretiminin sürdürülmesi gerekiyordu, çünkü harika sonuçlar alınan bu maddenin yerine sıradan barutu kullanmanın hiçbir mantığı yoktu.

Teknenin yüklerinin indirilmesi işlemi tamamlandığında,

"Bay Cyrus," dedi Pencroff, "tedbirli davranarak *Bonadventure*'ü daha güvenli bir yere demirlememiz gerektiğini düşünüyorum."

"Mercy'nin ağzı sizin için uygun değil mi?" diye sordu Cyrus Smith

"Hayır, Bay Cyrus," diye yanıtladı Denizci. "Günün yarısını kumların üzerinde geçirmesi tekneyi yıpratıyor. Bildiğiniz gibi bu sağlam tekne, dönüş yolunda karşılaştığımız rüzgarın şiddetli darbelerine çok iyi dayandı.

"Nehrin içine doğru çeksek?

"Bu mümkün, Bay Cyrus, ancak nehir ağzından hiç korunak yok ve doğu rüzgarları estiğinde vuran dalgalardan *Bonadventure* çok zarar görecek."

"Peki o halde nereye demirlemek istiyorsunuz?"

"Port Ballon'a," diye karşılık verdi Denizci. "Kayalarla kaplı bu küçük koy, bana demirlemek için en uygun yermiş gibi görünüyor."

"Biraz uzak değil mi?

"Peh! Granite-house'dan en fazla üç mil uzakta ve oraya

dümdüz giden güzel bir yolumuz var!"

"Tamam Pencroff, *Bonadventure*'ünüzü oraya götürün," diye yanıtladı Mühendis, "yine de onun gözümüzün önünde olmasını tercih ederim. Zamanımız olduğunda tekneye küçük bir liman yapmamız gerekecek."

"Mükemmel!" diye haykırdı Pencroff. "Feneri, dalgakıranı ve onarım havuzu olan bir liman! Ah! Bay Cyrus, sizinle her şey çok kolay oluyor!"

"Evet, yürekli dostum Pencroff," diye karşılık verdi Mühendis, "ancak bana yardım etmeniz koşuluyla, çünkü işlerimizin büyük bir bölümü sizin çabalarınızla gerçekleşiyor!"

Böylece *Bonadventure*'deki yerlerini yeniden alan Harbert ve Denizci demir alarak yelkenleri açtılar ve açık denizden esen rüzgarın etkisiyle hızlı bir şekilde Griffe Burnu'na ulaştılar. İki saat sonra tekne Port Ballon'un dingin sularında dinleniyordu.

Bay Meçhul, Granite-house'da geçirdiği ilk günlerde vahşi doğasının değişeceğine dair bazı işaretler vermiş miydi? Bu kararmış zihnin derinliklerinde daha yoğun bir ışık beliriyor muydu? Ruhu sonunda bedenine geri dönüyor muydu? Evet, bu kesindi, hatta bazen

Gazeteci ve Cyrus Smith birbirlerine bu bahtsızın bilincini tamamıyla kaybedip etmediğini soruyorlardı.

Açık havaya ve Tabor Adası'nın kendisine sunmuş olduğu sınırsız özgürlüklere alışmış olan Bay Meçhul ilk başlarda öfkeli homurtular çıkarmış, hatta kendini Granite-house'un pencerelerinden birinden kumsala atacağından kaygılanılmıştı. Ancak zaman içinde sakinleşmesiyle hareketlerinde serbest bırakılmasına karar verildi.

Böylece umutlar canlanmaya başlamıştı. Şimdiden çiğ et yeme alışkanlığını unutan Bay Meçhul, adacıktakine göre daha insani bir beslenme tarzını kabul ediyor, *Borıadventure'de* yaptığı gibi kendisine sunulan pişmiş eti geri çevirmiyordu.

Bir gün uykuya dalmasını fırsat bilen Mühendis, yeleyi andıran ve ona vahşi bir görünüm veren saç ve sakalını kesmişti. Üzerini örttüğü yırtık pırtık kumaşı çıkararak ona uygun elbiseler giydirmişti. Gösterdiği özen sayesinde Bay Meçhul yeniden insan görünümüne kavuşmuş, hatta gözleri daha yumuşak bir ifadeyle bakmaya başlamıştı. Bir zamanlar zeka parıltılarıyla aydınlandığında, bu adamın yüzünün anlamlı bir güzelliğe sahip olduğuna hiç şüphe yoktu.

Her gün birkaç saat boyunca ona eşlik etme görevini Cyrus Smith üstlendi. Yanma gelerek dikkatini çekecek çeşitli işlerle uğraşıyordu. Bir kıvılcım bu ruhu yeniden canlandırabilir, zihninden geçen bir anı bilincinin yerine gelmesi için yeterli olabilirdi.

Fırtına sırasında *Bonadventure*'ün güvertesinde yaptıkları biliniyordu!

Mühendis yüksek sesle konuşmayı ihmal etmiyor, bu şekilde hem kulağına, hem de gözüne hitap ederek körelmiş duyularını canlandırmaya çalışıyordu. Zaman zaman arkadaşları da kendisine eşlik ettiğinde çoğunlukla bir denizciyi etkileyecek konulardan söz ediyorlardı. Bay Meçhul ara sıra söylenenlerle ilgilenirmiş gibi görünüyor, ada sakinleri de konuyu kısmen bile olsa anladığını düşünüyorlardı. Hatta bazen yüzü iç dünyasındaki çatışmaları dışa vururcasına acılı bir ifade alıyor, ancak sözcükler dudaklarından dökülecekmiş gibi görünse de konuşmuyordu.

Ne olursa olsun, bu zavallının suskun ve hüzünlü bir hali vardı! Peki bu sükunet yapmacık olabilir miydi? Hüzünlü olmasının nedeni tutsak düşmesine bağlanabilir miydi? Henüz bu soruları yanıtlamak mümkün değildi. Yalnızca bazı eşyaların yer aldığı sınırlı bir alanda, sonunda alışmak zorunda kalacağı ada sakinleriyle sürekli olarak temas halindeydi. İyi besleniyor, iyi giyiniyor, istediği her şey yerine getiriliyordu ve bunun doğal

sonucu olarak tavırları yavaş yavaş değişmeye başlıyordu. Peki, bu yeni yaşama ayak uydurabilmiş miydi? Yoksa onun durumuna tam olarak uyan bir sözcük kullanacak olursak "ehlileşen" bir hayvanın davranışlarını mı sergiliyordu? İşte Cyrus Smith'in yanıtlamak için acele ettiği soru buydu, yine de hastasını zorlamak istemiyordu! Evet, Bay Meçhul onun için yalnızca bir hastaydı! Sonunda iyileşebilecek miydi?

Bu nedenle Mühendis onun her hareketini inceliyor, deyim yerindeyse her an yakalamaya hazır bir halde ruhunu gözlüyordu!

Ada sakinleri, Cyrus Smith'in uyguladığı tedavinin her aşamasını içten duygularla izliyorlar, bu insanlık görevinde ona yardımcı oluyorlardı. Böyle bir uygulamanın başarılı olacağına pek de inanmayan Pencroff'un dışında, hepsi onun umudunu ve inancını paylaşmaya başlamışlardı.

Sessizliğini hiç bozmayan Bay Meçhul, oldukça etkilenmiş gibi göründüğü Mühendis'e karşı bir tür bağlılık hissediyordu. Bunun üzerine Cyrus Smith, onu bir zamanlar görmeye alışık olduğu okyanusun kıyısına ve hayatının onca yılını geçirdiği ormanların sınırına götürerek nasıl davranacağını öğrenmeye karar verdi.

"Ama," dedi Gédéon Spilett, "özgürlüğüne kavuştuğunda kaçmayacağını ümit edebilir miyiz?"

"Bunu denemek lazım," diye karşılık verdi Mühendis.

"Güzel!" dedi Pencroff. "Bu açıkgöz, temiz havayı ve önündeki geniş alanları gördüğünde, var gücüyle kaçacaktır!"

"Sanmıyorum," diye yanıtladı Cyrus Smith.

"Deneyelim," dedi Gédéon Spilett.

"Deneyelim," diye karşılık verdi Mühendis.

30 Ekim, Tabor Adası kazazedesinin Granite-house'daki tutsaklığının dokuzuncu günüydü. Hava güzeldi, parlayan güneşin ışınları adanın üzerine yayılıyordu.

Cyrus Smith ve Pencroff, Bay Meçhul'ün odasına girdiklerinde, onu pencerenin kenarına uzanmış bir halde gökyüzünü seyrederken buldular.

"Gelin, dostum," dedi Mühendis.

Bay Meçhul hemen ayağa kalktı. Bakışlarını Cyrus Smith'e yöneltti ve onu izledi, deneyin başarılı olacağına pek de inanmayan Pencroff arkadan geliyordu.

Kapıya vardıklarında, Cyrus Smith ve Pencroff onu asansöre bindirdiler. Nab, Harbert ve Gédéon Spilett onları aşağıda bekliyorlardı. Sepetin birkaç saniye içinde aşağı inmesiyle hepsi kumsalda toplandılar.

Ada sakinleri, Bay Meçhul un kendisini özgür hissetmesi için biraz uzaklaştıklarında, onun gözlerinde büyük bir canlılık parıltısıyla denize doğru birkaç adım attığını, ancak kaçmaya yeltenmediğini gördüler. Adacığa çarparak kumsalda yok olan dalgaları izliyordu.

"Şimdilik önünde yalnızca deniz var, bu kaçma arzusu uyandırmayabilir," dedi Gédéon Spilett.

"Evet," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "onu ormanın sınırına götürmek gerek. Orada deneyimizin sonuçları daha inandırıcı olacak."

"Zaten köprüler kapalı olduğu için kaçamayacak," dedi Nab.

"Oh!" dedi Pencroff, "O, Creek-Glycerine gibi bir çayı kolayca aşabilecek bir adam! Hem de bir sıçrayışta!"

- "Bunu göreceğiz," demekle yetinen Cyrus Smith, gözlerini hastasından ayırmıyordu.

Bay Meçhul'ü Mercy'nin ağzına götürmek üzere hep birlikte nehrin sol kıyısı boyunca ilerleyerek Grande-Vue Yaylası'na ulaştılar.

Ormanın, yaprakları rüzgarla hafifçe titreyen ilk güzel ağaçlarının bulunduğu sınıra geldiklerinde, havayı kaplayan iç gıcıklayıcı kokuyu kendinden geçercesine içine çeken Bay

Meçhul derin derin iç geçirdi!

Ada sakinleri kaçmaya kalkışırsa, onu yakalamaya hazır bir halde geride bekliyorlardı.

Gerçekten de bu zavallının bacakları, kendisini ormandan ayıran çaya doğru atlamak üzere yay gibi gerilmişti... Ancak bir anda geri çekilerek yere kapandı, gözlerinden iri yaşlar boşalıyordu.!

“Ah!” diye haykırdı Cyrus Smith, “işte, ağladığına göre yeniden insan oldun!”

XVI

Evet! Talihsiz adam ağlamıştı! Hiç kuşku yok ki, zihninde bazı anılar canlanmış ve Cyrus Smith'in dediği gibi gözyaşlarına boğularak yeniden insani duygularına kavuşmuştu.

Onu bir süre kendi haline bırakan ada sakinleri, kendini özgür hissetmesi için biraz uzaklaştılar, ancak o kaçmak için bu fırsattan yararlanmayı aklından bile geçirmedi. Hemen ardından Cyrus Smith onu Granite-house'a geri götürmeye karar verdi.

Bu olaydan iki gün sonra Bay Meçhul yavaş yavaş ortak yaşama katılmaya istekli gibi görünmeye başladı. Söylenenleri duyduğu, anladığı ortadaydı, ancak ada sakinleriyle konuşmamakta hâlâ garip bir şekilde inat ediyordu, çünkü bir akşam kapısını dinleyen Pencroff, dudaklarından dökülen şu sözcükleri duymuştu: "Hayır! Burada! Ben! Asla!"

Denizci bu sözleri arkadaşlarına ilettiğinde, Cyrus Smith,

"Ona acı veren sırları olmalı!" dedi.

Tarım aletlerini kullanmaya başlayan Bay Meçhul, sebze bahçesinde çalışıyordu. Sık sık işine ara veriyor ve derin düşüncelere gömülüyordu, ancak Mühendis'in tavsiyesi üzerine herkes onun yalnız kalma isteğini anlayışla karşılıyordu. Ada sakinlerinden biri yanına yaklaştığında geri çekiliyor, göğsü ne kadar kederli olduğunu belli edercesine hıçkırıklarla sarsılıyordu!

Onu böylesine yiyip bitiren, duyduğu vicdan azabı mıydı? Bu mümkündü ve Gédéon Spilett, bir gün şu değerlendirmeyi

yapmaktan kendini alamadı:

“Konuşmuyorsa, sanırım söyleyecek çok önemli şeyleri var!”

Sabırlı olmak ve beklemek gerekiyordu.

3 Kasım günü yaylada çalışan Bay Meçhul, belini yere bırakarak işine ara vermişti, onu yakından izleyen Cyrus Smith, bir kez daha gözlerinden yaşlar boşaldığını gördü. Karşı konulmaz bir şefkat duygusuyla yanına giderek hafifçe koluna dokundu.

“Dostum, neyiniz var?” dedi.

Bay Meçhul bakışlarını kaçırdı, Cyrus Smith’in elini tutmaya çalışması üzerine sert bir şekilde geri çekildi.

“Dostum,” dedi Cyrus Smith sert bir sesle, “bana bakmanızı istiyorum!”

Bakışlarını Mühendis’e yönelten Bay Meçhul, onun etkisiyle hipnotize olmuş gibi görünüyordu. Kaçmak istedi. Ancak aniden yüz ifadesinin değişmesiyle gözlerinde şimşekler çakmaya başladı. Sözcükler dudaklarından dökülmeye çalışıyordu. Artık kendine hakim olamıyordu!... Sonunda kollarının kavuşturarak, boğuk bir sesle:

“Kimsiniz?” diye sordu Cyrus Smith’e.

“Sizin gibi kazazedeler,” diye karşılık verdi Mühendis, büyük bir heyecanla. “Sizi buraya, türdeşlerinizin arasına getirdik.”

“Türdeşler!... Benim türdeşim yok!” “Dostlarınızın arasındasınız...”

“Dostlar!... Benim! Dostlar!” diye haykırdı Bay Meçhul, kafasını ellerinin arasına saklayarak... “Hayır... asla... Beni bırakın! Beni bırakın!”

Sonra yaylanın denize yukardan bakan kenarına doğru kaçarak uzun süre hareketsiz kaldı.

Arkadaşlarının yanına dönen Cyrus Smith, onlara olup bitenleri anlattı.

“Evet! bu adamın hayatında önemli bir sır olmalı,” dedi Gédéon

Spilett, “ve öyle görünü yor ki, insanlığa geri dönmesi için vicdanıyla hesaplaşması gerekecek.”

“Buraya ne tür bir insan getirdik, bilmiyorum,” dedi Denizci. “Sırları varmış...”

“Saygı göstereceğimiz sırlar,” diye karşılık verdi sertçe Cyrus Smith. “Bir suç işlediyse, bunun karşılığını fazlasıyla ödedi ve bizim gözümüzde o cezasını çekmiş bir insandır.”

İki saat boyunca kumsalda, geçmişten -uğursuz bir geçmiş olduğuna hiç şüphe yoktu- gelen anılarla baş başa kaldı, ada sakinleri gözlerini ondan ayırmasalar da yalnız kalma isteğine saygı gösterdiler.

İki saat sonra bir karara varmış olarak Cyrus Smith’in yanına geldi. Gözleri döktüğü yaşlardan kıpkırmızı olmuştu, ama artık ağlamıyordu. Yüzü ürkek ve utanç dolu bir ifadeye bürünmüş, bakışlarını yere doğru yöneltmişti.

“Bayım,” dedi Cyrus Smith’e, “siz ve arkadaşlarınız İngiliz misiniz?”

“Hayır,” diye yanıtladı Mühendis, “biz Amerikalıyız.”

“Ah!” dedi Bay Meçhul ve şu sözcükleri mırıldandı,

“Bu daha iyi!”

“Ya siz, dostum?” diye sordu Mühendis.

“İngiliz,” diye yanıtladı hızla.

Sanki bu birkaç sözcük kendisini çok zorlamış gibi, şelaleden Mercy’e dek büyük bir huzursuzlukla katettiği kumsala doğru uzaklaştı.

Sonra bir süre Harbert’ın yanında kaldı, durdu ve boğuk bir sesle,

“Hangi aydayız?” diye sordu.

“Aralık,” diye yanıtladı Harbert.

“Ya hangi yıldayız?”

“1866.”

“On iki yıl! On iki yıl!” diye haykırdı. Sonra hızla yanından

ayrıldı.

Harbert, aralarında geçen konuşmaları arkadaşlarına iletti.

“Bu bahtsız ne ayı, ne de yılı biliyor!” dedi Gédéon Spilett.

“Evet!” diye ekledi Harbert, “On iki yıldır onu bulduğumuz adacıktaydı!”

“On iki yıl!” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Ah! Böylesine berbat koşullar altında geçen on iki yıl insana aklını kaybettirebilir!”

“Bu adamın Tabor Adası’na bir kaza sonucu gelmediğine inanmaya başladım, oraya işlediği bir suçtan dolayı bırakılmış olmalı,” dedi Pencroff.

“Haklı olabilirsiniz, Pencroff,” diye karşılık verdi Gazeteci, “durum böyleyse, bir gün onu almak için geri gelmeleri mümkündür!”

“Ama onu bulamayacaklar,” dedi Harbert.

“O halde,” dedi Pencroff, “onu geri götürmek gerekecek ve...”

“Dostlarım,” dedi Cyrus Smith, “tam anlamıyla emin olmadan, bu konunun ayrıntılarına girmeyelim. Bu bahtsız, hangi suçu işlediyse işlesin, cezasını fazlasıyla çekmiş. Onu başından geçenleri anlatması için zorlamayalım! Hiç kuşku yok ki, zamanı geldiğinde bize olan bitenleri anlatacak, ne yapmamız gerektiğine o zaman karar vereceğiz. Zaten ülkesine geri dönmesinin kesin olup olmadığını yalnızca ondan öğrenebiliriz, ama bu konuyla ilgili bazı kuşkularım var!”

“Ama neden?” diye sordu Gazeteci.

“Çünkü belirli bir süre sonra serbest kalacağını bilse, o günü bekler ve bu pusulayı denize bırakmazdı. Hayır, türdeşlerini bir daha görmemek üzere, ölene dek bu adacıkta yaşamaya mahkum edildiği akla daha yakın geliyor!”

“Ancak,” dedi Denizci, “bir şeyi anlayamıyorum.”

“Neyi ?"

“Bu adamın Tabor Adası’na bırakılmasının üzerinden on iki yıl

geçtiyse, uzun yıllardır onu içinde bulduğumuz o yabani hayatı sürdürüyor olmalı!"

"Mümkündür," diye yanıtladı Cyrus Smith. "O zaman bu pusulanın yazılmasının üzerinden çok zaman geçmiş olmalı!"

"Kuşkusuz öyle... Yine de pusula yakın bir tarihte yazılmışa benziyordu!.."

"Aynca pusulayı taşıyan şişenin Tabor Adası'ndan Lincoln Adası'na gelmesinin yıllar süreceği nasıl kabul edilebilir?"

"Bu tamamıyla imkansız değil," diye karşılık verdi Gazeteci. "Uzun zamandır adanın açıklarında bulunması mümkün değil mi?"

"Hayır," diye yanıtladı Pencroff, "çünkü hâlâ yüzüyordu. Hatta bir süre kıyıda sürüklendikten sonra dalgalar tarafından açığa taşınmış olduğu bile kabul edilemez, çünkü her yanı kayalıklarla kaplı olan güney sahilinden parçalanmadan ayrılması imkan dahilinde değil!" "Gerçekten de öyle," diye karşılık verdi düşüncelere dalmış olan Cyrus Smith.

"Üstelik," diye ekledi Denizci, "pusula uzun yıllar önce yazılıp bu şişenin içine yerleştirilmiş olsaydı, nemden yıpranırdı. Oysa hiç de öyle görünmüyor, mükemmel bir şekilde muhafaza edilmiş olduğu anlaşılıyordu."

Denizci'nin saptaması çok doğruydu, ortada açıklanması mümkün olmayan bir durum vardı, çünkü ada sakinleri şişenin içinde bulduklarında pusula yakın bir tarihte yazılmış gibi görünüyordu. Dahası adanın enlem ve boylam derecelerini doğru bir şekilde bildiriyordu, bu da notu kaleme alanın hidrografi konusunda sıradan bir denizciden daha birikimli olduğunu gösteriyordu.

"Bir kez daha açıklanması mümkün olmayan bir olayla karşı karşıyayız," dedi Mühendis, "ama yeni arkadaşımızı konuşmaya zorlamayalım. İstediği zaman, dostlarım, onu dinlemeye hazır olacağız!"

Takip eden günlerde hiç konuşmayan Bay Meçhul yaylanın sınırlarını bir kez bile olsun terk etmedi. Bir saniye bile ara vermeden, hiç dinlenmeden toprakla uğraşıyor, ancak sürekli olarak ada sakinlerinden uzak duruyordu. Sık sık davet edilmesine rağmen, yemek saatlerinde Granite-house'a çıkmıyor, çiğ sebzelerle yetiniyordu. Hava karardığında kendisine ayrılmış olan odaya dönmüyor, oracıkta ağaçların altına uzanıyordu ya da hava kötüyse, kayaların arasındaki oyuklara sığınıyordu. Böylece Tabor Adası'nın ağaçları dışında barınacak bir yeri olmadığı günlerdeki gibi yaşamayı sürdürüyor ve alışkanlıklarını değiştirmek konusundaki çabaları sonuç vermeyen ada sakinleri sabırla bekliyorlardı. Ancak isteği dışında da olsa, korkunç itiraflarda bulunacağı gün kaçınılmaz bir şekilde yaklaşıyordu.

10 Kasım günü akşam sekize doğru karanlık çökmek üzereyken, Bay Meçhul aniden verandada toplanmış olan ada sakinlerinin karşısına çıktı. Garip bir şekilde parlayan gözleriyle eski günlerdeki vahşi görünümüne bürünmüştü.

Cyrus Smith ve arkadaşları, ürkütücü duyguların etkisiyle dişlerinin bir sıtmalı gibi takırdadığını gördüklerinde hayretler içinde kalmışlardı. Neyi vardı? Türdeşleriyle bir arada olmak, onun için katlanılmaz bir hale mi gelmişti? Bu dürüst ilişkiler içinde yaşamak onu sıkmış mıydı? İçini yabani bir şekilde yaşadığı günlerin özlemi mi kaplamıştı? Kopuk kopuk tümcelerle derdini anlatmaya başladığında, bu sorulara olumlu yanıtlar verilebileceğine inanılabilirdi.

"Neden buradayım?... Beni ne hakla adacığımdan alıp buraya getirdiniz?... Sizinle benim aramızda bir bağ olabilir mi?... Kim olduğu mu, neler yaptığımı, orada neden tek başına yaşadığımı biliyor musunuz?... Benim oraya ölmek üzere terk edilmemiş olduğumu size kim söyledi?-. Geçmişimde neler yaşadığımı, hırsızlık ya da cinayetten mahkum olup olmadığımı biliyor

musunuz?... Benim herkesten uzakta, vahşi bir hayvan gibi yaşamayı hak etmiş sefil, lanet bir yaratık olup olmadığımı biliyor musunuz?"

Ada sakinleri, kendine rağmen, ağzından bu yarım yamalak itirafların döküldüğü zavallıyı, lafını kesmeden dinliyorlardı. Onu sakinleştirmek isteyen Cyrus Smith'in yanına yaklaşması üzerine, hızla geri çekildi.

"Hayır! Hayır!" diye haykırdı. "Yalnızca tek bir şeyi öğrenmek istiyorum... Özgür müyüm?" "Özgürsünüz," diye karşılık verdi Mühendis.

'O zaman elveda!" diye haykırdı ve bir çılgın gibi oradan uzaklaştı.

Bunun üzerine Nab, Pencroff ve Harbert orman sınırına doğru koştular, ancak bir süre sonra tek başlarına geri döndüler.

"Onu kendi haline bırakmak lazım!" dedi Cyrus Smith.

"Asla geri dönmeyecek..." diye haykırdı Pencroff.

"Geri dönecek," diye karşılık verdi Mühendis.

Aradan günler geçmesine rağmen, Cyrus Smith, bu zavallının er geç geri döneceği konusundaki düşüncesini -bu bir önsezi miydi?- kararlı bir şekilde savunmaya devam etti.

"Bu, vicdan azabıyla yaralanmış ve yeni bir yalnızlığa katlanamayacak zorlu bir kişiliğin son isyanı," diyordu.

Bu arada Grande-Vue Yaylası'nda olduğu gibi, Mühendis'in bir çiftlik haline getirmeyi düşündüğü ağılda da çeşitli faaliyetler sürdürülüyordu. Harbert'ın Tabor Adası'ndan getirdiği sebzeler büyük bir titizlikle ekilmişti. Yayla, ada sakinlerinin ellerini işsiz bırakmayacak büyüklükte, bakımlı bir sebze bahçesi haline gelmişti. Her zaman yapılacak bir iş vardı. Sebze çeşitleri arttıkça, giderek gerçek bir ekin alanı halini alan ve çayırların yerini kaplamaya başlayan evlekleri genişletmek gerekiyordu. Ama adanın diğer bölümlerinde bol miktarda ot bulunduğu için yaban eşeklerinin aç kalmak gibi bir endişeleri olmamalıydı.

Zaten en doğrusu, çaylarla çevrelenmiş olan Grande-Vue Yaylası'nı bir bostana dönüştürmek, dörtayaklı ve dörtellilerin yağmalarına karşı korunmasına gerek olmayan çayırları ekin alanı olarak kullanmamaktı.

15 Kasım'da üçüncü hasat toplandı. On sekiz ay önce ilk buğday tohumunun ekildiği tarlanın kapladığı alan oldukça genişlemişti! İkinci hasattan elde edilen altı yüz bin tohum, bu kez dört bin teneke, yani beş yüz milyondan fazla tohum vermişti! Koloni artık buğday açısından oldukça zengindi, çünkü insanları ve hayvanları beslemek için gerekli olan ürünü her yıl düzenli bir şekilde alabilmek için on teneke tohum ekmek yeterliydi.

Hasadın ardından Kasım ayının son on beş günü ekmek yapma çalışmalarına ayrıldı.

Ellerinde un değil, yalnızca buğday vardı ve bir değirmen yapılması gerekiyordu. Cyrus Smith, motor gücü olarak Mercy'e dökülen ikinci şelaleden yararlanabilirdi, zaten ilk şelale tokaçlama işleminin yürütülmesi için gerekli hareket enerjisini sağlıyordu. Ancak uzun tartışmalardan sonra Grande-Vue Yaylası'nın yükseklerine basit bir yel değirmeni yapılmasına karar verildi. Her ikisini inşa etmek aynı derece de zor olacaktı, diğer yandan denizden gelen esintilere açık olan bu yaylada, rüzgârın eksik olmayacağı ortadaydı.

"Üstelik yel değirmeni daha sevimli olacak ve manzarayı daha da güzelliştirecek!" dedi Pencroff.

Böylece değirmen binasının ve mekanizmasının yapımı için gerekli ağaçların seçilmesine başlandı. Gölün kuzeyinde bulunan iri kumtaşlarını değirmen taşına dönüştürmek hiç de zor olmayacaktı. Kanatlara gelince, gerekli bezler balonun bitmez tükenmez bezinden elde edilecekti.

Cyrus Smith'in planları hazırlaması üzerine, değirmenin göl kıyısı yakınında bulunan kümesin biraz sağma yapılmasına

karar verildi. Binanın tamamı, rüzgârın esintilerine göre tüm mekanizmayı döndürecek şekilde iri çatmalara tutturulmuş bir eksene dayanıyordu.

Çalışma hızla tamamlandı. Nab ve Pencroff usta marangozlara dönüşmüşlerdi, zaten yapmaları gereken Mühendis'in planlarını uygulamaya geçirmekti. Sonunda kararlaştırılan yerde sivri çatısıyla gerçek bir gözcü kulübesini andıran, silindir şeklinde bir bina yükseldi. Kanatları oluşturan dört şasi, demir zıvana dilleri sayesinde eksen yatağına belli bir açıyla sağlam bir şekilde sabitlenmişti. İç mekanizmanın değişik bölümlerine gelince, hareketli ve sabit değirmen taşlarını içeren kutuyu, tohumların değirmen taşlarının üzerine düşmesini sağlayan ve üst kısmı geniş, alt kısmı dar, geniş bir gerdeli andıran serpini, tohumun geçişini düzenleyen salınımlı küçük tekneyi ve eleme işlemi sırasında buğdayın kepeğini ayırmaya yarayan eleği yapmak hiç de zor olmamıştı. Aletlerin yeterli olması sayesinde bu işlemler kolayca başarılmıştı, çünkü bir değirmenin parçalan aslında oldukça basit bir düzeneğe sahiptiler. Bu sadece bir zaman sorunuydu.

Herkesin katıldığı değirmen inşa çalışmaları 1 Aralık'ta tamamlandı.

Pencroff her zaman olduğu gibi yapıtından çok etkilenmişti ve değirmenin mükemmel bir şekilde çalışacağından emindi.

"Şimdi iyi bir rüzgar lazım bize, ilk ürünümüzü harika bir şekilde öğüteceğiz!" dedi.

"İyi bir rüzgar, kabul," diye yanıtladı Mühendis, "ama şiddetli bir rüzgar değil, Pencroff."

"Peh! Rüzgar şiddetli de olsa, bu sadece değirmenimizin daha hızlı dönmesini sağlar!

"Çok hızlı dönmesi gerekmiyor," diye karşılık verdi Cyrus Smith. "Deneylerle de kanıtlandığı gibi, bir değirmenin ürettiği en yüksek iş miktarına, kanatlarının bir dakikadaki dönme

sayısının, rüzgârın saniyedeki hızının altı katı olduğunda ulaşılıyor. Bu durumda saniyedeki hızı yirmi dört ayak olan ortalama bir rüzgar, kanatları dakikada on altı kez döndürecek, daha fazlasına da gerek yok."

"Çok doğru!" diye haykırdı Harbert, "kuzeydoğudan esen bu güzel rüzgar işimizi görecek!" Ada sakinleri, Lincoln Adası ekmeğinin ilk dilimini tatmakta acele ettiklerine göre, yel değirmeninin açılışını geciktirmenin bir anlamı yoktu. Bunun üzerine hemen o gün iki, üç teneke buğday öğütüldü ve ertesi gün birayla mayalanmasına rağmen, harika görünümlü bir somun, Granite-house'un masasının üzerindeki yerini almıştı. Herkesin büyük bir iştahla yediği bu ekmek mideleri bayram ettiriyordu!

Ama Bay Meçhul ortalıkta görünmemişti. Granite-house'un yakınındaki ormanı birçok kez dolaşan Gédéon Spilett ve Harbert ne ona, ne de ondan kalan herhangi bir ize rastlamışlardı. Uzun süren bu kayboluş onları ciddi bir şekilde kaygılandırıyordu. Hiç kuşku yok ki, Tabor Adası'nın emektar vahşisi Far-West'in av hayvanları bakımından bereketli ormanlarında yaşamakta güçlük çekmeyecekti, ancak eski alışkanlıklarına geri dönmesinden ve bu bağımsızlığın vahşi içgüdülerini canlandırmasından endişe duyulamaz mıydı? Yine de Cyrus Smith bir tür önseziyle kaçağın geri döneceğini söylemeye devam ediyordu.

"Evet, geri gelecek!" diye tekrarlıyordu, arkadaşlarının paylaşmadığı bir güven duygusuyla. "Bu bahtsız, Tabor Adası'ndayken yalnız olduğunun farkındaydı! Oysa burada türdeşlerinin kendisini beklediğini biliyor! Pişmanlık duyan bu zavallı, geçmiş yaşamının bir bölümünü anlattığına göre, tamamını anlatmak için geri dönecek ve o gün kolonimizin bir üyesi olacak!"

Gelişmeler Cyrus Smith'i haklı çıkaracaktı.

3 Aralık günü Grande-Vue Yaylası'ndan ayrılan Harbert, gölün güney kıyısına balık tutmaya gitmişti. Yanında silahı yoktu ve adanın bu bölümünde yırtıcı hayvanlara hiç rastlanmadığı için herhangi bir tedbir almaya gerek görmemişti.

O sırada Nab ve Pencroff kümeste çalışırlarken, Cyrus Smith ve Gazeteci sabun stokunun tükenmesi nedeniyle Peribacaları'nda soda üretiyorlardı.

Aniden çığlıklar yankılandı.

"İmdat! Yardım edin!"

Bir hayli uzakta olan Cyrus Smith ve Gazeteci'nin bu çığlıkları duymaları mümkün değildi. Son süratle kümesi terk eden Pencroff ve Nab göle doğru koştular.

Ancak kimsenin adanın bu bölümünde olduğunu tahmin etmediği Bay Meçhul, onlardan önce davranmış, yaylayı ormandan ayıran Creek-Glycerine'i aşarak karşı kıyıya geçmişti.

Harbert'ın karşısında Reptile Burnu'nda öldürdüğüne benzeyen korkunç bir jaguar vardı. Hiç beklemediği bir anda ortaya çıkan bu vahşi hayvanın karşısında bir ağaca yaslanmış dururken, tortop olan jaguar üzerine atılmaya hazırlanıyordu... Elindeki bıçaktan başka silahı olmayan Bay Meçhul, bu yırtıcı hayvana doğru yöneldiğinde, jaguar bakışlarını bu yeni rakibe yöneltti.

Dövüş kısa sürdü. Bay Meçhul oldukça kuvvetli ve usta bir dövüşçüydü. Vahşi hayvanın pençelerine aldırmadan, demirci makası gibi güçlü eliyle boğazını kavradı ve diğer elindeki bıçağı kalbine daldırdı.

Jaguar yere yığılınca, hayvanı ayağıyla iten Bay Meçhul dövüş alanından uzaklaşmak üzereyken ada sakinleri olay yerine ulaştılar. Adama sarılan Harbert haykırıyordu:

"Hayır! Hayır! Gitmeyeceksiniz!"

Cyrus Smith, kendisine doğru geldiğini gördüğünde kaşları çatılan Bay Meçhul'e yaklaştı. Yırtılmış ceketinin altındaki

omzundan akan kana hiç aldırmıyordu.

"Dostum," dedi Cyrus Smith, "size büyük bir minnet borcumuz var. Hayatınızı tehlikeye atarak evladımızı kurtardınız!"

"Hayatım!" diye mırıldandı Bay Meçhul. "Hayatımın ne önemi var ki? Bir hiç!" "Yaralandınız mı?"

"Önemli değil."

"Bana elinizi uzatır mısınız?"

Harbert'ın da kendisini kurtaran bu eli tutmaya çalışması üzerine kollarını kavuşturarak gözlerini kapatan Bay Meçhul, oradan kaçmak istermiş gibi görünüyordu. Ancak büyük bir güçlükle kendisine hakim olarak sertçe,

"Kimsiniz?" dedi, "ve benim için neler düşünüyorsunuz?"

Böylece ilk kez ada sakinlerinin başından geçenleri sormuş oluyordu. Belki de bu hikayeyi dinledikten sonra kendisininkini anlatacaktı?

Cyrus Smith, birkaç sözcükle Richmond'dan hareket ettiklerinden beri olan biteni, nasıl kurtulduklarını ve şu an için ellerinde bulunan kaynakları anlattı.

Bay Meçhul onu büyük bir dikkatle dinliyordu.

Sonra Mühendis ona arkadaşlarıyla birlikte toplam beş kişi olduklarından söz etti ve Lincoln Adası'na geldiklerinden beri en büyük sevinci, adacık dönüşünde yeni bir arkadaşa kavuştuklarında yaşadıklarını ekledi.

Bu sözler üzerine yüzü kızararak başını öne eğen Bay Meçhul'ün yüreği karmaşık duygularla kaplandı.

"Artık bizi tanıdığınıza göre," dedi Cyrus Smith, "elinizi uzatmak ister misiniz?"

"Hayır," diye karşılık verdi adam boğuk bir sesle, "hayır! Sizler dürüst insanlarsınız! Ya ben!..."

XVII

Bu son sözler ada sakinlerinin tahminlerini doğruluyordu. İnsanların gözünde cezasını çekmiş olarak kabul edilse de kendisini hâlâ affedemeyen bu zavallının geçmişinde karanlık bir dönem vardı. Ne olursa olsun, yaptıklarından pişmanlık duyan suçlu, vicdan azabı çekiyordu. Yeni dostları kendilerine uzatmasını istedikleri bu eli büyük bir içtenlikle sıkacaklardı, ancak elini bu dürüst insanlara uzatmaya layık görmüyordu! Yine de jaguar olayından sonra ormana geri dönmedi ve o günden sonra Granite-house'un çevresinden hiç ayrılmadı.

Bay Meçhul bir gün sırlarını açıklayacak mıydı? Gelecek günler bunu gösterecekti. Geçmişiyle ilgili sorular sorulmamasına ve ona karşı şüpheci yaklaşımlarda bulunulmamasına karar verildi.

Birkaç gün boyunca hayat her zamanki gibi devam etti. Cyrus Smith ve Gédéon Spilett kâh kimyacı, kâh fizikçi görevlerini birlikte yürütüyorlardı. Gazeteci, Mühendis'in yanından yalnızca Harbert'la birlikle ava gitmesi gerektiğinde ayrılıyordu, çünkü genç çocuğun ormana tek başına gitmemesi ve bunun için gerekli tedbirlerin alınması lazımdı. Granite-house'daki işlerinin yanı sıra, bir gün ahırda ya da kümeste, bir gün ağılda çalışan Nab ve Pencroff'a gelince, hiç boş durmadıkları söylenebilirdi.

Bay Meçhul onlardan ayrı çalışıyordu. Her zamanki alışkanlıklarını sürdürerek yemeklere katılmıyor, yayladaki ağaçların altında yatıyor, arkadaşlarının yanına hiç uğramıyordu. Onu kurtaran bu küçük topluluğa tahammül

edemiyor gibi görünüyordu!

"O halde neden türdeşlerinden yardım istedi? Neden o pusulayı denize bıraktı?" diye sordu Pencroff.

"Anlatacak," diye karşılık veriyordu Cyrus Smith sürekli olarak.

"Ne zaman?"

"Belki de düşündüğünüzden daha erken, Pencroff."

Gerçekten de itiraf günü yaklaşıyordu.

Cyrus Smith, 10 Aralık günü Granite-house'a geri dönüşünden bir hafta sonra Bay Meçhul'ün kendisine yaklaşarak sakin ve çekingen bir ifadeyle şunları söylediğine tanık oldu:

"Bayım, sizden bir talebim olacak."

"Sizi dinliyorum," diye karşılık verdi Mühendis," ancak öncesinde size bir sorum olacak."

Bu sözler üzerine yüzü kızaran Bay Meçhul bir an oradan uzaklaşmayı düşündü. Cyrus Smith hiç kuşku yok ki, geçmişiyle ilgili bir soru soracağını düşünen suçlunun yüreğinden geçenleri anladı.

Elini tutarak,

"Arkadaş," dedi, "biz sizin yalnızca arkadaşınız değil, dostunuzuz. Size bunu söylemek istiyordum, şimdi sizi dinliyorum."

Gözlerini elleriyle kapatan Bay Meçhul'ün tüm vücudu titremelerle sarsıldı ve bir süre tek bir söz bile edemedi.

"Bayım," dedi sonunda, "sizden bana bir iyilikte bulunmanızı rica edeceğim."

"Nedir?"

"Dört, beş mil ötede, dağın eteğinde evcil hayvanlar için bir ağılınız var. Bu hayvanların titiz bir bakıma ihtiyaçları var. Orada onlarla yaşamama izin verir misiniz?"

Cyrus Smith, birkaç saniye boyunca bu talihsiz adamı büyük bir acıma duygusuyla izledi. Sonra,

“Dostum,” dedi, “ağılda ancak hayvanlar için elverişli tezgahlar var...”

“Benim için yeterli, bayım.”

“Dostum,” diye devam etti Cyrus Smith, "sizi hiçbir konuda zorlamayacağız. Ağılda yaşamak istiyorsunuz. Kabul. Zaten Granite-house’un kapıları size her zaman açık olacak. Ancak madem ağılda yaşamayı düşünüyorsunuz, oraya rahat bir şekilde yerleşebilmeniz için gerekli hazırlıkları yapacağız.”

“Hiç önemli değil, bu haliyle de benim için uygun.”

“Dostum,” diye karşılık verdi, bu içten gelen hitap şeklinde kasıtlı olarak ısrar eden Cyrus Smith, “bu konuda neler yapmamız gerektiğine karar vermemize müsaade edeceksiniz!” “Teşekkürler, bayım,” diye karşılık verdi Bay Meçhul, oradan uzaklaşırken.

Mühendis derhal arkadaşlarını kendisine yapılan tekliften haberdar etti, bunun üzerine ağıla olabildiğince konforlu, ahşap bir ev yapılmasına karar verildi.

Ada sakinleri hemen o gün gerekli araç gereçle ağıla gittiler, bir hafta içinde ev konuğunu ağırlamaya hazır hale gelmişti bile. Ahırlara yirmi ayak mesafede olduğu için, o sırada sayıları sekseni bulan muflonları gözlemek kolay olacaktı. Yatak, masa, sandalye, dolap ve sandıktan oluşan birkaç mobilya üretilmesinin ardından ağıla silah, cephane ve gerekli aletler taşındı.

Yeni evinin yapım çalışmalarına hiç katılmamış olan ve bu işi ada sakinlerine havale etmiş bulunan Bay Meçhul, yayladaki çalışmalarını tamamlamak istiyordu. Onun sayesinde topraklar zamanı geldiğinde istendiği gibi ekilecek bir şekilde sürülmüştü.

20 Aralık akşamı ağıldaki hazırlıklar tamamlanmıştı. Mühendis evinin onu ağırlamaya hazır olduğunu bildirdi, Bay Meçhul de akşam yatmak için oraya gideceğini söyledi.

O akşam ada sakinleri, Granite-house’un büyük salonunda

toplanmışlardı. Saat sekizdi -arkadaşlarının onlardan ayrılacağı saat - Vedalaşmanın Bay Meçhul'ü üzeceğini düşünerek onu kendi haline bırakmaya karar vermiş ve tekrar Granite-house'a çıkmışlardı.

Sohbete başladıkları sırada kapı hafifçe vurulmuş ve hemen ardından içeri giren Bay Meçhul, doğrudan konuya girmişti:

"Baylar," dedi, "sizden ayrılmadan önce, başımdan geçenleri bilmenizin doğru olacağını düşünüyorum."

Cyrus Smith ve arkadaşları bu basit sözcüklerden oldukça etkilenmişlerdi.

Mühendis ayağa kalktı.

"Sizden hiçbir şey anlatmanızı istemiyoruz, dostum," dedi. "Susma hakkına sahipsiniz..."

"Konuşmam gerek."

"O zaman oturun."

"Ayakta duracağım."

"Sizi dinlemeye hazırız," diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Salonun yarı gölgeli bir köşesinde kollarını kavuşturmuş bir halde duran Bay Meçhul, boğuk bir sesle, konuşmakta zorlanan biri gibi öyküsünü anlatmaya başladığında dinleyicileri bir kez dahi sözünü kesmediler:

"20 Aralık 1854 günü İskoçyalı Lord Glenarvan'a ait buharlı gezi yatı *Duncan*, Avustralya'nın batı kıyısının 37. paralelle kesiştiği noktada yer alan Bemouilli Burnu'na demir atmıştı. Bu yatta Lord Glenarvan, eşi, İngiliz ordusundan bir binbaşı, bir Fransız coğrafyacı, bir genç kız ve genç bir çocuk bulunuyordu. Bu son ikisi, gemisi *Britannia* bir yıl önce batan Kaptan Grant'ın çocuklarıydı. John Mangles yönetimindeki *Britannia*'nın on beş kişiden oluşan bir mürettebatı vardı.

"Bu yatın o tarihte, Avustralya kıyılarında bulunmasının nedeni şuydu:

"Altı ay önce İngilizce, Almanca ve Fransızca olarak kaleme

alınmış pusulayı içeren bir şişe, *Duncan* tarafından İrlanda Denizinde bulunmuştu. Pusulada Kaptan Grant ve iki adamının kazadan sağ olarak kurtulduğu ve sığındıkları adanın koordinatları bildiriliyordu ancak enlem derecesi net bir şekilde okunsa da suyla silinmiş olan boylam derecesini anlayabilmek mümkün değildi.

"Enlem derecesi 37° 11' güneydi. Bu durumda, boylam derecesi bilinmediğine göre, otuz yedinci paralelle kesişen kıtaları ve denizleri tarayarak Kaptan Grant ve iki arkadaşının bulundukları yer saptanabilirdi.

"İngiliz amiralliğinin bu araştırmayı başlatmakta tereddüt göstermesi üzerine Lord Glenarvan, Kaptan'ı bulabilmek için her yolu denemeye karar verdi. Bu arada Mary ve Robert Grant onunla temasa geçmişlerdi. *Duncan* yatı Lord'un ailesinin ve Kaptan'ın çocuklarının da katılmak istedikleri uzun bir yolculuk için donatıldı. Glasgow'dan yola çıkan *Duncan,* Atlantik'e yönelerek Macellan Bogazı'nı aştıktan sonra, Pasifik kıyıları boyunca ilerleyerek pusulanın ilk yorumuna göre, Kaptan Grant'ın yerlilerin elinde tutsak olarak bulunduğu Patagonya'ya ulaştı.

"Yolcularını Patagonya'nın batı kıyısına indiren *Duncan,* onları doğu kıyısından geri almak üzere Corrientes Burnu'na doğru yola çıktı.

"37. paralel boyunca Patagonya'yı baştan başa kat eden Lord Glenarvan, Kaptan'a ait hiçbir ize rastlamadı, bunun üzerine 13 Aralık günü araştırmalarına okyanusta devam etmek üzere gemisiyle yeniden yola çıktı."

"Yolunun üzerindeki Tristan d'Acunha ve Amsterdam adalarında da herhangi bir ipucuyla karşılaşmayan *Duncan,* az önce de söylediğim gibi 20 Aralık günü Avustralya kıyısındaki Bemouilli Burnu'na ulaştı."

"Tıpkı Amerika'yı olduğu gibi Avustralya'yı da boydan boya

kat etmeyi düşünen Lord Glenarvan, gemisinden ayrıldı. Kıyıdan birkaç mil ötede bulunan bir çiftliğin İrlandalı sahibi yolculara büyük konukseverlik gösterdi. Bu İrlandalıya o kıyılara kadar gelmelerinin nedenini anlatan Lord Glenarvan, ona iki yıldan daha az bir süre önce, Avustralya'nın batı kıyılarında batan *Britannia* adlı üç direkli bir gemiden haberdar olup olmadığını sordu.

"Irlandalı bu kazadan söz edildiğini hiç duymamıştı, ama hizmetkarlarından biri herkesi şaşırtarak araya girdi ve şunları söyledi;

'Sayın Lordum Tanrıya şükredin. Kaptan Grant hâlâ yaşıyorsa, Avustralya'da olması gerekir.'

'Kimsiniz?' diye sordu Lord Glenarvan.

'Tıpkı sizin gibi bir İskoçyalı, Lordum,' diye yanıtladı bu adam, 'ben de Kaptan Grant'ın batan *Britannia*'daki yol arkadaşlarından biriyim.'

"Bu adamın adı Ayrton'dı. Gösterdiği belgelerle de kanıtladığı gibi *Britannia*'nın baştayfasıydı. Ancak geminin kayalıklara çarparak parçalanmasından sonra bir daha Kaptan Grant'ı görememiş, Kaptan ve tüm mürettebatın boğulduğunu düşünerek *Britannia*'dan sağ kurtulan tek kişinin kendisi olduğuna inanmıştı.

'Oysa,' diye ekledi, '*Britannia* Avustralya'nın batı değil, doğu kıyısında battı, pusulanın da belirttiği gibi Kaptan Grant hâlâ sağsa, Avustralyalı yerlilerin eline düşmüştür ve onu diğer kıyıda aramak gerekir.'

"Bu şekilde konuşan adamın içten bir sesi, güvenilir bakışları vardı. Söylediklerinden şüphe duyulamazdı. Bir yıldan beri yanında çalıştığı İrlandalı ona kefildi. Bu adama güvenen Lord Glenarvan, onun tavsiyelerine uyarak Avustralya'yı 37. paralel boyunca kat etmeye karar verdi. Lord Glenarvan, eşi, iki çocuk, binbaşı, Fransız, Kaptan Mangles ve birkaç tayfadan oluşan

küçük kafile Ayrton'ın rehberliğinde yola koyulmaya hazırlanırken, İkinci Kaptan Tom Austin yönetimindeki *Duncan,* Lord Glenarvan'ın talimatlarını bekleyeceği Melbourne'a gidecekti.

"23 Aralık 1854'te yola çıktılar."

"Ayrton'ın bir hain olduğunu belirtmenin zamanı geldi. Aslında *Britannia*'nın baştayfası olan bu adam, kaptanıyla tartıştıktan sonra mürettebatını ayaklanmaya ve gemiyi ele geçirmeye teşvik etmiş, 8 Nisan 1852'de Kaptan

Grant tarafından yerinde bir kararla Avustralya'nın batı kıyısına bırakılmıştı.

"Yani *Britannia*'nın başına gelenler hakkında hiçbir bilgiye sahip olmayan bu sefil adam, olan biteni Lord Glenarvan'ın hikayesinden öğrenmişti! Kaptan'ın onu terk etmesinden sonra Benjoyce adıyla kanun kaçaklarının lideri olmuştu ve hiç utanmadan kazanın doğu kıyısında meydana geldiğini söyleyerek Lord Glenarvan'ı oraya yönlendirmek istemesi, *Duncan*'ı orada daha kolay ele geçireceğini planlamasından kaynaklanıyordu. "

O sırada sesi titremeye başlayan Bay Meçhul konuşmasına bir an için ara verdi. Ancak biraz sonra sözlerine yeniden başladı.

"Böylece Avustralya topraklarındaki araştırma gezisine başlandı. Ayrton ya da Ben Joyce tarafından yönetildiği için doğal olarak kotu sonuçlanan bu sefer, adamın çevrilen dolaptan haberdar olan çetesi tarafından bazen geriden, bazen de önden izleniyordu.

"Bu arada *Duncan* onarım için Melbourne'e gönderilmişti. Şimdi sıra Lord Glenarvan'ın gemisine Melbourne'den ayrılarak daha kolay ele geçirilebileceği Doğu Avustralya kıyısına hareket etmesi için talimat vermesine gelmişti. Araştırma gezisini her türlü kaynaktan yoksun geniş ormanlar arasında, kıyının çok yakınlarına yönlendiren Ayrton, *Duncan*m ikinci kaptanına

vermekle yükümlü olduğu ve yatı hemen doğu kıyısındaki Twofold Körfezi'ne götürmesi talimatını veren bir mektup elde etti. Ayrton'ın suç ortaklarının gemiyi bekledikleri yer de orasıydı.

"Mektubun kendisine teslim edildiği anda maskesi düşen ve *Duncan'ı* ne pahasına olursa olsun ele geçirmeye kararlı olan bu hainin kaçmaktan başka çaresi kalmamıştı. Böylece iki gün sonra Melbourne'a ulaştı.

"Bu cani o ana dek alçakça planlarım başarıyla uygulamıştı. *Duncan*'ı, suç ortaklarının kolayca ele geçireceği Twofold Körfezi'ne götürecek ve mürettebatı katlettikten sonra Ben Joyce bu denizlerin hakimi olacaktı... Tanrı onun bu uğursuz planlarını gerçekleştirmesine engel olmalıydı.

"Ayrton, Melbourne'e vardığında mektubu durumu hemen kavrayan ve hareket hazırlıklarına başlayan İkinci Kaptan Tom Austin'e verdi. Demir almalarının ertesi günü İkinci Kaptan'ın yatı Doğu Avustralya'daki Twofold Körfezi'ne değil, Yeni Zelanda'nın doğu kıyılarına götürdüğünü öğrendiğinde Ayrton'ın hayal kırıklığı ve ülkesi görülmeye değerek, ikinci Kaptan'ın kararına karşı çıkmaya kalkıştığında Austin ona mektubu gösterdi!... Gerçekten de mektubu kaleme alan Fransız coğrafyacının ilahi hatası nedeniyle rota Yeni Zelanda'nın doğu kıyısı olarak belirtilmişti.

"Ayrton'ın tüm planları altüst olmuştu! Ayaklanma çıkartmak isteyince hapsedildi. Böylece hem suç ortaklarının, hem de Lord Glenarvan'ın akibetinden habersiz olan Ayrton Yeni Zelanda'ya götürüldü.

"Bu kıyıya demir atan *Duncan,* 3 Mart'a kadar orada bekledi O gün Ayrton patlamalar duydu. Bunlar Duncan'ın kısa menzilli lop atışlarıydı ve hemen ardından Lord Glevarvan ile yanındakiler gemiye çıktı.

"Olaylar şöyle gelişmişti."

"Lord onca yorgunluk ve tehlikenin ardından yolculuğunu tamamlayarak Avustralya'nın doğu kıyısındaki Twofold Körfezi'ne ulaşmıştı. Ancak *Duncun* orada değildi! Melbourne'a telgraf çektiğinde, ona *Duncan*'ın ayın 18'inde 'bilinmeyen' bir rotaya doğru yola çıktığı bildirildi."

"Lord Glenarvan'ın aklına gelen tek şey yatının Ben Joyce'un eline geçtiği ve bir korsan gemisine dönüştüğü oldu!"

"Yürekli ve eli açık bir adanı olan Lord Glenarvan yoluna devam etmeye kararlıydı. Kiraladığı bir ticaret gemisiyle Yeni Zelanda'nın batısına gelerek 37. paralel boyunca doğu kıyısına dek Kaptan (mantın izine rastlamadan ilerledi, diğer kıyıya ulaştığında, Tanrının lütfuyla İkinci Kaptan'ın emirleri doğrultusunda beş haftadır orada bekleyen *Punç* in'ına kavuştu!"

"Günlerden 3 Mart 1855 ti. Lord Glenarvan gemisine dönmüştü, ancak Ayrton da oradaydı. Lord karşısına getirilen bu adamdan Kaptan Grant hakkında bildiği her şeyi anlatmasını istedi. Ayrton'ın konuşmayı reddetmesi üzerine Lord Glenarvan ona ilk molada In giliz yetkililerine teslim edileceğini bildirdi. Ayrton sessizliğim bozmadı.'

"*Duncan* 37. paralel üzerindeki yolculuğuna devam etti. Bu arada Leydi Glenarvan, haydutun direncini kırmayı başarmış ve Ayrton kendisini İngiliz yetkililere teslim etmek yerine Pasifik'teki adalardan birine bırakması halinde Lord Glenarvan'a her şeyi anlatacağını bildirmişti. Kaptan Grant hakkındaki her şeyi öğrenmeye kararlı olan Lord Glenarvan bu teklifi kabul etti."

"Böylece Ayrton tüm yaşamını anlatmaya başladı, ama Kaptan Grant onu Avustralya kıyılarına bıraktığı günden sonra neler olup bittiğini bilmediği ortadaydı."

"Yine de Lord Glenarvan ona verdiği sözü tuttu. Yoluna devam eden *Duncan*, Tabor Adası na ulaştı. Ayrton'ın 37. paralel üzerindeki bu adaya bırakılması sırasında büyük bir mucize gerçekleşti; Kaptan Grant ve iki adamı da oradaydı. Mahkum, bu

ıssız adacıkta onların yerini alacaktı ve yattan ayrılırken Lord Glenarvan ona şunları söyledi:

'Burada türdeşlerinizle iletişim kurma olanağına sahip olmadan, dünyadan uzakta yaşayacaksınız. *Duncan*'ın sizi bıraktığı bu adacıktan kaçamayacaksınız. Tanrı'nın yüreklerin derinliklerini okuyan gözlerinin önünde tek başınıza yaşayacaksınız, ancak Kaptan Grant gibi kaybolmuş sayılmayacaksınız. İnsanların hafızasında iğrenç anılarla yer alsanız da onlar sizi unutmayacaklar. Nerede olduğunuzu ve sizi nerede bulacağımı biliyorum, Ayrton. Bunu asla unutmayacağım!'

"Ve demir alan *Duncan,* kısa süre sonra gözden kayboldu."1

"Tarih 18 Mart 1855'i gösteriyordu." "Yalnız kalmış olsa da Ayrton'ın elinde silahlar, cephaneler, araç gereçler ve tohumlar vardı. Ayrıca onurlu Kaptan Grant'ın inşa etmiş olduğu evde de kalabilirdi. Yapacağı tek şey yaşamını sürdürmek ve işlediği suçların cezasını tek başına çekmekti."

"Baylar, işlediği suçlardan utanç duyarak son derece pişman olan bu adam çok mutsuzdu! Kendi kendine, insanlar bir gün onu almak için bu adaya gelirlerse, onların arasına dönmeye layık biri olacağını söylüyordu! Bu zavallı çok acı çekiyordu! Çalışarak kendini baştan yaratmak için durmadan çalışıyordu! Yeni bir insan olmak için sürekli dua ediyordu!"

"İki, üç yıl boyunca bu, böyle devam etti; ancak tek başına yaşamanın tüketmeye başladığı Ayrton, sürekli olarak adanın açıklarında belirecek bir gemiyi gözlüyor, kendi kendine cezasının yakında tamamlanıp tamamlanmayacağını sorarak şimdiye dek kimsenin çekmediği sıkıntılar çekiyordu! Ah! vicdan azabıyla kıvranan bir yürek için bu yalnızlık ne kadar zordu!"

"Ama hiç kuşku yok ki, Tanrı'nın cezasını yeterli bulmadığı bu bahtsız, yavaş yavaş yabanileşmeye başladığını hissediyordu! Terk edilmiş olduğu günden, onu bulduğunuz bu sefil duruma

dek iki mi, yoksa dört yıl mı geçtiğini söyleyecek durumda değildir!"

"Baylar, sizlere Ayrton ya da Ben Joyce'un ben olduğumu söylememe sanırım gerek yok!" Öykünün sonunda ayağa kalkan Cyrus Smith ve arkadaşlarının ne kadar duygulanmış olduklarını tasvir etmek oldukça güç! Onca sefalet, onca acı ve ümitsizlik apaçık bir şekilde kendilerine anlatılmıştı!

"Ayrton," dedi Cyrus Smith, "büyük bir suç işlemişsiniz, ancak Tanrı çekmiş olduğunuz cezayı yeterli bulmuş olmalı! Bunu sizi türdeşlerinizin arasına göndererek gösterdi. Bağışlandınız, Ayrton! Şimdi arkadaşımız olmak istiyor musunuz?"

Ayrton geri çekilmişti.

"İşte elim!" dedi Mühendis.

Cyrus Smith'in kendisine uzattığı bu ele doğru atılan Ayrton gözyaşlarına boğuldu.

"Bizimle yaşamak ister misiniz?" diye sordu Cyrus Smith.

"Bay Smith, bana biraz daha zaman verin," diye karşılık verdi Ayrton, "beni ağıldaki evde yalnız bırakın!"

"Nasıl isterseniz, Ayrton," diye yanıtladı Cyrus Smith.

Ayrton yanlarından ayrılmak üzereyken, Mühendis ona son bir soru daha sordu:

"Dostum, son bir şey daha. Niyetiniz tek başınıza yaşamaksa, sizi bulmamızı sağlayan bu pusulayı neden denize bıraktınız?"

"Pusula mı?" diye karşılık verdi, neden söz edildiğini anlamamış gibi görünen Ayrton.

"Evet, Tabor Adası'nın koordinatlarını tam olarak veren ve bir şişenin içine kapatılmış bir pusula!"

Eliyle alnını ovuşturan Ayrton, bir süre düşündükten sonra,

"Ben asla denize bir pusula bırakmadım!" diye yanıtladı.

"Hiç mi?" diye haykırdı Pencroff

"Hiç!"

Öne doğru eğilen Ayrton kapıya yöneldi.

XVIII

“Zavallı adam!” dedi kapının eşiğinden, asansörün ipiyle aşağıya süzülerek karanlığın ortasında gözden kaybolan Ayrton’ı izledikten sonra geri dönen Harbert.

“Geri gelecek,” dedi Cyrus Smith

“Ah, Bay Cyrus,” diye haykırdı Pencroff, “bu ne anlama geliyor? Bu nasıl olur! Ayrton değilse, şişeyi denize kim bırakmış olabilir?”

Hiç şüphe yok ki, sorulması gereken bir soru da buydu!

“O,” diye yanıtladı Nab, “ama zavallı o zamanlar yarı deliydi.”

“Evet!” dedi Harbert, “ve ne yaptığının farkında değildi.”

“Bu olayı başka türlü açıklamak mümkün değil, dostlarım,” diye sertçe yanıtladı Cyrus Smith, “Ayrton’ın Tabor Adası’nın konumunu tam olarak nasıl bildirdiğini anlıyorum, koordinatları adaya bırakılmadan önce yaşadığı olaylar sırasında öğrenmiş olmalı.”

“Yine de,” dedi Pencroff, “pusulayı kaleme aldığı sırada bir yabani olmasa da onu denize bırakmasının üzerinden yedi, sekiz yıl geçmiş olmalı, bu durumda kağıdın nemden yıpranmamış olması nasıl açıklanabilir?”

“Bu durum, Ayrton’ın bilincini zannettiğinden daha sonraki bir tarihte yitirmiş olduğunu gösteriyor,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Böyle olması gerekir,” diye karşılık verdi Pencroff, “yoksa, bu olayı açıklamak mümkün olmayacak.”

“Gerçekten de öyle,” diye yanıtladı bu tartışmayı uzatmak istemezmiş gibi görünen Mühendis.

“Peki, Ayrton gerçeği mi anlattı?” diye sordu Denizci.

“Evet,” diye yanıtladı Gazeteci. Anlattığı hikaye tam anlamıyla gerçeği yansıtıyor. Gazetelerin Lord Glenarvan’ın girişiminden ve elde ettiği sonuçtan söz ettiklerini iyi hatırlıyorum.”

“Ayrton gerçekleri anlattı,” diye ekledi Cyrus Smith, “buna emin olun Pencroff, çünkü kendisine karşı oldukça acımasızdı. İnsan kendini bu şekilde suçladığında, yalnızca gerçekleri söyler!”

21 Aralık günü kumsala inen ada sakinleri, yaylayı aştıklarında Ayrton’ı göremediler, Gece ağıldaki evine ulaşmış olduğunu düşünerek onu rahatsız etmemeye karar verdiler.

Hiç kuşku yok ki, teşviklerin başaramadığını zaman başaracaktı.

Harbert, Pencroff ve Nab her zamanki işlerinin başına döndüler. Yine aynı gün Cyrus Smith ve Gazeteci, Peribacaları’ndaki işlikte çalışmak için bir araya geldiler.

“Biliyor musunuz, sevgili dostum Cyrus,” dedi Gédéon Spilett, “dün şişeyle ilgili olarak yaptığınız açıklamalar beni hiç tatmin etmedi! Neler olup bittiğini hiç hatırlamayan bu zavallının o pusulayı yazdıktan sonra denize bırakması nasıl kabul edilebilir?”

“Zaten pusulayı denize bırakan o değildi," sevgili dostum Spilett.”

“O zaman, yine aynı şeyi mi düşünüyorsunuz…”

“Hiçbir şey düşünmüyorum, hiçbir şey bilmiyorum!” diye karşılık verdi Cyrus Smith, Gazeteci’nin sözünü yarıda keserek. “Bu olayı da bugüne kadar açıklayamadığım olaylar kategorisine sokuyorum!”

“Gerçekten de Cyrus,” dedi Gédéon Spilett, “inanılmaz olaylar yaşanıyor! Kurtuluşunuz, kumsala vuran kasa, Top’un garip

davranışları ve nihayet bu şişe... Bu olayların üzerini örten sır perdesini hiçbir zaman aralayamayacak mıyız?"

"Bu adayı en ücra köşesine dek karış karış taradığımda bunu başaracağız," dedi sertçe Mühendis.

"Belki kader bize bu gizem kapısının anahtarını verecek!"

"Kader! Spilett! Ne kadere, ne de bu dünyadaki gizemli olaylara inanıyorum. Açıklanamaz gibi görünen her şeyin bir nedeni vardır, ben de onu bulacağım. Ancak o zamana kadar, gözlemlerimizi sürdürerek çalışmaya devam edelim."

Ocak ayı gelmişti. 1867 senesi başlıyordu. Yaz mevsimine özgü çalışmalar titizlikle sürdürüldü. Takip eden günler boyunca ağıla giden Harbert ve Gédéon Spilett, Ayrton'ın kendisi için hazırlanan eve yerleştiğine tanık oldular. Orada kendine emanet edilmiş olan sürülere bakıyor, böylece arkadaşlarını iki, üç günde bir ağıla gelmek zahmetinden kurtarıyordu. Ayrton'ı uzun süre yalnız bırakmak istemeyen ada sakinleri ise sık sık onu ziyarete geliyorlardı.

Zaten Mühendis ve Gédéon Spilett'in taşıdıkları bazı kaygılara bakılırsa, adanın bu bölümünün denetim altında olması hiç de önemsiz değildi ve herhangi bir gelişme yaşanırsa, Ayrton, Granite-house'un sakinlerini bilgilendirmeyi ihmal etmezdi.

Bununla birlikte olayın aciliyeti Mühendis'in durumdan hemen haberdar edilmesini gerektirebilirdi. Lincoln Adası'nın gizemli olaylarının dışında, batı kıyısı açıklarında bir geminin belirmesi, batı sahillerinde meydana gelebilecek bir deniz kazası, korsanların adaya çıkması gibi ada sakinlerinin acil müdahalesini gerektiren gelişmeler yaşanabilirdi.

Bunun üzerine ağılla Granite-house arasında hızlı bir iletişim kurmaya karar veren Cyrus Smith, 10 Ocak günü bu düşüncesini arkadaşlarına açtı.

"Ah! Bunu nasıl başaracaksınız? Bay Cyrus," diye sordu Pencroff. "Yoksa bir telgraf hattı kurmayı mı planlıyorsunuz?"

“Kesinlikle,” diye yanıtladı Mühendis.

“Elektrik enerjisi sayesinde mi?” diye haykırdı Harbert.

“Elektrik enerjisi sayesinde,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Elimizde pil yapmak için gereken her şey var, işin en zor kısmı demir tellerini germek olacak, ama bir hadde sayesinde bu işin üstesinden gelebileceğimizi düşünüyorum.”

Güzel, bunun ardından bir de demiryolu yaparsak şaşırmam,” dedi Denizci.

Ada sakinleri işin en zor kısmından, yani tellerin hazırlanmasından başlayarak çalışmaya koyuldular, çünkü bu işlemde başarılı olamazlarsa, pili ve diğer gereksinimleri üretmenin bir anlamı olmayacaktı.

Bilindiği gibi Lincoln Adası’nın oldukça kaliteli olan demiri, çekip uzatılmaya elverişliydi. Cyrus Smith, işe teli sürekli olarak istenilen incelikte tutmaya yarayan değişik çaplı konik deliklerden oluşan bir hadde hazırlamakla başladı. Su verilerek sertleştirilen bu çelik parçası, Mühendisin bir kez daha motor gücü olarak yararlanacağı büyük şelalenin birkaç ayak ötesindeki toprağa sık ca gömülmüş bir çatkının üzerine sağlam bir şekilde sabidendi.

O sırada kullanılmayan, ancak büyük bir güçle hareket eden eksen yatağından demir telinin etrafına dolanarak uzatılmasında yararlanılabilecek olan tokaç değirmeni oradaydı.

Bu işlemin büyük bir titizlikle gerçekleştirilmesi gerekiyordu. Önceden hazırlanarak uçları eğe ile inceltilmiş ince, uzun demir çubuklarının, haddenin en geniş deliğine sokulmasıyla eksen yatağının çevresine dolanan yirmi beş, otuz ayak uzunluğunda demir teli elde edildi, sonra telin çözülerek peş peşe daha küçük çaplı deliklerden geçirilmesiyle işleme devam edildi. Sonuç olarak Mühendis kolayca uç uca eklenilebilen ve ağılı Granite-house’dan ayıran beş millik mesafe boyunca gerilecek olan kırk, elli ayaklık teller üretti.

Bu işin başarıyla tamamlanması için birkaç gün yeterliydi ve tellerin uzatılması işleminin başlamasıyla haddecilik görevini arkadaşlarına devrederek pil yapımı için gerekli çalışmalara koyuldu.

Söz konusu olan sabit akımlı bir pil üretmekti. O dönemde kullanılan pillerin karni kömürü, çinko ve bakırdan yapıldığı bilinmekteydi. Mühendis'in tüm araştırmalarına rağmen, Lincoln Adası'nda bulamadığı bakırı bir kenara bırakması gerekiyordu. Gaz fabrikalarının karnilerinde bulunan ve taşkömürünün hidrojenden arındırılmasıyla elde edilen karni kömürünün üretimi içinse büyük uğraşlar gerektiren özel aletler hazırlanmalıydı. Çinkoya gelince, anımsanacağı gibi Epave Burnu'nda bulunan kasada, bu metali içeren bir paket vardı ve bu ganimetin kullanılması için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı.

Cyrus Smith, uzun uzun düşündükten sonra Becquerel'in 1820'de tasarlamış olduğu ve yalnızca çinko kullanılan basit bir pil üretmeye karar verdi. Nitrik asit ve potasyum gibi maddeler ise zaten elinde mevcuttu.

Etkisi, asit ve potasyumun tepkimeye girmesiyle ortaya çıkacak olan bu pilin üretimi şu şekilde gerçekleştirilmişti.

Ürettiği cam şişeleri nitrik asitle dolduran Mühendis, ağızlarını ortalarından alt ucu kapalı ve bir çaputun içine doldurulmuş kilden bir tampon aracılığıyla asidin içine daldırılacak olan tıpalarla kapattı. Tüplerin üst ucundan daha önceden çeşitli bitkilerin yakılmasıyla elde edilmiş olan potasyum eriyiğini döktü, bu şekilde asit ve potasyum kil tabakasının arasından tepkimeye girebileceklerdi.

Ardından Cyrus Smith eline aldığı iki çinko levhanın birini nitrik aside, diğerini de potasyum eriyiğine batırdı. Böylece şişenin levhasından, tüpün levhasına giden bir elektrik akımı oluştu, bu iki levhanın metal bir telle birbirlerine bağlanmasıyla

tüpün levhası pozitif kutup, şişenin levhası negatif kutup haline geldi. Şişelerin ürettiği akımın bir araya gelmesiyle telgrafın çalışması için gerekli enerji elde edilmiş olacaktı.

İşte Cyrus Smith'in Granite-house'la ağıl arasındaki iletişimi sağlayacak olan basit ve dahiyane aleti buydu.

6 Şubat günü ağıl yolu boyunca telleri taşıyacak olan, yalıtkan camlarla kaplı kazıkların çakılmasına başlandı. Birkaç gün sonra üreteceği elektrik akımını saatte yüz bin kilometrelik bir hızla iletecek olan teller gerilmişti, bu akım toprak sayesinde başlangıç noktasına dönecekti.

Biri Granite-house'da, bin de ağılda kullanılmak üzere iki pil üretilmişti, ne de olsa ağıldan gelen telgraflara Granite-house'dan yanıt verilecekti.

Alıcı ve manipülatöre gelince, oldukça basit bir düzeneğe sahip oldukları söylenebilirdi. Her iki istasyonda da telin bir demir parçasına sarılmasıyla oluşan bir elektromıknatıs vardı. İki kutup arasında iletişim sağlandığında pozitif kutuptan çıkarak tel boyunca ilerleyen akım, geçici olarak mıknatıslanan elektromıknatıstan geçerek toprak aracılığıyla negatif kutba geri dönüyordu. Akımın kesilmesiyle elektromıknatıs mıknatıs etkisini hemen kaybediyordu. Bu durumda, elektromıknatısın önüne akımın geçişi sırasında kalkan ve akımın kesilmesiyle düşen yumuşak bir demir levhanın konması yeterliydi. Bu levha sayesinde gerekli düzeneğin kurulmasının ardından Cyrus Smith, levhaya takılan ve alfabenin harflerini taşıyan kadrana bir ibre eklemekte zorluk çekmemişti, bu şekilde istasyonlar arasındaki haberleşme sağlanabilecekti.

12 Şubat'ta tüm hazırlıklar tamamlanmıştı. O gün tellere akım vererek Cyrus Smith, ağılda her şeyin yolunda gidip gitmediğini sordu birkaç saniye sonra Ayrton'ın memnuniyet verici yanıtı geldi.

Sevincini gizleyemeyen Pencroff, her sabah ve her akşam ağıla

yanıtsız kalmayan telgraflar gönderiyordu.

Bu iletişim tarzının iki önemli avantajı vardı, bunlardan ilki Ayrton'ın ağılda olup olmadığının anlaşılması, diğeri ise onun kendini yalnız hissetmemesini sağlamasıydı. Cyrus Smith de onu her hafta ziyarete gidiyor ve ara sıra Granite-house'a gelen Ayrton büyük bir konukseverlikle ağırlanıyordu.

Yaz mevsimi bu olağan çalışmalarla akıp gidiyordu. Başta sebze ve tahıllar olmak üzere koloninin kaynakları her geçen gün daha da artıyor ve Tabor Adası'ndan getirilen fideler, ürün vermeye başlıyordu. Grande-Vue Yaylası iç rahatlatıcı bir görünüme kavuşmuş, dördüncü buğday hasadı istenilen düzeyde olmuştu ve anlaşılacağı gibi, kimse dört yüz milyar buğday tohumunu saymayı aklından geçirmemişti. Bu işe girişmeyi düşünen Pencroff, Cyrus Smith'ten dakikada üç yüz, saatte dokuz bin tohum saysa bile, bu işlemi tamamlaması için yaklaşık beş bin beş yüz yıl geçmesi gerektiğini öğrendiğinde tohumları saymaktan vazgeçmişti.

Havalar iyi gidiyordu, gündüzleri kavurucu sıcaklar etkisini sürdürse de akşam olduğunda açık denizden esen yeller gökyüzüne hakim olan sıcak havayı ılıklaştırarak Granite-house sakinlerinin serin geceler geçirmesini sağlıyordu. Arada uzun sürmeseler de Lincoln

Adası'nı olağanüstü bir güçle sarsan birkaç fırtına yaşandı. Birkaç saat boyunca gökyüzü şimşeklerle tutuşurken, gök gürültüleri aralıksız olarak yankılanıyordu.

O dönemde küçük koloni büyük bir refaha kavuşmuştu. Kümesin konuklarının sayısının artması bolluk içinde yaşanmasını sağlıyordu şimdi yapılması gereken kümesin nüfusunu belli bir sayıda tutmaktı. Domuzların şimdiden yavruları olmuştu ve anlaşılacağı gibi bu hayvanların bakımı Nab ve Pencroff'un zamanlarının önemli bir bölümünü alıyordu. Gédéon Spilett ve onun gözetiminde usta bir binici haline gelen

Harbert'ın sık sık bindikleri yabaneşeklerinin iki güzel yavrusu olmuştu, yük arabasına da koşulan bu hayvanlardan odun ve kömürün ya da Mühendis'in kullandığı madenlerin taşınmasında yararlanılıyordu.

Yine aynı dönemde Far-West ormanlarının hiç ulaşılamamış iç bölümlerine birçok keşif gezisi yapıldı. Güneş ışınları başlarının üzerinde iç içe geçmiş kalın dalların arasından zorlukla sızabildiği için aşırı sıcaklardan kaygılanmayan kaşifler ormanda kolayca ilerleyebiliyorlardı. Böylece ağıldan Falls-River'ın ağzına dek uzanarak Mercy'nin sol kıyısını oluşturan yol boyunca keşif gezilerine devam ettiler.

Ancak bu seferler sırasında sık sık karşılaştıkları ve ciddi boğuşmalar yaşadıkları vahşi ve yırtıcı yabandomuzlarına karşı önlem olarak yanlarına silahlarını almayı ihmal etmiyorlardı.

Yaz mevsimi boyunca jaguarlara karşı korkunç bir savaş verildi. Bu hayvanlara özel bir kin besleyen Gédéon Spilett ve kendisine yardım eden Harbert diledikleri silahları kuşanabildikleri için bu yırtıcı hayvanlardan hiç çekinmiyorlardı. Harbert'ın cesareti olağanüstü, Gazeteci'nin soğukkanlılığı şaşırtıcıydı. Granite-house'un büyük salonu yirmi kadar muhteşem deriyle süslenmişti bile ve böyle devam ederse, avcıların da hedeflediği gibi adadaki jaguarların soyu tükenecekti.

Zaman zaman adanın henüz keşfedilmemiş bölümlerine yapılan keşif gezilerine katılan Mühendis, bu yeni arazileri büyük bir titizlikle inceliyordu. Bu uçsuz bucaksız ormanların sık ağaçlarının arasında aradıkları şey yalnızca hayvan izleri değildi, ancak şüphe uyandıracak herhangi bir ipucuyla karşılaşmadılar. Zaten kendilerine eşlik eden Top ve Jüp de olağanüstü bir durumla karşı karşıya olduklarını belirten davranışlarda bulunmamışlardı. Yine de Mühendis'in içinde hiçbir şey bulamadığı o kuyunun ağzına geldiğinde köpek birçok kez

havlamıştı.

Yine aynı dönemde Gédéon Spilett, kendisine yardım eden Harbert'la birlikte kasada bulunan ve o ana dek hiç kullanılmamış olan fotoğraf makinesiyle adanın göz alıcı manzaralarının görüntülerini çektiler.

Güçlü bir objektife sahip olan bu aygıt tam teşekküllüydü. Cam plakayı hazırlamak için kollodyum, onu duyarlılaştırmak için gümüş nitrat, elde edilen görüntüyü sabitlemek için sodyum sülfat, pozitif görüntüyü veren kağıdın banyosu için amonyum klorür, gene bu görüntüyü ıslatmak için sodyum asetat ve altın klorür vardı, görüldüğü gibi hiçbir şey eksik değildi. Hatta klorlanmış Kağıtları da vardı ve onları şasideki negatif görüntülerin üzerine yerleştirmek için yalnızca sulandırılmış gümüş nitrata daldırmak yeterli oluyordu.

Böylece kısa süre içinde usta fotoğrafçılar haline gelen Gazeteci ve yardımcısı, Grande-Vue Yaylası'ndan çektikleri ve ufuktaki Franklin Dağı'nın, Mercy'nin yüksek kayalıklarla çevrelenmiş ağzının, sırtını dağın ilk yamaçlarına vermiş olan ağılın, Griffe ve Epave burunlarının ilginç uzantılarının yer aldığı harika görüntüler elde ettiler.

Bunların yanı sıra, ada sakinlerinin tamamının resimlerinin çekilmesini de ihmal etmediler.

"Nüfus artıyor" diyordu Pencroff.

Tıpatıp kendisine benzeyen fotoğrafının Granite-house'un duvarlarını süslediğini gören Denizci adeta büyülenmişti, resminin önünde tıpkı Broadway'in şık vitrinlerinin önündeymişçesine uzun uzun duruyordu.

Ancak en başarılı fotoğraf tartışmasız olarak Üstat Jüp'ünkiydi. Tasviri güç bir ciddiyetle poz vermiş olan Üstat Jüp'ün görüntüsü canlı gibiydi!

"Sanki şimdi yüzünü buruşturacak!" diye haykırıyordu Pencroff.

Üstat Jüp bu işten memnun olmasa, fotoğrafını çekmek çok güç olurdu, ancak o bir hayli memnun görünüyor ve hafif bir kendini beğenmişliğin hakim olduğu duygusal bir ifadeyle resmini izliyordu.

Mart ayıyla birlikte yaz mevsiminin kavurucu sıcakları sona erdi. Ara sıra yağmur yağsa da havalar hâlâ sıcak gidiyordu. Kuzey yarımkürenin eylül ayma denk düşen bu mart ayı, ümit edildiği kadar iyi geçmiyordu. Bu durum belki de erken gelecek sert bir kışın habercisiydi.

Hatta 21 Mart sabahı ilk karın düştüğüne inanacaklardı neredeyse. Sabahın erken saatlerinde Granite-house'un penceresinden bakan Harbert haykırdı:

"Şuraya bakın! Adacık karlarla kaplı!"

"Bu mevsimde kar mı?" diye karşılık verdi, genç çocuğun yanına.gelen Gazeteci.

Az sonra kendilerine katılan arkadaşlarıyla birlikte manzarayı incelediklerinde görebildikleri tek şey yalnızca adacığın değil, Granite-house'un eteğindeki kumsalın da tamamının beyaz bir tabakayla kaplı olduğuydu.

"Bu gerçekten de kar!" dedi Pencroff "Ya da kara çok benziyor!" diye yanıtladı Nab.

"Ama termometre 58 dereceyi (14 santigrat) gösteriyor!" dedi Gédéon Spilett.

Cyrus Smith hiçbir şey söylemeden bu beyaz örtüyü izliyordu, çünkü yılın bu mevsiminde, böyle bir havada meydana gelen bu olayı nasıl açıklayacağını bilemiyordu.

"Kahretsin!" diye haykırdı Pencroff, "ekinlerimiz donacak!'

Denizci aşağıya inmeye hazırlanıyordu ki, ondan önce davranan çevik Jüp kendi^ni aşağıya bıraktı.

Ancak orangutan daha yere inmeden kalın kar tabakası havalanarak birkaç dakika boyunca güneş ışınlarını görünmez kılacak kadar yoğun, sayısız yumaklar halinde havaya dağıldı.

“Kuşlar!” diye haykırdı Harbert.

Bunlar, parlak beyaz tüylü kuş sürüleriydi. Yüz binlercesi adacığa ve kıyıya inmişlerdi, kısa süre içinde gözden kaybolduklarında ada sakinleri kışın düşsel bir dekor içinde yerim yaza bırakmasının yarattığı görüntü değişikliğinin şaşkınlığıyla oldukları yerde kalakalmalardı. Değişim öyle ani olmuştu ki, ne Gazeteci, ne de genç çocuk türünü bile belirleyemedikleri bu kuşlardan birini dahi vurmaya fırsat bulamamışlardı.

Birkaç gün sonra, 26 Mart’ta, gökten gelen kazazedelerin ada sahillerine inişlerinin üzerinden iki yıl geçmişti!

XIX

Şimdiden iki yıl geçmişti! Ada sakinleri iki yıldan beri türdeşleriyle hiçbir iletişim kuramamışlardı! Güneş sisteminin küçük bir gezegenindeymişçesine kayboldukları bu adada uygar dünyadan hiç haber alamıyorlardı!

Ülkelerinde neler olup bitiyordu? Ayrıldıklarında iç savaşla ikiye bölünmüş olan ve belki de Güney'deki ayaklanmanın hâlâ kana buladığı memleketlerinin hayali gözlerinin önünden gitmiyordu! Bu onlar için derin bir yaraydı, sık sık bu konulardan söz ediyorlardı, ama Amerikan Konfederasyonunun esenliği için Kuzey in haklı davasını kazanmış olduğundan hiç şüphe etmiyorlardı.

Bu iki yıl boyunca adanın açıklarından tek bir gemi dahi geçmemiş ya da en azından tek bir yelkenli bile fark edememişlerdi. Lincoln Adası'nın gemilerin izlediği güzergahta olmadığı, hatta haritalarda adının geçmemiş olmasının da kanıtladığı gibi henüz keşfedilmemiş olduğu ortadaydı, çünkü bir limanı olmasa da, sivri burnu su ikmali yapmak isteyen gemilerin dikkatini çekebilirdi. Ancak adayı çevreleyen deniz, her zaman göz alabildiğine ıssızdı. Bu durumda ülkelerine geri dönebilmek için yalnızca kendilerine güvenmeleri gerekiyordu.

Yine de bir kurtuluş yolu vardı ve nisan ayının ilk haftasında Granite-house'un salonunda bir araya gelen ada sakinleri bu konuyu tartışıyorlardı.

Sohbetin ana teması anavatanları Amerika'yı bir daha görüp

göremeyecekleriydi.

“Hiç şüphe yok ki,” dedi Gédéon Spilett, “Lincoln Adası’ndan ayrılabilmek için birkaç yüz mil boyunca denizde yol alabilecek büyüklükte bir gemi inşa etmekten başka bir çaremiz yok. Düşünüyorum da bir tekne yapılabildiğine göre, bir gemi de yapılabilir!”

“Tabor Adası’na gidilebildiğimize göre, Pomotu’ya da gidilebiliriz,” diye ekledi Harbert.

“Hayır demiyorum,” diye karşılık verdi, denizcilikle ilgili konularda baskın bir ses tonuyla konuşan Pencroff, “kısa bir yolu aşmakla uzun bir yolculuğa çıkmak aynı şey olmasa da hayır demiyorum! Teknemiz Tabor Adası yolculuğunda sert bir fırtınaya yakalansaydı bile, her iki yanda da kıyının yakınlarda olduğunu biliyorduk. Ama en yakın kara parçasının bin iki yüz mil olduğu bir yolculuğa çıkmak hiç de kolay değil!”

“Peki, gerekirse böyle bir maceraya atılır mısınız, Pencroff?” diye sordu Gazeteci.

“Benden istenen her şeyi denemeye hazırım, Bay Spilett,” diye karşılık verdi Denizci, “bildiğiniz gibi geri adım atacak bir adam değilim!”

“Zaten artık aramızda bir denizci daha var,” dedi Nab.

“O da kim?” diye sordu Pencroff.

“Ayrton.”

“Doğru,” diye yanıtladı Harbert.

“Tabii gelmeye razı olursa!” diye karşılık verdi Pencroff.

“Yoksa,” dedi Gazeteci, “Lord Glenarvan’in gemisi Ayrton oradayken Tabor Adası’na gelseydi, onun ülkesine geri dönmeyi reddedeceğini mi düşünüyorsunuz?

“Dostlarım,” dedi Cyrus Smith, “Ayrton’ın son yıllarda bilincini yitirmiş olduğunu unutuyorsunuz. Ama sorun bu değil. Asıl bilmemiz gereken, İskoç gemisinin geri dönüşünü kurtuluş yollarımızdan biri olarak kabul edip edemeyeceğimiz. Lord

Glenarvan, cezasını çektiğine karar verdiğinde Ayrton'ı almak için Tabor Adası'na geri dönme sözü verdiğine göre, geri geleceğine inanıyorum."

"Evet," dedi Gazeteci, "Ayrton'ı oraya bırakmasının üzerinden on iki yıl geçtiğine göre, bunun kısa süre içinde gerçekleşeceğini eklemek isterim."

"Doğru," diye karşılık verdi Pencroff, "Lord'un kısa süre içinde geri döneceği konusunda sizinle hem fikirim. Peki, gemisi nereye yanaşacak? Lincoln Adası'na değil, Tabor Adası'na."

"Bu, Lincoln Adası'nın haritalarda yer almaması kadar kesin," diye yanıtladı Harbert.

"Bu durumda, dostlarım," dedi Mühendis, "bizim ve Ayrton'ın Lincoln Adası'nda bulunduğumuzu göstermek için Tabor Adası'na bir not bırakmamız gerekiyor."

"Kesinlikle," diye karşılık verdi Gazeteci, "Kaptan Grant'ın ve Ayrton'ın evine Lord Glenarvan ya da mürettebatının bulmakta zorluk çekmeyeceği bir pusula bırakmaktan daha kolay bir şey olamaz, böylece adamızın koordinatlarını öğrenmiş olurlar."

"Bu önlemi Tabor Adası'na yaptığımız ilk yolculuk sırasında almamış olmamız oldukça can sıkıcı," dedi Denizci.

"Niye önlem alacaktık ki?" diye yanıtladı Harbert. "O zaman Ayrton'ın başından geçenlerden haberdar değildik; bir gün onu aramaya geleceklerini bilmiyorduk, hikayeyi öğrendiğimizde mevsim Tabor Adası'na geri dönmemiz için uygun değildi."

"Evet," diye yanıtladı Cyrus Smith, "çok geçti, yolculuğu bir dahaki ilkbahara ertelememiz gerek."

"Ama ya İskoç yatı o zamana kadar gelirse?" dedi Pencroff.

"Mümkün değil," diye karşılık verdi Mühendis, çünkü Lord Glenarvan bu uzak denizlerde yolculuk etmek için kış mevsimini seçmeyecektir. Ya Ayrton bizim yanımızdayken, yani son beş ay içinde adaya gelmiş ve geri dönmüş ya da daha sonra gelecek olmalı, ekimin ilk günlerinde Tabor Adası'na giderek bir pusula

bırakmak uygun olur."

"İtiraf etmek gerekir ki," dedi Nab, "*Duncan* bu denizlere yalnızca birkaç ay önce gelmişse, bizim için büyük bir talihsizlik olur!" "Öyle olduğunu hiç sanmıyorum," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "Tanrı bizi elimizde kalan bu büyük şanstan mahrum etmeyecektir!"

"Her şart altında ne yapacağımıza Tabor Adası'na gidince karar vereceğimizi düşünüyorum," dedi Gazeteci, "çünkü İskoçyalılar gelmişlerse, adada kaldıklarını belli eden izler bırakmış olmalılar."

"Kesinlikle," diye yanıtladı Mühendis. "Bu durumda dostlarım, ülkemize geri dönebilme şansımız olduğuna göre sabırla bekleyelim, eğer bu şansı kaybetmişsek, ne yapmamız gerektiğini o zaman düşünürüz."

"Zaten," dedi Pencroff, "bir gün Lincoln Adası'nı şu ya da bu şekilde terk edersek, bunun sebebi rahat olmayışınız olmayacak!" "Hayır, Pencroff," diye yanıtladı Mühendis, "bu ayrılışın nedeni, bir insanın hayatta en çok ihtiyaç duyduğu şeylerden, yani ailesinden, dostlarından, anavatanından uzakta bulunmamız olacak!"

Bu kararların alınmasıyla kuzeydeki takımadalara ya da batıdaki Yeni Zelanda'ya doğru yol alacak büyüklükte bir geminin inşa edilmesinden vazgeçilerek Granite-house'da geçirilecek üçüncü kış için hazırlıklara başlandı.

Kış bastırmadan tekneyle adanın çevresinin dolaşılmasına karar verildi. Kıyıların keşfi henüz tamamlanmamıştı ve ada sakinleri sahilin batıdaki Falls-River'ın ağzından, kuzeydeki Mandibule Burnu'na dek uzanan bölümü ve aralarında köpekbalığı çenesi gibi duran dar körfez hakkında yeterli bilgiye sahip değildiler.

Pencroff tarafından önerilen keşif gezisi, adanın bu bölümünü kendi gözleriyle görmek isteyen Mühendis tarafından da

benimsenmişti.

Hava değişkendi, ancak barometrenin ani iniş çıkışlar göstermemesine bakılarak keşif gezisi için elverişli olduğu söylenebilirdi. Nisanın ilk haftası boyunca bir hayli düştükten sonra beş, altı gün süren sert bir batı rüzgarının etkisiyle yeniden yükselen barometrenin ibresi yirmi dokuz onda dokuz yüksekte (759.45 mm.) sabidendi, koşullar yolculuk için uygun görünüyordu.

Hareket tarihinin 16 Nisan olarak kararlaştırılmasının ardından, Port Ballon'da demirlemiş olan *Bonadventure*'e birkaç gün sürecek keşif gezisi için erzak ve mühimmat yüklendi.

Ayrton'ı planlanan yolculuktan haberdar eden Cyrus Smith, kendilerine eşlik etmesini önerdi. Ayrton'ın adada kalmayı tercih etmesi üzerine arkadaşlarının yokluğu sırasında Granite-house'da kalmasına karar verildi. Ada sakinlerinden ona eşlik edecek olan Üstat Jüp bu durumdan hiç şikayetçi değildi.

16 Nisan sabahı ada sakinleri yanlarında Topla birlikte teknedeki yerlerini aldılar. Güneybatıdan sert bir rüzgar estiğine göre, Port Ballon'dan yola çıkan *Bonadventure*'ün Reptile Burnu'na ulaşması için volta vurması gerekiyordu. Adanın çevresi doksan mildi, bunun yirmi millik bölümünü, limandan burna dek uzanan güney kıyısı oluşturuyordu. Rüzgar karşıdan estiğine göre, bu yirmi mili kıyı kıyı ilerleyerek aşmaları gerekiyordu.

Buruna ulaşmak günün tamamını almıştı, çünkü limanı terk eden tekne iki saat boyunca alçalan denizde yol almış, ama altı saat süresince yükselen denizin dalgalarına karşı koymak zorunda kalmıştı. Bu nedenle burna ulaştıklarında akşam olmak üzereydi.

Pencroff, Mühendis'e yola yelkenleri iki camadanla tutarak yavaş yavaş devam etmelerini önerse de sahilin bu bölümünü gündüz gözüyle görmek isteyen Cyrus Smith, kıyının birkaç yüz

metre açığında demirlemeyi tercih etti. Hatta adanın bu kıyısının titizlikle incelenmesi için gece boyunca yol alınmaması ve gece bastırdığında hava koşulları izin verirse, kıyının biraz açığında demir atılması uygun görüldü.

Böylece geceyi burnun arkasına demir atarak geçirdiler, havanın kararmasıyla dinginleşen rüzgar, gecenin sakin geçmesini sağladı. Denizci dışındaki tüm yolcular, Granite-house'daki odalarındaki kadar rahat olmasa da uyumayı başardılar.

Pencroff, 17 Nisan sabahı günün ilk ışıklarıyla demir aldı, rüzgarı arkadan alan tekne batı kıyısını yakından izleyerek yoluna devam etti.

Ada sakinleri daha önceden geçtikleri bu sık ağaçlıklı kıyıyı tanıyorlardı, yine de göz alıcı manzara karşısında hayranlıklarını gizleyemediler. Hızlarını düşürerek kıyıyı her şeyi gözlemleyebilecekleri kadar yakından takip ediyorlar, bu arada sağda, solda yüzen ağaç gövdelerine çarpmamaya dikkat ediyorlardı. Hatta birçok kez demir attılar, Gédéon Spilett bu olağanüstü kıyının fotoğraflarını çekti.

Bonadventure öğlene doğru Falls-River'ın ağzına ulaşmıştı. Sağ kıyının biraz ötesinde daha seyrek olarak yeniden beliren ağaçlar, üç mil sonra kurak gövdesi kıyıya dek uzanan dağın batı kollarının arasında tek tük kümeler oluşturuyordu.

Bu kıyının kuzey ve güney bölümleri arasında ne büyük bir tezat vardı! Bir yanı ne kadar sık ağaçlıklarla kaplı ve yemyeşilse, diğer yanı o kadar çorak ve vahşiydi! Sanki karşılarında, bazı ülkelerde "demirden kıyılar" olarak adlandırılan kıyılardan biri vardı ve sarp görünümü oluştuğu jeolojik çağlardan kalan, hâlâ kaynamakta olan bazaltın aniden kristalleştiğini kanıtlar gibiydi. Kader balonlarını adanın bu bölümüne indirmiş olsaydı, ada sakinleri ilk önce üst üste yığılmış bu korkunç görüntüyle karşı karşıya kalacaklardı! Franklin Dağı'nın zirvesi çok yüksekte

kaldığı için oradan baktıklarında bu kıyının iç karartıcı görünümünü fark edememişlerdi. Ancak denizden bakıldığında, kıyı belki de dünyanın hiçbir köşesinde benzerine rastlanmayacak kadar garip görünüyordu.

Bonadventure yarım mil boyunca bu kıyıyı izledi. Kuleler gibi silindir, çan kuleleri gibi prizmatik, dikilitaşlar gibi piramit, fabrika bacaları gibi konik biçimler sergileyen ve boyutları yirmiyle üç yüz ayak arasında değişen bu kaya bloklarını gözlemleyebilmek hiç de zor değildi. Bir buzul bile bu kadar ürkütücü biçimde dikilemezdi. Bir yanda bir kayadan diğerine uzanan köprüler, bakışların derinliğini belirleyemeyeceği bir şahma aitmiş gibi görünen kemercikler yer alırken, diğer yanda kubbeleri abidevi bir görünüm arz eden geniş oyuklar, hiçbir gotik katedralin sahip olmadığı külahlar, sivri çıkıntılar ve piramit tepelerden oluşan bloklar beliriyordu. İnsanın hayal gücünden daha zengin olan doğanın fantezileri, sekiz dokuz mil uzunluğundaki bu görkemli kıyının hatlarını çiziyordu.

Cyrus Smith ve arkadaşları bu manzarayı afallamaya varan bir şaşkınlıkla izliyorlardı. Ancak onlar sessizliklerini bozmasalar da Top'un bazalt kayalarda binlerce yankıyla tekrarlanan havlamaları eksik olmuyordu. Hatta Mühendis bu havlamalarda Granite-house'daki kuyunun ağzındakine benzer garip tonlamalar olduğunu fark etmişti.

"Yanaşalım," dedi.

Bonadventure, kıyıdaki kayalıklarına mümkün olduğunca yaklaştı. Belki keşfedilmesi gereken bir mağara vardı? Ama Cyrus Smith herhangi bir canlının barınabileceği bir oyuğa ya da bir dehlize rastlayamadı, zaten kayaların alt kısımları dalgalarla ıslanıyordu. Kısa bir süre sonra Top'un havlamalarının kesilmesiyle tekne kıyının birkaç yüz metre açığına doğru geri çekildi.

Adanın kuzeybatısında kıyı yeniden kumluk ve düz oluyordu.

Ada sakinlerinin daha önceden hayal meyal görmüş oldukları alçak ve bataklıklı arazinin üzerinde tek tük ağaçlar belirirken, yaşam binlerce sukuşuyla birlikte diğer kıyının ıssızlığıyla büyük bir tezat oluşturacak şekilde canlanıyordu.

Bonadventure hava kararmak üzereyken adanın kuzeyinde, suların yeterince derin olduğu kıyıdaki küçük girintide demir attı. Günün son ışıklarıyla hafifleyerek gecenin sakin' geçmesini sağlayan rüzgar, şafağın ilk kızıllıklarıyla yeniden güçlendi.

O sabah kıyıya yanaşmak ne kadar da kolaydı, koloninin gözde avcıları Harben ve Gédéon Spilett iki saat süren bir keşif gezisinden sonra ellerinde bir sürü suçullugu ve ördekle geri döndüler .Top harikalar yaratmış, gayreti ve ustalığı sayesinde tek bir hayvan dahi kaydedilmemişti.

Sabah sekizde demir alan *Bonadventure,* sertleşmeye başlayan rüzgarı arkasına alarak kuzeye, Mandibule Burnu'na doğru hızla ilerledi.

"Zaten," dedi Pencroff, "batıdan esecek sert yellerin belirtilerini görmesem şaşardım. Dün güneş çok kızıl bir ufka battı ve işte bu sabah hiç de hayra alamet olmayan kedikuyrukları beliriyor."

Kedikuyrukları, yükseldikleri her sefer deniz seviyesinin yaklaşık olarak beş bin ayak üzerinde olan başucu noktasına doğru uzanan ince, uzun bulut kıvrımlarıydı. Bu halleriyle yakın bir zamanda havanın bozacağını haber veren hafif pamuk yumaklarını andırıyorlardı.

"Evet," dedi Cyrus Smith, "açabildiğimiz kadar yelken açarak Requin Körfezi'nde bir sığınak bulmaya çalışalım. *Bonadventure*'ün orada güvende olacağını düşünüyorum."

"Kesinlikle," diye yanıtladı Pencroff, "zaten kuzey kıyısı göz atmaya değmeyecek kumullarla kaplı."

"Titizlikle incelenmesi gereken bu körfezde yalnız geceyi değil, günün tamamını geçirsem hiç canım sıkılmaz," diye ekledi Mühendis.

"Zaten istesek de, istemesek de kalacağımızı sanıyorum," diye karşılık verdi Pencroff, "çünkü ufkun batısı şimdiden tehdit edici bir görünüm almaya başladı. Baksanıza nasıl da kararıyor!"

"Yine de Mandibule Burnu'na ulaşabilmek için elverişli rüzgar var," dedi Gazeteci.

"Hem de oldukça elverişli," diye yanıtladı Denizci, "ancak körfeze girebilmek için volta vurmak gerekecek, hiç bilmediğim bu denizleri daha net bir şekilde görmek isterdim!" "Requin Körfezi'nin güney kıyısında gördüklerimize bakılırsa, bu sular kör kayalarla kaplı olmalı," diye ekledi Harbert.

"Pencroff," dedi Cyrus Smith, "elinizden geleni yapın, size güveniyoruz."

"Sakin olun, Bay Cyrus," diye karşılık verdi Denizci, "gereksiz yere tehlikeye atılmayacağım! Şahdamarıma bir bıçak darbesi almayı, *Bonadventure*'ümün su altına bir kayanın çarpmasına tercih ederim."

Pencroff un su altı olarak adlandırdığı, teknenin karinasının su altında kalan bölümüydü ve ona kendi teninden daha fazla özen gösteriyordu!

"Saat kaç?" diye sordu Pencroff.

"On," diye yanıtladı Gédéon Spilett.

"Peki, burna ulaşmak için ne kadar yol almamız gerekiyor, Bay Cyrus?"

"Yaklaşık olarak on beş mil," diye yanıtladı Mühendis.

"Yolu iki buçuk saatte aşarız," dedi Denizci, "bu durumda, saat on iki ile bir arasında burnun açığına varmış oluruz. Ne yazık ki, o sırada deniz alçalmaya başlayacağı için sular körfezden dışarı çıkacak. Hem rüzgarın, hem de akıntının karşıdan gelmesinin körfeze girmemizi zorlaştıracağından kaygılanıyorum." "Dahası bugün dolunay var ve nisan gelgitleri oldukça güçlüdür," dedi Harbert.

"Peki ama, Pencroff," diye sordu Cyrus Smith, "burnun ucuna

demirleyemez misiniz?" "Fırtına yaklaşırken kıyının yakınına demirlemek!" diye haykırdı Denizci. "Bunu nasıl düşünürsünüz, Bay Cyrus? Bu, tekneyi kendi ellerimizle karaya oturtmak anlamına gelir!"

"O halde ne yapacaksınız?"

"Sular yükselene, yani akşam yediye kadar açıkta beklemeyi deneyeceğim, hâlâ hava kararmamışsa körfeze girmeye çalışacağım. Bunu başaramazsak, gece boyunca kıyı kıyı yol alarak günün ilk ışıklarıyla körfeze gireceğiz."

"Size söyledim, Pencroff, size güveniyoruz," diye karşılık verdi Cyrus Smith.

"Ah!" dedi Pencroff, "bu kıyıda bir fener olsaydı, denizciler için her şey daha kolay olurdu!"

"Evet," diye yanıtladı Harbert, "bu kez ateş yakarak bize kıyı yolunu gösterecek düşünceli bir Mühendis'imiz de yok!"

"Gerçekten, sevgili dostum Cyrus," dedi Gédéon Spilett, "size bunun için hâlâ teşekkür edemedik. Açık söylemek gerekirse, o ateş olmaksızın kıyıya asla ulaşamazdık..."

"Ateş mi?..." diye sordu, Gazeteci'nin sözlerine oldukça şaşırmış gibi görünen Cyrus Smith.

"Bay Cyrus," diye karşılık verdi Pencroff, "geri dönüş yolculuğumuzun son saatlerinde *Bonadventure*'ün güvertesinde büyük sıkıntılar yaşadığımızı ve Ekim"in 19'unu 20'sine bağlayan gece, Granite-house'un tepesinde tedbirli davranarak yakmış olduğunuz ateş sayesinde yönümüzü bulabildiğimizi söylemek istiyoruz."

"Evet, evet!... Bu oldukça iyi bir fikirdi!" diye yanıtladı Mühendis.

"Bu kez," diye ekledi Denizci, "Ayrton'ın aklına böyle bir şey gelmezse, bize bu küçük hizmeti verecek kimse olmayacak!"

"Hayır! kimse olmayacak!" diye yanıtladı Cyrus Smith.

Birkaç saniye sonra teknenin ön kısmında Gazeteci'yle bir

araya gelen Mühendis, kulağına doğru eğilerek şunları söyledi:

"Bu dünyada kesin olan bir şey varsa, Spilett, Ekim'in 19'unu 20'sine bağlayan gece, ne Granite-house'un tepesinde, ne de adanın herhangi bir bölümünde ateş yakmadığımdır!"

XX

Olaylar iç güdüleri haklı çıkan Pencroff'un öngördüğü şekilde gelişmişti. Rüzgar sertleşerek, saatte kırk, kırk beş mil2 hızla esen bir fırtınaya dönüşmüştü. Bu hava koşullarında, açık denizde yol alan bir gemi, babafingo yelkenlerini indirip yalnızca alt camadanlarını açık bırakarak ilerlerdi. Oysa *Bonadventure*'ün körfezin ağzına ulaştığı sırada saat altıya yaklaştığından ve sular çekilmeye başladığından içeri girmesi mümkün değildi. Bu durumda açıkta beklemesi gerekiyordu, çünkü Pencroff, Mercy'nin ağzına ulaşmayı bile başaramayacaktı. Bunun üzerine büyük direğe fırtına yelkeni yerine floku yerleştirip burnunu karaya vererek beklemeye başladı.

Neyse ki, rüzgar çok şiddetli olsa da kara tarafından çevrelenen denizde büyük çalkantılar yoktu. Yani küçük tekneler için oldukça tehlikeli olan dalgalardan kaygılanmak gereksizdi. Sağlam bir şekilde safralanmış olan *Bonadventure*'ün batması mümkün değildi, ancak ambar kapakları dayanıklı olmasa, tekneyi döven dalgalar zor anlar yaşatabilirdi. Usta bir gemici olan Pencroff, her soruna anında çare buluyordu. Kuşkusuz teknesine olan güveni tamdı, yine de gün doğana dek yüzünde endişenin izleri okunuyordu.

O gece boyunca Cyrus Smith ve Gédéon Spilett sohbet etme fırsatı bulamadılar. Ne var ki, Mühendis'in Gazeteci'nin kulağına söylediği sözler, Lincoln Adası'nın üzerinde hakimiyetini sürdüren sır perdesinin bir kez daha ele alınmasını

gerektiriyordu. Ada kıyısında beliren bu ateş, yeni ve açıklanamaz olay Gédéon Spilett'in aklından hiç çıkmıyordu. Ateşi gerçekten görmüştü! Arkadaşları Harbert ve Pencroff da tıpkı onun gibi bu olaya tanık olmuşlardı! O karanlık gecede adanın konumunu belirlemelerini sağlayan bu ateşi Mühendis'in yaktığından hiç şüpheleri yoktu, oysa Cyrus Smith böyle bir şey yapmadığını kesin olarak belirtiyordu!

Gédéon Spilett, *Bonadventure*'ün karaya döner dönmez bu konunun üzerinde duracağına ve Mühendiş'i bu garip olaylarla ilgili olarak arkadaşlarına açıklamalarda bulunmaya teşvik edeceğine dair kendine söz verdi. Belki o zaman ortak bir karar alınacak, Lincoln Adası'nın tamamını kapsayan bir keşif gezisi düzenlenecekti.

Küçük teknenin kıyının açığında beklemeye devam ettiği o gece boyunca, körfezin ağzını oluşturan bu bilinmedik kıyılarda hiçbir ateş yanmamıştı.

Şafağın ilk ışıklarının doğu ufkunda belirmeye başlamasıyla biraz hafiflemiş olan rüzgar iki kerte yön değiştirdi, bu durumdan yararlanan Pencroff, körfezin ağzına doğru sokulmayı kolayca başardı. Sabahın yedisinde kuzey Mandibule Burnu'nu geride bırakan *Bonadventure,* tedbirli bir şekilde geçide girdi ve garip görünümlü lav akıntılarıyla çevrelenmiş sularda ilerlemeye başladı.

"İşte," dedi Pencroff, "bu deniz parçası filoların kolayca gezinebilecekleri mükemmel bir sığınak olabilir!"

"Asıl ilginç olan," dedi Cyrus Smith, "bu körfezin, volkanın peş peşe püskürttüğü lavların birikmesiyle oluşan iki akıntıdan meydana gelmiş olması. Bu durumda körfezin dört bir yandan kara parçalarıyla çevrelendiği sonucu çıkıyor ve en şiddetli fırtınalarda sularının bir göl kadar sakin olacağını söylemek yerinde olur."

"Hiç şüphesiz," dedi Denizci, "rüzgarın buraya girebilmesi için

iki burun arasına oyulmuş bu dar ağzı aşması lazım, oysa kuzey burnu, güney burnunu boraların içeri sızmasını engelleyecek şekilde sarmış durumda. Aslında *Bonadventure*'ümüz yılın bir bölümünü demirini bile zorlamadan burada geçirebilir!"

"Onun için biraz büyük!" dedi Gazeteci.

"Hey, Bay Spilett," diye karşılık verdi Denizci, "*Bonadventure* için fazla büyük olduğunu kabul ediyorum, ancak Birlik'in filoları Pasifik üzerinde güvenli bir sığınak ararsa, bundan daha uygun bir koy asla bulamazlar diye düşünüyorum!"

"Bir köpekbalığının ağzındayız," dedi Nab, körfezin şeklini anımsatarak.

"Ağzının tam ortasında, yürekli Nab'ım!" diye karşılık verdi Harbert, "üzerimize kapanacağından korkmuyorsunuz değil mi?"

"Hayır, Bay Harbert," diye yanıtladı Nab, "yine de bu körfez hiç hoşuma gitmiyor! Görüntüsü oldukça ürkütücü!"

"Çok güzel!" diye haykırdı Pencroff, "tam onu Amerika'ya ithaf etmeyi düşündüğüm sırada, Nab körfezimi karalıyor!"

"Peki, en azından suları derin mi?" diye sordu Mühendis, "çünkü zırhlı gemilerimiz için *Bonadventure*'ün omurgasına lazım olan sudan daha fazlası gerekir."

"Bunu öğrenmek hiç de zor değil," diye yanıtladı Pencroff.

Denizci iskandil işlevini gören ve ucuna demir bir kütle bağladığı uzun ipi denizin dibine doğru bıraktı. Yaklaşık elli kulaç uzunluğundaki ip, hiçbir yere çarpmadan aşağıya doğru indi.

"Tamam," dedi Pencroff, "zırhlılarımız buraya gelirlerse, karaya oturmazlar!"

"Doğrusu," dedi Cyrus Smith, "bu körfez gerçek bir dipsiz kuyu. Ama adanın volkanik olduğunu dikkate alırsak, denizin dibinin bu tür çöküntülerle kaplı olmasında şaşılacak bir şey yok."

"Bu surlar, Pencroff uzattığı ipin beş, altı katı uzunluğunda bir

başka ip kullansa dahi diplerini bulamayacağı sivri tepeleri andırıyor," dedi Harbert.

"Söylediklerіniz çok güzel," dedi Gazeteci,

"yine de Pencroff'a koyunda önemli bir şeyin eksik olduğunu hatırlatmak isterim!" "Neymiş, Bay Spilett?"

"Adanın iç bölümlerine doğru ilerlemeye izin verecek bir girinti. Karaya ayak basmamızı sağlayacak bir iskele göremiyorum!"

Gerçekten de oldukça sarp olan yüksek lavlar, körfezin etrafı boyunca kıyıya çıkmaya elverişli tek bir nokta bile bırakmıyordu. Bu, onlardan daha çorak olsa da Norveç'in fiyortlarını hatırlatan aşılmaz bir perde hattıydı. Bu yüksek surların kenarından sürtünürcesine geçen *Bonadventure,* yolcuların tekneden ayrılmalarına izin verecek tek bir girinti dahi bulamadı.

Gerekirse, patlayıcılarla surun yarılacağını söyleyerek kendini teselli eden Pencroff, bu körfezde yapılacak hiçbir şey olmadığını düşünerek teknesini körfezin ağzına yöneltti ve saat ikiye doğru koydan dışarı çıkmıştı.

"Uff!" dedi Nab, sevinçle iç geçirirken. Yürekli zencinin bu geniş çenenin içinde kendini iyi hissetmediği söylenebilirdi!

Mandibule Burnu'ndan Mercy'nin ağzına kadar sekiz millik bir mesafe vardı. Burnunun Granite-house'a yöneltilmesiyle yelkenleri rüzgarla dolan *Bonadventure*, kıyının bir mil açığından yoluna devam etti. Devasa lav kayalarının yerini, bir süre sonra Mühendis'in kendini tuhaf bir şekilde aralarında bulduğu ve yüzlerce deniz kuşunun sık sık gelip gittiği ilginç şekilli kumullar aldı.

Saat dörde doğru adacığın burnunu solunda bırakan Pencroff, onu kıyıdan ayıran kanala giriyordu, saat beşte *Bonadventure*'ün çapası Mercy'nin ağzının kumlarına saplanıyordu.

Ada sakinlerinin yola çıkmalarının üzerinden üç gün geçmişti.

Ayrton onları kumsalda beklerken, mutluluk homurtuları çıkartan Üstat Jüp, sevinç içinde onlara doğru geliyordu.

Ada kıyılarının keşfi tamamlanmış ve şüpheli bir ize rastlanmamıştı. Eğer adada gizemli bir yaratık yaşıyorsa, barınağı ancak Serpentin Yarımadası'nın, ada sakinlerinin hâlâ keşfe çıkmamış oldukları sık ormanlarında bulunmalıydı.

Gédéon Spilett'in bu konuları Mühendis'e açması üzerine, adada meydana gelen ve sonuncusu en açıklanamaz niteliğe sahip olan garip olaylar konusunda arkadaşlarının dikkatlerinin çekilmesine karar verdiler.

Bunun üzerine Cyrus Smith kıyıda bilinmeyen bir el tarafından yakılan ateş konusuna geri dönerken Gazeteci'ye yirminci kez şu soruyu sormaktan kendini alamadı:

"İyi gördüğünüzden emin misiniz? Volkanın kısmi bir püskürtüsü ya da bir meteor olamaz mı?"

"Hayır, Cyrus" diye yanıtladı Gazeteci, "bu kesinlikle insan eliyle yakılmış bir ateşti. Zaten Pencroff ve Harbert'a da sorabilirsiniz. Onlar da aynı şeyi gördüler, sözlerimi doğrulayacaklardır."

Böylece Cyrus Smith, ada sakinlerinin Grande-Vue Yaylası'nda bir araya geldikleri 25 Nisan akşamı şu sözlerle konuya girdi:

"Dostlarım, dikkatinizi adamızda meydana gelen bazı olaylara çekerek bu konudaki görüşlerinizi almak istiyorum. Bu olaylar doğaüstü sınıflamasında yer alabilirler..."

"Doğaüstü!" diye haykırdı Denizci piposunun dumanını üflerken. "Adamızın doğaüstü olduğu söylenebilir mi?"

"Hayır, Pencroff, ama gizemli olduğu tartışılmaz," diye karşılık verdi Mühendis, "tabii Spilett ve bana şu ana dek nasıl gerçekleştiklerini anlayamadığımız bazı olayların açıklamasını yapabilirseniz, durum değişir."

"Devam edin, Bay Cyrus," diye yanıtladı

Denizci.

“Pekala,” dedi Mühendis, “denize düştükten sonra, bilincim yerinde olmadığı halde kıyının çeyrek mil içerisindeki kumulların içine nasıl gelebildiğimin açıklamasını yapabiliyor musunuz?”

“Belki de şokun etkisiyle ne yaptığınızı bilmiyordunuz...” dedi Pencroff

“Bunun kabul etmek mümkün değil,” diye karşılık verdi Mühendis. “Peki, bunu bir kenara bırakalım. Top’un benim yattığım mağaranın beş mil ötesinde sizi nasıl bulduğunu açıklayabiliyor musunuz?”

“Köpek içgüdüsü...” diye yanıtladı Harbert.

“İlginç bir içgüdü!” diye görüşlerini belirtti Gazeteci, “üstelik yağmura ve o gece öfkeyle esen rüzgara rağmen, Peribacaları’na üzerinde tek bir çamur lekesi bile olmadan ulaştı!”

“Bunu da geçelim,” diye araya girdi Mühendis. “Köpeğimizin denizineği ile boğuştuğu sırada gölün sularından dışarı nasıl fırladığını açıklayabiliyor musunuz?”

“Hayır! İtiraf etmeliyim ki, bunu nasıl açıklamak gerektiğini bilmiyorum, üstelik denizineğinin bağrındaki kesici bir aletin neden olması gereken yaranın açıklaması da hiç kolay değil.”

“Bunun da geçelim,” diye devam etti Cyrus Smith. “O kurşun parçasının yavru pekarinin etine nasıl saplandığını, büyük bir sevinçle bulduğumuz kasada hiçbir kaza izine rastlanmamasını, içinde pusulanın bulunduğu o şişeyle denizdeki ilk yolculuğumuza çıktığımız sırada karşılaşmamızı, halatı çözülen kayığın Mercy’nin karşı kıyısına geçmemiz için tam da ihtiyacımız olduğu sırada akıntıya kapılarak gelmesini, maymunların istilasından sonra merdivenin Granite-house’un zirvesinden aşağıya gönderilmesini ve nihayet Ayrton’ın yazdığını asla kabul etmediği pusulanın elimize geçmesini nasıl açıklıyorsunuz?”

Cyrus Smith adada meydana gelen garip olayları birini dahi

atlamadan sıralamıştı. Bu olayların ilk kez böylesine sistemli bir şekilde nakledilmesinden duydukları şaşkınlığı gizleyemeyen Harbert, Pencroff ve Nab ne yanıt vereceklerini bilemeden birbirlerine bakıyorlardı.

"Gerçekten de haklısınız Bay Cyrus," dedi sonunda Pencroff, "bu olayları açıklayabilmek çok zor!"

"Öyleyse dostlarım," diye devam etti Mühendis, "bütün bunlara, en az onlar kadar anlaşılmaz başka bir olay daha eklendi!"

"Nedir, Bay Cyrus?" diye sordu Harbert aceleyle.

"Tabor Adası'ndan geri döndüğünüzde, Pencroff," dedi Mühendis, "Lincoln Adası üzerinde bir ateşin belirdiğini söylüyorsunuz?" "Kesinlikle öyle," diye yanıtladı Denizci.

"O ateşi gördüğünüzden emin misiniz?" "Tıpkı sizi gördüğüm gibi."

"Sen de mi Harbert?"

"Ah! Bay Cyrus," diye haykırdı Harbert, o ateş iri bir yıldız gibi parlıyordu!"

"Peki bir yıldız olamaz mıydı?" diye ısrarla sordu Mühendis.

"Hayır," diye karşılık verdi Pencroff, "çünkü gökyüzü iri bulutlarla kaplıydı, üstelik bir yıldız ufkun bu kadar altında görünemez. Bay Spilett da gördü, sözlerimizi doğrulayabilir!" "Şunu da eklemek isterim ki," dedi Gazeteci, "ışık çok canlıydı ve tıpkı bir elektrik akımı gibi yayılıyordu."

"Evet! Evet! Tam da öyle..." diye yanıtladı Harbert, "ve Granite-house'un zirvesinden yayıldığı kesindi."

"Tamam o zaman, dostlarım," diye karşılık verdi Mühendis, "Ekim'in 19'unu 20'sine bağlayan o gece ne Nab, ne de ben kıyıda bir ateş yaktık."

"Yakmadınız mı?.." diye haykırdı, şaşkınlıktan cümlesini bile tamamlayamayan Pencroff.

"O gece Granite-house'dan hiç ayrılmadık," diye yanıtladı

Cyrus Smith, “kıyıda bir ateş belirdiyse, onu bizden başka biri yakmış olmalı!”

Pencroff, Harbert ve Nab şaşkınlıktan donakalmışlardı. Bunun bir göz yanılsaması olması mümkün değildi, Ekim’in 19’unu 20’sine bağlayan gece gözlerinin önünde gerçek bir ateş belirmişti!

Evet! Adada gizemli olayların meydana geldiğini kabul etmeliydiler! Lincoln Adasında ada sakinlerinin lehine olduğu tartışma götürmese de meraklarını uyandıran açıklanamaz bir gücün etkisi hissediliyordu. Acaba adanın en ücra köşelerinde gizlenen bir yaratık mı vardı? İşte ne pahasına olursa olsun, öğrenmeleri gereken buydu!

Arkadaşlarına Granite-house’u denize bağlayan kuyunun ağzına geldiklerinde Top ve Jüp’ün nasıl garip davrandıklarını da hatırlatan Cyrus Smith, onlara kuyuyu araştırdığında şüphe uyandıracak hiçbir şeyle karşılaşmadığını anlattı. Nihayet bu görüş alışverişinin sonunda, koloninin tüm üyelerinin onayı alınarak ilkbaharın gelmesiyle adanın tamamının karış karış araştırılmasına karar verildi.

Ancak o günden beri Pencroff endişeli görünüyordu. Özel mülkü olarak kabul ettiği bu ada, artık yalnızca ona ait değilmiş gibi görünüyor, onu iyi ya da kötü, bir başka sahiple paylaşmak zorunda kaldığını kabul etmeye çalışıyordu. Kişilikleri itibarıyla gerçeküstü olaylara inanmaya meyilli olan ve adaya doğaüstü bir gücün hakim olduğuna inanmaya başlayan Nab ve Pencroff, sık sık izah edilmesi mümkün olmayan bu olaylardan söz ediyorlardı.

Bu arada kuzey yarımkürede kasım ayına denk düşen mayıs ayıyla birlikte soğuklar etkisini hissettirmeye başlamıştı. Kış sert ve uzun geçecek gibi görünüyordu. Bunun üzerine ada sakinleri kışla ilgili hazırlıklara ağırlık verdiler.

Zaten ne kadar sert geçerse geçsin, kışı karşılamaya hazırdılar.

Ellerinde keçeden yapılmış bol miktarda giysi vardı, sayıları iyice artmış olan muflonlar, bu sıcak giysiyi üretmek için gerekli olan yünü sağlamışlardı.

Tabii Ayrton'da bu rahat ve sıcak giysilerden kendine düşen payı almıştı. Cyrus Smith kışı geçirmesi için onu ağıla göre daha elverişli koşullarda yaşayacağı Granite-house'a davet etmiş, o da ağılla ilgili son çalışmaların tamamlanmasının ardından geleceğine söz vermişti. Nisan ayının ortasına doğru geldiği Granite-house'da, ortak yaşama büyük katkılarda bulunsa da arkadaşlarının şakalarına katılmıyor , her zaman olduğu gibi hüzünlü ve çekingen ifadesini koruyordu!

Ada sakinleri, Lincoln Adası'ndaki üçüncü kışlarının büyük bölümünü Granite-house'da geçirdiler. Kayaları temelinden sarsan büyük fırtınaların ve korkunç kasırgaların yaşandığı bu mevsimde, ada kabaran devasa dalgalarla kaplanma tehdidi altındaydı ve açığa demirlemiş bir geminin tüm mevcuduyla birlikte batacağı kesindi. Bu fırtınaların birinde Mercy iki kez köprülerin ve köprücüklerin dayanacağından kaygı duyulmasına neden olacak bir şiddetle kabarmış, hatta dalgalar kıyıyı dövdüklerinde suların altında kalan kumsaldaki köprülerin sağlamlaştırılması gerekmişti.

Tahmin edilebileceği gibi yağmurun ve karın birbirlerine karıştığı hortumu andıran bu fırtınalar, Grande-Vue Yaylası'nda, özellikle değirmende ve kümeste hasara yol açmıştı. Ada sakinleri sık sık onarmasalar, kümes hayvanları ciddi tehlikelerle karşı karşıya kalacaklardı. Bu şiddetli soğuklarla birlikte birkaç çift jaguar ve dörtelli sürüleri, yaylanın sınırına kadar gelmişlerdi, içlerinden en çevik ve en yüreklilerinin, açlık dürtüsüyle çayı aşmalarından kaygı duyulabilirdi, suların donmasıyla önlerinde aşılması kolay bir geçit buluyorlardı. Bu nedenle ekinlerin ve kümes hayvanlarının zarar görmemesi için sürekli olarak nöbet tutmak gerekiyordu, bu tehlikeli

ziyaretçileri makul bir uzaklıkta tutabilmek için sık sık silahlarını ateşlemeleri gerekmişti. Görüldüğü gibi dışarıdaki işlerin yanı sıra Granite-house'un iç düzenlemesi için gerekli çalışmalarla da meşgul olan adalılar, hiç boş kalmıyorlardı.

Bu şiddetli soğuklarda, geniş Tadornes Bataklıkları'nda bir hayli bereketli geçen av partileri düzenlenmişti. Top ve Jüp'ün eşlik ettiği Gédéon Spilett ve Harbert binlerce ördek, suçullugu, bağırtlak ve kızkuşunun uçuştuğu bu bataklıklarda tek bir mermiyi bile boşa harcamıyorlardı. Kâh Mercy'i geçtikten sonra tutulan Port Ballon yoluyla, kâh Epave Burnu'nu dönerek bu bereketli topraklara ulaşmak kolaydı, böylece avcılar Granite-house'dan iki, üç milden fazla uzaklaşmamış oluyorlardı.

Bu sert kış mevsiminin dört ayı; haziran, temmuz, ağustos ve eylül böylece geçmişti. Ama sonuçta Granite-house kötü hava koşullarından etkilenmemişti, aynı durum büyük bölümü Franklin Dağı tarafından korunan, kıyı ve orman tarafından şiddeti hafifletilen rüzgarlara maruz kalan ağıl için de geçerliydi. Ağır hasarlar alınmadı, ekim ayının ikinci haftasında, birkaç günlüğüne ağıla dönen Ayrton'ın hünerli elleri, hasarı kolayca onarabilirdi.

Bu kış boyunca açıklaması mümkün olmayan yeni bir olay yaşanmadı. En önemsiz olaylara bile gizemli bir anlam yüklemek için hazır bekleyen Pencroff ve Nab'ın tüm çabalarına rağmen, garip bir vakayla karşı karşıya kalınmadı. Top ve Jüp bile artık kuyunun ağzında dolanmıyor, hiçbir endişe belirtisi göstermiyorlardı. Granite-house'daki sohbetlerde sık sık söz edilse de ve adanın en ücra köşelerine kadar karış karış taranması konusundaki karar hâlâ geçerliliğini korusa da peş peşe gelen doğaüstü olaylar serisi kesintiye uğramıştı.

Ancak tehlikeli sonuçlar doğurabilecek son derece ciddi bir gelişmenin yaşanması Cyrus Smith ve arkadaşlarının bu projelerini geçici olarak ertelemelerine neden oldu.

Ekim ayıyla birlikte havalar hızla ısınmaya başlamıştı. Doğa güneş ışınları altında yeniden canlanırken, orman sınırındaki kozalaklıların dökülmeyen yapraklarının arasından çitlembiklerin, deodaraların yeni sürgünleri beliriyordu.

Hatırlanacağı gibi Gédéon Spilett ve Harben birçok kez Lincoln Adası'nın fotoğraflarını çekmişlerdi.

17 Ekim günü öğleden sonra üçe doğru, gökyüzünün berraklığından etkilenen Harbert'ın aklına Grande-Vue Yaylası'nın karşısında, Mandibule Burnu'ndan Griffe Burnu'na dek uzanan Union Körfezi'nin resmini çekmek gelmişti.

Ufuk pürüzsüz bir şekilde belirirken, arka planda hafif bir esintiyle çalkanan deniz, sağda, solda ışıklı pullarla beneklenmiş bir gölün suları gibi hareketsiz bir görüntü sergiliyordu.

Granite-house'un pencerelerinden birine yerleştirilmiş olan objektif, kumsalı ve körfezi tepeden görüyordu. Harbert her zamanki gibi görüntüsünü aldıktan sonra sabitlemek için gerekli malzemelerle donatılmış karanlık odaya çekildi.

Aydınlık ortama geri döndüğünde fotoğrafta deniz ufkunun üzerini lekeleyen belli belirsiz, küçük bir nokta fark etti. Resmi yeniden yıkamayı denese de bu noktayı yok etmeyi başaramadı.

"Camda bir hata olsa gerek" diye düşündü.

Merakını yenemeyerek, bu noktayı incelemek için dürbünlerden birinin güçlü merceğini çıkardı.

Ancak daha görüntüye bakar bakmaz bir çığlık attı ve fotoğrafı ellerinin arasından yere düşürdü.

Hemen Cyrus Smith'in bulunduğu odaya koştu, lekenin yerini göstererek fotoğrafı ve merceği ona uzattı.

Noktayı inceleyen Cyrus Smith, dürbününü alarak pencereye yöneldi.

Ufku yavaş yavaş tarayan dürbün, şüpheli noktanın üzerinde sabitlendiğinde Cyrus Smith'in ağzından yalnızca şu sözcükler döküldü: "Bir gemi!"

Gerçekten de Lincoln Adası’nın açıklarında bir gemi vardı!

3. BÖLÜM

ADANIN ESRARI

I

Kazazedeler balonun kendilerini Lincoln Adası'na bırakmasının üzerinden geçen iki buçuk yıl boyunca türdeşleriyle irtibat kuramamışlardı. Gazeteci bir kez adanın konumunu belirten pusulayı bir kuşa emanet ederek uygar dünya ile ilişki kurmayı denemişti, ancak bu ciddi olarak şekilde bel bağlanabilecek bir olasılık değildi. Yalnızca Ayrton bilinen koşullar altında küçük koloninin üyeleri arasına katılmıştı. Oysa 17 Ekim günü adanın açığında, her zaman ıssız olan bu denizde ansızın başka insanlar belirmişti!

Orada bir gemi olduğuna hiç şüphe yoktu! Ama yoluna devam mı edecek, yoksa mola mi verecekti? Ada sakinleri, bu sorunun yanıtını birkaç saat içinde öğreneceklerdi.

Gédéon Spilett, Pencroff ve Nab'ı hemen Granite-house'un salonuna çağıran Cyrus

Smith ve Harben, onları olan bitenlerden haberdar ettiler. Dürbünü eline alarak ufku hızla tarayan Pencroff, fotoğrafın üzerindeki belli belirsiz lekeye tekabül eden noktayı fark edince durdu.

"Bu gerçekten de bir gemi!" dedi büyük bir memnuniyet ifade etmeyen bir ses tonuyla.

"Bize doğru mu geliyor?" diye sordu Gédéon Spilett.

"Şu an için bunu söyleyebilmek mümkün değil," diye yanıtladı Denizci, çünkü ufkun üzerinde yalnızca yelken takımı seçilebiliyor, gövdesini görebilmek olanaksız!

"Ne yapacağız?" dedi genç çocuk.

"Bekleyeceğiz," diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Ada sakinleri oldukça uzun bir süre, Lincoln Adası'na geldiklerinden beri başlarına gelen bu en önemli olayın içlerinde uyandırdığı heyecan, kaygı ve umut duygularıyla derin düşüncelere dalarak hiç konuşmadılar.

Kuşkusuz ada sakinleri, ıssız bir adacığa terkedilmiş ve zavallı yaşamlarını çorak bir doğada sürdürmeye çalışarak hiç durmadan insanların yaşandığı topraklara ulaşmanın hasretini çeken kazazedelerden değildi. Özellikle refah içinde geçen yaşamlarından oldukça mutlu görünen Pencroff ve Nab'ın adalarından ayrılırken bir hayli üzülecekleri söylenebilirdi. Zaten bu yeni yaşama, zekalarının gelişmesine olanak veren bu ortama alışmışlardı! Ama yine de kendilerine dünyadan haber getiren bu gemi, belki de anavatanlarının bir parçası olarak onlarla buluşmaya geliyordu! Güvertesinde kendilerine benzeyen insanlar vardı, gemiyi gördüklerinde yüreklerinin nasıl heyecanla atmaya başladığını anlayabiliriz!

Zaman zaman dürbününü eline alan Pencroff, pencereye yaklaşarak kıyının yirmi mil doğusunda bulunan gemiyi dikkatle inceliyordu. Ada sakinleri henüz varlıklarını belli edecek bir işaret gönderme olanağını bulamamışlardı. Çekecekleri bayrak fark edilmeyecek, yakacakları ateş seçilemeyecek, patlamalar duyulmayacaktı.

Yine de Franklin Dağı'nın yükseltilerinin, geminin gözcülerinin dikkatinden kaçmayacağı muhakkaktı. Peki bu gemi adaya neden yanaşacaktı ki? Gemiyi Pasifik'in bu bölümüne, Polinezya takımadalarına, Yeni Zelanda'ya ya da Amerika kıyılarına gitmekte olan posta gemilerinin güzergahı üzerinde bulunmayan

Tabor adacığı dışında hiçbir kara parçasına rastlanmayan bölümüne getiren basit bir tesadüf değil miydi?

Herkesin aklından geçen bu sorulara, Harbert'tan ani bir yanıt geldi.

"Bu *Duncan* olamaz mı?"

Anımsanacağı gibi *Duncan,* Ayrton'ı adacığa bırakan ve bir gün onu almak için geri geleceğine söz veren Lord Glenarvan'ın yatıydı. İki ada birine giderken diğerini de fark edecek kadar birbirine yakındı. İki kara parçası birbirlerinden boylam düzleminde yüz elli mil, enlem düzleminde ise yetmiş beş millik bir mesafeyle ayrılıyorlardı.

"Ayrton'ı durumdan haberdar edip derhal buraya çağırmamız gerek," dedi Gédéon Spilett. "Bu geminin *Duncan* olup olmadığını yalnızca o söyleyebilir."

Herkesin aklından geçen de buydu, ağılla Granite-house arasında irtibatı sağlayan aletin başına giden Gazeteci, şu telgrafı gönderdi:

"Acilen gelin."

Birkaç saniye sonra zil çaldı:

"Geliyorum," diye yanıtlıyordu Ayrton.

Ardından ada sakinleri gemiyi gözlemeye devam ettiler.

"Eğer bu gemi *Duncan* ise, bir süre gemide yolculuk eden Ayrton onu kolayca tanıyacaktır," dedi Harbert.

"Eğer oysa, çok heyecanlanacaktır," diye ekledi Pencroff

"Evet," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "artık Ayrton'ın *Duncan*'ın güvertesinde yer almaya layıktır ve Tanrı'dan bunun Lord Glenarvan'ın yatı olmasını diliyorum, çünkü onun dışındaki her gemi beni şüphelendiriyor. Gemilerin nadiren geçtiği bu sularda, Malezyalı korsanların adamızı ziyaret etmesinden kaygı duyuyorum."

"Adamızı savunuruz!" diye haykırdı Harbert.

"Kesinlikle evlat," diye yanıtladı Mühendis, gülümseyerek, "ama savunmamıza gerek kalmaması daha iyi."

"Basit bir gözlem," dedi Gédéon Spilett. "En son yayınlanan

haritalarda bile yer almadığına göre, Lincoln Adası denizciler tarafından bilinmiyor. Bu durum, kendini ansızın bu keşfedilmemiş kara parçasının karşısında bulan bir geminin, uzaklaşacağına onu ziyaret etmesi için yeterli bir gerekçe olamaz mı, Cyrus?"

"Hiç şüphesiz," diye karşılık verdi Pencroff "Ben de aynı şeyi düşünüyorum," diye ekledi Mühendis. "Hatta henüz haritalarda yer almayan yeni bir kara parçasını keşfetmek bir kaptanın görevleri arasındadır, Lincoln Adası da bu kategoride yer alıyor..."

"Bu durumda," dedi Pencroff, "geminin adamızın birkaç yüz metre açığına demirlediğini farz edelim, ne yapacağız?"

Aniden ortaya atılan bu soru, bir süre için yanıtsız kaldı. Ancak Cyrus Smith biraz düşündükten sonra, her zamanki sakin ses tonuyla karşılık verdi.

"Yapmamız gerekeni yapacağız, dostlarım, yani gemiyle irtibat kuracağız ve Birlik Eyaletleri adına mülkiyetini üzerimize aldıktan sonra adamızı terk ederek gemiye bineceğiz. Ardından kesin olarak buraya yerleşmek isteyenlerle geri gelip Amerika Cumhuriyeti'ne, Pasifik Okyanusu'nun bu bölümünde yararlı bir yerleşim merkezi hediye etmiş olacağız!" "Yaşasın!" diye haykırdı Pencroff, "ve ülkemize büyük bir hediye vermiş olacağız! Adanın sömürgeleşme süreci neredeyse tamamlanmış bulunuyor, tüm bölümler isimlendirildi, yolları, telgraf hattı, şantiyesi, fabrikası var, yapılması gereken tek şey ismini haritalara eklemek olacak!"

"Ya biz yokken adamızı ele geçirirlerse?" diye görüşlerini belirtti Gédéon Spilett

"Kahretsin!" diye haykırdı Denizci, "adayı savunmak için tek başıma burada kalacağım ve inanın bana, onu bir alığın cebindeki saat gibi çalmalarına izin vermeyeceğim!"

Bir saat boyunca geminin Lincoln Adası'na doğru ilerleyip ilerlemediğini söyleyebilmek mümkün olmadı. Bununla birlikte

biraz yaklaşmıştı, ancak hangi yöne doğru ilerliyordu? Pencroff henüz bunu anlayamamıştı. Yine de bu geminin kuzeydoğudan esen rüzgarı sancaktan alarak yoluna devam ettiği söylenebilirdi. Zaten esintiler adaya yönelmesi için elverişliydi ve derinlik henüz haritalara kaydedilmemiş olsa bile, bu dingin denizde fazla zorlanmadan kıyıya yaklaşabilirdi.

Saat dörde doğru -çağrılmasının üzerinden bir saat geçtikten sonra- Granite-house'a ulaşan Ayrton salona girerek şunları söyledi: "Emirlerinizi bekliyorum, beyler."

Cyrus Smith her zaman yaptığı gibi ona elini uzattı, ardından pencerenin kenarına götürdü.

"Ayrton," dedi, "önemli bir nedenden dolayı gelmenizi rica ettik. Adanın açıklarında bir gemi var."

İlk önce yüzü hafifçe sararan Ayrton'ın bir an için gözleri karardı. Sonra pencereden dışarı uzanarak ufku gözlemledi, ancak hiçbir şey göremedi.

"Şu dürbünü alın," dedi Gédéon Spilett, "ve iyi bakın Ayrton, çünkü bu gemi sizi ülkenize götürmek için geri gelen *Duncan* olabilir."

"*Duncan*!" diye mırıldandı Ayrton. "Bu kadar çabuk!"

Bu son sözcüklerin dudaklarından bilinçsizce döküldüğü Ayrton kafasını ellerinin arasına almıştı.

On iki yıl boyunca ıssız bir adada yaşamak, ona yeterli bir ceza gibi görünmüyor muydu? Pişmanlık duyan suçlu hem kendisinin, hem de başkalarının gözünde kendini bağışlanmış hissetmiyor muydu?

"Hayır," dedi, "hayır! Bu *Duncan* olamaz."

"Bakın Ayrton," dedi Mühendis, "çünkü ne yapacağımızı önceden bilmemiz gerekiyor."

Dürbünü eline alan Ayrton, birkaç dakika boyunca hiç kımıldamadan, tek bir söz bile etmeden ufku gözlemledi. Sonra,

"Evet, bu bir gemi," dedi, "ancak *Duncan* olduğunu

sanmıyorum.”

“Ama neden?” diye sordu Gédéon Spilett.

, “Çünkü *Duncan* buharlı bir gemi ve_ geminin ne üzerinde, ne de yanında duman gördüm.”

“Belki yalnızca yelkenleriyle yol alıyordur?” dedi Pencroff. “Rüzgar izlediği rota için oldukça elverişli, tüm kara parçalarından bu kadar uzaktayken kömürünü idareli kullanması gerekebilir.”

“Haklı olabilirsiniz, Bay Pencroff, bu gemi kazanlarını söndürmüş olabilir. Bırakalım kıyıya yanaşsın, o zaman ne yapacağımıza karar veririz.”

Ayrton bunları söyledikten sonra büyük salonun bir köşesine çekilerek sessizce beklemeye başladı. Ada sakinleri yabancı gemiden bahsediyorlardı, Ayrton sohbete hiç katılmadı.

O sırada her birinin zihni işlerinin başına dönmelerini engelleyecek kadar meşguldü. Oldukça gergin görünen Gédéon Spilett ve Pencroff yerlerinde duramıyorlar, bir gidip bir gelerek salonu arşınlıyorlardı. Harbert ise daha çok merakın ağır bastığı bir bekleyiş içindeydi. Yalnızca Nab her zamanki sükunetini muhafaza ediyordu. Onun ülkesi efendisinin olduğu yer değil miydi? Mühendis’e gelince, düşüncelere dalmıştı ve yüreğinin derinliklerinde bu geminin gelmesini istemiyor, hatta tam tersine bundan kaygı duyuyordu.

Ne var ki, gemi adaya biraz daha yaklaşmıştı. Dürbün sayesinde geminin genellikle Pasifik korsanlarının kullandıkları Malezya praolarından biri değil, bir uzun yol gemisi olduğu ayırt edilebiliyordu. Bu durumda Mühendis’in kaygılarının boşa çıktığına ve adanın açıklarında beliren bu geminin onun için bir tehlike oluşturmayacağına inanılabilirdi. Pencroff, dikkatli bir incelemeden sonra geminin iki direkle donanmış olduğunu ve gabyası ile babafingo- yelkenlerini aşağıya indirmiş olarak kıyıya paralel ilerlediğini bildirdi. Ayrton da bunu doğruladı.

Ancak güneybatıya doğru bu şekilde yol almaya devam ederse, kısa bir süre sonra Griffe Burnu'nun ardından gözden kaybolacak ve onu gözlemlemek için Port Ballon yakınlarındaki Washington Körfezi'nin yükseltilerine gitmek gerekecekti. Bu oldukça can sıkıcı bir durumdu, çünkü saat akşamın beşiydi ve karanlığın bastırması gözlemlerini zorlaştıracaktı.

"Hava karardığında ne yapacağız?" diye sordu Gédéon Spilett. "Adadaki varlığımızı belirtecek bir ateş yakacak mıyız?"

İşte asıl sorulması gereken soru buydu ve Mühendisin bazı önsezilerine rağmen sorunun yanıtı olumluydu. Gece, gemi bir daha geri gelmemek üzere uzaklaşabilirdi ve gözden kaybolursa bir başka gemi Lincoln Adası'nın açıklarına gelir miydi? Geleceğin ada sakinlerine neler hazırladığını öngörmek mümkün müydü?

"Evet," dedi Gazeteci, "ne olursa olsun bu gemiye adada insanların yaşadığını belirten bir işaret göndermeliyiz. Bize sunulan bu şansı göz ardı etmek, gelecekte büyük pişmanlıklara yol açabilir!"

Bunun üzerine Nab ve Pencroff'un Port Ballon'a gitmelerine ve hava karardığında gemi mürettebatının dikkatini çekecek güçlü bir ateş yakmalarına karar verildi.

Ancak Nab ve Denizci Granite-house'dan ayrılmaya hazırlanırlarken rotasını değiştiren gemi, doğrudan Union Körfezi'ne yöneldi. Hızla yaklaştığına bakılırsa, bu brikin oldukça iyi yol aldığı söylenebilirdi.

Nab ve Pencroff yola çıkmaktan vazgeçtiler ve dürbün geminin *Duncan* olup olmadığına karar vermesi için yeniden Ayrton'a uzatıldı. İskoç yatı da aynı şekilde iki direkliydi. Bu durumda öğrenilmesi gereken, şu an kıyının on mil kadar açığında bulunan bu geminin iki direğinin arasından bir bacanın yükselip yükselmediğiydi.

Ufuk hâlâ aydınlık olduğundan bunu saptamak hiç de zor

değildi ve kısa süre sonra Ayrton dürbünü indirerek şunları söyledi:

"Bu *Duncan* değil! O olamaz!..."

Gemiyi yeniden dürbünün görüş alanı içine alan Pencroff, bunun mükemmel inşa edilmiş, direkleri sağlam bir şekilde dikilmiş, üç, dört yüz ton ağırlığında bir brik olduğunu saptadı. Ama hangi ulusa ait olduğunu söylemek kolay değildi.

"Arkasında bir bayrak dalgalanıyor, ama henüz renklerini ayırt edemiyorum."

"Yarım saat içinde öğreniriz," diye karşılık verdi Gazeteci. Zaten kaptanın niyetinin kıyıya yanaşmak olduğu anlaşılıyor, bu durumda, bugün olmasa da yarın kim olduklarını anlarız."

"Olsun!" dedi Pencroff. "Kiminle karşı karşıya geleceğimizi önceden bilmek daha iyi olur, bu garip bayrağın renklerini öğrenmek canımı hiç de sıkmaz!"

Konuşurken, Denizci gözünü dürbününden ayırmıyordu.

Hava kararıyordu ve karanlığın bastırmaya başlamasıyla birlikte açıktan esen rüzgar da hafifliyordu. Geminin dalgalanması giderek azalan bayrağının yaka iplerinin arasına sarkması inceleme işlemi zorlaşıyordu.

"Bu Amerikan bayrağı değil," diyordu ara sıra- Pencroff, "kırmızısı kolayca seçilebilecek İngiliz bayrağı da değil, renkleri Fransız ve Alman bayraklarınınkine benzemiyor, Rus bayrağının beyazını ya da İspanyol bayrağının sarısını seçemiyorum... Sanki tek bir renkten oluşuyor... Bakalım... Bu denizlerde... çoğunlukla hangi gemiler yol alıyor?... Şili bayrağı mı? Ama o üç renklidir... yoksa Brezilya mı? O yeşildir - Japon olsa, sarı ve siyah olması gerekir... oysa bununki..."

O sırada rüzgarın bayrağı germesiyle Denizcinin bıraktığı dürbünü eline alıp gözüne dayayan Ayrton, boğuk bir sesle,

"Siyah bayrak!" diye haykırdı.

Gerçekten de brikin arkasında koyu renkli bir kumaş

beliriyordu ve bu durumda gemiyi şüpheli gemi kategorisine koymak gerekiyordu!

Mühendis önsezilerinde haklı mıydı? Bu bir korsan gemisi miydi? Malezya praolarıyla rekabet ederek Pasifik'in güneyindeki bu denizleri haraca mı bağlıyorlardı? Lincoln Adası kıyılarında ne arıyorlardı? Bu bilinmeyen kara parçasını yağmaladıkları ganimetleri depolamak için elverişli mi buluyorlardı? Yoksa kış ayları boyunca burayı bir sığınak liman olarak mı kullanmak istiyorlardı? Ada sakinlerinin onurlu yurdu, Pasifik korsanlarının başkenti haline dönüşerek alçakların barınağı haline mi gelecekti?

Bu sorular ada sakinlerinin zihnini kurcalıyordu. Zaten çekilmiş olan bayrağın ne anlam ifade ettiğine dair hiçbir şüphe duyulamazdı. Korsanların bayrağıydı! İp kaçkınları alçakça projelerinde başarılı olsalar, bugün *Duncan* da aynı bayrağı taşıyor olacaktı!

Gelişmeleri değerlendirmek için hiç zaman kaybetmediler.

"Dostlarım," dedi Cyrus Smith, "belki de geminin amacı yalnızca kıyıyı incelemektir? Belki mürettebatı karaya çıkmayacaktır? Bu da bir olasılık. Ne olursa olsun, burada ki varlığımızı ele veren her şeyi saklayacağız. Grande-Vue Yaylası'na kurduğumuz değirmen kolayca fark edilebilir. Ayrton ve Nab, siz oraya giderek kanatlarım sökün. Granite-house'un pencerelerini de kalın dallarla örtelim. Kesinlikle ateş yakılmasın. Bu adada insan olduğunu belli eden her şeyi ortadan kaldıralım!"

"Ya teknemiz?" dedi Harbert.

"Oh!" diye karşılık verdi Pencroff, "Port Ballon'da emniyette sayılır, bu alçakların onu orada bulamayacaklarına bahse girerim!" Mühendis'in talimatları hemen yerine getirildi. Yaylaya çıkan Nab ve Ayrton değirmeni gizlemek için gerekli tüm önlemleri aldılar. Onlar bu işle uğraşırken, arkadaşları

Jakamar Ormanları'na giderek bol miktarda dal ve sarmaşık getirmişlerdi. Bunlar, Granit surun pencerelerini örterek belli bir mesafeden doğal bir yeşil örtü gibi görünmesini sağlayacaklardı. Cephanelikler ve silahlar da beklenmedik bir saldırıda acilen kullanılmak üzere hazırlanmıştı.

Hazırlıklar tamamlandığında,

"Dostlarım," dedi sesinden heyecanlı olduğu anlaşılan Cyrus Smith, "bu sefiller Lincoln Adası'nı ele geçirmeye çalışırlarsa, adamızı savunacağız, değil mi?"

"Evet, Cyrus," diye yanıtladı Gazeteci, "ve gerekirse, onu savunmak için canımızı veririz!"

Her biri Mühendis'in kendilerine uzattığı eli içtenlikle sıktılar.

Ada sakinlerine yalnızca köşesine büzülüp kalmış olan Ayrton eşlik etmiyordu. Belki de bu eski kanun kaçağı, kendini henüz bağışlanmış saymıyordu!

Ayrton'ın yüreğinden geçenleri anlayan Cyrus Smith, ona doğru ilerledi:

"Ya siz, Ayrton," diye sordu, "siz ne yapacaksınız?"

"Görevimi," diye karşılık verdi Ayrton.

Sonra pencereye doğru giderek yaprakların arasından dışarıyı inceledi.

O sırada saat yedi buçuktu. Yaklaşık yirmi dakika önce, güneş Granite-house'un arkasından kaybolmuştu. Bu nedenle doğu ufku yavaş yavaş kararmaya başlıyordu. Brik hâlâ Union Körfezi'ne doğru ilerliyordu. O sırada kıyıdan sekiz mil kadar uzakta, Grande-Vue Yaylası'nın tam karşısındaydı, çünkü Griffe Burnu seviyesindeyken çark ettikten sonra yükselen denizin akıntısından yararlanarak kuzeye yönelmişti. Hatta Griffe Burnu'ndan Mandibule Burnu'na dek uzanan doğrusal hattı, kıç sancak tarafının batısında bıraktığına göre, şu an itibarıyla geniş körfeze girmiş olduğu söylenebilirdi.

Brik körfezin derinliklerine doğru ilerleyecek miydi? Sorulması

gereken ilk soru buydu. Körfeze girse bile, demirleyecek miydi? İkinci soru da buydu. Kıyıyı gözden geçirdikten sonra, mürettebatını karaya çıkarmadan yeniden yoluna devam edecek miydi? Bir saat içinde bu soruların yanıtları öğrenilecekti. Ada sakinlerinin yapmaları gereken tek şey beklemekti.

Cyrus Smith, geminin siyah bayrak çekmiş olduğunu öğrenince derin bir endişe duymuştu. Bu, arkadaşlarıyla birlikte o zamana dek bunca emekle hazırladıkları esere karşı doğrudan bir tehdit değil miydi? Kıyıya yaklaşırken renklerini belli ettiklerine göre, korsanlar bu adaya daha önce de gelmişler miydi? Yoksa şu ana dek izahı mümkün olmayan bazı olaylar, bu korsanların daha önce karaya çıkmış olmalarıyla açıklanabilir miydi? Adanın henüz keşfedilmemiş bölgelerinde, onlarla irtibat kurmak için hazır bekleyen suç ortakları olabilir miydi?

Cyrus Smith, kendi kendine sorduğu bu sorulara ne yanıt vereceğini bilemiyordu, yine de bu brikin gelişiyle koloninin ciddi bir tehlike karşısında kaldığını hissediyordu.

Arkadaşlarıyla birlikte kanlarının son damlasına kadar karşı koymaya kararlıydılar. Korsanların sayısı onlardan daha mı fazlaydı? Silahları onlardan daha mı güçlüydü? İşte öğrenilmesi gereken buydu! Peki onlara ulaşmak mümkün müydü?

Hava kararmış, yeni ay güneş ışınlarıyla birlikte gözden kaybolmuştu. Adanın ve denizin üzerine koyu bir karanlık çökmüştü. Ufukta toplanan iri bulut kümeleri tek bir ışık huzmesinin sızmasına dahi izin vermiyordu. Alacakaranlıkla birlikte rüzgar tamamıyla kesilmişti. Ne ağaçlarda tek bir yaprak kımıldıyor, ne de denizde tek bir dalga kabarıyordu. Tüm ışıklar söndürüldüğü için gemi seçilemiyordu ve hâlâ adanın açıklarındaysa, yerini belirlemek mümkün değildi.

“Kim bilir?” dedi Pencroff. “Belki de bu lanet gemi gece yola çıkacak ve sabah olduğunda onun bir daha görmeyeceğiz?”

O sırada canlı bir ışık, Denizci’nin sözlerine yanıt vermek

istercesine gökyüzüne yayıldı, ardından bir patlama sesi duyuldu

Gemi hâlâ oradaydı ve güve;resindeki toplar kolayca seçilebiliyordu

Işığın yayılmasıyla patlamanın arasında altı saniye geçmişti.

Bu durumda brikin kıyıdan yaklaşık olarak bir mil, bir çeyrek açıkta olduğu söylenebilirdi Hemen ardından gıcırdayarak loçalardan aşağıya inen zincirlerin gürültüsü yankılandı.

Gemi Granite-house'un karşısına demirliyordu!

II

Adanın biraz açığına demir atmış olan korsanların niyeti açıkça ortadaydı, ertesi sabah kayıklarıyla kıyıya çıkacaklardı!

Cyrus Smith ve arkadaştan karşı koymaya hazırlardı, ancak ne kadar kararlı olurlarsa olsunlar, tedbirli davranmayı unutmamalıydılar. Korsanlar adanın iç bölümlerini araştırmaya kalkışmaz, kıyıda kalmakla yetinirlerse, orada insanların yaşadığını fark etmeyebilirlerdi. Amaçları gerçekten yalnızca Mercy'den su ikmali yapmaksa, ağzın bir buçuk mil ötesindeki köprünün ve Peribacaları'ndaki düzenlemelerin gözlerinden kaçması mümkündü.

Ama o bayrağı gemiye neden çekmişlerdi? O top patlamasının anlamı neydi? Yeni bir kara parçasının ele geçirilmesini kutlamak amacı taşımıyorsa, yalnızca gösterişti! Artık Cyrus Smith geminin güçlü silahlarla donanmış olduğunu biliyordu. Oysa korsanların toplarına karşı ada sakinlerinin elinde ne vardı? Yalnızca birkaç tüfek.

"Neyse ki, onların ulaşamayacağı bir noktadayız. Düşman savağın otlar ve sazlarla kaplı olan ağzını keşfedemeyecek, dolayısıyla Granite-house'a girmeleri mümkün değil."

"Ama ya ekinlerimiz, kümesimiz, ağılımız, yani her şeyimiz!" diye haykırdı Pencroff ayağını yere vurarak. "Birkaç saat içinde hepsini talan edebilirler!"

"Hepsini Pencroff," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "ve onları engelleyebilecek durumda değiliz."

“Acaba kaç kişiler? İşte asıl soru bu,” dedi Gazeteci. “Sayıları bir düzineden fazla değilse, haklarından gelebiliriz, ancak kırk, elli ya da daha fazlalarsa!..”

“Bay Smith,” dedi bunun üzerine Mühendis’e doğru ilerleyen Ayrton, “sizden bir şey için izin isteyeceğim.”

“Nedir, dostum?”

“Mürettebatın durumunu öğrenmek için gemiye gitmek istiyorum.”

“Ama, Ayrton...” diye karşılık verdi Mühendis tereddüt ederek, “bu hayatınızı tehlikeye atmak demek...”

“Neden olmasın Bayım?”

“Bu görevinizin sınırlarını aşıyor.” “Görevim bu,” diye yanıtladı Ayrton. “Gemiye kadar kayıkla mı gideceksiniz?” diye sordu Gédéon Spilett.

“Hayır, Bayım, yüzerek gideceğim. Kayık bir insanın geçebileceği yerlerden geçemez.” “Geminin kıyının bir mil, bir çeyrek açığında bulunduğunu biliyor musunuz?” dedi Harbert.

“İyi bir yüzücü sayılırım, Bay Harbert.”

“Size tekrar söylüyorum, bu hayatınızı tehlikeye atmak anlamına geliyor,” dedi Mühendis.

“Önemli değil,” diye karşılık verdi Ayrton. “Bay Cyrus, bunu sizden bir lütuf olarak rica ediyorum. Belki de bu sayede, kendimi onurlu bir insan gibi hissedeceğim!”

“Gidin, Ayrton,” diye yanıtladı, önerisini geri çevirmenin yeniden dürüst bir insan haline gelmiş olan bu eski suçluyu bir hayli üzeceğini hisseden Mühendis.

“Size eşlik edeceğim,” dedi Pencroff.

“Bana güvenmiyorsunuz!” diye sert bir şekilde yanıtladı Ayrton.

Sonra daha mütevazi bir ses tonuyla ekledi:

“Yazık!”

“Hayır! hayır!” diye araya girdi Cyrus Smith “Pencroff un

sizden kuşkusu yok! Sözlerini yanlış anladınız."

"Gerçekten öyle," diye yanıtladı Denizci, "Ayrton'a yalnızca adacığa kadar eşlik etmeyi önerdim. Bu alçaklardan biri oraya mevzilenmiş olabilir, alarm vermesini önlemek için iki kişi daha avantajlı olabilir. Ayrton teklif ettiği gibi gemiye tek başına giderken, ben adacıkta onu bekleyeceğim!"

Bu kararın alınması üzerine Ayrton hazırlıklara başladı. Projesi bir hayli riskli olsa da gecenin koyu karanlığı sayesinde başarıya ulaşabilirdi. Zincirlere ya da çarmıhın basamaklarına tutunacak olan Ayrton, korsanların sayısını ve belki de niyetlerini öğrenebilirdi.

Ayrton ve Pencroff arkadaşlarıyla beraber kıyıya indiler. Üzerindekileri çıkaran Ayrton, hâlâ soğuk olan deniz suyundan fazla etkilenmemek için vücudunu yağ ile ovuşturdu. Suda saatler boyunca beklemesi gerekebilirdi.

Bu arada Pencroff ve Nab birkaç yüz ayak yukarıda, Mercy'nin kıyısına bağlanmış olan kayığı getirmeye gitmişlerdi, döndüklerinde Ayrton yola çıkmaya hazırdı.

Ada sakinleri omuzlarına bir battaniye yerleştirdikleri Ayrton'ın elini sıktılar.

Ayrton, Pencroff ile birlikte kayığa bindi.

Karanlığın ortasında gözden kaybolduklarında saat gecenin on buçuğuydu. Arkadaşları onları beklemek üzere Peribacaları'na gittiler.

Kanalın kolayca aşılmasının ardından kayık adacığın kıyısına ulaştı. Korsanların oraya çıkmış olması olasılığı dikkate alınarak tedbirli davranıldı. Ama incelemelerden sonra adacıkta kimsenin bulunmadığı anlaşıldı. Bunun üzerine Ayrton beraberindeki Pencroff'la kayalıkların oyuklarına yuvalanmış olan kuşları kaçırarak adacığın diğer kıyısına doğru ilerledi. Sonra denize atlayarak az önce yanan tek tük ışıklarla konumu belli olan gemiye doğru sessizce yüzmeye başladı.

Pencroff a gelince, kıyıdaki bir kayanın oyuğuna sığınarak arkadaşının dönüşünü bekledi.

Bu arada en ufak bir gürültü dahi çıkarmayan Ayrton, güçlü kulaçlar atarak ilerliyordu. Kafasını su yüzeyine hafifçe çıkartmış olarak yüzerken, gözleri ışıkları suya yansıyan geminin karanlık kütlesine sabitlenmişti. Yerine getirmeye söz verdiği görevinden başka bir şey düşünmüyordu, yalnızca korsanlarla değil, bu suları sıkça ziyaret eden köpekbalıklarıyla karşılaştığında göze alacağı tehlikeleri aklından bile geçirmiyor, akıntının kendisini sürüklemesiyle kıyıdan hızla uzaklaşıyordu.

Yarım saat sonra hiç fark edilmeden gemiye yaklaşan Ayrton, bir eliyle cıvadra bastonunun zincirine asıldı. Biraz soluklandıktan sonra zincirleri tırmanarak geminin baş kısmına doğru yükseldi. Orada tayfaların kurumaya bırakılmış pantolonlarından birini ayağına geçirdi. Ardından sağlamca tutunarak etrafı dinledi.

Gemide kimse uyumuyor, aksine kahkahalar ve şarkılar arasında sohbet ediliyordu. Küfürler arasında Ayrton'ın dikkatini çeken birkaç sözcük şunlardı.

"Bu gemiyi ele geçirmemiz iyi oldu!" "*Speedy* ismi gibi hızlı gidiyor!"

"Norfolk deniz kuvvetlerinin tamamı bu geminin peşinde olmalı!"

"Yaşasın geminin kaptanı!"

"Yaşasın Bob Harvey!"

Ayrton'ın bu sözleri duyduğunda neler hissettiği, gözü pek bir denizci olan Bob Harvey'nin Avustralya'dan eski bir arkadaşı olduğu ve kendisine ait canice projeleri hayata geçirdiği öğrenildiğinde daha iyi anlaşılacak. Bob Harvey, Sandwich adalarından birine götürmek üzere silah, cephane ve her türlü alet edevatla yüklenmiş olan bu briki Norfolk açıklarında ele geçirmişti. Mahkum sıfatına korsanlığı da ekleyen çetesiyle

birlikte, Malezyalılar'ın vahşetini aratmayacak bir şekilde Pasifik'teki gemileri yağmalamış, mürettebatlarını katletmişti!

Şişeleri peş peşe deviren korsanlar, birbirlerine yüksek sesle kahramanlık hikayelerini anlatıyorlardı ve Ayrton'ın bu konuşmalardan çıkardıkları şunlardı:

Speedy'nin şu anki mürettebatı, Norfolk'tan kaçan İngiliz mahkumlardan oluşuyordu.

Norfolk Adası Avustralya'nın doğusunda, 29° 2' güney enlem, 165° 42' doğu boylam derecelerinde yer alan ve çevresi altı fersah olan küçük bir adaydı. Deniz seviyesinden bin yüz ayak yüksekte bulunan Pitt Tepesi'nin hakim olduğu bu ada, zamanla İngiltere'nin en azılı kürek mahkumlarının gönderildiği bir cezaevi haline gelmişti. Sıkı bir disiplin altında, en ağır cezalara çarptırılan ve sayıları beş yüzü bulan bu mahkumlar, valinin emrindeki yüz elli asker ve yüz elli görevlinin gözetiminde bulunuyorlardı, insanın bunca ip kaçkınından oluşan bir topluluğu kafasında canlandırabilmesi oldukça güçtü. Sıkı gözetime rağmen, nadiren de olsa içlerinden bazıları ele geçirdikleri gemilerle kaçmayı başararak Polinezya Takımadaları'na yöneliyorlardı.

Bob Harvey ve arkadaşlarının yaptığı da buydu. Bir zamanlar Ayrton'da aynı şeyi yapmak istemişti. Bob Harvey, Norfolk açıklarında demirlemiş olan *Speedy*'yi ele geçirerek mürettebatını katletmişti ve Ayrton'ın da yakından tanıdığı, bir zamanların uzun yol kaptanı Harvey'in yönetimindeki brik, bir yıldan beri Pasifik'i haraca kesen bir korsan gemisi haline gelmişti.

Korsanların büyük çoğunluğu, geminin kıç güvertesinde toplanmıştı, bir kısmı da ön güverteye uzanmış yüksek sesle sohbet ediyordu.

Ayrton, şarap şişelerinin tokuşturulması ve naralar arasında süre giden konuşmalardan *Speedy*'nin Lincoln Adası açıklarına

gelmesinin yalnızca tesadüf olduğunu öğrenmişti. Bob Harvey daha önce buraya hiç ayak basmamıştı, ancak Cyrus Smith'in de tahmin ettiği gibi haritalarda yer almayan bu bilinmedik kara parçasıyla karşılaştığında, onu ziyaret etmeye ve uygun bulursa, brikin bağlama limanı haline getirmeye karar vermişti.

Speedy'ye çekilen siyah bayrağa ve savaş gemilerini taklit edercesine patlatılan toplara gelince, bu korsanların gösteriş merakından başka bir şey değildi. Yani bir işaret anlamına gelmiyordu ve Norfolk Adası mahkumlarının Lincoln Adası'yla hiçbir ilişkileri yoktu.

Bu durumda ada sakinlerinin yurdu büyük bir tehdit altındaydı. Küçük limanı, ada sakinleri tarafından en elverişli koşullarda değerlendirilen doğal kaynakları, Granite-house'un gizlenmiş derinlikleriyle adanın korsanlar için bulunmaz bir nimet olduğu ortadaydı. Hiç kimse tarafından bilinmediği için belki de uzun süre hiç cezalandırılmadan, güvenlik içinde yaşayacakları bu adayı mükemmel bir sığınak limanı haline getireceklerdi. Bu arada ada sakinlerine yaşama hakkı tanınmayacağı ve Bob Harvey'le arkadaşlarının ilk işinin onları acımasızca katletmek olacağı da ortadaydı. Korsanların buraya yerleşmeye niyetli olmalarından ve *Speedy* sefere çıksa bile, burada birilerini bırakmayı ihmal etmeyeceklerinden, Cyrus Smith ve arkadaşlarının kaçma ve adanın başka bölümlerinde gizlenme olanakları da yoktu. Bu durumda dövüşmekten ve acıma duyguları olmadığı için her tür cezayı hak eden bu sefillerin hepsini yok etmekten başka çare yoktu.

İşte Ayrton'ın aklından geçenler bunlardı, Cyrus Smith'in de aynı görüşü paylaşacağını iyi biliyordu.

Ancak direnmek ve sonunda zafere ulaşmak mümkün müydü? Bu, brikin donanımına ve barındırdığı korsan sayısına bağlıydı.

İşte Ayrton'ın ne pahasına olursa olsun, öğrenmek istediği buydu. Bir saat sonra gürültülerin yavaş yavaş kesilmeye

başlamasını ve korsanların çoğunun sızmasını fırsat bilerek el fenerlerinin sönmesiyle koyu bir karanlığa gömülmüş olan güverteye doğru harekete geçti.

Ayrton zincire tutunarak kendini yukarıya çekti, sonra cıvadra bastonunu izleyerek brikin ön kasarasına ulaştı. Sağda, solda yatan korsanların arasından süzülerek gemiyi dolaştığında, *Speedy*'nin dört, beş kilo ağırlığında gülleler fırlatabilecek dört topla donanmış olduğunu fark etti. Hatta topları yoklayarak barut doldurulduktan sonra hepsinin kamalarının kapatılmış olduğunu anladı. Kullanımı kolay olan bu topların tahrip gücü oldukça yüksekti.

Güvertede yatan adamlara gelince, sayılarının on kadar olduğu söylenebilirdi, ancak birçoğunun brikin iç bölümlerinde uyuduklarını tahmin etmek mümkündü. Zaten Ayrton konuşulanlardan gemide yaklaşık elli kişi bulunduğunu öğrenmişti. Bu sayı Lincoln Adası'nın altı sakini için oldukça fazlaydı! Yine de Ayrton'ın fedakarlığı sayesinde rakiplerinin gücü hakkında bilgi sahibi olacak olan Cyrus Smith gerekli önlemleri alacaktı.

Bu durumda üstlendiği görevi yerine getirmiş olan Ayrton'a geri dönerek arkadaşlarını durumdan haberdar etmekten başka bir şey kalmıyordu, böylece denize doğru süzülmek için brikin pruvasına doğru ilerlemeye hazırlandı.

Ancak görevinin gerektirdiğinden daha fazlasını yapmak isteyen bu adamın aklına kahramanca bir eyleme girişme düşüncesi gelmişti. Hayatını feda edecek, buna karşılık adayı ve sakinleri kurtaracaktı. Cyrus Smith'in her türden silahla donanmış bu elli hayduta karşı koyamayacağı ortadaydı, ya kaba kuvvetle Granite-house'u ele geçirecek ya da onları kuşatma altında tutarak açlığa mahkum edeceklerdi. İşte o zaman kendisini yeniden onurlu bir insan haline getiren ve her şeyini borçlu olduğunu kurtarıcılarını düşündü. Onları acımasızca

katledecek, büyük çabalar harcayarak yaptıkları işleri talan edecek, adalarını bir korsan barınağı haline getireceklerdi. Eski arkadaşı Bob Harvey'in onun, Ayrton'un projelerini hayata geçirmekten başka bir şey yapmadığını aklından geçirdiğinde, bunca felakete kendisinin neden olacağını düşünüyor, tüm bedenini bir ürperti kaplıyordu. O anda briki kendisi ve içinde bulunan herkesle birlikte havaya uçurmak için karşı konulmaz bir istek duydu. Patlama sırasında Ayrton da ölecek, ama sonunda görevim yerine getirmiş olacaktı.

Ayrton hiç duraksamadı. Gemilerin genellikle arka bölümünde bulunan barut deposuna ulaşmak çok kolaydı. Bu tür bir gemide yeterli miktarda barut bulunmaması mümkün değildi ve gemiyi yok etmek için tek bir kıvılcım ye terliydi.

Ayrton, uykusuzluktan çok alkolün etkisiyle yere serilmiş çok sayıda korsanın yattığı güvertede sürünerek tedbirli bir şekilde ilerlemeye başladı. Büyük direğin bir fener tarafından aydınlatılan dip kısmında her türlü ateşli silahın bulunduğu bir silahlık vardı.

Ayrton silahlıktan aldığı bir tabancanın dolu olup olmadığını kontrol etti. Patlamayı gerçekleştirebilmek için daha fazlasına ihtiyacı yoktu. Ardından barut deposunun bulunması gereken kıç güverteye ulaşmak için brikin arkasına doğru süzüldü.

Ne var ki, neredeyse yarı karanlık olan güvertede yarı sızmış bir halde uzanan korsanlara çarpmadan ilerlemek çok zordu. Küfürler yankılanıyor, tekmeler savruluyordu. Ayrton birçok kez duraklamak zorunda kalmıştı. Ancak sonunda arka bölmeyi örten kapağa ulaştı ve kendisini barut deposuna açılması gereken kapının önünde buldu.

Ayrton işe koyularak kapıyı zorlamaya başladı. Ancak üzerinde asma kilit bulunduğu için bu işi sessizce halletmek oldukça zordu. Ama Ayrton'ın güçlü bileklerinin asma kilidi koparmasıyla kapı açıldı...

O sırada Ayrton'ın omzuna bir el yapıştı.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu tok bir sesle, karanlıkta aniden belirerek fenerin ışığını Ayrton'ın yüzüne doğrultan uzun boylu bir adam.

Hızla geri çekilen Ayrton, fenerin ışığında karşısındakinin eski suç ortağı Bob Harvey olduğunu fark etti, ama o uzun zaman önce öldüğünü sandığı Ayrton'ı tanıyamamıştı.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu yeniden Bob Harvey, Ayrton'ı pantolonunun kemerinden kavrayarak.

Hiç yanıt vermeden korsanların liderini güçlü bir şekilde iten Ayrton, barut deposuna doğru hamle yapmanın yollarını aradı. Tonlarca barutun üzerine sıkılacak bir mermi her şeyi bitirecekti!

"Çocuklar, buraya koşun!" diye haykırdı Bob Harvey.

Sesine uyanan iki, üç korsan Ayrton'ın üzerine atılarak onu yere yıkmaya çalıştılar. Ancak güçlü Ayrton'ın ellerinden kurtulmasıyla iki el silah sesinin yankılanması bir oldu. İki korsan yere yığıldı, ama Ayrton da kaçamadığı bir bıçak darbesiyle omzundan yaralanmıştı.

Bob Harvey barut deposunun kapısını kapatmıştı, güverteden gelen uğultulardan korsanların çoğunun uyanmış olduğu anlaşılıyordu. Planının uygulayamayacağını anlayan

Ayrton'a, Cyrus Smith'in yanında dövüşebilmek için kaçmaktan başka yapacak bir şey kalmıyordu!

Peki kaçabilecek miydi? Arkadaşlarının yanına ulaşmak için her şeyi göze almış olmasına rağmen, şüpheliydi.

Tabancasında kalan dört merminin ikisini daha ateşledi, biri Bob Harvey'i hedef almış, ama isabet etmemiş, en azından onu ciddi bir şekilde yaralamamıştı, rakiplerinin patlamaların yarattığı şaşkınlıkla gerilemesini fırsat bilen Ayrton, güverteye ulaşmak için kapının basamağına yöneldi. Önünden geçtiği feneri bir kabza darbesiyle kırarak brikin, kaçmasını

kolaylaştıran derin bir karanlığa gömülmesini sağladı.

Gürültüye uyanmış olan iki, üç korsan, o sırada merdivenleri iniyorlardı. Ayrton'ın beşinci mermisini ateşlemesiyle içlerinden biri basamakların dibine yığıldı, neler olup bittiğini anlayamayan diğerleri de ortadan kayboldular. İki sıçramada güverteye ulaşan Ayrton, son kurşununu da kendisini boğazından yakalayan bir korsanın suratına boşalttıktan sonra küpeşteleri aşarak denize atladı.

Henüz beş, altı kulaç atmamıştı ki, mermiler dolu gibi üzerine yağmaya başladı.

Adacıktaki kayalardan birinin dibine sığınmış olan Pencroff ve onları Peribacaları'nda bekleyen Cyrus Smith, Gazeteci, Harbert ve Nab'ın brikten gelen bu patlamaları duyduklarında, ne büyük bir heyecan yaşadıkları tahmin edilebilirdi! Hemen tüfeklerini alarak kumsala fırlamışlardı, her türlü saldırıyı püskürtmek için hazır bekliyorlardı.

Onlara göre, korsanların eline düşen Ayrton'ın katledilmiş olduğu kesindi ve belki de bu sefiller gece karanlığından yararlanarak adaya çıkmayı düşünüyorlardı!

Yarım saat ölümcül kaygılar arasında geçti. Patlamaların kesilmiş olmasına rağmen, ne Ayrton, ne de Pencroff ortada görünüyordu. Acaba adacık korsanlar tarafından işgal mi edilmişti? Ayrton ve Pencroff'un yardımlarına koşmak gerekmiyor muydu? Ama bu nasıl olacaktı? O sırada yükselmekte olan sular, kanalı aşılmaz kılıyorlardı. Kayık yanlarında değildi! Cyrus Smith ve arkadaşlarının içini kaplayan derin endişeyi tasvir etmek hiç de kolay değildi!

Nihayet gece yarısına doğru, içinde iki kişinin bulunduğu kayık kumsala yanaştı. Omzundan hafifçe yaralanmış olan Ayrton ve sağ salim geri dönen Pencroff arkadaşları tarafından kucaklanarak karşılandılar.

Hepsi birlikte hemen Peribacaları'na sığındılar. Orada, olan

biteni anlatan Ayrton, briki havaya uçurmayı denediğini arkadaşlarından gizlemedi.

Tüm eller, durumun ne kadar ciddi olduğunu açıklayan Ayrton'a doğru uzatıldı. Korsanlar Lincoln Adası'nda yaşayanlar olduğundan artık haberdardılar. Adaya kalabalık ve güçlü silahlarla donanmış olarak inecekler, önlerine çıkan her şeyi yok edeceklerdi. Ada sakinleri ellerine düşerlerse, onlardan hiçbir merhamet beklememeliydiler!

"Tamam, biz ölmesini de biliriz!" dedi Gazeteci.

"Geri dönelim ve tetikte bekleyelim," diye karşılık verdi Mühendis.

"Bu işten sıyrılabilmek için hiç şansımız var mı, Bay Cyrus?" diye sordu Denizci.

"Evet, Pencroff."

"Hımm! Altıya karşı elli kişi!"

"Evet! altı!... Birini hesaba katmazsak..."

"Kimi?" diye sordu Pencroff.

Cyrus Smith yanıt vermedi, ama eliyle gökyüzünü gösteriyordu.

III

Gece olaysız geçti. Tetikte bekleyen ada sakinleri, Peribacaları'ndan ayrılmamışlardı. Korsanlar da kendi paylarına, karaya çıkmak için herhangi bir girişimde bulunmamış gibi görünüyorlardı. Ayrton'ın üzerine gönderilen son mermilerin patlamasından beri, brikin ada sahillerinde olduğunu belirten tek bir gürültü dahi duyulmamıştı. Hatta işinin zor olduğunu düşünerek demir alıp yola çıktığına bile inanılabilirdi.

Ancak durum hiç de böyle değildi, ada sakinleri, şafağın ilk ışıklarıyla sabah sisinin arasından belli belirsiz seçilen bir kütleyi fark ettiler. Bu *Speedy*'di.

"İşte, dostlarım," dedi Mühendis, "sis tamamen kalkmadan önce, almamızı uygun gördüğüm önlemler şunlar. Sis şu an için bizi korsanlardan gizliyor, bu nedenle dikkatlerini çekmeden hareket edebiliriz. Asıl önemli olan, onları adada kendilerine karşı koyabilecek çok sayıda insanın bulunduğuna inandırmak. Bu durumda size üç gruba ayrılmayı öneriyorum, ilk grup, burada Peribacaları'nda kalacak, İkincisi ise Mercy'nin ağzına yerleşecek. Üçüncü gruba gelince, karaya çıkma girişimlerini engellemek ya da en azından geciktirmek için adacıkta konuşlanmasının uygun olacağını düşünüyorum. Elimizde iki karabina ve dört tüfek var. Hepimize birer silah düşecek, mermimiz ve barutumuz bol olduğuna göre harcamaktan çekinmeyeceğiz. Tüfeklerden, hatta brikin toplarından korkmamızı gerektirecek bir şey yok. Kayalara karşı ne

yapabilirler? Granite-house'un pencerelerini mevzi olarak kullanmayacağımız için korsanlar onarılmaz hasarlar yaratabilecek güllelerini oraya göndermeyi akıl edemeyecekler. Sayıları çok olduğu için ellerine düşmek tehlikesiyle karşı karşıyayız, bu nedenle her tür karaya çıkma girişimine yerimizi belli etmeden karşı koymalıyız. Cephanelerimizi tutumlu kullanmamız için hiçbir neden yok. Sürekli olarak ateş edelim, ama hedefi tutturmayı da ihmal etmeyelim. Her birimizin öldürmesi gereken sekiz, on düşman var ve onları öldürmeliyiz!"

Cyrus Smith, durumu net bir şekilde özetlerken savaş stratejisinden değil, gündelik işlerden söz edermişçesine sakin bir ses tonuyla konuşmuştu. Arkadaşları tek bir söz dahi etmeden önerilerini onayladılar. Şimdi yapmaları gereken, sisin dağılmasından önce görev yerlerine gitmekti.

Hemen Granite-house'a çıkan Nab ve Pencroff, yeterli miktarda cephaneyle geri döndüler. Menzilleri bir mili bulan iki karabina, koloninin en iyi iki nişancısı olan Gédéon Spilett ve Ayrton'a verildi. Diğer dört tüfek ise, Cyrus Smith, Nab, Pencroff ve Harbert arasında paylaşıldı.

Görev yerleri şu şekilde düzenlenmişti.

Cyrus Smith ve Harbert Peribacaları'nda kalacaklar, bu şekilde geniş bir görüş alanına, Granite-house'un eteğindeki kumsala hakim olacaklardı.

Gédéon Spilett ve Nab kayıkların geçişine ve karaya çıkma girişimlerine karşı koyacak şekilde, tüm köprü ve köprücükleri kapatılmış olan Mercy'nin ağzındaki kayaların arkasına mevzilendiler.

Ayrton ve Pencroff a gelince, adacıkta iki ayrı mevziye yerleşmek üzere kayığa binerek kanalı aşmaya hazırlandılar. Böylece dört farklı noktadan ateş açılması, korsanlara adanın yeterince kalabalık olduğunu ve sıkı bir şekilde savunulduğunu düşündürecekti.

Pencroff ve Ayrton engel olamadıkları bir çıkarma durumunda ya da etraflarının brikin birkaç kayığı ile çevrilmeye başladığını fark ettiklerinde kıyıya geri dönecek ve en çok tehdit altında bulunan noktaya mevzileneceklerdi.

Ada sakinleri görev yerlerine dağılmadan önce son bir kez daha el sıkıştılar. Pencroff, evladı Harbert'ı kucakladığı sırada duygularını bastırarak kendisine hakim olmayı başarmıştı!... Birkaç saniye sonra Cyrus Smith ve Harbert bir yöne, Gazeteci ve Nab ise diğer yöne doğru ilerleyerek kayaların arkasında gözden kayboldular, beş dakika sonra kanalı aşmış olan Ayrton ve Pencroff adacığa çıkarak doğu kıyısındaki kayaların oyukları arasına gizlendiler.

Hiçbiri fark edilmemişti, çünkü kendileri bile sis bulutlarının arasındaki briki güçlükle seçebiliyorlardı.

Saat sabahın altı buçuğuydu.

Sisin göğün üst katmanlarından itibaren yavaş yavaş açılmaya başlamasıyla buhar kümelerinin arasından brikin direk tepelikleri belirdi. İri bulut kümelerinin birkaç saniye boyunca deniz yüzeyini yalamasının ardından esen yel sis yığınlarını hızla dağıttı.

İki çapayla demirlemiş olan *Speedy* tüm heybetiyle ortaya çıktığında burnunu kuzeye, iskele bordasını ise adaya vermiş olduğu fark edildi. Cyrus Smith'in de tahmin ettiği gibi kıyının bir mil, bir çeyrek açığındaydı.

Uğursuz siyah bayrak arka direğinde dalgalanıyordu.

Dürbünüyle gemiyi gözleyen Mühendis, dört topun namlusunun adaya çevrilmiş olduğunu gördü. Kıpırdayan ilk nesneye doğru ateşlenmeye hazır oldukları ortadaydı.

Bununla birlikte *Speedy*'ye sessizlik hakimdi. Otuz civarında korsanın güverte üzerinde gidip geldikleri fark ediliyordu. Birkaçı kıç güverteye çıkarken, babafingo direğinin basamaklarına çıkmış olan ikisi dürbünleriyle adayı büyük bir

dikkatle inceliyordu.

Hiç kuşku yok ki, Bob Harvey ve mürettebatı, dün gece brikde olup bitenleri anlamakta güçlük çekmemişti. Barut deposunun kapısını zorlayan ve tabancasıyla karşısına çıkanların üzerine altı kez ateş ederek içlerinden birini öldürüp ikisini yaralayan bu yan çıplak adam, mermilerinden kurtulmuş olabilir miydi? Yüzerek kıyıya ulaşabilmiş miydi? Nereden geliyordu? Gemide ne yapmaya çalışıyordu? Hedefi, Bob Harvey'nin de düşündüğü gibi briki havaya uçurmak mıydı? Tüm bunlar korsanların kafasını bir hayli karıştırıyordu. Ancak artık Speedy'nin önüne demir attığı adada insanların yaşadığından hiç şüpheleri yoktu ve belki de orada adalarını savunmaya hazır bekleyen bir koloni vardı. Ama ne kumsalda, ne de tepelerde kimse görünüyor, kıyı ıssızlığını koruyordu. Adada hiçbir barınak izine rastlanmıyordu. Acaba sakinleri iç bölgelere doğru mu kaçmışlardı?

İşte korsanların liderinin kendi kendine sorduğu sorular bunlardı ve tedbirli davranarak çetesini oraya göndermeden önce adanın yerel özelliklerini öğrenmek istiyordu.

Yarım saat boyunca brikde bir saldırıyı ya da çıkartma harekatını belirtecek hiçbir hareketlilik yaşanmadı. Bob Harvey'nin tereddüt ettiği ortadaydı. En uzak menzilli dürbünleri dahi, kayaların arkasına gizlenmiş olan ada sakinlerinin birini bile fark etmesine yetmemişti. Hatta çıplak surun üzerinde belirgin bir şekilde fark edilen ve Granite-house'un pencerelerini yeşil dallar ve sarmaşıklarla kapatan örtünün bile dikkatini çekmediği söylenebilirdi. Gerçekten de bu yükseklikte, granit kütlenin içine bir barınak oyulmuş olacağı aklına nasıl gelebilirdi? Griffe Burnu'ndan Mandibule Burnu'na dek uzanan Union Körfezi'nde, adada yaşayanların bulunduğuna dair hiçbir ipucu yoktu.

Saat sekizde ada sakinleri Speedy'nin güvertesinde bir

hareketlilik yaşandığını fark ettiler. Mataforaların palangaları çekilerek denize bir kayık indiriliyordu. Tüfeklerle donanarak sandala inen yedi kişinin biri dümende duruyor, dördü kürek çekiyor, öne yerleşen iki kişi ise adayı gözleyerek ateş etmeye hazır bekliyordu. Amaçlarının karaya çıkmak değil, bir keşif yapmak olduğu anlaşılıyordu, aksı takdirde çok daha kalabalık bir şekilde gelirlerdi.

Babafingo direğinin en tepesine kadar çıkmış olan korsanların, kıyıyı çevreleyen adacığın yarım mil genişliğinde bir kanalla adadan ayrıldığını fark etmiş oldukları ortadaydı. Yine de kayığın izlediği yönü gözetleyen Cyrus

Smith, kayığın tedbirli davranarak kanala girmeyeceğini, bunun yerine adacığa yanaşacağını düşünüyordu.

İki yanda kayaların dar oyuklarına gizlenmiş olan Pencroff ve Ayrton, doğrudan üzerlerine gelen kayığın menzillerine girmesini bekliyorlardı.

Büyük bir ihtiyatla ilerleyen kayığın kürekleri, denize uzun aralıklarla dalıyordu. Önde duran korsanlardan birinin elindeki iskandil ipiyle Mercy'nin akıntılarıyla oyulan küçük kanalın derinliğini ölçmeye çalıştığı fark ediliyordu. Bu gözlem, Bob Harvey'nin brikini kıyıya mümkün olduğunca yanaştırmaya niyetli olduğunu gösteriyordu. Çarmıhlara tırmanmış olan otuz civarında korsan, kayığın hareketlerini dikkatle izliyor, kıyıdaki sabit işaret noktalarını belirlemeye çalışıyorlardı.

Kayık kıyıya iki gomine kala durdu. Ayağa kalkan dümenci, yanaşmak için en uygun noktayı bulmaya çalışıyordu.

Bir anda iki patlama sesinin yankılanmasıyla adacığın kayalarının üzerinde küçük duman kıvrımları belirdi. Dümenci ve derinliği ölçen korsan, kayığın içine yuvarlandılar. Ayrton ve Pencroff'un mermileri ikisini de aynı anda vurmuştu.

Hemen ardından daha şiddetli bir patlama duyuldu, geminin bordasından parıltılı bir buhar yığınının yayılmasıyla fırlayan

bir gülle, Ayrton ve Pencroff'un sığındığı kayaların üst bölümünü paramparça etti, ancak nişancılar bu sarsıntıdan yara almadan kurtuldular.

Korkunç küfürlerin yayıldığı kayık hemen yoluna devam etti. Dümencinin yerini arkadaşlarından birinin almasıyla kürekler hızla suya dalıp çıkmaya başladı.

Kayık sanıldığı gibi brike geri döneceğine, adacığın kıyısı boyunca ilerleyerek güney burnunu dönmeye çalışıyordu. Mermilerin menzili dışına çıkmak isteyen korsanlar küreklere asılıyorlardı.

Bu şekilde ilerleyerek Epave Burnu'nun sonlandığı kıyının iç bölümünün beş gomine açığına ulaştılar ve burnu yarı dairesel bir hat üzerinde döndükten sonra yine brikin toplarıyla korunarak Mercy'nin ağzına yöneldiler.

Niyetlerinin kanala sızıp sayıları ne olursa olsun, adacıktaki ada sakinlerini arkadan kuşatarak iki ateş arasında bırakmak olduğu anlaşılıyordu.

Kayığın aynı yönde ilerlediği bir çeyrek saat boyunca gökyüzüne ve sulara mutlak bir sessizlik hakimdi.

Pencroff ve Ayrton, etraflarının çevrilmesi tehdidiyle karşı karşıya olduklarını anlamalarına rağmen, gerek yerlerini belli ederek *Speedy*'nin top ateşine maruz kalmak istemediklerinden, gerekse Mercy'nin ağzında bekleyen Nab ve Gédéon Spilett'le Peribacaları'nda mevzilenmiş olan Cyrus Smith ve Harbert'a güvendiklerinden görev yerlerini terk etmediler.

İlk silahların patlamasından yirmi dakika sonra kayık Mercy'nin iki gomine açığındaydı. Suların, boğazın darlığı yüzünden her zamanki şiddetiyle yükselmesi üzerine, korsanlar nehre doğru sürüklendiklerini ve kanalın ortasında ancak kürek çekerek tutunabileceklerini hissettiler. Ama Mercy'nin ağzına yakın oldukları için geçişleri iki mermiyle selamlandı, içlerinden ikisi daha sırtüstü teknenin içine düştü. Nab ve Spilett

hedeflerini ıskalamamışlardı.

Bunun üzerine brikden silahların dumanının tüttüğü noktaya derhal ikinci bir gülle gönderildi, o da birkaç kayayı parçalamaktan başka bir işe yaramadı.

O sırada eli kürek tutabilecek durumda olan üç kişiyi barındıran kayık akıntıya kapıldı, kanal boyunca büyük bir hızla süzülerek atış menzilini yeterli bulmadıkları için silahlarını ateşlemeyen Cyrus Smith ve Harbert'ın önünden geçti, sonra geriye kalan iki kürekle, adacığın kuzey burnunu dönerek brike doğru yöneldi.

Şu ana dek ada sakinlerinin yakınmasını gerektirecek bir gelişme yaşanmamıştı. Savaşın rakipleri açısından hiç de iyi başlamadığı söylenebilirdi. Şimdiden dört adamları ciddi bir şekilde yaralanmış, belki de ölmüştü; ada sakinleri ise tam tersine, tek bir sıyrık dahi almamışlar, tek bir mermiyi dahi boşa harcamamışlardı. Korsanlar onlara bu şekilde saldırmaya devam eder ve kayıkla yeni bir çıkartma girişiminde bulunurlarsa, teker teker öldürülmeleri mümkündü.

Mühendis'in kurduğu savunma sisteminin ne kadar avantajlı olduğu kolayca anlaşılabilirdi. Korsanlar kolayca üstesinden gelemeyecekleri çok sayıda silahlı rakiple karşı karşıya olduklarını düşünebilirlerdi. Açıktan gelen akıntıyla boğuşarak ilerleyen kayığın *Speedy*'ye ulaşması yarım saat aldı. Yaralıların alınmasıyla korkunç çığlıklar yükseldi ve adaya hiçbir işe yaramayan üç, dört top güllesi daha gönderildi.

Ancak o sırada öfkeden çılgına dönmüş ve akşamın sarhoşluğunu henüz üzerlerinden atamamış olan bir düzine korsan kayığa atladı. Aynı şekilde sekiz kişinin bindiği ikinci bir kayık da denize indirildi, ilki ada sakinlerini püskürtmek için doğrudan adacığa yönelirken, İkincisi Mercy'nin ağzına doğru ilerliyordu.

Durumları giderek tehlikeli bir hal alan Pencroff ve Ayrton

adaya dönmeleri gerektiğini anlamışlardı.

Yine de ilk kayığın menzile girmesini beklediler ve hedefe ustalıkla isabet eden iki mermi daha göndererek mürettebatın darmadağın olmasına yol açtılar. Ardından mevzilerini terk eden Pencroff ve Ayrton tüfek ateşi altında adacığı hızla katederek kayıklarına atladılar, ikinci kayık kanalın güney ucunda belirirken kıyıya vararak Peribacaları'na doğru koşmaya başladılar.

Cyrus Smith ve Harbert'ın yanına ulaştıklarında adacığa çıkan ilk kayığın mürettebatı, her yanı didik didik araştırmaya başlamıştı.

Neredeyse aynı anda, ikinci kayığın hızla yaklaştığı Mercy'deki mevzilerden yeni tüfek sesleri duyuldu. Kayıktaki sekiz kişiden ikisi, Gédéon Spilett ve Nab'ın mermileriyle ölümcül şekilde yaralanmış ve sığ kayalıklara doğru sürüklenen kayık Mercy'nin ağzında parçalanmıştı. Ancak sağ kalan altı kişi, silahlarını suyla temas etmemesi için başlarının üzerinde tutarak nehrin sağ kıyısına ulaşmayı başardılar. Sonra ada sakinlerinin mevzilenmiş oldukları noktaya çok yakın olduklarını fark ederek tüm hızlarıyla mermilerin menzili dışındaki Epave Burnu'na doğru koşmaya başladılar.

Korsanların o anki durumları şöyleydi: Adacıkta çoğu yaralı olan on iki kişi vardı, ancak ellerinin altında bir kayık bulunuyordu, adaya çıkan altı kişinin ise, köprüler kapalı olduğu için Granite-house'a ulaşmaları mümkün değildi.

"İşler iyi gidiyor!" dedi, Peribacaları'na doğru ilerleyen Pencroff, "işler iyi gidiyor, Bay Cyrus! Ne dersiniz?"

"Savaşın yeni bir biçim alacağını düşünüyorum," diye karşılık verdi Mühendis, "çünkü korsanların mücadeleyi kendileri için böylesi olumsuz koşullarda sürdürecek kadar saf olacaklarını sanmıyorum!"

"Kanalı aşmaları mümkün değil," dedi Denizci. Ayrton ve Bay

Spilett'in karabinaları onları durdurmak için hazır bekliyor. Bildiğiniz gibi menzilleri bir mili buluyor!

"Kuşkusuz öyle," diye karşılık verdi, Harben, "ancak brikin toplarına karşı iki karabina ne yapabilir?"

"Hey! Brikin henüz kanala girmediğini sanıyorum!" diye yanıtladı Pencroff.

"Ya girerse?" dedi Cyrus Smith.

"Mümkün değil, çünkü karaya oturma ve batma tehlikesiyle karşı karşıya kalır!"

"Mümkün," diye karşılık verdi Ayrton. "Korsanlar kanala girmek için suların yükselmesinden yararlanabilirler, işte o zaman, mevzilerimiz toplarının karşısında duramaz."

"Lanet olsun!" diye haykırdı Pencroff, "gerçekten de bu alçaklar demir almaya hazırlanırmış gibi görünüyorlar."

"Belki de Granite-house'a sığınmak zorunda kalacağız?" dedi Harbert.

"Bekleyelim!" diye karşılık verdi Cyrus Smith.

"Ya Nab ve Bay Spilett ne olacak?.." diye sordu Pencroff.

"Zamanı geldiğinde bize ulaşacaklar. Hazır olun Ayrton, şimdi sıra Bay Spilett'le birlikte karabinalarınızı konuşturmaya geldi."

Bu gerçekten de çok doğruydu! Demir almaya başlayan Speedy'nin adacığa yaklaşmaya niyetli olduğu anlaşılıyordu. Açıktan gelen akıntı şimdiden kesilmişti ve yarım saat içinde suların yükselmeye başlaması gerekiyordu, bu durumda brik kolayca manevra yapabilecekti. Ancak kanala girmeye gelince, Ayrton'la aynı görüşü paylaşmayan Pencroff, buna cesaret edebileceklerine inanmıyordu.

Bu arada adacığa çıkmış olan korsanlar yavaş yavaş diğer kıyıya ulaşıyorlardı ve artık adayla aralarında yalnızca kanal vardı. Yanlarında sadece tüfekleri olduğu için Peribacaları'na ve Mercy'nin ağzına mevzilenmiş olan ada sakinlerine zarar veremezlerdi. Ancak onların ellerinde uzun menzilli karabinalar

olduğunu bilmediklerinden tehlikede olduklarını düşünmüyor, adacığın üzerinde rahatça geziniyorlardı.

Bu yanılgıları uzun sürmedi. Ayrton ve Gédéon Spilett'in konuşmaya başlayan karabinaları, sırtüstü yere yuvarlanan iki korsana hiç de iyi şeyler söylemiyordu.

Bir anda neye uğradıklarını şaşıran diğer on korsan, arkadaşlarının yaralı ya da ölü bedenlerini yanlarında götürme fırsatını bile bulamadan, adacığın diğer kıyısındaki kayıklarına atlayıp küreklere asılarak brike doğru kaçtılar.

"Sekiz kişi eksildi!" diye haykırdı Pencroff "Gerçekten de Ayrton ve Bay Spilett, sanki sözbirliği etmişçesine aynı anda ateş ettiler!" "Baylar, durum ciddileşiyor," dedi tüfeğini yeniden dolduran Ayrton. "Brik hareket etmeye hazırlanıyor!"

"Demir alındı!.." diye haykırdı Pencroff "Evet, demir almaya başladı bile."

Gemi mürettebatının çevirmekte olduğu bocurgataya vuran kastanyolanın tıkırtısı net bir şekilde duyuluyordu. *Speedy* önce bağlı olduğu çapası ekseninde hareketlenmiş, ardından demirin alınmasıyla kıyıya doğru ilerlemeye başlamıştı. Açılmış olan büyük flok ve küçük gabya yelkeni açıktan esen rüzgarla dolarken gemi yavaş yavaş sahile yaklaşıyordu.

Mercy ve Peribacaları mevzilerindeki ada sakinleri, brikin gelişini hiçbir yaşam belirtisi göstermeden izleseler de heyecanlarını bastıramıyorlardı. Brikin top ateşine gerekli karşılığı veremeyecek durumda olmaları onlar için tam bir felaketti. Peki korsanların karaya çıkmasını nasıl engelleyeceklerdi?

Bu durumun farkında olan Cyrus Smith, kendi kendine ne yapılması gerektiğini soruyordu. Kısa süre içinde nihai bir karar almak zorunda kalacaktı. Ama en doğru karar hangisiydi? Granite-house'a kapanmak ve orada haftalarca, hatta erzak bol olduğu için aylarca mahsur kalmak tercih edilebilir miydi? Peki

ya sonra ne olacaktı? Korsanlar diledikleri gibi yağmalayacakları adanın hakimi olarak sonunda Granite-house tutsaklarını ele geçirmeyecekler miydi?

Yine de bir ihtimal daha vardı: Bob Harvey gemisiyle adacığın açıklarında bekleyerek kanala girmeyebilirdi. Şu an kıyı ile arasında yarım millik bir mesafe vardı ve gülleleri bu uzaklıktan büyük bir tehdit oluşturmayabilirdi.

"Asla," diye tekrarlıyordu Pencroff, "iyi bir denizci olan Bob Harvey bu kanala asla girmeyecek! Denizin biraz sertleşmesiyle gemisinin büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalacağını biliyor! Gemisi olmadan ne yapabilir ki?"

Bu arada brikin giderek yaklaştığı adacığın alt ucuna ulaşmaya çalıştığı anlaşılıyordu. Rüzgarın hafiflemesi ve akıntının gücünü kaybetmesi, Bob Harvey'nin istediği manevraları yapmasını kolaylaştırıyordu.

Kayıkların daha önceden izlemiş oldukları yol sayesinde kanal üzerinde nasıl yol alacağını biliyor, brikiyle adanın sahillerine doğru küstahça yaklaşıyordu. Niyeti çok açıktı; gemiyi Peribacaları'nın önüne palamarlamak istiyordu, oradan da mürettebatını bozguna uğratan mermilere toplarıyla karşılık vermeyi düşünüyordu.

Speedy kısa süre içinde ulaştığı adacığın burnunu kolayca döndü, açtığı randa yelkeninin rüzgarla dolmasıyla Mercy'nin ağzına yaklaştı.

"Haydutlar! Geliyorlar!" diye haykırdı Pencroff.

O sırada Nab ve Gédéon Spilett arkadaşlarının yanına ulaşmışlardı.

Mercy'deki mevzilerinden gemiye karşı hiçbir şey yapamayacaklarını anlayan Gazeteci ve arkadaşı yerinde bir karar vererek orayı terk etmişlerdi. Nihai bir karar alınması gereken böylesi bir durumda ada sakinlerinin bir arada olması en doğrusuydu. Arkadaşlarının yanına kayaların arkasına

gizlenerek gelen Gédéon Spilett ve Nab, üzerlerine yağmur gibi yağan mermilere maruz kalsalar da yara almamışlardı.

"Spilett! Nab!" diye haykırdı Mühendis. "Yaralandınız mı?"

"Hayır!" diye karşılık verdi Gazeteci, "yalnızca seken mermilerin neden olduğu birkaç sıyrık! Ama bu lanet brik kanala giriyor!"

"Evet," diye yanıtladı Pencroff "ve on dakika içinde Granite-house'un önüne demirlemiş olacak!"

"Bir planınız var mı, Cyrus?" diye sordu Gazeteci.

"Hâlâ zaman varken ve korsanlar bizi görmeden Granite-house'a sığınmamız lazım."

"Bende aynı şeyi düşünüyorum," diye karşılık verdi Gédéon Spilett, "ama bir kez oraya girdik mi..."

"Koşullara göre ne yapacağımıza karar vereceğiz," diye yanıtladı Mühendis.

"O zaman yola koyulalım ve acele edelim!" dedi Gazeteci.

"Bay Cyrus, Ayrton'la burada kalmamızı ister misiniz?" diye sordu Denizci.

"Bu neye yarar ki Pencroff?" diye yanıtladı Cyrus Smith. "Hayır. Birbirimizden ayrılmayalım!"

Kaybedilecek bir saniyeleri bile olmayan ada sakinleri Peribacaları'ndan ayrıldılar. Perde hattının küçük dönemeci, brikdekiler tarafından görülmelerini engelliyordu; ancak kayalara çarpan iki, üç güllenin gürültüsü, *Speedy*'nın kıyıya oldukça yaklaşmış olduğunu gösteriyordu.

Asansöre binerek Top ve Jüp'ün dünden beri kapalı kaldıkları Granite-house'un kapısına ulaşmak ve kendilerini büyük salona atmak yalnızca birkaç saniye sürmüştü.

Tam zamanında gelmişlerdi, çünkü dalların arasından denize bakan ada sakinleri, buhar kümeleri arasındaki Speedy'nin kanalda hızla ilerlediğini görmüşlerdi. Bu arada peş peşe gelen top seslerini dikkate alarak bir kenara mevzilenmeleri

gerekmişti. Dört topun gülleleri, içlerinde kimse bulunmasa da Mercy ve Peribacaları'ndaki mevzileri gelişigüzel dövüyor, paramparça olan her kayanın ardından hurra sesleri yükseliyordu.

Yine de Cyrus Smith'in tedbirli davranarak pencerelerini gizlediği Granite-house'un topların hedefi olmayacağı düşünülüyordu ki, kapıyı sıyıran bir gülle koridora girdi.

"Lanet olsun! Bizi fark ettiler mi?" diye haykırdı Pencroff.

Belki de görülmemişlerdi, ama Bob Harvey'nin yüksek surun o bölümünü gizleyen şüpheli yaprakların arasına bir gülle göndermeyi uygun bulduğu kesindi. Hatta kısa süre sonra gönderdiği ikinci gülle, yapraklardan oluşan perdeyi yarıp geçerek granit duvarın içinde geniş bir delik açtı.

Ada sakinlerinin durumu giderek ümitsizleşiyordu. Sığınakları keşfedilmişti. Ne bu güllelere karşı koyacak, ne de etraflarında mermi gibi uçuşan kaya parçalarından korunacak durumdaydılar. Granite-house'un üst dehlizine sığınmak ve her türlü tahribata açık olan barınaklarını terk etmekten başka çareleri yoktu. Tam o sırada boğuk bir gürültüyü izleyen korkunç çığlıklar yankılandı!

Cyrus Smith ve arkadaşları pencerelerden birine doğru koştular...

Bir tür hortumun üzerinde karşı konulmaz bir şekilde havaya kalkmış olan brik, ortadan ikiye ayrılmış ve on saniyeden kısa bir süre içinde, cani mürettebatı ile birlikte denizin dibine gömülmüştü!

IV

“Havaya uçtular!" diye haykırdı Harbert.

“Evet! Tıpkı Ayrton’ın barut deposunu ateşe vererek yapmak istediği gibi!” diye karşılık verdi, Nab ve genç çocuk ile birlikte asansöre yönelen Pencroff,

“Neler oluyor?” diye sordu, bu beklenmedik olayın şaşkınlığını üzerinden atamamış olan Gédéon Spilett

“Ah! Bu kez öğreneceğiz!..” diye karşılık verdi Mühendis.

“Neyi öğreneceğiz?..”

“Daha sonra! Daha sonra! Gelin, Spilett. Önemli olan bu alçakların yokolmuş olması!”

Cyrus Smith, beraberinde Gazeteci ve Ayrton’la kumsalda kendilerini bekleyen Pencroff, Nab ve Harbert’ın yanına ulaştı.

Brikden geriye hiçbir şey kalmamıştı, hatta direk takımı bile ortada yoktu. Hortum tarafından havaya kaldırıldıktan sonra yan yatmış ve açılmış olan geniş su yolunun içine gömülerek batmıştı. Ancak o noktada kanal derinliğinin yirmi ayağı aşmaması nedeniyle sular çekilince brikin suya batmış bölümlerinin ortaya çıkacağı kesindi.

Gemiden kopmuş enkaz yığınları denizin üzerinde yüzüyordu. Ambar kapaklarından dışarı fırlayan direkler ve yedek serenler, içinde hâlâ canlı kümes hayvanlarının bulunduğu tavuk kafesleri, kasalar ve variller yavaş yavaş su yüzeyinde belirmeye başlıyordu. Ancak güvertenin kalaslarına ya da gövdenin borda kaplamalarına ait herhangi bir kalıntı görünmüyordu, bu durum

Speedy'nin ani batışını açıklamayı imkansız kılıyordu.

Bununla birlikte istralyaları ve çarmıhları parçaladıktan sonra zeminin birkaç ayak üzerinden kırılan iki direk, bazıları açılmış, bazıları toplu halde duran yelkenleriyle kanalın suları üzerinde görünmeye başlıyorlardı. Bu ganimetleri akıntının sürükleyip götürmesine izin vermek istemeyen Ayrton ve Pencroff, onları ada ya da adacığın kıyılarına çekmek için kayığa atladılar.

Ancak tam hareket edecekleri sırada aklına gelen bir düşüncenin etkisiyle onları durduran Gédéon Spilett,

"Ya Mercy'nin sağ kıyısına çıkan altı korsan ne olacak?" diye sordu.

Gerçekten de kayıkları kayalara çarparak parçalanan altı kişinin Epave Burnu'nda karaya çıktıklarını unutmamak gerekiyordu.

O yöne doğru baktıklarında, kaçakların hiçbirini göremediler. Brikin sulara gömüldüğünü gördükten sonra adanın iç bölgelerine doğru kaçmış olmaları mümkündü.

"Onlarla daha sonra ilgileneceğiz," dedi Cyrus Smith. "Silahları olduğu için hâlâ tehlikeli sayılırlar, ancak sonuç itibarıyla altıya altıyız, yani güçler eşit. Önce en acil işleri halledelim."

Kayığa binen Ayrton ve Pencroff, enkaza doğru hızla ilerlemeye başladılar.

İki günden beri yeni ayın görülmeye başlaması nedeniyle deniz dingin ve yüksekti. Brikin gövdesinin su yüzeyine çıkması için en az bir saat geçmesi gerekiyordu.

Bu arada Ayrton ve Pencroff, direkleri ve tahta parçalarını, bir ucu Granite-house'un kumsalında bulunan iplerle bağlayacak zamanı buldular. Kıyıdaki ada sakinleri, güçlerini birleştirerek bu enkazları çekmeyi başarıyorlardı. Ardından kayığın tavuk kafesleri, variller ve kasalar da dahil olmak üzere su üzerinde yüzen ne varsa toplamasıyla karaya çıkartılan enkaza, hızla Peribacaları'na taşındı. Suyun yüzeyinde, aralarında Bob

Harvey'nin de bulunduğu birkaç ceset yüzüyordu. Ayrton, onu arkadaşına göstererek heyecanlı bir ses tonuyla şunları söyledi.

"Ben de onun gibiydim, Pencroff!"

"Ama artık öyle değilsiniz, yürekli dostum!" diye karşılık verdi Denizci.

Suyun yüzeyindeki ceset sayısının az olması oldukça ilginçti. Akıntının yavaş yavaş açık denize doğru sürüklemeye başladığı cansız bedenlerin sayısı beş, altıyı geçmiyordu. Hiç kuşku yok ki, aniden sulara gömülen korsanlar kaçacak zaman bulamamışlar ve geminin yan yatmasıyla birçoğu küpeştelerin arasında sıkışıp kalmıştı. Çekilen suların, bu sefillerin cesetlerini açık denize doğru taşıması, ada sakinlerinin onları adanın herhangi bir köşesine gömmesi gibi can sıkıcı bir işten kurtarıyordu.

Cyrus Smith ve arkadaşları, iki saat boyunca enkazları kumsala çekmekle ve hiç hasar görmemiş yelkenleri serenlerden çıkartarak kurutmakla uğraştılar. Çalışmaya yoğunlaştıkça sohbet etme fırsatı bulamasalar da akıllarından binlerce düşünce geçiyordu! Bu brik ve özellikle içinde barındırdıkları gerçek bir ganimetti. Bir gemi küçük bir dünya demekti ve böylece koloninin araç gereç sayısı fazlasıyla artacaktı. Bu, Epave Burnu'nda bulunan kasanın daha büyüğü gibiydi.

"Üstelik," diye aklından geçiriyordu Pencrolf, "bu briki yeniden yüzdürmek neden mümkün olmasın? Sadece bir delikten su alıyorsa, delik kapanabilir, ayrıca üç, dört yüz tonluk bir gemi, *Bonadventure*'e göre daha güvenilirdir. Bununla çok daha uzaklara, istenilen yere gidilebilir! Bay Cyrus, Ayrton ve benim bu konuyu görüşmemiz lazım! Bu zahmete değer!"

Gerçekten de brik hâlâ yüzebilecek durumdaysa, Lincoln Adası sakinlerinin ülkelerine geri dönme şansları daha da artacaktı. Ancak bu önemli sorunun yanıtını alabilmek ve brikin gövdesinin her yanını incelemek için suların tamamıyla çekilmesini beklemek gerekiyordu.

Enkazın güvenli bir şekilde kumsala yerleştirilmesinin ardından, Cyrus Smith ve arkadaşları yemek için birkaç dakika mola verdiler. Tam anlamıyla, açlıktan oyuyorlardı. İyi ki, kiler fazla uzakta değildi ve Nab eli çabuk bir aşçıydı. Peribacaları'nın kenarında yenilen yemek sırasında, koloniyi mucizevi bir şekilde kurtaran bu beklenmedik olaydan söz edildi.

"Mucizevi, tam da bu durumu ifade eden bir sözcük," diye tekrarlıyordu Pencroff, "çünkü bu alçakların tam zamanında havaya uçtuklarını itiraf etmek lazım! Granite-house, içinde oturulmayacak hale gelmek üzereydi!" "Bunun nasıl gerçekleştiğini biliyor musunuz Pencroff?" diye sordu Gazeteci, "briğin havaya uçmasına kim sebep olmuş olabilir?" "Hey! Bay Spilett, açıklaması bundan daha basit bir şey olamaz," diye karşılık verdi Pencroff. "Bir korsan gemisi, bir savaş gemisinin disipliniyle idare edilemez! Korsanlar tayfa değillerdir! Toplar sürekli olarak ateşlendiği için brikin barut depoları açıktı ve tedbirsizce ya da beceriksizce yapılan bir hareket onun havaya uçurmaya yetti!"

"Bay Cyrus," dedi Harbert, "beni asıl şaşırtan bu patlamanın o kadar şiddetli olmamasıydı. Geminin havaya uçtuğu sırada çıkan ses çok güçlü değildi ve parçalanmış tahta sayısı yok denecek kadar az. Geminin havaya uçtuğunu söylemektense, battığını ileri sürmek bana daha mantıklı geliyor."

"Bu seni şaşırtıyor mu, evlat?" diye sordu Mühendis.

"Evet, Bay Cyrus."

"Beni de şaşırtıyor, Harbert," diye yanıtladı Mühendis, "ama brikin gövdesini incelediğimizde, bu durumu açıklayabileceğimizden eminim."

"Ah! Bay Cyrus," dedi Pencroff, "*Speedy*'nin sığ kayalıklara çarpan bir gemi gibi battığını iddia etmeyeceksiniz umarım?"

"Neden olmasın?" diye sordu Nab, "kanalda kayalar varsa?"

"Güzel! Nab," diye yanıtladı Pencroff. "Ama gözlerini yeterince

açmamışsın. Brikin batmadan birkaç saniye önce, devasa bir dalganın üzerinde yükseldiğini ve iskele tarafına yatarak sulara gömüldüğünü iyi gördüm. Oysa kayalara çarpmış olsaydı, su alan sıradan bir gemi gibi yavaş yavaş batardı."

"Bunun sıradan bir gemi olmadığı kesin!" diye karşılık verdi Nab.

"Neler olup bittiğini öğreneceğiz, Pencroff," diye araya girdi Mühendis.

"Öğreneceğiz," diye ekledi Denizci, "ama kellem üzerine bahse girerim ki, bu kanalda kaya yok. Söylesenize, Bay Cyrus, bu olayda da gizemli bir ayrıntı olabileceğini düşünüyor musunuz?"

Cyrus Smith yanıt vermedi.

"Ne olursa olsun," dedi Gédéon Spilett, "çarpışma ya da patlama, şunu kabul etmelisiniz ki Pencroff, bu olay tam zamanında meydana geldi!"

"Evet!., evet!.." diye karşılık verdi Denizci, "ama sorun bu değil. Bay Smith'e olup bitenlerin doğaüstü bir olayla bağlantılı olup olmadığını soruyorum."

"Bir şey söyleyecek durumda değilim, Pencroff," dedi Mühendis. "İşte yanıtım bu."

Bu yanıt Pencroff'u hiç tatmin etmedi. O bir "patlama" meydana geldiğine inanıyor ve bu kararından geri dönmek istemiyordu. Tıpkı kumsal gibi ince kumlu bir yataktan oluşan ve sular çekildiğinde üzerinden sık sık geçtiği bu kanalda, bilinmeyen bir sığ kayalık olacağını kabul etmeye razı olmayacak gibi görünüyordu. Zaten brik battığı sırada sular yükselmişti, yani fark edilememiş olan kayalara çarpmaması için yeterli miktarda su vardı. Bu durumda bir çarpışmanın meydana gelmiş olması mümkün değildi. Yani gemi havaya uçmuştu.

Denizci'nin bu saptamasının belli bir haklılık payı olduğunu kabul etmek gerekir.

Saat bir buçuğa doğru kayığa binen ada sakinleri, kaza

mahalline doğru ilerlediler. Brikin iki kayığının kaybedilmiş olması can sıkıcıydı. Bilindiği gibi Mercy'nin ağzında kayalara çarparak parçalanmış ve kullanılmayacak hale gelmişti, diğeri ise geminin batmasıyla kaybolmuş, muhtemelen brikin altında ezilerek bir daha ortaya çıkmamıştı.

O sırada, Speedy'nin gövdesi su yüzeyinde belirmeye başlıyordu. Direkleri düşüş sırasında yer değiştiren safranın ağırlığıyla kırılmış olan brik yan yatmaktan öte, ters dönmüş gibi görünüyordu. Büyük bir su kütlesinin yer değiştirmesiyle ortaya çıkan ürkütücü ve bir o kadar da açıklanamaz bir deniz altı hareketinin etkisiyle omurgası neredeyse yukarı bakıyordu.

Gövdenin etrafını tur atan ada sakinleri, deniz alçaldıkça kazanın nedenini olmasa da oluşturduğu etkiyi anlayabiliyorlardı.

Önde, pruvanın yedi, sekiz ayak gerisinde, omurganın her iki yandan en az yirmi ayak genişliğinde yarıklar oluşturarak korkunç bir şekilde parçalanmış olduğu anlaşılıyordu. Bu iki geniş yangın kapatılması mümkün değildi. Yalnızca muhtemelen toz haline dönüşmüş olan bakır astar ve borda kaplamalarından değil, onu bir arada tutan ıskarmozlardan, demir cıvatalardan ve meşe kamalardan da eser yoktu. Gövde boyunca borda kaplamalarının tamamı paramparça olmuştu. Iskarmozların inanılmaz bir şiddetle yarılmasının yanı sıra, birçok noktada iç omurgadan kopmuş olan omurga boydan boya kırılmıştı.

"Lanet olsun!" diye haykırdı Pencroff. "Bu gemiyi yeniden yüzdürmek çok zor olacak!" "Hatta imkansız," dedi Ayrton.

"Ne olursa olsun," dedi Gédéon Spilett Denizci'ye, "eğer bir patlama olmuşsa, oldukça garip sonuçlara yol açmış. Güverteyi ve geminin su üstünde kalan bölümlerini havaya uçurmak yerine, gövdenin alt bölümlerini etkilemiş. Bu geniş oyuklar, patlamadan çok, bir sığ kayaya çarpma sonucu oluşmuşa

benziyor!”

“Kanalda sığ kaya yok!” diye karşılık verdi Denizci. Bir kayaya çarpmış olmasının dışında, söyleyeceğiniz her şeyi kabul etmeye hazırım!”

“Brikin içine girmeyi deneyelim,” dedi Mühendis. “Belki de bu hale gelmesinin nedenini öğrenebiliriz.”

Alınacak en doğru karar buydu, zaten gemide bulunan tüm ganimetin dökümünü çıkarmak ve onları kurtarmak için elden geleni yapmak gerekiyordu.

Brikin içine girmek hiç de zor olmadı. Deniz sürekli olarak alçalıyordu, böylece gövdenin alabora olmasıyla geminin üst bölümü haline gelmiş olan alt bölüme girmek kolaylaşıyordu. Safrayı oluşturan ağır demir külçeler gövdeyi birçok noktadan delmişti. Bu yarıklardan akan suların şarıltısı duyuluyordu.

Cyrus Smith ve arkadaşları ellerindeki baltalarla yarı yarıya harap olmuş güvertede ilerliyorlardı. Her türden kasa, dört bir yanı kaplıyordu ve suda uzun süre kalmadıkları için içlerindeki malzeme nemden etkilenmemiş olabilirdi.

Bunun üzerine ganimetin tamamının güvenli bir yere nakledilmesi işine girişildi. Sular birkaç saatten önce yükselmezdi, bu saatler faydalı bir şekilde değerlendirildi. Ayrton ve Pencroff gövdenin girişine varillerle sandıkları yukarı çekmeye yarayan bir palanga yerleştirmişlerdi. Bunları yüklenen kayık, hızla kıyıya yöneliyordu. Her şeyi hiç ayrım gözetmeden kayığa yüklüyorlardı, daha sonra gözden geçireceklerdi.

Ada sakinleri, brikin çok çeşitli malzemeyle yüklü olduğunu fark ettiklerinde sevinçlerini gizleyemediler, karşılarında Polinezya limanları arasında seyreden ticari gemilerde bulunabilecek her türden araç gereç, işlenmiş ürün, alet edevat vardı. Her şeyden biraz bulmak mümkündü, zaten Lincoln Adası kolonisine gereken tam da buydu.

Kazaya neden olan çarpışma, -Cyrus Smith’in de hayretle

gözlemlediği gibi - yalnızca brikin gövdesine zarar vermemişti, özellikle pruvanın iç bölümleri büyük hasar görmüş, bölmeler ve ambar kapakları brikin içinde top patlamışçasına paramparça olmuşlardı. Ada sakinleri çıkarabildikleri kasaları istifleyerek geminin arka bölümüne doğru kolayca ilerleyebiliyorlardı. Zaten yükler taşınması güç, ağır balyalar değil, basit kolilerdi.

Ada sakinleri sonunda brikin bir zamanlar kıç güvertesinin yükseldiği arka bölümüne ulaşmayı başardılar. Ayrton'a göre baruthane burada olmalıydı. Bir patlamanın meydana gelmemiş olduğunu düşünen Cyrus Smith, birkaç varilin kurtarabileceğini ve genellikle metal bir kılıfın içinde saklanan barutun suyla temastan zarar görmemiş olacağını ümit ediyordu.

Nitekim tahminleri doğru çıkmıştı. Çok sayıda top güllesinin ortasında, içleri bakırla kaplı yirmi civarında varil bulundu. Pencroff, *Speedy*'nin batma nedeninin bir patlamaya bağlı olmadığını kendi gözleriyle görmüştü. Brikin baruthanesi, gövdenin en az hasar görmüş olan bölümüydü.

"Mümkündür!" diye karşılık verdi inatçı Denizci, "Bu kanalda kaya bulunması imkan dahilinde değildir!"

"O zaman bu olanlar nasıl açıklanabilir?" diye sordu Harbert.

"Hiçbir şey bilmiyorum," diye yanıtladı Pencroff, "Bay Cyrus da hiçbir şey bilmiyor, kimse hiçbir şey bilmiyor ve hiçbir zaman da bilmeyecek!"

Uzun saatlerin akıp gittiği bu araştırmaların ardından, denizin yükselmeye başladığı hissedildi. Kurtarma çalışmalarına ara vermek gerekiyordu. Zaten brikin sağlamca bağlanarak çifte demir atmışçasına kıyıya sabitlenen gövdesinin akıntıyla sürüklenmesinden kaygılanmaya gerek yoktu.

Bu durumda çalışmalara yeniden başlamak için suların bir sonraki alçalışını beklemekte bir sakınca yoktu. Ancak kalıntıları kurtarmak için acele etmek gerekiyordu, çünkü işi bitmiş bir halde bulunan gövdenin kanalın hareketli kumları altında

kaybolması çok zaman almayacaktı.

Saat akşamın beşiydi. Gün ada sakinleri için oldukça yorucu geçmişti. Büyük bir iştahla yemeklerini yedikten sonra, yorgun olmalarına rağmen, Speedy'nin kasalarını gözden geçirme arzusuna karşı koyamadılar.

Birçoğu tüm koloniyi giydirmeye yetecek hazır giysi ve çamaşır içeren, her ayağa uygun çizmelerle dolu kasalar büyük bir sevinçle karşılandı.

"İşte zengin olduk!" diye haykırıyordu Pencroff. "Ama tüm bu eşyaları ne yapacağız?"

Denizci, kısa süre kaldıkları sudan etkilenmemiş şeker kamışı rakısı varillerini, tütün kutularını, ateşli ve kesici silahları, pamuk balyalarını, tarım aletlerini, marangozluk, doğramacılık ve demircilik için gerekli araç gereci ve her türden tohumla dolu sandıkları gördükçe neşeli "yaşasın" sesleri yükseliyordu. Ah! iki yıl önce olsa, bu eşyalar nasıl da tam zamanında yetişmiş olurdu! Ama sonuç itibarıyla ada sakinlerinin kendi aletlerini geliştirmiş oldukları bu dönemde bile, bu ganimetler büyük yararlar sağlıyacaklardı.

Granite-house'un depolarında yer çoktu, ancak vakit çok geç olduğundan her şeyi depolamak mümkün değildi. Yine de *Speedy*'nin mürettebatından sağ kurtularak adaya çıkmış olan korsanların birinci sınıf caniler olduğunu unutmamak ve dikkatli davranmak gerekiyordu. Mercy üzerindeki köprü ve köprücükler kapatılmış olsa da bu korsanlar için bir nehri ya da çayı aşmak o kadar zor değildi ve bu alçaklar ümitsizliğe kapıldıklarında tehlikeli olabilirlerdi.

Onlarla ilgili kararlar daha sonra alınacaktı. Ancak bu arada Peribacaları'nın yanına yığılmış olan kasa ve kolilere göz kulak olmak gerekiyordu, bu yüzden ada sakinleri gece boyunca sırayla nöbet tuttular.

O gece boyunca korsanlar saldırıya geçmedi. Böyle bir

durumda Granite-house'un eteğinde nöbet tutan Üstat Jüp ve Top onları hemen haberdar edeceklerdi.

19, 20 ve 21 Ekim günleri kalıntıların ve brikin donanımı arasında yararlı olabilecek her şeyin kıyıya çekilmesiyle geçirildi. Deniz alçaldığında kalıntılar çıkarılıyor, sular yükseldiğinde kurtarılan eşyalar depolanıyordu. Her gün daha fazla dibe gömülen gövdenin bakır kaplamasının büyük bir bölümü sökülmüştü. Batmış olan ağır eşyaların kumların altına gömülmesinden önce, birçok kez kanalın yatağına kadar dalan Ayrton ve Pencroff, brikin zincir ve çapalarını, safrasının külçelerini, hatta içi boş fıçılar sayesinde yukarıya çıkarılan dört topu kurtarmayı başardılar.

Kurtarma çalışmalarının sonunda Granite-house'un cephaneliği de en az kilerler ve depolar kadar dolmuştu. Projelerinde hiç sınır tanımayan Pencroff, kanalı ve nehrin ağzını savunacak bir topçu bataryası kurmaktan söz ediyor, elindeki dört topla en güçlü filoyu dahi Lincoln Adası'nın karasularına sokmayacağını iddia ediyordu!

Bozmaya başlayan havalar, geriye işe yaramaz bir çatıdan başka bir şeyin kalmadığı brikin işini tamamıyla bitirmişti. Cyrus Smith kalıntılarını kıyıdan toplamak için briği havaya uçurmayı planlıyordu, ancak kuzeydoğudan esen sert bir rüzgar ve kabaran bir deniz, onun barutunu boş yere harcamamasını sağladı.

Gerçekten de 23 Ekim'i, 24'üne bağlayan gece boyunca, brikin gövdesinin tamamen parçalanmasıyla enkazın bir bölümü kıyıya vurmuştu.

Cyrus Smith kıç güvertenin dolaplarını titizlikle araştırmasına rağmen, geminin evraklarını bulamamıştı. Hiç kuşku yok ki, korsanlar Speedy'nin kaptanı ve armatörüyle ile ilgili tüm belgeleri yok etmişlerdi ve arka aynalığında bağlanma limanının ismide yazmadığına göre, hangi ulusa ait olduğunu gösteren bir

ipucu yoktu. Bununla birlikte pruvasının biçimini inceleyen Ayrton ve Pencroff, İngiliz yapımı olduğuna inanmış görünüyorlardı.

Felaketten ya da daha doğrusu koloninin kurtuluşunu sağlayan o mutlu ve açıklanamaz olaydan sekiz gün sonra, suların çekildiği saatlerde bile, artık gemiden geriye bir şey kalmamıştı. Kalıntılar toplanmış, Granite-house kasalardaki malzemelerle zenginleşmişti.

30 Kasım günü kumsalda gezen Nab bir patlamanın izlerini taşıyan kalın bir demir silindir bulmamış olsa, geminin garip şekilde batıp gidişini açıklamak mümkün olmayacaktı. Sivri köşeleri parçalanmış ve bükülmüş olan bu silindir, patlayıcı bir maddenin etkisine maruz kalmış gibi görünüyordu.

Nab, bu metal parçasını arkadaşlarıyla Peribacaları'ndaki işlikte bulunan efendisine götürdü.

Silindiri dikkatli bir şekilde inceleyen Cyrus Smith, Pencroff'a dönerek,

"Dostum," dedi, "*Speedy*'nin bir çarpışma sonucu batmadığında ısrar ediyor musunuz?"

"Evet, Bay Cyrus," diye yanıtladı Denizci. "Siz de kanalda kaya olmadığını benim kadar biliyorsunuz."

"Peki, ama ya bu demir parçasına çarpmışsa?" dedi Mühendis büzülmüş silindiri göstererek.

"Ne, bu boru parçasına mı?" diye haykırdı Pencroff, buna hiç inanmadığını belli eden bir ses tonuyla.

"Dostlarım," dedi Cyrus Smith, "brikin batmadan önce devasa bir su kütlesinin üzerinde yükseldiğini hatırlıyor musunuz?"

"Evet, Bay Cyrus!" diye yanıtladı Harbert.

"Tamam o zaman, bu su hortumunu neyin kaldırdığını biliyor musunuz? işte bu," dedi

Mühendis parçalanmış tüpü göstererek.

"Bu mu?" diye sordu Pencroff.

“Evet, bir torpilden geriye kalan bu silindir!”

“Torpil!” diye haykırdılar Mühendis’in arkadaşları.

“Ama o torpili oraya kim yerleştirdi?” diye sordu, bu gerçeği kabul etmek istemeyen Pencroff.

“Tek söyleyebileceğim, benim yapmadığım!" diye karşılık verdi Cyrus Smith, “ama o oradaydı ve ne kadar karşı konulmaz bir güce sahip olduğuna siz de tanık oldunuz!”

V

Böylece, her şey torpilin patlamış olmasıyla açığa kavuşmuştu. Birlik savaşı sırasında bu korkunç tahrip kalıplarını deneme fırsatı bulmuş olan Cyrus Smith yanılmış olamazdı. İçine nitrogliserin, pikrat ya da benzer bir patlayıcı madde yerleştirilmiş olan bu silindirin etkisiyle kanalın suları bir hortum gibi kabarmış, alt bölümleri ağır hasar gören brik bir anda denizin dibini boylamıştı, işte bu yüzden onu yeniden yüzdürmek imkansızdı. *Speedy* zırhlı bir firkateyni bile bir balıkçı teknesi gibi havaya uçuran bu torpile dayanamamıştı!

Evet! Buna dayanarak torpilin kanalın sularında ne aradığı dışındaki tüm soruları yanıtlamak mümkündü!

"Dostlarım," dedi Cyrus Smith, "esrarengiz bir yaratığın, belki de bizim gibi adamıza terk edilmiş bir kazazedenin varlığından şüphe duyamayız, bunları Ayrton'ın iki yıldan beri olup bitenlerden haberdar olması için anlatıyorum. Birçok kez yerinde müdahaleleriyle bize yardım eden bu iyiliksever yabancının kim olduğunu bilemiyorum. Böyle davranmakta ne gibi bir çıkarı olduğunu, onca destekten sonra neden saklanmak ihtiyacı duyduğunu tahmin edemiyorum. Ancak hiç de yabana atılamayacak bu yardımları yalnızca olağanüstü güçlere sahip bir kişinin yapabileceğini düşünüyorum. Tıpkı bizim gibi Ayrton da ona minnet duymalı, çünkü arkadaşımızın durumunu bildiren pusulayı yazdıktan sonra, onu içine koyduğu şişeyi kanala bırakan kişi, balonun düşmesinden sonra beni dalgaların

arasından kurtaran o yabancıdan başkası değil. Şunu da eklemek isterim ki, elimizde bulunmayan ama ihtiyacımız olan her şeyi içeren o kasayı Epave Burnu'na getiren, adanın tepelerinde kıyıyı bulmanızı sağlayan o ateşi yakan, pekarinin gövdesinde bulduğumuz o mermiyi ateşleyen, briki havaya uçuran o torpili kanala yerleştiren o yabancıdan başkası değil, tek kelimeyle söylemek gerekirse, açıklamayı başaramadığımız tüm bu olayları ona borçluyuz. Yani ister kazazede olsun, ister sürgün, ona minnetimizi sunmaktan kaçınırsak, nankörlük etmiş oluruz. Ona bir borcumuz var, umarım bir gün öderiz."

"Böyle konuşmakta haklısınız, sevgili dostum Cyrus," diye karşılık verdi Gédéon Spilett, "Evet, adamızın herhangi bir bölümünde gizlenmiş olan ve kolonimiz için çok yararlı işler yapan olağanüstü güçlere sahip biri var. Hatta pratik yaşamda doğaüstü kavramının bir karşılığı varsa, bu yabancının elinde doğaüstü olanakları bulundurduğu söylenebilir. Acaba Granite-house'daki kuyu aracılığıyla bizimle gizli bir iletişim kuran, böylece tüm projelerimizden haberdar olan o mu? Kayık ilk deniz yolculuğuna çıktığında, önümüze o şişeyi çıkaran o mu? Top'u gölün yüzeyine fırlatan ve denizineğini öldüren o mu? Hepimizin inandığı gibi insan dışında herhangi bir canlının başarılı olamayacağı koşullarda, sizi dalgaların arasından kurtaran o mu, Cyrus? Eğer oysa, bu onun doğa güçlerine hakim olduğunu gösterir."

Gazeteci'nin saptamaları doğruydu ve herkesin içinden geçenler de bunlardı.

"Evet," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "bu müdahaleleri gerçekleşmenin bir insan olduğundan hiç şüphemiz yok, ancak elinde şu an itibarıyla insanoğlunun yoksun olduğu olanakları bulundurduğunu kabul etmek gerekir. Burada da bir sır perdesi var, ancak bu adamı bulursak, bu sır perdesi de ortadan kalkar. Asıl sorun şu; bu hayırsever kişinin tanınmamak konusundaki

ısrarına saygı mı göstermeliyiz, yoksa ona ulaşabilmek için elimizden geleni yapmalı mıyız? Bu konuyla ilgili görüşlerinizi alabilir miyim?"

"Benim düşüncem," diye karşılık verdi Pencroff, "bu kişi her kim olursa olsun, oldukça yürekli bir adam, ona karşı büyük bir saygım var!"

"Peki," dedi Cyrus Smith, "ama sorumun yanıtı bu değil, Pencroff."

"Efendim," dedi o zaman Nab, "ben bu kişiyi ne kadar ararsak arayalım, kendi istemedikçe bulamayacağımızı düşünüyorum." "Söylediklerin hiç de yaban atılır şeyler değil," diye yanıtladı Pencroff.

"Ben de Nab'la aynı fikirdeyim," dedi Gédéon Spilett, "ama bu onu aramamamız için bir gerekçe olamaz. Bu esrarengiz kişiyi bulsak da, bulmasak da, en azından ona karşı görevimizi yerine getirmiş olacağız."

"Ya sen, evlat, bize neler düşündüğünü söyler misin," dedi Mühendis Harbert'a dönerek.

"Ah!" diye haykırdı bakışları canlanan Harbert, "Önce size, sonra da bizi kurtaran bu kişiye teşekkür etmek isterdim!"

"Çok şey istemiyorsun, evlat," diye karşılık verdi Pencroff, "hepimizin istediği bu! Ben çok meraklı bir adam değilim, ancak bu kişiyle karşı karşıya gelmek için gözlerimden birini verirdim! Güzel bir sakalı, ışıl ışıl parlayan saçları olan bu güzel ve güçlü adam, elindeki büyük küreyle bulutların üzerine uzanmış olmalı!"

"Ama Pencroff," diye yanıtladı Gédéon Spilett, "bu tarif ettiğiniz Tanrı'nın portresi!" "Olabilir, Bay Spilett," diye karşılık verdi, "ama onu kafamda böyle canlandırıyorum!" "Ya siz Ayrton?" diye sordu Mühendis. "Bay Smith," diye yanıtladı Ayrton, "bu durumda size neler düşündüğümü söyleyemem. Ne yaparsanız kabulümdür. Eğer araştırmalarınıza katılmamı

isterseniz, sizi izlemeye hazır olacağım."

"Teşekkürler, Ayrton," diye yanıtladı Cyrus Smith, "ancak size sormuş olduğum soruya daha doğrudan bir yanıt verebilirsiniz. Siz bizim dostumuzsunuz, birçok kez bizim için kendinizi feda ettiniz ve önemli bir karar almadan önce, buradaki herkes gibi size de danışmamız gerek."

"Bay Smith," diye karşılık verdi Ayrton, "bu iyiliksever yabancıyı bulabilmek için elimizden gelen her şeyi yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Belki yalnızdır? Belki acı çekiyordur? Belki yeniden düzenlenmesi gereken bir yaşamı vardır? Söylediğiniz gibi benim de ona bir minnet borcum var. Tabor Adası'na gelerek tanıdığınız bu sefili bulan ve sizi orada kurtarılması gereken bir zavallı olduğundan haberdar eden ondan başkası olamaz!... Yani, ben onun sayesinde yeniden insan oldum. Hayır, onu asla unutmayacağım!"

"Karar verildi," dedi o zaman Cyrus Smith, "Araştırmalarımıza bir an önce başlayacağız. Adanın ayak basılmamış tek bir bölümü dahi kalmayacak. En ücra köşeleri bile karış karış tarayacağız ve bu bilinmez dost umarım bizi bu kararımızdan dolayı bağışlar!"

Ada sakinleri, birkaç gün boyunca ot ve ekin biçme çalışmalarına ağırlık verdiler. Adanın keşfedilmemiş bölgelerine yapacakları araştırma gezisine çıkmadan önce zorunlu işleri bitirmek istiyorlardı. Yine bu dönemde

Tabor Adası'ndan getirilen çeşitli sebzeler toplanmış ve her şey depolanmıştı. Adanın tüm zenginliklerinin istiflenebileceği Granite-house'da bol miktarda yer vardı. Koloninin ihtiyaçları, hayvanlara olduğu kadar insanlara karşı da korunaklı olan bu barınağa düzenli bir şekilde yerleştirilmişti. Bu kalın granit kütlenin ardında nemden kaygılanmaya hiç gerek yoktu. Üst dehlizde bulunan doğal oyukların birçoğunun kazma ya da patlayıcı kullanılarak genişletilmesiyle Granite-house erzakları,

cephaneleri, alet ve edevatı, tek kelimeyle belirtmek gerekirse koloninin ihtiyacı olan her şeyi barındıran genel bir antrepo haline gelmişti.

Brikden getirilen toplara gelince, dökme çelikten yapılmış olan bu değerli silahlar, Pencroff'un ısrarı üzerine, vinç ve palangalar aracılığıyla Granite-house'a çıkarılmıştı. Pencerelerin aralarına yerleştirilmişlerdi, parıltılı namluları granit duvarın arasından beliriyordu. Toplar, bu yükseklikten, küçük bir Cebelitarık'ı andıran Union Körfezi'nin tamamına hakim görünüyorlardı. Adacığın açığında belirecek her gemi bu bataryanın ateşine maruz kalacaktı.

"Bay Cyrus," dedi 8 Kasım günü Pencroff, "batarya hazır olduğuna göre, toplarımızın menzilini denememiz gerekiyor."

"Bunun faydalı olacağına inanıyor musunuz?" diye sordu Mühendis.

"Faydalı olmaktan öte, gerekli olduğunu düşünüyorum! Bunu denemeden, istiflemiş olduğumuz bu güzel gülleleri hangi mesafeye gönderebileceğimizi nasıl bilebiliriz?"

"O zaman deneyelim, Pencroff," diye karşılık verdi Mühendis. Ama deneyi harcamak istemediğim barutla değil, elimizde sürekli olarak bulunan piroksille yapmamız gerektiğini düşünüyorum."

"Bu toplar piroksilin basıncına dayanabilecekler mi?" diye sordu Granite-house'un bataryasını denemek için en az Pencroff kadar istekli görünen Gazeteci.

"Sanırım," dedi Mühendis, "zaten tedbirli davranacağız."

Mühendis iyi tanıdığı bu topların mükemmel bir şekilde dökülmüş olduğunu düşünmekte haklıydı. Dökme çelikten yapılmış ve kamalarla donanmış olan bu toplara bol miktarda patlayıcı yüklenebileceği için menzilleri uzun olmalıydı. Gerçekten de istenilen etkinin yaratılması için güllenin çizdiği yörünge -nin mümkün olduğunca düz olması lazımdı, ve bu

güllenin büyük bir ilk hızla fırlamasıyla sağlanabilirdi.

"İlk hız, kullanılan barut miktarıyla doğru orantılıdır," dedi Mühendis arkadaşlarına. "Bu topların üretiminde, mümkün olduğunca dayanıklı bir metal kullanılmasına dikkat edilir ve tüm çelik madenler içinde tartışılmaz bir şekilde en dayanıklısıdır. Bu durum toplarımızın piroksil gazının basıncına rahat bir şekilde dayanabileceği ve mükemmel atışlar yapacakları konusundaki düşüncelerimi haklı çıkarıyor."

"Denediğimiz zaman bundan emin olacağız!" diye yanıtladı Pencroff.

Topların hepsi harika görünüyordu. Sudan çıkartıldıktan sonra Denizci onları büyük bir özenle saatlerce ovmuş, yağlamış, parlatmıştı, bu arada tıkacın mekanizmasını, sürgüyü, basınç vidasını temizlemeyi ihmal etmemişti! Artık toplar, Birleşik Devletler donanmasının bir firkateynine yerleştirilmişçesine parıldıyorlardı.

O gün, patlayıcı etkisi barutunkinin dört katını bulan piroksille doldurulan ve bir ucu sivri, silindir şeklinde mermiler yollamak üzere hazırlanan dört top, Üstat Jüp ve Top da dahil olmak üzere koloninin tüm üyelerinin önünde peş peşe denendi.

Fitilin ipini elinde tutan Pencroff ateşlemeye hazır bekliyordu.

Cyrus Smith'in işareti üzerine top ateşlendi. Denize doğru yönelen gülle, adacığın üzerinden geçtikten sonra, tam olarak hesaplanması mümkün olmayan bir mesafede açık denizin sularına gömüldü.

İkinci topun Epave Burnu'nun son kayalıklarına yöneltilmesinin ardından gönderilen gülle, Granite-house'a üç mil uzaklıkta bulunan sivri bir kayaya çarparak paramparça etti.

Topu hedefe yönelterek ateşleyen Harbert, atışıyla gurur duyuyordu. Böyle bir atışın onuru sevgili evladına ait olan Pencroff'un yapacağı tek şey onunla iftihar etmekti!

Union Körfezi'nin yukarı kıyısındaki kumullara yollanan

üçüncü gülle, dört mil uzaktaki kumsaldan sektikten sonra bir köpük bulutunun içinde kayboldu.

Cyrus Smith, dördüncü güllenin fırlatılmasından önce, en uzun menzili saptamak üzere patlayıcı miktarını artırdı. Sonra patlamanın şiddetinden etkilenmemek için her biri kenara çekildi, fitil uzun bir ip aracılığıyla ateşlendi.

Şiddetli bir patlama yankılandı, ancak top dayanmıştı, pencereye koşan ada sakinleri, güllenin Granite-house'un beş mil ötesindeki Mandibule Burnu'nun kayalarını sıyırarak Requin Körfezi'nde gözden kaybolduğunu gördüler.

"Evet, Bay Cyrus," diye haykırdı, yaşasın nidaları top patlamalarından aşağı kalmayan Pencroff, "bataryamız hakkında ne düşünüyorsunuz? Pasifik'in tüm korsanları Granite-house'un önüne gelebilirler! Ancak bir bile iznimizi almadan karaya çıkamaz!"

"Bana kalırsa, Pencroff, en iyisi bunu hiç denememek."

"Yeri gelmişken, adada gezinen o altı alçağı ne yapacağız? Ormanlarımızda, tarlalarımızda, çayırlarımızda dolaşmalarına izin mi vereceğiz? Bu korsanların jaguarlardan farkı yok, onlara hak ettikleri gibi davranmakta tereddüt etmememiz gerektiğini düşünüyorum. Siz ne dersiniz, Ayrton?"

Ayrton önce yanıt vermekte tereddüt etti. Pencroff un ona böylesine ani bir soru yöneltmesine çok üzülen Cyrus Smith, Ayrton boğuk bir sesle yanıt verirken heyecanını yenemedi.

"Ben de o jaguarlardan biriydim, Bay Pencroff, benim konuşmaya hakkım yok..."

Ve ağır adımlarla uzaklaştı.

Pencroff hatasını anlamıştı.

"Ben lanet bir hayvanım!" diye haykırdı. "Zavallı Ayrton! ama onun da buradaki herkes gibi konuşmaya hakkı var!.."

"Evet," dedi Gédéon Spilett, "ancak acı geçmişiyle ilgili duygularına saygı göstermek gerek."

“Anlaşıldı, Bay Spilett,” diye karşılık verdi Denizci, “bir daha böyle bir hata yapmayacağım! Ayrton’ı kırmaktansa dilimi yutmayı tercih ederim! Ama konumuza geri dönelim. Adamızı, merhameti hak etmeyen bu haydutlardan en kısa süre içinde temizlememiz gerektiğini düşünüyorum.”

“Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz, Pencroff?” diye sordu Mühendis.

“Kesinlikle.”

“Ama acımasızca peşlerine düşmeden önce, bize olan düşmanlıklarını gösterecek yeni bir saldırıyı bekleyemez misiniz?”

“Yaptıkları yeterli değil mi?” diye sordu, bu tereddütlere bir anlam veremeyen Pencroff. “Düşünceleri değişebilir!” dedi Cyrus

Smith, “ve yaptıklarından pişmanlık duyabilirler...”

“Onlar mı pişmanlık duyacaklar!” diye haykırdı Denizci omuzlarını silkerek.

“Ayrton’ı düşünsene Pencroff!” dedi o zaman Harbert, Denizci’nin elini tutarak. “Yeniden dürüst bir insan haline geldi!”

Tek tek arkadaşlarına bakan Pencroff, önerisinin böyle tereddütlere yol açacağını aklından bile geçirmezdi. Sert karakteri, adaya çıkan alçaklara, Bob Harvey’nin suç ortaklarına, *Speedy*’nin canilerine karşı hoşgörülü davranılmasını kabul edemiyor, onları hiç tereddüt etmeden ve vicdan azabı duymadan öldürülecek vahşi hayvanlar gibi görüyordu.

“Şuraya bakın!” dedi. “Herkes bana karşı! Bu alçaklara iyi davranmak istiyorsunuz! Kabul. Umarım, daha sonra bundan pişmanlık duymayız!”

“Dikkatli davranırsak, ne gibi bir tehlikeyle karşı karşıya kalacağımızı söyler misin?” diye sordu Harbert.

“Hım!” diye iç geçirdi, o ana dek fazla konuşmamış olan Gazeteci. “Her biri bir köşeye sinerek içimizden birine ateş etse, kısa süre içinde koloninin hakimi olabilirler!”

“Peki bunu şimdiye kadar neden yapmadılar?” diye karşılık verdi Harbert. “Çünkü çıkarları böyle davranmalarını gerektiriyor. Zaten biz de altı kişiyiz.”

“İyi! iyi!” diye yanıtladı hiçbir sözle ikna olacağa benzemeyen Pencroff. “Bu yürekli adamları kendi hallerine bırakalım ve onları hiç düşünmeyelim!”

“Haydi, Pencroff, bu kadar kötü olamazsın! Bu bahtsızlardan biri burada, tüfeğinin menzilinde olsa, ona ateş edebileceğini hiç sanmıyorum...”

“Ona kuduz bir köpeğe ateş eder gibi ateş ederdim, Nab,” diye karşılık verdi Pencroff soğuk bir ifadeyle.

“Pencroff,” dedi Mühendis, “görüşlerime büyük çoğunlukla saygı gösterdiniz. Bu konuda da bana güvenebilir misiniz?”

“Nasıl isterseniz öyle yapacağım, Bay Smith,” diye yanıtladı hiç de ikna olmuş gibi görünmeyen Pencroff.

“O zaman bekleyelim ve saldırıya uğramadıkça saldırmayalım.”

Böylece Pencroff hayra yormasa da korsanlara karşı nasıl davranılacağına karar verilmişti. Saldırılmayacak, ama tetikte beklenilecekti.

Ne de olsa, ada büyük ve bereketliydi. Bu sefillerin yüreklerinin derinliklerinde hâlâ bazı insani değerler saklı duruyorsa, dürüst insanlar haline dönüşebilirlerdi. Zaten şu an içinde bulundukları koşullarda hayatlarını yeniden düzenlemelerini gerektirmiyor muydu? Ne olursa olsun, insanlık adına beklemek zorundaydılar. Bundan böyle ada sakinleri istedikleri yere eskisi gibi rahatça gidip gelemeyeceklerdi. Şu ana dek yalnızca vahşi hayvanlara karşı tedbir almışlardı, oysa şimdi belki de en acımasızlarından altı korsan adada geziniyorlardı. Bu ciddi bir durumdu ve hiç kuşku yok ki, daha ürkek kişiler için bu güvenliğin tamamıyla ortadan kalktığı anlamına geliyordu.

Her neyse! Ada sakinleri şu an için Pencroff’un itirazlarına

karşı koyabilmişlerdi. Ancak gelecekte de böyle devam edecek miydi? Bu, ileride anlaşılacaktı.

VI

Ada sakinlerinin adanın tamamını keşfe çıkmalarıyla ilgili büyük projelerinin artık iki hedefi vardı: Önce varlığından şüphe duyulmayan o esrarengiz kişiyi bulmak, aynı zamanda korsanların başına gelenleri, nerede yaşadıklarını, nasıl bir hayat sürdüklerini ve onlardan bir saldırı gelip gelmeyeceğini öğrenmek.

Cyrus Smith hiç vakit kaybetmeden yola çıkmak istiyordu. Ancak günlerce sürecek yolculuk sırasında mola hazırlıklarını kolaylaştıracak kamp malzemeleri ve araç gereçleri yük arabasına koymak gerekiyordu. Oysa o sırada onaggalardan biri bacağından yaralanmıştı, arabaya koşulması mümkün olmayan hayvanın birkaç gün dinlenmesi gerekiyordu. Bu yüzden yolculuğun bir haftalığına, yani 20 Kasım'a kadar ertelenmesi uygun görüldü.

Kuzey yarımküredeki mayıs ayma denk düşen kasım ayıyla birlikte yaz mevsimi yaklaşıyor, güneşin Oğlak dönencesine girmesiyle yılın en uzun günleri yaşanıyordu. Bu durumda yolculuğun elverişli hava koşullarında yapılacağı söylenebilirdi. Cyrus Smith'in söylediğine göre, Far-West'in Serpentine Yarımadası'nın burnuna dek uzanan sık ormanları da kapsayacak olan bu keşif gezisi temel hedefine ulaşamasa da özellikle doğa ürünlerinin keşfedilmesi açısından oldukça verimli olabilirdi.

Yola çıkılmadan önceki dokuz günün Grande-Vue Yaylası'nda

yarım kalmış olan çalışmaların bitirilmesine ayrılmasına karar verildi.

Bununla birlikte Ayrton'ın hayvanların bakım ihtiyaçlarını karşılamak üzere ağıla geri dönmesi gerekiyordu. Orada iki gün kalması ve ağılın ihtiyaçlarını tam olarak karşılamadan geri dönmemesi uygun görüldü.

Yola çıkacağı sırada, adanın eskisi kadar güvenli olmadığını belirten Cyrus Smith, arkadaşlarından birinin kendisine eşlik etmesini isteyip istemediğini sordu. Ayrton bunun gereksiz olduğunu, onlara tek başına yeteceğini, zaten hiçbir şeyden çekinmediğini söyledi.

Ağıl ya da çevresinde herhangi bir aksilik olursa, kendilerini telgrafla derhal haberdar edecekti.

9 Kasım sabahı şafakla birlikte yola çıkan Ayrton, beraberinde tek onaggayı koştuğu arabayı da götürdü. İki saat sonra gelen telgraf ağılda her şeyin yolunda gittiğini bildiriyordu.

Cyrus Smith, bu iki günü Granite-house'u her tür saldırı ihtimalinden uzak tutacak bir projeyi hayata geçirmeye ayırdı. Grant Gölü'nün güney köşesindeki eski savağı duvarla örterek otlar ve bitkilerin altında gizlenen ağzını tamamıyla görünmez hale getirecekti. Hiçbir şey bundan daha kolay olamazdı, yapılması gereken tek şey gölün seviyesini iki, üç ayak yükselterek ağzın sular altında kalmasını sağlamaktı.

Bu seviyeyi yükseltmek için Glycerine ve Grande Chute çaylarını besleyen göle iki harklı bir baraj yapmak yeterliydi. Ada sakinlerinin bu çalışmaya yoğunlaşmalarıyla özenerek çimentolanmış kaya blokları sayesinde, genişliği yedi, sekiz ayağı, yüksekliği de üç ayağı geçmeyen iki baraj kolayca kuruldu.

Bu iş tamamlanınca gölün köşesinde bir zamanlar suyun fazlasının döküldüğü bir yeraltı geçidinin bulunduğunu fark edebilmek imkansız hale gelmişti.

Granite-house'un deposunun su ihtiyacını karşılayan ve

asansörün çalışmasını sağlayan küçük su hattının aynı şekilde muhafaza edilmesi ve suyun hiçbir durumda eksik olmaması için gerekli tedbirler alınmıştı. Asansörün yukarı çekilmesiyle bu güvenli ve konforlu barınak her türlü saldırı olasılığından uzak kalacaktı.

Bu çalışmanın süratle tamamlanması üzerine Pencroff, Gédéon Spilett ve Harbert, Port Ballon'a kadar uzanmak için yeterli zamanı buldular. Denizci, *Bonadaventure*'ün demirlediği küçük koyun korsanlar tarafından ziyaret edilip edilmediğini öğrenmek istiyordu.

"Bu centilmenler, karaya güneyden çıktıklarına göre, kıyı hattını izleyerek küçük limanı, keşfetmiş olmalarından kaygılanılabilir, bu durumda bizim *Bonadventure* artık metelik etmez."

Pencroff'un endişeleri yersiz değildi, bu nedenle Port Ballon'u ziyaret etmek faydalı olacaktı.

Böylece Denizci ve arkadaşları 10 Kasım günü öğleden sonra silahlarını yanlarına alarak yola koyuldular. Tüfeğinin namlusuna iki mermi süren Pencroff'un hali, insan ya da hayvan yanına yaklaşacak herhangi bir canlı için hiç de hayra yorulacak gibi değildi. Gédéon Spilett ve Harbert da tüfeklerini aldı, üçü birlikte Granite-house'dan ayrıldılar.

Onlara Mercy'nin dirseğine kadar eşlik eden Nab, karşı kıyıya geçmelerinin ardından köprüyü kaldırdı. Ada sakinleri geri döndüklerini tüfeklerini ateşleyerek belli edeceklerdi, bu işaret üzerine Nab, oraya gelerek nehrin iki kıyısı arasındaki geçişi yeniden sağlamak için köprüyü indirecekti.

Küçük kafile adanın güney kıyısına ulaşmak için doğrudan liman yolu boyunca ilerlemeye başladı. Bu üç millik bir mesafeydi, ancak Gédéon Spilett ve arkadaşları bu yolu katetmek için iki saat harcadılar. Yol boyunca gerek sık ağaçlıklı ormanların, gerekse Tadornes Bataklıklarının sınırını karış karış

tarasalar da kaçakların izine rastlayamadılar, ada sakinlerinin sayısı ve ellerindeki savunma olanakları konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan korsanlar, hiç kuşku yok ki, adanın en ulaşılmaz bölümlerine çekilmişlerdi.

Port Ballon'a ulaştığında, demirlediği küçük koyda sakin bir şekilde bekleyen *Bonadventure*'ü gören Pencroff'un içi rahatladı. Zaten yüksek kayalıkların ortasında iyice gizlenmiş olan Port Ballon'u içine girmeden ya da yukarıdan görmeden fark edebilmek mümkün değildi.

"Tamam," dedi Pencroff, "alçaklar henüz buraya gelmemişler. Yüksek çalılıklar sürüngenler için daha uygun, onları Far-West ormanlarında bulacağımızdan eminim."

. "Bu çok sevindirici bir durum," diye ekledi Harbert, "çünkü *Bonadventure*'ü bulsalar, kaçmak için ondan yararlanmayı düşünerek Tabor Adası'na yapacağımız yolculuğu engellemiş olacaklardı."

"Doğru," diye karşılık verdi Gazeteci, "İskoç yatı onu almak için geri geldiğinde, Lincoln Adası'nın konumunu ve Ayrton'ın yeni mekanını belirten bir pusulayı orada bulması çok önemli."

"İyi işte, *Bonadventure* hâlâ orada, Bay Spilett!" diye yanıtladı Denizci. "Mürettebatıyla birlikte ilk emirle yola çıkmak için hazır bekliyor!"

"Adanın keşfinin tamamlanmasından sonra yapacağımız ilk işin bu olacağını düşünüyorum Pencroff. Bu yabancıyı bulmayı başarırsak, onun Lincoln ve Tabor Adaları ilgili neler bildiğini öğrenebilmemiz mümkün olacak. Pusulayı onun yazdığını unutmayalım, belki de yatın ne zaman geri döneceği hakkında bilgisi vardır!"

"Kahretsin!" diye haykırdı Pencroff, "Kim olabilir ki? O bizi tanıyor, ama biz onu tanımıyoruz! Sıradan bir kazazede ise neden gizleniyor olabilir ki? Bizlerin yürekli ve dürüst insanlar olduğumuzu iddia ediyorum, yürekli ve dürüst insanlardan

oluşan bir topluluk kimseye itici gelmez! Buraya kendi isteğiyle mi geldi? İstediği zaman adadan ayrılabilir mi? Hâlâ burada mı? Yoksa gitti mi?..."

Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett bu şekilde sohbet ederken *Bonadventure*'e çıkarak güverteyi kat ediyorlardı. Demirin halatının bağlanmış olduğu iskele babasını inceleyen Denizci aniden,

"Ah! Şuraya bakın!" diye haykırdı. "İşte bu çok tuhaf!"

"Ne var, Pencroff?" diye sordu Gazeteci.

"Olan şu, bu düğümü ben atmadım!"

Pencroff, tekneyi sürüklenmemesi için iskele babasına bağlayan halatı gösteriyordu.

"Nasıl, siz atmadınız mı?" diye sordu Gédéon Spilett.

"Hayır! Yemin edebilirim. Bu düz bir düğüm, ben her zaman iki yarım ilmikli3 düğüm atarım.

"Yanılmış olmalısınız, Pencroff."

"Yanılmış olamam!" diye karşılık verdi Denizci. "Bu el alışkanlığıdır ve doğal olarak el yanılmaz!"

"O zaman bu korsanların tekneyi bulmuş oldukları anlamına mı geliyor?" diye sordu Harbert.

"Hiçbir şey bilmiyorum," diye karşılık verdi Pencroff, "ama *Bonadventure*'ün demirinin alındığından ve sonra yeniden dibe yollandığından eminim! Bakın! İşte bir kanıt daha. Demirin halatı koyverilmiş ve muhafaza bezi4 loça seviyesindeki yerinde değil. Size teknemizin kullanıldığını tekrarlıyorum!"

"Ama korsanlar kullansaydı, yağmalar ya da kaçırırlardı..."

"Kaçırmak!... ama nereye?... Tabor Adası'na mı?.." diye karşılık verdi Pencroff. "Böylesine hafif bir tekneyle kendilerini tehlikeye atacaklarını mı düşünüyorsunuz?"

"Zaten bu durumda adacığın konumunu bildiklerini kabul etmemiz gerekiyor," diye yanıtladı Gazeteci.

"Her neyse," dedi Denizci, "*Bonadventure*'ümüzün biz yokken

hareket etmiş olduğuna adımın Vineyardlı Bonadventure Pencroff olduğu kadar eminim!"

Denizci kendinden o kadar emin konuşuyordu ki, ne Gédéon Spilett, ne de Harbert söylediklerine karşı çıkabilmişlerdi. Pencroff'un Port Ballon'a getirdiği günden sonra teknenin yer değiştirmiş olduğu ortadaydı. Denizci'nin demir alındığından sonra yeniden dibe salındığından hiç şüphesi yoktu. Oysa tekne bir yolculuk amacıyla kullanılmadıysa, bu işlemlere ne gerek vardı?

"Peki *Bonadventure*'ün adanın açığından geçtiğini nasıl görmemiş olabiliriz?" diye sordu her olasılığı göz önüne almak isteyen Gazeteci.

"Hey! Bay Spilett," diye karşılık verdi Denizci, "gece iyi bir rüzgarı arkanıza alarak yola çıkarsanız, iki saatte adanın açığında gözden kaybolmanız işten bile değil!"

"Bu durumda, korsanların tekneyi hangi amaçla kullandıklarını ve kullandıktan sonra neden limana geri getirdiklerini soracağım." "Bay Spilett," diye yanıtladı Denizci, "bunu da açıklayamadığımız olayların arasına koyalım ve hiç düşünmeyelim! Önemli olan *Bonadventure*'ün yerinde olmasıydı ve o yerinde. Ne yazık ki, korsanlar onu bir kez daha ele geçiirlerse, bir daha yerinde bulamayabiliriz!"

"O zaman, Pencroff," dedi Harbert, "tedbirli davranarak *Bonadventure*'ü Granite-house'un önüne çekmemiz daha doğru olmaz mı?"

"Hem evet, hem de hayır," diye yanıtladı Pencroff, "ya da daha doğrusu hayır. Mercy'nin ağzında deniz, bir teknenin demirlenmeteceği kadar sert."

"Peki ya kumsala, hatta Peribacaları'na kadar çekersek?..."

"Belki... evet..." diye karşılık verdi Pencroff. "Yine de uzun bir yolculuk için Granite-house'dan ayrılacağımızdan *Bonadventure*'ün orada da güvenlikte olmayacağını ve adayı bu

alçaklardan temizleyene kadar burada kalmasının daha doğru olacağını düşünüyorum." "Ben de aynı fikirdeyim," dedi Gazeteci. "En azından kötü hava koşullarından

Mercy'nin ağzındaki kadar etkilenmez."

"Ama ya korsanlar onu yeniden ziyaret ederlerse!" dedi Harbert.

"Evlat," burada bulamayınca, hemen Granite-house civarında arayacaklardır ve biz yokken onu ele geçirmeleri hiç de zor olmayacaktır! Bu nedenle Bay Spilett gibi, onu Port Ballon'da bırakmanın daha uygun olacağını düşünüyorum. Ancak geri döndüğümüzde adayı bu alçaklardan hâlâ temizleyememişsek, tehlikeli bir ziyaretle karşı karşıya kalmayacağı ana dek, teknemizi Granite-house'un ününe çekmemiz daha güvenli olacak."

"Tamam, karar verildi, şimdi yola koyulalım!" dedi Gazeteci.

Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett, Granite-house'a geri döndüklerinde Mühendis'i olan bitenden haberdar ettiler. Aldıkları kararı onaylayan Cyrus Smith, Denizci'ye barajlarla yapay bir liman yapılıp yapılamayacağını anlamak için kanalın adacıkla kıyı arasındaki bölümünü inceleyeceğine söz verdi. Bu şekilde *Bonadventure* her an için gözlerinin önünde olacaktı.

Aynı akşam Nab'ın yaylanın çayırlarına alıştırmak istediği bir çift keçiyi getirmesini rica etmek için Ayrton'a bir telgraf gönderildi. Ama ne ilginçtir ki, Ayrton her zaman olduğu gibi telgrafı aldığına dair bir yanıt göndermedi. Bu durum Mühendis'i şaşırtmışa benziyordu. Ancak Ayrton'ın o sırada ağılda bulunmaması, hatta Granite-house'a geri dönmek için yola çıkmış olması mümkündü. Gerçekten de ağıla gitmesinin üzerinden iki gün geçmişti, ve aldıkları karara göre, 10 Kasım akşamı ya da en geç 11 Kasım sabahı geri dönecekti.

Bunun üzerine ada sakinleri, Ayrton'ın Grande-Vue'nün tepelerinde belirmesini beklediler, hatta Nab ve Harbert,

arkadaşları geldiğinde indirmek için köprünün yakınlarında nöbet tuttular.

Ancak saat ona doğru Ayrton hâlâ ortalıklarda görünmemişti. Bunun üzerine acil olarak yanıt vermesi talebiyle yeni bir telgraf gönderildi.

Granite-house'un telgrafı yine sessiz kaldı.

O zaman ada sakinlerinin endişeleri iyice arttı. Neler olup bitmişti? Ayrton ağılda değil miydi ya da orada olsa bile, hareketlerinde özgür değil miydi? Bu gece karanlığında ağıla gitmek gerekiyor muydu?

Bu sorunun yanıtı tartışıldığında bazıları gitmek, bazıları da beklemek gerektiğini ileri sürdüler.

"Ama," dedi Harbert, "belki de telgraf hattında bir arıza vardır?"

"Bu olabilir," dedi Gazeteci.

"Yarını bekleyelim," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "Gerçekten de Ayrton telgrafımızı almamış olabilir, hatta biz de onunkini almamış olabiliriz."

Bunun üzerine hepsi endişeli bir şekilde günün doğmasını beklediler.

11 Kasım günü sabahın ilk ışıklarıyla ağıla bir telgraf daha gönderen Cyrus Smith hiçbir yanıt alamadı.

Yeniden denediğinde sonuç aynıydı.

"Ağıla gidiyoruz!" dedi.

"Hem de silahlarla donanmış olarak!" diye ekledi Pencroff.

Bu arada Granite-house'un yalnız bırakılmamasına ve Nab'ın orada kalmasına karar verildi. Arkadaşlarına Creek-Glycerine'e dek eşlik ettikten sonra köprüyü kaldıracak ve bir ağacın arkasına gizlenerek onların ya da Ayrton'ın geri dönüşünü bekleyecekti.

Korsanların oraya gelerek geçidi aşmak istemeleri halinde, onları tüfeğiyle durdurmayı deneyecek, bunu başaramazsa,

asansörü yukarı çektiğinde güvende içinde olacağı Granite-house'a sığınacaktı.

Doğrudan ağıl yolunu izlemeye karar veren Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Pencroff ve Harbert, Ayrton'ı orada bulamazlarsa, yakındaki ormanı araştıracaklardı.

Sabah altıda Mühendis ve üç arkadaşının Creek-Glycerine'ni aşmaları üzerine Nab, sol kıyıda bulunan birkaç yalancı kardeşkanı ağacının gölgesinde kalan hafif bir toprak tabyanın arkasına mevzilendi.

Grande-Vue Yaylası'nı terk eden ada sakinleri, hemen ağıl yoluna koyuldular. Tüfekleri en küçük bir düşmanca yaklaşıma karşılık vermek üzere ateşe hazır olarak bekliyordu. Mermiler iki karabina ve iki tüfeğin ağzına verilmişti.

Yolun her iki tarafındaki sık ağaçlıklar, ellerindeki silahlarla büyük tehdit oluşturan bu alçakları gizleyebilirdi.

Ada sakinleri sessiz ve hızlı bir şekilde ilerliyorlardı. Önlerinden giden Top, bazen yol boyunca koşuyor, bazen de ormana yöneliyordu, ancak hep sessizdi ve davranışlarında bir gariplik sezinlediğini belirten bir hal yoktu. Bu sadık hayvanın gafil avlanmalarına izin vermeyeceğine ve en ufak bir tehlike belirtisinde havlayacağına hiç şüphe yoktu.

Cyrus Smith ve arkadaşları yol boyunca ağılla Granite-house arasında iletişimi sağlayan telgraf hattını izliyorlardı. Yaklaşık iki mil yürümelerine rağmen, hatta herhangi bir kopukluk yoktu. Direkler yerindeydi, yalıtkanlar hasar görmemiş, teller gergindi.

Yine de bu noktadan itibaren tellerin geriliminin giderek azaldığı fark ediliyordu, nitekim önden giden Harbert 74. direğe ulaştığında olduğu yerde kalarak haykırdı,

"Hat kesilmiş!"

Arkadaşları adımlarını sıklaştırarak genç çocuğun bulunduğu noktaya ulaştıklarında direğin yere devrilmiş olduğunu

gördüler. Tel kesilmiş olduğuna göre, Granite-house'dan gönderilen telgraflar ağıla, ağıldan gönderilenler de Granite-house'a ulaşmamıştı.

"Bu direği rüzgar devirmiş olamaz," dedi Pencroff.

"Hayır," diye karşılık verdi Gédéon Spilett. "Toprak dibine kadar kazılmış, bunun insan eliyle yapıldığına hiç şüphe yok."

"Ayrıca tel de kesilmiş," diye ekledi, demirin şiddetle koparılmış iki ucunu gösteren Harbert.

"Kesik yeni mi?" diye sordu Cyrus Smith.

"Evet," diye karşılık verdi Harbert, "kopma yakın zamanda kopmuş."

"Ağıla! Ağıla!" diye haykırdı Denizci.

Ada sakinleri o sırada Granite-house'la ağıl arasındaki yolun yarısını kat etmişlerdi. Bu durumda ağıla iki buçuk millik bir mesafe vardı. Koşar adımlarla ilerlemeye başladılar.

Ağılda ciddi bir olay yaşandığı düşünülebilirdi. Hiç şüphe yok ki, Ayrton'ın yolladığı telgraf ellerine ulaşmamıştı, ama arkadaşlarını endişelendiren bu değildi, asıl açıklayamadıkları dün akşam geleceğini söyleyen Ayrton'ın gelmemiş olmasıydı. Zaten ağılla Granite-house arasındaki iletişimin kesilmesinin bir nedeni olmalıydı ve bu olaydan korsanlar dışında kimin çıkarı olabilirdi ki?

Bunun üzerine ada sakinleri heyecandan yürekleri sıkışmış bir halde koşmaya devam ettiler. Yeni arkadaşlarına içtenlikle bağlanmışlardı. Onu, bir zamanlar liderliğini yaptıkları adamlar tarafından öldürülmüş olarak mı bulacaklardı?

Kısa süre sonra Creek-Rouge'dan ayrılarak ağılın çayırlarını sulayan küçük çayın kıyısına ulaştılar. O zaman çatışmanın kaçınılmaz hale geleceği anda nefes nefese kalmamak için yavaşladılar. Her biri silahını ateşlemeye hazır olarak ormanı gözlüyordu. Top'un boğuk havlamaları hayra alamet değildi.

Nihayet ağılın tahta çiti ağaçların arasında belirdi. Hiçbir

hasar izine rastlanmıyordu. Kapı her zamanki gibi kapalıydı. Derin bir sessizliğin hakim olduğu ağılda, ne muflonların her zamanki melemeleri, ne de Ayrton'ın sesi duyuluyordu.

"Girelim!" dedi Cyrus Smith.

Silahlarını ateşlemeye hazır bekleyen arkadaşlarının yirmi adım önünde bulunan Mühendis ilerlemeye başladı.

Kapının iç mandalını kaldıran Cyrus Smith, kanatlardan birini itmek üzereyken Top şiddetle havladı. Çitin üzerinden yankılanan patlamaya acı dolu bir çığlık karşılık verdi.

Mermiye hedef olan Harbert yere yığılmıştı!

VII

Harbert'ın çığlığını duyan Pencroff, silahını elinden atıp ona doğru koştu.

"Onu öldürdüler!" diye haykırdı. "Evladımı öldürdüler!"

Cyrus Smith ve Gédéon Spilett'da Harbert'ın yanına gelmişlerdi. Gazeteci zavallı çocuğun kalbinin hâlâ atıp atmadığını öğrenmeye çalışıyordu.

"Yaşıyor," dedi. "Ama onu taşımamız lazım..."

"Granite-house'a mı? Bu mümkün değil!" diye yanıtladı Mühendis.

"O zaman ağıla taşıyalım!" diye haykırdı Pencroff.

"Bir saniye," dedi Cyrus Smith.

Çitin arkasını dolaşacak şekilde sol tarafa yöneldi. Orada, karşısında bulduğu bir korsanın ateşlediği tüfekten çıkan mermi şapkasını deldi. Birkaç saniye içinde ikinci mermiyi ateşlemeye fırsat bulamayan korsan, Cyrus Smith'in tüfeğinden daha çok güvendiği hançerinin tam kalbine isabet etmesiyle yere yığıldı.

Bu arada çitin köşesine tırmanarak içeri atlayan Gédéon Spilett ve Denizci, kapıya destek olan kazıkları devirerek boş eve doğru koştular, kısa süre sonra zavallı Harbert, Ayrton'ın yatağına yatırıldı.

Çok kısa bir süre içinde Cyrus Smith de yanlarına geldi.

Harbert'ın hiç kımıldamadan yattığını gören Denizci'nin hali içler acısıydı. Hıçkıra hıçkıra ağlıyor, kafasını duvarlara vurmak istiyordu. Ne Mühendis, ne de Gazeteci onu teselli edebiliyordu,

yaşadıkları yoğun duygular onların konuşmasını da engelliyordu.

Bununla birlikte gözlerinin önünde can çekişen zavallı çocuğu ölüme terk etmemek için ellerinden geleni yapmaya kararlıydılar. Yaşamı boyunca birçok olayla karşı karşıya gelmiş olan Gédéon Spilett, az da olsa hekimlikten de anlıyordu, birçok kez ateşli ya da ateşsiz silahların yol açtığı yaraları tedavi etmek zorunda kalmıştı. Cyrus Smith'in de yardımıyla Harbert için gerekli tedaviyi uygulamaya koyuldu.

Gazeteci önce, kan kaybından ya da merminin bir kemiğe çarpmasından kaynaklanan şiddetli sarsıntıya bağlı olabilecek genel hareketsizlik karşısında hayrete kapıldı.

Harbert'ın yüzü aşırı solgun görünüyordu, uzun aralıklarla atan nabzı o kadar zayıftı ki, Gédéon Spilett kalbinin durmak üzere olduğunu düşünmeye başlamıştı. Aynı zamanda duyularını ve bilincini yitirmiş gibi görünüyordu. Bu belirtiler çok ciddiydi.

Harbert'ın yarasından akan kan mendillerle temizlendikten sonra, göğsü soğuk suyla yıkandı.

Şimdi yara izi seçilebiliyordu. Üçüncü ve dördüncü kaburgalarının arasında oval bir delik vardı. Merminin isabet ettiği nokta burasıydı.

Gédéon Spilett ve Cyrus Smith zavallı çocuğu ters çevirdiler, inlemesi öyle hafifti ki, son nefesini veriyor olduğu düşünülebilirdi.

Harbert'ın sırtını kanlar içinde bırakan ikinci yara izinden merminin buradan çıkmış olduğu anlaşılıyordu.

"Tanrı'ya şükürler olsun!" diye haykırdı Gazeteci, "mermi vücutta kalmamış, onu çıkartmamız gerekmeyecek."

"Peki ya kalbi?.." diye sordu Cyrus Smith.

"Mermi kalbe isabet etseydi ölmüş olurdu!"

"Ölmüş mü?" diye haykırdı Pencroff adeta kükreyerek!

Denizci, Gazeteci'nin yalnızca son sözlerini duymuştu.

"Hayır, Pencroff," diye yanıtladı Cyrus Smith, "hayır! Ölmedi. Nabzı hâlâ atıyor! Hatta az önce hafifçe inledi. Ancak evladınızın iyiliği için biraz sakin olun. Soğukkanlılığımızı korumamıza engel olmayın, dostum."

Pencroff sustu, ancak içinde kabaran duygular, kocaman gözyaşları halinde yüzüne döküldü.

Bu arada Gédéon Spilett hekimlikle ilgili anılarını canlandırmaya çalışıyor ve yöntemine uygun hareket etmenin yollarını arıyordu. Gözlemlerine göre, kurşunun önden girip arkadan çıktığına hiç kuşku yoktu. Ancak geçerken önemli iç organlarda hasara neden olmuş muydu? İşte şu an için meslekten bir cerrahın bile güçlükle yanıtlayacağı bu soru, Gazeteci'nin bilgi sınırlarının dışındaydı.

Bununla birlikte bir şeyi çok iyi biliyordu; Zedelenmiş bölgelerin iltihaplanmasını önlemek, ardından belki de ölümcül olan bu yaranın neden olacağı lokal iltihaba ve ateşe karşı mücadele etmek gerekliydi! Ancak hangi merhemleri, hangi ateş düşürücüleri kullanacaktı? Bu iltihabı durdurmak için hangi yolu denemeliydi?

Ne olursa olsun, asıl önemli olan hiç zaman kaybetmeden iki yaranın pansumanını yapmaktı. Gédéon Spilett yarayı ılık suyla yıkayarak ve dudakları sıkıştırarak kan kaybını önleyeceğini düşünüyordu. Harbert kan kaybından oldukça bitkin düşmüştü.

Bunun üzerine Gazeteci iki yarayı da soğuk suyla yıkamakla yetinmesi gerektiğini düşündü.

Sol yana doğru yatırılmış olan Harbert, bu pozisyonunu koruyordu.

"Kımıldamaması lazım," dedi Gédéon Spilett. "Sırtındaki ve göğsündeki yaraların İrinlerinin boşalması için en uygun pozisyon bu, ayrıca iyice dinlenmesi gerek."

"Ne! Onu Granite-house'a götüremeyecek miyiz?" diye sordu

Pencroff.

“Hayır, Pencroff,” diye karşılık verdi Gazeteci.

“Lanet olsun!” diye haykırdı Denizci yumruğunu göğe doğru kaldırarak.

“Pencroff!” dedi Cyrus Smith.

Gédéon Spilett yeniden yaralı çocuğu dikkatle incelemeye koyuldu. Harbert’ın yüzü hâlâ öylesine solgundu ki, Gazeteci ne yapacağını bilemiyordu.

“Cyrus,” dedi, “ben doktor değilim... Ne yapacağıma karar veremiyorum... Tavsiyeleriniz ve deneyimlerinizle bana yardımcı olmanız gerek!..”

“Sakin olun, dostum,” diye karşılık verdi Mühendis, Gazeteci’nin elini sıkarak... “Soğukkanlı bir şekilde karar verin... Yalnızca Harbert’ı kurtarmamız gerektiğini düşünün!”

Bu sözler sorumluluk duygusunun ağır yüküyle bir an için cesaretini kaybetmiş olan Gédéon Spilett’i kendine getirdi. Yatağın yanına oturdu. Cyrus Smith ayakta duruyordu. Pencroff yırttığı gömleğini bir robot gibi çocuğun göğsüne sarıyordu.

O zaman Gédéon Spilett, ne yapılması gerektiğini Cyrus Smith’e anlattı, kanı durdurmak, ancak yaraları kapamamak lazımdı, ayrıca irinin göğsün iç bölümünde birikmesini engellemek için hemen kabuk tutmasını önlemeye dikkat etmeliydiler.

Cyrus Smith, Gazeteci’nin söylediklerinin tamamını onayladı ve yaraların kenarlarının kapanmasına izin vermeden sürekli olarak pansuman yapılmasına karar verildi. Neyse ki, apselerin açılmasına ihtiyaç yoktu.

Şimdi ada sakinlerine iltihapla başa çıkabilmek için etkili bir madde gerekiyordu. Ellerinde böyle bir iltihap giderici var mıydı?

Evet! Vardı, doğa bu maddeyi onlara cömertçe vermişti. Ellerinde yaraların iltihaplanmasına karşı en güçlü maddelerden

biri olan ve ciddi durumlarda etkili bir tedavi aracı olarak kullanılan soğuk su vardı, doktorlar etkisi konusunda hemfikirdiler. Ayrıca soğuk suyun yarayı zamansız pansumanlara gerek bırakmadan iyileştirdiği de bilinmekteydi, ilk günlerde havayla temasın olumsuz sonuçlara yol açtığı dikkate alınırsa, bu büyük bir avantajdı.

En başarılı cerrah bile ancak sağduyularına dayanarak bu yöntemi uygulamaya karar veren Gédéon Spilett ve Cyrus Smith gibi davranabilirdi. Hiç durmadan soğuk suyla ıslatılan bezler zavallı Harbert'ın yaralarına uygulanıyordu.

Denizci, öncelikle günlük yaşam için gerekli hiçbir şeyin eksik olmadığı evin şöminesini yaktı. Akağaç şurubu ve genç çocuğun Grant Gölü kıyısından kendi elleriyle topladığı tıbbi bitkilerden ferahlatıcı içecekler hazırlanarak kendinde olmamasına rağmen, Harbert'a içirildi. Ateşi bir hayli yüksekti ve gündüz olduğu gibi gece boyunca da bilinci yerine gelmedi. Harbert'ın yaşamı pamuk ipliğine bağlıydı ve bu iplik her an kopabilirdi.

12 Kasım günü Cyrus Smith ve arkadaşları ümitlenmeye başladılar. Harbert derin uykusundan uyanarak gözlerini açmış, Cyrus Smith, Gazeteci ve Pencroff'u tanımıştı. Birkaç kelime etmeye çalışsa da olan bitene anlam veremiyordu. Durum kendisine anlatıldıktan sonra Gédéon Spilett hayatının tehlikede olmadığını ve yaralarının birkaç gün içinde kapanacağını, ancak kesin bir istirahata ihtiyacı olduğunu bildirdi. Zaten Harbert'ın ağrısı sızısı kalmamıştı, sürekli olarak uygulanan soğuk su tedavisi yaraların iltihaplanmasını önlüyordu. İrin düzenli bir şekilde atılıyor, ateşi yükselme eğilimi göstermiyordu. Bu ürkütücü yaranın bir felakete yol açmayacağı ümit edilebilirdi. Yüreği yavaş yavaş ferahlamaya başlayan Pencroff, tıpkı bir hemşireyi ya da çocuğunun başucunda bekleyen bir anneyi andırıyordu. Harbert yeniden iç geçirdi, ama derin ve rahat bir uykuda olduğu anlaşılıyordu.

“Bana umutlu olduğunuzu tekrar söyleyin, Bay Spilett!” dedi Pencroff. “Bana Harbert’ı kurtaracağınızı tekrar söyleyin!”

“Evet, onu kurtaracağız!” diye karşılık verdi Gazeteci. “Yarası ağır, hatta mermi ciğerini hile delmiş olabilir, ama organ ölümcül bir şekilde hasar görmemiş.”

“Çok şükür!” diye tekrarladı Pencroff.

Anlaşılacağı gibi, yirmi dört saattir ağılda bulunan ada sakinlerinin tek düşüncesi Harbert’ı iyileştirmekti. Korsanlar geri gelirlerse, kendilerini bekleyen tehlikeleri ya da gelecekle ilgili önlemleri unutmuş gibi görünüyorlardı.

Ancak o gün, Pencroff hastanın başında nöbet beklerken Cyrus Smith ve Gazeteci neler yapmaları gerektiği konusunda fikir alışverişinde bulundular.

İşe ağılı dolaşmakla başladıklarında Ayrton’ın izine rastlayamadılar. Bu bahtsız adam eski suç ortakları tarafından kaçırılmış mıydı? Ağılda baskına mı uğramıştı? Onlarla dövüşmüş ve yenik mi düşmüştü? Bu son varsayımın gerçekleşme olasılığı fazlaydı. Gédéon Spilett, tahta çiti aştığı sırada, korsanlardan birinin Franklin Dağı’nın güney yamacına doğru kaçtığını ve Top’un da onun peşinden gittiğini görmüştü. Bu adam, Mercy’nin ağzında parçalanan kayığın mürettebatındandı. Zaten Cyrus Smith’in öldürdüğü ve cesedi çitin dışında bulunan korsan da Bob Harvey’nin çetesindendi.

Ağıla gelince, herhangi bir tahribata maruz kalmamıştı. Kapılar kapalıydı ve hayvanlar ormana dağılmamışlardı. Bunun yanı sıra, ne evde, ne de tahta çitte herhangi bir kavga ve hasar izine rastlanmıştı. Yalnızca Ayrton’ın cephaneleri kendisiyle birlikte ortadan kaybolmuştu.

“Zavallı baskına uğramış,” dedi Cyrus Smith, “hemen teslim olacak bir adam olmadığı için onlarla boğuşmuş ve yenik düşmüş olmalı.”

“Evet! Bu endişe verici!” diye karşılık verdi Gazeteci. “Sonra her

şeyin bolca bulunduğu ağıla yerleşen korsanların, bizim geldiğimizi görünce kaçtıklarına eminim. O sırada ölü ya da diri, Ayrton'ın burada olmadığına hiç şüp-' he yok."

"Ormanı araştırmak ve adayı bu sefil yaratıklardan temizlemek gerekecek," dedi Mühendis. "Onlara vahşi hayvanlar gibi davranmak isteyen Pencroff önsezilerinde yanılmıyordu. Onun dediğini yapsaydık, bu felaketler başımıza gelmeyecekti!"

"Evet," diye yanıtladı Gazeteci, "ama artık onlara karşı acımasız davranmamız için gerekçelerimiz var!"

"Her durumda," dedi Mühendis, "bir süre daha beklemek ve Harbert'ı güvenli bir şekilde Granite-house'a götürene dek ağılda kalmak zorundayız."

"Ama ya Nab?" diye sordu Gazeteci.

"Nab güvenilir bir yerde."

"Ama ya bizi merak edip gelmeye kalkarsa?" "Gelmemesi gerek!" diye sertçe yanıtladı Cyrus Smith. "Onu yolda öldürürler!"

"Büyük bir ihtimalle bizi aramaya gelecek!" "Ah! Telgraf hâlâ çalışır durumda olsaydı, onu durumdan haberdar edebilirdik! Ama artık mümkün değil! Pencroff ve Harbert'ı burada yalnız bırakamayız!... O halde Granite-house'a tek başıma gideceğim."

"Hayır, hayır! Cyrus," diye yanıtladı Gazeteci, "kendinizi tehlikeye atmamalısınız! Cesaretiniz bir işe yaramaz. Sık ağaçlıkların arkasına gizlenmiş olan bu sefillerin ağılı gözledikleri ortada ve oraya gitmeye kalkarsanız, kısa süre sonra bir yerine iki felakete üzülmek zorunda kalırız!"

"Ama Nab?" diye tekrarlıyordu Mühendis. "Yirmi dört saattir bizden haber alamıyor! Buraya gelmek isteyecektir!"

"Ve bizim kadar tedbirli davranmayacağı için, mermilere hedef olacak!.." diye yanıtladı Gédéon Spilett.

"Ona haber" vermenin başka bir yolu yok mu?"

Mühendis bunları düşünürken bakışları "Ben burada değil

miyim?" dercesine gidip gelen Top'a takıldı.

"Top!" diye haykırdı.

Sahibinin çağrısı üzerine hayvan sıçrayarak Mühendis'in yanına geldi.

"Evet, Top gidecek!" dedi Mühendis'in aklından geçenleri anlayan Gazeteci, "Top bizim geçemeyeceğimiz yerlerden geçecek! Ağılın haberlerini Granite-house'a, Granite-house'un haberlerini ağıla taşıyacak!"

"Çabuk!" diye karşılık verdi Cyrus Smith, "Çabuk!"

Not defterinden hızla bir sayfa yırtan Gédéon Spilett, şu satırları kaleme aldı:

"Harben yaralandı. Biz ağıldayız. Dikkatli ol. Granite-house'dan ayrılma. Korsanlar o civarlarda görüldü mü? Top'la cevap yolla."

Nab'ın bilmesi gereken her şeyi içerdiği gibi, ada sakinlerinin öğrenmek istedikleri ayrıntıları da kapsayan bu kısa ve özlü pusula katlanarak fark edilebilecek şekilde Top'un kolyesine iliştirildi.

"Top! Köpeğim," dedi o zaman Mühendis hayvanı okşayarak, "Nab, Top! Nab! Git! Git!"

Bu sözler üzerine patilerini kaldıran Top kendisinden ne istendiğini anlıyor gibiydi. Ağıl yoluna yabancı değildi. Yarım saatten az bir süre içinde bu mesafeyi kat edebilir, Cyrus Smith ile Gazeteci'nin büyük tehlikeleri göze alarak aşabilecekleri bu yolu, otların arasından ve ormanın sınırından hiç fark edilmeden geçebilirdi.

Ağılın kapısına giden Mühendis, kanatlardan birini itti.

"Nab! Top, Nab!" diye bir kez daha tekrarladı, elini Granite-house istikametine doğru uzatarak.

Dışarı fırlayan Top kısa süre içinde gözden kayboldu.

"Başaracak!" dedi Gazeteci.

"Evet ve bu sadık hayvan geri gelecek!"

“Saat kaç?” diye sordu Gédéon Spilett.

“On.”

“Bir saat sonra burada olur. Dönüşünü gözleyeceğiz.”

Ağılın kapısını tekrar kapatan Mühendis ve Gazeteci eve geri döndüler. O sırada Harben derin bir uykuya dalmıştı. Pencroff kompresleri sürekli olarak nemli tutuyordu. O an için kendisine ihtiyaç duyulmadığını anlayan Gédéon Spilett, çitin bir saldırının gerçekleşebileceği dağın eteğine bakan kısmını dikkatle gözleyerek yiyecek bir şeyler hazırlamaya başladı.

Ada sakinleri Top’un dönüşünü endişeyle beklemeye başladılar. Saat on bire doğru Cyrus Smith ve Gazeteci ellerinde karabinalarıyla köpeklerinin ilk havlamasında açmak üzere kapının arkasına geldiler. Top’un hiç güçlük çekmeden Granite-house’a ulaştığından ve Nab’ın onu hemen geri gönderdiğinden emindiler.

Oraya gelmelerinin üzerinden on dakika geçmişti ki, yankılanan bir silah sesine havlamalar eşlik etti.

Kapıyı açan Mühendis, yüz adım ötedeki ağaçların arasından tüten tüfek dumanını hedef alarak silahını ateşledi.

Top’un hemen içeri girmesiyle kapı yeniden sıkıca kapatıldı.

“Top, Top!” diye haykırdı Mühendis, köpeğin güzel koca kafasını kollarının arasına alarak.

Boynuna bağlanmış olan pusulada Nab’ın büyük harflerle yazdığı şu sözcükleri okudu:

“Granite-house çevresinde korsanlara hiç rastlamadım. Burada kalacağım. Zavallı Bay Harbert!”

VIII

Bu durumda korsanların hâlâ orada oldukları ve ağılı gözleyerek ada sakinlerini teker teker öldürmeye karar verdikleri anlaşılıyordu! Yapılacak tek şey onlara vahşi hayvanlar gibi davranmaktı. Ancak sıkı önlemler almak gerekiyordu, çünkü şu an için avantajlı bir konumda olan bu sefil yaratıklar, ada sakinlerini görebilmelerine rağmen, kendileri görülmüyorlar ve ani bir saldırı gerçekleştirme olanağına sahip bulunuyorlardı.

Bunun üzerine Cyrus Smith, erzakları uzun bir süre için kendilerine yetecek olan ağılda kalmaya karar verdi. Ayrton'ın evinde günlük yaşamı sürdürebilmek için gerekli her şey vardı, onların geldiğini görerek paniğe kapılan korsanlar, evi yağmalamaya fırsat bulamamışlardı. Gédéon Spilett'in gözlemlerine göre, olaylar şu şekilde- gerçekleşmişti: Adaya çıkan altı korsan, güney kıyısını izleyerek Serpentine Yarımadası'ın aştıktan sonra, Far-West ormanlarına girmeyi tercih etmeden Falls-River'ın ağzına ulaştılar. Bu noktadan itibaren nehrin sağ kıyısı boyunca ilerleyerek Franklin Dağı'nın kollarına vardılar. Orada bir sığınak bulmaya çalışırken, o sırada kimsenin bulunmadığı ağılı keşfettiler. Canice planlarını uygulamaya koyacakları zamanı beklemek üzere oraya yerleştiler. Ayrton'ın gelişiyle kısa süreli bir şaşkınlık yaşasalar da zavallının hakkından gelmeyi başardılar, sonrası kolayca tahmin edilebilir.

Şu an sayıları beşe düşmüş olsa da hepsi silahlı olan korsanlar

ormanda dolaşıyorlardı, ve ormana gitmek, onları fark edebilme olanağı bulamadan mermilerine hedef olmak anlamına geliyordu.

"Beklemek! Yapılacak tek şey bu!" diye tekrarlıyordu Cyrus Smith, "Harbert iyileştiğinde, adada büyük bir sürek avına çıkarak bu korsanların hakkından geleceğiz. Büyük keşif gezimizin hedefi bu olacak, bunun yanı sıra..."

"Gizemli koruyucumuzu bulmaya çalışacağız," diye ekledi Gédéon Spilett, Mühendis'in cümlesini tamamlayarak. "Ah! sevgili dostum Cyrus, itiraf etmek gerekir ki, bu sefer en ihtiyacımız olduğu anda, bizi korumayı ihmal etti!" "Kim bilir!" diye karşılık verdi Mühendis. "Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu Gazeteci.

"Belki de sıkıntılarımız sona ermek üzere, sevgili Spilett ve kurtarıcımızın etkili müdahalesi bir kez daha devreye girecek. Ama şimdi önemli olan bu değil. Her şeyden önce, Harbert'ın hayata dönmesi gerek."

Ada sakinlerine en çok ıstırap veren mesele buydu. Aradan birkaç gün geçti, neyse ki, zavallı çocuğun durumu kötüye gitmiyordu. Zaman hastalığı yeniyordu. Sürekli olarak uygun ısıda tutulan soğuk su, yaraların iltihap kapmasını önlemişti. Hatta Gazeteci'ye göre, volkanın yakınlarında olduklarının göstergesi olan bu kükürtlü su yaranın iyileşmesine katkıda bulunuyordu. İrinlenme giderek azalıyor ve özenli tedavi sayesinde hayata geri dönen Harbert'ın ateşi düşmeye başlıyordu. Ancak uygulanan katı diyet nedeniyle güçten düşmüştü, yine de bol bol bitki çayı içiyordu sürekli istirahat de ona çok iyi geliyordu.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Pencroff genç yaralıya pansuman yapmakta bir hayli ustalaşmışlardı. Evin tüm çamaşırları bu amaçla kullanılmıştı. Harbert'ın kompresler ve sargı bezleriyle ne fazla sıkı ne gevşek bir şekilde sarılmış olan

yaraları iltihap kapmadan iyileşiyordu. Bu pansumanların önemini bilen Gazeteci işini büyük bir titizlikle yapıyor ve arkadaşlarına başarılı bir ameliyattan daha özenli bir şekilde yapılan bu pansumanın birçok doktor tarafından nadir rastlanan bir durum olarak kabul edileceğini tekrarlıyordu.

On gün sonra, ayın 22'sinde Harbert'ın durumu daha da iyiye gidiyordu. Katı gıdalar yemeye başlamış, yanaklarına renk gelmişti. Güzel gözleriyle hastabakıcılarına bakıyor, ara sıra onlarla sohbet etmeye çalışıyordu, ancak yorulmaması için sözü ona bırakmak istemeyen Pencroff, sürekli konuşuyor, ona ilginç hikayeler anlatıyordu. Ağılda olması gerektiği halde ortalarda görünmeyen Ayrton'ı göremediğine şaşıran Harbert, onun nerede olduğunu sorduğunda, üzülmesini istemeyen Denizci, onun Granite-house'u savunmak üzere Nab'ın yanına gittiğini söylemekle yetinmişti.

"Ah!" diyordu, "Bu korsanlar! işte en ufak bir merhamet kırıntısını dahi hak etmeyen centilmenler! Bay Smith'se onların duygularına hitap etmeye çalışıyordu! Onlara duygularımı göstereceğim, hem de yedi altmış beşlik mermiler halinde!"

"Onları bir daha görmediniz mi?" diye sordu Harbert.

"Hayır, evlat," diye yanıtladı Denizci, "ama iyi olduğunuzda, arkadan ateş eden bu aşağılık adamların, karşımıza çıkmaya cesaret edip edemeyeceklerini anlayacağız!"

"Hâlâ çok güçsüzüm, sevgili Pencroff!"

"Olsun! zamanla gücün yerine gelecek! Göğsü delip geçen bir kurşun nedir ki? Ben daha kötülerini de gördüm ve hiç de fena sayılmam!"

Nihayet işler iyiye gider gibi görünüyordu ve bir aksilik çıkmazsa, Harbert'ın iyileşeceğine kesin gözüyle bakılabilirdi. Ama ya durumu ağırlaşsa, ya mermi vücudunda kalmışsa, ya kolunun ya da bacağının kesilmesi gerekirse, arkadaşlarının hali ne olurdu?

“Hayır,” diye tekrarlıyordu Gédéon Spilett, “ne zaman bu ihtimali düşünsem içim ürperiyor!”

“Peki ya yapmanız gerekseydi, tereddüt eder miydiniz?”

“Hayır, Cyrus!” dedi Gédéon Spilett, “ama Tanrı’ya şükürler olsun ki, bize bu sıkıntıları yaşatmadı!”

Ada sakinleri bu sefer de birçok kez yaptıkları gibi sağduyularına başvurmuşlar ve bilgilerinin derinliği sayesinde bu zorluğu aşmayı da başarmışlardı! Ancak bilgilerinin yeterli olmayacağı bir olayla karşı karşıya kalacakları gün gelmeyecek miydi? Bu adada yalnızdılar. Oysa insanlar birbirlerinin eksiklerini tamamladıkları topluluklar halinde yaşamaya yatkındılar, bunu iyi bilen Cyrus Smith, kendi kendine bir gün üstesinden gelemeyecekleri bir sorunla karşılaşıp karşılaşmayacaklarını soruyordu!

Ayrıca şu ana kadar şansı yaver giden küçük koloninin uğursuz bir döneme girmiş olduğunu düşünüyordu. Richmond’dan kaçmalarının üzerinden geçen iki buçuk yıl boyunca her şey yolunda gitmişti. Ada ihtiyaçları olan madenleri, bitkileri, hayvanları bol bol vermiş ve onlar da bilgileri sayesinde doğanın kendilerine sunduğu bu nimetlerden yararlanmayı bilmişlerdi. Koloni tam bir refah içinde yaşıyordu. Dahası, açıklanamayan bir güç birçok kez yardımlarına koymuştu!.. Peki bu olumlu gelişmelerin sona ereceği gün yaklaşmıyor muydu?

Kısacası Cyrus Smith, şanslarının dönmeye başladığına inanıyordu. Gerçekten de mahkumların gemisinin adanın açıklarında belirmesinin ardından, korsanlar mucizevi bir şekilde denizin dibine gömülmüşlerse de içlerinden altısı bu felaketten kurtulmayı başarmıştı. Adaya çıkan bu adamlardan beşi neredeyse ele geçirilemeyecek bir halde ormanda yaşıyorlardı. Ellerindeki ateşli silahlarla Ayrton’ı katlettiklerinden şüphe duyulmayan bu sefiller, yakaladıkları ilk

fırsatta Harbert'ı ölümcül bir şekilde yaralamışlardı. Bu olaylar ada sakinlerinin dönen şanslarının ilk belirtileri miydi? İşte Cyrus Smith kendine sürekli olarak bu soruları soruyordu! İşte Gazeteci'ye sık sık tekrarladıkları bunlardı, onlara şu ana dek birçok kez yardımcı olan bu tuhaf, ama çok etkili müdahalenin bu sefer yanlarında olmadığı konusunda hemfikirdiler. Kim olursa olsun, varlığını inkar edemeyecekleri bu gizemli kişi adayı terk mi etmişti? Yoksa o da ölüme yenik mi düşmüştü?

Bu soruları yanıtlamak mümkün değildi. Ancak bunlardan söz etmelerine bakılarak

Cyrus Smith ve arkadaşının umutsuzluğa kapılacak adamlar olduklarını düşünülmesin! Onlar karşı karşıya bulundukları olayları değerlendiriyor, ellerindeki olanakları değerlendiriyor, gelecekte yaşanacak gelişmelere hazır olarak dimdik ayakta duruyorlardı ve talih sonunda onları düşmanlarıyla karşı karşıya getirirse, mücadeleye hazırlıklı insanlar oldukları sürülecekti.

IX

Genç hasta her geçen gün daha da iyileşiyordu. Şimdi tek istedikleri, onun sağlığına kavuşması ve Granite-house'a götürülmesiydi. Ağıl her ne kadar donanımlı olsa ve erzaklar bakımından bolluk içinde bulunsa da orada Granite-house'daki konforu bulabilmek mümkün değildi. Ayrıca orası kadar güvenli de değildi ve konukları her an için korsanların tüfeklerinin tehdidi altındaydı. O ulaşılmaz ve ele geçirilmesi imkansız Granite-house'da ise tam tersine her türlü tehlikenin uzağında olacaklardı, orada kendilerine karşı düzenlenecek her saldırı girişimi başarısızlığa mahkumdu. Bu durumda Harbert'ın yaraları zedelenmeden, güvenli bir şekilde taşınabilecek derecede iyileşmesini bekleyeceklerdi, bu taşıma işleminin yolculuk koşulları elverişli olmamasına rağmen, Jakamar Ormanları arasından yapılmasına karar verildi.

Ada sakinleri ne zamandır haber alamasalar da Nab için endişelenmiyorlardı. Granite-house'un derinliklerine çekilmiş olan cesur zencinin saldırıya uğraması mümkün değildi. Top'un oraya yeniden gönderilmesinin, onların en önemli yardımcısı olan bu sadık hayvanın tehlikeye atılmasının gereksiz olduğuna karar verilmişti.

Bu durumda beklemek gerekiyordu, ancak hepsinin acil olarak Granite-house'da bir araya gelmeleri lazımdı. Güçlerinin dağılmasından rahatsızlık duyan Mühendis, bu durumun korsanların ekmeğine yag sürmek anlamına geldiğini biliyordu.

Ayrton'ın ortadan kayboluşundan beri, beşe karşı dört kişiydiler, çünkü henüz Harbert'ı hesaba katmaları mümkün değildi ve bu durum neden olduğu sıkıntıları iyi anlayan yürekli çocuğun canını sıkıyordu.

Harbert'ın kendilerini duyamayacak kadar derin bir uykuya daldığı 29 Kasım günü Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Pencroff şu anki koşullarda korsanlara karşı nasıl bir strateji izlemeleri gerektiğini enine boyuna tartıştılar.

"Dostlarım," dedi Gazeteci, "Nab ile iletişim kurma olanağını kaybettiğimizden beri, ben de sizler gibi, ağıl yolunu kullanmanın karşılık veremeyeceğimiz mermilerin hedefi olmak anlamına geleceğini düşünüyorum. Ama siz de şu an yapılması gerekenin bu sefil yaratıkların üzerine gitmek olduğuna inanmıyor musunuz?"

"Ben de aynı şeyi düşünüyorum," diye karşılık verdi Pencroff, "bizler bir mermiden çekinecek insanlar değiliz ve kendi payıma, Bay Cyrus da onaylarsa, ormana dalmaya hazırım! Bir kişi bir kişinin hakkından gelebilir!"

"Ama ya beş kişinin?" diye sordu Mühendis.

"Ben de Pencroff'un yanında olacağım," diye yanıtladı Gazeteci, "ve silahlarımızı kuşandığımızda yanımıza Top'u da alarak..."

"Sevgili dostum Spilett ve siz Pencroff," dedi Cyrus Smith, "soğukkanlılıkla düşünelim. Korsanları adanın bildiğimiz bir bölümünden kovup atmak söz konusu olsaydı, doğrudan bir saldırıyı haklı bulabilirdim. Ama tam tersine, ilk mermiyi onların ateşlemesinin kaçınılmaz olduğu bir girişim karşısında kaygılanmakta haksız mıyım?"

"Bay Cyrus," diye haykırdı Pencroff, "mermi her zaman hedefi tutturamaz!"

"Harbert'ı vuran hedefi tutturdu, Pencroff," diye yanıtladı Mühendis. "Zaten her ikiniz de ağıldan ayrılırsanız, burayı

savunmak için tek başıma kalacağım. Korsanların burayı terk ettiğinizi fark etmeyeceklerini mi sanıyorsunuz? Burada yaralı bir çocuk ve bir adam dışında kimsenin kalmadığını bilen bu alçaklar yokluğunuzu fırsat bilip saldırmayacaklar mı?" "Haklısınız, Bay Cyrus," diye yanıtladı, göğsü derin bir öfkeyle şişen Pencroff, "haklısınız. Erzaklarla dolu olduğunu bildikleri ağılı yeniden ele geçirmek için her şeyi yaparlar! Ve yalnız başınıza onları alt edemezsiniz! Ah! Keşke Granite-house'da olsaydık!"

"Granite-house'da olsaydık, durum daha farklı olacaktı! Orada birimizin Harbert'ın yanında kalması, diğer üç kişinin adanın ormanlarını keşfe çıkması beni kaygılandırmazdı. Ama şu an ağıldayız ve burayı toplu bir şekilde terk edene kadar beklememiz lazım!" Cyrus Smith'in söylediklerine karşı çıkmak mümkün değildi, arkadaşları onu iyi anlıyorlardı.

"Keşke Ayrton da aramızda olsaydı!" dedi Gedeon Spilett. "Zavallı adam! Sosyal yaşama dönüşü çok kısa sürdü!"

"Tabii öldüyse?.." diye ekledi Pencroff, garip bir ses tonuyla.

"Yani onun hayatım bağışladıklarını mı düşünüyorsunuz?" diye sordu Gédéon Spilett.

"Evet! Çıkarları bunu gerektiriyorsa neden olmasın?"

"Ne? Eski suç ortaklarıyla karşılaşan Ayrton'ın bize borçlu olduklarını unutarak..."

"Kim bilebilir ki?" diye karşılık verdi, bu can sıkıcı varsayımı dile getirirken biraz tereddüt eden Denizci.

"Pencroff," dedi Cyrus Smith, Denizci'nin elini tutarak, "aklınızdan çok kötü şeyler geçiyor ve böyle konuşmaya devam edersiniz, beni çok üzeceksiniz! Ben Ayrton'ın sadakatine kefilim!"

"Ben de öyle," diye sertçe ekledi Gazeteci.

"Evet... evet!... Bay Cyrus... haksızım," diye yanıtladı Pencroff. "Gerçekten de bu çok kötü bir düşünceydi ve doğruluğunu

kanıtlayan hiçbir şey yok! Ama ne bekliyorsunuz ki? Aklım başımda değil. Ağıldaki tutsaklık beni altüst etti, yaşamım boyunca kendimi bu kadar kıstırılmış hissetmemiştim!"

"Sabırlı olun, Pencroff," diye karşılık verdi

Mühendis. "Sevgili dostum Spilett, Harbert'ı Granite-house'a götürebilmemiz için ne kadar zaman gerek?"

"Bunu söylemek çok zor, Cyrus," diye yanıtladı Gazeteci, "çünkü bir tedbirsizlik olumsuz sonuçlara yol açabilir. Ama nekahet döneminin iyi geçtiğine bakılarak sekiz gün içinde gücünün yerine geleceği söylenebilir, bakalım, göreceğiz!"

Sekiz gün! Bu durumda Granite-house'a geri dönüş yalnızca aralık ayının ilk günlerine ertelenmiş olacaktı.

O sırada ilkbaharın ilk iki ayı geride kalmıştı. Hava güzeldi ve ısı artmaya başlıyordu. Adanın ormanları yapraklarla kaplanıyordu, hasat zamanı yaklaşıyordu. Bu durumda Granite-house'a geri dönüldüğünde yapılacak çok iş vardı, adanın tamamının keşfi için çıkılacak yolculuğu erteleyecek tek faaliyet buydu.

Ağıldaki bu kuşatmanın ada sakinlerine ne büyük zararlar verdiği kolayca anlaşılabiliyordu. Ancak bu koşullar önünde boyun eğmek zorunda kalsalar da sabırsızlıklarının her geçen gün arttığı aşikardı.

Gazeteci bir, iki kere yola çıkarak tahta çitin çevresini dolaştı. Karabinasının ağzına mermi sürmüş olan Gédéon Spilett, Top'la birlikte her şeye hazır bekliyordu.

Tehlikeli bir durumla karşılaşmayan Gazeteci, şüpheli herhangi bir ize rastlamadı. Zaten köpeği onu her türlü tehlikeden haberdar ederdi ve Top havlamadığına göre, en azından şu an için kaygılanılacak bir şey olmadığını ve korsanların adanın başka bir bölümüne gittiklerini düşünmek mümkündü.

Bununla birlikte 27 Kasım'daki ikinci çıkışında, dağın

güneyindeki ormanın içinde bir çeyrek mil kadar ilerleyen Gédéon Spilett, Top'un bir şeyler hissettiğini fark etti. Köpek her zamanki gibi normal davranmıyor, koku duyusuyla şüpheli bir nesneyi algılamışçasına gidip gelerek, otları, çalılıkları araştırıyordu.

Top'u izlerken, sesiyle onu cesaretlendirmeye çalışan Gédéon Spilett, elinde karabinasıyla çevreyi dikkatle izlerken, ağaçları kendisine siper ediyordu. Top'un bir insanı hissetmiş olması mümkün görünmüyordu, çünkü bu durumda öfkesini boğuk boğuk havlayarak belli ederdi. Oysa hiçbir ses çıkartmamasından tehlikenin yakında olmadığı anlaşılıyordu.

Gédéon Spilett'in çevreyi dikkatle araştıran

Top'u tedbirli bir şekilde takip etmesi beş dakika sürdü, aniden sık bir çalılığa doğru hareketlenen köpek, bir kumaş parçasıyla geri döndü.

Lekeli, parçalanmış bir giysi parçasıydı. Gédéon Spilett kumaşı hemen ağıla götürdü.

Kumaşı inceleyen arkadaşları, bunun Ayrton'ın Granite-house'un işliğinde dikilen keçe ceketinin bir parçası olduğunu fark ettiler.

"Gördüğünüz gibi Pencroff," dedi Cyrus Smith, "bu durum zavallı Ayrton'ın direndiğini gösteriyor. Korsanlar istememesine rağmen onu sürükleyerek götürmüşler! Hâlâ onun dürüstlüğünden kuşku duyuyor musunuz?"

"Hayır, Bay Cyrus," diye karşılık verdi Denizci, "ve uzun süredir, bir anlık gafletimden pişmanlık duyuyorum! Ancak bana öyle geliyor ki, bu olaydan çıkarılacak başka bir sonuç daha var."

"Nedir?" diye sordu Gazeteci.

"Ayrton'ın ağılda öldürülmemiş olması! Direndiğine göre, onu buradan canlı olarak götürmüş olmalılar! Belki de hâlâ yaşıyordur!"

“Gerçekten de öyle,” diye karşılık verdi bir hayli düşünceli görünen Mühendis.

Bu, Ayrton’ın arkadaşlarının ümitlenmesini sağlayan bir gelişmeydi. Ağılda saldırıya uğrayan Ayrton’ın da tıpkı Harbert gibi mermilere hedef olduğuna inanmışlardı. Ancak korsanlar onu hemen öldürmeden adanın başka bir bölümüne götürmüşlerse, hâlâ tutsakları olduğu düşünülemez miydi? Belki de içlerinden biri, onun Avustralya’daki eski arkadaşlarından, kaçak mahkumların eski şefi Ben Joyce olduğunu fark etmişti? Ve kim bilir belki de Ayrton’ı kendi yanlarına çekmek gibi gerçekleşmesi imkansız bir umuda kapılmışlardı! Onu hainlik yapmak için ikna etmeleri kendilerine büyük yarar sağlayacaktı!...

Ağılda bu olayı değerlendiren ada sakinleri, Ayrton’ın yeniden bulunmasının hiç de imkansız olmadığını düşünmeye başlamışlardı. Ayrton’a gelince, hâlâ bu haydutların tutsağıysa, ellerinden kurtulmak için her şeyi yapacağı muhakkaktı ve bu durumda ada sakinleri güçlü bir destekçiye daha kavuşacaklardı!

“Ne olursa olsun,” dedi Gédéon Spilett, “Ayrton mutlu bir tesadüf sonucu kaçmayı başarırsa, Harbert’ın başına gelenleri ve bu nedenle ağılda kuşatma altında olduğumuzu bilmediği için doğrudan Granite-house’a gidecektir.”

“Ah! Onun Granite-house’a gitmiş olmasını nasıl isterdim!” diye haykırdı Pencroff, “tabii bizim de! Çünkü bu alçaklar, barınağımıza giremeseler de en azından yaylayı, ekinlerimizi, kümesimizi tahrip edebilirler!"

Tam anlamıyla bir çiftçi gibi düşünmeye başlamış olan Pencroff, ürünlerine yürekten bağlanmıştı. Ancak geri dönüş için içlerinde en çok sabırsızlananın Harbert olduğunu belirtmek gerekir, çünkü kendilerinin orada bulunmalarının ne kadar gerekli olduğunun farkındaydı. Ve onların ağılda kalmasının nedeni kendisiydi! Bu nedenle aklından çıkmayan yegane

düşünce şuydu: Ne olursa olsun, ağılı terk etmek! Granite-house yolculuğuna katlanabileceğine inanıyordu. Deniz havası ve manzarası sayesinde, odasında kendini daha çabuk toparlayacağından emindi!

Birçok kez Gédéon Spilett'i sıkıştırsa da Harbert'ın henüz yeterince iyileşmemiş olan yaralarının yolda yeniden açılacağından kaygılanan Gazeteci yola çıkış talimatını vermemişti..

Bununla birlikte yeni bir gelişme Cyrus Smith ve iki arkadaşını genç çocuğun isteğine boyun eğmek zorunda bıraktı ve Tanrı biliyor ya, bu karar onlara büyük bir vicdan azabı yaşatabilirdi!

29 Kasım günü sabah yedide Harbert'ın odasında sohbet eden üç arkadaş Top'un havladığını duymuşlardı.

Her zaman ateşlemeye hazır oldukları tüfeklerini alan Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Pencroff evden dışarı çıktılar.

Tahta çitin dibinde bekleyen Top sıçrıyor, havlıyordu, ancak onun bu hali öfkeden çok sevinci ifade ediyordu.

"Biri geliyor!"

"Evet!"

"Düşman değil!"

"Belki de Nab'dır?"

"Ya da Ayrton?"

Mühendis ve iki arkadaşı daha sözlerinin yeni tamamlamışlardı ki, çitin üzerinden atlayan bir beden ağılın zeminine düştü.

Bu Üstat Jüp'ün ta kendisiydi, Top onu dostane bir şekilde karşılamıştı!

"Jüp!" diye haykırdı Pencroff.

"Onu bize Nab gönderdi!" dedi Gazeteci.

"O zaman üzerinde bir pusula olmalı," diye karşılık verdi Mühendis.

Pencroff orangutana doğru koştu. Nab'ın efendisini haberdar

etmesi gereken önemli bir gelişme varsa, ne ada sakinlerinin, ne de

Top'un geçebilecekleri yolları kolayca aşabilecek daha güvenilir ve daha hızlı bir ulak bulamayacağına hiç şüphe yoktu.

Cyrus Smith yanılmamıştı. Jüp'ün boynunda, küçük bir çanta asılıydı ve içinde Nab'ın yazdığı bir pusula vardı. Cyrus Smith.

Şu sözcükleri okuduklarında Cyrus Smith ve arkadaşlarının kapıldıkları ümitsizlik kolayca tahmin edilebilirdi:

"Cuma, sabah 6.

Yayla korsanlar tarafından işgal edildi!

Nab"

Hiçbir şey söylemeden birbirlerine bakan ada sakinleri eve döndüler. Ne yapmaları gerekiyordu? Korsanların Grande-Vue Yaylası'nda olmaları yıkım, yağma, felaket anlamına geliyordu!

Mühendis, Gazeteci ve Pencroff'un geri döndüklerini gören Harbert durumun giderek ciddileştiğini anlamıştı ve Jüp'ü fark ettiğinde Granite-house'un bir felaketle karşı karşıya olduğundan hiç kuşku duymadı.

"Bay Cyrus," dedi, "ben gitmek istiyorum. Yola dayanabilirim! Gitmek istiyorum!"

Gédéon Spilett, Harbert'a yaklaştı. Sonra onu inceleyerek:

"O halde gidelim!" dedi.

Harbert'ın bir sedyeyle mi, yoksa Ayrton'ın ağıla getirdiği arabayla mı taşınması gerektiği hızla kararlaştırıldı. Sedye yaralının daha rahat taşınmasını sağlasa bile iki kişi tarafından taşınması gerekiyordu, bu da herhangi bir saldırı durumunda iki silahın kullanılamaması demekti.

Arabayı kullanarak tüm ellerin serbest kalması sağlanamaz mıydı? Harbert'ın üzerinde yattığı şilteyi oraya yerleştirmek ve sarsıntıya meydan vermeyecek bir dikkatle ilerlemek mümkün değil miydi? Mümkündü.

Pencroff onaggayı arabaya koşarken, Cyrus Smith ve Gazeteci,

Harbert'ın şiltesini getirerek arabanın dibindeki iki korkuluğun arasına yerleştirdiler.

Hava güzeldi. Güneşin canlı ışınları ağaçların arasından süzülüyordu.

"Silahlar hazır mı?" diye sordu Cyrus Smith

Silahlar hazırdı. Mühendis ve Pencroff iki mermili tüfeklerini alırlarken, Gédéon Spilett karabinasını dolduruyordu. Artık yapacakları tek şey yola çıkmaktı.

"Harbert, iyi misin?" diye sordu Mühendis.

"Ah! Bay Cyrus," diye karşılık verdi genç çocuk, "sakin olun, yolda ölmeyeceğim!"

Bunları söylerken tüm enerjisini harcadığı fark edilen genç çocuk, büyük bir irade göstererek tükenmekte olan son gücünü harcıyordu.

Mühendis yüreğinin acıyla daraldığını hissetti. Hareket işaretini vermekte tereddüt etse de bunun genç çocuğun umudunu kırmak, ve belki de onu öldürmek anlamına geleceğini biliyordu.

"Yola koyulalım!" dedi Cyrus Smith.

Ağılın kapısının açılmasıyla gerekli durumlarda sessizliklerini korumasını bilen Jüp ve Top önden gittiler. Arabanın çıkmasının ardından kapı tekrar kapatıldı ve Pencroff'un yönetimindeki onagga ağır adımlarla ilerlemeye başladı.

Kuşkusuz, ağıldan doğruca Granite-house'a giden bu yoldan farklı bir yol tercih edilmesi daha iyi olacaktı, ancak araba ormandan geçerken büyük güçlükler yaşayacaktı. Bu nedenle korsanlar tarafından bilinse de bu yolu kullanmak gerekiyordu.

Arabanın her iki yanında yer alan Cyrus Smith ve Gédéon Spilett her türlü saldırıya karşı hazır bir şekilde ilerliyorlardı. Bununla birlikte korsanların henüz Grande-Vue Yaylasından ayrılmamış olmaları mümkündü. Nab'ın onları görür görmez pusulayı yolladığı ortadaydı. Not saat altıda yazılmıştı, sık sık

ağıla gidip gelen çevik orangutanın beş millik bu yolu katetmesi için üç çeyrek saat yeterliydi, bu durumda şu an için yolun güvenli olduğu, çatışmanın Granite-house yakınlarında gerçekleşeceği söylenebilirdi.

Yine de ada sakinleri her an için tetikte bekliyorlardı. Top ve eline sopasını almış olan Jüp, önden de gitseler, yol kenarındaki ağaçların arasına da girseler, hiçbir tehlike sinyali vermiyorlardı.

Pencroff'un yönetimindeki araba yavaşça ilerliyordu. Ağıldan saat yedi buçukta ayrılmışlardı, bir saat sonra beş millik yolun dört mili hiçbir olay yaşanmadan katedilmişti.

Yol, Jakamar Ormanları'nın Mercy'le göl arasında kalan bölümünün tamamında olduğu gibi ıssızdı. Hiçbir tehlike belirtisi yoktu. Koruluklar da kazazedelerin adaya ilk geldikleri gündeki kadar ıssızdı.

Yaylaya yaklaşıyorlardı. Bir mil sonra Creek-Glycerine üzerindeki köprücük fark edilebilecekti. Cyrus Smith gerek korsanların bu noktadan geçmiş olduklarından, gerekse akarsuyu aştıktan sonra geri çekilmeyi kolaylaştırmak için köprücüğü indirmiş olacaklarından, dolayısıyla köprücüğü yerinde bulacaklarından hiç şüphe duymuyordu.

Nihayet ağaçların arasından deniz ufku belirdi. Ancak araba yoluna devam etti, çünkü hiçbiri onun yanından ayrılmayı düşünmüyordu.

O sırada onaggayı durduran Pencroff, ürkütücü bir ses tonuyla:

"Ah! Sefiller!" diye haykırdı.

Ve eliyle yel değirmeninin, ahırların ve kümesin üzerindeki yoğun dumanları gösterdi.

Bir adam dumanların ortasında koşuşturuyordu.

Bu Nab'dı.

Arkadaşlarının haykırışlarını duyarak onlara doğru koştu...

Korsanlar yaylayı talan ettikten sonra, yarım saat önce oradan

ayrılmışlardı!

“Ya Bay Harbert?” diye haykırdı Nab.

O sırada Gédéon Spilett arabaya geri döndü.

Harbert bilincini kaybetmişti!

X

Korsanlar, Granite-house'un karşı karşıya olduğu tehlikeler, yaylanın talan edilişi, hiçbiri önemli değildi. Harbert'ın durumu her şeyden önce geliyordu. Taşıma sırasında iç organlarda bir hasar mı meydana gelmişti? Gazeteci bu soruya yanıt veremiyordu, ancak hepsi büyük bir umutsuzluğa kapılmışlardı.

Araba nehrin dirsek yaptığı noktaya götürüldü. Harbert'ın baygın bir şekilde yattığı şilte, dallardan yapılan bir sedyenin üzerine yerleştirildi. On dakika sonra Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Pencroff sur dibine varmışlardı, Nab ise arabayı Grande-Vue Yaylası'na götürüyordu.

Asansörün çalıştırılmasından kısa bir süre sonra Harbert, Granite-house'daki yatağına yatırılmıştı.

Gösterilen özen sayesinde hayata geri döndü. Bir an için odasına geri döndüğünü fark ederek gülümsedi, ancak o kadar güçsüzdü ki, zor bela birkaç sözcük mırıldanabildi.

Gédéon Spilett yaralarını gözden geçirdi. Henüz tamamıyla kapanmamış olan yaraların, yolculuk sırasında yeniden açılmış olabileceğinden kaygılanıyordu. Ancak muayene sonrasında hiçbir aksilik olmadığını anladı. Peki ama bu bitkinlik neden kaynaklanıyordu? Harbert'ın durumu neden kötüleşmişti?

Gazeteci ve Pencroff, ateşler içinde kalarak kendinden geçen genç çocuğun yatağının yanında beklediler.

O arada Cyrus Smith, Nab'a ağılda yaşananlar hakkında bilgi veriyor, Nab da kendisine yaylada meydana gelen olayları

anlatıyordu.

Korsanlar, önceki gece Creek-Glycerine yakınlarındaki ormanın sınırında belirmişlerdi. Kümeste nöbet tutan Nab, akarsuyu aşmaya çalışan korsanlardan birine ateş etmekte duraksamamıştı, ancak gece karanlığında bu sefilin vurulup vurulmadığını fark edememişti. Yine de bu mermi korsanları uzaklaştırmaya yetmemişti ve Nab en azından can güvenliğini garanti altına alacağı Granite-house'a sığınacak zamanı ancak bulmuştu.

Peki ne yapmalıydı? Korsanların yaylayı yağmalamasına nasıl engel olabilirdi? Efendisini durumdan haberdar etmenin bir yolu yok muydu? Ya ağılın konukları ne durumdaydı?

Cyrus Smith ve arkadaşları 11 Kasım günü yola çıkmışlardı ve o gün ayın 29'uydu. Top'un getirdiğinin dışında, Nab'ın onlardan haber alamamasının üzerinden on dokuz gün geçmişti. Bu nedenle Ayrton'ın ortadan kaybolması, Harbert'ın ağır bir şekilde yaralanması, Gazeteci, Denizci ve Mühendis'in ağılda kuşatma altında kalmaları gibi yeni felaketlerden haberi yoktu!

"Ne yapmam gerek?" diye soruyordu kendi kendine zavallı Nab. Korsanlar Granite-house'a ulaşamadıklarından kendisi için kaygılanmasına gerek yoktu. Ama ahırlar, hangarlar, ekinler, her şey korsanların insafına kalmıştı! Cyrus Smith'i karşı karşıya bulunulan tehlikeden haberdar edip ne yapılacağına karar vermeyi ona bırakması gerekmiyor muydu?

O zaman Nab'ın aklına zekasını birçok kez kanıtlamış olan Jüp aracılığıyla ağıla bir pusula göndermek fikri geldi. Jüp, önünde defalarca telaffuz edilmiş olan ağıl sözcüğünü anlıyordu ve hatırlanacağı gibi birçok kez arabayla ağıla giden Pencroff'a eşlik etmişti. Gün henüz doğmamıştı. Çevik orangutan ormanın ağaçları arasından fark edilmeden süzülecekti, zaten korsanlar da onun ormanın doğal sakinlerinden biri olduğunu düşüneceklerdi.

Nab hiç duraksamadı. Pusulayı yazıp Jüp'ün boynuna bağladıktan sonra maymunu Granite-house'un kapısına götürdü, aşağıya doğru uzun bir ip sallandırdıktan sonra hayvana defalarca şu sözcükleri tekrarladı:

"Jüp! Jüp! Ağıl! Ağıl!"

Söylenenleri anlayan maymun ipi kavrayarak hızla kumsala doğru süzüldü, kısa süre sonra korsanların dikkatini çekmeden karanlığın ortasında gözden kayboldu.

"İyi yapmışsın Nab," diye karşılık verdi Gyrus Smith, "ama belki de bize haber vermesen daha iyi yapardın!"

Cyrus Smith bunları söylerken taşıma sırasında sağlık durumu ciddi bir şekilde bozulan Harbert'ı düşünüyordu. Nab hikayesini tamamladı. Korsanlar kumsala çıkmamışlardı. Adada yaşayanların sayısını bilmediklerinden Granite-house'un kalabalık bir insan topluluğu tarafından savunulduğunu tahmin ediyorlardı. Brikin saldırısı sırasında, aşağıdaki ve yukarıdaki kayalıklardan gelen çok sayıdaki mermiyi unutmuş olamazlardı, işte bu nedenle kendilerini tehlikeye atmak istememişlerdi. Ama Granite-house'un menziline girmeyen Grande-Vue Yaylası onlara açıktı. Bunun üzerine yağmacı içgüdülerinin ağır basmasıyla her şeyi yakıp yıkıp yağmalayarak hâlâ ağılda tutsak olarak beklediklerini zannettikleri ada sakinlerinin gelmesinden yarım saat önce yaylayı terk etmişlerdi.

Granite-house'dan dışarı fırlayan Nab, mermilere hedef olmayı göze alarak yaylaya çıkmış, kümesin etrafını kaplayan alevleri söndürmeyi denemiş, arabanın orman sınırında belirdiği ana dek, boşuna bir çabayla yangına karşı koymaya çalışmıştı.

İşte yaşanan ciddi gelişmeler bunlardı. Korsanların varlığı, o ana dek huzurlu bir şekilde yaşamış olsalar da artık ciddi tehlikelerle karşı karşıya bulunan Lincoln Adası sakinleri için büyük bir tehdit oluşturmaya devam ediyordu!

Gédéon Spilett ve Pencroff, Granite-house'da, Harbert'ın

yanında kalırken, Cyrus Smith kendisine eşlik eden Nab'la birlikte olay yerini kendi gözleriyle incelemeye gitti.

Korsanların Granite-house'a kadar ilerlememiş olmaları sevindiriciydi. Ancak Peribacaları'nın işlikleri yıkımdan paylarını almışlardı. Yine de kolayca onarılabilecek bu hasarlar Grande-Vue Yaylası'ndaki kadar büyük değildi!

Mercy'nin sol kıyısı boyunca ilerleyen Gyrus Smith ve Nab korsanların oradan geçtiğini belirten hiçbir ipucuna rastlamadılar. Nehrin sık ağaçların altında kalan karşı kıyısında da şüpheli bir izle karşılaşmadılar.

Zaten her ihtimali göz önünde bulundurarak .şöyle bir değerlendirme yapmak mümkündü: Korsanlar ya ada sakinlerinin ağıl yolundan geldiklerini görerek onların geri döndüklerini anlamış ya da yaylayı yakıp yıktıktan sonra onların geri döndüklerinden habersiz, Mercy'i izleyerek Jakamar Ormanları'na dalmışlardı.

Birinci olasılığa göre, şimdi kimsenin bulunmadığı ve kendileri için değerli erzaklarla dolu olan ağıla geri dönmüş olmalıydılar.

İkinci olasılığa göre ise, konakladıkları noktaya geri dönerek yeni bir saldırı için fırsat kolluyor olmalıydılar.

Bu durumda onları engellemek gerekecekti; ancak adanın onlardan temizlenmesi için girişilecek her harekat, Harbert'ın sağlık durumuna bağlıydı. Gerçekten de Cyrus Smith'in ekibinin tamamı henüz hazır değildi ve şu an için kimsenin Granite-house'dan ayrılacak hali yoktu.

Mühendis ve Nab yaylaya geldiklerinde tam bir yıkımla karşı karşıya kaldılar. Tarlalar çiğnenmiş, hasat zamanında toplanacak olan başaklar yerlere saçılmıştı. Diğer ekinler de en az onlar kadar hasar görmüştü. Sebze bahçesi altüst edilmişti. Neyse ki Granite-house'da bu zararları telafi edecek miktarda tohum vardı.

Yel değirmenine, kümese ve onaggaların ahırlarına gelince,

alevler her şeyi yakıp kül etmişti. Ürkmüş birkaç hayvan yaylada dolaşıyordu. Yangın sırasında göle kaçmış olan kümes hayvanları şimdiden kıyıdaki yaşam alanlarına geri dönüyorlardı. Her şeyi yeniden yapmak gerekecekti.

Her zamankinden daha solgun olan yüzü, zorlukla bastırdığı bir öfkeyi belli etse de Cyrus Smith, tek bir söz dahi etmedi. Yakılmış tarlalara, hâlâ tüten dumanlara son bir kez daha baktıktan sonra Granite-house'a geri döndü.

Olayı takip eden günlerde ada sakinleri, o zaman kadar adada yaşadılar en hüzünlü günleri geçirdiler! Harbert her geçen gün görülür bir şekilde zayıflıyordu. Fizyolojik bir hasardan kaynaklandığı anlaşılan daha ciddi bir hastalığın belirtileri ortaya çıkıyordu ve Gédéon Spilett durumunun başa çıkamayacağı kadar ciddileştiğini hissediyordu!

Gerçekten de Harbert neredeyse sürekli uyuyor, sayıklama belirtileri kendini göstermeye başlıyordu. Ada sakinlerinin elindeki tek ilaç ferahlatıcı bitki özleriydi. Ateşi henüz çok yüksek değildi, ancak kısa süre sonra düzenli nöbetlerle kendini hissettireceği anlaşılıyordu.

Gédéon Spilett 6 Aralık günü parmakları, burnu ve kulakları aşırı derecede solgunlaşan zavallı çocuğun önce hafifçe ürperdiğini, tüylerinin diken diken olduğunu ve titremeye başladığını fark etti. Nabzı zayıf ve düzensiz, derisi kuru olan Harbert susuzluktan kıvranıyordu. Bu dönemin ardından her yanını ateş bastı; yüzü canlandı, derisi kızardı, nabzı hızlandı; sonra ter içinde kalarak ateşi düşmeye başladı. Nöbet yaklaşık beş saat sürmüştü.

Gédéon Spilett, artık aralıklarla ortaya çıkan ateş nöbetlerine maruz kalan Harbert'ın yanından ayrılmamıştı ve ciddi bir hal almadan bu ateşi ne pahasına olursa olsun, düşürmek gerekiyordu.

"Bunun için ateş düşürücü gerek," dedi Gédéon Spilett, Cyrus

Smith'e.

"Ateş düşürücü mü?.." diye karşılık verdi Mühendis. "Ama elimizde ne kınakına, ne de kinin sülfat var!"

"Evet yok," dedi Gédéon Spilett, "ama göl kıyısında söğütler var, söğüt kabuğu kinin yerini tutabilir."

"Hiç vakit kaybetmeden deneyelim!" diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Gerçekten de söğüt kabuğu, tıpkı atkestanesi, yılanyastığı ve çobanpüskülü gibi kınakınaya benzer bir etki gösteriyordu. Kınakınanın yerini tutmasa da bu maddeyi denemek ve alkaloiti olan salisini açığa çıkartma olanağı bulunmadığı için doğal haliyle kullanmak gerekiyordu.

Bir karasöğüdün gövdesinden kabuk parçalarını kendi elleriyle kesen Cyrus Smith, onları Granite-house'a götürerek toz haline getirdi ve bu toz aynı akşam Harbert'a içirildi.

Gece ciddi bir gelişme yaşanmadan geçti. Harben ara sıra sayıklasa bile, ne o gece, ne de ertesi gün ateşi yükseldi.

Pencroff biraz umutlansa da Gédéon Spilett hiçbir şey söylemedi. Ateşin her gün yükselmesi gerekmezdi, üç günde bir de ortaya çıkabilirdi. Bu durumda ateşinin ertesi gün yükselmesi mümkündü. Ertesi günü büyük bir endişeyle beklediler.

Bunun dışında, ateşinin düştüğü dönemde çok bitkin görünen Harbert'ın kafası ağırlaşıyor, başı dönüyordu. Gazeteci'yi son derece endişelendiren bir diğer belirti ise, genç çocuğun karaciğerinin kan toplamaya başlamasıydı ve kısa süre sonra yoğun bir çırpınma ve sayıklama dönemi sırasında beyninde de kan toplanmaya başlamıştı.

Bu yeni komplikasyon karşısında ne yapacağını şaşıran Gédéon Spilett, Mühendis'i dışarıya çağırdı.

"Bu iltihaba bağlı bir ateş!" dedi.

"İltihaba bağlı ateş mi?" diye haykırdı Cyrus Smith. "Yanılıyorsunuz, Spilett. İltihaba bağlı ateş kendiliğinden ortaya

çıkmaz. Bunun için mikrop kapmış olması gerekir!..”

“Yanılmıyorum,” diye yanıtladı Gazeteci. "Harbert bu mikrobu adanın bataklıklarından kapmış olmalı. İlk nöbeti atlattı. Ama ikinci nöbet gelirse ve üçüncüsünü de engellemeyi başaramazsak... onu kaybederiz!..”

“Ama söğüt kabuğu?...”

“Yetersiz kalıyor,” diye yanıtladı Gazeteci, “kininle kontrol altına alınamayan üçüncü ateş nöbeti her zaman ölümle sonuçlanır!” Neyse ki, Pencroff bu konuşulanları duymamıştı. Yoksa aklını kaybedebilirdi.

Mühendis ve Gazeteci’nin 7 Kasım gününü ve onu izleyen geceyi ne büyük bir endişeyle geçirdikleri kolayca anlaşılabilirdi.

Gün ortasına doğru ikinci nöbet başladı Durum çok korkunçtu. Kendisini ölmek üzereymiş gibi hisseden Harbert, kollarını Cyrus Smith’e, Spilett’a, Pencroff’a doğru uzatıyordu! Ölmek istemiyordu!... Bu yürek parçalayan bir sahneydi. Pencroff’u odadan uzaklaştırmak gerekti.

Nöbet beş saat sürdü. Harbert’ın bir üçüncüsüne dayanamayacağı ortadaydı.

Gece çok ürkütücü gelişmeler yaşandı Harbert arkadaşlarının yüreklerini yaralayan sözler ediyordu! Sayıklıyor, korsanlarla boğuşuyor, Ayrton’ı çağırıyordu! Hayali aklından çıkmayan ve ne zamandır ortalıkta görülmeyen kurtarıcıya, o gizemli kişiye yalvarıyor, sonra yeniden derin bir uykuya gömülüyordu... Gédéon Spilett birçok kez zavallı çocuğun öldüğünü zannetti!

8 Aralık günü de büyük bir bitkinlik içinde uyuyan Harbert, cılızlaşmış elleriyle çarşafları sıkıyordu. Birkaç kere toz haline getirilmiş söğüt kabuğu içirseler de Gazeteci bunun bir işe yaramayacağını düşünüyordu.

“Yarından önce daha güçlü bir ateş düşürücü bulamazsak,” dedi, “Harbert ölecek!”

Gece oldu, hiç kuşku yok ki, hepsinin evlatları gibi sevdiği bu

iyi yürekli, zeki ve yaşına göre bir hayli olgun çocuğun son gecesiydi! Bu tehlikeli ateşe karşı koyabilecek tek ilaç Lincoln Adası'nda bulunmuyordu!

8 Aralığı 9'una bağlayan bu gece boyunca sürekli olarak sayıklayan Harbert'ın karaciğeri aşırı derecede kanlanmış, beynine de aynı şekilde kan yürümüştü, artık kimseyi tanımıyordu.

Yarına, onu alıp götürmesi kesin olan üçüncü nöbete kadar yaşayacak mıydı? Bunu söylemek mümkün değildi. Gücü tükenmişti, ve nöbet geçirirken adeta cansız gibi yatıyordu.

Sabah üçe doğru Harbert ürkütücü bir çığlık attı. Şiddetli bir çırpınma nöbetiyle kıvranıyordu. Yanında bulunan Nab, korkuyla yan odadaki arkadaşlarına doğru koştu!

O sırada Top garip bir şekilde havladı...

Hemen odaya gelen ada sakinleri, can çekişerek yatağından fırlayan çocuğu tutmayı başardılar, kolunu kavrayan Gédéon Spilett, nabzının yavaş yavaş hızlanmaya başladığını saptadı.

Saat sabahın beşiydi. Doğmakta olan güneşin ışınları Granite-house'un odalarına süzülmeye başlamıştı. Havanın güzel olacağı anlaşılıyordu ve bu güzel gün zavallı Harbert'ın son günü olacaktı!...

Bir ışık huzmesi yatağın yanındaki masanın üzerini aydınlattı.

Aniden bir çığlık atan Pencroff, eliyle masanın üzerindeki bir nesneyi gösteriyordu...

Bu küçük, ince uzun kutunun üzerinde şu yazıyordu:

Kinin Sülfat.

XI

Gédéon Spilett kutuyu eline alarak kapağını açtı. İçinde sıkıştırılmış beyaz tozdan yaklaşık iki yüz tane hap vardı, birini dudaklarına değdirdiğinde, tadının acılığından bunun kınakınanın değerli alkaloiti olduğundan hiç kuşku duymadı. Bu ilaç mükemmel bir nöbet engelleyiciydi.

Hiç duraksamadan bu ilacı Harbert'a içirmek gerekiyordu. Oraya nasıl geldiği daha sonra tartışılacaktı.

"Kahve," dedi Gédéon Spilett.

Birkaç saniye sonra Nab bir fincan ılık kahve getirmişti bile. Gédéon Spilett'in içine on sekiz kinin tableti[1] atmasıyla bu karışım Harbert'a içirildi.

Hâlâ geç kalmış sayılmazlardı, çünkü henüz üçüncü nöbetin belirtileri görülmemişti.

Üstelik ada sakinlerinin içini yeni bir umut kaplamıştı. Gizemli güç kendisinden ümit kesildiği bir anda, tam zamanında bir müdahale ile kendisini yeniden göstermişti!...

Birkaç saat sonra Harbert daha huzurlu bir şekilde dinleniyordu. Ada sakinleri artık bu son gelişmeyi tartışabilirlerdi. Bu meçhul kişinin müdahalesi her zamankinden daha açık bir şekilde ortadaydı. Ama gece karanlığında Granite-house'a girebilmeyi nasıl başarmıştı? Bunu açıklayabilmek mümkün değildi, "adanın doğaüstü yaratığının" yöntemleri de kendisi gibi doğaüstüydü.

O gün boyunca Harbert'a üç saatte bir kinin sülfat içirildi.

Ertesi gün Harbert kendini daha iyi hissediyordu. Kuşkusuz tam olarak iyileşmemişti, ve aralıklı ateş tehlikeli bir şekilde nüksedebilirdi, ancak tedavisi özenle yapılıyordu. Dahası, ilacı oradaydı, hiç şüphe yok ki, onu getiren de çok uzaklarda değildi! Hepsinin yüreği umutla dolmuştu.

Bu umutlar boşa çıkmadı. On gün sonra, 20 Aralık'ta Harbert nekahet dönemine giriyordu. Uygulanan katı diyet nedeniyle hâlâ güçsüzdü, ama üçüncü nöbet gelmemişti. Hem bu uysal çocuk tavsiyelere seve seve uyuyordu! İyileşmeyi çok istiyordu!

Pencroff uçurumun dibinden kurtarılmış bir insanın tepkilerini veriyor, kendinden geçmeye varan coşku nöbetlerine yakalanıyordu. Ateşin üçüncü kez nüksetmemesi üzerine, Gazeteci'yi kollarının arasına alarak nefessiz bırakana dek göğsüne bastırmıştı. O zamandan beri, ona Doktor Spilett diye sesleniyordu.

Geriye gerçek doktoru bulmak kalıyordu.

"Onu bulacağız!" diye tekrarlıyordu Denizci.

Bu adam her kimse, Pencroff un sıkı sarılmalarına hazırlıklı olmalıydı!

Aralık ayıyla birlikte Lincoln Adası sakinleri için oldukça zorlu geçen 1867 senesi de sona eriyordu. 1868 yılına denizden esen yelle serinleyen tropikal iklim kuşağına özgü sıcak bir havanın etkisini sürdürdüğü, güzel bir günle girdiler. Yeniden doğan Harbert, Granite-house'un pencerelerinden birinin kenarına çekilen yatağında denizin sağlık veren iyotlu havasını içine çekiyordu. Yemek yemeye başlamıştı ve Nab'ın kendisine ne kadar hafif ve lezzetli yemekler yaptığını Tanrı bilir!

"Hasta olma sırası bende!" diyordu Pencroff.

Bu dönem boyunca korsanlar bir kez bile

Granite-house yakınlarında görülmemişlerdi. Ayrton'dan hiç haber yoktu, Mühendis ve Harbert onu bulacaklarına dair umutlarını kaybetmezken, diğer arkadaşları bu bahtsızın

katledilmiş olduğundan emin gibi görünüyorlardı. Oysa bu belirsizliklerin açıklığa kavuşması uzun sürmeyecekti, genç çocuk iyileşir iyileşmez, önemli sonuçları doğuracağı umulan bu yolculuğa çıkılacaktı. Ancak belki de daha bir ay beklemek gerekecekti, çünkü korsanların hakkından gelebilmek için koloninin tüm güçlerinin bir araya gelmesi lazımdı.

Zaten Harbert her geçen gün daha iyiye gidiyordu. Karaciğerdeki kan toplanması ortadan kaybolmuş, yaralan tamamıyla kapanmıştı.

O ocak ayı boyunca Grande-Vue Yaylasındaki talan edilmiş buğday ve sebzelerin kurtarılmasına yönelik önemli çalışmalar yapılmıştı. Sonbahar hasadına kadar idare edecek miktarda tohum ve bitki toplandı. Kümesin, değirmenin ve ahırların barakalarına gelince, Cyrus Smith beklemeyi tercih etti. Arkadaşlarıyla birlikte peşlerine düşecekleri korsanlar, onların yokluğunda yaylaya geri dönebilirlerdi, onlara yeniden yağmacılık ve kundakçılık yapma fırsatı vermenin anlamı yoktu. Adayı bu alçaklardan temizledikten sonra ne yapacaklarına karar vereceklerdi.

Ocak ayının ikinci yarısında ayağa kalkmaya başlayan genç hasta, önceleri günde bir saat yürüyüş yaparken, bu süreyi zamanla iki, üç saate çıkarmıştı. Gücü gözle görülecek şekilde geri geliyordu. O sırada on sekiz yaşındaydı. Boyu uzamıştı, ileride asil ve yakışıklı bir adam olacağı anlaşılıyordu. O günden itibaren, iyileşmesi için hâlâ özenli tedavilere ihtiyacı olan Harbert, Doktor Spilett'in bu konudaki katı tutumuna riayet ederek her gün düzenli bir şekilde yürümeye devam etti.

Genç çocuk, ay sonuna doğru Grande-Vue Yaylası ve kumsallarda gezinmeye başlamıştı. Pencroff ve Nab ile birlikte birkaç kez denize girmiş, bu banyolar kendisine çok iyi gelmişti. Cyrus Smith keşif gezisi için yola çıkış tarihini Şubat'ın 15'i olarak belirlemişti. Yılın bu döneminde bir hayli aydınlık olan

geceler, adanın tamamında yapılacak araştırmalar için elverişli olacaktı.

Bunun üzerine yolculuk hazırlıklarına başlandı, bir yandan korsanları yok ederek hâlâ yaşıyorsa Ayrton'ı bulmak, diğer yandan da koloninin kaderine etkili bir şekilde müdahale eden o kişiyi aramaktan ibaret olan iki hedeflerine ulaşmadan Granite-house'a geri dönmemeye karar verdikleri için ada sakinleri bu hazırlıklara büyük önem veriyorlardı.

Ada sakinleri, Lincoln Adası'nın Griffe Burnu'ndan Mandibule Burnu'na dek uzanan doğu kıyısının tamamını, geniş Tadornes Bataklıkları' m, Grant Gölü kıyılarını, Jakamar Ormanları'nın ağıl yolu ile Mercy arasında kalan bölümünü, Mercy ve Creek-Rouge'un güzergahlarını, nihayet Franklin Dağı'nın, aralarına ağılı kurdukları kollarını iyi biliyorlardı.

Washington Körfezi'nin Griffe Burnu'ndan Reptile Burnu'na dek uzanan kıyılarını, batı kıyısının ormanlar ve bataklıklardan oluşan sınırlarını ve Requin Körfezi'nin yarı açık ağzında sonlanan uçsuz bucaksız kumullarını tam anlamıyla olmasa da keşfetmişlerdi.

Ancak Serpentine Yarımadası'ın kaplayan ormanlara, Mercy'nin sağ kıyısına, Falls-River'ın sol kıyısına ve iç içe geçmiş dağ kolları ile, batıda, kuzeyde ve doğuda Franklin Dağı'nın eteklerini kaplayan karşı vadilere hiç ayak basmamışlardı. Dolayısıyla adanın binlerce akrlık5 bölümünü henüz araştırmamışlardı.

Bu nedenle keşif gezisinin, Mercy'nin sağ kıyısını kapsayacak şekilde, Far-West ormanlarının derinliklerine dek sürdürülmesine karar verildi.

Belki de en iyisi, ilk önce korsanların gerek yağmalamak, gerekse yerleşmek için sığınmış olmalarından kaygı duyulan ağıla yönelmekti. Ancak şu anda ağıl tamamıyla talan edilmiş olabilirdi ve bunu engellemek için geç kalınmıştı, oysa korsanlar

orada kalmayı uygun görmüşlerse, onları sığındıkları yerden kovmak için zaman vardı.

Bunun üzerine, tartışmaların ardından ilk planın uygulamaya konmasına ve orman boyunca ilerleyerek Reptile Burnu'na ulaşılmasına karar verildi. Ellerindeki baltalarla önlerine çıkan dalları ve sarmaşıkları kesecekler, bu şekilde Granite-house'dan yarımadanın ucuna dek uzanan on altı, on yedi millik bir yolun açılışını yapmış olacaklardı.

El arabası oldukça iyi durumdaydı. İyice dinlenmiş olan onaggalar uzun yola dayanabilirlerdi. Yiyecekler, kamp malzemeleri, portatif mutfak ve çeşitli araç gereçlerin yanı sıra, Granite-house'un şu an eksiksiz hale gelmiş olan cephaneliğinden seçilen silah ve mühimmat arabaya yüklendi. Ancak korsanlar ormanda olabilirlerdi ve sık ağaçlıkların ortasında hemen ateşlenebilen bir mermi hedefi bulabilirdi. Bu nedenle ada sakinlerinin hiçbir şekilde bölünmemeleri ve hep bir arada bulunmaları zorunluydu.

Aynı şekilde kimsenin Granite-house'da kalmamasına da karar verildi. Top ve Jüp de keşif gezisine katılacaklardı. Bu ulaşılmaz barınak kendi kendini koruyabilirdi.

Hareketten bir önceki 14 Şubat pazar günü, tamamıyla dinlenmeye ve lütuflarından dolayı Tanrı'ya şükretmeye ayrıldı. Arabada, hâlâ biraz güçsüz olsa da tam anlamıyla iyileşmiş olan Harbert'a da yer ayrılmıştı.

Cyrus Smith, ertesi sabah günün ilk ışıklarıyla Granite-house'u her tür istilaya karşı korumak için gerekli önlemleri aldı. Bir zamanlar asansörün yerine kullanılan merdivenler Peribacaları'na götürülerek dönüşte kullanılabilecek şekilde kumların derinlerine gömüldü, çünkü silindiri sökülmüş olan asansörden geriye hiçbir şey kalmamıştı. Bu işi halletmek için Granite-house'dan en son çıkan Pencroff, diğer ucu aşağıya sabitlenmiş olan bir iple kumsala süzüldü, bu ip bir kez aşağıya

bırakıldığında, zeminle üst kapı arasındaki ulaşım tamamıyla kesilecekti.

Hava güzeldi.

"Sıcak bir gün olacak!" dedi Gazeteci sevinçle.

Doktor Spilett," diye karşılık verdi Pencroff, "ağaçların gölgesinden yol alacak olduğumuza göre, güneşi fark etmeyeceğiz bile!"

"Yola koyulalım!" dedi Mühendis.

Araba Peribacaları'nın önündeki kıyıda bekliyordu. Gazeteci, yolculuğun en azından ilk saatlerinde Harbert'ın arabayla gitmesini istemiş, genç çocuk da doktorunun tavsiyesine uymak zorunda kalmıştı.

Nab onaggaların başına geçti. Cyrus Smith, Gazeteci ve Denizci önden gidiyorlardı. Top neşeli bir ifadeyle sıçrayarak ilerliyordu. Jüp, Harbert'ın arabada kendisine gösterdiği yeri teklifsizce kabul etmişti. Hareket saatinin gelmesiyle küçük kafile yola koyuldu.

Araba nehir ağzının köşesini döndükten sonra bir mil boyunca Mercy'nin sol kıyısından ilerleyerek ucunda Port Ballon yolunun başladığı köprüyü aştı ve orada bu yolu sollarına alan kaşifler, Far-West bölgesini oluşturan uçsuz bucaksız ormanların içine girmeye başladılar.

Araba ilk iki mil boyunca geniş aralıklarla dizilmiş ağaçların arasında yol almakta zorlanmadı; zaman zaman birkaç sarmaşığı ya da çalı öbeklerini kesmek gerekse de ada sakinlerinin ilerlemesini güçleştiren ciddi bir engelle karşılaşılmadı.

Ağaçların kalın dalları zeminin üzerinde serin bir gölgelik oluşturuyorlardı. Deodaralar, Douglas köknarları, demirağaçlar, zamk ağaçları, yalancıkardeşkanı ağacı gibi zaten bildikleri ağaçlar göz alabildiğince uzanıyordu. Aralarında tetraların, jakamarların, çullukların, lorilerin ve muhabbet kuşları ve papağanlar gibi geveze familyaların da bulunudugu adanın

yerleşik kuşları tam kadro halinde oradaydılar. Agutiler, kangurular, sudomuzları otların arasından süzülüyorlardı, ve tüm bunlar ada sakinlerine adaya geldikten sonra çıkıkları ilk keşif gezisini hatırlatıyordu.

"Yine de," dedi Cyrus Smith, "bu dört ayaklılar ve kuşlar eskisinden daha ürkek görünüyorlar. Dolayısıyla, bu ormanların kısa süre önce korsanlar tarafından katedildiği söylenebilir, izlerine rastlayacağımıza eminim."

Gerçekten de birçok noktada, yakın ya da uzak bir tarihte oradan bir insan kafilesinin geçtiği anlaşılıyordu; bir yanda belki de yolu açmak için kırılmış ağaç dalları, diğer yanda sönmüş bir ateşin külleri ve bazı balçıklarda şeklini aynen koruyan ayak izleri vardı. Ancak kalıcı bir konaklamayı gösteren hiçbir belirti yoktu.

Mühendis arkadaşlarına avlanmaktan uzak durmalarını tavsiye etmişti. Silah sesleri belki de şu an ormanda gezinen korsanlara yerlerini belli edebilirdi. Zaten zorunlu olarak arabanın yanından yürümeleri gereken avcıların, tek başlarına uzaklaşmaları kesin bir şekilde yasaklanmıştı.

Araba, Granite-house'dan yaklaşık olarak altı mil uzaklaştıkları günün ikinci yarısında güçlükle yol almaya başlamıştı. Sık korulukların arasından geçmek için ağaçları keserek yol açmak gerekiyordu. Cyrus Smith sık ağaçlıkların arasına dalmadan önce Top ve Jüp'ü gönderiyor, görevlerini titizlikle yerine getiren köpek ve orangutan hiçbir tehlike sinyali vermezlerse, ne korsanlardan, ne de vahşi hayvanlardan -vahşi içgüdülerinin aynı kategoriye soktuğu iki hayvan türü- kaygılanmaya gerek olduğuna karar verilerek yola devam ediliyordu.

Ada sakinleri, bu ilk günün akşamında Mercy'nin Granite-house'a dokuz mil mesafede bulunan ve daha önceleri varlığından haberdar olmadıkları küçük bir kolunun kıyısında

kamp kurdular, bu akarsu da adanın topraklarını mükemmel bir şekilde verimlileştiren su şebekesine bağlanıyor olmalıydı.

Akşam yemeğini büyük bir iştahla yiyen adalılar, gecenin kazasız belasız geçmesi için gerekli önlemleri aldılar. Yalnızca jaguar ya da diğer vahşi hayvanların tehdidi altında olsalar, Mühendis'in kamp alanının çevresinde ateş yakması yeterli olacaktı; ama alevler korsanları kaçırmaz tersine oraya çekerdi, bu durumda en iyisi geceyi karanlıkta geçirmekti.

Hazırlanan nöbet çizelgesine göre, iki kişi birlikte nöbet tutacak ve iki saat sonra diğer arkadaşlarını uyandıracaklardı. Harbert istese de nöbet listesine alınmamıştı. Pencroff ile Gédéon Spilett ve Mühendis ile Nab kamp yakınlarında dönüşümlü olarak çevreyi kollayacaklardı. Zaten gece birkaç saat sürüyordu. Karanlık, güneşin batmasından çok, sık ağaçların kalın dallarından kaynaklanıyordu.

Sessizliğin yalnızca jaguarların boğuk homurdanmaları ve maymunların Üstat Jüp'ün sinirlenmesine neden olan kikirdemeleriyle bozulduğu gece boyunca herhangi bir aksilik yaşanmadı ve ertesi sabah giderek zahmetli bir hal alan yolculuğa devam edildi.

Yolu açmak için sürekli olarak balta kullanmaları gerektiğinden, o gün altı milden fazla yol kat edemediler. Kesilmesi büyük yorgunluklara mal olan iri ve güzel ağaçları bir kenara bırakarak baltalarını küçük ağaçlara indiriyorlardı; ancak yol bu yüzden dolambaçlı bir hal alıyordu.

O gün boyunca Harbert, sarkan dalları bir havuzun sularını andıran ağaç görünümlü eğrelti otları ve lezzetli etleri şekerli bir öze sahip olan yemişlerini onaggaların büyük bir afiyetle yedikleri keçiboynuzu ağaçları gibi daha önceden karşılaşmadıkları ağaç türleri saptadı. Yine bu ormanlarda ada sakinleri öbekler halinde bulunan ve silindirik gövdeleri yeşil bir koniyle taçlanarak iki yüz ayaklık bir yüksekliğe ulaşan o hoş

görünümlü kaurilere rastladılar. Lübnan'ın sedir ağaçları kadar ünlü olan bu kauriler, Yeni Zelanda ağaçlarının kralıydılar.

Hayvanlar alemine gelince, avcıların o ana dek karşılaştıklarının dışında yeni bir türe rastlamadılar. Bununla birlikte, yanlarına yaklaşamasalar da çalıların arasından boyları beş ayağı bulan, kahverengi tüylü, uzunbacaklılar familyasından, Avustralya'ya özgü o tepeli devekuşlarını görebilmişlerdi. Top var gücüyle peşlerinden koşsa da olağanüstü bir hıza sahip olan devekuşları ondan kolayca uzaklaşmışlardı.

Ada sakinleri yakın bir zamanda sönmüş olduğu anlaşılan bir ateşin yanında buldukları yeni ayak izlerini büyük bir titizlikle incelediler. Uzunluklarını ve genişliklerini tek tek ölçtükleri bu izler, beş korsanın bu noktada kamp yapmış olduklarını gösteriyordu, ancak Ayrton'a ait olması gereken altıncı ayak izine rastlanamamıştı.

"Ayrton onlarla birlikte değilmiş!" dedi Harbert.

"Hayır," diye karşılık verdi Pencroff, "onlarla birlikte değilse, bu sefiller onu öldürmüş olmalılar! Ama bu alçakların kaplanlar gibi izlerini süreceğimiz bir inleri yok mu?"

"Hayır," diye karşılık verdi Gazeteci. "Adanın hakimi olacakları ana kadar, bir yere kalıcı olarak yerleşmek onların çıkarlarına ters düşer."

"Adanın hakimi!" diye haykırdı Denizci. "Adanın hakimleri!..." diye tekrarladı, sesi boğazı demir bir pençeyle sıkılmış gibi boğuk çıkmıştı. Sonra, daha sakin bir ifadeyle:

"Tüfeğimin ağzına verdiğim merminin hangisi olduğunu biliyor musunuz, Bay Cyrus?" diye sordu.

"Hayır, Pencroff!"

"Harbert'ın göğsünü delip geçen mermi ve sizi temin ederim, hedefini şaşırmayacak!"

Ancak bu misillemeler Ayrton'ı geri getirmeyecekti ve

toprağın üzerindeki bu ayak izlerinden, ne yazık ki, onu bir daha görebilmek için ümit besleyemeyecekleri anlaşılıyordu!

O akşam Granite-house'un on dört mil uzağında kamp kuruldu. Cyrus Smith, Reptile Burnu'na en fazla beş mil kaldığını tahmin ediyordu.

Gerçekten de ertesi gün yarımadanın burnuna ulaşıldı. Ancak orman boylu boyunca katedilmiş olmasına rağmen, ne korsanların sığınmış oldukları bir barınağa, ne de gizemli yabancının esrarengiz konutuna rastlanmıştı.

XII

18 Şubat günü, kıyının Reptile Burnu'ndan Falls-River'a dek uzanan ağaçlıklı kıyılarının keşfine ayrıldı. Ada sakinleri, Serpentine Yarımadasının iki kıyısı arasında kalan ve genişliği üç, dört mil arasında değişen bu ormanın derinliklerini kanş karış tarayabileceklerdi. Yüksek ve kalın dallı ağaçlar, toprağın bu ormanlarda, adanın hiçbir bölümünde rastlanmayacak kadar bereketli olduğunu gösteriyordu. Sanki Amerika ve Orta Afrika'nın balta girmemiş ormanlarının bir bölümü ılıman iklim kuşağındaki bu adaya taşınmıştı. Bu durum, bu devasa bitkilerin, üst tabakaları nemli olsa da alt katmanları volkanik alevler sayesinde ılıman iklim kuşağında görülmeyecek bir ısıya sahip olan bu verimli toprağın etkisiyle geliştiklerini gösteriyordu. Bu bölgede ağırlıklı olarak kaurilere ve devasa okaliptüslere rastlanıyordu.

Ancak ada sakinlerinin hedefi bu hoş görünümlü bitkilere hayranlık duymak değildi. Lincoln Adası'nın, ilk adı Fortunatae olan Kanarya /daları listesinde yer alması gerektiğini önceden biliyorlardı. Ama şimdi ne yazık ki, ada tamamıyla onlara ait değildi! Başkaları da ona sahip olmak istiyorlardı, topraklarına ayak basan bu ip kaçkınlarının topunu yok etmek lazımdı.

Yapılan titiz araştırmalara rağmen, batı kıyısında hiçbir ize rastlanmadı. Ne bir ayak izi, ne kırık bir dal, ne sönmüş bir ateş, ne de terk edilmiş bir kamp alanı vardı.

"Bu beni şaşırtmıyor," dedi Cyrus Smith arkadaşlarına. "Adaya

Epave Burnu yakınlarında çıkan korsanlar, Tadornes Bataklıkları'ın geçtikten sonra, Far-West ormanlarına daldılar. Yani bizim Granite-house'dan ayrıldıktan sonra izlediğimiz yol boyunca ilerlediler. Bu durum ormanda rastladığımız ayak izlerini açıklıyor. Ancak kıyıya vardıklarında, uygun bir barınak bulamayacaklarını anlayan korsanlar, bunun üzerine kuzeye yönelerek ağılı keşfettiler..."

"Şimdi geri dönmüş oldukları ağılı..." dedi

Pencroff.

"Ben öyle düşünmüyorum," diye yanıtladı Mühendis, "çünkü araştırmalarımızın o nokta üzerinde yoğunlaşacağını tahmin ediyor olmalılar. Ağıl onlar için kalıcı bir barınak değil, yalnızca ihtiyaçlarını karşılayacakları bir mekan olabilir."

"Ben de Cyrus gibi düşünüyorum," dedi Gazeteci, "ve bana göre, korsanların barınak arayacakları bölge Franklin Dağı'nın kollarının arası olmalı."

"O zaman, Bay Cyrus, doğru ağıla!" diye haykırdı Pencroff. "Bu işi bitirmek lazım, şu ana dek yeterince zaman kaybettik!"

"Hayır, dostum," diye karşılık verdi Mühendis. "Far-West ormanlarında herhangi bir barınak olup olmadığını araştırmamız gerektiğini unutuyorsunuz. Keşif gezimizin iki hedefi var, Pencroff. Bir yandan suçları cezalandırmak, diğer yandan da minnet borcumuzu ödemek!"

"İyi söylediniz, Bay Cyrus," diye yanıtladı Denizci. "Yine de bu centilmeni ancak kendi isterse bulabileceğimizi düşünüyorum!"

Aslında Pencroff herkesin düşüncesini dile getiriyordu. Bu meçhul kişinin konutu da en az kendisi kadar gizemli olmalıydı!

O akşam araba Falls-River'ın ağzında durdu. Yatış durumu her zamanki önlemler alınarak düzenlendi. Hastalanmadan önceki haline göre daha da güçlenen Harbert, okyanusun meltemleri ve ormanların canlandırıcı havasından bol bol yararlanıyordu. Artık arabada değil, kervanın önünde yer alıyordu.

19 Şubat günü ağzın ötesinde çeşit çeşit göz alıcı bazaltlarla kaplı kıyıyı terk eden ada sakinleri, nehrin sol kıyısı boyunca ilerlemeye başladılar. Yolun bir bölümü daha önce ağıldan batı kıyısına kadar yapılan yolculuklar sırasında keşfedilmişti. Ada sakinleri o sırada Franklin Dağı'na beş mil mesafede bulunuyorlardı.

Mühendis'in projesi şöyleydi: Çatağı nehrin yatağını oluşturan vadinin tamamı titizlikle araştırılacak ve tedbirli bir şekilde ağıla doğru ilerlenecekti. Korsanlar ağıldaysa güç kullanılacak, değillerse Franklin Dağı'nda yapılacak araştırma gezilerinin harekat merkezi haline getirilecekti.

Bu plan ada sakinleri tarafından oybirliğiyle kabul edildi, adanın tamamının hakimiyetini yeniden ele geçirmenin zamanı geçiyordu.

Bunun üzerine Franklin Dağı'nın en önemli iki kolunu ayıran dar vadiye doğru yola çıkıldı. Nehrin kıyısında iç içe geçmiş olan ağaçlar, volkanın üst bölümlerine doğru seyrekleşiyordu. Bu oldukça engebeli yol tuzaklarla kaplıydı, bu yüzden büyük bir dikkatle yürümek gerekiyordu. Keşif kolu görevi yapan Top ve Jüp sağa, sola koşturarak sık ağaçlıkların arasına dalarken, zeka ve beceriklilik konusunda birbirleriyle yarışıyorlardı. Ancak akarsuyun kıyılarının yakın bir tarihte korsanlar tarafından katedildiğini gösteren hiçbir ipucu yoktu.

Akşam beşe doğru araba tahta çite yaklaşık olarak altı yüz ayaklık bir mesafede durdu. Yüksek ağaçlardan oluşan yarı dairesel bir perde onu hâlâ gizliyordu.

Bu durumda, korsanların orada olup olmadıklarını öğrenmek gerekiyordu. Korsanlar pusuya yatmışlarsa, gündüz gözüyle oraya gitmek, Harbert'ın başına geldiği gibi mermilere hedef olmak anlamına geldi. Bu durumda en iyisi geceyi beklemekti.

Halbuki Gédéon Spilett, hiç zaman kaybetmeden ağılın çevresini araştırmak istiyordu, sabrı taşmaya başlayan Pencroff

da ona eşlik etmeye kararlıydı.

"Hayır, dostlarım," diye karşılık verdi Mühendis. "Güpegündüz kendinizi tehlikeye atmanıza izin veremem."

"Ama, Bay Cyrus..." diye yanıtladı, itaat etmeye pek de istekli görünmeyen Denizci.

"Sizden rica ediyorum, Pencroff," dedi Mühendis.

"Tamam!" diye yanıtladı, korsanlara gemicilik lügatinin en ağır sözcükleriyle söverek öfkesine farklı bir yön vermeye çalışan Denizci.

Bunun üzerine arabanın yanından ayrılmayan ada sakinleri, ormanın komşu bölümlerinden gelecek herhangi bir tehlikeye karşı dikkatle nöbet tuttular.

Üç saat bu şekilde geçti. Rüzgarın hafiflemesiyle ağaçların altına derin bir sessizlik hakim olmuştu. En ince dalların çıtırtısı, kuru yapraklara basan bir ayağın gürültüsü, otların arasından bir bedenin süzülüşü kolayca duyulabilirdi. Her şey sakindi. Ayrıca yere uzanarak başını patileri üzerine koymuş olan Top da en ufak bir tehlike sinyali vermiyordu.

Saat sekizde gece uygun koşullarda bir araştırmaya izin verecek kadar ilerlemişti. Gédéon Spilett, Pencroff la birlikte yola çıkmaya hazır olduğunu bildirdiğinde Cyrus Smith bu kararı onayladı. Top ve Jüp, Mühendis, Harbert ve Nab'la kalacaklardı, çünkü zamansız bir havlama ya da bir çığlık her şeyi berbat edebilirdi.

"Tedbirli olun," diye tavsiyede bulundu Gazeteci ve Denizci'ye Cyrus Smith, "Ağılı ele geçirmeye değil, yalnızca orada olup olmadıklarını öğrenmeye gidiyorsunuz."

"Anlaşıldı," diye karşılık verdi Pencroff.

Ve iki arkadaş yola koyuldular.

Ağaçların kalın yapraklarının oluşturduğu karanlık şimdiden otuz, kırk ayak çapında bir alanda yer alan nesneleri görünmez kılıyordu. Kendilerine şüpheli gelen her gürültüde oldukları

yerde duran Gazeteci ve Pencroff büyük bir dikkatle ilerliyorlardı.

Hedef küçültmek için birbirlerine mesafeli yürüyorlardı. Doğruyu söylemek gerekirse, her an bir silah sesinin yankılanmasını bekliyorlardı.

Gédéon Spilett ve Pencroff, arabanın yanından ayrıldıktan beş dakika sonra ormanın sınırında, biraz ötesinde tahta çitin yükseldiği açıklığa ulaştılar.

Orada durdular. Belli belirsiz birkaç ışık huzmesi ağaçtan yoksun bu çayırı hâlâ aydınlatıyordu. Ağılın otuz adım ilerdeki kapısı kapalıymış gibi görünüyordu. Orman sınırıyla tahta çit arasındaki otuz ayaklık bu mesafe, balistikten ödünç alacağımız bir ifadeyle tehlikeli bölge olarak adlandırılabilirdi. Gerçekten de çitin üzerinden gönderilen bir ya da birkaç mermi, bu bölge üzerinde ilerleyen herhangi birini yere indirebilirdi.

Gédéon Spilett ve Denizci geri basacak adamlar değildi, ancak tedbirsiz bir hareketin kurbanı olmalarının arkadaşlarının kaderini de olumsuz etkileyeceğini biliyorlardı. Onlar ölürse, Cyrus Smith, Nab ve Harbert ne yapardı?

Ancak korsanların ağıla sığınmış olduklarını tahmin eden Pencroff, oraya yaklaştıkça heyecanına hakim olamıyordu, bunun üzerine Gazeteci'nin güçlü eli onu durdurdu.

"Birkaç dakika sonra her yana zifiri bir karanlık hakim olacak," diye mırıldandı Gédéon Spilett, Pencroff'un kulağına, "ve o zaman harekete geçeceğiz."

Tüfeğinin kabzasını sıkan Pencroff, homurdanarak kendine hakim olmaya çalıştı.

Kısa bir süre sonra alacakaranlığın son ışıkları da tamamıyla kayboldu. Sık ağaçlıklı ormandan çıkmışa benzeyen koyu bir karanlık çayırı kapladı. Doğu ufkundaki Franklin Dağı devasa bir karaltı gibi belirirken, hava düşük enlem derecelerinde olduğu gibi hızla kararıyordu. Şimdi harekete geçmenin tam zamanıydı.

Gazeteci ve Pencroff, orman sınırına mevzilendiklerinden beri, tahta çiti gözden kaybetmemişlerdi. Ağıl tamamıyla terk edilmiş gibi görünüyordu. Çitin üstü, çevrenin karanlığıyla daha siyah bir çizgi halinde beliriyordu, hiçbir şey görüntüsünün netliğini bozmuyordu. Yine de korsanların içeride olmaları durumunda, içlerinden birinin nöbet tutmak üzere orada görevlendirilmiş olması gerekti.

Gédéon Spilett arkadaşının elini sıkınca, ikisi birlikte sürünerek ağıla doğru ilerlemeye başladılar, silahları ateşlenmeye hazırdı.

Karanlığın ortasında tek bir ışık huzmesi dahi belirmeden çitin kapısına ulaştılar.

Pencroff un itmeyi denediği kapı, her ikisinin de tahmin ettiği gibi kapalıydı. Yine de Denizci dış sürgülerin kapatılmamış olduğunu saptadı.

Bu durumda, korsanların o sırada ağılda oldukları ve zorlandığında açılmaması için kapıyı desteklemiş oldukları sonucuna varılabilirdi.

Gédéon Spilett ve Pencroff etrafı dinlediler.

İçeriden hiçbir ses gelmiyordu. Şu an ahırlarında uyumuş olmaları gereken muflonlar ve keçiler gecenin sessizliğini bozmuyorlardı.

Hiçbir ses duymayan Gazeteci ve Denizci, kendi kendilerine çiti aşarak ağıla girmelerinin gerekip gerekmediğini soruyorlardı. Bu Mühendis'in talimatlarına karşı çıkmak anlamına gelecekti.

Girişimin başarılı olma şansının bulunduğu doğruydu, ancak aksi de muhtemeldi. Oysa korsanlar hiçbir şeyden şüphelenmemiş, kendilerine karşı düzenlenen harekatın farkına varmamışlarsa ve şu an için onlara ani bir baskın yapma şansı varsa, düşüncesizce maceraya atılarak bu şansı kötüye kullanmak doğru muydu?

Gazeteci, ağıla hep birlikte girmelerini akla uygun buluyordu. Oraya kadar hiç fark edilmeden ilerledikleri ve çitte kimsenin nöbet tutmadığı ortadaydı. Bu durum kesinlik kazandığına göre, yapılacak tek şey arabanın yanına geri dönmekti, orada ne yapılacağına karar verilecekti.

Ormana doğru yönelen Gazeteci'yi izlemekte hiç güçlük çıkarmadığına bakılırsa, Pencroff'un da aynı görüşü paylaştığı söylenebilirdi.

Birkaç dakika sonra Mühendis durumdan haberdar edildi.

"Tamam o zaman," dedi biraz düşündükten sonra, "şimdi korsanların ağılda olmadıklarına inanabilirim."

"Bunu çiti aştığımızda öğreneceğiz," diye yanıtladı Pencroff.

"Ağıla, dostlarım!" dedi Cyrus Smith.

"Arabayı ormanda mı bırakacağız?" diye sordu Nab.

"Hayır," diye karşılık verdi Mühendis, "cephane ve erzaklar için ona ihtiyacımız olacak ve gerekirse, gizlenmemizi sağlayacak."

"O zaman ileri!" dedi Gédéon Spilett.

Ormandan çıkan araba gürültüsüzce ağıla doğru ilerlemeye başladı. O sırada etraf kapkaranlıktı, ağaçların arasında Pencroff ve gazetecenin sürünerek uzaklaştıkları zamanki gibi derin bir sessizlik hakimdi. Kalın ot tabakaları ayak seslerini yansıtmıyorlardı.

Ada sakinleri silahlarını ateşlemeye hazır bir halde ilerlerken, Jüp Pencroff'un talimatı üzerine geriden geliyordu. Nab, öne atılmaması için tasma taktığı Top'a yön veriyordu.

Kısa süre sonra ağaçların sona ermesiyle az önceki gibi ıssız olan açıklık belirdi. Küçük kafile hiç duraksamadan ağıla yöneldi. Kısa bir zaman içinde tehlikeli bölge aşılmış, tek bir mermi dahi ateşlenmemişti. Araba çite ulaştığında durdu. Nab kontrol altında tutmak için onaggaların başında duruyordu. O zaman Mühendis, Gazeteci, Harbert ve Pencroff içeriden desteklenip desteklenmediğini anlamak için kapıya doğru gittiler...

Kapının kanatlarından biri açıktı!

"Ama siz ne demiştiniz?" diye sordu Mühendis, Denizci ve Gédéon Spilett'a dönerek.

Her ikisi de afallamışlardı.

"Yemin ederim ki," dedi Pencroff, "bu kapı az önce kapalıydı!"

O zaman ada sakinleri içeri girip girmemekte tereddüt ettiler. Pencroff ve Gazeteci geldiklerinde korsanlar ağılda mıydılar? O sırada kapalı olan kapı onlardan başka biri tarafından açılmayacağına göre, bu muhtemeldi! Hâlâ içeride miydiler ya da içlerinden biri dışarı mı çıkmıştı?

Bir anda her birinin aklından geçen bu soruları yanıtlamak mümkün değildi.

O sırada ağıla doğru birkaç adım ilerlemiş olan Harbert hızla geri dönerek Mühendis'in elini kavradı.

"Ne var?" diye sordu Cyrus Smith.

"Bir ışık!"

"Evin içinde mi?"

"Evet!"

Beşi birlikte kapıya doğru ilerlediler, gerçekten de pencerenin camının arkasından ölgün bir ateşin titreştiğini gördüler.

Cyrus Smith hemen karar verdi.

"Korsanları hiçbir şeyden şüphelenmeden bu evde bulmamız büyük bir şans!" dedi arkadaşlarına. "Artık elimizdeler! İleri!"

O zaman hepsi silahlarını ateşlemeye hazır bir halde ağılın içine süzüldüler. Tedbirli davranarak bağladıkları Top ve Jüp'e emanet edilen araba dışarıda bırakılmıştı.

İkiye ayrılarak çit boyunca ilerleyen ada sakinleri, ağılın tamamıyla karanlık ve ıssız olduğunu gözlemlediler.

Birkaç saniye sonra, evin kapalı kapısının önünde bir araya geldiler.

Arkadaşlarına hiç hareket etmemelerini belirten Cyrus Smith, içeriden gelen ışıkla hafifçe aydınlanan cama yaklaştı.

Bakışları evin giriş katını oluşturan tek odaya yöneldi.

Masanın üzerinde yanan bir fener vardı. Masanın yanında bir zamanlar Ayrton'a ait olan yatak bulunuyordu.

Yatağın üzerine biri uzanmıştı.

Aniden gerileyen Cyrus Smith, boğuk bir sesle,

"Ayrton!" diye haykırdı.

Bir anda kapıyı yerle bir eden ada sakinleri odanın içine daldılar.

Ayrton uyur gibi görünüyordu. Yüzünde uzun süre acı çektiğini belirten bir ifade vardı. El ve ayak bileklerinde büyük yara izleri görülüyordu.

Hiç beklemediği koşullarda karşısına çıkan Ayrton'ın üzerine doğru eğilerek kolunu kavradıktan sonra:

"Ayrton!" diye seslendi Mühendis.

Bu çağrı üzerine gözlerini açan Ayrton, önce Mühendis'e, sonra diğerlerine baktı.

"Siz," diye haykırdı, "siz?"

"Ayrton! Ayrton!" diye tekrarladı Cyrus Smith.

"Neredeyim?"

"Ağıldaki evde!"

"Tek başıma mı?"

"Evet!"

"Ama geri gelecekler!" diye haykırdı Ayrton. "Kendinizi savunun! Kendinizi savunun!"

Ve Ayrton bitkin düşerek yatağın üzerine yığıldı.

"Spilett," dedi Mühendis, "her an saldırıya uğrayabiliriz. Arabayı ağılın içine alın. Sonra kapıyı arkadan destekleyin ve buraya geri dönün!"

Pencroff, Nab ve Gazeteci, Mühendis'in talimatlarını yerine getirmek üzere dışarı fırladılar. Kaybedilecek bir an bile yoktu. Belki de araba şimdiden korsanların eline geçmişti!

Birkaç saniye içinde ağılı geçen Gazeteci ve iki arkadaşı

arkasında Top'un boğuk boğuk havladığı çit kapısına ulaştılar.

Bir an için Ayrton'ın yanından ayrılan Mühendis, silahını ateşlemeye hazır bir halde, Harbert'la birlikte dışarı çıktı. Her ikisi de gözlerini ağılı yukarıdan izleyen dağın yamacına yönelttiler. Korsanlar orada mevzilenmişlerse, ada sakinlerini teker teker vurabilirlerdi.

O sırada ay doğuda, ormanın siyah perdesinin üzerinde belirince beyaz ışık huzmeleri çitin içine doğru yayıldı. Ağıl, ağaç öbekleri, topraklarını sulayan küçük akarsu ve ottan kalın halısıyla tamamen aydınlanmıştı. Dağ tarafında ay ışığının etkisiyle ev ve ağılın bir bölümü seçilebiliyordu. Karşı yönde ise, kapı ve çit karanlıkta kalıyordu.

Kısa süre sonra bir karaltı belirdi. Bu ışık çemberine giren arabaydı. Cyrus Smith arkadaşlarının kapattıktan sonra arkadan sağlam bir şekilde desteklediklerı kapının gürültüsünü duydu.

Ancak o sırada tasmasını kopartan Top, öfkeyle havlayarak evin sağ tarafına doğru koştu.

"Dikkat, dostlarım, ateşe hazır olun!..." diye haykırdı -Cyrus Smith.

Tüfeklerini omuzlarına dayayan ada sakinleri ateş etmek için hazır bekliyorlardı. Top hâlâ havlıyor, onun yanına giden Jüp tiz ıslık sesleri çıkarıyordu.

Onların peşinden giden ada sakinleri, küçük çayın yüksek ağaçlarla gölgelenmiş kıyısına ulaştılar.

Ve orada, ay ışığının altında ne gördüler?

Kıyıya uzanmış beş ceset!

Bunlar dört ay önce Lincoln Adası'na ayak basan korsanların cesetleriydi!

XIII

Neler olmuştu? Korsanları kim öldürmüştü? Ayrton olabilir miydi? Hayır, çünkü az önce onların geri döneceklerinden endişeleniyordu!

Ama Ayrton, o sırada uyandırılması mümkün olmayan derin bir uykuya dalmıştı. Birkaç söz söyledikten sonra bitkin düşerek hareketsiz bir halde yatağın üzerine yığılmıştı.

Şiddetli bir heyecanın etkisiyle akıllarından binlerce karmaşık düşünce geçen ada sakinleri, gece boyunca, korsanların cesetlerinin bulunduğu kıyıya gitmeden, Ayrton'ın evinde kaldılar. Bunların hangi koşullarda öldürüldükleri konusunda Ayrton'ın onlara söyleyecek hiçbir şeyi olmadığı ortadaydı, çünkü kendisi de ağıldaki evde olduğundan habersizdi. Ancak en azından bu korkunç olaydan önce neler olup bittiğini anlatacak durumda olabilir miydi?

Ertesi gün kendine gelen Ayrton arkadaşlarının yüz dört günlük bir ayrılıktan sonra onu yeniden sağ salim görmekten ne kadar mutlu olduklarını gösteren içtenlik dolu yaklaşımlarıyla karşılaştı.

Ayrton özetle neler olup bittiğini ya da en azından bildiklerini anlattı.

Ağıla gelişinin ertesi günü, 10 Kasım'da hava kararırken çiti aşan korsanların saldırısına uğramış, elleri ve ağzı bağlanarak Frankin Dağı'nın eteğinde, korsanların sığınmış olduğu karanlık bir mağaraya götürülmüştü.

Ertesi gün öldürülmesi kararlaştırılmış, ancak korsanlardan birinin kendisini tanıması üzerine, Ayrton'ı öldürmek isteyen bu sefiller Ben Joyce'a saygı göstermişlerdi!

Ancak o andan itibaren Ayrton eski suç ortaklarının sorularına maruz kalmıştı. Onu kendi yanlarına çekmek isteyen korsanlar, ada sakinlerini öldürdükten sonra Granite-house'u ele geçirerek adanın hakimi olmak için Ayrton'a güveniyorlardı!

Pişman olmuş ve bağışlanmış eski mahkum, onların bu isteklerine karşı çıkmıştı, arkadaşlarına ihanet edeceğine ölmeyi yeğlerdi.

Elleri kolları bağlanmış olan ve sürekli olarak gözetim altında tutulan Ayrton, dört ay boyunca bu mağarada yaşamıştı.

Ancak korsanlar adaya gelişlerinden kısa bir süre sonra ağılı keşfetmişlerdi, o zamandan beri oradaki erzakları kullanıyorlar, ancak orada kalmıyorlardı. 11 Kasım günü bu haydutlardan ikisi ada sakinlerine hazırlıksız yakalanmış, Harbert'a ateş eden korsan geri döndüğünde övünerek ada sakinlerinden birini öldürdüğünü anlatmıştı. Ancak, bilindiği gibi arkadaşı Cyrus Smith'ın hançeriyle can vermişti.

Harbert'ın ölüm haberini aldığında Ayrton'ın ne derece kaygılandığını ve ne büyük bir ümitsizliğe kapıldığı kolayca tahmin edilebilirdi! Artık sayıları dörede düşen arkadaşları, korsanların insafına kalmıştı!

Ada sakinlerinin Harbert'ın yaralanması nedeniyle ağılda kaldıkları süre boyunca, korsanlar magaralarından ayrılmamışlardı, hatta Grande-Vue Yaylası'nı yağmaladıktan sonra bile, orayı terk etmenin yerinde bir davranış olacağını düşünmemişlerdi.

O zaman Ayrton'a uygulanan kötü muameleler artmıştı. Elleri ve ayaklarında hâlâ gece gündüz bağlı olduğu iplerin kanlı izleri vardı. Her an için öldürülmeyi bekliyordu.

Şubatın üçüncü haftasına kadar durum aynı şekilde devam

etti. Her an için uygun bir fırsat kollayan korsanlar barınaklarından yalnızca adanın iç bölümlerinde ya da güney kıyısında avlanmak için ayrılıyorlardı. Arkadaşlarından hiç haber alamayan Ayrton, onları bir daha görebileceğini ummuyordu!

Maruz kaldığı kötü muameleler sonunda bitkin düşen bu bahtsız, derin bir uykuya dalmış, bu nedenle hiçbir şey görmemiş ve duymamıştı, yani iki günden beri neler olup bittiğinden haberdar değildi.

"Ama Bay Smith," diye ekledi, "ben mağarada tutsak olduğuma göre, ağıla gelebilmemi nasıl açıklayabiliriz?"

"Korsanların orada, çayın kıyısında ölü olarak yatmalarını nasıl açıklayabilirsek!" diye yanıtladı Mühendis.

"Ölü olarak mı!" diye haykırdı, halsizliğine rağmen yatağında doğrulan Ayrton.

Arkadaşlarının desteğiyle ayağa kalktı ve hepsi birlikte küçük çaya yöneldiler.

Gün ağarıyordu.

Ölüme yıldırım çarpmış gibi yakalanan beş korsanın cesedi kıyıda yatıyordu!

Ayrton şoka girmişti. Cyrus Smith ve arkadaşları hiçbir şey söylemeden ona bakıyorlardı.

Nab ve Pencroff, Mühendis'in işareti üzerine, ölülerin soğuktan sertleşmiş bedenlerini gözden geçirdiler.

Vücutlarında belirgin bir yara izine rastlanmıyordu.

Ancak onları titizlikle inceleyen Pencroff, birinin alnında, birinin göğsünde, birinin sırtında, birinin de omuzunda güçlükle seçilebilen ve kaynağının anlaşılması mümkün olmayan kırmızı birer leke fark etti.

"Ölümlerinin nedeni bu lekeler!" dedi Cyrus Smith.

"Ama hangi silahla vurulmuşlar?" diye haykırdı Gazeteci.

"Sırrını bilemeyeceğimiz, etkili bir silahla!"

"Peki ama onları kim öldürmüş olabilir?.." diye sordu Pencroff

"Adanın adil koruyucusu," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "sizi buraya taşıyan kişi Ayrton, gücünü bir kez daha gösteren, bizim için elimizden gelmeyen her şeyi yapan ve bunları yaptıktan sonra ortadan kaybolan kişi."

"O zaman onu arayalım!" diye haykırdı Pencroff.

"Evet, onu arayalım," diye yanıtladı Cyrus

Smith, "ama bizim için onca iyilik yapan bu gizemli kişiyi kendisi istemeden bulabileceğimizi sanmıyorum!"

Kendi çabalarını önemsiz kılan bu görünmez koruma, Mühendis'i hem derinden etkiliyor, hem de kızdırıyordu. Bu küçümsenme duygusu mağrur bir yüreği yaralayabilirdi. Her tür karşılığı reddedercesine yapılan bu yardımlar ada sakinlerinin kendilerini aşağılanmış hissetmelerine neden olabilir ve bu iyilikler bir noktadan sonra Cyrus Smith'in de düşündüğü gibi gururlarını incitebilirdi.

"Arayalım," diye devam etti, "ve Tanrı'dan, bir gün bize, bu yüce koruyucuya karşılarında nankör insanlar bulunmadığını gösterme fırsatı vermesini dileyelim! Hayatımız pahasına da olsa, ona önemli bir hizmette bulunarak borcumuzu ödeyebilmemiz için neler vermezdim!"

O günden sonra bu araştırma Lincoln Adası sakinlerinin yegane uğraşı haline geldi. Her şey onları bu bilmeceyi çözmeye, insanüstü ve açıklaması mümkün olmayan bir güçle donanmış bu kişiyi bulmaya yönlendiriyordu.

Ada sakinleri birkaç saniye sonra eve dönerek, Ayrton'ı maddi ve manevi olarak güçlendirecek tedavilere başladılar.

Korsanların cesetlerini ağılın biraz ötesine taşıyan Nab ve Pencroff, onları kazdıkları derin bir çukura gömdüler.

Sonra tutsak olduğu dönemde neler yaşandığı Ayrton, Harbert'ın başına gelenleri ve arkadaşlarının çektiği sıkıntıları öğrendi. Onlar ise, Ayrton'ı bir daha görmeyi ümit etmiyor,

korsanların onu acımasızca katletmiş olmasından kaygılanıyorlardı.

"Ve şimdi," dedi Cyrus Smith öyküsünü tamamlarken, "yerine getirmemiz gereken bir iş var. Görevimizin yarısını bitirdik, ancak korsanlardan kaygı duymamız gerekmese de adanın hakimiyetini kendi çabamızla ele geçirmedik."

"O halde," diye karşılık verdi Gédéon Spilett, "Franklin Dağı'nın kollarının oluşturduğu bu labirenti karış karış arayalım! Girilmedik tek bir oyuk, tek bir delik bırakmayalım! Ah! Dostlarım, şimdiye kadar bu derece esrarengiz bir olayla karşı karşıya kalmış bir gazeteci varsa, o da benim!"

"Bu iyiliksever kişiyi bulmadan Granite-house'a dönmeyeceğiz."

"Evet!" dedi Mühendis, "insan olarak elimizden gelen her şeyi yapacağız... ama şunu tekrar söyleyeyim ki, onu ancak kendisi isterse buluruz!"

"Ağılda mı kalacağız?" diye sordu Pencroff.

"Evet, burada kalalım," diye karşılık verdi Mühendis, "bol miktarda erzak var ve araştırmalarımızı sürdüreceğimiz bölgenin merkezinde bulunuyoruz. Zaten gerekli olursa, araba hızla Granite-house'a gidip gelebilir."

"Tamam," diye yanıtladı Denizci. "Yalnız bir şeyi ihmal etmememiz gerek."

"Neyi?"

"Yaz mevsimi ilerliyor, yapmamız gereken bir yolculuk olduğunu unutmayalım."

"Yolculuk mu?" dedi Gédéon Spilett.

"Evet! Tabor Adası yolculuğu," diye karşılık verdi Pencroff. "İskoç yatı geri geldiğinde, adamızın konumunu ve Ayrton'ın şu an nerede bulunduğunu belirten bir pusulayı orada bulmalı. Kim bilir belki de çok geç kalmış olabiliriz?"

"Ama, Pencroff," diye sordu Ayrton, "bu yolculuğa neyle

çıkmayı düşünüyorsunuz?"

"*Bonadventure*'le!"

"*Bonadventure*!" diye haykırdı Ayrton... "O artık yok ki."

"*Bonadventure*'üm yok mu!" diye haykırdı Pencroff sıçrayarak.

"Hayır!" diye karşılık verdi Ayrton. "Sekiz gün önce, küçük limanda buldukları tekneyle denize açıldılar ve..."

"Ve?" dedi, yüreği ağzına gelen Pencroff.

"Ve Bob Harvey manevra yapmak için yanlarında olmadığından, kayalara çarptılar, tekne paramparça oldu!"

"Ah! Sefiller! Haydutlar! Alçaklar!" diye haykırdı Pencroff.

"Pencroff," dedi Harbert, Denizci'nin elini tutarak, "daha büyük bir *Bonadventure* yapacağız! Elimizde brikin demir akşamı ve tüm donanımı mevcut!"

"Ama otuz, kırk tonluk bir gemi inşa etmenin en az beş, altı ay süreceğini biliyor musunuz?"

"Acele etmeyeceğiz," diye karşılık verdi Gazeteci, "ve bu yıl Tabor Adası'na gitmekten vazgeçeceğiz."

"Ne yaparsınız, Pencroff, bu gerçeği kabul etmemiz gerek," dedi Mühendis, "umarım bu gecikme bize pahalıya patlamaz."

"Ah! Bonadventure'üm! Zavallı *Bonadventure*'üm!" diye haykırdı onca gurur duyduğu teknesini kaybetmenin üzüntüsünü yaşayan Pencroff.

Bonadventure'ün batması ada sakinleri için oldukça üzücü bir olaydı, bunun en kısa zamanda telafi edilmesine karar verilmesinin ardından, adanın en ücra köşelerine yapılacak keşif gezisinin başarıyla sonuçlanmasına yoğunlaşıldı.

Hemen o gün başlanan araştırmalar bir hafta sürdü. Dağın kolları ve sayısız dallanmaları arasında kalan eteği, oldukça girintili çıkıntılı vadilerle kaplı bir labirent oluşturuyordu. Araştırmalar bu dar boğazların derinliklerinde, hatta belki de Franklin Dağı'nın içinde sürdürülmeliydi. Adanın hiçbir bölümü, tanınmak istemeyen bir kişinin barınağını gizlemesi için daha

elverişli olamazdı. Ancak dağ kolları o derece iç içe geçmişti ki, Cyrus Smith keşif gezisini sıkı bir disiplin uygulayarak sürdürmek zorunda kaldı.

Ada sakinleri, ilk önce volkanın güneyine açılan ve Falls-River'ın ilk sularının döküldüğü vadiyi araştırdılar. Orada Ayrton arkadaşlarına korsanların sığınmış olduğu ve ağıla getirilmeden önce dört ay boyunca tutsak kaldığı barınağı gösterdi. Her şey Ayrton'ın bıraktığı gibiydi. Mağarada korsanların ihtiyatlı davranarak ayırmış oldukları cephaneler ve erzaklar vardı.

Mağarada sonlanan ve ağırlıklı olarak hoş görünümlü kozalaklılar tarafından gölgelenen bu vadiyi büyük bir titizlikle araştıran ada sakinleri, güneybatı kolunun ucunu döndükten sonra, kıyıdaki gözalıcı bazaltlara açılan daha dar bir boğaza girdiler.

Burada ağaçlar daha seyrekti. Otların yerini taşlar almıştı. Yaban keçileri ve muflonlar kayaların arasında geziniyorlardı. Adanın çorak toprakları orada başlıyordu. Şimdiden Franklin Dağı'nın eteğinde kollara ayrılan sayısız vadiden yalnızca üçünün ağaçlıklı ve otlaklar açısından zengin olduğu anlaşılıyordu, bunlar ağılın yer aldığı vadi, onun batı komşusu Falls-River ve doğu komşusu Creek-Rouge vadileriydi. Daha aşağıda birkaç kolla birleşerek nehir haline dönüşen bu iki çay, dağın su şebekesinin tamamını oluşturuyor ve güney bölümündeki toprakların verimli hale gelmesini sağlıyorlardı. Mercy'e gelince, Jakamar Ormanlarının sık ağaçlıkları altında kaybolmuş çok sayıda su kaynağı tarafından besleniyordu, binlerce su yoluna ayrılarak süzülen bu kaynaklar Serpentine Yarımadasının topraklarını suluyordu.

Suyun eksik olmadığı bu üç vadiden biri, yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayabilecek olan bir münzevinin evini barındırabilirdi. Ama ada sakinleri burayı daha önceden

araştırmışlar, insan varlığını gösteren hiçbir ipucuna rastlamamışlardı.

Acaba bu barınak ve konuğunu bulabilmek için bu çorak boğazların derinliklerini, bu kaya yığınların aralarım, kuzeydeki dar vadileri ve lav akıntılarını mı araştırmak gerekiyordu?

Franklin Dağı'nın kuzey eteği geniş ve derin olmayan iki vadiden oluşuyordu, yeşilin hiçbir tonuna rastlanmayan düzensiz kayalıklarla kaplanmış, uzun buzultaşlarıyla gölgelenmiş, lav akıntılarıyla döşenmiş zeminleri iri mineral yumrularıyla engebelenmiş, her yanlarına doğal camlar ve labradorlar serpilmiş olan bu vadilerin araştırılması oldukça güçtü. Sağda solda gizlenmiş halde bulunan ve yerleşmeye pek de elverişli olmayan binlerce oyuğun içlerine girebilmek bir hayli zordu. Ada sakinleri dağın iç bölümlerinde yer alan ve duvarları volkanın aktif olduğu dönemde geçen alevlerle kararmış karanlık tünelleri bile araştırdılar. Ellerindeki reçineli meşalelerle bu karanlık dehlizleri katederek en küçük oyuntuyu bile incelediler. Ancak her yana karanlık ve derin bir sessizlik hakimdi. Eski çağlardan kalma bu koridorlara tek bir insan ayağının dahi basmadığı, bu iri kaya bloklarının insan eliyle yer değiştirmediği anlaşılıyordu. Her biri adanın su yüzüne çıktığı dönemde volkanın kendilerini püskürttüğü noktada bulunuyorlardı.

Oysa bu yeraltı dehlizleri tamamıyla ıssız ve karanlık gibi görünse bile, Cyrus Smith oraya derin bir sessizliğin hakim olmadığını hissediyordu.

Yüzlerce ayak boyunca dağın iç bölümlerine uzanan bu karanlık tünellerden birinin sonuna ulaştığında, kayaların titreşimleriyle yoğunlukları artan boğuk gürüldemeler duyarak hayretler içinde kaldı.

Kendisine eşlik eden Gédéon Spilett de yeraltı ateşlerinin yeniden canlandığını gösteren bu uzak mırıltıları duymuştu. Bu

sesleri birlikte dinlediklerinde, zeminin derinliklerinde kimyasal tepkimeler meydana geldiği konusunda görüş birliğine varmışlardı.

"Demek volkan tamamıyla sönmemiş?" dedi Gazeteci.

"Kraterin ağzını keşfetmiş olduğumuz günden beri, alt tabakalarda bazı hareketlenmeler gerçekleşmiş olabilir. Sönmüş olduğu kabul edilse bile, her volkan yeniden canlanabilir."

"Ama Franklin Dağı lav püskürtmeye hazırlanıyorsa, bu durum Lincoln Adası için tehlike arz etmez mi?"

"Sanmıyorum," diye yanıtladı Mühendis, "krater, yani emniyet supabı varolduğuna göre, buhar ve lavların fazlası oradan dışarı atılacak."

"Tabii lavlar kendilerine adanın bereketli topraklarına doğru yeni bir yol açmazlarsa!"

"Ama sevgili dostum Spilett," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "neden her zamanki doğal yollarını izlemesinler ki?"

"Volkanlar kaprisli olurlar!" diye yanıtladı Gazeteci.

"Şuraya baksanıza," diye devam etti Mühendis, "Franklin Dağı'nın eğimi volkanik püskürtülerin şu an araştırdığımız vadiye doğru akması için oldukça elverişli. Bu eğimin değişmesi için bir yer sarsıntısının dağın ağırlık merkezini etkilemesi lazım."

"Ama bu koşullar altında her an için bir yer sarsıntısı beklenebilir," diye yanıtladı Gédéon Spilett.

"Her zaman," diye karşılık verdi Mühendis, "özellikle yeraltı güçlerinin yeniden canlanmaya başladığı ve yerkürenin iç katmanlarındaki kanalların tıkandığı dönemlerde. Sevgili dostum Spilett, volkanın aktif hale gelmesi bizim için ciddi bir gelişme sayılabilir, belki de bu volkanın yeniden canlanmak konusunda isteksiz davranması daha hayırlı olabilir! Ancak elimizden hiçbir şey gelmez, öyle değil mi? Yine de ne olursa olsun, Grande-Vue yaylamızın ciddi bir tehlikeyle karşı karşıya

kalacağını sanmıyorum. Dağ ile yayla arasındaki zemin oldukça çukur ve lavlar göl yoluna doğru akarlarsa, kumullara ve Requin Körfezi'ne komşu bölgelere ulaşırlar.

"Henüz dağın tepesinde yakın bir tarihte meydana gelecek bir püskürmenin habercisi olan hiçbir duman göremedik."

"Hayır," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "dün zirvesini incelediğim kraterin ağzından tek bir duman dahi yayılmıyordu. Ancak ağzın alt bölümlerinde, kayalar, küller, sertleşmiş lavlar birikmiş ve bu süpap geçici olarak tıkanmış olabilir. Ancak ilk ciddi püskürmeyle tüm tıkanıklıklar ortadan kalkar ve sevgili Spilett sizi temin ederim ki, kazanı andıran adamız ve baca görevi yapan volkan, gazların basıncıyla havaya uçmayacak. Yine de şunu tekrarlamak isterim, en iyisi hiçbir şey olmaması."

"Ama yine de yanılmış olamayız," dedi Gazeteci, "volkanın iç katmanlarından gelen boğuk gürüldemeleri duyduk!"

"Gerçekten de öyle," diye karşılık verdi çevreyi bir kez daha dikkatle dinleyen Mühendis, "yanılmış olamayız... Orada şiddetini ve yol açacağı etkileri kestiremediğimiz bir hareketlilik var."

Dışarı çıktıktan sonra, arkadaşları ile buluşan Cyrus Smith ve Gédéon Spilett onları durumdan haberdar ettiler.

"İyi!" diye haykırdı Pencroff, "bu volkan münasebetsizlik etmek istiyor! Denesin! Karşısında efendisini bulacak!..."

"Kimi?" diye sordu Nab.

"Koruyucumuzu, Nab, açmaya niyetlenirse onun ağzını tıkayacak!"

Görüldüğü gibi Denizci'nin adanın özel tanrısına duyduğu güven sarsılmazdı ve hiç kuşku yok ki, şu ana dek onlarca açıklanamaz olayla kendini gösteren bu görülmez gücün sınırsız olduğunu düşünüyordu. Ancak bunun yanı sıra titiz araştırmalara rağmen ona ulaşabilmek mümkün olmamıştı, tüm çabalara, gayretlere, hatta inatla sürdürülen araştırmalara

rağmen o garip barınak bulunamamıştı.

Şubat'ın 19'undan 25'ine dek süren arama çalışmaları, Lincoln Adası'nın en ücra köşeleri bile karış karış taranan güney bölümünün tamamına yayılmıştı. Ada sakinleri, tıpkı polislerin şüpheli bir evin duvarına yaptıktan gibi her kayanın dış yüzünü yoklamışlardı. Hatta Mühendis dağa destek olan en son taş dizisine kadar her yanı araştırmış, kayaların ilk katının sonlandığı kesik koninin üst bölümünü ve dibine kraterin açıldığı o devasa şapkanın tepesini aramayı da ihmal etmemişti.

Hatta daha da ileri gidilerek hâlâ sönük olsa bile derinliklerinden gelen gürüldemelerin net bir şekilde duyulduğu kraterin ağzı da ziyaret edilmişti. Bununla birlikte ne bir duman, ne bir buhar fark ediliyor, kraterin duvarında yakın bir püskürmenin habercisi olabilecek bir ısı değişikliği kaydedilmiyordu. Ancak ada sakinleri Franklin Dağı'nın hiçbir yanında aradıkları kişinin izine rastlamamışlardı.

Böylece araştırmalar kumullarla kaplı bölgeye yöneltildi. Requin Körfezi'nin lavlardan oluşmuş yüksek duvarları zirvesinden eteğine kadar tarandı. Ne bir insan, ne de bir barınak vardı!

Sonuç olarak bu birkaç sözcük boşa giden onca yorgunluğu, hiçbir sonuç vermeyen onca çabayı özetliyordu. Cyrus Smith'le arkadaşlarının hayal kırıklığında içten gelen bir tür öfkenin izleri vardı.

Durum böyle olunca, buralara tekrar gelmeyi hayal etmekten başka yapıcak bir şey kalmıyordu, çünkü araştırmalar sonsuza kadar sürdürülemezdi. Ada sakinleri, bu gizemli varlığın adada oturmadığını düşünmeye başlamışlardı, aşırı uyarılmış zihinlerinden en çılgın varsayımlar geçiyordu. Özellikle Pencroff ve Nab olayın garipliğini doğaüstü güçlerin dünyasına sürüklenerek açıklamaya çalışıyorlardı.

25 Şubat günü Granite-house'a geri dönen ada sakinleri

kapının eşiğine bir okla gönderdikleri ip sayesinde, zeminle barınakları arasındaki ulaşımı yeniden sağladılar.

Bir ay sonra, 25 Mart günü Lincoln Adası'na gelişlerinin üçüncü yılını kutluyorlardı!

XIV

Tutsakların Richmond'dan kaçmalarının üzerinden üç yıl geçmişti ve bu üç yıl boyunca hiç akıllarından çıkmayan ülkelerinden ne çok söz etmişlerdi!

İç savaşın sona ermiş olduğundan şüphe duymuyorlar, Kuzey'in haklı davasının kaybedilmemiş olduğuna inanıyorlardı. Peki bu korkunç savaşta neler yaşanmıştı? Ne kadar kan dökülmüştü? Hangi dostları ölüme yenik düşmüştü? işte, ülkelerini ne zaman yeniden göreceklerini bilemeden sık sık bunları konuşuyorlardı. Birkaç günlüğüne de olsa, oraya geri dönmek, insanlarla yeniden sosyal bağlar kurmak, adalarını ülkelerine bağlamak, sonra kurmuş oldukları ve o zaman anavatana bağlanmış olacak bu kolonide hayatlarının en uzun ve belki de en mükemmel dönemlerini geçirmek; tüm bunlar gerçekleştirilmesi mümkün olmayan bir düş müydü?'

Ama bu düşü gerçekleştirmenin iki yolu vardı; ya Lincoln Adası'nın açıklarında bir gemi belirecek ya da ada sakinleri en yakındaki kara parçalarına ulaşabilecek kadar güçlü bir gemiyi kendileri inşa edeceklerdi.

"Tabii, koruyucumuz, bize ülkemize geri dönme olanaklarını sağlamazsa!" diyordu Pencroff.

Gerçekten de Pencroff ve Nab'a üç yüz tonluk bir geminin kendilerini Requin Körfezi ya da Port Ballon'da beklediği söylense, hiç şaşırmayacaklardı. Bu düşünce içinde, her şeye hazır bekliyorlardı.

Ancak daha tedbirli olan Cyrus Smith, onlara gerçeğe dönmelerini tavsiye etti, Ayrton'ın yeni ikametgahının adresini bir an önce Tabor Adası'na bırakmak için acil olarak bir gemi inşa etmek gerekiyordu.

Bonadventure batıp gitmişti, yeni bir geminin inşası için en az altı ay gerekliydi. Zaten kış geliyordu, yolculuk bir dahaki ilkbahardan önce yapılamayacaktı.

"Bu durumda, ilkbaharda yola çıkmak için yeterince zamanımız var," dedi konuyu Pencroff'a açan Mühendis. "Dostum, gemimizi yeniden yapmak zorunda olduğumuza göre, daha büyük boyutlarda inşa etmemizin uygun olacağını düşünüyorum. İskoç yatının Tabor Adası'nı ziyaret etmesi oldukça şüpheli. Hatta birkaç ay önce oraya gelip Ayrton'ı aradıktan sonra geri dönmüş de olabilir. Gerekirse bizi Polinezya Takımadaları'na ya da Yeni Zelanda'ya götürebilecek bir gemi inşa etmemiz daha yerinde olmaz mı? Ne dersiniz?"

"Bay Cyrus," diye karşılık verdi Denizci, "küçük bir geminin yanı sıra daha büyük bir gemi yapabilecek durumda olduğunuzu düşünüyorum. Elimizde yeterince odun ve araç gereç var. Bu sadece zaman sorunu."

"Peki, iki yüz elli, üç yüz tonluk bir gemi inşa etmemiz için ne kadar zaman gerek?" diye sordu Cyrus Smith.

"En az yedi, sekiz ay," diye yanıtladı Pencroff. "Ancak kışın yaklaştığını ve şiddetli soğuklarda odunu işlemenin kolay olmadığını unutmayalım. Bu durumda, birkaç haftalık gecikmeyi de hesaba katalım, gemimiz bir dahaki kasım ayında yola çıkmaya hazır olursa, kendimizi mutlu sayalım."

"Tamam," dedi Cyrus Smith, "Tabor Adası'na ya da daha uzak bir kara parçasına doğru yola koyulmak için oldukça elverişli bir zaman."

"Doğru, Bay Cyrus," diye yanıtladı Denizci. "Planlarınızı yapın, işçiler çalışmaya hazır, Ayrton'ın da önemli katkılarda

bulunacağını düşünüyorum.”

Kendilerine danışılan ada sakinleri, Mühendis’in projesini onayladılar, aslında alınacak en doğru karar da buydu, iki yüz elli, üç yüz tonluk bir geminin inşasının büyük bir iş olduğu doğruydu, ama daha önceki başarılı deneyimler kendilerine güvenmelerini sağlıyordu.

Bunun üzerine Cyrus Smith geminin planını hazırlayarak maketini yapmaya koyuldu. Bu arada arkadaşları ıskarmozların ve borda kaplamalarının yapımında kullanılacak ağaçların kesim ve taşınma işlemleriyle uğraşıyorlardı. En iyi meşe ve karaağaçlar Far-West ormanında bulunuyordu. Elverişli bir geçişe imkan sağlamak için son keşif gezisi sırasında açılmış olan yoldan yararlanıldı ve kesilen ağaçlar Far-West yolu adı verilen bu güzergah üzerinden Peribacaları’nda kurulan tersaneye taşındı. Yola gelince, ağaçların seçimine bağlı olarak oldukça dolambaçlı olsa da Serpentine Yarımadası’nın önemli bir bölümüne girişi kolaylaşmıyordu.

Yaş olarak kullanılamayacaklarından ve zamanla sertleşmelerinin beklenmesi gerektiğinden, bu ağaçların çarçabuk kesilmeleri önem arz ediyordu. Doğramacılar, çalışmaların birkaç şiddetli gündönümü esintisi dışında hiç kesilmediği bu nisan ayı boyunca, görevlerini büyük bir gayretle yerine getirdiler. Kâh bir ağacın zirvesine tırmanarak ipi sabitleyen, kâh güçlü omuzlarıyla dalları kesilmiş gövdeleri taşıyan Üstat Jüp, bu çalışmalara büyük katkılarda bulunuyordu.

Kesilen ağaçların tamamı Peribacaları’nın yanına inşa edilen tahta bir sundurmanın altına yerleştirilerek kurumak üzere beklemeye bırakıldılar.

Nisan ayı, kuzey yarımkürenin ekim ayında sıklıkla yaşandığı gibi güzel geçmişti. Kesim çalışmalarının yanı sıra toprakla da ilgileniyorlardı, kısa bir süre içinde Grande-Vue Yaylası’nda talanı hatırlatan hiçbir ize rastlanmaz oldu. Değirmenin yanı

sıra, kümesin barakaları da yeniden inşa edilmişti. Ancak bu kez barakalan daha büyük boyutlarda yapmak gerekiyordu, çünkü kümes hayvanlarının nüfusu giderek artıyordu. Ahırlarda şu anda beş onagga vardı, bunlardan dördü arabaya koşulacak ve üzerlerine binilecek kadar güçlü ve iyi eğitimliydi, yeni dogmuş bir de yavru mevcuttu. Koloninin tarım araçları artık bir sabandan daha fazlaydı, onaggalar tıpkı Yorkshire ya da Kentucky sığırları gibi toprağı sürmek amacıyla kullanılıyorlardı. Aralarında işbölümü yapmış olan ada sakinlerinin elleri hiç boş kalmıyordu. Bu çalışmalar sağlıkları için ne kadar yararlıydı! Akşamları Granite-house'a döndüklerinde gelecekle ilgili projelerinden söz ederken nasıl coşuyorlardı!

Artık ağılda yaşamayan Ayrton da ortak yaşamı paylaşıyordu. Yine de her zaman hüzünlü görünüyor, fazla konuşmuyor ve arkadaşlarının şakalarından çok çalışmalara eşlik ediyordu. Ancak sıra işe gelince, onun gücü, zekası ve becerikliliği herkes tarafından takdirle karşılanıyordu ve ne kadar sevildiğini bilmiyor olamazdı.

Bunun yanı sıra ağıldaki çalışmalar da ihmal edilmiyordu. Aralarından biri, arabaya ya da onaggalara binerek müflon ve keçi sürülerinin bakımını yapmak için iki günde bir oraya gidiyor ve dönüşte Nab'ın kileri için süt getiriyordu. Bu yolculuklar sırasında avlanma fırsatı da buluyorlardı. Bu nedenle yanlarına Top'u da alan Harbert ve Gédéon Spilett, arkadaşlarına oranla ağıl yolunu daha sık katediyorlardı. Ellerindeki mükemmel silahlar sayesinde Granite-house'da sudomuzu, aguti, kangum, yabandomuzu gibi büyük av hayvanları ile ördek, tetra, çalı horozu, jakamar, çulluk gibi küçük av hayvanları eksik olmuyordu. Tavşanlığın, istiridyeliğin ürünleri, yakalanan birkaç kaplumbağa, Mercy'nin sularına bir kez daha akın eden somonlar, Grande-Vue Yaylası'nın sebzeleri,

ormanın doğal meyveleri koloninin zenginliklerine zenginlik katıyor ve aşçıbaşı Nab onları depolamakta güçlük çekiyordu.

Ağılla Granite-house arasında iletişimi sağlayan telgraf hattı yeniden kurulmuştu, içlerinden biri ağıla gittiğinde ya da geceyi orada geçirmesi gerektiğinde görevini yerine getiriyordu. Zaten ada artık daha güvenliydi ve en azından insanların saldırısına uğrama ihtimalleri yoktu.

Yine de böyle bir gelişme tekrar yaşanabilirdi. Korsanların, hatta kaçak mahkumların adaya çıkması hep kaygılandırıyordu. Bob Harvey'nin Norfolk'ta hâlâ tutuklu bulunan arkadaşlarının, suç ortaklarının onun projelerinden haberdar olup aynı türden bir girişimi denemeleri imkan dahilindeydi. Bu nedenle ada kıyılarını sürekli olarak gözetim altında tutuyorlar, her gün dürbünleriyle Union ve Washington körfezlerini çevreleyen ufku gözetliyorlardı. Ağıla gittiklerinde denizin batı bölümünü aynı özenle inceliyor, dağ koluna çıkarak bakışlarıyla batı ufkunun geniş bir bölümünü tarıyorlardı.

Şüpheli bir şeye rastlanmasa da her zaman tetikte olmaları gerekiyordu.

Mühendis, bir akşam ağılı sağlamlaştırmakla ilgili düşüncelerini arkadaşlarına açtı. Tedbirli davranarak tahta çiti yükseltmeyi ve gerekli hallerde düşmana karşı koyabilecekleri bir beton tabyayla ile ağılı yandan güçlendirmeyi düşünüyordu. Granite-house konumu itibarıyla ulaşılamayacak bir durumda olduğu için, adaya çıkacak korsanların hedefi barakalan, kaynakları ve barındırdığı hayvanlarla ağıl olacaktı, ada sakinleri orada mahsur kalırlarsa, düşmana karşı daha elverişli koşullarda direnebileceklerdi.

Daha olgunlaşması gereken bu proje, zorunlu olarak bir dahaki ilkbahara ertelenmişti.

15 Mayıs'a doğru yeni geminin omurgası tersanenin zemini üzerinde uzanıyordu, kısa süre sonra her iki ucuna eklenen baş

ve kıç bodoslamaları neredeyse dikey olarak yükseliyordu. Kaliteli bir meşeden yapılmış olan bu omurganın uzunluğu yüz on ayaktı, bu durumda genişliği de yirmi beş ayak olacaktı. Ancak doğramacıların soğuk havaların bastırmasından önce yapabileceklerinin hepsi buydu. Bir sonraki hafta kıç bölümün ilk kaburgaları yerlerine yerleştirildi, ardından çalışmalara ara verilmek zorunda kalındı.

Ayın son günlerinde havalar iyice bozmuştu. Rüzgar doğudan bazen kasırga şiddetiyle esiyordu. Mühendis Granite-house yakınlarında başka bir yere kurulması mümkün olmayan tersanenin barakalan için kaygılanıyordu, çünkü adacık kıyıyı açıktan gelen dalgaların öfkesine karşı yeterince koruyamıyordu ve şiddetli firmalarda dalgalar granit surun eteğini doğrudan dövüyordu.

Neyse ki, korktukları başlarına gelmedi. Rüzgârın çoğunlukla güneydoğudan esmesi nedeniyle Granite-house kıyılan, Epave Burnu'nun tabyaları tarafından korunuyordu.

Yeni geminin en gayretli ustaları olan Pencroff ve Ayrton çalışmalarını son ana dek sürdürdüler. Saçlarını dalgalandıran rüzgardan, iliklerine kadar işleyen yağmurdan korkacak insanlar değillerdi ve çekiç darbeleri soğuk havada sıcak havaya oranla daha etkili oluyordu. Ancak bu nemli havanın ardından gelen şiddetli soğuklarla birlikte lifleri demir gibi sertleşen odunu işlemek giderek zorlaşıyordu, 10 Haziran'a doğru, gemi inşa çalışmalarına ara vermek gerekmişti.

Cyrus Smith ve arkadaşları, Lincoln Adası'nda kışların ne kadar sert geçtiğini gözlemlemişlerdi. Havalar, ekvatora aynı uzaklıkta bulunan New England eyaletindeki kadar soğuktu. Kuzey yarımkürede ya da en azından New Britain ve Birleşik Devletlerin kuzeyinde bu durum kutba yakın olan toprakların düz oluşu ve kuzeyin üstlerinden gelen rüzgarlara karşı koyacak engellerden zeminin yoksun oluşuna bağlansa da aynı şey

Lincoln Adası için geçerli değildi.

"Hatta," dedi bir gün Mühendis arkadaşlarına, "Akdeniz'in iç bölgeleriyle aynı enlem derecesinde bulunan ada ve kıyıların soğuktan daha az etkilendiği gözlemlenmiştir. Sık sık Lombardiya kışının İskoçya'nınkine oranla daha sert geçtiğini duymuşumdur, bu durumun açıklaması, denizin yaz boyunca tuttuğu sıcakları kışın çevresine yaydığına bağlanmaktadır. Adalar bu yayınımdan yararlanmak için daha elverişli bir konumdalar."

"Ama, Bay Cyrus," dedi Harbert, "Lincoln Adası neden bu ortak yasanın kurallarına uymuyor?"

"Bunun açıklaması zor," diye karşılık verdi Mühendis. "Yine de bu özelliğinin, kuzey yarımküreye oranla daha soğuk olan güney yarımkürede yer almasıyla ilgili olabileceğini düşünüyorum."

"Gerçekten de," dedi Harbert, "yüzen buzullar, Pasifik'in kuzeyinden çok güneyindeki alçak enlem derecelerinde bir araya geliyorlar." "Bu doğru," diye karşılık verdi Pencroff, "balina gemilerinde çalışırken, Hom Burnu'nun açığına kadar gelen buzdağları görmüştüm."

"Bu durumda, Lincoln Adası'nı etkisi altına alan aşırı soğukların yakınlarda bulunan buzullardan ve bankizlerden kaynaklandığı ileri sürülebilir," dedi Gédéon Spilett.

"Bu düşüncenizde haklısınız, sevgili dostum Spilett," diye yanıtladı Cyrus Smith, "sert geçen bu kışlar yakınlarda bulunan bankizlere bağlanabilir. Size güney yarımküreyi kuzey yarımküreden daha soğuk kılan nedeni açıklamak isterim. Yazın bu yarımküreye daha yakın olan güneş, kışın tam tersine buradan uzaklaşıyor. Bu da Lincoln Adası'nda yazın aşırı sıcakların, kışın da aşırı soğukların yaşanmasına neden oluyor." "Ama neden, Bay Cyrus," diye sordu Pencroff kaşlarını çatarak, "neden yarımküremize daha adil davranılmamış?"

"Dostum Pencroff," diye karşılık verdi Mühendis gülerek, "adil

ya da değil, bu durumu kabul etmek lazım, bu özelliğin neden kaynaklandığı şu şekilde açıklanabilir: Mekanik yasalarına göre, dünyanın güneş etrafında izlediği yörüngenin bir daire değil, elips olduğu kabul ediliyor. Dünya bu elipsin üzerinde olduğuna göre, bazen güneşe en uzak olduğu yeröte noktasından, bazen de güneşe en yakın olduğu yerberi noktasından geçiyor. Yani güney yarımküre, kış mevsimi boyunca güneşe en uzak noktada bulunduğu için şiddetli soğukların etkisine maruz kalıyor. Buna karşı yapılabilecek hiçbir şey yok, Pencroff, insanlar ne kadar bilge olurlarsa olsunlar, Tanrı'nın kendi elleriyle kurduğu kozmografik düzeni değiştirmezler."

"Ama yine de," diye ekledi, bu gerçekleri kabul etmek istemezmiş gibi görünen Pencroff, "dünya yeterince bilgedir! Bilinenler bir araya getirilse, Bay Cyrus, ortaya ne kalın bir kitap çıkardı!"

"Bilinmeyenler bir araya getirilse, daha da kalın bir kitap hazırlanabilirdi," diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Sonuç olarak şu ya da bu nedenle beraberinde her zamanki şiddetli soğukları da getiren haziran ayı boyunca, ada sakinleri sık sık Granite-house'dan dışarı adım atamamışlardı.

Ah! Bu kuşatma hepsine ve özellikle de Gédéon Spilett'a ne zor geliyordu.

"Baksana," dedi bir gün Nab'a, "bana herhangi bir günlük gazete getirebilecek kadar iyi bir çocuk olsaydın, bir noter sözleşmesiyle mirasımın tamamını sana bırakırdım! Mutlu olmamı en fazla engelleyen şey, her sabah dünyada bir gün önce neler olup bittiğini bilememek!" Nab gülmeye başlamıştı.

"Doğrusunu isterseniz," diye karşılık vermişti, "beni asıl ilgilendiren günlük işler!"

İşin gerçeği, dışarıda olduğu gibi içeride de işlerin yoğun olduğuydu.

Lincoln Adası kolonisi, o sırada en refah dönemini yaşıyordu,

üç yıl süren çabaların sonunda bu duruma gelinmişti. Brikin batması onlar için yeni bir zenginlik kaynağıydı. Tersanedeki geminin yapımında kullanılacak olan donanımın yanı sıra, aletler, her türden araç gereç, silahlar, cephaneler ve giysiler şimdi Granite-house'un depolarını dolduruyordu. Keçeden kaba saba kumaşlar yapmaya gerek kalmamıştı, ilk kış mevsimi sırasında soğuktan etkilenmiş olsalar da artık sert geçecek bir kıştan kaygı duymuyorlardı. Bol miktarda bulunan çamaşırlara da büyük özen gösteriliyordu. Cyrus Smith, deniz tuzundan başka bir şey olmayan sodyum klorürü kolayca sodyum ve klora ayrıştırmıştı. Sodyum karbonat haline getirilmesi kolay olan sodyum, kalsiyum ve diğer klorür bileşiklerine dönüştürülen klor, çeşitli temizlik işlerinde ve özellikle çamaşırların beyazlatılmasında kullanılıyordu. Zaten tıpkı ailelerin eski dönemlerde yaptıkları gibi yılda dört kez çamaşır yıkanıyordu ve şunu da eklemek gerekirse, Pencroff postacının gazetesini getirmesini bekleyen Gédéon Spilett usta çamaşırcılardı.

Kışın haziran, temmuz ve ağustos aylan bu şekilde geçti. Şiddetli soğukların etkisi altında geçen bu süre zarfında, ortalama sıcaklık 8° Fahrenheit'ın (sıfırın altında 13 santigrat) üstüne çıkmamıştı, yani hava bir önceki kışa göre daha sertti. Buna karşın, Granite-house'un sobalarında sürekli olarak alev alev yanan odunların çıtırtısı duyuluyor, bu ateşten yayılan dumanlar granit duvarın üzerine uzun, siyah gölgeler olarak halinde yansıyordu! Oradan birkaç adım ötede doğal olarak yetişen bu yakıtı hiç kısıtlama yapmadan harcıyorlardı. Bunun dışında, geminin inşası için kesilmiş olan odunları fazlası, taşıması zahmetli olan taşkömürü kullanımını gerektirmiyordu.

İnsanlar ve hayvanlar sağlıklı görünüyorlardı. Üstat Jüp'ün biraz üşüdüğünü kabul etmek gerekirdi. Bu belki de onun tek kusuruydu, ona sıkı bir şekilde astarlanmış bir robdöşambır dikmek gerekmişti. Ama ne kadar becerikli, ne çalışkan bir

uşaktı, patavatsızlığı ya da gevezeliği yoktu, bu özelliklerinden dolayı onu Eski ve Yeni dünyadaki iki ayaklı meslektaşlarına örnek göstermek yerinde olurdu!

"Bundan böyle," diyordu Pencroff, "dört elini kullanırsan, işlerini daha kolay halledeceksin!"

Gerçekten de akıllı dörtayaklı bu işi iyi beceriyordu!

Dağın çevresinin araştırıldığı keşif gezisinin üzerinden geçen yedi ay ve havaların ısınmaya başladığı eylül ayı boyunca, adanın koruyucusundan hiçbir haber alınamadı. Zaten ada sakinleri tehlikeli bir durumla karşı karşıya kalmadıkları için müdahale etmesine gerek olmamıştı.

Cyrus Smith, bu meçhul kişiyle Granite-house'un konukları arasında, granit kütlenin içinde herhangi bir irtibat kurulmamı? olduğunu gözlemlemiş, hatta içgüdüleri sayesinde bazı şeyleri önceden sezebilen Top'un havlamalarının son zamanlarda tamamıyla kesilmiş, orangutanın kaygılarının ortadan kalkmış olduğunu saptamıştı. Artık bu iki arkadaş -çünkü öyleydiler- iç kuyunun ağzının etrafında dolaşmıyorlar, ilk başlarda Mühendis'in kuşkulanmasına neden olan ilginç inilti seslerini çıkarmıyorlardı. Ancak tüm bunlar, bu bilmeceyle ilgili son sözün söylendiğinin göstergesi miydi? Bu gizemli kişinin yeniden sahneye çıkmasını gerektirecek bir olay meydana gelemez miydi? Geleceğin neler getireceğini kim bilebilirdi ki?

Nihayet kış sona erdi, ancak ilkbaharın ilk günleriyle birlikte ciddi sonuçlara yol açabilecek bir olay meydana geldi.

7 Eylül günü Franklin Dağı'nın zirvesini gözlemleyen Cyrus Smith, kraterin üzerinde ilk kıvrımları gökyüzüne doğru yükselen bir duman gördü.

XV

Mühendis tarafından durumdan haberdar edilen ada sakinleri işlerini yanda bırakarak sessizce Franklin Dağı'nın zirvesini izlemeye koyuldular.

Demek ki, volkan yeniden hareketlenmiş, buharlar kraterin dibindeki madeni katmanları yarıp geçmişti. Acaba yeraltı ateşleri şiddetli bir püskürmeye yol açabilecek miydi? Bunu şimdiden kestirmek mümkün değildi.

Volkanın püsküreceği varsayımı kabul edilse bile, Lincoln Adası'nın tamamı bundan etkilenmeyecekti. Volkanik maddelerin yayılması her zaman felaketlere yol açmayabilirdi. Dağın güney 'yamaçlarını kaplayan lav akıntılarından da anlaşılacağı gibi ada daha önce de böyle bir olaya maruz kalmıştı. Aynca kraterin biçimi, üst kenarında oyulmuş ağzı, püskürtülen maddelerin adanın bereketli topraklarının ters istikametine doğru akacağını gösteriyordu.

Yine de geçmişte yaşananlar geleceği bağlamazdı. Volkanların zirvesinde sık sık eski kraterler kapanır ve yenileri açılırdı. Her iki kıtadaki Etna, Popocatepeti ve Orizaba yanardağlarında bu olay yaşanmıştı, püskürmenin ardından her şey olabilirdi. Sonuçta bazen volkanik patlamalara eşlik eden bir yer sarsıntısı dağın ağırlık merkezinin değişmesi ve akkor halindeki lavların yeni bir yol izlemesi için yeterli olabilirdi.

Cyrus Smith, yaşanabilecek gelişmeleri, tüm olasılıkları göz önünde bulundurarak hiç abartmadan arkadaşlarına anlattı.

Sonuç itibarıyla yapılacak bir şey yoktu. Bir yer sarsıntısı gerçekleşmedikçe, Granite-house tehdit altında değildi. Ancak Franklin Dağı'nın güney cephesinde yeni bir krater açılırsa, ağıl için kaygılanılabilirdi.

O günden itibaren dağın zirvesinden aralıksız bir şekilde yayılmaya devam eden dumanların kalın kıvrımlarına henüz alevler karışmıyordu, yine de her geçen gün kalınlıkları ve yükseklikleri artıyordu. Bu durum merkez kraterin iç bölümündeki hareketlenmenin yoğunlaştığını gösteriyordu.

Buna rağmen, havaların ısınmasıyla çalışmalara yeniden başlandı. Geminin inşa çalışmalarına ağırlık veriliyordu, Mühendis kumsaldaki şelale sayesinde ağaç gövdelerini hızlı bir şekilde keserek onları kalas ve kereste haline getiren hidrolik bir testere yapmıştı. Bu aletin işleyişi Norveç'in kırsal kesimindeki bıçkıhanelerde kullanılanlar kadar basitti. Yapılması gereken tek şey odun parçasına yatay bir ilk hareket verildikten sonra testereyi düşey bir eksende harekete geçirmekti. Mühendis bir tekerlek, iki silindir ve uygun bir şekilde yerleştirilen makaralar aracılığıyla bu düzeneği kurmayı başarmıştı. Eylül ayının sonlarına doğru iki direkli olarak inşa edilen geminin iskeleti tersanede yükseliyordu. Iskarmozların yapımı tamamlanmış, kaburgalar geçici bir iç eğmeçle tutturulmuştu, geminin çatısı şimdiden ortaya çıkmıştı. Ön tarafı ince, arka bölümü ise oldukça geniş olan bu iki direklinin gerekirse, uzun bir yolculuğa dayanabileceği anlaşılıyordu. Ancak borda kaplamalarının yerleştirilmesi, iç döşemenin ve güvertenin hazırlanması daha bir hayli zaman alacaktı. Neyse ki, eski brikin demir akşamı deniz altı patlamasından sonra kurtarılabilmişti. Pencroff ve Ayrton, hasar görmüş borda kaplamaları ve igrilerden bol miktarda takoz ve bakır çivi sökmüşlerdi. Bu durum demircilere vakit kazandırıyordu, ancak doğramacıların işi daha çoktu.

İnşa çalışmalarına bir hafta süren hasat ve Grande-Vue

Yaylası'nın bereketli ürünlerini Granite-house'a taşıma işlemleri nedeniyle ara verildi. Bu iş tamamlanınca artık tüm,çabalarını iki direkli geminin yapımına yoğunlaştırdılar.

Gece olduğunda işçiler tamamıyla bitkin düşüyorlardı. Zaman kaybetmemek için yemek saatlerini değiştirmişlerdi, Öğlen ve havanın kararmasından sonra yemek yiyorlardı. Sonra Granite-house'a çıkarak hemen uykuya çekiliyorlardı.

Bazen ilginç bir sohbet açıldığında uyku saatleri biraz gecikiyordu. O zaman gelecekten söz ediyorlar, gemiyle en yakın kıyılara yapacakları bir yolculuğun yaşamlarını nasıl değiştireceği üzerine fikir yürütüyorlardı. Ancak bu projelerin tamamına Lincoln Adası'na geri dönme düşüncesi hakimdi. Onca emekle kurdukları ve Amerika'ya bağlandığında daha da gelişecek olan bu koloniyi hiçbir zaman terk etmeyeceklerdi.

Özellikle Pencroff ve Nab ömürlerini burada tamamlamayı ümit ediyorlardı.

"Harbert," diyordu Denizci, "Lincoln Adası'ndan hiç ayrılmayacak mısınız?"

"Hiçbir zaman, Pencroff, özellikle sen de burada kalmaya karar verirsen!"

"Ben kararımı verdim, evlat," diye yanıtlıyordu Pencroff, "sizi bekleyeceğim! Bana eşinizi ve çocuklarınızı getireceksiniz, ve o yavruları hayattan zevk alabilen insanlar olarak yetiştireceğim!"

"Anlaşıldı," diye karşılık veriyordu yanakları kızararak gülümseyen Harbert.

"Ya siz, Bay Cyrus," diye devam ediyordu Pencroff coşkuyla, "adanın valisi olmaya devam edeceksiniz! Ah, şuraya bakın! Ada kaç nüfusu barındırabilir? En az on bin!"

Sohbet bu şekilde devam ederken, Pencroff'un hayallerini anlatmasına ses çıkarılmıyor, en sonunda Gazeteci kurmayı planladığı *New-Lincoln-Herald'dan* söz ediyordu!

İşte insanoğlu böyleydi. Kendinden sonra kalıcı bir eser

bırakmak ihtiyacı, onun bu ölümlü dünyadaki üstünlüğünün belirtisiydi. Bu şekilde egemenliğini kurmuş, tüm dünyada hakimiyetini kanıtlamıştı.

Yine de Jüp ve Top'un gelecek ile ilgili hayaller kurmadıklarını kim bilebilirdi?

Suskunluğunu korumaya devam eden Ayrton, Lord Glenarvan'ı yeniden görmek ve herkese yeniden dürüst bir insan olduğunu göstermek istiyordu.

15 Ekim akşamı, bu varsayımlardan yola çıkan sohbet her zamankinden daha fazla uzamıştı. Saat dokuzdu. Gizlenmesi zor olan uzun esnemeler, şimdiden uyku vaktinin gelmiş olduğunu gösteriyordu ve Pencroff yatağına yönelmek üzereyken salondaki telgrafın zili çaldı.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Ayrton, Pencroff ve Nab oradaydı, yani içlerinden hiçbiri ağılda değildi.

Cyrus Smith ayağa kalkmıştı. Arkadaşları yanlış duyup duymadıklarını sormak istermişçesine birbirlerine bakıyorlardı.

"Bu da ne demek?" diye haykırdı Nab. "Şeytan göndermiş olamaz ya?"

Kimse karşılık vermedi.

"Fırtına var," dedi Harbert, "elektrik akımının etkisiyle..."

Harbert cümlesini tamamlamadı. Tüm bakışların yönelmiş olduğu Mühendis, başım olumsuz bir ifadeyle sallıyordu.

"Bekleyelim," dedi o zaman Gédéon Spilett

"Bu bir işaretse, gönderen kişi tekrarlayacaktır." "Peki kimin göndermiş olduğunu düşünüyorsunuz?" diye haykırdı Nab.

"Ama," diye karşılık verdi Pencroff, "bizi..." Denizci'nin cümlesi telgraf zilinin tekrar titreşmesiyle kesildi.

Alete yönelen Cyrus Smith, tele akım vererek ağıla şu telgrafı gönderdi:

"Ne istiyorsunuz?"

Birkaç saniye sonra harf kadranının üzerinde gidip gelmeye

başlayan ibre, Granite-house'un konuklarına şu yanıtı bildiriyordu: "Hemen ağıla gelin."

"Nihayet!" diye haykırdı Cyrus Smith.

Evet! Nihayet! Esrar perdesi aralanacaktı! Kendilerini fazlasıyla ilgilendiren bu yeni gelişme karşısında yorgunluklarını unutmuş olan ada sakinleri, artık dinlenmeye ihtiyaç duymuyorlardı. Hiçbir şey konuşmadan, birkaç saniye içinde Granite-house'dan ayrılarak kumsala indiler. Yalnızca Top ve Jüp orada bırakılmışlardı. Onlara gerek yoktu.

Gece oldukça karanlıktı. Yeni ay güneşle birlikte gözden kaybolmuştu. Harbert'ın da gözlemlediği gibi iri fırtına bulutları, yıldızların parıltısını engelleyecek şekilde ağır ve alçak bir kubbe oluşturuyorlardı. Uzak bir fırtınanın habercisi olan birkaç ışık parıltısı ufku aydınlatıyordu.

Birkaç saat içinde adanın üzerinde fırtma-kopması mümkün gibi görünüyordu. Ürkütücü bir geceydi.

Ancak bu zifiri karanlık, ağıl yolunu ezbere bilen bu insanları engelleyemezdi. Mercy'nin sol kıyısı boyunca ilerledikten sonra yaylaya ulaşarak Creek-Glycerine üzerindeki köprüyü aştılar, ardından ormanın içine dalarak yollarına devam ettiler.

Coşkun bir heyecanın etkisinde, hızlı adımlarla yürüyorlardı. Hiç kuşku yok ki, bu bilmecenin anahtar sözcüğünü, kendilerine yardım etmekte her zaman cömert davranan ve yerinde müdahaleleriyle yaşamlarına girmiş olan bu gizemli kişiyi bulmaya gidiyorlardı. Gerçekten de bu meçhul kişinin, yerinde müdahalelerini gerçekleştirebilmesi için onların yaşamına ortak olması, akıllarından geçen en ince ayrıntıyı bilmesi, Granite-house'da neler konuştuklarını duyması gerekmiyor muydu?

Her biri düşüncelere dalmış olarak hızla ilerliyorlardı. Ağaçların kubbesi altında yolun kenarını görebilmek bile mümkün değildi. Zaten ormanda çıt çıkmıyordu. Atmosferin ağırlığından etkilenmiş olan dörtayaklılar ve kuşlar hiç ses

çıkartmayarak kımıldamadan bekliyorlardı. Yaprakları kımıldatan tek bir esinti dahi yoktu. Bu zifiri karanlıkta ada sakinlerinin sert zemini çiğneyen ayaklarının sesinden başka bir şey duyulmuyordu.

Yürüyüşün ilk on beş dakikası boyunca, sessizliği bozan tek şey Pencroff'un şu saptamasıydı:

"Yanımıza fener almamız gerekirdi."

Bu sözlere Mühendis'in yanıtı şöyle olmuştu:

"Ağıldaki feneri kullanırız."

Cyrus Smith ve arkadaşları Granite-house'u dokuzu on iki geçe terk etmişlerdi. Dokuz kırk yedide, Mercy'nin ağzını ağıldan ayıran beş millik mesafenin üç milini katetmişlerdi.

O sırada adanın göğünü ışıl ışıl aydınlatan beyazımtırak şimşekler dalların kıvrımlarını siyaha büyüyorlardı. Bu yoğun parıltılar gözlerini kamaştırıyordu. Fırtınanın patlaması yakındı. Şimşekler giderek daha sık ve parıltılı bir şekilde çakıyorlardı. Uzaktan gelen gürüldemeler gökyüzünün derinliklerine yayılıyordu. Atmosfer boğucu bir hal almıştı.

Karşı konulmaz bir gücün etkisindeymişler gibi ilerliyorlardı.

Saat dokuzu6 çeyrek geçe bir şimşeğin parıltısıyla tahta çiti seçebildiler, daha kapıyı henüz geçmişlerdi ki, ortalık korkunç bir gök gürültüsüyle sarsıldı.

Ağılın birkaç saniyede aşılmasıyla Cyrus Smith evin önüne ulaşmıştı.

Telgraf buradan gönderildiğine göre, meçhul kişinin evde olması mümkündü. Yine de pencereyi aydınlatan bir ışık yoktu.

Mühendis kapıya vurdu.

Yanıt gelmedi.

Cyrus Smith kapıyı açınca karanlık odaya girdiler.

Nab'ın çaktığı çakmakla yakılan fener, odanın her köşesine gezdirildi.

Kimse yoktu. Her şey bırakıldığı gibiydi.

“Yoksa hayal mi gördük?" diye mırıldandı Cyrus Smith.

Hayır! Bu mümkün değildi! Telgrafta:

“Hemen ağıla gelin” yazıyordu.

Özel olarak. Telgrafa ayrılmış olan masaya yaklaştılar. Her şey yerli yerindeydi, alıcı ve verici gibi pil ve kutusuna da el değmemiş görünüyordu.

“Buraya son kez kim geldi?” diye sordu Mühendis.

“Ben, Bay Smith,” diye yanıtladı Ayrton.

“Kaç gün önceydi?”

“Dört gün.”

“Ah! bir pusula!” diye haykırdı Harbert, masanın üzerine bırakılmış bir kağıdı göstererek.

Bu kağıdın üzerinde İngilizce yazılmış şu sözcükler vardı:

“Yeni teli takip edin.”

“Yola koyulalım!” diye haykırdı, telgrafın ağıldan değil, ilave bir telle Granite-house’la ile doğrudan iletişim kurabilen o gizemli barınaktan gelmiş olduğunu anlayan Cyrus Smith.

Nab’ın yanan feneri almasıyla hepsi birlikte evden ayrıldılar.

O sırada fırtına bütün şiddetiyle etkisini göstermeye başlamıştı. Şimşeklerle gökgürültüleri arasındaki zaman farkı giderek kısalıyordu. Fırtına kısa bir süre içinde Franklin Dağı’nı ve adanın tamamını etkisi altına alacaktı. Hiç durmadan çakan şimşeklerin aydınlığında, volkanın dumanlarla kaplı zirvesi seçilebiliyordu.

Ağılın evle tahta çit arasındaki bölümünde, telgraf teline rastlanmadı. Ancak kapıyı aştıktan sonra ilk direğe doğru koşan Mühendis, bir şimşeğin parıltısında yalıtkandan yere doğru uzanan yeni bir tel fark etti.

“İşte!" dedi.

Zeminin üzerinde ilerleyen bu tel, tıpkı sualtı kabloları gibi elektrik akımının serbestçe iletilmesini sağlayan bir yalıtkan maddeyle sarılmıştı. Ormana ve dağın güney kollarına doğru

yönelen bu tel batı istikametini işaret ediyordu.

"İzleyelim!" dedi Cyrus Smith.

Kâh fenerin ışığında, kâh şimşeklerin aydınlığında teli takip etmeye başladılar.

O sırada gök gürültüleri öylesine şiddetli bir şekilde yankılanıyorlardı ki, tek bir sözcüğün dahi işitilmesi mümkün değildi. Zaten yapılması gereken konuşmak değil, ilerlemekti.

Cyrus Smith ve arkadaşları önce ağıl vadisiyle Falls-River Vadisi arasında yükselen dağ koluna tırmanarak onu en kestirme noktasından aştılar. Ağaçların alçak dalları da, zemin boyunca uzanan tel de onlara güvenli bir şekilde rehberlik ediyordu.

Mühendis, meçhul barınağın telin sona ereceği vadinin derinliklerinde olduğunu tahmin ediyordu.

Ancak tahmininde yanılmıştı. Güneybatı kolunu tırmanmak ve garip bir şekilde üst üste yığılmış bazaltlardan oluşan bir duvarla sonlanan çorak yaylaya inmek gerekiyordu. Bazen içlerinden biri yere eğiliyor, teli eliyle yoklayarak yönü belirliyordu.

Ancak bu telin denize doğru uzandığına hiç şüphe yoktu. O zamana dek boşuna bir çabayla aranan barınağın orada, bilinmeyen kayalıkların derinlerinde olduğu muhakkaktı.

Gökyüzü alev alev yanıyor, şimşekler ardı ardına çakıyordu. Birçoğu volkanın zirvesine yönelerek kalın dumanlarla kaplı kraterin derinliklerinde kayboluyordu. Bazen dağın alev püskürtüğünü sanıyorlardı.

On bire çeyrek kala, batıda okyanusu yukarıdan çevreleyen kıyıya ulaşmışlardı. Rüzgar etkisini artırmıştı. Kayalıkları döven dalgaların sesi beş yüz ayak aşağıdan geliyordu.

Cyrus Smith, ağıldan beri bir buçuk mil yol almış olduklarını hesapladı.

Bu noktada kayalıkların içine doğru yönelen tel, dar ve girintili

çıkıntılı çukur bir yolun oldukça dik yamacını izliyordu.

Dengesiz bir halde bulunan kayaların kaymasını ve denize yuvarlanmayı göze alarak o yöne doğru ilerlediler. İniş oldukça tehlikeliydi, ancak tehlike umurlarında değildi, kendilerinden geçmiş bir halde, mıknatısın demiri çektiği gibi çeken bu gizemli noktaya doğru koşuyorlardı.

Böylece neredeyse bilinçlerini kaybetmiş vaziyette, gündüz gözüyle bile güçlükle inilebilecek bu çukur boyunca yollarına devam ettiler. Yuvarlanan taşlar, ışık alan bölgelerden geçerken alev almış göktaşları gibi parıldıyorlardı. Cyrus Smith en önden, Ayrton ise arkadan yürüyordu. Bazen adım adım ilerliyorlar, bazen de kaygan kayalarda düştükten sonra ayağa kalkarak yürümeye devam ediyorlardı.

Nihayet tel ani bir açı yaparak yüksek dalgalarla dövülen sığ kayalıklardan oluşan kıyıya yöneldi. Ada sakinleri bazalt kayalardan oluşan duvarın alt sınırına varmışlardı.

Orada denize doğru yatay ve paralel olarak uzanan bir destek duvarı vardı. Teli izlemek üzere yöneldikleri bu duvarın yüz adım ötede hafif bir eğimle deniz seviyesine doğru alçaldığını fark ettiler.

Teli kavrayan Mühendis, onun suların altına doğru gömülmüş olduğunu gördü.

Yanında bekleyen arkadaşları büyük bir şaşkınlık içindeydiler.

Hayal kırıklığı ve umutsuzluk ifade eden bir çığlık attılar! Bu durumda suya dalarak bir deniz altı mağarasını aramak mı gerekiyordu? içinde bulundukları aşırı heyecan hali nedeniyle bunu yapmakta tereddüt etmeyeceklerdi.

Mühendis'in aklına gelen bir düşünce onları durdurdu.

Arkadaşlarını kayalardan oluşan bir oyuğa götüren Cyrus Smith:

"Bekleyelim," dedi. "Şu an deniz yüksek. Sular alçaldığında, yol açılmış olacak."

“Bunu nereden biliyorsunuz?” diye sordu Pencroff.

“Ona ulaşabilecek olmasak bizi çağırmazdı!”

Cyrus Smith, öyle inançlı bir ifadeyle konuşmuştu ki, söylediklerine hiçbir itiraz gelmedi. Zaten saptaması mantıklıydı. Şu an sular altında kalmış olan bir ağzın, denizin çekilmesiyle belirmesi muhtemeldi.

Birkaç saat beklemek gerekecekti. Kayaların içine kazılmış derin bir oyuğun içine sığınarak sessizce beklediler. Yağmaya başlayan yağmur kısa bir süre sonra yıldırımların etkisiyle delinerek sıvı hale dönüşen bulutlar nedeniyle sağanağa dönüştü. Yankılar gök gürültüsünün şiddetini artırıyorlardı.

Ada sakinlerinin içini derin bir heyecan kaplamıştı. Zihinlerinden binlerce garip ve doğaüstü düşünce geçiyordu, adanın gizemli koruyucusunun kendisine yükledikleri anlama yakışacak bir olağanüstülükle belireceğinin hayalini kuruyorlardı.

Gece yarısı olduğunda kayaların konumunu gözlemlemek isteyen Cyrus Smith, deniz seviyesine kadar aşağıya indi. Suların çekilmeye başlamasının üzerinden iki saat geçmişti.

Mühendis yanılmamıştı. Geniş bir oyuğun oluşturduğu kemer, su yüzeyinde belirmeye başlıyordu. Orada dik açı oluşturacak şekilde bükülen tel, bu ağzın içine giriyordu.

Arkadaşlarının yanına dönen Cyrus Smith, sakin bir ifadeyle şunları söyledi:

“Bir saat içinde ağız açılmış olacak.”

“Yani bir ağız mı var?” diye sordu Pencroff.

“Bundan şüphe mi ediyordunuz?” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Ama bu mağara belli bir seviyeye kadar suyla dolacak,” dedi Harbert.

“Ya da onu yürüyerek katedebilecegimiz ölçüde kuruyacak, ya da kurumayacak her halükarda bize herhangi bir ulaşım biçimi

sunulmuş olacak."

Aradan bir saat geçti. Hepsi yağmur altında deniz seviyesine indiler. Üç saat içinde sular on beş ayak alçalmıştı. Kemerin oluşturduğu yayın zirvesi deniz seviyesinin en az sekiz ayak üzerindeydi. Bu, tıpkı altından köpüklü suların aktığı bir köprü kemerine benziyordu.

Mühendis, öne doğru eğildiğinde su yüzeyinde gördüğü bir karaltıyı kendine doğru çekti.

Bu, duvarın iç çıkıntılarından birine iple bağlanmış bir kayıktı. Cıvatalanmış saçtan yapılmış olan bu kayığın banklarının dibinde iki kürek vardı.

"Binelim," dedi Cyrus Smith.

Birkaç saniye sonra kayığın içindeydiler. Nab ve Ayrton küreklere asılırken, Pencroff dümene geçmişti. En önde yer alan Cyrus Smith elindeki fenerle yolu aydınlatıyordu.

Kayığın altından geçtiği kubbe ilk başlarda oldukça alçakken, aniden yükselmişti. Ancak her yana koyu bir karanlık hakimdi, fenerin ışığı bu mağaranın genişliğini, yüksekliğini ve derinliğin seçebilmek için yetersizdi. Bu bazalt yapıya derin bir sessizlik hakimdi. Dışarıdan hiçbir gürültü gelmiyor, yıldırımın parıltıları kalın duvarlarının arasından içeriye sızamıyordu.

Dünyanın bazı bölgelerinde jeolojik çağlardan kalma bu tür doğal mağaralar vardı. Bazıları deniz sularıyla kaplıyken, bazıları da içlerinde göller barındırıyorlardı. Hebrides adalarından biri olan Staffa'daki Fingal Mağarası, Bretagne'nın Douamenez Körfezi'ndeki Morgat Mağaraları, Korsika'daki Bonifacio Mağaraları, Norveç'teki Lyse-Fjord Mağaraları ve Kentucky'nin beş yüz ayak yüksekliği ve yirmi mil uzunluğundaki devasa Mammouth Mağarası bu tür doğal oyukların örneklerini oluşturuyorlardı. Dünyanın birçok noktasında doğanın özenle kazdığı bu doğal oyuklar, insanoğlunun takdirine sunulmuştu.

Ada sakinlerinin keşfettikleri bu mağaraya gelince, acaba

adanın merkezine kadar uzanıyor muydu? Kayık bir çeyrek saatten beri Mühendis'in Pencroff'a verdiği kısa talimatlar doğrultusunda dolambaçlar çizerek ilerliyordu, bir süre sonra:

"Daha sağa!" dedi Mühendis.

Kayık yönünü değiştirerek sağ duvarın kenarına yanaştı. Mühendis haklı olarak telin duvar boyunca uzanıp uzanmadığını kontrol etmek istiyordu.

Tel kayanın çıkıntılarına asılmış bir halde duruyordu.

"İleri!" dedi Cyrus Smith.

Karanlık sulara dalan iki kürek kayığı ileriye doğru taşıdılar. Kayık bir çeyrek saat daha bu şekilde yoluna devam etti, mağaranın ağzından beri yarım millik bir mesafe katetmiş olmalıydı ki, Cyrus Smith'in sesi yeniden duyuldu:

"Durun!" dedi.

Kayık durunca adanın derinliklerine kazılmış olan bu devasa oyuğu aydınlatan canlı bir ışık fark ettiler.

O zaman varlığından şüphe duyulmayan bu mağarayı inceleme fırsatı buldular.

Yüz ayak yukarıda, hepsi aynı kalıptan çıkmışa benzeyen bazalt sütunlarla desteklenmiş bir kubbe beliriyordu. Düzensiz kemer boyunları ve girintili çıkıntılı tonoz kaburgaları, dünyanın ilk oluştuğu dönemlerde doğanın binlercesini diktiği bu kolonlara yaslanıyordu. İç içe geçmiş bir halde bulunan, kırk, elli ayak yüksekliğindeki bu bazalt sütunların etekleri, dışarıda çalkantılı olmasına rağmen, içeride sükunetini koruyan sular tarafından yıkanıyordu. Mühendis'in gösterdiği ışık kaynağının parıltısı, her prizmatik köşeyi ışık oklarıyla delerek aydınlatırken, yarısaydam gibi görünen duvarın içine sızıyor ve bu yapının en ufak bir çıkıntısını dahi ışıltılı damlataşlarına dönüştürüyordu.

Yansıma olayının neticesinde suyun bu çeşitli parıltıları yüzeyine iletmesiyle kayık iki ışıklı alanın ortasında yüzer gibi

görünüyordu.

Net ve doğrusal ışık huzmeleriyle oyuğun tüm köşelerini, tüm kabarıklıklarını aydınlatan bu ışık kaynağına ait ışınımın özelliği konusunda şüpheye mahal yoktu. Beyaz rengi bu ışığın bir elektrik akımından kaynaklandığını ortaya koyuyordu. O mağaranın güneşiydi ve her yanını kaplıyordu.

Cyrus Smith'in bir işareti üzerine kürekler gerçek bir kızıl yakut yağmuruna yol açarak suya bırakılınca, kayık kısa süre sonra yarım gomine kadar yaklaşılan ışık kaynağına doğru ilerledi.

Bu noktada su yüzeyinin genişliği üç yüz elli ayağı buluyordu, bu göz kamaştırıcı odağın biraz ötesinde, o taraftan çıkışı tamamıyla kapatan devasa bazalt bir duvar fark ediliyordu. Demek ki, fazlasıyla genişlemiş olan bu mağaranın içinde deniz küçük bir göl oluşturuyordu. Ancak kubbe ve yan duvarlara ait olan tüm bu prizmalar, silindirler, koniler sanki bu parıltılar kendilerinden yayılıyormuşçasına elektrikli bir akışkanla yıkanmış bir haldeydiler, hatta en değerli elmaslar gibi her yandan yontulmuş bu taşların ışıktan ter akıttıkları bile söylenebilirdi!

Gölün ortasındaki suların yüzeyinde iğ biçimli uzun bir nesne sessiz ve hareketsizce duruyordu. Parıltı yanlarında bulunan ve iki fırın ağzını andıran odaklardan yayılıyordu. İri bir balinaya benzeyen ve yaklaşık iki yüz elle ayak boyunda olan bu aygıt, deniz seviyesinin on, on ik ayak üzerinde yükseliyordu.

Kayık yavaşça yaklaştı. Derin bir heyecana kapılan Cyrus Smith ayağa kalkarak bu aygıta bakıyordu. Sonra aniden Gazeteci'nin kolunu kavrayarak:

"Ama bu o! Ondan başkası olamaz!" diye haykırdı, "O!..."

Sonra oturduğu yere yığılırken, yalnızca Gédéon Spilett'in duyabileceği bir ses tonuyla bir isim mırıldandı.

Hiç kuşku yok ki, Gazeteci bu ismi duymuştu, çünkü yüzünün

ifadesinden fazlasıyla etkilendiği anlaşılıyordu.

“O! Kanun kaçağı bir adam!”

“O!” dedi Cyrus Smith.

Mühendisin talimatı üzerine bu ilginç aygıta yaklaşan kayık, kalın camından bir ışık huzmesinin yayıldığı kıç iskelesine bordaladı. Cyrus Smith ve arkadaşları üzerine çıktıkları platformda yeralan ağzı açık bir ambar kapısından içeri girdiler. Merdivenin dibinde, elektrikle aydınlanmış bir iç sahanlık vardı. Cyrus Smith bu sahanlığın sonuna açılan kapıyı itti.

Ada sakinlerinin hızla geçtikleri zengin dekorlarla süslü salon, tavanından bir ışık selinin yayıldığı kütüphaneye açılıyordu.

Mühendis, kütüphanenin bir köşesinde kapalı duran kapıyı açtı.

Gözlerinin önünde müzeyi andıran ve doğal kaynaklardan oluşan hâzinelerin, sanat başyapıtlarının, sanayi harikalarının doldurduğu geniş bir salon beliren ada sakinleri, mucizevi bir şekilde düşler ülkesine geldiklerini zannetmiş olmalıydılar.

Görkemli bir divanın üzerinde geldiklerinden haberdar olmamış gibi görünen bir adam yatıyordu.

O zaman sesini yükselten Cyrus Smith, arkadaşlarının şaşkın bakışları altında şu sözleri söyledi:

“Kaptan Nemo, bizi çağırmışsınız? İşte buradayız.”

XVI

Bu sözler üzerine doğrulan adamın yakışıklı bir çehre, açık bir alın, mağrur bir bakış ve beyaz bir sakalla biçimlenmiş yüzü salonun aydınlığında belirginleşti, uzun saçlarım arkaya doğru taramıştı.

Adam kalkmaya hazırlandığı divanın arkalığından destek aldı. Bakışlarında sakin bir ifade vardı. Ağır ilerleyen bir hastalığın onu yavaş yavaş çökerttiği anlaşılıyordu, ama büyük bir şaşkınlığı ifade ederek İngilizce söylediği şu sözlerden sesinin hâlâ güçlü çıktığı belli oluyordu;

"Adım yok, bayım."

"Sizi tanıyorum!" diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Kaptan Nemo sert bakışlarını delip geçmek istercesine Mühendis'e yöneltti.

Sonra kendini yeniden divanının yastıklarının üzerine bırakarak, "Ne önemi var ki, nasıl olsa öleceğim!" diye mırıldandı.

Cyrus Smith, Kaptan Nemo'ya yaklaşırken, Gédéon Spilett alev alev yanan elini tuttu. Ayrton, Pencroff, Harbert ve Nab yoğun elektrik akımıyla yüklü bu muhteşem salonun bir köşesinde bekliyorlardı.

Elini hemen geri çeken Kaptan Nemo, Mühendis ve Gazeteciye oturmalarını işaret etti.

Her biri derin bir heyecanla ona bakıyorlardı. Demek "adanın koruyucusu" olarak adlandırdıkları ve birçok kez gerçekleştirdiği

yerinde ve etkin müdahaleleri nedeniyle, kendisine büyük minnet duydukları o olağanüstü kişi oydu! Pencroff ve Nab'ın kafalarında bir Tanrı gibi canlandırdıkları bu adam ölmek üzereydi!

Ama Cyrus Smith, onu nereden tanıyordu? Kaptan Nemo kimsenin bilmediğini sandığı bu ismin telafuz edilmesiyle neden birden ayağa fırlamıştı?...

Yeniden divana yerleşen Kaptan, kolunu yaslamış, yanında duran Mühendise bakıyordu.

"Demek ismimi biliyorsunuz, bayım?" diye sordu.

"Tıpkı bu harika denizaltının adını bildiğim gibi."

"Nautilus'u mu?" dedi Kaptan hafifçe gülümseyerek.

"Nautilus'u."

"Peki benim kim olduğumu biliyor musunuz?"

"Biliyorum."

"Oysa otuz yıldan beri insanlardan uzak yaşıyorum, otuz yıldan beri kendimi özgür hissettiğim tek yerde, suların derinliklerinde yaşıyorum! Sırrımı kim ele vermiş olabilir ki?"

"Size karşı hiçbir kötü niyet beslemeyen ve bu yüzden sırrınızı ele vermiş olmakla suçlanamayacak bir adam."

"On altı yıl önce tesadüfen gemime çıkan o Fransız mı?"

"Ta kendisi."

"Yani bu adam ve iki arkadaşı, Nautilus'un girdiği Maelstorm'da ölmediler mi?"

"Hayır ölmediler ve *Denizler Altında Yirmi Bin Fersah* adıyla sizin yaşamınızı anlatan bir kitap yayınladılar."

"Yaşamımın yalnızca birkaç ayını, bayım!" dedi Kaptan sert bir ifadeyle.

"Doğru," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "ama bu ilginç yaşamın birkaç ayı bile sizin tanınmanıza yetti..."

"Hiç kuşku yok ki, azılı bir suçlu olarak?" diye sordu, dudaklarında alaycı bir gülümseme beliren Kaptan Nemo. "Evet,

belki de insanlar tarafından dışlanmış bir asi olarak!"

Mühendis karşılık vermedi.

"Evet, bayım, ne dersiniz?"

"Kaptan Nemo'yu, en azından geçmiş yaşamım yargılamak durumunda değilim," diye yanıtladı Mühendis. "Ben de herkes gibi bu esrarengiz yaşam tarzının gerekçelerini bilmiyorum, nedenleri bilmeden sonuçlar hakkında yorum yapmam doğru olmaz. Ancak bildiğim tek şey, iyiliksever bir elin Lincoln Adası'na geldiğimizden beri bize uzandığı ve hepimizin yaşamımızı bu yardımsever, cömert, güçlü ele borçlu olduğumuzdur. Bu yardımsever, cömert ve güçlü kişi sizsiniz Kaptan Nemo!"

"Benim," diye karşılık verdi Kaptan mütevazi bir ifadeyle.

Mühendis ve Gazeteci ayağa kalkmışlardı. Arkadaşları yüreklerinden taşan minneti mimikler ve sözcüklerle ifade etmek için divana yaklaşmışlardı...

Kaptan Nemo, bir el işaretiyle onları durdurdu, ve hissettirmeyi istemediği heyecanını belli eden bir ses tonuyla, "Beni dinledikten sonra,"7 dedi. Ve Kaptan hızlı hızlı sıraladığı birkaç özlü cümle ile yaşam hikayesini anlattı.

Öyküsü oldukça kısaydı, yine de sonuna kadar anlatabilmek için bütün enerjisini toplamak zorunda kalmıştı. Güçsüzlüğüyle başa çıkabilmek için büyük çaba harcadığı ortadaydı. Cyrus Smith, birçok kez ona mola vermesini önerse de yarınına hiç aldırmayan bu adam, başım iki yana sallıyor ve Gazeteci'nin tedavi önerilerini;

"Hiç yaran yok, saatlerim sayılı," diye geri çeviriyordu.

Kaptan Nemo ya da asıl adıyla Prens Dakkar, Bundalkund'un o zamanlar bağımsız olan bir bölgesinin racasımn oğlu ve Hint kahramanı Tippu Sahib'in yeğeniydi. Babası, bir gün ülkesin; işgal eden zorbalara karşı eşit silahlarla dövüşebilmek niyetiyle on yaşındayken ciddi bir eğitim alması için onu Avrupa'ya

göndermişti.

Oldukça yetenekli, zeki ve sezgileri güçlü olan Prens Dakkar, on yaşından otuzuna kadar aralarında fen, edebiyat ve sanatın da bulunduğu birçok konuda eğitim alarak uzmanlaşmıştı.

Prens Dakkar Avrupa'nın tamamını gezdi.

Sosyal statüsü ve zenginliği onu aranılan bir kişi haline getiriyor, ama o dünya nimetleriyle asla ilgilenmiyordu. Genç ve yakışıklı olmasına rağmen, ciddi ve içe kapalı bir yaşam sürdürüyor, yüreğini kemiren öğrenme ateşiyle yanıp kavruluyordu.

Prens Dakkar hiçbir zaman ayak basmak istemediği tek bir ülkeden nefret ediyor, tek bir ulusun ilerlemesini hazmedemiyordu. Bu ülke İngiltere'ydi ve İngiltere'den o kadar nefret ediyordu ki, bir noktadan sonra bu nefret bir hayranlığa dönüşüyordu.

İşte bu Hintli, içinde mağlubun galibe karşı duyduğu vahşi kini taşıyordu. İşgalci, işgal ettiği ülkenin inşam tarafından sevilmemişti. Birleşik Krallıkin köleliği yalnızca kağıt üzerinde kabul ettirebildiği bu hükümdarlardan birinin oğlu olan ve Tippu Sahib ailesinden gelen bu prens, öç alma duygularıyla yetişmişti. Sarsılmaz bir sevgiyle bağlı olduğu o şiirsel ülkesi İngilizlerin egemenliği altındaydı ve Hindistan'ı köleleştirmek isteyen, lanet ettiği bu ülkeye hiçbir zaman ayak basmak istemiyordu.

Prens Dakkar sanatın harikalarından etkilenen bir sanatçı, pozitif bilimlerin tüm ayrıntılarına hakim olan bir bilim adamı ve Avrupa saray erkanından aldığı derslerle bir devlet adamı haline gelmişti. Dikkatli bir şekilde gözlemlemeyenler, onu öğrenmeye meraklı ama uygulamayı küçümseyen, kendini beğenmiş, düşlerde yaşayan, hiç durmadan dünyayı gezse de kendini hiçbir ülkeye ait hissetmeyen o zengin gezginlerden biri sanabilirdi.

Ama durum hiç de öyle değildi. Bu sanatçı, bilim ve devlet adamı Hindistan'a yürekten bağlıydı. İntikam ateşiyle yanan, bir gün yabancıları ülkesinden kovmayı planlayan bu Hintli, Hindistan'ı bağımsızlığına kavuşturma umudunu besliyordu.

1849'da Bundelkund'a geri dönen Prens Dakkar, orada, kendisi gibi ülkesinin maruz kaldığı felaketlere yüreği kanayan soylu bir Hint kızıyla evlendi. Bu beraberlikten canından çok sevdiği iki çocuğu oldu. Ancak ailesinin yanında bulduğu mutluluk ona Hindistan'la ilgili görevlerini unutturamadı. Beklediği fırsat sonunda çıktı.

İngiliz boyunduruğu Hindistan halklarına ağır gelmeye başlamıştı. Dakkar Prensi bu durumdan hoşnut olmayanların sözcüsü oldu. Yabancılara duyduğu kini halkına aşıladı. Hindistan Yarımadası'nın yalnızca bağımsız bölgelerini değil, İngiliz yönetimine bağlı bölgelerini de dolaştı. Seringapatam'da ülkesini savunurken kahramanca ölen Tippu Sahib'in fedakarlıklarını hatırlattı.

1857'de büyük sipahi8 isyanı patladı. Bu ayaklanmayı örgütleyen Prens Dakkar, yeteneklerini ve servetini bu davaya adadı. En önde savaştı. Ülkesini kurtarmak için ayaklanmış olan bu kahramanların en sıradam gibi hayatını ortaya koydu. Yirmi çatışmada on kez yaralandı ve son bağımsızlık savaşçıları da İngiliz mermileriyle ölüme yenik düşerken o hâlâ sağdı.

Hindistan'daki İngiliz güçleri şimdiye dek hiç böylesine büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalmamışlardı, sipahiler umdukları gibi dışarıdan yardım alabilselerdi belki de Asya'daki İngiliz hakimiyeti sona erecekti.

O zaman Prens Dakkar'ın ünü yayıldı. Bu kahraman hiç saklanmadan canını ortaya koymuştu. Başına ödül kondu, kendini ihbar eden bir hainle karşılaşmasa da babası, annesi, eşi ve çocukları, daha kendisine olan yakınlıktan nedeniyle içinde bulundukları tehlikeyi fark edemeden yaşamlarını kaybettiler...

Güç adalete bir kez daha baskın gelmişti. Ancak insanlık geriye gitmiyor, gerektiğinde tüm hakları kazanmasını biliyordu. Sipahiler yenilmişlerdi, artık eski racaların ülkesi tamamıyla İngiliz hakimiyeti altındaydı.

Çatışmalardan sağ çıkmış olan Prens Dakkar Bundelkund dağlarına geri döndü. Artık insan sıfatını taşıyan herkese karşı büyük bir tiksinti duyuyordu. Uygar dünyanın tepkisini ve nefretini üzerinde toplamıştı, kaçmayı hiç aklından geçirmiyordu. Etrafına topladığı en sadık yirmi adamıyla birlikte, servetinin geri kalan kısmım da yanına alarak bir gün ortadan kayboldu.

Uygar dünyanın kendisine vermediği bu bağımsızlığı aramak için nereye gitmişti? Kimsenin kendisini izleyemeyeceği suların altına çekilmişti.

Savaşçının yerine bilim adamı geçti. Pasifik'in tersane olarak kullandıkları ıssız bir adasında denizaltılarını inşa ettiler. Bir gün sağlayacağı olanaklar anlaşılacak olan elektriği kullanarak bu sınırsız mekanik gücü, denizaltı gemisinin hareket ettirici, aydınlatıcı, ısı verici kaynak olarak kullandı. Deniz, sonsuz hâzineleri, binlerce çeşit balığı, denizyosunu tarlaları ve yalnızca doğanın sunduğu değil, insanların kaybettikleri zenginlik kaynaklarıyla prense ve mürettebatına fazlasıyla yetiyordu -ve insanlarla iletişim kurmak istemediği için bu olanaklar onun en büyük arzusunu yerine getirmesini sağlıyordu-

Denizaltısına *Nautilus,* kendisine de Kaptan Nemo ismini verdikten sonra denizin derinliklerinde kayboldu.

Kaptan, uzun yıllar boyunca, bir kutupdan diğerine tüm okyanusları dolaştı, İnsanların dünyasına meydan okuyarak bu bilinmeyen sulardan göz alıcı hazineler çıkardı. 1702'de İspanyol kalyonları tarafından Vigo Körfezi'nde kaybedilen milyonlar, ülkelerinin bağımsızlığı için savaşan halklara9 ismini açıklamadan sunduğu büyük bir servet kazandırdı.

Türdeşleriyle uzun süre irtibat kurmamıştı, nihayet 6 Kasım 1866 gecesi üç kişinin gemisine çıktığını fark etti. Bunlar bir Fransız profesör, hizmetkârı ve Kanadalı bir balıkçıydı. Bu üç kişi, *Nautilus* ile onu takip etmekte olan Birleşik Devletler firkateyni *Abraham Lincoln* arasında meydana gelen çarpışma sonucunda denize yuvarlanmışlardı.

Kaptan Nemo, bu profesörden kâh balinagiller familyasından devasa bir memeli, kâh mürettebatı korsanlardan oluşan bir denizaltı olarak kabul edilen *Nautilus*'un dünyanın tüm denizlerinde arandığını öğrendi.

Kaptan Nemo esrarengiz yaşantısına ortak olan bu üç kişiyi okyanusun sularına terk edebilirdi. Ama bunu yapmadı, onları tutsak olarak elinde tuttu ve bu üç adam yedi ay boyunca, denizin altında yapılan yirmi bin fersahlık bir yolculuğun harikalarını izleme fırsatı buldular.

Kaptan Nemo'nun geçmişi hakkında hiçbir bilgi sahibi olmayan bu üç adam, 22 Haziran 1867 günü *Nautilus*'un filikasını ele geçirerek kaçmayı başardılar. Ancak denizaltı o sırada Norveç karasularında Maelstrom'un burgaçlarına yakalanmış olduğu için Kaptan korkunç su çevrintilerine kapılmaları kaçınılmaz olan kaçakların girdabın dibinde boğulup gittiklerine inanmıştı. Mucizevi bir şekilde kıyıya sürüklenen Fransız ve iki arkadaşının Loffoden Adası'nın balıkçıları tarafından kurtarılmış olduklarım ve profesörün Fransa'ya döndükten sonra, *Nautilus*'la yedi ay boyunca yaptıkları bu esrarengiz ve maceralı yolculuğu anlattığı bir kitap yayınladığını bilmiyordu.

Kaptan Nemo daha uzun yıllar boyunca denizleri katederek bu şekilde yaşamaya devam etti. Ancak yol arkadaşları teker teker ölüp Pasifik'in dibindeki mercan kayalıklarından oluşan tabutlarına gömüldüler. Sonunda kendisiyle birlikte okyanusun derinliklerine sığınan tüm arkadaşlarım kaybeden Kaptan Nemo

tek başına kaldı.

O sırada altmış yaşındaydı, *Nautilus*'u bazen konaklamak amacıyla yararlandığı deniz altı limanlarından birine götürdü.

Bu limanlardan biri de Lincoln Adası'nın altındaydı ve Kaptan, *Nautilus*'u buraya getirmişti.

Altı yıldan beri burada bulunan Kaptan hiç yolculuk etmiyor, ölümü, yani arkadaşlarına kavuşacağı anı bekliyordu ki, Güneyliler'in tutsaklarını taşıyan balonun adaya düşüşüne tanık oldu. Mühendis'in denize yuvarlandığını gördüğünde, dalgıç elbisesini giyerek kıyının birkaç gomine açığındaki suları taradı ve Cyrus Smith'i kurtardı.

Önceleri bu beş kazazedeyi adadan uzaklaştırmak istedi, ama sığındığı limanın girişi, volkanın hareketliliğinden dolayı yığılan bazaltlarla kapanmıştı. Hafif bir teknenin kaya setini aşabilmesi mümkün olsa da suyun derinliği sualtı kesimi oldukça yüksek olan *Nautilus* için yeterli değildi.

O zaman Kaptan Nemo beklemeye karar verdi, sonra bu ıssız adaya sürüklenmiş ve hiçbir donanıma sahip olmayan bu adamları kendini belli etmeden gözlemeye koyuldu. Zamanla onların dürüst, azimli ve birbirlerine içten bir dostlukla bağlı olduklarını görerek gösterdikleri gayretle ilgi duymaya başladı. İster istemez onların sırlarını öğrendi. Dalgıç elbisesi sayesinde Granite-house'un iç kuyusunun dibine ulaşması ve kaya çıkıntılarını tırmanarak üst ağzına çıkması hiç de zor değildi. Ada sakinlerinin geçmiş ve gelecek hakkındaki düşüncelerini duyuyordu. Yine onlardan Amerika'nın köleliği ortadan kaldırmak için Amerika'ya karşı savaştığını öğrendi. Evet! Bu adamlar dürüstlükleriyle Kaptan Nemo'yu insanlıkla yeniden barıştırmaya layık kişilerdi!

Kaptan Nemo, Cyrus Smith'i kurtarmıştı. Top'u Peribacaları'na gönderen, onu gölün sularından dışarı fırlatan, onlar için onca yararlı eşya içeren o kasayı Epave Burnu'na bırakan, Mercy'nin

akıntısıyla kayığı gönderen, maymunların saldırısı sırasında Granite-house'un tepesinden ipi atan, şişenin içine yerleştirdiği pusula sayesinde Ayrton'ın Tabor Adası'nda olduğunu bildiren, kanalın dibine bıraktığı torpille briki havaya uçuran, son olarak da korsanları sırrı kendinde saklı olan ve deniz altı avlarında kullandığı elektrikli mermilerle öldüren ondan başkası değildi. İşte doğaüstü gibi görünen ve yardımseverliğini kanıtlayan onca olay bu şekilde aydınlığa kavuşuyordu.

İnsanlardan kaçan bu adam iyilik yapmaya susamıştı. Korumasına aldığı bu kişilere vereceği yararlı bilgiler vardı ve yüreğinin yorgunluğundan ölümün yakın olduğunu hissediyordu. Bunun üzerine ağılı *Nautilus*'a bağlayan bir tel aracılığıyla Granite-house'un sakinlerini bilindiği gibi yanına çağırmıştı. Cyrus Smith'in onu Kaptan Nemo olarak selamlayacak ölçüde hikayesini bildiğinden haberdar olsa, belki de bunu yapmayacaktı.

Kaptan yaşam öyküsünü tamamlamıştı. O zaman Cyrus Smith, söze girerek tüm bu olayların koloni üzerindeki kurtarıcı etkilerini anımsattı, kendisi ve arkadaşları adına onca şeyi borçlu oldukları bu iyiliksever kişiye minnet duygularım bildirdi.

Ancak Kaptan Nemo, yardımlarından dolayı bir karşılık beklemeyi düşünmüyordu. Mühendisin kendisine uzattığı eli sıkmadan önce aklından geçen son bir düşünceyi dile getirdi: "Şimdi, bayım," dedi, "hayatımı biliyorsunuz, yorumunuzu bekliyorum!"

Kaptan hiç kuşku yok ki, bu şekilde konuşarak, üç tutsağının tanık olduğu -Fransız profesörün kitabında zorunlu olarak söz ettiği ve büyük yankılar uyandıran- ciddi bir olayı anımsatmak istiyordu.

Gerçekten de profesör ve iki arkadaşının firarından birkaç gün önce, Atlantik'in kuzeyinde bir firkateyn tarafından takip edilen *Nautilus,* geminin üzerine bir koçbaşı gibi saldırmış ve onu

acımasız bir şekilde batırmıştı.

Söylemek isteneni anlamış olan Cyrus Smith yanıt vermedi.

“Bu bir İngiliz firkateyniydi, bayım,” diye haykırdı, bir an için Prens Dakkar kimliğine bürünen Kaptan Nemo, “duyuyor musunuz, bir İngiliz firkateyniydi! Bana saldırıyordu! Dar ve sığ bir körfeze sıkışmıştım!... Onu yok etmem gerekiyordu ve... Bunu yaptım!”

Sonra daha sakin bir sesle, “Her zaman adaletten yana oldum,” diye ekledi. “Elimden gelen her iyiliği, mecbur kaldığım her kötülüğü yaptım. Haklı olunsa da her şey hoş görülmüyor!”

Bu yanıtı birkaç saniyelik bir sessizlik izledi ve Kaptan Nemo, yeniden aynı cümleyi dile getirdi:

“Benim hakkımda ne düşünüyorsunuz, baylar?”

Kaptan’a elini uzatan Cyrus Smith, ciddi bir ifadeyle karşılık verdi.

“Kaptan, hatanız geçmişi yaşatacağınıza inanmak ve zorunlu gelişmelere karşı çıkmaktan ibaret. Bazılarının hayranlık duyduğu, bazılarının da suçladığı bu hatanın değerlendirmesi insanlar değil, Tanrı tarafından yapılacaktır. İyi olduğuna inandığı bir hedefi gerçekleştirmek isteyen bir kişi hata yapıyorsa, onunla mücadele edilebilir, ama bu onun takdir edilmesinin önüne geçmez. Hatanız size hayranlık duyulmasını engelleyecek nitelikte değildir ve adınızın tarihin yargılamasından kaygılanacak bir durumu yoktur. Tarih, sonuçlarını mahkum etse de yapılan kahramanca çılgınlıklardan hoşlanır.”

Göğsü yükselen Kaptan Nemo, ellerini göğe doğru kaldırdı.

“Haklı mıyım, haksız mıyım?” diye mırıldandı.

Cyrus Smith devam etti.

“Tann tüm büyük eylemlerden haberdardır, çünkü koşullarını o hazırlar! Kaptan Nemo, yardımına koştuğunuz bu dürüst insanlar sizin için her zaman ağlayacaklardır!”

Kaptan’a yaklaşan Harbert, eğilerek elini öptü.

Ölmek üzere olan bu adamın gözlerinden bir damla yaş süzüldü.

“Evladım,” dedi, “Tanrı seni kutsasın!...”

1

10 gram. J.V.

XVII

Gün doğmuştu. Bu derin mağaraya dışarıdan en ufak bir ışık demeti dahi sızmıyordu. O sırada yükselmiş olan sular girişi tıkıyordu. Ancak Nautilus'un yaydığı yapay ışığın huzmeleri zayıflamamıştı ve denizaltının etrafındaki suları aydınlatmaya devam ediyordu.

O zaman yeniden divanına yığılan Kaptan Nemo'nun üzerine büyük bir yorgunluk çökmüştü. Onu Granite-house'a götüremezlerdi, çünkü *Nautilus'un* milyonlar değerindeki bu harikalarının ortasında kalmayı ve gelmesi yakınlaşan ölümünü orada beklemeyi istemişti.

Neredeyse bilincini kaybetmiş bir halde uyukladığı sırada Cyrus Smith ve Gédéon Spilett, hastanın durumunu incelediler. Kaptan'ın yavaş yavaş ölmekte olduğu anlaşılıyordu. Bir zamanlar zinde olan ve şimdi kendisini terk etmek üzere olan ruhu sarmalayan bu yorgun beden gücünü giderek kaybediyordu. Tüm yaşamı yüreğinde ve beyninde toplanmıştı.

Mühendis ve Gazeteci kısık sesle durumu değerlendirdiler. Kaptan'ı tedavi edebilirler miydi? Onu kurtaramasalar da ömrünü birkaç gün uzatmaları mümkün müydü? Derdine derman olmadığını kendisi söylemişti ve korkmadığı ölümü sakin bir şekilde bekliyordu.

"Elimizden hiçbir şey gelmez," dedi Gédéon Spilett.

"Ama neden ölüyor?" diye sordu Pencroff.

"Kalbi fazlasıyla yorulmuş," diye karşılık verdi Gazeteci.

“Yine de,” dedi Denizci, “temiz havaya çıkarsak, belki kendini toplayabilir.”

“Hayır, Pencroff,” diye yanıtladı Mühendis, “yapılacak hiçbir şey yok! Zaten Kaptan Nemo gemisini terk etmeye razı olmayacaktır! Otuz yıldan beri *Nautilus*’ta yaşıyor ve *Nautilus'ta* ölmek istiyor.”

Cyrus Smith’in sözlerini duymuş olduğu anlaşılan Kaptan Nemo hafifçe doğrularak cılız ama anlaşılabilir bir sesle:

“Haklısınız, bayım,” dedi. “Burada ölmek istiyorum ve burada ölmeliyim. Sizden bir isteğim var.”

Divana yaklaşan Cyrus Smith ve arkadaşları, Kaptan’ın daha rahat yaslanabilmesi için yastıklarını düzelttiler.

O zaman bakışlarının ışıklı bir tavanın arabesk bezemelerinden yayılan elektrikle aydınlanan bu salonun muhteşem dekorlarına yöneldiği fark edildi. İtalyan, Flaman, Fransız ve İspanyol ustaların duvarlardaki görkemli halılara asılmış başyapıtlarını, kaideleri üzerinde yükselen mermer ve bronz heykelleri, arka bölmeye yaslanmış muhteşem orgu, içinde göz alıcı deniz ürünlerinin, deniz bitkilerinin, bitkimsi sualtı hayvanlarının, çok değerli inci dizilerinin bulunduğu merkezi akvaryumun çevresindeki vitrinleri ve son olarak girişdeki yazıyı teker teker gözden geçirdi.

Mobilis in mobili

Denizin altında geçen uzun yıllar boyunca ufkunu çevreleyen bu sanat ve doğa başyapıtlarını bakışlarıyla son bir kez daha okşamak istermiş gibi görünüyordu!

Kaptan Nemo’nun suskunluğunu saygıyla karşılayan Cyrus Smith, onun sözlerine devam etmesini bekliyordu.

Birkaç dakika boyunca tüm yaşamı gözlerinin önünden geçen Kaptan Nemo sonunda ada sakinlerine dönerek şunları söyledi:

“Baylar, bana borçlu olduğunuzu mu düşünüyorsunuz?..”

“Kaptan, sizinkini uzatabilmek için kendi canımızı vermeye

hazırız!"

"Tamam," diye karşılık verdi Kaptan Nemo, "tamam!... Son isteklerimi yerine getireceğinize dair bana söz verin, böylece sizin için yaptıklarımın karşılığını ödemiş olacaksınız."

"Söz veriyoruz," diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Bu sözü kendisi ve arkadaşları adına veriyordu.

"Baylar," diye devam etti Kaptan, "yarın ölmüş olacağım."

Bir el işaretiyle karşı çıkmak isteyen Harbert'ı susturdu.

"Yarın ölmüş olacağım ve mezarımın *Nautilus* olmasını istiyorum O benim tabutum olacak! Ben de tüm dostlarım gibi denizin dibinde istirahat etmeyi arzu ediyorum."

Kaptan'ın bu sözleri üzerine salona derin bir sessizlik hakim oldu.

"Baylar, beni iyi dinleyin," diye devam etti. *"Nautilus,* girişi yükselen bu mağarada hapsolmuş durumda. Ancak buradan çıkması mümkün olmasa da en azından şu an üzerinde bulunduğu suların dibine gömülebilir."

Ölmek üzere olan Kaptan'ın sözlerini dini bir görevi yerine getirirmişçesine dinliyorlardı.

"Yarın, Bay Smith, ben öldükten sonra siz ve arkadaşlarınız *Nautilus'u* terk edeceksiniz, çünkü tüm zenginlikleri de benimle birlikte ortadan kaybolmak. Şimdi kendisini tanıdığınız Prens Dakkar'dan size tek bir hatıra kalacak. Orada duran şu kasanın içinde, çoğu evli ve baba olduğum sırada kendimi mutlu hissettiğim dönemden kalma milyonlarca elmas ve dostlarımla birlikte denizin dibinden çıkardığımız inciler var. Bu hâzineyle günün birinde iyi şeyler yapabilirsiniz. Bay Smith, para, siz ve arkadaşlarınız gibi dürüst insanların elinde tehlikeli bir hal almaz. Yukarıdan sizin eserlerinizi izleyeceğim, bu konuda hiç kuşkum yok!"

Halsizliği nedeniyle konuşmasına birkaç saniye ara veren Kaptan Nemo, sözlerine devam etti:

"Yarın bu kasayı alarak salondan çıkacak ve kapıyı kapatacaksınız, sonra *Nautilus*'un platformuna çıkıp ambar kapağını indireceksiniz ve ardından onu vidalarla sabitleyeceksiniz."

"Yapacağız, Kaptan," diye yanıtladı Cyrus Smith.

"Tamam. Sonra sizi getiren kayığa bineceksiniz. Ancak *Nautilus*'u terk etmeden önce kıç bölümüne giderek su kesimi hattında bulunan iki büyük musluğu açmayı unutmayın. Suyun depoları doldurmasıyla *Nautilus* yavaş yavaş denizin derinliklerine gömülecek."

Cyrus Smith'in bir mimiği üzerine Kaptan şunları ekledi:

"Hiçbir şeyden korkmayın! Yalnızca bir ölüyü gömeceksiniz!"

Ne Cyrus Smith, ne de arkadaşları Kaptan Nemo'nun söylediklerine itiraz edebilirler. Bu onun son arzusuydu, yerine getirmekten başka çareleri yoktu.

"Sizden söz alabilir miyim, baylar?" diye ekledi Kaptan Nemo.

"Söz, Kaptan," diye karşılık verdi Mühendis.

Onlara minnetini ifade eden bir işaret yapan Kaptan, kendisini birkaç saatliğine yalnız bırakmalarını rica etti. Meydana gelebilecek bir kriz sırasında müdahale edebilmek için yanında kalmayı düşünen Gédéon Spilett'in bu isteğini şu sözlerle geri çevirdi:

"Yarma kadar yaşayacağım, bayım!"

Hepsi birden salonu terk ederek kütüphaneyi ve yemek salonunu geçtiler ve ön tarafta *Nautilus'un* mekanik gücünü olduğu kadar ısısını ve ışığını da sağlayan elektrikli aygıtların bulunduğu makine dairesine vardılar.

Nautilus başyapıtları içeren bir başyapıttı, Mühendis gördükleri karşısında büyülenmişti.

Ada sakinleri suyun yedi, sekiz ayak üzerinde yükselen platforma çıktılar. Orada bir ışık demetinin yayıldığı iri deliği tıkayan ve mercimeği andıran kalın bir camın kenarına

uzandılar. Bu deliğin ardında dümen çarklarının bulunduğu ve Nautilus'un uzun mesafelere yayılan ışığıyla aydınlanan sularda yolculuk ettiği sırada dümenciye ait olan bir kamara vardı.

Cyrus Smith ve arkadaşları bir süre hiç konuşmadılar, gördüklerinden ve duyduklarından fazlasıyla etkilenmişlerdi. Onlara birçok kez yardım elini uzatmış olan ve henüz tanıdıkları bu koruyucunun ölmek üzere olması yüreklerini sıkıştırıyordu!

Gelecek kuşaklar bu kişinin neredeyse insanüstü olarak kabul edilebilecek eylemlerini nasıl yorumlarsa yorumlasın, Prens Dakkar, anısı hiçbir zaman silinmeyecek o olağanüstü kişiler arasında yer alacaktı.

"İşte gerçek bir insan!" dedi Pencroff. "Bu şekilde okyanusun derinliklerinde yaşamış olması inanılır gibi değil! Üstelik orada da dışardakinden daha huzurlu bir ortam bulamadığı düşünülürse!"

"*Nautilus,* Lincoln Adası'ndan ayrılmamızı ve insanların yaşadığı bir kara parçasına ulaşmamızı sağlayabilir," dedi Ayrton.

"Tanrı korusun!" diye haykırdı Pencroff, "böyle bir gemiyle denize açılmayı asla düşünemem. Suların üzerinde yolculuk etmeyi kabul ederim! Ama altında, asla!"

"*Nautilus* gibi bir geminin yönetiminin hiç de zor olmadığını ve ona kolayca alışacağımızı düşünüyorum, Pencroff." diye karşılık verdi Gazeteci. "Kaygılanmamız gereken ne bir fırtına, ne de korsan gemisi olacak. Yüzeyin birkaç ayak altında deniz bir göl kadar sakindir."

"Mümkündür!" diye yanıtladı Denizci, "ancak iyi donanmış bir geminin elverişli bir rüzgar altında yol almasını tercih ederim. Gemi suyun altında değil, üstünde gitmek için inşa edilir."

"Dostlarım," diye araya girdi Mühendis, "denizaltılar konusunda tartışmanın zamanı değil. *Nautilus* bize ait değil, onu kullanmaya hakkımız yok. Zaten hiçbir koşulda ondan

yararlanamayız. Yalnızca şu an girişi bazalt kayalarla tıkanmış olan bu mağaradan çıkamamasından değil, Kaptan Nemo'nun öldükten sonra onunla birlikte sulara gömülmek istediği için onunla yolculuk edemeyiz. Kaptan son arzusunu kesin bir şekilde açıkladı ve bu görevi yerine getireceğiz."

Cyrus Smith ve arkadaşları bir süre daha sohbet ettikten sonra *Nautilus'un* iç bölümüne geri döndüler. Orada bir şeyler yedikten sonra yeniden salona geçtiler.

Uyuşukluğunu üzerinden atmış olan Kaptan Nemo'nun gözleri eski canlılığına kavuşmuştu. Dudaklarının üzerinde hafif bir gülümsemenin yer aldığı fark ediliyordu.

Ada sakinleri ona yaklaştılar.

"Baylar," dedi Kaptan, "sizler yürekli, dürüst ve iyi insanlarsınız. Kendinizi gözü kapalı bir şekilde ortak davaya adamışsınız. Sizleri sevdim, sizi seviyorum!... Bay Smith, eliniz!"

Kaptan, Cyrus Smith'in uzattığı eli içtenlikle sıktı.

"işte bu güzel!" diye mırıldandı.

Sonra yeniden konuşmaya devam etti:

"Ama benden yeterince konuştuk! Kendinizden ve sığınmış olduğunuz Lincoln Adası'ndan söz edin... Buradan ayrılmayı düşünüyor musunuz?"

"Geri dönmek üzere!" diye karşılık verdi Pencroff.

"Geri dönmek mi?... Gerçekten de Pencroff," diye yanıtladı Kaptan gülümseyerek, "bu adayı ne kadar sevdiğinizi biliyorum. Sizin çabalarınız sayesinde çok değişti ve o sizin olmayı hak ediyor!"

"Projemiz onu Birleşik Devletler'e bağlayarak donanmamız için bir konaklama limanı haline getirmek," dedi Cyrus Smith.

"Ülkenizi düşünüyorsunuz, baylar," diye karşılık verdi Kaptan. "Onun refahı ve başarısı için çalışıyorsunuz. Haklısınız. Vatan!... Dönülmesi gereken yer orasıdır! Ölünmesi gereken yer orasıdır!... Ve ben, tüm sevdiklerimden uzakta ölüyorum!"

“İletilmesi gereken son bir isteğiniz var mı?” diye sordu Cyrus Smith, “Hindistan dağlarında bıraktığınız dostlarınıza göndermek istediğiniz bir hatıra?”

“Hayır, Bay Smith. Hiç dostum yok! Türümün son örneğiyim... Zaten tanıdığım tüm insanlar nezninde çoktandır ölüyüm... Size dönelim. Yalnızlık, yalıtılmışlık insanın dayanma gücünü aşan hüzünlü konulardır... Ben yalnız yaşanabileceğine inanmış olarak ölüyorum!... Ama siz Lincoln Adası’ndan ayrılmak ve doğmuş olduğunuz toprakları yeniden görebilmek için her yolu denemelisiniz. O sefillerin yapmış olduğunuz tekneyi parçaladıklarını biliyorum...”

“Bir gemi inşa ediyoruz,” dedi Gédéon Spilett, “bizi en yakındaki kara parçalarına ulaştıracak büyüklükte bir gemi; ancak bir gün ayrılmayı başarsak bile, Lincoln Adası’na geri döneceğiz. Buraya asla unutamayacağımız anılarla bağlıyız!”

“Kaptan Nemo’yu burada tanıdık,” dedi Cyrus Smith.

“Sizin anınızı yaşatabileceğimiz tek yer burası!” diye ekledi Harbert.

“Ve sonsuz uykuma çekileceğim yer burası,” diye karşılık verdi Kaptan, “eğer...”

Duraksadı ve cümlesini tamamlamak yerine, şunları söylemekle yetindi:

“Bay Smith, sizinle yalnız konuşmak istiyorum!”

Ölmekte olan Kaptan’ın bu isteğini saygıyla karşılayan Mühendis’in arkadaşları salondan çıktılar.

Kaptan Nemo’nun yanında yalnızca birkaç dakika kalan Cyrus Smith, arkadaşlarının yanına geri döndü, ancak Kaptan’ın kendisine açtığı sırdan onlara söz etmedi.

Gédéon Spilett hastayı büyük bir titizlikle inceledi. Kaptan’ın kısa bir süre sonra fiziki zayıflığına karşı koyamayacak olan manevi bir güçle konuşabildiği anlaşılıyordu.

O gün hastanın durumunda hiçbir değişiklik yaşanmadan

sona erdi. Ada sakinleri *Nautilus*'tan hiç ayrılmamışlardı. Bu mağarada fark etmek mümkün olmasa da hava kararmıştı.

Kaptan Nemo acı çekmese de her geçen an durumunun kötüye gittiği fark ediliyordu. Yaklaşan ölümün soldurduğu soylu yüzü sakindi. Bazen olağanüstü yaşamıyla ilgili bazı olaylar dudaklarından dökülse de hiçbir şey anlamak mümkün olmuyordu. Yaşamın ayakları ve elleri şimdiden soğumuş olan bu bedenden yavaş yavaş çekildiği hissediliyordu.

Bir, iki kez daha yanına sıralanmış olan ada sakinlerine bir şeyler söyledi ve ölene dek yüzünden eksik olmayan bir gülümsemeyle onları izledi.

Nihayet gece yarısını biraz geçe Kaptan Nemo büyük bir çaba harcayarak o şekilde ölmek istiyormuş gibi kollarını göğsünde birleştirdi.

Saat bire doğru bakışlarında hiçbir yaşam belirtisi kalmamıştı. Bir zamanlar onlarca kıvılcımın saçıldığı gözbebeklerinde son bir alev parıldadı. Sonra "Tanrı ve Vatan!" sözcüklerini mırıldanarak yavaşça son nefesini verdi.

O zaman, ona doğru eğilen Cyrus Smith, bir zamanlar Prens Dakkar'ın olan, şimdi ise Kaptan Nemo'ya bile ait olmayan gözleri kapattı.

Harbert ve Pencroff ağlıyorlardı. Ayrton gözünden süzülen bir damla yaşı siliyordu. Nab bir heykel gibi olduğu yere çakılıp kalmış olan Gédéon Spilett'in yanında diz çökmüş bir halde duruyordu.

Ölünün başının üzerindeki elini havaya kaldıran Cyrus Smith:

"Tanrı ruhunu bağışlasın!" dedi ve arkadaşlarına dönerek ekledi:

"Kaybettiğimiz Kaptan için dua edelim!" Birkaç saat sonra ada sakinleri Kaptan'ın son isteğini yerine getirmek için verdikleri sözü tutuyorlardı.

Cyrus Smith ve arkadaşları koruyucularının kendilerine

emanet ettiği yegane hatıra olan ve büyük bir hâzineyi barındıran o kasayla birlikte *Nautilus*'tan ayrıldılar.

Her zamanki gibi ışıl ışıl parlayan bu muhteşem salonun kapısı sıkıca kapanmıştı. Ambarın sacdan kapısı, *Nautilus*'un odalarına tek bir damla su sızmayacak ölçüde vidalanmıştı.

Ada sakinleri denizaltının yanına bağlanmış olan kayığa binerek geminin kıç bölümüne gittiler. Orada, su kesimi hattında denizaltının suya dalmasını sağlayan depolara bağlanan iki geniş musluk vardı.

Bu muslukların açılmasıyla depolar dolmaya başladı ve yavaş yavaş dibe dalmaya başlayan *Nautilus* suların altında gözden kayboldu.

Ancak ada sakinleri suyun derinliklerinin katmanlarının arasından onu hâlâ seçebiliyorlardı. Güçlü ışığı berrak suları aydınlatırken mağara yeniden karanlığa bürünüyordu. Sonra ışıklar yavaş yavaş silinmeye başladı ve kısa süre içinde Kaptan Nemo'nun tabutu haline gelen *Nautilus* denizin dibine gömüldü.

XVIII

Gün doğarken ada sakinleri Kaptan Nemo'nun hatırasına "Dakkar Mağarası" olarak adlandırdıkları bu oyuğun ağzına ulaşmışlardı. Sular çekilmişti, dalgaların bazalt duvar ayaklarını dövdüğü kemerin altından geçmeyi kolayca başardılar.

Sac kayık dalgalardan korunacak bir şekilde o noktaya bırakıldı. Hatta Pencroff, Nab ve Ayrton tedbirli davranarak onu mağaranın hiçbir tehlikeye maruz kalmayacağı kenarlarından birine bağladılar.

Fırtına geceyle birlikte kesilmişti. Son gökgürültüleri de batı ufkunda kayboluyordu. Yağmur yağmasa da gökyüzü hâlâ bulutlarla kaplıydı. Sonuç itibarıyla ilkbaharın başlangıcı olan bu ekim ayı, havaların iyi gideceğini müjdelemiyordu. Rüzgar pusula ibresinin bir ucundan diğerine doğru değişiyor, hava tahmini yapılmasına izin vermiyordu.

Dakkar Magarası'ın terk eden Cyrus Smith ve arkadaşları ağıl yolunu tuttular. Nab ve Harbert, Kaptan tarafından ağılla mağara arasına çekilmiş olan teli ileride ihtiyaç duyulabileceği gerekçesiyle topladılar.

Ada sakinleri yol boyunca fazla konuşmadılar. 15 Ekim'i 16'sına bağlayan o gece yaşanan gelişmeler, onları derinden etkilemişti. Onları etkin bir şekilde koruyan, hayallerinde olağanüstü bir varlık olarak canlandırdıktan o meçhul kişi, Kaptan Nemo artık yoktu. *Nautilus'u* ile birlikte denizin dibine gömülmüştü. Her zaman güvenmeye alıştıkları o büyük güç

artık yanlarında olmayacaktı, Gédéon Spilett, hatta Cyrus Smith bile kendilerini bu gelişmenin etkisinden kurtaramıyorlardı. Bu nedenle ağıl yolu boyunca sessizliklerini hiç bozmamışlardı.

Sabah dokuza doğru Granite-house'a dönmüşlerdi.

Geminin inşasına ağırlık verilmesi uygun görülmüştü, Cyrus Smith bu işe her zamankinden daha fazla zaman ayırıyor, daha büyük bir özen gösteriyordu. Geleceğin neler getireceği bilinemezdi. Oysa ellerinde sert havalarda bile denize açılabilecek ve gerektiğinde uzun bir yolculuğa dayanabilecek sağlam bir gemi olması onlar için bir güvenceydi. Geminin yapımı tamamlandığında Lincoln Adası'ndan ayrılarak ya Pasifik'teki Polinezya takımadalarından birine ya da Yeni Zelanda kıyılarına gitmeye henüz karar veremedilerse bile en azından Ayrton'la ilgili pusulayı bırakmak için bir an önce Tabor Adası'na gitmeleri gerektiğini biliyorlardı. İskoç yatının bu sularda yeniden belirmesi ihtimali göz önüne alınırsa, bunun kaçınılmaz bir görev olduğu ortadaydı ve bu konuyla ilgili hiçbir şeyi ihmal etmemek lazımdı.

Bunun üzerine çalışmalara yeniden başlanıldı. Acil bir işleri olmadığı takdirde Nab, Gédéon Spilett ve Harbert'ın da yardım ettiği Cyrus Smith, Pencroff ve Ayrton aralıksız çalışıyorlardı. Tabor Adası yolculuğunun ekinoks rüzgarlarıyla tehlikeli bir hal almaması için yeni geminin beş ay içinde, yani martın başına kadar tamamlanması gerekiyordu. Bu nedenle doğramacılar hiç zaman kaybetmiyorlardı. Zaten geminin donanımı için zaman harcamayacaklardı, çünkü *Speedy'nin* yelken takımı tamamıyla kurtarılmıştı. Bu durumda ilk önce tamamlanması gereken geminin gövdesiydi.

1868 yılı, diğer tüm işlerin neredeyse askıya alınmasına neden olan gemi inşa çalışmaları arasında sona erdi. İki buçuk ayın sonunda kaburgalar ve ilk borda kaplamaları yerlerine yerleştirilmişti. Mühendis'in planlarının ne kadar mükemmel

olduğu ve geminin denizde rahat bir şekilde yol alabileceği şimdiden anlaşılıyordu. Bu işe büyük bir önem veren Pencroff, arkadaşlarından biri elindeki baltayı bırakarak ava gitmek için tüfeğini aldığında homurdanmaktan geri kalmıyordu. Halbuki yaklaşan kışı düşünerek Granite-house'un kilerini boş bırakmamak gerekiyordu. Ama yürekli denizci için bu önemli değildi. Tersanedeki işçilerin sayısı az olduğunda suratı asılıyor ve homurdanarak altı kişinin işini tek başına yapıyordu.

Yaz mevsimi boyunca havalar kötü gitmişti. Bunaltıcı sıcakların hakim olduğu birkaç gün boyunca yoğun elektrikle yüklü olan gökyüzü ancak hava katmanlarını şiddetle sarsan fırtınalar sırasında boşalıyordu. Uzaktan gelen gök gürültülerinin yankılanmasının duyulmadığı günlerin sayısı azdı. Aralıksız bir şekilde yankılanan bu boğuk hırıltılar, ekvatoral bölgelerdeki gürültüleri andırıyordu.

Şiddetli bir fırtınanın yaşandığı 1 Ocak 1869 günü adanın üzerine birçok kez yıldırım düştü.

Aralarında gölün güney ucunda, kümesi gölgeleyen devasa çitlembiklerin de bulunduğu birçok ağaç elektrik akımını hedefi olarak alev almıştı. Bu fırtınanın adanın derinliklerinde meydana gelen olaylarla bir ilişkisi olabilir miydi? Yerin alt katmanlarındaki tepkimelerle havadaki değişiklikler arasında bir bağlantı var mıydı? Cyrus Smith buna inanmaya başlamıştı, çünkü volkanik tepkimelerin şiddetlenmesiyle fırtınaların etkisinin arttığı gözlemleniyordu.

3 Ocak günü onaggalardan birini eyerlemek için şafakla birlikte Grande-Vue Yaylası'na çıkan Harbert, volkanın zirvesinde kıvrılan devasa bir sorguç fark etti.

Harbert kendilerini haberdar edince hemen oraya gelen ada sakinleri Franklin Dağı'nın tepesini incelemeye koyuldular.

"Hey!" diye haykırdı Pencroff, "bu kez yayılan buhar değil! Bana öyle geliyor ki, bu dev artık soluk alıp vermenin yanı sıra

tütüyor da!"

Denizci'nin kullandığı bu imge volkanın ağzındaki değişimi tam olarak yansıtıyordu. Bu krater üç aydan beri, henüz içerdeki minerallerin yalnızca için için yandığını belli eden buharlar yayıyordu. Bu kez buharlara çıkış noktasında üç yüz ayaklık bir genişliğe sahip olan ve zirvenin yedi, sekiz yüz ayak üzerine kadar grimtırak bir sütun halinde yükselen devasa bir mantara benzer, kalın bir duman eşlik ediyordu.

"Bacanın içinde ateş yanıyor," dedi Gédéon Spilett.

"Ve onu söndüremeyiz!" diye ekledi Harben.

"Volkanların bacasını temizlemek gerek," dedi, çok ciddi bir ifadeyle Nab.

"İyi o zaman, Nab," diye haykırdı Pencroff "Bu temizlik işini sen mi üstleneceksin?"

Pencroff bu sözlerin ardından kahkahayı patlattı.

Franklin Dağı'ndan yükselen kalın dumanı büyük bir dikkatle gözlemleyen Cyrus Smith, aynı zamanda uzaklardan gelebilecek bir gürüldemeyi duymak istercesine kulak kabartıyordu. Sonra biraz gerisinde kalmış olan arkadaşlarının yanına gelerek:

"Dostlarım," dedi, "volkanda önemli bir değişiklik meydana geldiğini kabul etmemiz gerek. Volkanik maddeler artık yalnızca için için yanmıyorlar, alev almış durumdalar ve hiç kuşku yok ki, yakın da gerçekleşecek bir püskürmenin tehdidi altındayız!"

"İyi ya, Bay Smith, bu püskürmenin neye benzediğini görmüş olacağız," diye haykırdı Pencroff, "ve bunu başarırsa, onu alkışlayacağız! Bunun bizi fazla ilgilendirdiğini sanmıyorum!" "Hayır, Pencroff," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "çünkü lavların eski yolu hâlâ açık, krater konumu itibarıyla şimdiye dek onları hep kuzeye doğru püskürtmüş. Ama yine de..." "Ama yine de püskürmenin bize hiçbir yarar sağlamayacağı düşünülürse, en iyisi bu olayın hiç gerçekleşmemesi," dedi Gazeteci.

"Kim bilir?" diye karşılık verdi Denizci. "Belki de bu volkanın

kusacağı değerli bir maddeden yararlanabiliriz!"

Yaşanan bu ani gelişmenin iyi sonuçlara yol açmayacağını düşünen Cyrus Smith kafasını iki yana sallıyordu. Bir püskürmeyi Pencroff kadar hafife almıyordu. Lavlar kraterin konumundan dolayı, adanın ağaçlıklı ve ekili alanlarını tehdit etmiyorlarsa da başka sıkıntılara neden olabilirlerdi. Püskürmelere yer sarsıntılarının eşlik etmesi nadir görülen bir olay değildi, Lincoln Adası da bir yandan bazaltlar, diğer yandan granitler, kuzeyde lavlar, güneyde ise hareketli topraklar gibi farklı karakterdeki maddelerden oluşmuştu. Sonuç itibarıyla kendi aralarında sıkı bir bütünlük oluşturamamış olan bu katmanlar dağılma riski taşıyorlardı. Bu durumda, volkanik maddelerin püskürmesi ciddi bir tehlike oluşturmasa da adanın sarsılmasıyla yerkabuğunda meydana gelecek hareketlenmeler büyük sıkıntılara yol açabilirdi.

"Tıpkı demir çubuklar taşıyan bir arabanın çıkardığı boğuk gürüldemeler duyar gibiyim," dedi yere uzanarak kulağını toprağa dayamış olan Ayrton.

Zemini büyük bir dikkatle dinleyen ada sakinleri, Ayrton'ın yanılmadığını anladılar. Bazen bu gürüldemelere sanki yeraltında şiddetli bir rüzgar esmişçesine bir tür "rinforzando" oluşturduktan sonra yavaş yavaş kaybolan uğultular karışıyordu. Ancak henüz hiçbir patlama duyulmamıştı. Bu durumda merkezi bacadaki buhar ve dumanların serbest bir geçiş yolu buldukları ve sübabın yeterince geniş olması nedeniyle yeni bir ağzın açılmasına ve herhangi bir patlama yaşanmasına gerek kalmayacağı söylenebilirdi.

"Bu kadarı da fazla!" dedi o zaman Pencroff, "işimizin başına dönmeyecek miyiz? Franklin Dağı istediği kadar tütsün, bağırsın, inlesin, ateş ve alev kussun, bu hiçbir şey yapmamamızın gerekçesi olamaz! Haydi Ayrton, Nab, Harbert, Bay Cyrus, Bay Spilett, bugün herkesin görevinin başında olması

gerek! Kaplama tahtalarını yerleştireceğiz ve bir düzine kol bu iş için hiç de fazla değil. Yeni *Bonadventure*'ümüzün -çünkü ona bu adı vereceğiz öyle değil mi?- iki ay içinde Port Ballon'un sularında yüzmesini istiyorum! Bu durumda kaybedilecek bir saatimiz bile yok!"

Pencroff'un kollarını göreve çağırdığı arkadaşları tersaneye geri dönerek bir geminin belkemiğini oluşturan iskeletin kaburgalarını sağlam bir şekilde birbirlerine bağlayan bordanın kalın kaplama tahtalarını birleştirmeye giriştiler. Bu, her birinin katılması gereken zorlu bir işti.

3 Ocak günü boyunca Granite-house'un kumsalından zaten fark edilemeyen volkanla ilgilenilmeden sıkı bir şekilde çalışıldı. Ancak birkaç kez, oldukça berrak bir gökyüzünde günlük seyrini izleyen güneşi örten iri gölgeler, kalın bir duman bulutunun güneşle ada arasına girdiğini belirtiyorlardı. Açıktan esen yel, dumanları batı ufkuna doğru sürüklüyordu. Bu geçici karaltıları net bir şekilde seçebilen Cyrus Smith ve Gédéon Spilett, volkanın etkinliğindeki hızlanma üzerine konuşsalar da çalışmalarına ara vermediler. Üstelik geminin en kısa sürede tamamlanması onlar için büyük önem taşıyordu. Böylece yaşanacak gelişmelere karşı güvenlikleri garanti altına alınmış olacaktı. Bu geminin bir gün tek sığınakları olmayacağını kim bilebilirdi ki?

Akşam yemeğinden sonra Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Harbert yeniden Grande-Vue Yaylası'na çıktılar. Gece şimdiden bastırmıştı. Karanlık, kraterin ağzında kümelenen dumanların alevler ve kor halindeki volkanik maddelerle karışıp karışmadığının seçilebilmesine izin veriyor olmalıydı.

"Krater alevlerle kaplı!" diye haykırdı arkadaşlarından daha çevik olduğu için yaylaya ilk ulaşan Harbert.

O sırada yaklaşık altı mil mesafede bulunan Franklin Dağı, zirvesinde kurum rengi alevlerin kıvrıldığı devasa bir meşaleyi andırıyordu. İç içe geçen dumanlar, dışıklar ve küller o kadar

yoğun olmalıydı ki, cılızlaşmış parıltıları, karanlıkta canlı bir görünüm sergilemiyorlardı. Ancak adanın üzerinde yayılan pas rengi bir ışık ormanlık bölgenin ilk ağaçlarını belli belirsiz aydınlatıyordu. Geniş burgaçlar göğün tek tük yıldızların parıldadığı yüksek katmanlarını karartıyordu.

"Alevler hızla yayılıyor!" dedi Mühendis.

"Bu hiç de şaşırtıcı değil," diye karşılık verdi Gazeteci. "Volkanın aktifleşmesinin üzerinden bir hayli zaman geçti. Hatırlarsınız, Cyrus, ilk buharlar Kaptan Nemo'nun sığınağını bulmak için dağın kollarını araştırdığımız dönemde belirmişti. Yanılmıyorsam, 15 Ekim'e doğruydu?"

"Evet!" diye karşılık verdi Harbert, "ve üzerinden iki buçuk ay geçti!"

"On hafta boyunca yeraltında gizlenen alevlerin bu şiddetle yayılmalarında şaşılacak bir şey yok!"

"Zeminde bazı titreşimler hissediyor musunuz?" diye sordu Cyrus Smith.

"Evet," diye yanıtladı Gédéon Spilett, "ama bir yer sarsıntısı..."

"Bir yer sarsıntısı tehlikesiyle karşı karşıya olduğumuzu söylemiyorum," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "Tanrı bizi böyle bir olasılıktan korusun! Bu titreşimler merkezindeki alevin püskürmesinden kaynaklanıyor. Yerkabuğu bir kazanın çeperinden başka bir şey değildir, ve bildiğiniz gibi gazların basıncıyla kazanın çeperi sesli bir levha gibi titreşir. İşte şu an gerçekleşen bu."

"Işık huzmeleri ne harika!" diye haykırdı Harbert.

O sırada kraterden dumanların parlaklığını azaltamadığı bir alev demeti fışkırıyordu. Binlerce ışık parçası farklı istikametlere doğru yayılıyordu. Bazıları duman kubbesine ulaşıp, onu hızla delip geçtikten sonra artlarında akkor halinde bir toz bulutu bırakarak sönüyorlardı. Bu ışık seline makineli tüfek bataryalarının peş peşe gelen yankılanmalarını andıran

patlamalar eşlik ediyordu.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve genç çocuk, bir saat sonra Grande-Vue Yaylası'ndan ayrılarak Granite-house'un yolunu tuttular. Mühendis o derece düşünceli, hatta sıkıntılı görünüyordu ki, Gédéon Spilett ona püskürmenin dolaylı ya da dolaysız olarak bir tehlikeye oluşturup oluşturamayacağını sormak gereğini hissetti.

"Hem evet, hem hayır," diye karşılık verdi Cyrus Smith.

"Yine de," diye devam etti Gazeteci, "başımıza gelecek en büyük felaket, adayı altüst edecek bir yer sarsıntısı değil mi? Oysa dumanlar dışarı yayılmak için serbest bir geçit bulduklarına göre, bunun gerçekleşeceğine inanmıyorum."

"Ben de yeraltı buharlarının neden olduğu sarsıntılar anlamında bir depremden kaygılanmıyorum," diye karşılık verdi Cyrus Smith. "Ancak başka gelişmeler büyük felaketlere yol açabilir."

"Ne gibi, sevgili Cyrus?"

"Bunu bilemiyorum... görmem... dağı incelemem lazım... Birkaç gün sonra bu konuda daha net bilgilere sahip olacağım."

Gédéon Spilett ısrar etmedi, kısa süre sonra Granite-house'un sakinleri, volkanın şiddeti giderek artan patlamalarına ve adadaki yankılanmalara rağmen, derin bir uykuya daldılar.

4, 5, 6 Ocak günleri bu şekilde geçti. Sürekli olarak geminin inşasıyla uğraşılıyor, Mühendis tüm gücüyle çalışmaları teşvik ediyordu. O sırada zirvesi ürkütücü görünümlü kara bir bulutla kaplı olan Franklin Dağı, alevlerle birlikte bazıları yeniden kraterin içine düşen akkor halinde kayalar püskürtüyordu. Olayı yalnızca eğlenceli yönleriyle değerlendiren Pencroff, bu görüntüler karşısında:

"Şuraya bakın! Bu dev yaya oynuyor! Üstelik bir hayli becerikli!" demekten kendini alamıyordu.

Gerçekten de volkanın kustuğu maddeler kratere geri

dönüyordu ve henüz iç basınçla yükselen lavların kraterin ağzına ulaşamadıkları anlaşılıyordu. En azından bir bölümü seçilebilen kuzeydoğu ağzında, dağın güney yamacına dökülen bir lav şelalesi görülmüyordu.

Gemi inşa çalışmaları ne kadar acil olursa olsun, ada sakinlerinin adanın değişik noktalarına gitmesini gerektiren işler de vardı. Her şeyden önce müflon ve keçilerin kapalı tutulduğu ağıla giderek hayvanların ot ihtiyacını karşılamak gerekiyordu. Bunun üzerine Ayrton'ın ertesi gün oraya gitmesine karar verildi ve her zamanki gibi bu işin üstesinden tek başına gelebilecek olmasına rağmen, Mühendis'in Ayrton'a şu sözleri söylemesi karşısında Pencroff ve arkadaşları şaşkınlıklarını gizleyemediler;

"Yann size eşlik edeceğim."

"Hey! Bay Cyrus," diye haykırdı Denizci, "iş günlerimiz sayılı, siz de giderseniz, dört kol eksilmiş olacak!"

"Ertesi gün geri geleceğiz," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "ama ağıla gitmem gerek... Püskürmenin ne durumda olduğunu görmek istiyorum."

"Püskürtme! Püskürme!" diye yanıtladı Pencroff yüzünü asarak. "Bu püskürme de ne önemliymiş, ama beni hiç endişelendirmiyor!"

Denizci ne kadar söylenirse söylensin, Mühendis keşif gezisini ertesi gün yapmaya karar vermişti. Harbert da ona eşlik etmek istiyordu, ancak yokluğuyla Pencroff'un canını sıkmamak için bu düşüncesinden vazgeçti.

7 Ocak sabahı günün doğuşuyla birlikte iki onaggayı koştuktan arabaya binen Cyrus Smith ve Ayrton ağıl yolunu hızla katetmeye başladılar.

Ormanın üzerinden Franklin Dağı'nın hiç durmadan kurumlu püskürtüler yolladığı iri bulutlar geçiyordu. Gökyüzünde ağır ağır ilerleyen bu bulutların çeşitli maddelerden oluştuğu

anlaşılıyordu. Bu kadar yoğun ve ağır olmaları yalnızca volkanın dumanından kaynaklanmıyordu. Toz halindeki dışıklar ve en ince nişasta gibi grimtırak küller iri kıvrımlarının ortasında asılı duruyorlardı. Bu küller o kadar inceydi ki, bazen onların gökyüzünde aylarca durduklarına tanık olunuyordu. İzlanda'da 1783 püskürmesinden sonra gökyüzünün bir yıl boyunca güneş ışınlarının aralarından güçlükle sızabildiği volkanik tozlarla kaplı kaldığı görülmüştü.

Ancak püskürtüler sıklıkla yere düşüyorlardı, bu sefer de aynısı oldu. Cyrus Smith ve Ayrton ağıla henüz varmışlardı ki, barut tozuna benzeyen siyahımtırak bir karın yağmaya başlamasıyla zeminin görünümü değişti. Ağaçlar, çayırlar, her şey birkaç parmak kalınlığındaki bir tabakanın altında gözden kaybolmuştu. Ancak neyse ki, kuzeydoğudan esen rüzgar bulutların büyük bir bölümünü denizin üzerine doğru sürükledi.

"İşte bu ilginç, Bay Smith," dedi Ayrton.

"İşte bu ciddi bir durum," diye karşılık verdi Mühendis. "Püskürtülen bu ponza taşları ve mineral tozları volkanın ne kadar derinden sarsıldığını gösteriyor."

"Peki yapılacak bir şey var mı?"

"Volkanın ne durumda olduğunu öğrenmekten başka yapılacak bir şey yok. Ayrton, siz ağılla ilgilenin. Bu arada ben Creek-Rouge kıyılarına giderek dağın güney yamacının ne durumda olduğunu inceleyeceğim. Sonra..." "Sonra... Bay Smith?"

"Sonra birlikte Dakkar Mağarası'na gideceğiz... görmek istediğim... Neyse, iki saat sonra sizi almaya geleceğim."

Bunun üzerine ağıla giren Ayrton, Mühendis geri dönene dek, püskürmenin bu ilk belirtilerinden huzursuz olmuşa benzeyen muflonlar ve keçilerle ilgilendi.

Bu arada dağın doğu kollarına yönelen Cyrus Smith, Creek-Rouge'u döndükten sonra, arkadaşlarıyla birlikte ilk keşif gezileri

sırasında buldukları kükürt kaynağına ulaştı.

İşler değişmişti! Topraktan tek bir sütun yerine, bir pistonla itilmiş gibi şiddetle fışkıran on üç duman sütunu yükseliyordu. Yerkabuğunun bu noktada korkunç bir basınca maruz kaldığı anlaşılıyordu. Hava su buharına karışmış kükürt, hidrojen ve karbonik asit gazıyla yüklüydü. Cyrus Smith, püskürtülmüş küllerin zaman içinde sertleşmesiyle oluşan ve tüm ovayı kaplayan bu volkanik tüflerin titreştiğini hissediyordu, ancak henüz yeni bir lav sızıntısına ait bir iz yoktu.

Franklin Dağı'nın güney yamacı tamamen incelediğinde Mühendisin saptayabildikleri bunlardı. Kraterden duman burgaçları ve alevler yayılıyor, bir dışık yağmuru toprağın üzerine düşüyordu. Ancak kraterin ağzında lav akıntılarına rastlanmıyordu. Bu durum volkanik maddelerin henüz merkez bacanın üst ağzına ulaşamadığını gösteriyordu.

"Bunun bir an önce gerçekleşmesini tercih ederdim!" dedi Cyrus Smith kendi kendine. "En azından lavların her zamanki güzergahlarını izleyip izlemediklerini öğrenebilirdim. Yeni bir ağızdan yayılmayacaklarını kim bilebilir? Ama asıl tehlike bu değil! Kaptan Nemo bunu iyi tahmin etti! Hayır! Asıl tehlike bu değil!"

Cyrus Smith, uzantısı dar Requin Körfezi'ni çevreleyen geniş şoseye kadar ilerledi. Oradan eski lav akıntılarının izledikleri yolu inceledi. Son püskürmenin çok eski dönemlerde meydana geldiğine hiç şüphe yoktu.

O zaman aralıksız bir gök gürültüsünü andıran şiddetli patlamalarla sarsılan yeraltının gürüldemelerine kulak kabartarak geri döndü. Ayrton kendisini bekliyordu.

"Hayvanların ihtiyaçları karşılandı, Bay Smith," dedi Ayrton.

"Tamam, Ayrton."

"Endişeli bir halleri var, Bay Smith."

"Evet, içgüdüleri onları olacaklardan haberdar ediyor ve

içgüdüler asla yanılmaz.”

“Gitmek isterseniz…”

“Bir fener ve çakmak alın, Ayrton,” diye karşılık verdi Mühendis, “ve yola koyulalım.” Ayrton Mühendisin söylediklerini yaptı. Koşumları çıkarılan onaggalar ağılda geziniyorlardı. Kapı dışarıdan kapatıldı ve Cyrus Smith, Ayrton’la birlikte kıyıya giden dar patikayı izlemeye başladı.

Bulutların bıraktığı volkanik püskürtülerle kaplı bir zeminin üzerinde yürüyorlardı. Ormanda tek bir dörtayaklıya dahi rastlanmıyordu. Kuşlar bile kaçmıştı. Bazen esen bir yelin yerdeki kül katmanlarını arkadaş havalandırmasıyla yoğun bir burgacın ortasında kalan iki arkadaş etraflarını göremiyorlardı. Kör olma ya da boğulma tehlikesine karşı, gözlerini ve ağızlarını mendille kapatıyorlardı.

Cyrus Smith ve Ayrton bu koşullar altında hızlı ilerleyemiyorlardı. Bunun dışında, oksijeninin bir bölümü nefes almayı zorlaştıracak ölçüde yanmış olan hava oldukça ağırdı. Her yüz adımda bir durarak soluklanmak zorunda kalıyorlardı. Bu nedenle Mühendis ve arkadaşı adanın kuzeybatı kıyışını oluşturan bazalt ve porfirik kayalar yığının zirvesine ulaştıklarında saat onu geçiyordu.

İki arkadaş, o fırtınalı gecede kendilerini Dakkar Mağarası’na götüren o berbat yolu izleyerek bu sarp yamacı inmeye başladılar. Gündüz gözüyle bu iniş daha tehlikesizdi, üstelik kayaların kayganlığını örten kül katmanları, ayakların bu eğimli yüzeylere daha sağlam basmasına olanak veriyordu.

Kısa süre sonra kıyı boyunca uzanan, yaklaşık kırk ayak yüksekliğindeki destek duvarına ulaştılar. Cyrus Smith, bu duvarın hafif bir eğimle alçalarak deniz seviyesine kadar indiğini hatırlıyordu. Şu an için sular çekilmiş olmasına rağmen kumsal görülmüyordu, volkanik tozlarla kirlenmiş dalgalar doğruca kıyının bazaltlarını dövüyorlardı.

Fazla zorlanmadan Dakkar Mağarası'nın ağzını bulan Cyrus Smith ve Ayrton, duvarın alt sahanlığını oluşturan son kayanın altında durdular.

"Kayık buralarda olmalı?" dedi Mühendis.

"Burada, Bay Smith," diye yanıtladı, kemer kovanının altındaki kayığı kendisine doğru çeken Ayrton.

"Binelim, Ayrton."

İki adam kayığa bindiler. Hafif bir çalkantı onları mağaranın oldukça basık iç eğmecinin altına doğru yönlendirdi, Ayrton çakmağı çakarak feneri yaktı. Sonra kürekleri kavradı, fenerin kayığın gidiş yönün aydınlatacak şekilde ön tarafa yerleştirilmesiyle dümene geçen Cyrus Smith mağaranın karanlığında yol almaya başladı.

Bir zamanlar ışığıyla bu karanlık mağarayı aydınlatan Nautilus artık orada değildi. Belki güçlü kaynağının ürettiği elektrikle denizin dibine ışık saçmaya devam ediyordu, ancak Kaptan Nemo'nun son uykusuna çekildiği uçurumun dibinden tek bir ışık huzmesi dahi yayılmıyordu.

Fenerin ışığı yetersiz olsa da Mühendisin mağaranın sağ duvarını izleyerek yoluna devam etmesini sağlıyordu. Kubbenin en azından bu bölümünde mezarlığı andıran bir sessizlik hakimdi, ancak kısa süre sonra Cyrus Smith, dağın derinliklerinden gelen gürüldemeleri net bir şekilde işitmeye başladı.

"Bu volkan," dedi.

Birazdan bu gürültüyle birlikte kimyasal tepkimelerin habercisi olan keskin bir koku yayıldı, kükürtlü dumanlar Mühendis ve arkadaşının boğazını tıkadı.

"İşte Kaptan Nemo'yu endişelendiren buydu!" diye mırıldandı yüzü hafifçe solan Cyrus Smith. "Yine de sonuna kadar gitmemiz lazım."

"Gidelim!" diye karşılık verdi, küreklere doğru eğilerek kayığı

ilerletmeye başlayan Ayrton.

Mağaraya girdikten yirmi beş dakika sonra kayık arka duvara ulaşarak durdu.

Oturduğu bankın üzerine çıkan Cyrus Smith feneri, mağarayı volkanın merkez bacasından ayıran duvarın çeşitli bölümlerinde gezdirdi. Bu duvarın kalınlığı neydi? Yüz ayak mı, yoksa on ayak mı olduğunu söylemek mümkün değildi. Ancak yeraltından gelen gürültülerin oldukça net duyulmasına bakılırsa, fazla kalın olmadığı söylenebilirdi.

Mühendis, duvarı yatay bir hat boyunca inceledikten sonra, küreğin ucuna yerleştirdiği feneri bazalt duvarın daha yüksek bölümlerinde gezdirdi.

Orada, kötü eklemlenmiş prizmaların ortasında, yakıcı bir gaz yayarak mağaranın havasını kirleten yarıklar güç de olsa seçilebiliyordu. Duvarın üzerindeki bu çatlakların daha belirgin bir şekilde görülebilen bazıları, mağaranın sularının iki, üç ayak üzerine kadar alçalıyorlardı.

Oldukça düşünceli görünen Cyrus Smith şu sözcükleri mırıldandı:

“Evet! Kaptan haklıydı! İşte asıl büyük tehlike bu!”

Hiçbir karşılık vermeyen Ayrton, Mühendis’in bir işareti üzerine yeniden küreklere asıldı, yarım saat sonra Mühendis ve arkadaşı Dakkar Magarası’ndan çıkıyorlardı.

XIX

Ağılda her şeyi yoluna koydukları bir gündüz ve gecenin ardından Cyrus Smith ve Ayrton, 8 Ocak sabahı Granite-house'a geri dönüyorlardı.

Arkadaşlarını bir araya toplayan Mühendis, onlara Lincoln Adası'nın hiçbir insani gücün karşı koyamayacağı büyük bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunu anlattı.

"Dostlarım," dedi, derin bir heyecanı yansıtan bir ses tonuyla, "Lincoln Adası dünya döndükçe varlığını sürdürecek kara parçalarından biri değil. Kendisinden kaynaklanan bir gerekçeden dolayı, er ya da geç yok olmaya mahkum ve yapılacak hiçbir şey yok!"

Önce birbirlerine, sonra da Mühendis'e bakan ada sakinleri hiçbir şey anlamamışlardı.

"Açıklar mısınız, Cyrus!" dedi Gédéon Spilett.

"Açıklayayım," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "ya da daha doğrusu baş başa kaldığımız zaman Kaptan Nemo'nun bana vermiş olduğu bilgileri aktarayım."

"Kaptan Nemo!" diye haykırdı ada sakinleri."

"Evet, ölmeden önce bize vermek istediği son destek!"

"Son destek!" diye haykırdı Pencroff. "Son destek! Ölmüş bile olsa, bize hâlâ yardım etmeyi sürdüreceğini göreceksiniz!"

"Peki Kaptan Nemo size ne söyledi?" diye sordu Gazeteci.

"Anlatayım, dostlarım," diye yanıtladı Mühendis. "Kaptan Nemo'nun söylediğine göre, Pasifik'in diğer adalarıyla aynı

koşullar altında bulunmayan Lincoln Adası, özel konumundan dolayı er ya da geç sualtı tabakalarında meydana gelecek bir dağılma sonucunda yok olmaya mahkum."

"Dağılma! Lincoln Adası! Haydi canım!" diye haykırdı Cyrus Smith'e duyduğu saygıya rağmen omuzlarını silkmeye engel olamayan Pencroff.

"Beni iyi dinleyin, Pencroff." diye devam etti Mühendis. "İşte Kaptan Nemo'nun ve Dakkar Mağarası'nda dün yaptığım incelemeler sonucunda benim saptadıklarım şunlar. Adanın altından volkana doğru uzanan bu mağara merkez bacadan yalnızca bir duvarla ayrılıyor. Oysa bu duvar daha şimdiden volkanın içinden gelen kükürtlü gazları sızdıran yarıklar ve çatlaklarla kaplı."

"Yani?" diye sordu kaşları iyice çatılan Pencroff.

"Yani bu çatlakların iç basıncın etkisiyle giderek büyüdüğünü, bazalt duvarın yavaş yavaş yarıldığını ve er ya da geç, mağaranın sularını volkanın içine sızdıracağını saptadım." "İyi ya işte!" diye karşılık verdi, olayı bir kez daha şakaya almak isteyen Pencroff. "Deniz volkanı söndürecek ve böylece her şey sona ermiş olacak!"

"Evet, her şey sona ermiş olacak! ' diye yanıtladı Cyrus Smith. "Denizin duvarın içine sızarak püskürtülerin için için kaynadığı merkez bacanın derinliklerine doğru ineceği gün Lincoln Adası, tıpkı Etna'nın içine Akdeniz'in dolacağı zaman Sicilya'nın başına geleceği gibi havaya uçmuş olacak!"

Ada sakinleri, Mühendis'in bu son derece kesin cümlesine hiç karşılık vermediler. Nasıl bir tehlikeyle karşı karşıya olduklarını anlamışlardı.

Zaten Cyrus Smith'in meseleyi abartmıyordu Birçok kişi, suların deniz ya da göl kıyılarında bulunan volkanları söndüreceğini düşünmüştü. Ancak bu şekilde dünyanın bir bölümünün, tıpkı buharı aniden genleşen bir kazan gibi havaya uçma tehlikesiyle karşı karşıya kalacağını, sıcaklığı binlerce

dereceyi bulan kapalı bir ortama giren suların hiçbir duvarın dayanamayacağı kadar yoğun bir enerjiyle buharlaşacağını bilmiyorlardı.

Bu durumda, yakın bir gelecekte korkunç bir patlamanın tehdidi altında olan adanın ömrünün Dakkar Mağarası'nın duvarının dayanabileceği süre kadar olduğu söylenebilirdi. Bu olay aylar ya da haftalar sonra değil, günler, belki de saatler sonra gerçekleşebilirdi!

Ada sakinleri yüreklerinin sızladığını hissettiler! Varlıklarını doğrudan tehdit eden bu olaydan çok, kendilerini bağrına basan bu toprakların, onca sevdikleri, verimli hale getirdikleri ve bir gün daha da gelişmesini planladıkları bu adanın yok olup gideceğini düşünüyorlardı. Katlanılan onca yorgunluk, harcanan onca çaba boşa gidecekti!

Pencroff yanaklarından dökülen iri bir damla yaşa engel olamadı, onu gizlemeyi hiç denemedi.

Bir süre daha devam eden sohbet sırasında ellerindeki olanakları tartıştılar. Ancak sonuç olarak bir saat bile kaybetmeden, büyük bir gayretle geminin inşa ve dekorasyon çalışmalarına girişilmesine karar verildi. Artık Lincoln Adası sakinlerinin tek kurtuluş şansları buydu!

Bütün kollar bu iş için bir araya geldi. Artık hasat yapmak, ürün toplamak, avlanmak, Granite-house'un stoklarını artırmak ne işe yarardı? Şu an depo ve kilerde bulunan erzaklar, ne kadar uzun sürerse sürsün, geminin yiyecek ihtiyacını karşılayacaktı! Yapılması gereken, bu kaçınılmaz felaket gerçekleşmeden önce gemiyi denize açılmaya hazır hale getirmekti.

Çalışmalara büyük bir gayretle yeniden başlandı. 23 Ocak'a doğru borda kaplamalarının yarısı yerlerine yerleştirilmişti. O güne dek volkanın zirvesinde hiçbir değişiklik meydana gelmemişti. Buharlar, alevlerle ve akkor halindeki taşlarla karışmış dumanlar kraterden yayılmaya devam ediyordu. Ancak

23 Ocak'ı 24'üne bağlayan gece volkanın konisinin ucu, üst katmanlara ulaşan lavların etkisiyle koparak yere çakılınca korkunç bir gürültü yankılandı. Ada sakinleri ilk önce adanın parçalandığını zannederek Granite-house'dan dışarı fırladılar.

Saat yaklaşık olarak sabahın ikisiydi.

Gökyüzü alevler içindeydi. Bin ayak uzunluğunda, binlerce ton ağırlığındaki üst koni adanın üzerine yuvarlanarak yer sarsıntısına neden olmuştu. Neyse ki, adanın kuzeyine bakan bu koni, volkanla deniz arasında uzanan kumlar ve tüflerle kaplı ovaya düşmüştü. Şimdi ağzı geniş bir şekilde açılmış olan krater, yukarı doğru öyle şiddetli bir ışık yayıyordu ki, en ufak bir yansımanın etkisiyle bile gökyüzünün tamamı ateşler içinde kalabilirdi. O sırada volkanın yeni zirvesine ulaşan lav şelaleleri, dolmuş bir havuzdan taşan sular gibi uzun çağlayanlar halinde yayılıyor, binlerce alev kıvrımı yanardağın yamaçlarından aşağıya doğru akıyordu.

"Ağıl! Ağıl!" diye haykırdı Ayrton.

Gerçekten de kraterin yeni konumundan dolayı lavlar ağıla doğru akıyordu. Bu durumda Creek-Rouge'un kollarının ve Jakamar Ormanları'nın ani bir yıkımın tehdidi altında oldukları söylenebilirdi.

Ayrton'ın çığlığı üzerine ahıra yönelen ada sakinleri, onaggaları arabaya koştular. Hepsinin aklından geçen tek düşünce, ağıla koşmak ve içerdeki hayvanları serbest bırakmaktı.

Sabah üçe doğru ağıla varmışlardı. Korkunç ulumalar, muflonlar ve keçilerin ne büyük bir korkuya kapıldıklarını gösteriyordu. Akkor halindeki maddeler ve sıvılaşmış minerallerden oluşan bir lav şelalesi şimdiden dağ kolundan çayıra doğru sızarak çitin köşesini zorlamaya başlamıştı. Ayrton'un kapıyı açınca paniğe kapılmış olan hayvanlar dört bir yana doğru koşturmaya başladılar.

Bir saat sonra ağılı kaplayan köpüklü lavlar aştıkları küçük çayın sularını buharlaştırıp evi bir çıra gibi tutuşturduktan sonra, tahta çiti son kazığına kadar yakıp kavurdular. Ağıldan geriye hiçbir şey kalmamıştı!

Ada sakinleri kendilerini kaybetmiş bir halde, boşuna bir çabayla bu yayılmayı engellemeye çalışsalar da insanoğlunun bu büyük felaketlere karşı yapabileceği hiçbir şey yoktu.

24 Ocak sabahı güneşin dogmasıyla Cyrus Smith ve arkadaşları Granite-house'a geri dönmeden önce lavların hangi istikamete yöneleceğini gözlemlemek istediler. Zemin, Franklin Dağı'ndan doğu kıyısına doğru alçalıyordu. Bu durumda Jakamar Ormanları'nın sık ağaçlarına rağmen lav şelalesinin Grande-Vue Yaylası'na doğru yayılabileceğinden kaygılanıyorlardı.

"Göl bizi koruyacak," dedi Gédéon Spilett.

"Umarım!" diye yanıtladı Cyrus Smith ve başka bir şey söylemedi.

Ada sakinleri, Franklin Dağı'nın üst konisinin yuvarlandığı ovaya kadar ilerlemek isteseler de lavlar geçişlerini engelliyordu. Bir yandan Creek-Rouge, diğer yandan Falls-River vadilerini izleyen lavlar bu çayların sularını buharlaştırıyorlardı. Bu şelaleyi aşmak mümkün değildi, tam tersine geri çekilmek gerekiyordu. Tacını kaybetmiş olan volkan tanınmaz bir haldeydi. Eski kraterin yerini dümdüz olmuş bir zirve alıyordu. Güney ve doğu kenarına açılmış olan iki yeni ağız, iki farklı akıntı oluşturan lav sellerini aralıksız olarak boşaltıyorlardı. Bu yeni kraterden yayılan duman ve kül bulutları göğün adanın üzerine yığılmış olan buharlara karışıyorlardı. Şiddetli gök gürültüleri dağın uğultularıyla birlikte yankılanıyordu. Ağzından fırlayan ateşli kayalar üç yüz ayak yüksekliğe ulaştıktan sonra, bulutların içinde patlıyor ve mermi parçaları gibi dört bir yana dağılıyordu. Gök, volkanın püskürmelerine şimşeklerle karşılık veriyordu.

Sabah yediye doğru Jakamar Ormanları'nın sınırına sığınmış olan ada sakinlerinin artık bu mevkide kalmaları imkansız hale gelmişti. Yalnızca etraflarına yağan kaya parçalarından değil, Creek-Rouge un yatağından taşan lavların ağıl yoluna yönelmesinden dolayı da geri çekilmeleri gerekiyordu. Alev alan ilk ağaçlar, aniden buhar haline dönüşen özsularından dolayı havai fişekleri andırırcasına havaya uçarlarken, daha az nemli olan diğerleri bu alev selinin ortasında şimdilik hasar görmemiş bir halde bekliyorlardı.

Ada sakinleri ağıl yolunu tutmuşlardı. Yavaşça yürüyorlar, daha doğrusu geri çekiliyorlardı. Ancak zeminin eğimi nedeniyle alev seli hızla doğuya yöneliyor ve alt katmanları katılaşan lavların üzerini kaynar ateş kütleleri kaplıyordu.

Bu arada Creek-Rouge vadisini kaplayan akıntı giderek daha tehlikeli bir hal alıyordu. Ormanın bu bölümünün tamamı yanıp kül olmuştu, gövdeleri şimdiden tutuşmaya başlamış olan ağaçların üzerinde kalın duman kıvrımları yükseliyordu.

Ada sakinleri, Creek-Rouge'un ağzının yarım mil ötesinde, gölün kıyısında durdular. Yaşamlarını doğrudan ilgilendiren bir karar almak üzereydiler.

Ciddi olayları değerlendirmeye alışkın olan ve ne olursa olsun, gerçeği öğrenmekten hiç çekinmeyen kişilerin karşısında olduğunu bilen Cyrus Smith, o zaman şunları söyledi:

"Ya göl bu akıntıyı durdurarak adanın bir bölümünün yanıp kül olmasını önleyecek ya da Far-West ormanlarına yayılan alev selleri geriye tek bir ağaç, tek bir bitki bırakmayacak. İleride, bu çıplak kayaların üzerinde adanın havaya uçmasıyla birlikte gerçekleşecek ölümümüzü beklemekten başka yapacağımız bir şey kalmayacak!"

"O zaman," diye haykırdı kollarını kavuşturarak zemini tekmeleyen Pencroff, "gemiyi tamamlamaya hiç gerek yok, öyle değil mi?"

“Pencroff,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “görevimizi sonuna kadar yerine getirmemiz gerek!”

O sırada yakıp kavurduğu güzelim ağaçlar arasından kendisine yol açmış olan lav ırmakları göl sınırına ulaşıyordu. Orada biraz daha uzun olsa, alev sellerine geçit vermeyecek olan bir yükselti vardı.

“İş başına!” diye haykırdı Cyrus Smith.

Mühendis’in aklından geçenler hemen anlaşılmıştı. Bu akıntının yönünü değiştirerek onun göle dökülmesini sağlamak gerekiyordu.

Tersaneye doğru koşan ada sakinleri, ellerinde kazma, kürek ve baltalarla geri döndüler. Dolma topraklar ve devrilmiş ağaçlar sayesinde birkaç saat içinde üç ayak yüksekliğinde yüz adım genişliğinde bir set yapmayı başardılar. İş bittiğinde kendilerini yalnızca birkaç dakika çalışmış gibi hissediyorlardı!

Tam zamanıydı. Sıvılaşmış maddeler kısa bir süre sonra toprak tabyanın alt bölümüne ulaştı. Irmak taşmaya çalışan bir nehir gibi kabararak Far-West’e yayılmasının önündeki bu tek engeli aşmaya çalıştı... Ancak set onu durdurmayı başardı, birkaç dakikalık korkunç bir tereddütten sonra yirmi ayaklık bir yükseklikten Grant Gölü’ne boşalmaya başladı.

Solukları kesilmiş olan ada sakinleri hiç kımıldamadan, tek bir söz bile söylemeden doğanın bu iki gücü arasındaki mücadeleyi izlemeye başladılar.

Su ile ateş arasındaki bu döğüşün görüntüsü olağanüstüydü! Muhteşem bir ürkütücülüğü olan bu sahneyi tasvir edebilecek bir kalem, resmedebilecek bir fırça var mıydı? Kızgın lavlarla temas eden sular, cızırdayarak buharlaşıyorlardı. Gökyüzüne yayılan buharlar, devasa bir kazanın aniden açılan supaplarından fırlamışçasına yükseliyorlardı. Ancak gölün suyu ne kadar bol olursa olsun yenilenmiyordu, oysa tükenmek bilmez bir kaynaktan beslenen alev selleri, akkor halindeki yeni

maddelerin desteğiyle hiç durmadan akıyordu.

Göle düşen ilk lavlar derhal katılaşarak kısa süre sonra su yüzeyinde belirmek üzere yığılmaya başladılar. Yüzeyleri taşlaşarak gölün merkezine doğru ilerleyen lavlar süzülüyordu. Bu şekilde oluşmaya başlayan bir dil, suları buharlaştığı için taşması mümkün olmayan gölü dolduruyordu. Cızırtılar ve hışırtılar kulakları sağır eden bir gürültüyle göğe doğru yayılırken, rüzgarla sürüklenen buğular yağmura dönüşerek denizin üzerine dökülüyordu. Dil uzayıp gidiyor, katılaşan lav blokları üst üste yığılıyordu. Bir zamanlar dingin suların uzandığı bu gölü, şimdi zeminin yükselmesiyle meydana gelmiş binlerce sığ kayalığı andıran, tüten kaya yığınları kaplıyordu. Karşı konulmaz lav selinin istilasından üç saat sonra gölün görüntüsünü tasvir edebilmek için bir kasırgayla alt üst olmuş suların aniden sıfırın altında yirmi derecelik bir soğukla katılaştıklarını gözlerde canlandırmak gerekiyordu.

Bu kez su ateşe mağlup oluyordu.

Bununla birlikte lavların Grant Gölü'ne yönelmesi ada sakinleri için sevindirici bir durumdu. Bu şekilde birkaç gün kazanabileceklerdi. Grande-Vue Yaylası, Granite-house ve tersane geçici olarak lavlardan korunmuştu. Bu birkaç günü, gemiyi borda kaplamalarıyla donatıp özenle kalafatlamak için kullanmaları gerekiyordu. Daha sonra donatılmak üzere denize indirilerek barınak olarak kullanılacaktı. Adayı havaya uçuracak olan patlama nedeniyle karada kalmanın güvenilir bir yanı yoktu. Şimdiye dek güvenli bir barınak olan Granite-house'un granit duvarlarının altında kalma tehlikesi vardı!

Ayın 25'inden 30'una kadar altı gün boyunca yirmi kişinin yapacağı işi tek başlarına yapacak kadar yoğun çalıştılar. Kraterden yayılan alevler gece gündüz çalışmalarına imkan verdiği için biraz dinlendikten sonra yeniden işe koyuluyorlardı. Volkan püskürmeye devam etse de lavların yoğunluğu biraz

azalmış gibi görünüyordu. Grant Gölü'nün neredeyse tamamıyla dolmuş olması sevindirici bir gelişmeydi. Yeni lavlar eskilerinin üzerinden süzülmeye devam ederlerse, oradan Grande-Vue Yaylası'na ve kumsala doğru yayılacaklarına şüphe yoktu.

Ancak adanın bu bölümü lavlardan korunmuş olsa da batı bölümü için aynı şey geçerli değildi.

Toprakları her yandan çaya doğru alçalan geniş Creek-Rouge vadisine yönelen ikinci lav akıntısı hiçbir engelle karşılaşmamış, akkor halindeki sıvılar Far-West ormanına yayılmıştı. Yılın o döneminde kavurucu sıcakların etkisiyle kupkuru olan ağaçlar öyle bir alev almışlardı ki, yangın gövdenin alt kısımlarıyla iç içe geçmiş olan yüksek dalları bir anda yakıp kavurmuştu. O zaman paniğe kapılan jaguarlar, yabandomuzları, sudomuzları ve her türden kıllı ya da tüylü av hayvanı Port Ballon yolunun ötesindeki Mercy kıyılarına ve Tadornes bataklıklarına sığınmışlardı. Ancak işleri başlarından aşkın olan ada sakinleri, bu hayvanların en tehlikelilerine bile aldırmamışlardı. Zaten Granite-house'u terk ettikten sonra Peribacaları'na bile sığınmayıp Mercy'nin ağzına kurdukları bir çadırın altına yerleşmişlerdi. Cyrus Smith ve Gédéon Spilett her gün Grande-Vue Yaylası'na çıkıyorlardı. Bazen Harbert da onlarla birlikte gitse de lavların yakıp kavurduğu adasının son halini görmek istemeyen Pencroff arkadaşlarına asla eşlik etmiyordu!

Gerçekten de içler acısı bir manzaraydı. Adanın ormanlarla kaplı bölümü artık çırılçıplaktı. Yalnızca Serpentine Yarımadası'nın ucunda tek tük birkaç ağaç beliriyordu. Sağda solda kararmış birkaç ağaç kütüğü vardı. Yanıp kavrulmuş ormanların durumu Tadornes bataklıklarından daha berbattı. Lavlar her yanı istila etmişti. Bir zamanlar o gözalıcı yeşilliklerin uzandığı ormanların yerini üst üste yığılmış volkanik tüller almıştı. Falls-River ve Mercy vadileri denize bir damla bile su dökmüyorlardı, Grant Gölü tamamıyla kurursa, ada sakinleri su

ihtiyaçlarını karşılayamayacaklardı. Neyse ki, güney ucunda lavların ulaşamadığı bir gölet adanın içilebilir su kaynağını oluşturuyordu. Kuzeybatıda volkanın zemine devasa bir cırnak gibi yapışmış olan sarp ve dik yamaçları görülüyordu. Bu ne acıklı ve ürkütücü bir manzaraydı. Ağaçlar, akarsular ve zengin ürünlerle kaplı bu verimli toprakların yiyecek stokları olmasa aç kalacakları bir kaya yığınına bir anda dönüşmesi ada sakinleri için ne büyük bir yıkımdı!

"Bu görüntü insanın yüreğini sızlatıyor!" dedi bir gün Gédéon Spilett.

"Evet, Spilett," diye karşılık verdi Mühendis. "Tanrı bize şimdi son sığınağımız haline gelen bu gemiyi tamamlayacak zaman versin!"

"Cyrus, volkanın giderek sakinleştiğini fark ediyor musunuz? Hâlâ lav püskürtmeye devam ediyor, ama yanılmıyorsam, eskisi kadar şiddetli değil!"

"Bu o kadar önemli değil," diye karşılık verdi Cyrus Smith. "Dağın derinliklerindeki alevler her zamanki yakıcılıklarını koruyorlar ve deniz her an volkanın içine sızabilir. Durumumuz, gemileri söndüremedikleri bir yangınla kavrulan ve ateşin er ya da geç barut deposuna ulaşacağını bilen yolcularınkine benziyor. Gelin, Spilett, gelin hiç zaman kaybetmeyelim!"

Lavlar 8 Şubat a kadar, yani yedi gün daha yayılmaya devam ettiler, ancak püskürmenin şiddeti biraz olsun hafiflemişti. Cyrus Smith, her şeyden çok sıvılaşmış püskürtülerin kumsala ulaşmasından kaygılanıyordu, çünkü bu durumda tersane de lavlardan kurtulamayacaktı. Bu arada ada sakinleri derin bir endişeyle adanın temelinden titreşimler yayıldığını hissediyorlardı.

20 Şubat günü geminin denize indirilmesine daha bir ay vardı. Ada o zamana kadar dayanabilecek miydi? Pencroff ve Cyrus Smith'in niyetleri geminin gövdesi su geçirmez hale getirilir

getirilmez onu denize indirmekti. Güverte, ambar, iç düzenlemeler ve donanımlar daha sonra yapılacaktı. Önemli olan adanın dışında bir barınağa sahip olmalarıydı. Belki de gemiyi Port Ballon'a, yani volkanın mümkün olduğunca uzağına götürmek gerekecekti, çünkü patlama gerçekleşirse Mercy'nin adacıkla granit sur arasında kalan ağzı parçalanmış kayaların istilasına maruz kalabilirdi. Bu nedenle gemicilerin tüm çabalan gövdenin tamamlanması üzerine yoğunlaştı.

Bu şekilde Mart'ın 3'üne gelindi, gemi on gün içinde denize indirilecek hale gelmişti.

Lincoln Adası'ndaki dördüncü yıllarında büyük sıkıntılar yaşayan ada sakinleri yeniden umutlanmaya başlamışlardı! Adasının uğradığı yıkım karşısında, uzun zamandır ağzını bıçak açmayan Pencroff'un bile suskunluğunu bozmaya başladığı görülüyordu. Artık tüm ümitlerinin yoğunlaştığı bu gemiden başka bir şey düşünmüyordu.

"Bitireceğiz," diyordu Mühendis'e, "bitireceğiz, hem de tam zamanında, çünkü gündönümü giderek yaklaşıyor. Gerekirse, kışı geçirmek için Tabor Adası'na gideceğiz! Ama Lincoln Adası'ndan sonra Tabor Adası! Ah! Bu hayatımın en büyük felaketi! Böyle bir şeyi asla düşünemezdim!"

"Elimizi çabuk tutalım!" diye karşılık veriyordu her zamanki gibi Mühendis.

Bir an bile kaybetmeden çalışmaya devam ediliyordu.

"Efendim," dedi Nab, birkaç gün sonra, "Kaptan Nemo hâlâ yaşıyor olsaydı, bunların başımıza geleceğine inanır mıydınız?"

"Evet, Nab," diye yanıtladı Cyrus Smith.

"Ben buna inanmıyorum!" diye mırıldandı Pencroff, Nab'ın kulağına.

"Ben de!" diye karşılık verdi Nab, ciddi bir ifadeyle.

Mart'ın ilk haftasında Franklin Dağı yeniden tehditkar bir hal aldı. Akışkan lavlardan oluşan binlerce binlerce camsı akıntı

toprağın üzerine yağmur gibi düşüyordu. Krater volkanın her yamacından yayılan lavlarla kaplanmıştı. Sertleşmiş tüflerin yüzeyine ulaşan alev selleri, ilk püskürtüye dayanabilmiş olan cılız ağaç kalıntılarını yakıp kavurdu. Bu kez Grant Gölü'nün güneybatı kıyısını izleyen akıntı, Creek-Glycerine'i aşarak Grande-Vue Yaylası'na ulaştı. Ada sakinlerinin tersanesini yerle bir eden bu son darbenin etkisi korkunçtu. Değirmenden, kümesin barakalarından, ahırlardan geriye hiçbir şey kalmamış, paniğe kapılan hayvanlar dört bir yana dağılmıştı. Derin bir endişenin belirtilerini gösteren Top ve Jüp'ün içgüdüleri yakın bir felaketin haberini veriyordu. Adadaki hayvanların büyük çoğunluğu ilk püskürme sırasında ölmüşlerdi. Sağ kalanlar ise, Tadornes Bataklıklarından başka sığınak bulamamış, yalnızca birkaçı Grande-Vue Yaylası'na ulaşabilmişti. Ancak bu son sığınak da granit surun zirvesinden taşarak alev sellerini kumsala dökmeye başlayan lav ırmaklarıyla kapanmıştı. Bu korkunç görüntü her türden tasvirin sınırlarını aşıyordu.

Gece boyunca sanki Niagara'nın suları kızgın dumanlar halinde zemine dökülerek için için kaynayan kütlelere dönüşmüştü!

Son sığınaklarını da terk etmek zorunda kalan ada sakinleri, geminin kalfatlanmasını tamamlayamadıkları halde onu denize indirmeye karar vermişlerdi!

Bunun üzerine Pencroff ve Ayrton gemiyi ertesi sabah suya indirmek üzere hazırlık yapmaya başlamışlardı.

Ancak 8 Mart'ı 9'una bağlayan gece boyunca kraterden yayılan devasa bir buhar sütunu, korkunç patlamaların ortasında üç bin ayak yüksekliğe ulaştı. Dakkar Mağarası'nın duvarının gazların basıncına dayanamadığı ortadaydı ve merkez bacanın derinliklerine sızan sular aniden buharlaşmıştı. Ancak kraterin bu buharlara yeterli çıkışı sağlayamaması nedeniyle hava katmanları yüz mil uzaktan duyulan bir patlamayla sarsılmıştı.

Dağdan kopan parçalar Pasifik'in üzerine yağmur gibi yağmışlar ve birkaç dakika içinde Lincoln Adası okyanusun sularının altına gömülmüştü.

XX

Granite-house'dan geriye Pasifik'in dalgalarıyla kaplanmamış, otuz ayak uzunluğunda, on beş ayak genişliğinde ve on ayak yüksekliğinde ıssız bir kayadan başka bir şey kalmamıştı. Sur devrilirken paramparça olmuş ve büyük salonun kayalarından bazıları üst üste yığılarak bu ıssız kayayı oluşturmuştu. Franklin Dağı'nın patlamayla parçalanan alt konisi, Requin Körfezi'nin lavlardan oluşan kıyıları, Grande-Vue Yaylası, Salut adacığı, Port Ballon'un granitleri, Dakkar Mağarası'nın bazaltları ve volkandan oldukça uzak olmasına rağmen Serpentine Yarımadası'nın tamamı denizin derinliklerine gömülmüştü! Lincoln Adası'ndan geriye altı adalı ve köpekleri Top'un sığınmış oldukları bu dar kayalıktan başka bir şey kalmamıştı.

Hayvanlar da bu felaket sırasında ölmüşlerdi, kuşlar da ada faunasının diğer temsilcileri gibi ezilmiş ya da boğulmuşlardı. Ne yazık ki, bu patlama sırasında zemindeki bir oyukta ezilen Jüp'de hayatını kaybetmişti!

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff, Nab ve Ayrton sağ kalmışlarsa, bunu adanın kalıntıları yağmur gibi dört bir yana yağarken, sığınmış oldukları çadırdan denize doğru kaçmalarına borçluydular.

Yeniden su yüzüne çıktıklarında yarım gomine uzaktaki bu kaya parçasından başka bir şey görememişler, ona doğru yüzerek üzerine tırmanmışlardı.

Dokuz gündür bu kayanın üzerinde yaşıyorlardı! Bu

bahtsızların elinde patlamadan önce Granite-house'un kilerinden almış oldukları erzaklarla bir kaya oyuğunda birikmiş yağmur suyundan başka bir şey yoktu. Son umutları olan gemi parçalanmıştı. Bu kayalıktan ayrılmaları mümkün değildi. Ölmeye mahkum bir halde bekliyorlardı!

18 Mart günü oldukça tutumlu davranmalarına rağmen, ellerinde yalnızca iki günlük konserveleri kalmıştı. Bu koşullar altında bilgilerinden, zekalarından yararlanmaları mümkün değildi. Kaderleri Tanrı'nın ellerindeydi.

Cyrus Smith sakindi. Oldukça sinirli görünen Gédéon Spilett ve derin bir öfkeye kapılmış olan Pencroff kayanın üzerinde gidip geliyordu. Mühendis'in yanından hiç ayrılmayan Harbert, gerçekleştirmesi mümkün olmayan bir mucizeyi beklermişçesine ona bakıyordu. Nab ve Ayrton kaderlerine boyun eğmişlerdi.

"Ah! Rezalet! Rezalet!" diye tekrarlıyordu Pencroff. "Bir ceviz kabuğu bile Tabor Adası'na gitmemize yetecekti! Ama hiçbir şey yok!"

"Kaptan Nemo ölmekle iyi yapmış!" dedi bir seferinde Nab.

Takip eden beş gün boyunca Cyrus Smith ve bahtsız arkadaşları büyük bir tutumlulukla ancak ölmeyecek kadar yemek yediler. Güçsüzlükleri her geçen gün daha da artıyordu. Harbert ve Nab şimdiden bilinçlerini kaybetmeye başlamışlardı.

Bu durumda küçücük de olsa bir umut besleyebilirler miydi? Hayır!. Tek şansları neydi? Kayalığın açıklarından bir geminin geçmesi mi? Ama deneyimleriyle sabit olduğu gibi gemiler Pasifik'in bu bölümünden asla geçmiyorlardı! İlahi bir rastlantı sonucunda İskoç yatının yılın bu mevsiminde Ayrton'ı aramak için Tabor Adası'na geleceğine güvenebilirler miydi? Bu gerçekleşmesi imkansız bir olaydı. Zaten Ayrton'ın yeni ikametgahını belirten pusulayı bırakmadıkları için gemi oraya gitmiş olsa bile, adacığı araştıran yatın kaptanı bir sonuç elde

edemeyince yeniden denize açılarak daha alçak enlem derecelerine yönelecekti.

Hayır! Kurtarılmak konusunda hiçbir ümit besleyemezlerdi, bu kaya parçasının üzerinde onları açlık ve susuzlukla mağlup edecek korkunç bir ölüm bekliyordu!

Şimdiden etraflarında olan bitenin farkına yaramadan, hareketsiz bir şekilde kayanın üzerine uzanıp kalmışlardı. Yalnızca halâ olağanüstü bir çabayla başını yukarıda tutabilen Ayrton, umutsuz bakışlarla bu ıssız denizi gözlüyordu!...

Ancak 24 Mart sabahı kolları ufkun belirli bir noktasına doğru uzanan Ayrton, dizlerinin üzerinde doğrularak ayağa kalktı, eliyle bir şeyi işaret etmek ister gibiydi!...

Adanın açığında bir gemi belirmişti! Bu gemi oradan tesadüfen geçmişe benzemiyordu. Buharını yayarak ilerleyen geminin hedefi bu kaya parçasıydı ve ufku gözleyecek güçleri olsa, bu bahtsızlar onu birkaç saat önceden fark etmiş olacaklardı!

"*Duncan*!" diye mırıldanan Ayrton, yeniden yere yığıldı.

Cyrus Smith ve arkadaşları, onlara gösterilen özen sayesinde kendilerine geldiklerinde, ölümden nasıl kurtulduklarını anlayamadan bir buharlı geminin kamarasında bulunuyorlardı.

Ayrton'ın ağzından dökülen tek bir sözcük her şeyi öğrenmeleri için yeterliydi.

"Duncan!" diye mırıldandı.

"Duncan!" diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Ve kollarını göğe doğru kaldırarak haykırdı:

"Ah! Her şeye kadir olan Tanrım! Demek kurtulmamızı istedin!"

Gerçekten de bu Kaptan Grant'ın oğlu Robert tarafından yönetilen Lord Glenarvan'ın yatıydı. On iki yıllık bir sürgünden sonra, Ayrton'ı ülkesine geri götürmek için geri gelmişti!...

Ada sakinleri kurtulmuştu ve şimdiden geri dönüş yolu üzerindeydiler!

“Kaplan Robert,” diye sordu Cyrus Smith, “Ayrton’ı bulamadığınız Tabor Adası’ndan ayrıldıktan sonra yüz mil boyunca kuzeydoğuya doğru ilerlemek nereden aklınıza geldi?”

“Bay Smith,” diye karşılık verdi Robert Grant, “yalnızca Ayrton’ı değil, sizi ve arkadaşlarınızı da aramak için geldik!”

“Arkadaşlarımı ve beni mi?”

“Elbette! Lincoln Adası’na!”

“Lincoln Adası!” diye haykırdı son derece şaşırmış olan Gédéon Spilett, Harbert, Nab ve Pencroff.

“Adı haritalarda bile yer almadığı halde, Lincoln Adası’nı nereden biliyorsunuz?” diye sordu Cyrus Smith.

“Bunu oraya bırakmış olduğunuz pusuladan öğrendim,” diye yanıtladı Robert Grant.

“Pusula mı?” diye haykırdı Gédéon Spilett.

“Elbette, işte burada,” diye karşılık verdi, Ayrton ve beş Amerikalı’nın şu anki ikametgahları olan Lincoln Adası’nın enlem ve boylam derecelerini belirten bir belgeyi gösteren Robert Grant.

“Kaptan Nemo!..” dedi, ağılda bulduğu notu yazan kişinin kaleminden çıktığı anlaşılan pusulayı okuduktan sonra Cyrus Smith.

“Ah!” dedi Pencroff, “demek B*onadventure*’ümüzü alarak, tek başına Tabor Adasına giden oydu!..”

“Bu pusulayı oraya bırakmak için!” diye ekledi Harbert.

“Demek öldükten sonra bile, bize son bir hizmette bulunacağını söylediğimde haklıymışım!”

“Dostlarım,” dedi Cyrus Smith, derin bir heyecanı yansıtan bir ses tonuyla, “bağışlayıcı Tanrı kurtarıcımız Kaptan Nemo’nun ruhunu kutsasın!”

Cyrus Smith’in bu son cümlesi üzerine şapkalarını çıkaran ada sakinleri, Kaptan’ın ismini mırıldanıyorlardı.

O sırada Mühendis’e yaklaşan Ayrton, mütevazi bir ifadeyle

şunları söyledi:

"Bu kasayı nereye koyalım?"

Bu, adanın sulara gömüldüğü sırada Ayrton'ın hayatı pahasına kurtardığı kasaydı. Şimdi sadakatim göstererek onu Mühendis'e sunuyordu.

"Ayrton! Ayrton!" dedi Mühendis derin bir heyecanla.

Sonra Robert Grant'a yönelerek:

"Bayım," diye ekledi, "bir suçluyu bırakmış olduğunuz bu yerde, sürgün cezasının yeniden dürüst bir insan haline getirdiği bir insanla karşı karşıyasmız, ona elimi uzatmaktan gurur duyuyorum!"

O zaman Robert Grant Kaptan Nemo'nun ve Lincoln Adası sakinlerinin başından geçenleri öğrendi. Sonra artık Pasifik adası haritalarında yer alacak bu kayalığın koordinatlarını belirleyerek çark etme talimatını verdi.

On beş gün sonra Amerika topraklarına ayak basan ada sakinleri, hakkın ve adaletin galip geldiği o korkunç savaşın ardından, ülkelerini yeniden barışa kavuşmuş buldular.

Kaptan Nemo'nun Lincoln Adası sakinlerine emanet ettiği zenginliklerin büyük bölümü, Iowa eyaletinde geniş toprakların satın alınmasına ayırıldı. İncilerin en güzeli seçilerek Duncan'la ülkelerine geri dönen kazazedeler adına Lady Glenarvan'a gönderildi.

Bu toprak parçasında çalışmaya koyulan ada sakinleri, Lincoln Adası'nın kendilerine sunduğu mutlu yaşamı orada gerçekleştirmek amacındaydılar. Orada okyanusun derinliklerine gömülen adalarının adını verdikleri büyük bir koloni kurdular. Nehrine Mercy, dağına Franklin, küçük gölüne Grant ve ormanlarına Far-West ismini koydular. Burası anakaranın ortasındaki bir adaya benziyordu.

Oradan Mühendis ve arkadaşlarının usta elleri sayesinde bolluk taşacaktı. Her zaman birlikte yaşamaya söz vermiş olan

Lincoln Adası'nın eski sakinlerinin hepsi oradaydı. Nab her zamanki gibi efendisinin yanındaydı, Ayrton kendisini her an için feda etmeye hazırdı, Pencroff denizciden daha iyi çiftçi olmuştu, Harbert, Cyrus Smith'in yönlendirmesiyle eğitimini tamamlamıştı, Gédéon Spilett, dünyanın en doğru haber ileten gazetesi olan *New Lincoln Herald'ı* kurmuştu.

Orada Cyrus Smith ve arkadaşları, aralarında Lord ve Lady Glenarvan'ın, Robert Grant ve kızkardeşi ile eşi Kaptan John Mangles'ın, Binbaşı Mac Nabbs'ın da bulunduğu, Kaptan Grant ve Kaptan Nemo'nun hikayelerine karışmış birçok kişiyi, birçok kez misafir ettiler.

Ve nihayet orada geçmişte olduğu gibi bugün de hep birlikte, mutlu bir yaşamı paylaştılar. Ancak çıplak ve sefil bir halde ulaştıkları, dört yıl boyunca tüm ihtiyaçlarını karşılayan ve artık Pasifik'in dalgalarıyla dövdüğü küçük bir granit parçası haline gelerek Kaptan Nemo'nun mezarı olan o adayı asla unutmayacaklardı!

[←]

1.

[←]

2.

[←]

3.

[←]

4.

[←]

5.

[←]

6.

[←]

7.

[←]

8.

[←]

9.

[←]

10.

[←]

11.

[←]

12.

[←]

13.

[←]

14.

[←]

15.

[←]

16.

[←]

17.

[←]

18.

[←]

19.

[←]

20.

[←]

21.

[←]

22.

[←]

23.

[←]

24.

[←]

25.

[←]

26.

[←]

27.

[←]

28.

[←]

29.

[←]

30.

[←]

31.

[←]

32.

[←]

33.

[←]

34.

[←]

35.

[←]

36.

[←]

37.

[←]

38.

[←]

39.

[←]

40.

[←]

41.

[←]

42.

[←]

43.

[←]

44.

[←]

45.

[←]

46.

[←]

47.

[←]

48.

[←]

49.

[←]

50.

[←]

51.

[←]

52.

[←]

53.

[←]

54.

[←]

55.

[←]

56.

[←]

57.

[←]

58.

[←]

59.

[←]

60.

[←]

61.

[←]

62.

[←]

63.

[←]

64.

[←]

65.

[←]

66.

[←]

67.

[←]

68.

[←]

69.

[←]

70.

[←]

71.

[←]

72.

[←]

73.

[←]

74.

[←]

75.

[←]

76.

[←]

77.

[←]

78.

[←]

79.

[←]

80.

[←]

81.

[←]

82.

[←]

83.

[←]

84.

[←]

85.

[←]

86.

[←]

87.

[←]

88.

[←]

89.

[←]

90.

[←]

91.

[←]

92.

[←]

93.

[←]

94.

[←]

95.

[←]

96.

[←]

97.

[←]

98.

[←]

99.

[←]

100.

[←]

101.

[←]

102.

[←]

103.

[←]

104.

[←]

105.

[←]

106.

[←]

107.

[←]

108.

[←]

109.

[←]

110.

[←]

111.

[←]

112.

[←]

113.

[←]

114.

[←]

115.

[←]

116.

[←]

117.

[←]

118.

[←]

119.

[←]

120.

[←]

121.

[←]

122.

[←]

123.

[←]

124.

[←]

125.

[←]

126.

[←]

127.

[←]

128.

[←]

129.

[←]

130.

[←]

131.

[←]

132.

[←]

133.

[←]

134.

[←]

135.

[←]

136.

[←]

137.

[←]

138.

[←]

139.

[←]

140.

[←]

141.

[←]

142.

[←]

143.

[←]

144.

[←]

145.

[←]

146.

[←]

147.

[←]

148.

[←]

149.

[←]

150.

[←]

151.

[←]

152.

[←]

153.

[←]

154.

[←]

155.

[←]

156.

[←]

157.

[←]

158.

[←]

159.

[←]

160.

[←]

161.

[←]

162.

[←]

163.

[←]

164.

[←]

165.

[←]

166.

[←]

167.

[←]

168.

[←]

169.

[←]

170.

[←]

171.

[←]

172.

[←]

173.

[←]

174.

[←]

175.

[←]

176.

[←]

177.

[←]

178.

[←]

179.

[←]

180.

[←]

181.

[←]

183.

[←]

184.

[←]

185.

[←]

186.

[←]

187.

[←]

188.

[←]

189.